

Gemeenterekening

2020

Gemeente Maastricht

Colofon
Jaarstukken 2020
Gemeente Maastricht

Samenstelling
Gemeente Maastricht
Team Concernzaken
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Kerngegevens	4
Voorwoord	5
Financieel beeld	8
1 Jaarverslag	9
1.1 <i>Programmaverantwoording</i>	9
Leeswijzer	9
Programma 1 Veiligheid	10
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	18
Programma 3 Economie	29
Programma 4 Onderwijs	39
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	47
Programma 6 Sociaal domein	63
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	88
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	102
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	113
1.2 <i>Paragrafen</i>	130
Coronaparagraaf	130
Lokale heffingen	147
Bedrijfsvoering	154
Weerstandvermogen en risicobeheersing	163
Financiering	173
Verbonden partijen	180
Onderhoud kapitaalgoederen	209
Grondbeleid	221
2 Jaarrekening	227
2.1 <i>Balans</i>	227
2.2 <i>Overzicht van baten en lasten</i>	229
2.3 <i>Toelichtingen</i>	229
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	229
2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020	233
2.3.3 Toelichting overzicht baten en lasten	248
2.3.4 Single Information Single Audit (SISA)	259
2.3.5 Taakvelden	260
Controleverklaring	261
Bijlage 1 Samenstelling van het college van burgemeester en wethouders	262
Bijlage 2 Organisationschema in 2020	264
Bijlage 3 Overzicht hercalculatie bouwgrondexploitaties per ultimo 2020	265
Bijlage 4 Overzicht gewaarborgde geldleningen	266
Bijlage 5 Overzicht subsidies	267
Bijlage 6 Overzicht EU-subsidies	275
Bijlage 7 Stand van zaken burgerinitiatieven	276
Bijlage 8 Burgerjaarverslag	278
Bijlage 9 Werkloosheidsindicatoren	285
Bijlage 10 Mutaties decembercirculaire 2020 & maartcirculaire 2021	286
Bijlage 11 Grootstedelijke projecten	288
Bijlage 12 Afkortingen	303

Kerngegevens

	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
A. Sociale structuur			
<i>Aantal inwoners</i>			
0 - 19 jaar	20.293	20.250	20.208
20 - 24 jaar	15.718	15.630	14.979
25 - 29 jaar	10.184	11.040	9.562
30 - 49 jaar	25.085	25.490	25.029
50 - 64 jaar	24.026	24.050	23.854
65 jaar en ouder	26.258	26.290	26.594
Totaal	121.564	122.750	120.226
Aantal cliënten PW	3.395	3.400	3.565
Uitkeringsgerechtigden op basis van IOAW, IOAZ	175	200	160
B. Fysieke structuur			
Oppervlakte gemeente in ha	6.005	6.005	6005
- waarvan binnenwater	323	323	323
- historische stads- of dorpskern	378 ¹	101	378
Oppervlakte van de wegen (in ha.)	608	581	598
Oppervlakte openbaar groen (in ha.)	626	582	622
Lengte van de riolering (km)	665	662	665
Lengte van de waterwegen (km)	20	20	20
Aantal verblijfsobjecten met woonfunctie	61.833	62.200	62.839
C. Financiële structuur (bedragen x € 1.000)			
	2019		2020
Totaal lasten	655.697		528.761
Algemene uitkering gemeentefonds ²	261.690		280.025
Opbrengst algemene belastingen (OZB, honden- en toeristenbelasting)	44.739		41.850
	31-12-2019		31-12-2020
Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	615.343		642.316
Omvang reserves (inclusief gerealiseerd resultaat)	179.313		179.725
Vaste schuld (exclusief doorverstrekte leningen)	198.393		248.108

¹ Omdat men in het verleden ervan is uitgegaan dat de gegevens betreffende stads,- en dorpskernen een statisch gegeven was, is dit cijfer nooit kritisch getoetst. Nu blijkt dat men in het verleden alleen de historische stadskern, vastgesteld in 1982 heeft gehanteerd. Deze gegevens zijn echter niet volledig en moeten worden uitgebreid met:

- De uitbreiding historische stadskern uit 1996 (Wyck en omgeving)

- De historische dorpskernen. Deze zijn in het verleden niet meegenomen, maar zijn wel degelijk in het verleden vastgesteld. (o.a. Amby, Heer, Sint Pieter, Wolder enz.)

Hierdoor "wijzigt" de totale oppervlakte significant naar 378 ha.

² Incl. decentralisatie- en integratie-uitkeringen die via het gemeentefonds worden uitgekeerd en exclusief verzameluitkeringen.

Als één stad door de crisis

*“Moed is wat iedereen in deze onzekere tijd het meest nodig heeft”
(Sarah Veenhof, initiatiefneemster Haw Pin)*

Corona veranderde in 2020 ons leven ingrijpend. Veel mensen werden getroffen door onvoorstelbaar leed als gevolg van overlijden, ziekte en eenzaamheid. Ondernemers zagen hun perspectieven verdampen, werknemers werden in hun inkomenszekerheid bedreigd. Ook voor Maastricht was de virusuitbraak in het verslagjaar het allesoverheersend thema. De stedelijke samenleving kwam net als elders in grote mate stil te liggen. We moesten van het ene op het andere moment het roer volledig omgooien.

2020 werd daardoor het jaar van ‘haw pin’: de grootste en een van de meest originele stedelijke hulpacties in Nederland. Maastricht toonde zich, mede aangespoord door die twee krachtige woorden, een buitengewoon weerbare stad. In Blauwdorp kookten de zusjes Floor en Christien voor ouderen, de tweeling Anne en Lieve fleurden de stad op met regenbogen van hoop, de studenten Jip, Floor en Pleun begonnen met Crew Against Corona een gratis boodschappendienst voor zieken en nog héél veel meer. In de zwaarste crisis sinds de Tweede Wereldoorlog waren we op alle terreinen saamhorig. Inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en gemeente sloegen de handen ineen en vormden één front om erger te voorkomen. We hielden inderdaad ‘pin’.

In die stedelijke alliantie van vertrouwen nam de gemeente een centrale positie in. De stad door de crisis loodsen, was het credo van het college, de raad en het ambtelijk apparaat samen. Als één gemeente troffen we maatregelen, als één gemeente traden we naar buiten.

Het college van burgemeester en wethouders heeft veel waardering voor de wijze waarop de prestaties tot stand kwamen. De aangepaste werkomstandigheden waren immers moeilijk. Beraadslagingen moesten plaatsvinden via digitale media, persoonlijk contact was niet toegestaan. Even een informeel praatje bij een kop koffie voorafgaande aan de raadsvergadering of tijdens de pauzes, het was er ineens niet meer. Daarom zette iedereen zich in om dat gemis te compenseren met extra aandacht voor elkaar. Flexibiliteit werd ons wapen. Dankzij deze instelling kon het nieuwe patroon van overleg en besluitvorming slagen. Het democratisch proces in het stadsbestuur kwam geenszins in de problemen.

Dezelfde waardering heeft het college voor de inzet van het ambtelijk apparaat. In de kortst mogelijke tijd schakelde het over naar crisisstand. De organisatie was er niet klaar voor, maar deed het wel. De vertrouwde dienstverlening bleef gewaarborgd – variërend van het ophalen van huisvuil tot het verstrekken van paspoorten – en tegelijkertijd werden er vele noodmaatregelen uitgevoerd - variërend van hulplokken tot veiligheidsmaatregelen op straat. Ontstond ergens een enorme piek, schoten collega’s van andere afdelingen te hulp. Zo gebeurde het dat beleidsambtenaren aan de slag gingen op de milieuparken en financieel specialisten de hulplijnen bemensten op sociale zaken. Voorts werden in allerijl nieuwe overleg- en werkgroepen met ondernemers en maatschappelijke organisaties ingericht. Zij leverden maatwerk in de crisisbestrijding.

Het college beseft daarbij dat de noodzakelijke maatregelen ook onder het personeel tot probleemsituaties leidden. Het verplicht thuiswerken heeft medewerkers met kinderen en alleenwonende medewerkers zwaar op de proef gesteld. Samen met de ondernemingsraad is daar aandacht aan gegeven.

Dat alles zorgt niet alleen voor waardering bij het college, maar ook voor enorme trots. Trots op de inwoners, de ondernemers, de zorg, de politie, de cultuur, de sport, de raad en de ambtenaren. Samen zijn we Maastricht, een stad met veerkracht.

Reuring

Gelukkig viel niet alles stil. Gaandeweg de zomer hernam het sociale leven voorzichtig zijn gang. Er was bijvoorbeeld prettige reuring op de Groene Loper, die zijn verwachting als stedelijke levensader meer dan waar maakte. De eerste nieuwbouwwoningen werden betrokken, mensen wandelden en

fietsten er, jongeren kwamen er joggen, kinderen speelden in het Vrijheidspark en er werd gewerkt in de volkstuinten, als ware de Groene Loper een aubade aan het bestaan.

Aan de westelijke kant van het centrum werd een begin gemaakt met de Blauwe Loper, die een nieuwe verbinding realiseert tussen de Ruttensingel en het stadshart. Het stadsproject staat symbool voor de dynamiek in de wijken. Want het centrum en de buurten zijn één, als lijf en leden van de stad met de nieuwe verbinding als ruggengraat.

Ook het Sphinx-kwartier hervond gaandeweg zijn schwing. Er streken honderden nieuwe bewoners neer, innovatieve bedrijven openden er hun deuren en de culturele ondernemers lieten zich niet uit het veld slaan. Quarantalks van de Muziekgieterij illustreert dat. En niet te vergeten werd het Frontenpark ontdekt als wandelgebied.

Creativiteit is sowieso een woord dat aan 2020 geklonken blijft. De crisis scherpte de geesten. De lokale ondernemers, met name in de horeca, zorgden voor een reeks vindingrijke alternatieven als Blökske Um en Local7. De samenwerking met belangenorganisaties en Centrummanagement was buitengewoon. Datzelfde geldt voor het culturele veld. De cultuur die in Maastricht met hoofdletter C wordt geschreven deed wat cultuur moet doen: met creatieve oplossingen hoop bieden. Samen brachten ondernemers en cultuurinstellingen nieuw elan waar de stad ongetwijfeld tot in lengte der jaren de vruchten van zal plukken. Het is het andere beeld van Maastricht 2020.

De initiatieven en samenwerkingen in onze stad verdienen lof en complimenten, maar de grootste 'merci' komt natuurlijk toe aan de helden in de zorg. Ziekenhuizen, thuiszorg, huisartsen, specialisten, verpleging, GGD, ouderen- en gehandicaptenzorg: ze hebben in de grootste gezondheids crisis sinds 75 jaar een ongekende krachttroef verricht die alle waardering verdient.

Financiële uitdaging

Behalve het jaar van de coronacrisis, was 2020 het jaar van aanzienlijke financiële tekorten. Ze dienden zich met name aan in het sociale domein. Er moesten daarom moeilijke keuzes gemaakt worden. Uiteindelijk waren pijnlijke beslissingen, die mensen en organisaties raakten, niet te vermijden. Het college is zich daar terdege van bewust.

In 2020 hebben we in overleg met de raad een start gemaakt met een verbetertraject binnen het sociaal domein. We hebben ons ook aangesloten bij het grote verzet in het land tegen het sociale beleid van de Rijksoverheid. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft inmiddels besloten om arbitrage in te roepen om tot een structurele oplossing te komen. Daar heeft ons college een actieve rol gespeeld. Het verslagjaar heeft immers overduidelijk aangetoond dat de wijze waarop het Rijk de ingrepen in het sociaal domein afwentelt op de gemeenten niet langer acceptabel is. We kunnen echter niet verhullen dat we in eigen huis voor meerdere grote uitdagingen staan. De cijfers op het gebied van armoede, jeugdhulp en gezondheid zijn niet gunstig. Daar mogen we de ogen niet voor sluiten. Het is noodzakelijk om op dit gebied nauw samen te werken met de kennisinstellingen. De Maastricht University en de Health Campus zijn daarin onze belangrijkste partners. De sociale problematieken vereisen bovendien een gezamenlijke aanpak binnen de hele regio Zuid-Limburg, want de oorzaken overschrijden de gemeentegrenzen. Tot slot zetten we stappen op het gebied van duurzaamheid, maar laat de klimaatverandering ook in onze stad zien dat ook daar nog stevige uitdagingen liggen.

Hoofdstad

De kracht van onze stad zit in de kracht van de (eu)regionale eenheid. Maar helaas zijn niet alle samenwerkingen die we in Zuid-Limburg graag gezien hadden van de grond gekomen. Zoals bijvoorbeeld de regieconstructie met de gemeente Meerssen waar in 2020 hard aan gewerkt is. De oorzaken zijn divers en complex, maar het neemt niet weg dat we samen moeten blijven zoeken naar synergie, zoals bij het Transformatieplan Jeugdhulp Zuid-Limburg. We zijn het verplicht aan de nieuwe generaties. Want Zuid-Limburg en de Euregio Maas-Rijn zijn door enerzijds de centrale ligging in West-Europa en anderzijds de combinatie van zoveel verschillende kwaliteiten zeer kansrijk. Hoe zeer we op elkaar aangewezen zijn, bleek wel toen vorig jaar door de verschillen in nationale wetgeving de grenzen tijdelijk gesloten werden.

Maastricht is de hoofdstad van deze provincie en zal zodanig haar verantwoordelijkheid nemen. Als vlaggendrager zullen we de (Zuid-)Limburgse samenwerking aanvoeren. We weten ons daarin gesteund door het provinciebestuur als krachtige partner. Want het verbond tussen provincie en hoofdstad is vanouds sterk. We moeten trouwens niet alleen steun verwachten van het Gouvernement, maar ook steun verlenen aan het Gouvernement. Zeker nu het provinciebestuur op dit moment zoekt naar bestuurlijke hervormingen.

Organisatieontwikkeling

De wijze waarop de gemeente in crisisjaar 2020 heeft geopereerd, verdient intern meer trots dan nu soms het geval is. Het was (en is op het moment van schrijven) balanceren tussen crisis en normaal werk. Dankzij de betrokkenheid, de creativiteit en de samenwerking binnen de hele organisatie slagen we erin de resultaten te leveren die verlangd worden.

We zetten momenteel stappen om, ook na corona, intern nog meer samenhang in onze werkwijze te verwezenlijken. 2020 heeft namelijk aangetoond hoe belangrijk het is dat de gemeentelijke overheid als eenheid naar buiten treedt. Dat mag niet langer afhankelijk zijn van crisissituaties. Nu functioneert onze organisatie nog regelmatig als een soort bedrijfsverzamelgebouw waarin meerdere bv's gevestigd zijn. Ook dit jaarverslag laat het zien. Op dit punt gaan we de komende jaren in de organisatieontwikkeling een flinke verbeterstap zetten.

We zijn op weg naar één gemeente, die werkt voor de stad Maastricht en haar inwoners. Zo treden we ook naar buiten. Er bestaat immers geen enkele opgave die vanuit slechts een domein te vervullen is. Inwoners denken niet in afdelingen. Vrijwel elk vraagstuk en elke uitdaging kent een diversiteit aan invalshoeken. Daarom moeten we profiteren van elkaars talenten en kennis. Scheidslijnen tussen de domeinen heffen we op. Waarom moeilijk doen als het samen kan (Loesje)?

Tot slot

Het afgelopen jaar heeft ons met de neus op de feiten gedrukt: een kant-en-klaar protocol voor de toekomst bestaat niet. Zekerheid blijkt een illusie. De veranderingen voltrekken zich in een steeds hoger tempo en hebben een steeds hogere mate van onvoorspelbaarheid. Het tegengas dat we kunnen geven heet flexibiliteit. Met een lenige organisatie zijn we in staat te anticiperen op de vele uitdagingen die ons te wachten staan. Als we daarbij de spirit en verbondenheid van 2020 weten vast te houden, dan kunnen we de toekomst met optimisme tegemoet treden.

Onze gezamenlijke ambitie is een veilige, duurzame en vitale stad, waar iedereen meedoet. Voor polarisatie en onverdraagzaamheid is geen plaats. We moeten daarom blijvend zoeken naar gezamenlijke waarden, gezamenlijke vergezichten en gezamenlijke idealen. Zonder kunnen we niet. Ze geven richting aan de stad en houvast voor de toekomst. En niet te vergeten de moed die we in deze onzekere tijd het meest nodig hebben.

Financieel beeld

De coronacrisis had in 2020 invloed op de financiën van de gemeente. Dit beeld zal op korte en middellange termijn niet wijzigen. In deze jaarstukken gaan we in een afzonderlijke coronaparagraaf in op de effecten van corona op de financiën.

Ondanks het negatieve financiële effect van corona op de financiën en een lagere (reguliere) algemene uitkering uit het gemeentefonds is over 2020 een positief resultaat gerealiseerd van € 7,7 mln. In het sociaal domein blijft sprake van een nadelig resultaat op de decentralisaties, maar leidt onder meer de vrijval van de rijksbijdrage voor de uitvoeringskosten TOZO per saldo tot een voordeel. Achterblijvende investeringen, langer afschrijven en de lagere rente zorgen verder voor lagere kapitaallasten. In de volgende tabel maken we de grootste posten inzichtelijk die het resultaat 2020 veroorzaken. In het jaarverslag (hoofdstuk 1, onderdeel programmaverantwoording) en de jaarrekening (hoofdstuk 2) is een verdere inhoudelijke toelichting opgenomen. De (financiële) effecten van corona zijn in een afzonderlijke coronaparagraaf toegelicht.

Analyse rekeningresultaat		Resultaat
	x € 1 mln.	2020
Corona (saldo financieel effect)		2,6 N
Algemene uitkering (excl. coronacompensatie)		2,1 N
Onvoorzien/risicobuffer (niet ingezet voor specifieke posten)		1,6 V
Kapitaallasten (achterblijven investeringen, langer afschrijven en lagere rente)		2,3 V
Jeugd/wmo (excl. coronakosten)		3,8 N
Participatiewet (excl. coronakosten)		1,2 V
Wijkteams		1,5 V
Overige sociaal domein (excl. coronakosten)		4,1 V
Vrijval rijksbijdrage uitvoeringslasten TOZO		4,0 V
Uitkering boekwinst kazerne door Veiligheidsregio Zuid-Limburg		0,6 V
Diversen		0,9 V
Gerealiseerd resultaat		7,7 V

Programmaoverzicht

De totale begroting 2020 (na wijziging) van de gemeente Maastricht bedraagt ongeveer € 661 mln. In onderstaand overzicht een samenvatting van het resultaat per programma.

Resultaat per programma				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000			
1 Veiligheid	16.467	16.011	14.713	1.298 V
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	18.151	21.851	18.351	3.500 V
3 Economie	13.239	2.069	1.862	207 V
4 Onderwijs	6.655	7.129	6.381	748 V
5 Sport, cultuur en recreatie	35.473	36.778	34.948	1.830 V
6 Sociaal domein	173.762	182.236	179.302	2.934 V
7 Volksgezondheid en milieu	-1.880	-4.455	-4.434	21 N
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.183	11.199	2.442	8.757 V
0 Bestuur en ondersteuning	-255.374	-245.389	-253.971	8.582 V
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	14.676	27.429	-406	27.835 V
Toevoeging reserves	24.936	27.257	40.317	13.060 N
Onttrekking reserves	39.650	54.724	47.686	7.038 N
Saldo mutaties reserves	-14.714	-27.467	-7.369	20.098 N
Gerealiseerd resultaat	-38	-38	-7.775	-7.737

1 Jaarverslag

1.1 Programmaverantwoording

Leeswijzer

Het hart van de Maastrichtse beleidsverantwoording wordt gevormd door de in dit hoofdstuk gepresenteerde programmaverantwoording. Deze programmaverantwoording bestaat uit 9 programma's als tegenhanger van ons programmaplan in de programmabegroting 2020. Met de programmaverantwoording willen we een integrale verantwoording op hoofdlijnen neerzetten. Daarbij staan drie vragen centraal:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Wat wilden we bereiken?

De vraag 'wat wilden we bereiken?' wordt in dit jaarverslag gelijkgesteld aan de vraag 'wat willen we bereiken?' Omdat we verwijzen naar beoogde maatschappelijke effecten op lange termijn. En die effecten worden niet behaald van het ene op het andere jaar. De beschreven effectdoelstellingen stemmen overeen met de genoemde doelen in de programmabegroting 2020.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bij de vraag 'wat hebben we daarvoor gedaan?' legt het college verantwoording af aan de raad over alle in de programmabegroting 2020 toegezegde prestaties.

Wat heeft het gekost?

De derde vraag 'wat heeft het gekost?' geeft aan of we de geleverde prestaties hebben kunnen realiseren met de afgesproken middelen. Daarbij worden drie verplichte onderdelen doorlopen:

- Een overzicht van lasten en baten en saldo baten en lasten (voor stortingen en onttrekkingen aan reserves);
- Een overzicht van stortingen en onttrekkingen aan reserves;
- Een overzicht van het gerealiseerde resultaat.

Hierna worden voor deze 3 onderdelen de afwijkingen tussen begroting 2020 (na wijzigingen) en rekening 2020 (resultaat) toegelicht.

Er is ook een overzicht opgenomen van de gerealiseerde investeringen in een programma. Dit zijn uitgaven met een meerjarig nut die als activum op de balans zijn opgenomen en waarop de komende jaren wordt afgeschreven conform de geldende regels. Er is een indeling gemaakt in onrendabele investeringen (rente en afschrijving worden gedekt uit algemene middelen) en rendabele investeringen (rente en afschrijving worden gedekt door inkomsten bijvoorbeeld uit tarieven, huuropbrengsten of subsidies).

Bij programma 0 worden de op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplichte overzichten van de algemene dekkingsmiddelen, en de kosten van overhead (bij taakveld 0.4) opgenomen. Ook de verplichte toelichting op de vennootschapsbelasting (bij taakveld 0.9) en de post onvoorzien (bij taakveld 0.8) treft u daar aan.

Een overzicht van de betekenis van alle gebruikte afkortingen vindt u in de bijlagen.

Programma 1 Veiligheid

Taakvelden

- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid

BBV-indicatoren ¹	Jaar ²	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
Aantal verwijzingen Halt per 1000 jongeren 12-17 jaar	2020 ^{2a}	29	13
Aantal winkeldiefstallen per 1000 inwoners	2019 ^{2b}	3,4	3,4
Aantal geweldsmisdrijven per 1000 inwoners	2020 ^{2b}	5,6	5,2
Aantal diefstallen uit woning per 1000 inwoners	2019 ^{2b}	2,9	2,5
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1000 inwoners	2020 ^{2b}	6,8	7,3

- 1) De BBV-indicatoren zijn wettelijk verplichte indicatoren. Gelet op het profiel van Maastricht (o.a. toerisme, studenten, evenementen, grensligging) is bij een cijfermatige één op één vergelijking van Maastricht met andere gemeenten soms een nadere duiding noodzakelijk. Daar waar de BBV-indicatoren bijvoorbeeld gerelateerd zijn aan het aantal inwoners, verblijven in Maastricht, naast de eigen inwoners, dagelijks een groot aantal bezoekers in de stad. Dit kan effect hebben op de cijfers.
- 2) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt: (2a) Bureau Halt; (2b) CBS. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Wat willen we bereiken?

Samen met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) zet de gemeente in op het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten en rampen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. De VRZL zorgt hierbij voor een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie en uitvoering van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing en rampenbestrijding (inclusief bevolkingszorg) binnen haar werkgebied.
2. De gemeente Maastricht draagt via een financiële bijdrage bij aan de instelling en instandhouding van de VRZL. Voorts draagt de gemeente zorg voor de lokale inzet van personele capaciteit (piketregeling) ten behoeve van de crisisorganisatie van de VRZL.
3. Het algemeen bestuur van de VRZL (waarin Maastricht zitting heeft) stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een regionaal beleidsplan vast ten aanzien van de taken van de VRZL. Voorafgaand aan de vaststelling overlegt de burgemeester met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan. Het beleidsplan is gebaseerd op een door het bestuur van de VRZL vastgesteld risicoprofiel. Dit risicoprofiel wordt vastgesteld na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij het bestuur de raden tevens verzoekt hun wensen kenbaar te maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid.
4. De jaarlijkse planning en verantwoording van de VRZL vindt plaats via de begroting en de rekening. Voordat dezen door het algemeen bestuur worden vastgesteld, worden de raden van de deelnemende gemeenten om hun zienswijze gevraagd.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 t/m 4 conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- De veiligheidsregio zit in 2019 in een overgangsjaar. In vierde kwartaal 2019 wordt het regionaal beleidsplan voor de jaren 2020-2023 ter zienswijze voorgelegd aan de raden van alle deelnemende gemeenten. Onderdeel van dit plan zijn o.a. een nieuw risicoprofiel en dekkingsplan. Om te zorgen dat de brandweer in deze periode toekomstbestendig blijft wordt vanaf 2020 de oude, voornamelijk historisch bepaalde, verdeelsleutel in een periode van 4 jaar geleidelijk losgelaten en ingeruild voor een sleutel die gelijke tred houdt met het gemeentefonds.
- Ter zienswijze ontvangt de raad in tweede kwartaal 2020 via Rekening 2019 de verantwoording van de VRZL.
- Ter zienswijze ontvangt de raad in derde kwartaal 2020 via de Begroting 2021 de planning van de VRZL.
- Tijdens de raadsvergadering van 26 mei 2020 is het Beleidsplan 2020-2023 van de Veiligheidsregio ZL besproken. Het beleidsplan is opgesteld op basis van het provinciaal risicoprofiel dat op 7 juni 2019 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRZL.
- Tijdens de raadsvergadering van 26 mei 2020 is het Jaardocument van de GR VRZL besproken. Hierbij is besloten geen gebruik maken van de mogelijkheid tot indiening van een zienswijze.
- Tijdens de raadsvergadering van 26 mei 2020 is de Begroting 2021 van de VRZL aan de gemeenteraad voorgelegd. Besloten is om geen aanvullende zienswijzen in te dienen.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan COVID-19 epidemie

De Programmabegroting 2020 is door de raad vastgesteld in een tijd zonder corona(maatregelen). Evident is dat de uitbraak van het coronavirus sinds maart 2020 heeft geleid tot onvoorziene inspanningen. Zo is er substantieel niet alleen extra inzet gepleegd door de gemeente, maar bijvoorbeeld ook door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Samen is gekeken hoe wij onze stad en de regio op een goede manier door deze moeilijke periode kunnen loodsen. De Veiligheidsregio ZL heeft daarin een belangrijke rol in de ondersteuning op proces en communicatie. Bijvoorbeeld bij het organiseren en opereren van de verschillende test- en vaccinatielocaties, het zorghotel in Urmond, maar ook het stroomlijnen van de interpretatie en toepassing van de noodverordening en de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19.

De inzet in deze crisis zal grondig geëvalueerd worden zodra de omstandigheden zich hiervoor lenen en de inzet op de bestrijding en beheersbaarheid van deze crisis kan worden afgeschaald.

Wat heeft het gekost?

Crisisbeheer en brandweer (1.1)

	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Lasten	9.933	9.932	10.609	677 N
Baten	298	298	926	628 V
Saldo	9.635	9.634	9.683	49 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,677 mln. N

- Hogere bijdrage FLO € 0,517 mln. N
- Kosten coronamaatregelen € 0,118 mln. N
- Diversen € 0,042 mln. N

In 2020 is naast de bijdrage FLO (functioneel leeftijdsontslag) aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg over het jaar 2020 ook de bijdrage over 2019 verantwoord. Dit leidt tot € 0,517 mln. hogere lasten in 2020.

In 2020 was daarnaast sprake van hogere lasten van € 0,118 mln. als gevolg van coronamaatregelen zoals kosten voor tekstkarren, voetgangersplan binnenstad en beveiliging.

Baten € 0,628 mln. V

- Kazerne Maastricht-Zuid € 0,595 mln. V
- Diversen € 0,033 mln. V

De kazerne Maastricht-Zuid is gerealiseerd door het Rijk in verband met de realisatie van de Koning-Willem-Alexandertunnel. Deze kazerne is om niet aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg overgedragen en daar per 1 januari 2020 geactiveerd voor een theoretische boekwaarde. Het resultaat (boekwinst) dat daarbij is ontstaan is uitgekeerd. Dit leidt tot een eenmalig voordeel van € 0,595 mln.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

Een zo veilig mogelijk Maastricht: een stad waar criminaliteit, misdaad en overlast zo weinig mogelijk voorkomen en waar inwoners, ondernemers en bezoekers vanuit een zo veilig mogelijk gevoel kunnen wonen, werken en verblijven.

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting
	2019	2020	2020
Schaalscore per 1000 inwoners: totale slachtofferschap delicten ¹	40,2	29,0	<< 45,3
% Inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt ²	21,9	geen meting	<< 25,9
Rapportcijfer veiligheid in buurt ²	7,1	geen meting	≥ 6,9
% Inwoners dat tevreden is over functioneren gemeente met betrekking tot aanpak leefbaarheid en veiligheid ³	34,9	geen meting	33
Schaalscore per 1000 inwoners: sociale kwaliteit ⁴	19,1	21,3	<< 17,9

1) Delicten vallend onder objectieve veiligheid: woninginbraak, openlijk geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof, overval woning, inbraak garage/schuur/box, zakkenrollerij, autokraak, autodiefstal, (brom)fietsendiefstal.

Bron: Maastrichts Informatieknoppunt (MIK, politieciijfers); De opbouw van deze schaalscore wijkt op onderdelen af van de opbouw zoals gehanteerd in het MJP Veiligheid. Enkele delictsvormen waarop wij als gemeente geen sturing/invloed hebben, zijn verwijderd (moord, zedenmisdrijf, diefstal water, overige vermogensdelicten en diefstal overige voertuigen).

2) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de veiligheidsbeleving is. Bron van de indicator is de Integrale Veiligheidsmonitor (IVM). Deze landelijke monitor is een tweejaarlijks (in oneven jaren) terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap.

3) Bron: Integrale Veiligheidsmonitor (IVM).

4) De schaalscore sociale kwaliteit omvat per 1000 inwoners het totaal van gemelde overlast van: burengerucht, overlast personen met verward gedrag, overlast zwervers en drugsoverlast. Indicatorbron: (MIK, politieciijfers).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Uitvoeren Meerjarenprogramma veiligheid Maastricht 2019-2022 (MJP Veiligheid)

Voor de periode 2019-2022 heeft de raad de volgende prioritaire veiligheidsthema's vastgesteld: een centrale focus op de aanpak van ondermijnende criminaliteit; het voortzetten van de aanpak van veelvoorkomende criminaliteit; een samenhangende aanpak van veiligheidsgerelateerde overlast; voortdurende aandacht voor veiligheidsbeleving. Zowel vanuit een repressieve inzet (waaronder handhaving van de openbare orde) als preventieve maatregelen en in verbinding met en betrokkenheid van andere (interne) domeinen, inwoners en professionele en maatschappelijke partners, wordt hier jaarlijks structureel op ingezet. De raad wordt via de P&C-cyclus en tussentijdse rapportages op de hoogte gehouden van de voortgang van het MJP Veiligheid.

2. Ondermijnende criminaliteit

We zetten de integrale aanpak tegen ondermijnende personen en criminele samenwerkingsverbanden voort. Enerzijds door de inzet van onze lokale instrumenten (zoals Wet Bibob, Flexteam) en de integrale aanpak samen met onze ketenpartners en anderzijds door het zichtbaarder maken van ondermijnende fenomenen. Door gerichte voorlichting en informatie zetten wij in op het vergroten van de awareness en meldingsbereidheid van onze inwoners over signalen van ondermijning in hun buurt.

3. Veelvoorkomende criminaliteit

We zetten de plannen van aanpak High Impact Crime (HIC) en andere vermogenscriminaliteit voort (zoals de integrale aanpak van woninginbraak, straatroof, overvallen etc.). Hierbij blijven we inzetten op het versterken van preventie, onder meer door invoer van het Digitaal Opkopers Register, bestuurlijke maatregelen en predictive policing (informatie gestuurd voorspellen van criminaliteit).

4. Veiligheidsgerelateerde overlast

Overlast die een duidelijk effect heeft op de openbare orde en veiligheid wordt in nauw overleg met de verschillende partners zoals woningcorporaties, veiligheidshuizen en politie van een structurele en gerichte aanpak voorzien. Deze aanpak kan gebiedsgericht (buurt of straat) of themagericht zijn. Betrokkenheid van onze inwoners hierbij is een vanzelfsprekendheid. Veelplegers van overlast en criminaliteit worden vanuit het Veiligheidshuis gericht benaderd: inzet is om hen vanuit een persoonsgerichte aanpak door een combinatie van drang en dwang (veiligheid, zorg, strafrecht) op het rechte pad te krijgen en te houden.

5. Veiligheidsbeleving

Vanuit de 'Maastrichtse Aanpak' van veiligheidsbeleving werken wij opgave- en gebiedsgericht aan het verbeteren van de veiligheidsbeleving in stad en buurt.

6. Handhaven openbare ruimte

We handhaven conform de prioriteiten zoals die in het jaarplan Handhaven Openbare Ruimte zijn vastgesteld.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1, 2, 4 en 5: conform.

Realisatie prestatie 3: conform met uitzondering van de invoer van het Digitaal Opkopers Register. Dit vindt plaats in 2021.

Realisatie prestatie 6: zie 'onvoorziene inspanningen' verderop bij dit taakveld.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen in eerste kwartaal 2020 Meerjarenprogramma Handhaving Openbare Ruimte (HOR) 2020-2023. In dit meerjarenprogramma is de verbinding en afstemming van handhaving Openbare ruimte in relatie tot het veiligheidsdomein (MJP Veiligheid) en de daarin opgenomen prioriteiten verder uitgewerkt.	<ul style="list-style-type: none">Conform.

- Vaststellen in derde kwartaal 2020 een gewijzigde APV waarin o.a. gewijzigde bepalingen prostitutiebeleid.

Realisatie 2020

- In 2016 is het voorstel voor de 'Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche' aangenomen door de Tweede Kamer. Dit wetsvoorstel is echter aangehouden in de Eerste Kamer, onder meer omdat in het regeerakkoord 2017-2021 is opgenomen dat het wetsvoorstel aangepast wordt. Deze aanpassing wordt afgewacht voordat aan de raad een voorstel tot wijziging van de APV wordt voorgelegd.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

Bestrijden ondermijnende criminaliteit

- Voortzetten project 'Vastgoed in Beeld'. Dit project richt zich op de ontwikkeling van een (data-gedreven) model om te detecteren welke locaties in Maastricht gebruikt worden door (drugs)criminelen. Criminelen hebben namelijk altijd vastgoed nodig om hun criminele activiteiten te ontplooiën en hun crimineel geld te benutten (hennepplantages, witwassen, mensenhandel). Aan de hand van de verkregen gegevens worden maatregelen getroffen, zowel preventief als repressief, om de ondermijnende criminaliteit een halt toe te roepen. Vanuit dit project wordt aansluiting gezocht bij de landelijke Citydeal Zicht op Ondermijning.
- Voortzetten informatie gestuurde (lokale) aanpak ondermijning met als belangrijke basis het Integraal Ondermijningsbeeld, de Maastrichtse ondermijningstafel (MOT), de lokale werkgroep ondermijning en het RIEC-netwerk;
- Voortzetting en intensivering van de controle/opsporing van illegale prostitutie en arbeidsuitbuiting (ketenaanpak mensenhandel);
- Vergroten weerbaarheid ondermijning (communicatie-aanpak). Vanuit een daartoe opgesteld actieplan zetten wij in op vergroting van de maatschappelijke weerbaarheid tegen ondermijning. Inwoners worden geïnformeerd over wat te doen bij signalen van ondermijning in de buurt; hoe herken ik die? Waar kan ik ze veilig melden? Hoe kan ik mij weren tegen criminele invloeden in mijn buurt?
- Conform. De bouw en inrichting van een gemeentelijk centraal dataplatform is in 2020 gestart. Verschillende deelprojecten (dataverzameling en data-analyse) vinden plaats. In het kader van informatieverzameling zijn 90 leegstaande woningen gecontroleerd op zogeheten spookbewoning.
- Conform. In 2020 zijn 6 MOT- casussen behandeld, 219 casussen besproken in de lokale werkgroep ondermijning en 20 controles door het Flexteam uitgevoerd (in maart gestopt vanwege coronacrisis). Daarnaast vonden 126 Bibob-screenings plaats en zijn 15 casussen behandeld in het Operationeel Casusoverleg Weerbare Stad (politie/gemeente).
- Conform. In 2020 zijn 13 niet vergunde prostitutie locaties gecontroleerd en bij mogelijk slachtofferschap mensenhandel personen overgedragen aan de politie.
- Conform. In 2020 is in het kader van het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid de pilot ONDERSCHAT gestart. Vanuit deze pilot wordt (vanwege coronacrisis grotendeels via social media) met inwoners het gesprek hierover aangegaan.

Voorkomen veelvoorkomende criminaliteit

- Versterking inzet integrale middelen voorkomen veelvoorkomende criminaliteit, onder andere door inzet van het Digitaal Opkopers Register (DOR) waarbij opkopers van goederen verplicht worden deze in een inkoopregister te registreren;

Aanpak veiligheidsgerelateerde overlast

- Naast voortzetting van de integrale aanpak van veiligheidsgerelateerde overlast vindt in 2020 de uitrol plaats van een vernieuwde aanpak van drugshandel in de openbare ruimte. Dit teneinde de effectiviteit van de huidige aanpak straathandel te vergroten.

Verbeteren veiligheidsbeleving

- Opgave- en gebiedsgericht werken aan het verbeteren van de veiligheidsbeleving in stad en buurt. Wij focussen hierbij extra op de veiligheidsbeleving in vijf geprioriteerde buurten: Mariaberg, Pottenberg, Wittevrouwenveld, Nazareth en Limmel.

Handhaven openbare ruimte

- De pilot gebiedsgerichte operationele aanpak (pilot Wittevrouwenveld) is succesvol afgerond. In het kader van deze pilotaanpak hebben professionals (zoals wijkgebonden medewerkers handhaven openbare ruimte, wijkagent van politie en een afvaardiging van het buurtkader) samen met buurtbewoners concrete en beïnvloedbare overlastsituaties besproken en van een oplossingsrichting voorzien. Gelet op dit succes wordt deze gebiedsgerichte aanpak in 2020 voortgezet en uitgebreid naar andere gebieden. De invulling hiervan wordt opgenomen in het Meerjarenprogramma Handhaven Openbare Ruimte 2020 -2023.

Realisatie 2020

- Conform. In 2020 is samen met politie en gemeentelijke handhaving gestart met de introductie van het DOR. Dit heeft geresulteerd in circa 40 nieuwe registraties van opkopers in het DOR. Volledige realisatie is wegens de coronacrisis vertraagd naar eind 2021. Hierbij zal ook het Digitaal opkopers loket worden ingericht.

- Conform. De integrale aanpak veiligheidsgerelateerde overlast is voortgezet. In 2020 is in afstemming met de melddesk de overlastaanpak door verdere digitalisering geoptimaliseerd. In relatie tot straathandel is begin 2020 een integraal traject gestart met in- en externe partners om het kadegebied integraal aan te pakken. Door de coronacrisis is deze aanpak uitgesteld tot na de lockdown.

- In 2020 is conform de Maastrichtse aanpak met de inwoners van Limmel, Pottenberg en Wittevrouwenveld aan de veiligheidsbeleving in de buurten gewerkt. Vanwege de coronacrisis is het niet gelukt om deze aanpak ook in Mariaberg en Nazareth uit te rollen. Wel is de Maastrichtse aanpak toegepast bij meerdere actuele casussen/locaties in de stad. Naast signalen uit de buurten zijn deze casussen deels ook gebaseerd op hotspots op basis van sfeerbeelden van de politie en gemeente.

- De invulling is opgenomen in het Meerjarenprogramma. Uitvoering is vertraagd door onvoorziene inspanningen door de Coronacrisis.

Andere aandachtspunten

- Experiment gesloten coffeeshopketen: afhankelijk van de toekenning van de status “experimenteergemeente” vindt in 2020 voorbereiding plaats van het Experiment gesloten coffeeshopketen.
- Verbinding veiligheid en zorg: een goede verbinding tussen veiligheid en zorg op lokaal en regionaal niveau is ook in 2020 uitgangspunt bij het werken aan radicalisering, drugsoverlast, personen met verward gedrag, families met een meervoudige problematiek, huiselijk geweld en kwetsbare jeugd. De procesmanager “veiligheid en zorg”, het Veiligheidshuis en Veilig Thuis zijn hierbij belangrijke verbindende schakels.
- In 2020 wordt integraal uitwerking en uitvoering gegeven aan een plan van aanpak op het hele gezin rondom Top X-personeel ter voorkoming van intergenerationele problematiek alsmede de aanpak van de huisvesting van moeilijk plaatsbaren.

Realisatie 2020

- Gelet op de selectie van Maastricht als één van de tien experimenteergemeenten is in 2020 de voorbereiding gestart van het Experiment gesloten coffeeshopketen
- Vanuit een domein overstijgende werkwijze en sturing wordt hieraan invulling gegeven. In 2020 is op een aantal urgente thema's integraal beleid en een aanpak ontwikkeld (bijv. lachgas en seksuele intimidatie).
- De aanpak “onaantastbaren” is in 2020 met succes verder ontwikkeld. Een landelijke kenniskring heeft in dit kader waardevolle aanbevelingen geformuleerd voor een doorontwikkeling naar jonge aanwas/ criminele families. Aandachtspunt hierbij zijn voldoende verblijfplaatsen voor zorg mijdende dakloze top X- personen.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan COVID-19 epidemie

Tijdens de lockdown en de inrichting van de 1,5 meter-samenleving is vanuit onze gemeente (o.a. veiligheid, handhaving, juristen, evenementen) in samenwerking met bijvoorbeeld de politie en de Veiligheidsregio veel aandacht en extra inzet nodig geweest voor het regelen en handhaven van de coronamaatregelen evenals voor het zoeken naar tijdelijke oplossingen in de gegeven situatie. Voorbeelden hiervan zijn het vormgeven, uitrollen en monitoren van het voetgangersplan (alsmede extra ruimte terrassen) en het handelingskader Corona-maatregelen in de stedelijke gebieden (Griend, Stadspark, Sint Pietersberg). Een bijkomstigheid hierbij is dat gelijktijdig het aantal demonstraties in de stad (soms vanuit een polariserende context: antiracisme, anti 1,5 meter-samenleving) toenam (en nog steeds toeneemt) en in goede banen moest worden geleid. Daarnaast is sinds 1 december 2020 de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 van kracht waarbij de gemeente aan de lat staat voor de uitvoering en handhaving daarvan.

Door deze extra inzet is op onderdelen minder aandacht kunnen uitgaan naar een aantal in de begroting 2020 opgenomen veiligheidsthema's. Zo heeft de huidige coronacrisis ertoe geleid dat Handhaving Openbare Ruimte veel inzet heeft besteed aan de handhaving van de COVID-maatregelen, en hierdoor minder aan de prioritering en opdracht uit het Meerjarenprogramma Veiligheid.

Wat heeft het gekost?

Openbare orde en veiligheid (1.2)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		6.941	6.825	6.312	513 V
Baten		109	448	1.282	834 V
Saldo		6.832	6.377	5.030	1.347 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,513 mln. V

- Apparaatskosten € 0,499 mln. V
- Projecten radicalisering en vastgoed in beeld € 0,504 mln. N
- Budget Veiligheidshuis € 0,257 mln. V
- Project veiligheidsbeleving € 0,104 mln. V
- Project experiment gesloten coffeeshopketen € 0,084 mln. V
- Kosten coronamaatregelen € 0,041 mln. N
- Diversen € 0,114 mln. V

Een aantal vacatures (o.a. criminoloog, data-analist en procesmanager veiligheidshuis) zijn in 2020 niet ingevuld en leiden tot een voordeel op de apparaatskosten van € 0,499 mln.

De kosten voor de projecten vastgoed in beeld en radicalisering worden gedekt middels ontvangen subsidies (zie toelichting op de baten).

Onderuitputting van de budgetten van het Veiligheidshuis leidt tot een voordeel van € 0,257 mln.

Voor de voorzetting van de verbetering veiligheidsbeleving is tot 1 juli 2020 het budget voor het tijdelijke project Veiligheidsbeleving ingezet. Hierdoor was een deel van het voor 2020 beschikbare budget niet nodig hetgeen een voordeel oplevert van € 0,104 mln.

Voor het experiment gesloten coffeeshopketen hebben wij rijksmiddelen ontvangen. Dit experiment kent een looptijd van 4 jaar. Het restant van de middelen 2020 wordt gestort in de reserve overloop.

Baten € 0,834 mln. V

- Subsidies projecten radicalisering en vastgoed in beeld € 0,504 mln. V
- Incidentele vrijval subsidies € 0,173 mln. V
- Bijdrage werkzaamheden Veiligheidshuis € 0,107 mln. V
- Diversen € 0,050 mln. V

Van het ministerie van Justitie en Veiligheid is een subsidie versterking radicalisering van € 0,382 mln. ontvangen. Voor de versterking van de aanpak ondermijning is van het RIEC een subsidie van € 0,122 mln. ontvangen.

Incidentele vrijval van subsidies die niet meer hoeven worden terugbetaald, leidt tot een voordeel van € 0,173 mln.

Voor werkzaamheden die het Veiligheidshuis heeft verricht voor de Heuveland-gemeenten is een bijdrage ontvangen van € 0,107 mln.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 1 Veiligheid				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Crisisbeheer en brandweer (1.1)	9.933	9.932	10.609	677 N
Openbare orde en veiligheid (1.2)	6.941	6.825	6.312	513 V
Totaal lasten	16.874	16.757	16.921	164 N
x € 1.000				
Crisisbeheer en brandweer (1.1)	298	298	926	628 V
Openbare orde en veiligheid (1.2)	109	448	1.282	834 V
Totaal baten	407	746	2.208	1.462 V
x € 1.000				
Crisisbeheer en brandweer (1.1)	9.635	9.634	9.683	49 N
Openbare orde en veiligheid (1.2)	6.832	6.377	5.030	1.347 V
Totaal saldo	16.467	16.011	14.713	1.298 V

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Taakvelden

- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2 Parkeren
- 2.3 Recreatieve havens
- 2.4 Economische havens en waterwegen
- 2.5 Openbaar vervoer

BBV-indicatoren

Het Rijk heeft geen BBV-indicatoren bepaald gerelateerd aan programma 2.

2.1 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

Streven is een duurzaam bereikbare stad die leefbaar is voor haar inwoners. Een stad met robuuste en veilige netwerkstructuren waarbij de verharde openbare ruimte veilig en schoon is. We willen de multimodale bereikbaarheid van centrumgebieden verbeteren en een verschuiving naar meer duurzame vervoerswijzen met een toenemend gebruik van actieve vervoerswijzen (fiets en lopen).

Effectindicatoren ¹		Realisatie		Begroting	
		2014-2018	2015-2019 ³	2015-2019	2016-2020
Aandeel van het gebruik van actieve vervoerswijzen en OV gemiddeld per jaar ²	In Maastricht	67%	65%	65%	66%
	Van en naar Maastricht	28%	26%	26%	29%

- 1) De raad wordt via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit. Het gebruik van het OV is hiervan een onderdeel.
- 2) Meetbron is de mobiliteitsmonitor Maastricht. De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op het gemiddelde van een periode van vijf jaar i.v.m. de betrouwbaarheid van de data.
- 3) Als gevolg van de beschikbaarheid van de benodigde data loopt verantwoording van deze indicator altijd een jaar achter.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Monitoring en beleidsontwikkeling

De ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit, inclusief het meten van verkeerstromen en parkeren, worden jaarlijks gemeten en tweejaarlijks gepresenteerd in een mobiliteits- en verkeersmonitor. Onderdeel van de verkeersmonitor is zicht op de omvang van het vrachtverkeer in Maastricht-West. Op basis van deze ontwikkelingen kan een verandering plaatsvinden in de beleidsvoornemens of projecten en maatregelen

Voor de opgave voor het verduurzamen van het mobiliteitssysteem, waaronder het stimuleren van elektrisch rijden en de uitrol van laadpunten wordt verwezen naar de separaat opgestelde klimaatbegroting.

2. Uitvoeren van het Mobiliteitsprogramma

Elk jaar worden onder de noemer van het mobiliteitsprogramma kleine- en middelgrote infrastructurele projecten uitgevoerd die met name gericht zijn op het verbeteren van de verkeersveiligheid en het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer en fiets. Het programma wordt jaarlijks gevoed vanuit het MJIP met een bedrag van € 590.000 en de insteek is om daar waar mogelijk de financiering van de onderliggende projecten aan te vullen met (provinciale) subsidies of bijdragen van derden.

3. Stimuleren van slimme en duurzame mobiliteit

Om slimme en duurzame mobiliteit te stimuleren werken wij binnen het programma Maastricht Bereikbaar samen met regionale overheden en het Rijk in PPS-verband met werkgevers, (logistieke) dienstverleners, ondernemers en mobiliteitsaanbieders. Doel is het beheersen van de

groei van de automobilititeit, het reduceren van de CO2 en het verbeteren van de vitaliteit van werknemers.

4. *Beheer verkeersmanagementsystemen en topdagenregime*

Om het verkeer dagelijks in goede banen te leiden wordt gebruik gemaakt van diverse (technische) systemen en voorzieningen. Deze voorzieningen betreffen o.a. verkeersregelininstallaties, selectieve afsluitingen, bewegwijzering en straatmeubilair. Om deze voorzieningen technisch en functioneel in orde te houden is het noodzakelijk deze voorzieningen te beheren, te onderhouden en aan het einde van hun (technische) levensduur te vervangen.

Als gemeente coördineren wij het zogeheten topdagenregime voor 25 tot 35 dagen in het jaar waarop het huidige verkeerssysteem ontoereikend is om het verkeersaanbod te verwerken.

Hierbij wordt intensief samengewerkt met Q-park, Arriva, de nood- en hulpdiensten en het platform Maastricht Bereikbaar. Op deze dagen is het verkeersaanbod dusdanig groot dat additionele maatregelen wenselijk zijn als aanvulling op de reguliere verkeersmanagementsystemen, zoals het inzetten van verkeersregelaars en doelgroepgericht communicatie.

5. *Stad en Spoor / Stationsomgeving*

Met de door de raad vastgestelde Ambitienota 'Over het spoor' (feb. 2019) zijn de kansen en mogelijkheden voor de stationsomgeving op sociaal, economisch en ruimtelijk vlak in beeld gebracht. De drie beschreven strategische doelen geven richting en bieden houvast bij het toekomstbestendig maken van het hele gebied en leveren een bijdrage aan het vormgeven van het multimodale OV knooppunt Maastricht, met bijzondere aandacht voor duurzaam vervoer en actieve vervoerswijzen.

Met onze partners NS, ProRail, Arriva, Maastricht Bereikbaar, provincie Limburg en Projectbureau A2 werken we intensief samen aan deze integrale gebiedsontwikkeling die opgenomen is in de Ontwerp Omgevingsvisie Maastricht. Als gemeente initiëren en coördineren we de samenwerking, geven we richting aan de inhoudelijke ambities en bewaken de samenhang en integratie van de diverse belangen in het gebied.

6. *Kleinschalige infrastructurele maatregelen en aanpak en voorkomen verkeersonveilig gedrag*

Naar aanleiding van meldingen die binnen komen voeren we kleine wijzingen door in de infrastructuur om ergernissen ten aanzien van fiets, parkeren en verkeersveiligheid te verminderen. Ook leveren wij een bijdrage aan veilig verkeersgedrag en veilige schoolomgevingen.

7. *Uitvoeren meerjarenprogramma groot onderhoud verhardingen*

Wij onderhouden structureel de verhardingen en de openbare verlichting binnen de gemeente (dagelijks en groot onderhoud). Dat onderhoud is gebaseerd op de Omgevingsvisie, de Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte, de Leidraden Verhardingen 2014-2018/ 2019-2023 en de Leidraden Openbare Verlichting 2015-2019/ 2020-2024. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen staat de meerjarenplanning van het groot onderhoud van wegen/ verhardingen en de openbare verlichting.

Prestatie-indicatoren	Realisatie			Begroting
	2018	2019	2020	2020
<i>CROW-kwaliteitsniveau openbare ruimte</i>				
Verhardingen hoofdwegen en voetgangersgebied	A	A	A	B
Verhardingen rest	A/B	A/B	A/B	C
Schoon binnen de singels	A	A	A	A
Schoon buiten de singels	A	A	A	B
Openbare verlichting	A	B	B	B
Civiele kunstwerken	Veilig	Veilig	Veilig	Veilig

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 t/m 7 conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in eerste kwartaal 2020 Omgevingsvisie. In deze visie worden ook de kaders vastgelegd voor het mobiliteitsbeleid.
 - In het najaar van 2019 zullen in het BO-MIRT inhoudelijke en financiële afspraken gemaakt worden over een meerjarenprogramma tot en met 2022 tussen Rijk en Regio (Provincie Limburg, Gemeente Maastricht, Sittard-Geleen, Heerlen en regio Parkstad). In eerste kwartaal 2020 wordt het meerjarenprogramma aan de Raad ter besluitvorming voorgelegd inclusief het voteren van de gereserveerde financiële middelen.
 - Met name op de Tongerseweg wordt veel overlast van (vracht)verkeer ondervonden. Begin 2019 is gestart met het monitoren van de verkeersbewegingen in Maastricht-West en is het overleg gestart met de Belgische buurgemeenten over de verkeersstromen en mogelijke maatregelen in het totale verkeerssysteem op basis van deze gegevens. Dit leidt in vierde kwartaal 2020 tot een concreet voorstel over maatregelen op de Tongerseweg en in Maastricht-West.
- Omgevingsvisie is vastgesteld in de raad.
 - Afspraken tussen Rijk en regio zijn het gemaakt in het BO-MIRT en positieve besluitvorming in de raad heeft plaatsgevonden over de gemeentelijk bijdrage.
 - Besluitvorming over de reconstructie van de Tongerseweg heeft plaatsvonden en de raad wordt jaarlijks via de verkeersmonitor geïnformeerd over ontwikkelingen van het (vracht) verkeer in Maastricht.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actieplan fiets. Als uitwerking van de omgevingsvisie stellen we een plan vast met welke projecten we invulling gaan geven op het bereiken van de doelen uit de visie.
 - Actieplan fietsparkeren centrum. In dit plan gaan we vaststellen op welke locaties we additionele fietsstallingen zullen gaan aanleggen. Onderdeel van dit plan is ook hoe we omgaan met beheer en handhaving.
 - Transferknelpunt (passerelle) onderzoek. In opdracht van het BO-MIRT (ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) onderzoekt ProRail verschillende alternatieven voor de huidige passerelle bij station Maastricht. Zowel een tunnel als een verbeterde passerelle worden hierbij uitgewerkt. De gemeente wordt inhoudelijk betrokken bij het plan van aanpak en de uitvoering van het onderzoek waarvan de resultaten eind 2020 worden verwacht.
 - Verkeersstudie stationsomgeving. We voeren een verkeersstudie uit naar de gewenste verkeersstructuur in Wyck en rondom het station inclusief bus routing. Dit moet leiden tot een visie op de gewenste verkeersstructuur.
- Het actieplan is vastgesteld in het college.
 - Het actieplan is vastgesteld in het college.
 - Het onderzoek is afgerond. In het BO-MIRT van november 2020 is afgesproken de volgende fase van het onderzoekstraject op te starten.
 - De verkeersstudie is opgestart en de resultaten zullen in Q3 van 2021 worden voorgelegd ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

- Snelle fietsroute Maastricht – Sittard en Verbindingsas Maastricht – Valkenburg. In 2020 zal een uitvoeringsbesluit getekend worden door de deelnemende partners voor het aanleggen van de fietsroute.
- Recreatieve fietsroute Maastricht – Vaals (Aken). In 2020 zal een uitvoeringsbesluit getekend worden door de deelnemende partners voor het aanleggen van de fietsroute.
- Rotonde Nobellaan – Gentelaan. Na ingebruikname van het vernieuwde Noorderbrugtracé blijkt dat de hier gelegen rotonde de hoeveelheid verkeer niet kan verwerken. Daarnaast is dringend groot onderhoud nodig aan deze rotonde. Middels een (verkeers)studie zal bepaald worden welke oplossing hier het beste gekozen kan worden. Uitvoering is vervolgens voorzien in 2021.
- Uitvoeren mobiliteitsprogramma
 - Köbbesweg: Aanpassingen om oversteekbaarheid voor fietsers te verbeteren en om de snelheid van het gemotoriseerd verkeer te verlagen
 - Grote Gracht: Opheffen van parkeervakken
 - Koningin Emmaplein: Aanpassen bochten om zicht vanuit auto op aankomende fietser te verbeteren
 - Willem Alexanderweg: Realiseren van bushaltes
 - Randwycksingel – Duboisdomein: Verbeteren van de fietsoversteek.
 - Fietscomfort en veiligheid. Eerste fase van het verwijderen van onnodige of onwenselijke obstakels op fietspaden en het verbeteren van fietspadverhardingen in samenhang met de aanpak wortelopdruk
 - Dr. Bakstraat. Opheffen rechtsaf richting winkelcentrum, vanwege gewijzigde intree en verbeteren fietsoversteek bij Mercatorplein.
- Vervangingsprogramma verkeersmanagement
 - Maasboulevard – Graanmarkt. Vervanging van de verkeersregelininstallatie, inclusief infrastructurele aanpassingen om de positie van de fiets te verbeteren worden meegenomen.
 - Maasboulevard – Maastrichter Grachtstraat. Vervanging van de verkeersregelininstallatie
 - Maasboulevard – Expeditiehof. Vervanging van de verkeersregelininstallatie

Realisatie 2020

- De uitvoeringsovereenkomst is getekend.
- Regionaal is door alle colleges bestuurlijk besloten het project niet door te zetten vanwege te weinig draagvlak in de regio.
- De voorbereidingen voor het aanpassen van de rotonde zijn gestart. Uitvoering is voorzien in 2022.
- Voorbereiding is opgestart. Uitvoering is voorzien 2021.
- Het voornemen is om de parkeervakken om te zetten in fietsparkeervoorzieningen en een laad- en losstrook.
- Uitgevoerd
- Uitgevoerd.
- Uitgevoerd.
- Voorbereiding is opgestart. Eerste deel uitvoering voorzien in 2021.
- Oversteek Artsenijstraat gerealiseerd. Overige werkzaamheden zijn gekoppeld aan groot onderhoud waarbij uitvoering voorzien in 2022.
- Uitgevoerd.
- Uitgevoerd.
- Uitgevoerd.

- Boschstraat. Vervanging van de selectieve toegang met een toegangssysteem op basis van kentekens
- Het Bat. Vervanging van de selectieve toegang met een toegangssysteem op basis van kentekens.
- Vrijthof. Vervanging van de selectieve toegangen met een toegangssysteem op basis van kentekens
- Vaststellen Leidraad Openbare Verlichting 2020-2024.
- Vaststellen Leidraad Civieltechnische kunstwerken.

Realisatie 2020

- Voorbereiding is opgestart. Uitvoering is voorzien 2021.
- Voorbereiding is opgestart. Uitvoering is voorzien 2021.
- Voorbereiding is opgestart. Uitvoering is voorzien 2021.
- Conform.
- Conform.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan COVID-19 epidemie

Een voetgangersplan voor de binnenstad is vanwege de coronamaatregelen uitgerold. Dat voetgangersplan hing nauw samen met de extra ruimte voor terrassen.

Wat heeft het gekost?

Verkeer en vervoer (2.1)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		22.269	19.605	20.215	610 N
Baten		180	292	2.375	2.083 V
Saldo		22.089	19.313	17.840	1.473 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,610 mln. N

- Kapitaallasten € 0,574 mln. V
- Schade openbare verlichting en verkeersregelinstallaties € 0,516 mln. N
- Straatwerk voor kabels en leidingen € 0,512 mln. N
- MM-tunnel € 0,285 mln. N
- Apparaatskosten € 0,146 mln. V
- Gladheidsbestrijding € 0,107 mln. V
- Straatreiniging € 0,121 mln. N
- Dienstverlening straatreiniging Meerssen € 0,083 mln. N
- Kosten coronamaatregelen € 0,071 mln. N
- Diversen € 0,151 mln. V

Het achterblijven van verwachte investeringen en een lagere rente leiden in 2020 tot een voordeel op de kapitaallasten.

Tegenover de kosten in verband met het herstel van schades aan de openbare verlichting en verkeersregelinstallaties staan hogere inkomsten schadeverhaal.

De gemeente maakt kosten voor het 'dichtstraten' na grondwerkzaamheden door particuliere bedrijven. Die kosten worden verhaald op die particuliere bedrijven. Tegenover de hogere lasten van € 0,512 mln. staan ook hogere baten.

Voor de MM-tunnel werden meer kosten gemaakt voor het herstel van de droge blusleidingen, het vervangen van de slagbomen, het herstel van hoogtedetectie en hoogtebalk en het vervangen van het noodstroomaggregaat.

Omdat vacatureruimte niet volledig is benut, is sprake van een voordeel op de apparaatskosten. De matige winter heeft geleid tot lagere uitgaven voor gladheidsbestrijding.

De kosten van straatreiniging zijn hoger als gevolg van prijsstijgingen van afvalverwerking en uitzendbureaus. De kosten van de dienstverlening voor de gemeente Meerssen worden in rekening gebracht bij de gemeente Meerssen.

De kosten inzake coronamaatregelen hadden betrekking op het voetgangersplan binnenstad en de MM-tunnel.

Baten € 2,083 mln. V

- Straatwerk voor kabels en leidingen € 0,988 mln. V
- VRI (verkeersregelinstantaties) € 0,418 mln. V
- Schade openbare verlichting € 0,340 mln. V
- Dienstverlening straatreiniging Meerssen € 0,083 mln. V
- Diversen € 0,254 mln. V

De kosten die de gemeente maakt na grondwerkzaamheden door particuliere bedrijven worden verhaald op die particuliere bedrijven. Dit leidt tot een hogere bate van € 0,988 mln.

Bijdragen derden in de exploitatie van VRI's en schadeverhaal hebben geleid tot hogere baten. Kosten van schades aan openbare verlichting worden grotendeels verhaald hetgeen een bate oplevert van € 0,340 mln.

De lasten worden gemaakt ten behoeve van de straatreiniging in de gemeente Meerssen worden bij de gemeente Meerssen in rekening gebracht.

2.2 Parkeren

Wat willen we bereiken?

Vanuit duurzaamheid en bereikbaarheid van de stad wordt parkeren ingezet als een sturingselement om duurzame vervoerswijzen te stimuleren en om interne autoverplaatsingen in de stad te verminderen. Om daarmee de druk op het hoofdwegennet te verminderen en de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren. Bezoekers van de stad worden steeds meer verleid om aan de rand van de stad en/of in de goed bereikbare parkeergarages te parkeren (ringenmodel). Streven is een verdere uitbouw (locaties en omvang) van P&R-voorzieningen aan de randen van de stad en tevens een groter aanbod aan fietsparkeerplaatsen. Dit streven in combinatie met het reduceren van het aantal parkeerplaatsen in het centrum kan pas op langere termijn gerealiseerd worden.

Effectindicatoren	Realisatie			Begroting
	2018	2019	2020	2020
Aantal parkeerplaatsen op afstand (P+W en P+R) ¹	1.425	945	945	945
Aantal openbare parkeerplaatsen in het centrum ¹	7.600	7.600	7.600	7.600

1) De raad wordt via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit. De ontwikkelingen op het gebied van parkeren zijn hier onderdeel van.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Parkeerregulering

Met parkeerregulering van straatparkeren als beleidsinstrument gaan we sturen om de juiste doelgroepen op de juiste plek te laten parkeren. Dit is nodig om onevenwichtig gebruik van de parkeercapaciteit te realiseren of bovenmatige parkeerdruk in wijken aan aanpakken of om de doelen vanuit de Omgevingsvisie te realiseren.

2. Exploitatie, beheer en onderhoud straat parkeren en P+R terrein(en)

Met goed beheer en onderhoud van parkeervoorzieningen en bijbehorende apparatuur zoals parkeerautomaten zorgen we voor goed functionerende voorzieningen.

3. Monitoren afspraken met Q-park

Ter uitvoering van de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) is de stuurgroep PPS Parkeren (van gemeente en Q-Park) verantwoordelijk voor afsprakenbeheer voortkomend uit de SOK en voor

afstemming van parkeerbeleid. Voor zover niet strijdig met de SOK gaat de stuurgroep mogelijkheden om fietsparkeren en laden van elektrische auto's in de parkeervoorzieningen benutten. In het Parkeerplan gaan we vooruitkijken naar de periode van na de SOK (2032) om dan een duurzame visie op de toekomst te hebben ten aanzien van het gebruik van de parkeergarages.

4. Fietshandhaving

Met een gerichte handhaving op weesfietsen, fietswrakken en fout gestalde fietsen bij hotspots zorgen we ervoor dat we de overlast van geparkeerde fietsen beperken. Dit doen we via de, in samenwerking met Maastricht Bereikbaar ontwikkelde, drietrapsraket: informeren, aanspreken en handhaven. De ervaringen tot op heden leren dat deze opgave vraagt om een structurele aanpak.

5. Exploitatie, beheer en onderhoud van fietsparkeerplaatsen

We bieden fietsers de mogelijkheid om hun fiets te stallen onder toezicht in de stallingen aan de Kesselskade en Markt.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 t/m 5 conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

	Realisatie 2020
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden) <ul style="list-style-type: none"> In eerste kwartaal 2020 vaststellen omgevingsvisie. In deze visie worden ook de kaders vastgelegd voor het mobiliteitsbeleid inclusief onze visie op parkeren. 	<ul style="list-style-type: none"> Omgevingsvisie is vastgesteld in de raad.
Uitvoering (collegebevoegdheden) <ul style="list-style-type: none"> We stellen stadsbreed een parkeerplan vast. Onderdelen hiervan zijn: <ul style="list-style-type: none"> Maatregelen voor het stimuleren van parkeren op afstand voor bezoeken forenzen Locatiekeuzes van extra P+R en P+W voorzieningen Plan van aanpak verminderen straatparkeren bij voldoende draagvlak om ruimte te maken voor groen, fietsen, ontmoeten spelen Maatregelen voor flexibeler omgaan met parkeernormen Aanpak om meer clusterwijze parkeervoorzieningen te krijgen bij (her)nieuwbouw door bijvoorbeeld het creëren van mobiliteitshubs. In 2020 starten we met de eerste fasen van de invoering van de scanauto voor handhaving op straat. Upgrade fietsstalling Kesselskade. In deze stalling zullen we de elektriciteitsvoorziening upgraden zodat de voorzieningen voor het opladen van E-bike gebruikt kunnen worden het fietsparkeersysteem gaat functioneren. 	<ul style="list-style-type: none"> De beleidsmatige kaders van de Omgevingsvisie worden beleidsmatig uitgewerkt tot een Actieplan Parkeren. Dit plan zal in 2021 samen met een geactualiseerde parkeernormennota en een plan van aanpak voor parkeren op afstand voorgelegd worden ter besluitvorming. De implementatie van de scanauto is vertraagd vanwege benodigde tijd om een aantal randvoorwaarden (o.a. een nieuwe parkeerverordening). De scanauto zal in het najaar van 2021 uitgerold worden. Project om fietsenstalling conform ambitie te upgraden is gestart. Realisatie is voorzien in 2021.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan COVID-19 epidemie

In het kader van het voetgangerscirculatieplan en tijdelijke uitbreiding van terrassen zijn er enkele parkeerplaatsen tijdelijk opgeheven.

Wat heeft het gekost?

Parkeren (2.2)	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	6.056	5.406	4.171	1.235 V
Baten	10.059	2.928	3.678	750 V
Saldo	-4.003	2.478	493	1.985 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 1,235 mln. V

- Kosten parkeren (corona) € 0,475 mln. V
- Inning Duitse naheffingen 2019 € 0,354 mln. V
- Apparaatskosten € 0,230 mln. V
- Onderhoudskosten parkeerautomaten € 0,123 mln. V
- Diversen € 0,053 mln. V

De coronamaatregelen hebben geleid tot een daling van het aantal parkerende bezoekers en daarmee tevens een daling van apparaatskosten en specifieke kosten zoals parkeerbeheerssystemen, geldgaring en –verwerking parkeerbetaalautomaten (minder ledigingen).

Duitse naheffingen uit 2019 waarvoor een voorziening wegens oninbaarheid was getroffen, zijn toch geïnd waardoor een deel van de voorziening is vrijgevallen.

Het niet invullen van vacatureruimte leidt tot een voordeel op de apparaatskosten.

De onderhoudskosten zijn lager aangezien op dit moment nog veel reparatiewerkzaamheden onder de garantie vallen.

Baten € 0,750 mln. V

- Parkeergarages € 0,478 mln. V
- Parkeerontheffingen € 0,151 mln. V
- Fietsparkeren (corona) € 0,115 mln. V
- Diversen € 0,006 mln. V

Het voordeel op de parkeergarages betreft de niet begrote erfpacht van Stadspark.

Bij de parkeerontheffingen was sprake van extra inkomsten.

Op de exploitatie fietsparkeren ontstaat aan de batenkant een voordeel als gevolg van de lagere inzet van medewerkers MTB gerelateerd aan de beperking van de openstelling van de fietsenstallingen als gevolg van de coronamaatregelen.

2.3 Recreatieve havens

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke recreatieve havens (Bassin en jachthaven Hoge Kanaaldijk).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Onderhoud en baggeren

We zijn verantwoordelijk voor het onderhoud en het baggeren (gemiddeld 1x per 10 jaar). Beide havens zijn in erfpacht uitgegeven. Het onderhoud voor de jachthaven wordt door de hier gevestigde clubs gedaan. Bij het Bassin gebeurt het door de exploitatiemaatschappij 'Bassin BV'.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

	Realisatie 2020
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Afstemming met erfpachtnemers. Bij de jachthaven gaan we de toestand van de waterbodem in beeld brengen om te bepalen wanneer baggeren weer noodzakelijk is.In en rond het Bassin wordt de komende periode nieuwe verlichting aangebracht door Bassin BV.	<ul style="list-style-type: none">In het gemeentelijk baggerplan is inmiddels het baggeren van de jachthaven aan de Hoge Kanaaldijk voorzien in de periode 2022-2023. Exacte planning is mede afhankelijk van de totale aanbesteding van de diverse werken en zal in afstemming met de gebruikers gebeuren.Het aanbrengen van de verlichting in en rond het Bassin is doorgeschoven naar 2021.

Wat heeft het gekost?

Recreatieve havens (2.3)	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	65	60	18	42 V
Baten	0	0	0	0 N
Saldo	65	60	18	42 V

2.4 Economische havens en waterwegen

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke economische havens (Beatrixhaven).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Onderhoud en baggeren.

In de afgelopen jaren zijn bij de revitalisering van de Beatrixhaven kades gerealiseerd die in erfpacht zijn uitgegeven aan de aangrenzende bedrijven. Zij verzorgen het onderhoud. Wij monitoren de waterbodem en baggeren periodiek.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

	Realisatie 2020
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">In 2020 wordt verkend of het wenselijk is om via een havenverordening (kosten)regulering te bewerkstelligen.	<ul style="list-style-type: none">In 2020 is gewerkt aan een concept haven- en havengeldverordening. De concept exploitatieopzet is gereed op basis waarvan de dekkingsgraad kan worden bepaald. In 2021 zal worden afgewogen of invoering doelmatig is en ter besluitvorming kan worden voorgelegd.

Wat heeft het gekost?

Op dit taakveld zijn geen lasten en baten geraamd en gerealiseerd.

2.5 Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

Het streven is een toename van het gebruik van openbaar vervoer als duurzame vervoerswijze en als onderdeel van ketenverplaatsingen in combinatie met P+R-voorzieningen.

Effectindicatoren ¹		Realisatie		Begroting	
		2014-2018	2015-2019 ³	2015-2019	2016-2020
Aandeel van het gebruik van OV ²	In Maastricht	3%	3%	3%	3%
	Van en naar Maastricht	16%	16%	16%	16%

- 1) De raad wordt via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit. Het gebruik van het OV is hiervan een onderdeel.
- 2) Meetbron is de mobiliteitsmonitor Maastricht. De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op het gemiddelde van een periode van vijf jaar i.v.m. de betrouwbaarheid van de data.
- 3) Als gevolg van de beschikbaarheid van de benodigde data loopt verantwoording van deze indicator altijd een jaar achter.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Stimuleren gebruik openbaar vervoer

Wij ondersteunen de Provincie Limburg bij de realisatie van de gedeelde ambities uit haar railagenda (waaronder het doortrekken van de drielandentrein naar Luik). Verder nemen we deel aan de uitvoering van het programma Zuid-Limburg Bereikbaar met als opgave om het gebruik van het OV te stimuleren. Ook ondersteunen wij Arriva met het uitvoeren van haar concessie en zijn we betrokken bij de diverse integrale projecten zoals: Stad en Spoor / Stationsomgeving; Tram Maastricht Hasselt; Uitbreiding station Maastricht Noord met aanleg perrons op spoorlijn Maastricht – Roermond.

Realisatie 2020

De uitbreiding van station Maastricht Noord is vanwege te hoge kosten stopgezet. De overige prestaties zijn conform gerealiseerd.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Vaststellen in eerste kwartaal 2020 omgevingsvisie. In deze visie worden ook de kaders vastgelegd voor het mobiliteitsbeleid inclusief onze visie op het openbaar vervoer.• Stad en Spoor / Stationsomgeving.	<ul style="list-style-type: none">• Omgevingsvisie is vastgesteld in de raad.• Zie taakveld 2.1.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Tram Maastricht Hasselt.	<ul style="list-style-type: none">• Zie bijlage 'Grootstedelijke projecten'.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan COVID-19 epidemie

Gedurende bepaalde perioden was er sprake van een aangepaste dienstregeling bij zowel de NS als Arriva. Ook was het oostelijk deel van het Vrijthof afgesloten in verband met voetgangerscirculatieplan en tijdelijke uitbreiding van terrasruimte voor horeca.

Wat heeft het gekost?

Op dit taakveld zijn geen lasten en baten geraamd en gerealiseerd.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Verkeer en vervoer (2.1)	22.269	19.605	20.215	610 N
Parkeren (2.2)	6.056	5.406	4.171	1.235 V
Recreatieve havens (2.3)	65	60	18	42 V
Totaal lasten	28.390	25.071	24.404	667 V
x € 1.000	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Verkeer en vervoer (2.1)	180	292	2.375	2.083 V
Parkeren (2.2)	10.059	2.928	3.678	750 V
Recreatieve havens (2.3)	0	0	0	0 N
Totaal baten	10.239	3.220	6.053	2.833 V
x € 1.000	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Verkeer en vervoer (2.1)	22.089	19.313	17.840	1.473 V
Parkeren (2.2)	-4.003	2.478	493	1.985 V
Recreatieve havens (2.3)	65	60	18	42 V
Totaal saldo	18.151	21.851	18.351	3.500 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020
Verkeer / mobiliteit	8.090
Parkeren	334
Openbare verlichting	2.086

Programma 3 Economie

Taakvelden

- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- 3.4 Economische promotie

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten
			100.000 - 300.000
Index functiemenging (FMI) voor wonen en werken ²	2019 ^{1a}	54,9	56,2
Aantal vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	2019 ^{1b}	133,1	139,6

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt: (1a) CBS BAG/LISA, (1b) LISA. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.

2) FMI: 0% (milieu met alleen woningen), FMI: 50% (gemengd milieu waarbij aantal banen gelijk is aan aantal woningen), FMI: 100% (milieu met alleen bedrijven).

3.1 Economische ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

Maastricht streeft naar een duurzame, internationaal geïntendeerde kennis- en maakeconomie, waarin voor burgers banen op alle niveaus bereikbaar zijn en blijven. Tegelijkertijd willen we dat er voldoende en passend geschoolde arbeidskrachten zijn om onze ondernemingen te kunnen voorzien van de gevraagde werknemers. We ambiëren een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor het behouden en aantrekken van economische bedrijvigheid en instellingen. We willen ruimte creëren voor ondernemerschap ten behoeve van een duurzame sterke (regionale) economie. We streven naar participatie van iedereen, zodat mensen en ondernemingen kunnen groeien, zich ontwikkelen en ook de weerbaarheid toeneemt. We willen cultuur in relatie tot economie versterken en vergroten de zichtbaarheid van creatief Maastricht voor een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Verder is de stad nationaal een top winkelstad en wil in de top-3 blijven.

Effectindicatoren		Realisatie			Begroting
		2018	2019	2020	2020
Aantal oprichtingen en werkgelegenheidseffect ^{1,2}	•Vestigingen	979	982	1.055 ³	980
	•Werkzame personen	1373	1.454	1.465	1375
Aantal opheffingen en werkgelegenheidseffect ¹	•Vestigingen	-588	-597	-697	-550
	•Werkzame personen	-1437	1.254	-1.535	-1350
Aantal gevestigde bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	•Vestigingen	274	307	276	275
	•Werkzame personen	914	517	484	915
Aantal vertrekkende bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	•Vestigingen	-266	-335	-308	-250
	•Werkzame personen	-528	-539	-513	-475
Groeiende bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	•Vestigingen	795	709	746	795
	•Werkzame personen	3268	3.005	2.160	3275
Krimpnde bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	•Vestigingen	514	527	492	500
	•Werkzame personen	-1497	-1.726	-1.572	-1400
Totaal aantal bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	•Vestigingen	10.676	11.030	11.278	10.736
	•Werkzame personen	73.772	75.239	75.539	76.112
% Studenten dat Maastricht als (zeer) prettig ervaart om in te wonen ⁴		90		geen meting	90
Klanttevredenheid over informatie voorafgaand en tijdens vergunningaanvraag evenementen ^{5,6}				6,9	Nulmeting

Effectindicatoren	Realisatie			Begroting
	2018	2019	2020	2020
Klanttevredenheid over dienstverlening medewerkers tijdens vergunningprocedure evenementen ^{5,6,7}			7,1	nulmeting

1. Bron: LISA en Vestigingsregister Limburg
2. Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat het aantal startups is en het verschil weergeeft tussen start ups en startende bedrijven. Bron van de indicator is CBS en LISA.
3. De uitbraak van het coronavirus, de maatregelen en zeker de lockdown hebben een enorme impact op onze economie. De financiële steunmaatregelen van de overheid dempen in 2020 nog de effecten op de werkgelegenheid. Het aantal faillissementen is lager dan in 2019. Er is een hoger aantal starters en het aantal ww-ers is in maart 2020 gestegen, maar neemt de laatste maanden van het jaar weer af.
4. Bron: Buurtmonitor onder studenten en scholieren. Deze buurtmonitor is in 2020 niet uitgevoerd. Besloten is de beschreven indicator te laten vervallen en in 2021 een andere (nul)meting onder (internationale) studenten in Maastricht uit te voeren (herhaalde meting elke twee jaar). In de nulmeting worden indicatoren opgenomen, die aansluiten bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft in welke mate studenten zich thuis voelen in de stad.
5. Bron: Stadspeiling (nulmeting in 2020).
6. Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die klanttevredenheid vergunningverlening evenementen weergeeft.
7. Dienstverlening medewerkers. Denk aan: vriendelijkheid, betrokkenheid, deskundigheid, betrouwbaarheid, duidelijkheid.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Economische samenwerking en ondersteunen MKB

We hechten aan een goede en sterke regionale economie en dus ook regionale samenwerking op dit gebied, ongeacht de vorm. Voor de versterking van de regionale kennis en innovatie ontwikkeling subsidiëren wij en dragen bij door de inzet van een programmamanager MKB en stimuleren samenwerking tussen bedrijfsleven en kennis- en onderzoeksinstituten. Met de regio zetten we in op speerpuntsectoren (voor Maastricht zijn dat leisure, techniek en customer service centers). We geven uitvoering aan het uitvoeringsprogramma arbeidsmarktbeleid vanuit regionale afstemming.

2. Ondersteunen campusontwikkeling

We ondersteunen de campusontwikkeling op de Brightlands Maastricht Health Campus. Spin offs en nieuw life sciences vestigers worden intensief begeleid bij het vinden van nieuwe huisvesting en in de aansluiting bij (MKB) ondernemersnetwerken. De gebiedsontwikkeling op de Brightlands Maastricht Health Campus is tevens gericht op het verstevigen van de internationale positie van de Campus en op ontwikkelingen van nieuwe Life Science bedrijfsactiviteiten.

3. Versterken clusterontwikkeling

We versterken de clusters Steelpoort, Leisure en Customer Service Valley (CSV) door financiële ondersteuning om projecten en structuren te realiseren. Dit resulteert met name in het aanjagen van activiteiten en projecten op het gebied van arbeidsmarkt, bereikbaarheid, employer branding en duurzaamheid. Binnen het Steelpoort cluster worden nadere accenten gelegd op de optimalisatie van verkeersmodaliteiten (weg, spoor en water) én samen met MEA op CO2 vermindering en energiebesparing. Bij CSV ligt de nadruk op (employer) branding en arbeidstoeleiding.

4. Uitvoering plan van aanpak starters, start ups, incubators, broedplaatsen

De gemeente heeft een wettelijke taak (krediet en uitkering) voor begeleiding van starters vanuit de bijstand. Voor uitstroom uit de Werkloosheidswet zetten we het middel StartersCentrum en een proeftijd in. Met voorlichting, bijeenkomsten, workshops en advies faciliteren we starters zich beter voor te bereiden op hun start op de arbeidsmarkt.

5. Kennisinstituten en onderwijsinstellingen aan de stad verbinden

Er worden met (internationale) kennisinstellingen en onderwijsinstellingen aan de hand van een gezamenlijke agenda ambities vastgesteld en waar mogelijk gezamenlijke projecten uitgevoerd. Een van de onderdelen daarin is programma Studentenstad waarin enerzijds aandacht is voor het faciliteren van studenten en anderzijds de mogelijkheden die er zijn om studenten en de kennisinstellingen meer aan de stad te verbinden. Samen met de UM participeert de gemeente in het project Match om de binding van studenten met inwoners te versterken. Hierbij liggen er verbindingen met diverse andere programma's en projecten (Working on Europe, branding).

6. *Uitvoering plan van aanpak Creatieve (maak)industrie*

We versterken de bijdrage van cultuur aan een bloeiende economie en een aantrekkelijk vestigingsklimaat door uitvoering te geven aan het plan van aanpak Creatieve (maak)industrie. Er worden onder meer projectsubsidies verstrekt voor versterking van zichtbaarheid, ondernemerschap en netwerkvorming (via de subsidieregeling Creatieve Maakindustrie Maastricht 2019-2022), opdrachten gegeven aan vastgoedpartijen om ruimte te bieden voor creatieve makers (werkbudget ruimte voor makers), budget voor onderzoek wordt ter beschikking gesteld (werkbudget) evenals een algemeen werkbudget.

7. *Subsidiëren van economie versterkende evenementen*

Het subsidiëren van (internationale) evenementen met economische waarde, nieuwkomers en aanwezige bevolking verbinden via nieuwe evenementen en nieuwe cultuuruitingen.

8. *Integrale dienstverlening aan ondernemers*

Om ondernemers beter te faciliteren investeren we in een integrale dienstverlening vanuit de ambtelijke organisatie naar deze ondernemers toe, groot en klein. Hiertoe ondersteunen we nieuwe winkelconcepten en integrale ontwikkelplannen voor winkelcentra en toetsen dit aan bestaand beleid. Verder bouwen we voort op de visie op de binnenstad en sluiten aan op bestaand binnenstad beleid door middel van het ondersteunen van initiatieven van binnenstadondernemers. Daarnaast toetsen we initiatieven en ontwikkellocaties aan beleidskaders.

9. *Ondersteunen lobby voor internationale verbindingen*

We ondersteunen de lobby van de provincie voor het verbeteren van onze internationale verbindingen. Vanuit economisch oogpunt steunen wij de lijnverbinding-MAA door samenwerking met initiatiefnemers op gebied van contacten met ondernemers en ondernemersnetwerken. Ook zijn we lid van de Uitgiftecommissie bedrijventerreinen MAA. Voor de internationale verbindingen per spoor en weg verwijzen wij naar mobiliteit in programma 2.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 t/m 9 conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

	Realisatie 2020
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Tweede kwartaal vaststellen Visie Vrijtijdseconomie 2030: Op zuid Limburgse schaal is een visie vrijetijdseconomie in de maak. Wij participeren in dat proces. Binnen deze visie worden gezamenlijke acties en ambities geformuleerd. Opvolgend zal er een uitvoeringsprogramma worden uitgewerkt dat op een latere datum wordt vastgesteld.• Vaststellen herijking Economische visie Made in Maastricht. De Economische visie geeft aan hoe de stad vanuit een eigen visie en verantwoordelijkheid met partners gaat werken aan het economisch beleid. Waar de prioriteiten liggen en waar de kansen. <p>Vaststellen geactualiseerde horecanota: Het horecabeleid wordt geactualiseerd. Het restrictieve karakter van het beleid verandert niet. Nieuwe initiatieven voor niet-horecapanden worden getoetst aan de hand van 4 criteria: Unicitéit, Kwaliteit, Behoefte en Bijzonder.</p> <p>Vaststellen geactualiseerd evenementenbeleid: In 2020 vindt er een actualisatie op bepaalde punten plaats van het huidige evenementenbeleid aan de hand van evaluatieve momenten.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Vaststelling Visie Vrijtijdseconomie 2030 heeft plaatsgevonden conform.• Nota's - Herijking Economische visie Made in Maastricht, geactualiseerde horecanota, actualisatie evenementenbeleid, evaluatie visie binnenstad, continuering en evaluatie Economische Samenwerking Zuid-Limburg - verstraagd. <p>De uitbraak van het Coronavirus heeft een flinke verandering in het werk van het team economie tot gevolg gehad. Het ondersteunen van ondernemers door informatievoorziening, doorverwijzing, gemeentelijke steunmaatregelen heeft prioriteit gekregen. Ondernemers in</p>

Vaststellen evaluatie en actualisatie visie Binnenstad: De Visie op de Binnenstad en het uitvoeringsprogramma (2015) worden geëvalueerd en waar nodig geüpdatet.

Vaststellen evaluatie en continuering Economische Samenwerking Zuid-Limburg: in 2020 dient de samenwerking geëvalueerd te worden en dienen alle gemeenten een nieuwe besluit te nemen over de continuering van de samenwerking en de vorm waarin.

Realisatie 2020

verschillende sectoren waren vanaf maart bezig met het doorkomen van de corona crisis en minder met de lange termijn ontwikkelingen. Mede hierdoor de benodigde participatieve processen voor beleidsontwikkeling onvoldoende mogelijk en haalbaar gebleken. Het jaar 2021 zal gebruikt worden om de effecten van de Coronacrisis inzichtelijk te maken en waar nodig te verwerken in de aanpak van de evaluaties en actualisaties.

In 2020 is veel tijd geïnvesteerd in overleg met de zestien gemeenten en de triple helix partners uit het onderwijs en bedrijfsleven over de continuering van de triple helix organisatie ESZL. Dit werd doorkruist door de Coronacrisis. ESZL heeft daar prioriteit aan gegeven om op Zuid-Limburgse schaal de economie te ondersteunen. Het Kickstartfonds en de voucherregeling KOERS (samen € 300.000) zijn in het leven geroepen om concrete en praktische ondersteuning aan MKB-ondernemers te bieden. De raad is over de ontwikkelingen binnen ESZL op 19 oktober geïnformeerd via een brief.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen jaarprogramma evenementen 2021. Het jaarprogramma is afgestemd met alle relevante partijen zoals politie, vergunningen, Centrummanagement, communicatie, omwonenden, etc.
 - Evaluatie visie bedrijventerreinen: Met name de marktontwikkelingen op het gebied van vraag en aanbod van terreinen is aanleiding tot deze evaluatie. Waar nodig wordt deze visie geüpdate.
 - Monitoren pilot toeristische woningverhuur: De gemeenteraad heeft eind 2018 het college opdracht gegeven een pilot in te stellen om zo inzicht te verkrijgen in de toeristische woningverhuur.
 - Vaststellen plan van aanpak circulaire economie: De aanpak circulaire economie zal bestaan uit te beginnen een onderzoek op welke wijze een regionaal grondstoffenplan te realiseren.
- Conform.
 - Vertraagd in verband met Coronacrisis. Voorbereiding is eind 2020 opgestart, oplevering medio 2021 verwacht.
 - In juli 2021 eindigt de tweejarige pilot. Na de zomer 2021 wordt de evaluatie opgeleverd.
 - Conform. Het programma heeft 4 lijnen: (1) Afval is grondstof, (2) Circulaire inkoop, (3) Limburgse netwerken, (4) Circulaire ketens en bedrijvigheid.

Wat heeft het gekost?

Economische ontwikkeling (3.1)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		5.042	4.335	3.349	986 V
Baten		246	247	249	2 V
Saldo		4.796	4.088	3.100	988 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,986 mln. V

- Maastricht International Centre € 0,575 mln. V
- Werkbudget economie € 0,101 mln. V
- Impuls creatieve maakindustrie € 0,099 mln. V
- Werkgelegenheid en arbeidsmarkt € 0,050 mln. V
- Stimuleren circulaire economie € 0,050 mln. V
- Diversen € 0,111 mln. V

Als gevolg van het afhaken van de provincie Limburg als subsidiegever is het project Maastricht International Centre 2020 niet doorgegaan. Momenteel lopen gesprekken met Sittard-Geleen en Heerlen over cofinanciering. Het resultaat 2020 wordt gestort in de reserve overloop.

In 2020 zijn minder subsidies/bijdragen verstrekt en de kosten die gemoeid zijn met onderzoeken naar potentiële nieuwe hotels zijn ook lager. Een en ander ook als gevolg van corona.

Het resultaat op de post Impuls creatieve maakindustrie is nog nodig voor toekomstige activiteiten en wordt derhalve gestort in de reserve overloop.

Voor werkgelegenheid en arbeidsmarkt is jaarlijks een bedrag van € 0,050 mln. beschikbaar gesteld.

Door een koerswending met betrekking tot arbeidsmarkt is er nog geen besluit genomen over de inzet van deze middelen.

Als gevolg van de initiële besluitvorming om het budget circulaire economie op te nemen in de bezuinigingen heeft de aanpak een lagere prioritering gehad. Inmiddels is de bezuiniging teruggedraaid en wordt gewerkt aan voorstel.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Wat willen we bereiken?

Ons streven is ruimte voor bedrijvigheid. Onze werklocaties en bedrijventerreinen moeten tegemoetkomen aan de flexibele behoefte aan ontwikkelruimte van onze (grotendeels) MKB-bedrijvigheid. Hierin werken we nauw samen met de regio als één gemeente en met een veelheid aan partners zoals kennisinstellingen, LIOF, SIM, etc.

Specifiek voor de ontwikkeling van Maastricht als kennisstad scheppen we de fysieke condities voor huisvesting van (internationale) kennisinstellingen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Ontwikkeling en (tijdelijke) exploitatie van kantoorlocaties en bedrijfsterreinen

Wij ontwikkelen en revitaliseren bedrijventerreinen en exploiteren kleinschalig bedrijfsverzamelgebouwen.

2. Subsidiëren huisvesting internationale instellingen

We bieden advisering en/of financiële ondersteuning op het gebied van huisvesting en activiteiten aan internationale instituten, o.a. aan European Institute of Public Administration [EIPA], United Nations University - Maastricht Economic and social Research and training centre on Innovation and Technology [UNU-MERIT], Maastricht School of Management [MSM], United World College [UWCM], European Journalism Centre [EJC], European Association of Distant Teaching Universities [EADTU], Confucius Instituut Maastricht.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 en 2: conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Onder voorbehoud van de gevolgen van de vernietiging van de 'Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)' vaststellen in 2020 Bestemmingplan bedrijventerrein Lanakerveld t.b.v. Zonneweide.Onder voorbehoud van de gevolgen van de vernietiging van de 'Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)' vaststellen in 2020 Bestemmingsplan ENCI-gebied.	<ul style="list-style-type: none">Zie taakveld 8.1.Zie taakveld 8.1.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Uitgifte kavels. Indien opportuun vindt uitgifte plaats bij bedrijventerrein Maastricht Zuid en Beatrixhaven (afhankelijk van vraag).	<ul style="list-style-type: none">Zie bijlage Grootstedelijke projecten.

Wat heeft het gekost?

Fysieke bedrijfsinfrastructuur (3.2)	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	6.647	1.857	605	1.252 V
Baten	0	1.715	539	1.176 N
Saldo	6.647	142	66	76 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 1,252 mln. V

- Grondexploitaties € 1,229 mln. V
- Diversen € 0,023 mln. V

Met betrekking tot de uitgaven bouwgrondexploitatie bedrijventerreinen zijn over de gehele linie de kosten lager dan begroot. Het resultaat baten bouwgrondexploitatie correleert met het resultaat baten bouwgrondexploitatie zoals toegelicht bij de baten. Per saldo is er geen resultaat.

Baten € 1.176 mln. N

- Grondexploitaties € 1,229 mln. N
- Winstneming grondexploitaties € 0,053 mln. V

De lagere baten grondexploitatieplannen zijn het gevolg van minder gronduitgiften dan gepland. Met betrekking tot de grondexploitatie bedrijventerrein Maastricht Zuid heeft in 2020 geen gronduitgifte plaatsgevonden. Het resultaat baten bouwgrondexploitatie correleert met het resultaat lasten bouwgrondexploitatie zoals toegelicht bij de lasten. Per saldo is er geen resultaat.

In de huidige prognose laten de grondexploitaties bedrijventerrein Maastricht Zuid en bedrijventerrein Beatrixhaven SBF een winstpotentie zien. Rekening houdende met de reeds eerder genomen winsten en conform de door de BBV voorgeschreven wijze van winstneming (Percentage of Completion, POC) resulteert dit in 2020 in een voordelig resultaat van € 0,053 mln.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat willen we bereiken?

De gemeente Maastricht streeft naar een optimaal leefklimaat voor burgers, bedrijven en organisaties, nu en in de toekomst en stemt de dienstverlening hier zo goed mogelijk op af. Maastricht is een ondernemersvriendelijke gemeente die aantrekkelijk is voor (internationale) kenniswerkers, grenswerkers en praktijkgerichte werkers. We benutten onze Euregionale ligging door het bevorderen van grensoverschrijdende arbeidsparticipatie. We zijn toegankelijk voor de gevestigde en nieuwe ondernemers in de stad, en hebben een goed vestigingsklimaat voor startende ondernemers.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Financiering Maastricht International Centre

Maastricht International Centre is hét service- en expertisecentrum voor werken en wonen over grenzen. Het bundelt dienstverlening en werkt voor werknemers en werkgevers uit heel Zuid-Limburg. Het Expat Centre Maastricht Region en het Grensinfopunt Maastricht zijn fundamentele onderdelen van het Maastricht International Centre voor de dienstverlening aan internationale (kennis)werkers en grenswerkers. Zij zijn gevestigd op één locatie en werken intensief samen, ook met de andere diensten die vanuit het Maastricht International Centre worden aangeboden, zoals de service grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling. De groei van het aantal kenniswerkers, arbeidsmigranten en grenswerkers maakt het noodzakelijk dat MIC meegroeit en door ontwikkelt. Met de Immigratie en Naturalisatie Dienst is een pilot gestart om *alle* internationale kenniswerkers (dus ook niet-EU-lidstaten) die in Zuid-Limburg komen wonen versneld te kunnen (pré)inschrijven en een verblijfsvergunning uit te reiken. Om ondernemingen als klant te helpen kenniswerkers, arbeidsmigranten en grenswerkers makkelijker aan te trekken en te behouden wordt er voorlichting op locatie aan HRM-managers en internationale medewerkers gegeven. Zo zetten we actief in op het ontzorgen van werkgevers.

2. Bedrijfscontactpunt

Het Bedrijfscontactpunt (BCP) spant zich maximaal in economische ontwikkeling en bedrijvigheid te stimuleren en te faciliteren. Voor ondernemers en ondernemingen is een gemeente een verzameling van vele loketten en ingangen. Het Bedrijfscontactpunt begeleidt ondernemers en ondernemingen bij hun vragen binnen de gemeente, functioneert als eerste aanspreekpunt, geeft advies en begeleidt huisvestingsvraagstukken. Ondernemersbelangen worden door het Bedrijfscontactpunt via verslagen en analyses in beeld gebracht. De activiteiten van het BCP zijn terug te vinden in het Jaarverslag BCP dat jaarlijks wordt toegezonden aan de Raad.

3. Zelfstandigenloket

Voor startende bedrijven is er het Zelfstandigenloket (voor uitkeringsgerechtigden) en het Starters-Centrum (voor alle anderen). In onderling overleg organiseren zij voorlichtingen, workshops en adviestrajecten.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1: conform, de IND-pilot is in verband met de coronacrisis met een half jaar verlengd.

Realisatie prestatie 2 en 3: conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

	Realisatie 2020
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen jaarverslag BCP 2019.	<ul style="list-style-type: none">Conform
Onvoorziene inspanningen 2020	
Gerelateerd aan COVID-19 epidemie	
<ul style="list-style-type: none">Naast de uitvoering van de steunmaatregelen van het rijk als gevolg van de coronavirus uitbraak heeft de gemeente als vraagbaak gefunctioneerd voor ondernemers, ZZP'ers en organisaties (cultuur, sport) over de steunmaatregelen van het rijk.	

- Samen met het Maastricht International Centre zijn vragen van grenswerkers over de corona steunmaatregelen beantwoord.
- Uitvoeren Tozo-regeling(en) door het Zelfstandigenloket inclusief de landelijke uitvoering van de regeling voor grensondernemers met België.

Wat heeft het gekost?

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (3.3)				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	271	946	775	171 V
Baten	0	458	378	80 N
Saldo	271	488	397	91 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,171 mln. V

- Startups, broedplaatsen en incubator € 0,061 mln. V
- Bedrijfscontactpunt € 0,053 mln. V
- Vrijval wervingsfonds acquisitie € 0,050 mln. V
- Startersbeleid € 0,044 mln. V
- Diversen € 0,037 mln. N

Het budget voor startups, broedplaatsen en incubator is in 2020 niet volledig ingezet en nodig voor toekomstige activiteiten. Deze middelen worden derhalve gestort in de reserve overloop.

Als gevolg van corona zijn events en bijeenkomsten niet of op een andere wijze doorgegaan. Hierdoor zijn er minder kosten gemaakt.

De uitvoering van het startersbeleid zou eind 2020 overgaan naar het netwerk Start-up Maastricht, een netwerk van 20 partners. Om een naadloze overgang te bewerkstelligen waren voor het laatste kwartaal van 2020 een aantal opdrachten en uitgaven voorzien. Op verzoek van de regio is besloten de startersdienstverlening bij de huidige uitvoerder, de stichting Starterscentrum Limburg te laten. Eerdergenoemde opdrachten en kosten zijn derhalve niet doorgegaan hetgeen tot lagere lasten heeft geleid.

Baten € 0,080 mln. N

- Marktgeden € 0,080 mln. N

In de beginperiode van de pandemie (corona) konden geen marktgeden in rekening worden gebracht voor de non-food ondernemers en gedurende een kleine maand ook niet voor food ondernemers.

3.4 Economische promotie

Wat willen we bereiken?

We promoten Maastricht als internationale kennisstad, complete cultuurstad, werk- en bezoekstad. Door middel van economische promotie zetten we in op het versterken van Maastricht als ontmoetingsstad en het vergroten en verlengen van het zakelijk en toeristisch verblijf. We willen meer economische activiteiten in de stad door bedrijvigheid te stimuleren en meer economische dynamiek in de stad te krijgen.

Effectindicatoren ¹	Realisatie			Begroting
	2018	2019	2020	2020
Aantal overnachtingen zakelijk	440.000	450.000	215.000	480.000
Aantal overnachtingen toeristisch	880.000	955.000	645.000	970.000

1. Bron: CBS

2. Het aantal zakelijke en toeristische overnachtingen was in 2020 als gevolg van de landelijke en internationale coronamaatregelen beduidend lager in vergelijking met eerdere jaren en zoals aanvankelijk begroot voor 2020.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Ondersteuning van de werving van congressen en beurzen

We ondersteunen de acquisitietaak van het Maastricht Congres Bureau (MCB). Dit doen we door bij te dragen in de exploitatie van het MCB en door aan het MCB via het 'convenant meeropbrengsten toeristenbelasting' middelen ter beschikking te stellen toegespitst op de acquisitie van congressen en beurzen, in het bijzonder t.a.v. de topsectoren. MCB werkt hiervoor nauw samen met het MECC als congreslocatie.

2. Subsidiëren economische promotie en marketing

Samenwerken met en subsidiëren van Maastricht Marketing en Centrum Management om samen bezoekers naar de stad en haar ondernemers te trekken. Tevens subsidiëring van specifieke majeure projecten/activiteiten die het imago van de stad versterken en/of tot meer (overnachtende) bezoekers leiden, zoals TEFAF, Flikken Maastricht en Magisch Maastricht.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1: Het MCB heeft in 2020 samen met het MECC een geactualiseerd interactief bidbook voor Maastricht gemaakt. De business development voor de Brightlands campussen is versterkt. En met een agent in de Verenigde Staten - die exclusief voor Maastricht werkt en veel leads binnenbrengt - is een contract afgesloten vanwege de reisbeperkingen als gevolg van de corona-uitbraak.

Realisatie prestatie 2: conform voor zover mogelijk in verband met Corona-uitbraak, deels gerealiseerd in aangepaste vorm.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

	Realisatie 2020
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen aanscherping en continuering convenant Maastricht Marketing Vaststellen verdere uitwerking van Tefaf & the City en daardoor TEFAF nog beter verbinden aan de stad. Vaststellen plan van aanpak Passion (als we winnen – oktober 2019): Maastricht als hostcity voor The Passion, waarbij de stad op nationale televisie wordt gepresenteerd aan een miljoenenpubliek. 	<ul style="list-style-type: none"> Conform. Vertraagd als gevolg van uitbraak Coronavirus. Vaststelling voorzien in 2021. Niet van toepassing, omdat de jury als gaststad voor 'the Passion' heeft gekozen voor Roermond.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan COVID-19 epidemie

Het congrescentrum MECC is in 2020 verbouwd. Desondanks stonden enkele congressen, beurzen, winterconcerten van Rieu op de planning. Vanaf maart is vrijwel niets doorgegaan en heeft het MECC een groot verlies geleden.

Wat heeft het gekost?

Economische promotie (3.4)	Realisatie 2020			
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000			
Lasten	3.442	3.637	3.251	386 V
Baten	1.917	6.286	4.952	1.334 N
Saldo	1.525	-2.649	-1.701	948 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,386 mln. V

- Koningsdag € 0,459 mln. V
- Voorziening reclame-inkomsten € 0.450 mln. N
- Evenementen € 0,269 mln. V
- Diversen € 0,108 mln. V

Door de coronacrisis zijn de reclame-inkomsten (abri's en mupi's) enorm onder druk komen te staan. Het risico op oninbaarheid van de in rekening gebrachte posten neemt toe. Wij hebben hiervoor de voorziening verhoogd.

Koningsdag ging als gevolg van corona niet door waardoor een voordeel op de lasten ontstaat van € 0,459 mln. Daar de lasten afgedekt worden door een onttrekking uit de reserve evenementenfonds wordt ook minder uit de reserve onttrokken. Per saldo heeft dit dus geen resultaat-effect.

De lagere uitgaven voor evenementen zijn lager hetgeen met name een gevolg is van het niet doorgaan van evenementen zoals JIM en Magisch Maastricht als gevolg van corona.

Baten € 1,334 mln. N

- Toeristenbelasting € 1,260 mln. N
- Diversen € 0,074 mln. N

De gerealiseerde opbrengst toeristenbelasting is lager dan begroot. Hiervan wordt € 1,897 mln. veroorzaakt door lagere aantallen toeristen als gevolg van corona. Over voorgaande jaren was sprake van een hogere opbrengst van € 0,637 mln.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 3 Economie				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Economische ontwikkeling (3.1)	5.042	4.335	3.349	986 V
Fysieke bedrijfsinfrastructuur (3.2)	6.647	1.857	605	1.252 V
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (3.3)	271	946	775	171 V
Economische promotie (3.4)	3.442	3.637	3.251	386 V
Totaal lasten	15.402	10.775	7.980	2.795 V
x € 1.000				
Economische ontwikkeling (3.1)	246	247	249	2 V
Fysieke bedrijfsinfrastructuur (3.2)	0	1.715	539	1.176 N
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (3.3)	0	458	378	80 N
Economische promotie (3.4)	1.917	6.286	4.952	1.334 N
Totaal baten	2.163	8.706	6.118	2.588 N
x € 1.000				
Economische ontwikkeling (3.1)	4.796	4.088	3.100	988 V
Fysieke bedrijfsinfrastructuur (3.2)	6.647	142	66	76 V
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (3.3)	271	488	397	91 V
Economische promotie (3.4)	1.525	-2.649	-1.701	948 N
Totaal saldo	13.239	2.069	1.862	207 V

Programma 4 Onderwijs

Taakvelden

- 4.1 Openbaar basisonderwijs
- 4.2 Onderwijshuisvesting
- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

BBV-indicatoren ¹	Schooljaar	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
<i>Absoluut verzuim</i> aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1000 inwoners van 5 – 18 jaar	2018/2019	3,1	2,8
<i>Relatief verzuim</i> aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar dat ongeoorloofd afwezig is, per 1000 inwoners van 5 – 18 jaar	2018/2019	32	24
<i>Vsv-ers</i> % leerlingen VO en MBO van 12 - 23 jaar, dat voortijdig dus zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat	2018/2019	2,7	2,3

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt gegevens afkomstig van DUO/Ingrado. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.

4.1 Openbaar basisonderwijs

Het bevoegd gezag over het openbaar onderwijs in Maastricht is verzelfstandigd en overgedragen aan de schoolbesturen KomLeren en LVO.

Wat willen we bereiken?

Behoud van de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Toe zien op de wezenskenmerken.

De gemeenteraad heeft het begrotingsrecht over de huisvesting van het (openbaar) onderwijs en het overlegrecht over de jaarstukken van deze schoolbesturen en gebruikt dat jaarlijks.

De raad keurt hun statuten goed en doet een bindende voordracht voor de toezichthouders met het aandachtsgebied openbaar onderwijs van deze besturen wanneer dat aan de orde is.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Zienswijzen geven op begroting en rekening LVO en KomLeren.• Bindende voordracht nieuw lid RvT van LVO op kwaliteitszetel Openbaar Onderwijs.	<ul style="list-style-type: none">• Op 15-12-2020 heeft de raad gebruik gemaakt van haar overlegrecht met schoolbesturen. T.a.v. LVO is vervolgactie gevraagd.• Op 28-01-2020 raadsbesluit bindende voordracht lid RvT LVO.

Wat heeft het gekost?

Op dit taakveld zijn geen lasten en baten geraamd en gerealiseerd.

4.2 Onderwijshuisvesting

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te voorzien in voldoende huisvesting voor het onderwijs binnen haar grenzen, de zogenaamde zorgplicht Onderwijshuisvesting.

Wat willen we bereiken?

Goede en bij de tijd passende onderwijshuisvesting.

De gemeente heeft samen met de schoolbesturen een verantwoordelijkheid waar het gaat om het investeren in de kwaliteit van de onderwijshuisvesting. Er is hierbij sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid omdat de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van de schoolgebouwen bij de schoolbesturen ligt.

Als gevolg van ontgroening/krimp hebben gemeente en schoolbesturen beiden de verantwoordelijkheid genomen om de ontstane leegstand in schoolgebouwen weg te werken, schoolgebouwen toekomstbestendig te maken en te verduurzamen (BENG en Frisse scholen). Beoogd effect is om daarmee voor schoolbesturen de materiële instandhouding van schoolgebouwen beter in overeenstemming te brengen met de normbekostiging die zij daarvoor van het Rijk ontvangen, zodat er meer middelen geïnvesteerd kunnen worden in de kwaliteit van onderwijs en zorg.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Integraal plannen en realiseren.

Met schoolbesturen PO en kinderopvangorganisaties wordt invulling gegeven aan het integraal huisvestingsplan (IHP) voor Integrale Kindcentra 0-13 (en op termijn speciaal onderwijs).

Dit (spreidings)plan is herijkt en in 2019 vastgesteld.

Met het schoolbestuur VO is vanuit het in 2018 opgestelde Masterplan VO gewerkt aan de uitwerking van het eindscenario (vastgesteld door LVO en Raad) in een Huisvestingsplan VO, dat in 2020 aan de raad ter vaststelling zal worden voorgelegd. Daaraan gekoppeld wordt de realisatie van vijf Beroepscolleges VMBO (bovenbouw)-MBO (onderbouw) in samenwerking met het bedrijfsleven voorbereid.

Voor het (voortgezet) speciaal onderwijs is er regionaal een bestuurlijk platform ingericht dat een voorstel zal uitwerken voor regionale spreiding (concentratie) van speciale onderwijsvoorzieningen en voor meer inclusief onderwijs in de reguliere setting.

Uitwerking van de huisvestingsplannen gebeurt op grond van de verordening 'voorzieningen onderwijshuisvesting Maastricht 2017' in jaarprogramma's, via aanvragen van schoolbesturen die op het Programma OHV en het Overzicht OHV geplaatst worden en daarna in de begroting verwerkt worden. In voorkomende gevallen is het college bevoegd te beslissen op aanvragen met een spoedeisend karakter.

Realisatie 2020

Realisatie prestaties conform.

Prestatie-indicator	Realisatie		Begroting			
	2018	2020	2020	2021	2022	2023
Herschikking aantal scholen PO via IHP	29	28	28	26	25	23
Herschikking aantal scholen VO via IHP	7	7	7	5	5	4
Herschikking aantal scholen (V)SO via IHP	6	6	6	5	3	1

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in vierde kwartaal 2019 geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan PO/Kindcentra Maastricht.
- Conform.

- Vaststellen in tweede kwartaal 2020 Integraal Huisvestingsplan herinrichting VO inclusief Beroepscolleges.
- Vaststellen nieuwe verordening onderwijshuisvesting (in afwachting van rijksbeleid).
- Toekennen jaarlijks van benodigde middelen Onderwijshuisvesting (OHV) conform vastgestelde IHP's door raad bij vaststellen begroting.

Realisatie 2020

- Vertraagd, vaststelling verwacht eind 2021/januari 2022.
- Modelverordening VNG in najaar ontvangen. Er wordt gewerkt aan vertaalslag naar lokale verordening. Verwachte besluitvorming raad 2e helft 2021.
- Conform.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitvoeren van Programma onderwijshuisvesting 2020 voor BO, SO en VO.
- Opstellen van Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2021 voor BO, SO en VO door college van burgemeester en wethouders (na voeren van Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met schoolbesturen).

- Conform planning.
- Conform planning.

Wat heeft het gekost?

Onderwijshuisvesting (4.2)	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	4.438	4.436	4.784	348 N
Baten	308	308	1.186	878 V
Saldo	4.130	4.128	3.598	530 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,348 mln. N

- Verkoop Aureliushof 140 € 0,736 mln. N
- Kapitaallasten € 0,343 mln. V
- Diversen € 0,045 mln. V

De verkoop van Aureliushof 140 leidt tot afboeking van de boekwaarde en verkoopkosten. Deze lasten moeten in samenhang met de hogere baten gezien worden.

Het achterblijven van verwachte investeringen en een lagere rente leiden in 2020 tot een voordeel op de kapitaallasten.

Lasten € 0,878 mln. V

- Verkoop Aureliushof 140 € 0,785 mln. V
- Verhuuropbrengsten € 0,093 mln. V

De verkoop van Aureliushof 140 leidt tot een bate. De hogere lasten als gevolg van deze verkoop zijn bij de lasten toegelicht.

De verhuuropbrengsten zijn hoger dan begroot.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Partner van het onderwijsveld

Naast de toezichtfunctie op het openbaar onderwijs en de fysieke zorgplicht voor onderwijshuisvesting voert de gemeente aangaande onderwijsbeleid en leerlingenzaken nog enkele

wettelijke taken uit, zoals Leerplicht/RMC, Voorkomen van Voortijdig Schoolverlaten, bestrijden van Onderwijsachterstanden, tegengaan van segregatie, afstemmen van Passend Onderwijs en Jeugdhulp en Leerlingenvervoer.

Vanwege het maatschappelijk belang van onderwijs en de evidente relatie van onderwijs met het gemeentelijk beleid in het Sociaal Domein (Jeugd, WMO en Participatie) en met Economie en Arbeidsmarktbeleid, zetten wij naast deze wettelijke taken ook in op een intensieve samenwerking met de bevoegde gezagsorganen in het onderwijs en andere relevante partners. Dat doen wij op de schaal van de stad, het Heuvelland en Zuid-Limburg.

Wat willen we bereiken?

Samen met de bevoegde gezagsorganen in het onderwijs en andere relevante kindpartners zorgen voor een kwalitatief hoogwaardige pedagogische basisinfrastructuur in de stad, waarin ieder individu zich thuis voelt en zijn talenten kan ontwikkelen om vervolgens volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Daarmee zorgen wij ervoor dat het onderwijs partner is in ons lokale sociale domein om samen met ons de in gang gezette transitie verder vorm te geven. Zo worden Kindcentra niet alleen de nieuwe huisvesting voor scholen en kinderopvang, maar voor passend onderwijs en jeugdhulp ook de vindplaats én werkplaats in de buurt om thuisnabij inclusiever onderwijs en opvang waar te maken, waarbij de samenwerking tussen (passend) onderwijs en jeugdhulp geïntensiveerd wordt door samen doelgroeparrangementen Onderwijs Jeugdhulp in te richten.

Met de concentratie van voorzieningen in een nieuwe spreiding van Kindcentra en Voortgezet Onderwijs (als antwoord op de leegstand/krimp) wordt tevens een gedeelte van de ontstane segregatie en tweedeling in arme en rijke scholen weggewerkt en worden de kindcentra en scholengemeenschappen qua leerlingenpopulatie een betere afspiegeling van de heterogene opbouw van de samenleving in de wijk / stad.

In het sociale domein past ook de aandacht voor de afstemming tussen passend onderwijs en participatie om meer kwetsbare jongeren met een grote afstand tot werk te scholen en toe te leiden naar werk (Project Voordeel&Vervolg) en aandacht te hebben voor laaggeletterdheid en een Leven Lang Leren.

Het onderwijs moet ook zijn maatschappelijke taak kunnen vervullen om voldoende aanbod te leveren dat past bij de veranderende vraag op de arbeidsmarkt en is daarmee een onmisbare schakel in (Eu-) regionaal en lokaal economisch beleid.

Verder wil de gemeente graag op vele belendende beleidsterreinen (sport en bewegen, gezondheid, veiligheid, burgerschapszin, kunst en cultuur, natuur en milieu) bij haar beleidsuitvoering een relatie leggen met schoolgaande jeugd. De relevante thema's daarbij zijn met het onderwijsveld afgestemd in een Lokale Educatieve Agenda (LEA).

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting
	2018-2019	2019-2020	2019-2020
Aantal leerplichtigen van 5 – 18 jaar per 1 oktober ¹	12.481	11.631	11.759
Aantal uitgeschreven leerlingen zonder startkwalificatie (VSV) per 1 oktober ²	229	145	95
	2019	2020	2020
<i>Onderwijsniveau³</i>			
% inwoners van 15 tot 75 jaar met laag opleidingsniveau	28	30	28
% inwoners van 15 tot 75 jaar met gemiddeld opleidingsniveau	38	37	38
% inwoners van 15 tot 75 jaar met hoog opleidingsniveau	34	32	34
<i>VVE</i>			
% van alle peuters dat gebruik maakt van peuteropvang met VVE-programma	84	85	85
% van alle peuters met door GGD geïndiceerde ondersteuningsbehoefte dat gebruik maakt van peuteropvang met VVE-programma (doelgroep)	72	75	74

- 1) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat het aantal leerplichtige leerlingen in Maastricht is (krimpindicator). Bron van de indicator: Jaarverslag Leerplicht/RMC.
- 2) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de mate is van vervroegde schooluitval.
- 3) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat het gemiddeld opleidingsniveau is. Bron van de indicator is CBS (leeftijdsgroep: beroeps- en niet beroepsbevolking). Laag opleidingsniveau = basisonderwijs, vmbo, 3-jaar havo of vwo, mbo-1. Gemiddeld opleidingsniveau = havo, vwo, mbo-2, mbo-3, mbo-4. Hoog opleidingsniveau = HBO, WO.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Een educatief partnerschap aangaan met schoolbesturen en kindpartners

Daarbij wordt ingezet op:

- Het samen met de schoolbesturen inrichten van vaste overlegtafels (stuurgroepen).
- Opstellen van Lokale Educatieve Agenda als gezamenlijke uitvoeringsagenda.
- Afstemmen van de transities passend onderwijs en jeugdhulp op weg naar inclusie en een sterkere pedagogische basisondersteuning realiseren.
- Intensiveren van de samenwerking met en tussen partijen op en rond de school (Inclusie) om de noodzaak te voorkomen om steeds vormen van ondersteuning in te moeten zetten vanuit Jeugdwet, WMO en Participatiewet en het daarvoor aanpassen van de bestuurlijke overlegstructuren.
- Aanpakken van segregatie en stimuleren van integratie en inclusie door inrichting van Integrale Kindcentra en herschikking van het Voortgezet Onderwijs en (Voortgezet) Speciaal Onderwijs.
- Effectieve uitvoering van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid gekoppeld aan armoedebestrijding.
- Ondersteunen van het onderwijs bij dagarrangementen en verlengde leertijd vanuit een Lokale Educatieve Agenda (cultuureducatie; bewegen, sport en gezondheid; natuur- en milieueducatie; veiligheid en burgerschapszin) als onderdeel van de Trendbreuk Gezondheid en de Gelijke kansen Alliantie (OCW).
- Uitvoering van wettelijke leerplicht- en RMC-taken (team Onderwijs) in samenwerking met team Jeugd en team Participatie (Jongerenteam SZMH) vanuit Integrale Gebiedsgewijze Teams en via Knooppunten op scholen in netwerkorganisaties met andere partners en het voorliggend veld.
- Voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten via regionale afspraken (Regionaal Programma VSV en aandacht voor kwetsbare jongeren).
- Efficiënt en steeds adaptiever leerlingenvervoer passend bij de transformaties Passend Onderwijs en Jeugdhulp.
- Een betere aansluiting van het onderwijs op de lokale arbeidsmarkt (doorgaande leerlijnen VMBO-MBO in Beroepscolleges, die aansluiten bij sectorplannen Arbeidsmarkt Andersom en Voordeel & Vervolg) in aansluiting op beleid en uitvoering Participatiewet.

Realisatie 2020

- Educatieve Agenda Maastricht. Door de uitbraak van het coronavirus heeft afstemming met betrokken externe partijen vertraging opgelopen. Besluitvorming vindt plaats in het derde kwartaal 2021 in de raad.
- Realisatie overige meerjarige prestaties conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen in vierde kwartaal 2019 Onderwijsvisie. • Vaststellen in tweede kwartaal 2020 Lokale Educatieve Agenda. 	<ul style="list-style-type: none"> • De in het coalitieakkoord genoemde 'onderwijstafels' zijn gebruikt als opmaat voor het schrijven van de Onderwijsvisie in 2019. De Onderwijsvisie is vastgesteld in het vierde kwartaal 2019. • Het opstellen van de Educatieve Agenda Maastricht (voorheen Lokale Educatieve Agenda) als uitvoeringsagenda van de

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen jaarverslag leerplicht/RMC/VSV 2018-2019 van Team Onderwijs SZMH.
- Aanbieden van leerlingenvervoer via verbonden partij (zie hierna).
- Uitvoeren van leerplicht- en RMC-taken via verbonden partij (zie hierna).
- Inrichten integraal gebiedsgewijs werken SZMH (Team Onderwijs, Team Jeugd, Team WMO) op buurt en schoolniveau (school als buurt; school als werkplaats).
- Voeren van OOGO Passend Onderwijs-Jeugdhulp van Portefeuillehouders Onderwijs/Sociaal Domein MH met onderwijsbestuurders ten einde tot gezamenlijke ontwikkel- en uitvoeringsagenda te komen (wordt voorbereid en afgestemd op schaal van ZL).
- Implementeren van Knooppunten Onderwijs-Jeugdhulp in Kindcentra, (V)SO, VO en mbo.
- Bevorderen implementatie, effectmeting en evaluatie van onderwijsbeleid door vastleggen van uitvoeringsafspraken in een Samenwerkingsovereenkomst met SZMH (opgavegericht werken).
- Uitvoeren van onderwijsachterstandenbeleid: subsidiëren van vroegtijdige taalinterventies (VVE) in de voorschoolse peuteropvang, van de doorgaande (VVE-) lijn voorschoolse peuteropvang – vroegschoolse aanpak in Integrale Kindcentra en van Taalactiviteiten in het basisonderwijs.
- Aanpakken van segregatie en stimuleren van integratie en inclusief onderwijs door inrichting van Integrale Kindcentra en herschikking van het Voortgezet Onderwijs.

Realisatie 2020

Onderwijsvisie, is door corona vertraagd. De interne afstemming met veel partijen is gereed. De externe interactieve afstemming met partners loopt nog en vergt meer tijd. Besluitvorming raad voorzien voor derde kwartaal 2021.

- Conform.
- Conform. Met veel extra (plan)werk voor vervoerders vanwege corona. Nieuwe modelverordening leerlingenvervoer van de VNG ligt voor. Regionale vertaalslag voor een verordening ZL is in gaande.
- Conform. Met extra aandacht voor uitleg verzuim bij corona-maatregelen.
- Conform, via Knooppunten op school.
- In december 2020 is OOGO gevoerd. Verslag is in februari 2021 als RIB verstuurd.
- Ook op het Vista College is Knooppunt van start gegaan. Binnen het programma van de landelijke coalitie "Met ander ogen" heeft Zuid-Limburg als Inspiratieregio voor samenwerking onderwijs-jeugdhulp een "Tour de werkplaatsen" voorbereid langs 11 knooppunten in PO, 4 in het VO en 1 in het mbo ter reflectie op de ontwikkelingen
- Conform. DVO Onderwijs 2020.
- Conform verordeningen uitgevoerd. Uitbreiding naar de wettelijk verplichte 16 uur peuteropvang voorbereid.
- Conform planning IHP PO is IKC ZieZo in de Heeg gerealiseerd. IKC Belfort/west, IKC Groene Loper en IKC Scharm zijn in voorbereiding. IHP VO is vertraagd.

- Inkopen van educatieve trajecten voor volwasseneneducatie.
- Subsidiëren en ondersteunen van de dagarrangementen en verlengde leertijd in Integrale Kindcentra en VO conform de Lokale Educatieve Agenda (LEA) door onze uitvoeringsorganisaties (Kumulus, Maastricht Sport, Trajekt, CNME, Veiligheidshuis).
- Faciliteren en ondersteunen van onderwijsinnovaties.
- Uitvoeren van de strategische agenda Euregionaal Onderwijs (stuurgroep en expertteam).
- Samen met de gemeenten Sittard-Geleen en Heerlen uitvoeren van de RMC-maatregelen zoals opgenomen in het Regionaal Programma VSV met het Rijk en het onderwijsveld voor de periode 2017-2020 en opstellen van nieuw Regionaal Programma VSV 2020-2024.

Realisatie 2020

- Conform planning. In 2020 hebben 121 personen deelgenomen aan trajecten Volwasseneneducatie (NT1 + NT2; totaal 2634 groepscontactuur).
- Conform aanvragen beschikt. Wordt met nieuwe subsidieregeling gekoppeld aan Educatieve Agenda Maastricht.
- Vanaf schooljaar 2020-2021 opstapklas voor kleuters uit Medisch Kleuter Dagverblijf (MKD) samen met Xonar bij IKC Manjefiek gerealiseerd. Gezonde Basisschool van de Toekomst gestart op IKC Manjefiek. Voorbereiding 2e locatie is gestart.
- Conform.
- Nieuw Regionaal Programma VSV goedgekeurd door OCW en sinds augustus 2020 in uitvoering met deels nieuwe maatregelen en nieuwe governance structuur.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan COVID-19 epidemie

Er is in 2020 zeer intensief contact geweest met de Kinderopvang en scholen rondom de noodopvang voor kinderen van ouders met cruciale beroepen en kwetsbare kinderen.

Wat heeft het gekost?

Onderwijsbeleid en leerlingzaken (4.3)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		8.394	9.221	7.030	2.191 V
Baten		5.869	6.220	4.247	1.973 N
Saldo		2.525	3.001	2.783	218 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 2,191 mln. V

- Leerlingenvervoer € 1,100 mln. V
- Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)/kindgebonden subsidies € 0,857 mln. V
- REA/LEA-schoolbegeleiding/beleidsbudget onderwijs € 0,161 mln. V
- Diversen € 0,073 mln. V

Vanaf 2020 beheren Parkstad en Westelijke Mijnstreek hun eigen contracten Leerlingenvervoer en kosten voor wat betreft de bovenregionale ritten. De kosten van deze ritten worden niet meer door Maastricht voorgeschoten en gedeclareerd, waardoor zowel lasten als baten bijna € 1 mln. lager zijn. Het werkelijk (netto) voordelig resultaat op de kosten bedraagt € 0,090 mln. Dit is het gevolg van coronamaatregelen zoals het sluiten van scholen en het gespreid brengen en ophalen van leerlingen. De uitgaven voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB) zijn over 2020 lager dan begroot. Dat komt o.a. doordat de kindgebonden subsidies lager bevoorschot zijn. Naar verwachting komen nog afrekeningen omdat per augustus 2020 ruimere normen door het Rijk (16 uren norm) zijn vastgesteld.

Voorts is de subsidie Taalactiviteiten Primair Onderwijs (TPO) uitgesteld in verband met de aanpassing van de betreffende verordening. Verder zijn subsidies en indicatiestelling VVE lager dan geraamd. Genoemde voordelen hangen samen met de lagere opbrengsten zoals toegelicht bij de baten. Per saldo is er geen resultaatteffect.

Door corona is er vertraging in het proces om op een interactieve manier met het veld tot een gedragen Educatieve Agenda Maastricht (EAM) te komen. De focus lag primair op het voorzetten van het onderwijs waardoor innovaties/ontwikkelingen vertraagd zijn en middelen niet zijn ingezet.

Lasten € 1,973 mln. N

- Leerlingenvervoer € 1,010 mln. N
- Rijksbijdrage Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) € 0,857 mln. N
- Diversen € 0,106 mln. N

Zoals opgemerkt bij de lasten zijn die lasten omdat Parkstad en Westelijke Mijnstreek hun eigen contracten Leerlingenvervoer en kosten voor wat betreft de bovenregionale ritten beheren lager. De doorbelasting door Maastricht aan deze regio's is derhalve eveneens vervallen.

De baten van het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) zijn evenredig lager dan de kosten. De in 2020 niet benutte rijksbijdrage blijft beschikbaar voor de komende jaren. Per saldo is er geen resultaatteffect.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 4 Onderwijs				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Onderw ijshuisvesting (4.2)	4.438	4.436	4.784	348 N
Onderw ijsbeleid en leerlingzaken (4.3)	8.394	9.221	7.030	2.191 V
Totaal lasten	12.832	13.657	11.814	1.843 V
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Onderw ijshuisvesting (4.2)	308	308	1.186	878 V
Onderw ijsbeleid en leerlingzaken (4.3)	5.869	6.220	4.247	1.973 N
Totaal baten	6.177	6.528	5.433	1.095 N
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Onderw ijshuisvesting (4.2)	4.130	4.128	3.598	530 V
Onderw ijsbeleid en leerlingzaken (4.3)	2.525	3.001	2.783	218 V
Totaal saldo	6.655	7.129	6.381	748 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020
Bijzonder Basis/SpeciaalOnderwijs	244
Openbaar basis onderwijs	4.434
Bijzonder Voortgezet Onderwijs en VWO	22

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Taakvelden

- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Sportaccommodaties
- 5.4 Musea
- 5.5 Cultureel erfgoed
- 5.6 Media
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

BBV-indicatoren ¹	Jaar	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
% Inwoners van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week sport	2016	48,5	46,6
1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt gegevens afkomstig van Gezondheidsmonitor (GGD- en, CBS en RIVM). De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.			

5.1 Sportbeleid en activering

Wat willen we bereiken?

Meer Maastrichtenaren laten sporten en bewegen.

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting
	2018	2020	2020
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat tenminste 12 keer per jaar deelneemt aan sport ^{1,3,5}	60	geen meting	>65
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat op tenminste 5 dagen per week een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit verricht ^{2,3,5}	58	geen meting	>53 ⁴
1) RSO-norm (schooltijd telt niet, vakanties wel).			
2) NNGB-norm.			
3) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft in welke mate er wordt bewogen in de stad.			
4) Ambitie in Sportnota 2020.			
5) Bron in 2018: Gemeentelijke buurtpeiling. Vanuit kostenoverwegingen is in 2019 besloten te stoppen met het uitvoeren van buurtpeilingen. In 2021 wordt bepaald met welk meetinstrument de effectindicatoren voor sport gemeten kunnen worden.			

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Verbeteren sport- en bewegingscultuur

Uitgangspunt is Sportnota 2020. In de daaruit voortvloeiende uitvoeringsnota sport- en bewegingsstimulering zijn de programmalijnen op de thema's onderwijs, participatie, gezondheid, sport en evenementen /activiteiten nader uitgewerkt. Prioriteit ligt bij inzet in buurten en leeftijdsgroepen die onder het Maastrichts gemiddelde scoren qua sport- en beweegparticipatie. We werken toe naar toevoeging van bewegen en sporten als onderdeel van niet primair op sport gerichte beleidsterreinen zoals de omgevingsvisie, gezondheid, onderwijs en sociale participatie. In het jaarplan van Maastricht Sport wordt het uitvoeringsprogramma voor sport- en bewegingsstimulering voor gezondheid, onderwijs, sociale participatie, sport en evenementen/activiteiten jaarlijks uitgewerkt.

2. Brede regeling Combinatiefunctionarissen

Vanuit de specifieke rijksuitkering (SPUK) Combinatiefunctionarissen Sport is de regeling voor inzet van een functionaris binnen de pijlers onderwijs, sociale participatie, gezondheid en evenementen-/activiteiten verruimt.

3. Ondersteunen verenigingen

Vanuit verenigingsondersteuning bieden we algemene verenigingsondersteuning en maatwerkondersteuning aan. Hierbij moet duidelijk zijn dat de vereniging zelf geen oplossing kan vinden en dat deze ondersteuning ook niet geboden kan worden door sportbonden of collega verenigingen. Maastricht Sport onderzoekt of en op welke wijze ze ondersteuning en advies kunnen bieden aan sportverenigingen die toewerken naar een bredere maatschappelijke rol van de sportvereniging.

Ook zetten we het instrument van borgstelling in bij investeringen door sportverenigingen in samenwerking met de Stichting Waarborgfonds Sport.

4. Ondersteuning evenementen met sport- en beweegstimulering als effect

In overleg met de provincie bekijken we welke sportevenementen we kunnen ondersteunen. Daarbij is onze insteek het stimuleren van de sport- en beweegdeelname en het bevorderen van breedtesport. De gemeente faciliteert de sportevenementen in de stad door de organisatoren daarvan te adviseren over onder meer regelgeving.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 t/m 4 conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

	Realisatie 2020
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen in tweede kwartaal 2020 uitvoeringsnota 'Beweegvriendelijk Maastricht'. De nota wordt vanwege de nauwe relatie met de Omgevingsvisie, pas voorgelegd aan de raad nadat u de omgevingsvisie reeds heeft vastgesteld. Doel van de nota 'Beweegvriendelijk Maastricht' is ervoor te zorgen dat elke Maastrichtenaar een beweegvriendelijke leefomgeving heeft, die faciliteert, stimuleert en uitdaagt om te sporten en bewegen en zo bijdraagt aan de actieve en gezonde levensstijl.	<ul style="list-style-type: none">De nota 'Beweegvriendelijk Maastricht' is op 16 maart 2021 aangenomen door de Raad.Bezuinigingsmaatregel 8.5 (indikken areaal openbare sport- en speelplekken) is door de Raad teruggedraaid en vervangen door:<ul style="list-style-type: none">het college de opdracht te geven bij de begroting van 2022 met een andere dekking te komen;Met de buurten en specifieke groepen (jongeren, senioren, skaters, urban sporters, jongerenwerkers, studenten) fysiek het gesprek aan te gaan - zodra dit mogelijk is - over verbeteringen van de openbare sport- en speelvoorzieningen op buurt- en stadsniveau, passend bij het beschikbare budget;De raad te informeren over de inventarisatie en vervolgens bij de Raad terug te komen met een raadsvoorstel met financiële onderbouwing en het daaruit volgend plan van aanpak.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen nota Lokaal Sportakkoord in eerste kwartaal 2020. De raad wordt over de inhoud van de nota geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. In 2018 heeft minister Bruins samen met vertegenwoordigers van de sport, gemeenten en andere organisaties het eerste Nationale Sportakkoord "Sport verenigt Nederland" getekend. Ambities hierin zijn: Inclusief sporten en bewegen; Duurzame sportinfrastructuur; Vitale sport- en beweegaanbieders; Positieve sportcultuur; Van jongs af aan vaardig in bewegen; Topsport inspireert. Doel van het akkoord is deze ambities te vertalen naar de lokale en sport specifieke context en te komen tot regionale en/of lokale akkoorden. Het lokale sportakkoord is een set aan afspraken tussen gemeente, sportaanbieders en maatschappelijke partners en eventueel	<ul style="list-style-type: none">Het lokaal Sportakkoord Maastricht is conform planning opgeleverd. De implementatie en uitrol zijn gestart. De raadsinformatiebrief Sport en Bewegen, met daarin opgenomen het Maastrichts Sport akkoord is op 9 juli 2020 verstuurd.

bedrijfsleven en fondsen. Een sportakkoord is geen doel op zichzelf, maar een middel om organisaties met elkaar te verbinden, gezamenlijke afspraken te maken om de sport duurzaam te maken en uiteindelijk meer mensen in beweging te krijgen en houden.

- Vaststellen nota Bewegingsstimulering in tweede kwartaal 2020. De raad wordt over de inhoud van deze nota geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. In de nota wordt het uitvoeringsprogramma voor sport-bewegingsstimulering over de periode 2020-2025 beschreven. Het betreft mede een actualisatie van de uitvoeringsnota sport- en bewegingsstimulering uit 2013.

Realisatie 2020

- De nota bewegingsstimulering is vastgesteld door het college. En wordt vanaf 2021 uitgerold. De raadsinformatiebrief met als onderwerp *Bouwstenennotitie Sport en Bewegen + uitvoeringsnota sport- en bewegingsstimulering* is op 7 december 2020 verstuurd.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan COVID-19 epidemie

Op het gebied van sportactivering is extra inzet gepleegd door voor sportverenigingen op te treden als vraagbaak onder meer over coronamaatregelen en de steunmaatregelen van het Rijk. Sport- en bewegingsactiviteiten zijn gestopt, later weer gefaseerd opgestart en vervolgens weer gestopt. Deelnemers aan deze activiteiten dienden telkenmale hierover te worden geïnformeerd. Er zijn digitale vormen van bewegingsstimulering ontwikkeld en ook protocollen voor veilig sporten en bewegen die regelmatig aanpassing behoeften. Verder is extra inzet geweest voor het in beeld brengen van de financiële consequenties van de coronamaatregelen en het aanvragen van de NOW-steunmaatregel.

Overig

Op 1 december 2020 is het college akkoord gegaan met de Bouwstenen notitie Sport & Bewegen. Hiermee is de doorlooptijd van de sportnota verlengd naar 2025.

Wat heeft het gekost?

Sportbeleid en activering (5.1)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		3.016	2.798	1.798	1.000 V
Baten		0	242	66	176 N
Saldo		3.016	2.556	1.732	824 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 1.000 mln. V

- Apparaatskosten € 0,355 mln. V
- Diverse programma's € 0,341 mln. V
- Brede regeling combinatiefunctie € 0,161 mln. V
- Evenementen € 0,059 mln. V
- Diversen € 0,084 mln. V

Het voordeel op de apparaatskosten wordt met name veroorzaakt door het niet invullen van vacatureruimte.

De lagere lasten op de diverse programma's worden onder meer veroorzaakt door hogere bijdragen uit het sociaal domein voor de programma's gezondheid en meer bewegen voor ouderen.

Temporiseren van het monitoringsysteem en de inrichting van de webshop hebben gezorgd voor een voordeel op het budget uitbreiding brede regeling combinatiefunctie.

Vele evenementen gingen als gevolg van corona niet door. Zo werd er ook een streep gezet door het wielerevenement 'Tour Dumoulin'. Dit leidt tot lagere kosten.

Baten € 0,176 mln. N

- SPUK Sport

€ 0,176 mln. N

Lagere lasten leiden tot lagere btw en daarmee tot een lagere compensatie op basis van de regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK).

5.2 Sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

Sport- en beweegvoorzieningen die aansluiten bij de behoefte in de stad.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Efficiënt beheer, onderhoud en exploitatie van sportaccommodaties

We zetten onze sportaccommodaties, waaronder het Geusseltbad, op zo'n manier in dat ze tegemoetkomen aan en in evenwicht zijn met de wensen, behoeften, vraag, gedragspatronen van onze klanten en we daarbij ook rekening houden met de financiële mogelijkheden. We streven daarbij naar een optimale bezetting van alle sportaccommodaties.

2. Tarievennota

Met ingang van sportseizoen 2019 – 2020 is het harmonisatiemodel geïmplementeerd. In seizoen 2020-2021 is conform raadsbesluit het Taakstellingstarief A ingevoerd.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 en 2 conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- *Tweede tranche toekomstbestendige binnensportaccommodaties 2020-2030*
Vaststellen nota 'Tweede tranche toekomstbestendige binnensportaccommodaties 2020-2030'. In verband met de zorgplicht voor het bewegingsonderwijs van PO en VO-scholen wordt deze nota aan de raad voorgelegd, 3 maanden nadat de raad een besluit heeft genomen over de onderwijsontwikkelingen PO en VO. Doel van deze nota is te komen tot binnensportaccommodaties die beter tegemoetkomen aan de wensen, behoeften, vraag, gedragspatronen en financiële mogelijkheden van de toekomst. In het raadsvoorstel zijn o.a. opgenomen een voorstel optimalisatie spreiding binnensport accommodaties Maastricht 2030, een meer jaren investeringsplan 2020-2030 (inclusief de thema's duurzaamheid en toegankelijkheid), een minimale bezettingsnorm voor elke accommodatiesoort, een beeld van de gymzaal van de toekomst en het transitieplan van sporthal De Heeg.
- Conform toezegging in de raadsnota 'Actualisatie sportaccommodaties' wordt, als de buitensportverenigingen in Maastricht West een gezamenlijk plan indienen, dit ter vaststelling voorgelegd aan de raad. Uitgangspunt hierbij is concentratie van buitensportlocaties.
- Het IHP PO is reeds vastgesteld. Het IHP VO volgt (naar verwachting) in 3e/4e kwartaal 2021.
- Het college heeft op 23 juni 2020 besloten dat door de hoge investeringskosten (die nodig zijn om de sportparken Wolder en Daalhof te verplaatsen) het behouden van de huidige sportaccommodaties

Realisatie 2020

financieel gezien de meest haalbare keuze is. De sportparken Daalhof en Wolder worden gecontinueerd, waarbij de erfpachten bij afloop worden verlengd voor een periode van 20 jaar om de verenigingen de kans te geven zelf te investeren in hun kleed-clubgebouwen. De kosten voor het continueren van sportparken Daalhof en Wolder worden gedekt uit het regulier budget buitensport van Maastricht Sport.

Het in gang gezette traject rond de verhuizing van SCM naar Sportpark West waar zij samen met RKVVL Polaris de SSA West United gaan vormen is daarmee voor nu de afronding van het spreidingsbeleid buitensportaccommodaties. Medio 2021 wordt Sportpark Touwstruwe definitief gesloten.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Buitensport. Er wordt onderzocht in hoeverre het (tijdelijke) Bikepark aan de Groene Loper mogelijk op een andere locatie kan worden gecontinueerd.
- Samen met de initiatiefnemer is overlegd en onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor de verplaatsing naar voormalig sportpark De Heeg - Zuid. Daar waar mogelijk heeft de gemeente vanuit diverse disciplines en in het kader van het Maastrichts Sportakkoord dit particuliere initiatief ondersteund.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan COVID-19 epidemie

Op het gebied van sportaccommodaties is specifieke extra inzet gepleegd door corona. Het gaat hierbij onder andere om het sluiten en later weer gefaseerd heropenen en vervolgens weer sluiten van het zwembad en de buiten- en binnensportaccommodaties. Het informeren van gebruikers, deelnemers en bewoners hierover en over de stand van zaken van de coronamaatregelen op het gebied van sport waaronder het ontwikkelen van protocollen voor veilig gebruik van accommodaties. Daar waar mogelijk is geschoven in het onderhoud aan de accommodaties en is onderhoud naar voren gehaald.

Ook is extra inzet gepleegd door het in beeld brengen financiële consequenties van de gemiste huurinkomsten en het aanvragen van de steunmaatregel "Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties (TVS)" van het ministerie van VWS.

Wat heeft het gekost?

Sportaccommodaties (5.2)	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	9.071	9.465	9.523	58 N
Baten	4.053	3.886	3.178	708 N
Saldo	5.018	5.579	6.345	766 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,058 mln. N

- Zwembad Geusselt € 0,236 mln. N
- Sportaccommodaties € 0,206 mln. V
- Groene sportvelden € 0,117 mln. N
- Stadion Geusselt € 0,082 mln. V
- Diversen € 0,007 mln. V

Door de gedwongen sluiting vanwege corona is onderhoud aan het zwembad Geusselt eerder uitgevoerd zodat het zwembad niet nogmaals moet sluiten vanwege dit onderhoud. Dit leidt tot hogere lasten. Daarnaast was sprake van hogere lasten voor klein onderhoud.

Doordat sportaccommodaties als gevolg van corona dicht zijn geweest, is sprake van lagere lasten voor energie en schoonmaak.

De onderhoudslasten voor sportvelden zijn hoger. Deels heeft dit een structureel karakter en deels was sprake van extra onderhoud omdat de velden als gevolg van corona niet gebruikt werden.

Lagere eigenaarslasten en minder klein onderhoud leiden tot lagere kosten aan stadion Geusselt.

Baten € 0,708 mln. N

- Groene sportvelden € 0,269 mln. N
- Zwembad Geusselt € 0,244 mln. N
- Sportaccommodaties € 0,177 mln. N
- Diversen € 0,018 mln. N

Onder meer als gevolg van de gedeeltelijke sluiting in 2020 blijven de opbrengsten ver achter bij de begrote opbrengsten. Voor compensatie van de lagere opbrengsten is voor het tweede kwartaal van 2020 een tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19 van het Ministerie van VWS ontvangen.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

Wat willen we bereiken?

Maastricht is een aantrekkelijke stad met een verrassend stedelijk cultureel klimaat voor bewoners en bezoekers waar een culturele carrière voor iedereen mogelijk is. We willen het meedoen aan en het meemaken van cultuur bevorderen. Hierbij hebben we aandacht voor mensen die nog niet bereikt worden. Iedere Maastrichtenaar moet zijn verhaal kunnen vertellen en moet daartoe over de basisvaardigheden kunnen beschikken om mee te doen en mee te maken. We streven dus naar een inclusief cultuurbeleid.

Effectindicatoren	Realisatie			Begroting
	2017	2019	2020	2020
Aantal culturele instellingen met rijkssubsidie ¹	6	6	6	6
Aantal bezoekers gesubsidieerde professionele instellingen ²	927.500	1.110.000	110.000 ⁶	≥927.500
% Maastrichtenaars vanaf 6 jaar dat een culturele activiteit beoefent ^{3,4}	62		Geen meting	≥ 62
% Maastrichtenaars van 18+ jaar dat tenminste 12 keer per jaar een culturele activiteit beoefent ^{4,5}			54	nulmeting

1) De Raad voor Cultuur adviseert het ministerie OCW over de toekenning van rijkssubsidies aan culturele instellingen in het kader van de Basisinfrastructuur (BIS). Dit gebeurt eens in de vier jaar (periode 2017-2020, 2021-2024).

2) Bron: verslagen culturele instellingen.

3) Bron: Cultuurmonitor Maastricht

4) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft in welke mate er sprake is van cultuurparticipatie.

- 5) Activiteiten zijn: een instrument bespelen, zingen, toneel, klassiek ballet of moderne dans, volksdans, tango, salsa, stijldans, street- of breakdance, cabaret of stand-up comedy, tekenen, schilderen of aan grafisch werk zonder computer, beeldhouwen, boetseren, potten bakken, sieraden maken of textiele werkvormen, film, videokunst, grafisch ontwerp met de computer of fotografie, verhalen, gedichten of weblogs schrijven. Bron: Stadspeiling (nulmeting in 2020).
- 6) Door de coronacrisis is het bezoek aan professionele instellingen drastisch teruggefallen (sluiting enerzijds, verbod anderzijds). Online bezoek is niet in de telling opgenomen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Bevorderen cultuurparticipatie door aanbieden van informatie-, educatie- en presentatie-mogelijkheden.

Ter bevordering van meedoen aan en meemaken van cultuur door iedereen ondersteunen we de georganiseerde en de niet-georganiseerde amateurkunst- en cultuurbeoefening. Dit doen we door middel van structurele subsidies voor amateurmuziek- en zangverenigingen. Daarnaast bieden we een subsidieregeling voor projecten die de (vernieuwing van) cultuurparticipatie bevorderen, stadsbreed en in de buurten.

Het steunpunt Kunstactief (onderdeel van Kumulus) ondersteunt het amateurkunstenveld op basis van het beleid cultuurparticipatie zoals vastgelegd in de cultuurvisie 2030 en onder meer door middel van de kunstactiefhal (productie en opslag) en een webplatform.

Voor projecten die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de sector en projectsubsidies is er de regeling 'Impulsgelden popsector'. Voor kansarme kinderen en jongeren zetten we het Jeugdfonds Cultuur in om actieve deelname aan kunst en cultuur mogelijk te maken. Jong talent wordt ondersteund door het prinses Christina Concours.

Voor educatiemogelijkheden en informatie over cultuur bieden we vanuit Centre Céramique en Kumulus in onderlinge samenhang:

- o Een bibliotheekvoorziening met een open ontmoetingsplek (stadshal) voor onder meer debat, informatie-uitwisseling, thematische exposities en de presentatie van Maastrichts erfgoed.
- o Educatieve mogelijkheden (cursussen, workshops) op het gebied van kunst en cultuur in Centre Céramique en Kumulus en op locatie, via projecten zoals 'Toon je talent' in het onderwijs en de 'kunstketel' voor het activeren van jongeren in de wijken.

2. Bevorderen presentatie en productie van kunst en cultuur

- Voor een breed toegankelijke presentatie van kunst en cultuur bieden we:
 - o Vanuit het Theater aan het Vrijthof een breed en divers toegankelijk aanbod voor bewoners en bezoekers. Daarbinnen bieden we een (inter)nationaal kwaliteitsaanbod van topproducties en festivals. We faciliteren de voorstellingen en de concerten van de vier huisgezelschappen Toneelgroep Maastricht, Philharmonie Zuidnederland, Opera Zuid en Sallydanzgezelschap Maastricht.
 - o Met een volwaardig poppodium, de Muziekgieterij, en een jaarlijks popfestival maken wij een breed en divers aanbod op het gebied van popmuziek en dance mogelijk.
 - o Met Lumière Cinema een compleet filmhuis-aanbod.
 - o Met Mares realiseren we een van de 7 landelijk erkende en medegefinancierde presentatie instellingen voor Beeldende kunst.
 - o Daarnaast ondersteunen we de presentaties van: Jazz Maastricht, Bureau Europa, de Nederlandse Dansdagen, Musica Sacra en Studium Chorale (voor een volledige lijst van subsidies zie bijlage 5).
 - o Voor de presentatie van kunst in de openbare ruimte (Kior) kunnen wij initiatieven uit de stad mede ondersteunen. Daarnaast zorgen wij voor het beheer van de bestaande collectie kunst in de openbare ruimte.
- Maastricht is een stad van makers. Daarom steunen wij producerende organisaties: Toneelgroep Maastricht, Sally dansgezelschap Maastricht, Philharmonie Zuidnederland, Opera Zuid, Hoge Fronten Fashion Clash, Viewmaster en Cinesud. Talentontwikkeling steunen we direct door bij te dragen aan Intro in situ, Jan Van Eyck en Via zuid (voor een volledige lijst van subsidies zie bijlage 5).

3. Handhaven Maastricht als landelijk Cultureel Brandpunt

Vanuit het Rijk krijgt een select aantal steden de status van cultureel brandpunt. Deze status is het gevolg van een nagenoeg complete culturele infrastructuur van opleidingen, professionele presentatie en productie-instellingen met daarvoor een belangrijk aandeel rijksfinanciering. Maar dit scheidt ook

verplichtingen in de vorm van gemeentelijke inzet en matching en behoefte van de instandhouding van deze infrastructuur. Om deze status te handhaven faciliteren (o.a. huisvesting) en subsidiëren we de in samenspraak met het Rijk aangewezen en gesubsidieerde professionele instellingen (6 instellingen en evenementen voor de periode 2017-2020). Verder geven we uitvoer aan de proeftuinen van de Stedelijke Cultuurregio Zuid Dans, Film en Ruimte voor Makers en ondersteunen deze samen met de partnersteden, de provincie en het Rijk door middel van subsidies. Deze proeftuinen komen voort uit de afspraken van de Stedelijke Cultuurregio Zuid met de provincie en de landelijke overheid.

4. Versterken culturele aantrekkingskracht

De aantrekkelijkheid van de stad wordt met name bepaald door het in standhouden van een complete infrastructuur voor kunst en cultuur.

Daarnaast investeert Maastricht in startende culturele ondernemingen en in de verblijfskwaliteit voor “artists in residence” door het ondersteunen van de creatieve industrie: verbeteren van de zichtbaarheid, de uitbouw van netwerken, het stimuleren van ondernemerschap en het faciliteren van talent. Dit wordt gerealiseerd via het actieprogramma creatieve maakindustrie. Via de opdracht aan Stichting Ateliers Maastricht houden we de voorraad ateliers bereikbaar en betaalbaar voor startende kunstenaars zodat zij zich kunnen binden aan de stad.

We investeren ook in de fysieke versterking van de gemeentelijke culturele infrastructuur in Centre Céramique (integratie Muziekschool en vergroten toegankelijkheid), in het Theater aan het Vrijthof (toneeltechniek en middenzaal) en in het tijdelijk of permanent presenteren van erfgoedcollecties.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 t/m 4: conform, zie verder onderdeel ‘onvoorziene inspanningen’ in dit taakveld.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> • Investeringsbesluit voor de realisering van de middenzaal in het Theater aan het Vrijthof ten behoeve van presentiemogelijkheden voor amateurkunsten, en ter verbetering van de efficiency van het theater (dislocatie Ains kan vervallen en de programmering in de grote zaal van het theater krijgt meer ruimte). • Investeringsbesluit zelfstandige huisvesting Philharmonie Zuidnederland (PZN), ten behoeve van de optimalisering van de repetitiefaciliteit voor de PZN en voor de verruiming van de programmeringsmogelijkheden van de grote zaal van het Theater aan het Vrijthof. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het investeringsbesluit voor de realisering van de middenzaal wordt in het 3^e kwartaal van 2021 aan de raad voorgelegd. De vertraging wordt veroorzaakt door complexiteit van de realisatie, zoals de logistiek voor de middenzaal met een laadplatform voor toneeldecors en andere attributen. • Het investeringsbesluit zelfstandige huisvesting Philharmonie Zuidnederland is in januari 2021 voorgelegd aan de raad.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> • Implementatie nieuwe cultuurvisie die door de raad eind 2019 is vastgesteld. • Vaststelling nieuw subsidiekader voor professionele instellingen voor de cultuurplanperiode 2021-2024. • Vaststelling nieuwe beleidsregels voor cultuurparticipatie (inclusief amateurkunsten) gebaseerd op de nieuwe cultuurvisie. • Inzet van middelen voor presentatie van erfgoedcollecties. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform. • Conform. • Naar aanleiding van de vaststelling van de cultuurvisie is eerst een impuls voor cultuurparticipatie opgesteld. De subsidieregeling Amateurkunsten wordt in 2^e/3^e kwartaal 2021 herzien. • Conform raadsbesluit februari 2021.

- Uitwerking beleid ten aanzien van vrijplaatsen/broedplaatsen.

Realisatie 2020

- Het vrijplaatsen/broedplaatsenbeleid is gekoppeld aan het gemeentelijk leegstandsbeheer en vastgesteld door het college.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan COVID-19 epidemie

- Naast de uitvoering van de steunmaatregelen van het Rijk als gevolg van de coronacrisis heeft de gemeente als vraagbaak gefunctioneerd voor organisaties in de culturele sector over de steunmaatregelen van het rijk. In dit kader is geldelijke steun verleend aan Theater aan het Vrijthof, de Muziekgieterij en Lumière.
- Er zijn in 2020 voorbereidingen getroffen voor het inrichten van een herstelfonds cultuur t.b.v. noodsteun voor en het toekomstbestendig maken van de cultuursector (amateurkunst en professionele kunst).
- Er zijn extra inspanningen geleverd in verband met de (wisselende) coronamaatregelen door Theater aan het Vrijthof (o.a. anderhalve meter programmering, theater in het MECC), Centre Céramique (o.a. afhaalbalie Bibliotheek) en Kumulus (online-activiteiten).

Overig

- Het Transformatieproces van Kumulus, als uitvloeisel van het raadsbesluit over de bezuinigingen vanaf 2021 is ter hand genomen.
- De verbouwing van Centre Céramique ten behoeve van de huisvesting van de muziekschool is gestart.

Wat heeft het gekost?

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (5.3)

	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	15.975	16.570	13.874	2.696 V
Baten	4.720	5.252	2.636	2.616 N
Saldo	11.255	11.318	11.238	80 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 2,696 mln. V

- Theater € 2,195 mln. V
- Evenementen/kermessen/activiteiten € 0,350 mln. V
- Kapitaallasten € 0,101 mln. V
- Diversen € 0,050 mln. V

Als gevolg van corona was het theater in 2020 gedurende een groot deel van het jaar dicht of beperkt toegankelijk. Hierdoor was sprake van lagere kosten (o.a. programmering). Het coronaproof inrichten van het theater heeft geleid tot extra kosten in de bedrijfsvoering.

De coronamaatregelen hebben een streep gezet door vele activiteiten, evenementen en de kermessen. Dit heeft geleid tot lagere kosten.

Het achterblijven van verwachte investeringen en een lagere rente leiden in 2020 tot een voordeel op de kapitaallasten.

Baten € 2,616 mln. N

- Theater € 2,433 mln. N
- Bijdrage Fonds Podiumkunsten (Theater) € 0,397 mln. V
- Cursusgelden Kumulus € 0,313 mln. N
- Evenementen/kermessen € 0,229 mln. N
- Diversen € 0,038 mln. N

Als gevolg van corona was het theater in 2020 gedurende een groot deel van het jaar dicht of beperkt toegankelijk. De inkomsten zijn daardoor fors lager dan geraamd.

Ter compensatie van de niet gerealiseerde inkomsten en hogere kosten door corona heeft het Fonds Podiumkunsten een bijdrage verstrekt van € 0,397 mln.

Het tekort op cursusgeld wordt met name veroorzaakt door COVID-19 virus gerelateerde maatregelen. De lessen die zijn uitgevallen vanwege sluiting gebouwen, zijn terugbetaald aan de cursisten. Daarnaast is er ook een lichte daling van het aantal cursisten.

Minder aanvragen voor evenementen en het niet doorgaan van de kermis leiden tot lagere baten.

5.4 Musea

Wat willen we bereiken?

Omdat deze periode bepalend is geweest voor de ontwikkeling van stad in haar compacte omgeving willen we bewoners en bezoekers op aantrekkelijke en toegankelijke wijze informeren over de natuurhistorie in Maastricht en omgeving, met name over de periode van het Maastrichtiën en de vondsten van 'Bèr' en 'Carlo'.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Binnen het Natuurhistorisch Museum Maastricht bieden we een inzicht in natuurhistorie voor bewoners en bezoekers met daarbij specifieke aandacht voor de lokale natuurhistorie, het Maastrichtiën en actieve beleving van de wetenschap door middel van permanente en wisselexposities en in de vorm van het Sciencelab en het Educatielab.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Oplevering rapport verkenning mogelijkheden presentatie natuurhistorie in ENCI groeve. 	<ul style="list-style-type: none"> Vanwege de onduidelijkheden rond het transformatieproces van de ENCI-groeve is de verkenning on hold gezet.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan COVID-19 epidemie

Het natuurhistorisch museum heeft haar openingstijden en activiteiten (online-activiteiten, kleine groepen) aangepast aan de wisselende coronamaatregelen o.a. door: meer online activiteiten zoals de wekelijkse publicatie 'FossilFryday' op Facebook en een aangepast protocol voor schoolbezoeken 'De Mosasaurus-meter'.

Wat heeft het gekost?

Musea (5.4)	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	296	308	239	69 V
Baten	113	135	74	61 N
Saldo	183	173	165	8 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,069 mln. V

- Natuurhistorisch Museum € 0,070 mln. V
- Diversen € 0,001 mln. N

De sluiting van het museum als gevolg van corona heeft geleid tot minder kosten voor tentoonstellingen en lagere schoonmaakkosten e.d.

Baten € 0,061 mln. N

- Natuurhistorisch Museum

€ 0,061 mln. N

Het museum was in 2020 als gevolg van corona niet of slechts beperkt open.

5.5 Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?

We waarderen ons cultureel erfgoed, dit is van belang voor de identiteit, de ruimtelijke kwaliteit en de eigenheid van de stad, en als kunstuiting op zich, ook is het een belangrijke economische factor.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Bescherming en instandhouding

We adviseren bij plan- en gebiedsontwikkelingen en bouwinitiatieven op het gebied van cultureel erfgoed (monumenten en archeologie). We beoordelen aangevraagde vergunningen in dezen. We brengen kennis over cultuurhistorie en erfgoed in bij plan-, gebiedsontwikkeling en visievorming. Verder concretiseren we het actieplan 'erfgoed bewust, bewaard, bemind' en de vestingvisie in (jaar)programma's.

2. Kennisontwikkeling en -overdracht

We ontwikkelen en delen kennis over de geschiedenis van de stad om het verhaal te kunnen vertellen. Dit doen we in nauwe communicatie met erfgoedpartners en burgers maar ook internationale kennisnetwerken zoals Vicusgroep, EAA, CHNT, EFFORTS en MERAC. We ontsluiten en analyseren de beschikbare informatie in archeologische dossiers en rapporten. Ook faciliteren we derden bij onderzoek naar de geschiedenis van onze stad. Verder maken we ons erfgoed zichtbaarder door deelname aan (eu)regionale projecten zoals Via Belgica en Terra Mosana, maar ook door eigen presentaties en exposities in bijvoorbeeld Centre Céramique en applicaties zoals de culturele biografie

3. Stimuleren van de inzet van erfgoed bij transformaties en gebiedsontwikkelingen

In het kader van de ontwikkelingen van de Omgevingswet zorgen we dat erfgoed nadrukkelijk benut wordt bij transformaties en gebiedsontwikkelingen.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 t/m 3 conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

	Realisatie 2020
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Vaststellen in eerste kwartaal 2020 Meerjarenprogramma Vestingwerken. Wegwerken achterstallig onderhoud en uitvoeren regulier onderhoud vestingmuren. Voorbereiding voor het herstel van de ondergrondse vestingwerken om deze te behouden, beleefbaar te maken en betekenis te geven. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van 3D-inmeting en geologische onderzoeken.	<p>Het opmaken van het meerjarenprogramma Vestingwerken is vertraagd door niet te voorziene omstandigheden, zoals de ontwikkelingen rond het rondeel. Wegwerken achterstallig onderhoud en uitvoeren regulier onderhoud, en herstel van de ondergrondse vestingwerken zijn eveneens vertraagd door de voorbereidingen van de heropbouw van de ingestorte walmuur en de ontwikkelingen bij het rondeel.</p> <p>Het MJOP ligt in maart 2021 in de raad. Het MJIP komt in voorjaar 2022 in de raad.</p>

Wat heeft het gekost?

Cultureel erfgoed (5.5)	x € 1.000	Begroting 2020,	Begroting 2020,	Rekening	Resultaat
		primitief	na wijziging	2020	2020
Lasten		1.595	1.562	979	583 V
Baten		40	40	40	0 N
Saldo		1.555	1.522	939	583 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,583 mln. V

- Walmuur en vestingwerken € 0,456 mln. V
- Herbestemming ENCI-gebied € 0,132 mln. V
- Diversen € 0,005 mln. N

De werkzaamheden aan de walmuur en vestingwerken hebben in 2020 niet volledig plaatsgevonden. Dit zorgt voor een voordeel op de lasten. Daar deze lasten echter afgedekt worden door een onttrekking uit de reserve walmuur en vestingwerken zal gelijk aan het voordeel op de lasten ook minder uit de reserve onttrokken worden. Per saldo heeft dit dus geen resultaat-effect.

Het proces om vanuit de verschillende (en deels verschuivende) belangen te komen tot concreet haalbare aanpassing van het plan van transformatie voor het ENCI-gebied blijkt moeizaam. Dit zorgt voor vertraging en hiermee ook minder kosten in 2020 dan begroot.

5.6 Media

Wat willen we bereiken?

RTV Maastricht zorgt voor een 'Lokaal Toereikend Media Aanbod', journalistiek verantwoord en onafhankelijk. Daarmee worden inwoners geïnformeerd zodat zij kennis kunnen nemen van wat er speelt in de stad op maatschappelijk, cultureel en politiek gebied. Dit biedt kansen voor burgers om meningen te vormen en mee te denken en de praten over ontwikkelingen in stad.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Subsidiëring lokale omroep RTV Maastricht

RTV Maastricht ontvangt subsidie om een breed scala aan (nieuws)programma's te maken. Via accountmanagement wordt een vinger aan de pols gehouden. Bij de afrekening wordt gecontroleerd of voldaan is aan de subsidievoorwaarden en vindt definitieve vaststelling plaats. Met de vestiging van RTV Maastricht in Centre Céramique wordt in toenemende mate synergie betracht met het overige aanbod op de locatie.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- De aanwijzing van RTV Maastricht als lokale omroepinstelling verloopt medio 2020. De omroep moet in 2020 een aanwijzingsaanvraag indienen voor de aansluitende periode van 5 jaar. Na ontvangst van deze aanwijzingsaanvraag zal het Commissariaat van de Media de gemeenteraad verzoeken om het Commissariaat te adviseren over de vraag of de omroep voldoet aan de eisen die de Mediawet stelt (2^e kwartaal 2020).
- Conform. De raad heeft positief geadviseerd over de representativiteit van de lokale omroep. Aan RTV Maastricht is door het Commissariaat van de Media vervolgens zendmachtiging verleend tot mei 2025.

Wat heeft het gekost?

Media (5.6)	x € 1.000	Begroting 2020,	Begroting 2020,	Rekening	Resultaat
		primitief	na wijziging	2020	2020
Lasten		6.794	7.612	6.315	1.297 V
Baten		930	1.026	748	278 N
Saldo		5.864	6.586	5.567	1.019 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 1,297 mln. V

- Centre Céramique € 0,862 mln. V
- Apparaatskosten € 0,230 mln. V
- Kapitaallasten € 0,196 mln. V
- Diversen € 0,009 mln. V

De verbouwing van Centre Céramique is nog niet afgerond. Tegenover de lagere lasten staan overigens ook lagere onttrekkingen aan de reserves waardoor dit per saldo geen effect heeft op het resultaat.

Het voordeel op de apparaatskosten wordt met name veroorzaakt door het niet invullen van vacature ruimte.

Het achterblijven van verwachte investeringen en een lagere rente leiden in 2020 tot een voordeel op de kapitaallasten.

Baten € 0,278 mln. N

- Centre Céramique € 0,120 mln. N
- Kapitaallasten (stelpost) € 0,158 mln. N

Het gebouw Centre Céramique is als gevolg van corona en de verbouwing grotendeels gesloten geweest waardoor er minder inkomsten werden gegenereerd uit bibliotheekgelden, verhuuropbrengsten en activiteiten.

De stelpost kapitaallasten is vanwege het achterblijven van verwachte investeringen en een lagere rente in 2020 niet gerealiseerd.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat willen we bereiken?

We willen de kernkwaliteit van de groenstructuur per cultuurhistorische periode behouden en waar nodig te herstellen en hierbij voorwaarden scheppen van ontmoeting en verbinding in het groen. We behouden en vergrotende soortenrijkdom in de stad. We creëren door de groenstructuur een klimaatbestendiger Maastricht, met de focus op hoogwaterveiligheid, hemelwaterafvoer, tegengaan hittestress en schonere lucht. We verbeteren en complementeren de stedelijke bomenstructuur.

We gaan van kwaliteitsniveau C naar B door een gedifferentieerd groenbeheer toe te passen. We willen burgers betrokken laten voelen op wijk- en buurtniveau bij het beheren, omvormen en vervangen van het groen.

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting
	2017	2020	2020
Score (0-100) voor SDG-doel (15) Bescherming bos, land en bodem ¹			
- Maastricht	64		
- Gemiddelde 100.000+ gemeenten	49		49
Waardering inwoners over parken en plantsoenen in de eigen buurt ²		7,0	nulmeting

1) Bron: waarstaatjegemeente.nl, SDG-monitor. De indicator horend bij SDG-doel15 is een samengestelde indicator, opgebouwd uit indicatoren voor aandeel bos en natuurlijk terrein, kwaliteit Natura 2000 gebieden,

groenbeleid, vermessing stikstof en fosfaat, soortenrijkdom Rode lijst en groenbeleid. De meest actuele meetcijfers op de website zijn weergegeven.

2) Stadspeiling (nulmeting in 2020)

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Onderzoeken, uitvoeren, toetsen, monitoren, uitvoeren, adviseren & vergunnen.

Wij geven uitvoering aan de vigerende opgaves en zullen op operationeel niveau het programma omvormen en vervangen vanuit de nieuwe Leidraad Groenbeheer operationaliseren. Daarnaast continueren wij de opdrachten die voortvloeien uit het Coalitieakkoord ten behoeve van beleid, bestuursadviesing, maatschappelijke context en wettelijke taken, zoals toetsen & vergunnen. Hierdoor kunnen wij het groen, de natuur en het landschap in Maastricht behouden, uitbreiden, versterken en hoogwaardiger beheren.

Projecten: Verbreding Mijn Groen Maastricht & vergroenen van een selectie van versteende, hittestressgevoelige wijken; Realiseren bijenlinten; Groene schoolpleinen; Inrichting(splannen) waardevolle gebieden & vrijvallende gronden; Natuurinclusiviteit & monitoring.

Realisatie 2020

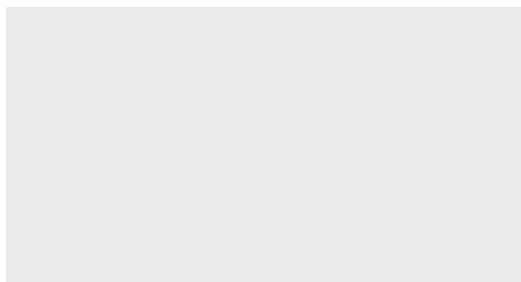
Realisatie prestaties: conform, waarbij het vervangingsprogramma stadsdeel 1 nagenoeg is afgerond (ca 11.000 m2 is inmiddels vervangen).

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Begroting
	2020	2020
Aantal strekkende meter bijenlinten, bloeiende bermen en weides	11.000	2000
Toename aantal groene schoolpleinen ten opzichte van 2019	5*	2
Toename van het aantal bomen ten opzichte van 2019	600	500
*groen schoolplein nieuwbouw IKC ZieZo en 4 kleinere vergroeningen		

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden) <ul style="list-style-type: none"> Vaststellen eerste kwartaal 2020: Omgevingsvisie 2040. Vaststellen eerste kwartaal 2020: Actualisatie Kadernota 2020-2025 CNME. 	<ul style="list-style-type: none"> Vastgesteld derde kwartaal 2020: Omgevingsvisie 2020 Door de bezuiniging in 2020 is het takenpakket CNME herzien. De kadernota is hierdoor vertraagd. Verwacht is dat dit een collegebesluit wordt in 2022.
Uitvoering (collegebevoegdheden) <ul style="list-style-type: none"> Vaststellen realisatiestrategie Actieplan Groen. <i>Buitengoed Geul en Maas (BGM)</i> Het samenwerkingsverband BGM tussen de gemeenten Maastricht-Meerssen-Valkenburg aan de Geul en de provincie Limburg is in 2018 voor de periode 2018-2022 gecontinueerd. Middels een RIB van april 2019 is de raad op de hoogte gesteld van een actueel plan van aanpak transitieproces 	<ul style="list-style-type: none"> Door de vertraging van de omgevingsvisie is vaststelling nu voorzien in 2021. De volgende projecten zijn wel al uitgevoerd in de geest van het actieplan: bijenlinten, Tiny Forest en Vergroenen schoolpleinen. Een overdracht naar de ondernemers toe heeft plaatsgevonden in de vorm van een coöperatie en stichting. Verder is het pand Grande Suisse herbestemd als crematorium en heeft Villa Kanjel zijn horecadeuren geopend. De Beukenlaan is afgerond.

en bidbook. Hierin wordt de komende jaren verder gewerkt aan: herbestemming cultureel erfgoed, verdere vergroening van het gebied en landschapsontwikkeling, publieke toegankelijkheid en het realiseren van routes (fietsen en wandelen) en promoten van het gebied als interessant stadsuitloop- en recreatief gebied. Daarnaast zetten wij in op coproductie van de ondernemers die BGM moeten gaan dragen na 2022.

Wat heeft het gekost?

Openbaar groen en (openlucht) recreatie (5.7)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		8.728	9.190	9.331	141 N
Baten		146	146	369	223 V
Saldo		8.582	9.044	8.962	82 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,141 mln. N

- Speelvoorzieningen € 0,207 mln. V
- Openbaar groen Beukenlaan € 0,205 mln. N
- Bomen en groenvoorzieningen € 0,201 mln. N
- Kapitaallasten € 0,106 mln. V
- Coronamaatregelen groen en bomen € 0,093 mln. N
- Diversen € 0,045 mln. V

In afwachting van de gevolgen van de nieuwe nota sporten en bewegen in de openbare ruimte zijn de budgetten voor speelvoorzieningen niet volledig ingezet.

De aanpak van de Beukenlaan (omgeving Vaeshartelt) wordt gekenmerkt door tegenslagen. Naast het vervangen van zieke en dode bomen bleek er ook sprake te zijn van verontreiniging en problemen afwatering. Voorgaande tezamen met de hiervoor benodigde intensieve inzet zorgen voor hogere lasten.

De afwijkingen bij de budgetten voor bomen en groenvoorzieningen worden onder meer veroorzaakt door de weeromstandigheden zoals droogte in de zomer en winter- en zomerstormen.

Het achterblijven van verwachte investeringen en een lagere rente leiden in 2020 tot een voordeel op de kapitaallasten.

Extra inzet van eigen personeel bij stadsbeheer (cruciale beroepen) ten behoeve van corona heeft geleid tot extra inhuur. Verder was sprake van extra schoonmaakkosten.

Baten € 0,223 mln. V

- Verkoop gronden € 0,127 mln. V
- Aanvullende projecten € 0,090 mln. V
- Diversen € 0,006 mln. V

De verkoop van gronden (Ankerkade en het perceel Armand Maassenstraat) leidt tot hogere baten. Met het uitvoeren van aanvullende projecten zijn hogere baten gerealiseerd.

Wat heeft het programma gekost?

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Sportbeleid en activering (5.1)	3.016	2.798	1.798	1.000 V
Sportaccommodaties (5.2)	9.071	9.465	9.523	58 N
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie (5.3)	15.975	16.570	13.874	2.696 V
Musea (5.4)	296	308	239	69 V
Cultureel erfgoed (5.5)	1.595	1.562	979	583 V
Media (5.6)	6.794	7.612	6.315	1.297 V
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (5.7)	8.728	9.190	9.331	141 N
Totaal lasten	45.475	47.505	42.059	5.446 V
x € 1.000				
Sportbeleid en activering (5.1)	0	242	66	176 N
Sportaccommodaties (5.2)	4.053	3.886	3.178	708 N
Cultuur: presentatie, productie en participatie (5.3)	4.720	5.252	2.636	2.616 N
Musea (5.4)	113	135	74	61 N
Cultureel erfgoed (5.5)	40	40	40	0 N
Media (5.6)	930	1.026	748	278 N
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (5.7)	146	146	369	223 V
Totaal baten	10.002	10.727	7.111	3.616 N
x € 1.000				
Sportbeleid en activering (5.1)	3.016	2.556	1.732	824 V
Sportaccommodaties (5.2)	5.018	5.579	6.345	766 N
Cultuur: presentatie, productie en participatie (5.3)	11.255	11.318	11.238	80 V
Musea (5.4)	183	173	165	8 V
Cultureel erfgoed (5.5)	1.555	1.522	939	583 V
Media (5.6)	5.864	6.586	5.567	1.019 V
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (5.7)	8.582	9.044	8.962	82 V
Totaal saldo	35.473	36.778	34.948	1.830 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020
Stadion Geusselt	347
Verbouwing Theater aan het Vrijthof	478
Verbouwing Centre Ceramique	5.174
KIOR	15
Groen, natuur en landschap	1.507

Programma 6 Sociaal domein

Taakvelden

- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 6.2 Wijkteams
- 6.3 Inkomensregelingen
- 6.4 Begeleide participatie
- 6.5 Arbeidsparticipatie
- 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
- 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+
- 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar ^{1a}	2019	908	871
% netto arbeidsparticipatie in Maastricht ^{1a,2}	2019	61,8	68,7
% werkloze jongeren 16 t/m 22 jaar ^{1a,3,4}	2019	2	2
% kinderen tot 18 jaar dat leeft in gezin dat moet rondkomen van bijstandsuitkering ^{1a,4}	2019	9	7
Per 10.000 inwoners, aantal personen 18+ jaar met bijstandsuitkering ^{1a,5}	2020	485	541
Per 10.000 inwoners, aantal personen 15 t/m 64 jaar met lopende re-integratievoorziening ^{1a}	2020	146	174
% jongeren 12 t/m 21 jaar met delict voor rechter ^{1a,4}	2019	1	1
% jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ^{1a}	2020	16,7	12,4
% jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming ^{1a,6}	2020	1,9	1,3
% jongeren 12 t/m 22 jaar met jeugdreclassering ^{1a,7}	2020	0,2	0,4
Per 10.000 inwoners, aantal Wmo-cliënten met maatwerkarrangement ^{1a,8}	2020	1020	734

- 1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt: (1a) CBS. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.
- 2) % netto arbeidsparticipatie = % van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. van potentiële beroepsbevolking
- 3) Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.
- 4) Sinds 2016 zijn de cijfers afkomstig van het CBS.
- 5) Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015).
- 6) Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt.
- 7) Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen.
- 8) Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen Wmo.

Onvoorziene inspanningen 2020 (niet gekoppeld aan specifiek taakveld binnen programma 6)

• *Noodplan Jeugd*

In 2020 is een noodplan opgesteld, gericht op het creëren van randvoorwaarden om beter in control te komen. Het noodplan kent een drietal speerpunten: het versterken van de integrale gebiedsgerichte teams, het verbeteren van de bedrijfs- en werkprocessen en het verbeteren van de kwaliteit van de informatievoorziening. Op 23 september 2020 is de raad geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van deze speerpunten.

De verplichtingenadministratie, een informatiedashboard en een verbeterd prognosemodel, zoals deze zijn aangekondigd in de RIB zijn gerealiseerd. Op basis van een analyse van data uit de verschillende integrale gebiedsgerichte teams is gestart met regievoering op de hulpverlening aan de inwoners die dit nodig hebben en met de invoering van budgetbeheer bij de integrale gebiedsgerichte teams.

• *Verbeterplan*

Mede naar aanleiding van het KPMG-rapport zijn voorbereidingen getroffen om te komen tot een integraal verbeterplan voor het Sociaal Domein. In dit verbeterplan krijgen de aanbevelingen van KPMG om beter in control te komen een prominente plaats.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Wat willen we bereiken?

We willen een krachtige, sociale basis voor onze inwoners. Daarbij versterken we het vermogen van mensen (met hulp vanuit hun omgeving) die moeite hebben om hun eigen problemen op te lossen. De individuele en collectieve kracht in buurten wordt zoveel mogelijk benut en er is maatschappelijke betrokkenheid zowel van inwoners, van maatschappelijke instellingen als ook bedrijven. We streven daarbij naar leefbare buurten waarin iedereen gezond en waardig oud kan worden en zich kan ontwikkelen met dezelfde kansen op een goede toekomst.

We willen bereiken dat iedereen zich veilig voelt in Maastricht en niemand wordt buitengesloten. In Maastricht kan iedereen in zijn eigen vertrouwde omgeving zo lang mogelijk zelfstandig blijven leven en wonen met een goede kwaliteit van leven.

Effectindicatoren	Realisatie			Begroting
	2016	2018	2020	2020
% Inwoners dat vindt dat ze te weinig contacten heeft met andere mensen buiten werk, school of huishouden ^{1,3}			9	
% Inwoners dat zich voldoende tot zeer voldoende in balans voelt ^{1,3,4,5}			74	
Score hoe gelukkig 19-jarigen en ouder zich voelen ⁶				
• Maastricht	7,4		n.n.b.	7,4
• Zuid-Limburg gemiddelde	7,4		n.n.b.	
% Inwoners dat vrijwilligerswerk doet ¹		24	34	
% Overbelaste mantelzorgers ²				
• Maastricht		14,8	n.n.b.	14,2
• Landelijk gemiddelde		14,2	n.n.b.	
% Inwoners dat aangeeft in de huidige woning hinderlijke obstakels te hebben ¹		29	15	

1) Bron: Stadspeiling.

2) Bron: CBS

3) Met ingang van 2020 nieuwe indicator in Stadspeiling.

4) Onderdelen in balans zijn: dagelijks functioneren, meedoen, kwaliteit van leven, zingeving, mentaal welbevinden en lichaamsfuncties.

5) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die een positieve gezondheidsscore uitdrukt.

6) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een geluksindicator te ontwikkelen. Bron: Gezondheidsatlas Maastricht, Volwassenen en ouderen GGD Zuid-Limburg. Meting elke vier jaar.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Stimuleren van een krachtige, sociale basisinfrastructuur

Met een krachtige sociale basisinfrastructuur stimuleren we laagdrempelige mogelijkheden voor (kwetsbare) burgers. Met de sociale basisinfrastructuur willen we onze inwoners in hun eigen omgeving ondersteunen, mensen laten meedoen en gebruik laten maken van een netwerk. Daarmee bestaat de basisinfrastructuur zowel uit familie en vrienden als ook vrijwilligers, verenigingen, scholen etc. Samen dragen we bij aan een vitale gemeenschap.

We stimuleren, faciliteren en verbinden vrijwilligers- en bewonersinitiatieven en bevorderen de maatschappelijke betrokkenheid. Ook ondersteunen en faciliteren we algemene, laagdrempelige voorzieningen voor informatie, advies en dagactiviteiten en ontmoetingsplekken zoals huiskamers en gemeenschapshuizen. We stimuleren de integratie van inloopvoorzieningen GGZ als onderdeel van algemeen toegankelijke structuren en voorzieningen.

2. Stimuleren van langer zelfstandig thuis leven en wonen

Dit willen we bereiken door passende ondersteuning en zorg in en om het huis o.a. door het algemeen vrij toegankelijk organiseren van verschillende maatwerkvoorzieningen zoals de groepsbegeleiding /dagbesteding en het eenvoudiger organiseren van de thuisondersteuning.

We erkennen de bijdrage van mantelzorgers en (zorg)vrijwilligers binnen de maatschappelijke ondersteuning. We brengen het belang hiervan onder de aandacht van alle partijen in het maatschappelijk veld. We subsidiëren de mantelzorgondersteuning.

We bevorderen de aansluiting tussen de woonbehoefte van onze inwoners en het aanbod van diverse partijen. Door uitvoering te geven aan de prestatieafspraken "wonen en zorg" met de woningcorporaties. We maken afspraken over de realisatie van vernieuwende woonvormen met partijen in het veld.

Prestatie-indicatoren	Realisatie		Begroting
	2018	2020	2020
Aantal overbelaste mantelzorgers dat gebruik maakt van vrijwilligers van steunpunt mantelzorg ^{1a}	-	212	Nulmeting
Aantal toekenningen flexibele subsidies vrijwilligersactiviteiten (die bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen) ^{1b}	34	0 ²	40

1) Bron: (1a) Jaarverslag Steunpunt Mantelzorg; (1b) gemeente Maastricht

2) Op 27 oktober 2020 is het nieuwe beleidskader 'Versterken Sociale Basis door Vrijwillige inzet' door de raad vastgesteld. Door de besluitvorming rondom de bezuinigingen, heeft een aantal ontwikkelingen zoals de uitvoering van de reguliere subsidie vrijwilligersactiviteiten (tenders 1,2,3) (€ 300.000,-) niet plaatsgevonden.

3. Stimuleren van zelfredzaamheid

We zetten in op het stimuleren en faciliteren van preventieve, curatieve activiteiten zoals financiële educatie en bewustwording jongeren, extra huiswerkbegeleiding door studenten, inzet van maatjes voor schuldhulpverlening en GGZ. Maar ook het faciliteren extra materiele verstrekkingen via Stichting Leergeld, Jeugdfonds sport en cultuur, stichting Fietsbank voor kinderen in armoede.

Prestatie-indicatoren	Realisatie		Begroting
	2018	2020	2020
Aantal leerlingen dat deelneemt aan No Credit Game Over en/of Moneyways ^{1a}	1.575	1.023 ²	1.600
Aantal cliënten maatjesprojecten schuldhulpverlening ^{1b}	119	115	135

1) Bron: (a) scholen; (b) Humanitas en Trajekt

2) Door de uitbraak van het Coronavirus zijn activiteiten die plaatsvinden op scholen (No Credit Game over en/of Moneyways) achtergebleven bij onze ambitie voor 2020.

Realisatie 2020

- Realisatie prestatie 1, 2 en 3: conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen voorstel ter verdere stimulering 'Kloppend hart in elke buurt'.

Gestart is met de voorbereidingen voor de digitale sociale kaart zoals bijvoorbeeld het inventariseren van de voorzieningen per buurt.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

De extra middelen die door het Rijk ter beschikking zijn gesteld voor de gevolgen van de coronamaatregelen zijn op basis van aanvragen, actief beschikbaar gesteld aan gemeenschapshuizen, buurthuizen en vrijwilligersorganisaties.

Overig

Op 27 oktober 2020 is het nieuwe beleidskader 'Versterken Sociale Basis door Vrijwillige inzet' door de raad vastgesteld.

Wat heeft het gekost?

Samenkracht en burgerparticipatie (6.1)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		13.253	15.356	12.785	2.571 V
Baten		639	85	114	29 V
Saldo		12.614	15.271	12.671	2.600 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 2,571 mln. V

- Vluchtelingen en inburgering € 0,758 mln. V
- Time out house zwerfjongeren/kinderboerderij € 0,461 mln. V
- Innovatie € 0,367 mln. V
- Toezicht kinderopvang en diverse subsidies € 0,276 mln. V
- Tenders vrijwilligerssubsidie € 0,225 mln. V
- Laagdrempelige ontmoetingsplekken (kloppende harten) € 0,200 mln. V
- Evenementensubsidies jongerenparticipatie € 0,106 mln. V
- Afwikkeling subsidies voorgaande jaren € 0,103 mln. V
- Gemeenschapshuizen € 0,095 mln. N
- Diversen € 0,170 mln. V

Van het budget voor vluchtelingen en inburgering is nog € 0,603 mln. benodigd voor toekomstige activiteiten. Deze middelen worden derhalve gestort in de reserve overloop. In de decembercirculaire 2020 is door het Rijk € 0,155 mln. beschikbaar gesteld op basis van het faciliteitenbesluit opvangcentra. Die middelen zijn in 2020 niet aangewend.

Middelen die gereserveerd waren voor Time out house zwerfjongeren en voor de kinderboerderij De Heeg zijn niet volledig ingezet.

Het beschikbare budget voor innovatie is in 2020 niet volledig ingezet. Daar deze lasten gedekt worden door een onttrekking uit de reserve innovatie opdracht sociaal wordt ook minder aan de reserve onttrokken. Per saldo heeft dit dus geen resultaatteffect.

De extra middelen bestemd voor het intensiveren van de kwaliteit van de inspecties in het kader van het toezicht op de kinderopvang zijn niet besteed. Voorts zijn incidenteel minder middelen ingezet in het kader van de subsidies.

Er zijn in 2020 geen tenders georganiseerd voor subsidies vrijwilligersactiviteiten. Deze post is meegenomen in de bezuinigingen pre-begroting.

De stimulering 'Kloppende harten in elke buurt' heeft onder meer als gevolg van corona vertraging opgelopen. Verder is geconstateerd dat er veel verschijningsvormen van kloppende harten zijn. Een kloppend hart kan namelijk zowel een fysieke als sociale plek zijn. Om die reden wordt ter bevordering van de samenhang in buurten aansluiting gezocht bij het beleidskader 'Versterken sociale basis door vrijwillige inzet' en de ontwikkeling ten aanzien van de herziening van de digitale sociale kaart. In 2020 is daarom het beschikbare budget incidenteel niet ingezet.

Het aantal aanvragen voor evenementensubsidies jongerenparticipatie is evenals in voorgaande jaren minder dan verwacht. Dit levert een voordeel op € 0,106 mln.

De definitieve afrekening van subsidies heeft in 2020 geleid tot een voordeel van € 0,103 mln.

De gemeenschapshuizen hebben in 2020 coronacompensatie ontvangen.

6.2 Wijkteams

Wat willen we bereiken?

Voor onze inwoners zijn handvatten beschikbaar zodat zij zich naar vermogen kunnen aanpassen aan de fysieke, sociale en emotionele uitdagingen van het leven. En daarover eigen regie kunnen voeren.

Effectindicatoren ¹	Realisatie		Begroting
	2018	2020	2020
% inwoners dat de Wmo-ondersteuning als passend ervaart			
• Maastricht	81	geen meting	≥ 81
• Landelijk gemiddeld	81		

1) Bron: Gemeentelijke monitor sociaal domein op Waarstaatjegemeente.nl.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Preventie en vroegsignalering

Deels doen we dit door uitvoering te geven aan de krachtige sociale basis infrastructuur (6.1).

We doen dit ook door de inzet van de juiste ondersteuning (wijkgericht, preventief en integraal) ter bevordering van de zelfredzaamheid en gezondheid. Daarbij hanteren we de methode van positieve gezondheid. Dit wil zeggen dat we inzetten op de volgende leefdomeinen, dagelijks functioneren, meedoen, kwaliteit van leven, zingeving, mentaal welbevinden en lichaamsfuncties. We dragen zorg voor collectieve bijeenkomsten in relatie tot de Wmo en Jeugdwet. Tevens is er speciale aandacht hebben voor specifieke thema's zoals polarisatie en radicalisering, eenzaamheid en diversiteit

2. Ondersteuning

In onze stad hebben wij de ondersteuning in de wijken en in de omgeving van de burger georganiseerd via Sociale teams, gebiedsgerichte integrale teams Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland, de servicepunten werk en bemiddeling en de knooppunten Jeugd. De ondersteuning is gericht op de 6 leefdomeinen van positieve gezondheid en het geleiden naar de juiste vorm van dienstverlening). Zij dragen ook zorg voor voorlichting, advisering, cliëntondersteuning, preventie en vroegsignalering.

Ook subsidiëren we onafhankelijke informele/formele cliëntondersteuning waar de burger gratis gebruik van kan maken ter ondersteuning binnen het proces van hulpvraag tot oplossing.

3. Stimuleren van gezondheid als positieve en preventieve leefstijl

Dit stimuleren we door aandacht te vragen en hebben voor positieve gezondheid in wijken via opdrachtverlening en subsidiering van Jeugdgezondheidszorg (onder meer GGD, Mondriaan en Envida). Ook subsidiëren wij (deels) uitvoering van concrete meerjarige programma's zoals: jongeren op gezond gewicht programma (JOGG), het GIDS-programma en psychosociale ondersteuning door het Algemeen Maatschappelijk Werk. Daarnaast nemen wij deel aan het gezamenlijk ontwikkelproject 'Blauwe zorg' dat erop gericht is om de zorginfrastructuur toekomstbestendig en in de nabijheid van de burger te organiseren.

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Begroting
	2020	2020
% nieuwe meldingen dat door toegang SZMH en sociale teams wordt doorverwezen naar de sociale basisinfrastructuur ^{1a}	geen meting	nulmeting
Bron: (1a) Gemeente Maastricht		

Realisatie 2020

- Prestatie 1 en 2: Conform.
- Prestatie 3: Conform met uitzondering van de prestatie met betrekking tot GIDS-programma. Daar heeft stagnatie plaatsgevonden in de uitvoering vanwege Corona-uitbraak.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> • De samenwerking met partners binnen de wijkpilot Blauwe Zorg verder doorzetten en waar mogelijk resultaten toepassen in de gehele stad (zie nu al voorbeeld huishoudens met meervoudige problematiek waar de 50-gezinnen-aanpak op aansluit). Met verbonden partijen is afgesproken om voor 2019 en 2020 de projectorganisatie te continueren. In 2020 volgt een evaluatie op basis waarvan wordt gekeken naar het vervolg. 	<ul style="list-style-type: none"> • Met de pilot Blauwe Zorg in de Wijk is een beweging in gang gezet naar meer en betere kwaliteit van leven voor de bewoners. De pilotfase is o.a. gericht geweest op het verbeteren van de manier van aanbieden van zorg en het reduceren van de kosten door samen te werken en focus op het lerend vermogen van de instellingen. Eind 2020 is de pilotfase geëindigd. Nieuwe inzichten en ervaringen over de manier van samenwerken worden inmiddels toegepast bij o.a. de Krachtenbundeling en de 50 gezinnenaanpak. Binnen de leeromgeving van de Blauwe Zorg zijn tevens verschillende projecten gestart en in uitvoering: positieve gezondheid, your coach next door, blauwe GGZ, digitale overlegtafel, professional aan zet, huishoudens met gezinsregisseur, praktijkondersteuner jeugd. Evaluatie is afgerond in 1^e kwartaal 2021.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

De sociale teams hebben het Steunpunt Corona in 2020 bemenst voor sociale en emotionele vragen.

Overig

Jeugdpreventie. Mede door een extra financiële impuls vanuit programma Voortijdig Schoolverlaten, provincie en Trendbreuk is de preventieve aanpak in het Knooppunt MBO van start gegaan.

Wat heeft het gekost?

Wijkteams (6.2)	x € 1.000	Begroting 2020,	Begroting 2020,	Rekening	Resultaat
		primitief	na wijziging	2020	2020
Lasten		1.239	13.847	13.109	738 V
Baten		0	2.698	2.623	75 N
Saldo		1.239	11.149	10.486	663 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,738 mln. V

- Inzet consultants voor TOZO € 0,599 mln. V
- Subsidie zorgfuncties jeugd € 0,172 mln. V
- Diversen € 0,033 mln. N

Een deel van de consultants is in 2020 ingezet voor de uitvoering van TOZO. De betreffende personeelslasten zijn ten laste van de hiervoor van het Rijk ontvangen bijdrage gebracht waardoor de lasten op dit taakveld lager uitvallen.

Het weer opstarten van de on hold gezette zorgfunctie jeugd heeft vertraging opgelopen door een moeizame werving en corona. Hierdoor blijft in 2020 een deel van het beschikbare budget over.

6.3 Inkomensregelingen

Wat willen we bereiken?

Bieden van bestaanszekerheid en het verzachten van de gevolgen van armoede. Een deel van onze inwoners heeft immers (blijvend) ondersteuning nodig, omdat er geen sprake (meer) is van het kunnen nemen van eigen regie. Onze dienstverlening is zo eenvoudig mogelijk als passend bij de vraag. We streven hierbij naar het verminderen van instroom in de bijstand, het bevorderen van uitstroom naar werk (zie ook taakveld 6.5) en het beperken van misbruik van de inkomensregelingen. We verwachten ook dat mensen zich houden aan de verplichtingen die het verkrijgen van inkomensondersteuning met zich meebrengt.

We willen bereiken dat iedereen die ondersteuning nodig heeft en aan de voorwaarden voldoet, deze kan krijgen. Specifiek willen we zo veel mogelijk kinderen die in armoede opgroeien, extra ondersteunen om mee te kunnen doen op school, bij de sportvereniging, of muziekschool. In toenemende mate willen we ook de oorzaken ervan aanpakken.

Effectindicatoren	Realisatie			Begroting
	2018	2019	2020	2020
Aantal huishoudens met een inkomen tot 110% wettelijk sociaal minimum ¹	7.902	7.721	X ³	7.900
% toe-/afname aantal Pw uitkeringen inclusief kleine regelingen ²	-/-3,4	-/-4,7	+5	+1

1. Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een armoede-indicator te ontwikkelen. Bron: minimascan Stimulansz.
2. Bron realisatie: gemeente Maastricht (SZMH); Bron begroting: ministerie SZW/CPB.
3. De minimascan kent een vertraging van een jaar. De realisatie 2020 wordt in 2021 bekend.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Toewijzen en periodiek onderzoeken van de inkomensvoorziening aan bijstandsgerechtigden

We verstrekken een passende inkomensvoorziening aan mensen die daar recht op hebben en we handelen aanvragen voor levensonderhoud zo snel mogelijk binnen de wettelijke termijn af. Streven hierbij is het verminderen van instroom in de bijstand en bevordering van uitstroom. Dat doen we door enerzijds bij de toegang tot een bijstandsuitkering strikt toe te zien op rechtmatigheid (poortwachtersfunctie) en anderzijds door een adequate inzet van re-integratiemiddelen (zie taakveld 6.5).

Verder willen we het niet of onvoldoende meewerken aan participatie/re-integratie door inwoners die een (tijdelijke) bijstandsuitkering ontvangen verder inperken door consequent te handhaven.

Ook wordt actief ingezet op het voorkomen en tegengaan van oneigenlijk gebruik en misbruik door middel van signalering, gericht fraudeonderzoek en strikte handhaving.

2. Verstrekken bijzondere bijstand en lokale minimaregelingen

We verstrekken tijdig, rechtmatig en doelmatig bijdragen in het kader van bijzondere bijstand en lokaal minimale beleid.

3. Extra aandacht voor kinderen in armoede

We subsidiëren extra materiele verstrekkingen via onder meer Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Stichting Fietsbank.

Prestatie-indicatoren	Realisatie		Begroting
	2018	2020	2020
% mensen waarvan wordt voorkomen, dat zij aanspraak moeten maken op een uitkering (Preventiequote Pw-instroom) ¹	44	43	40
Aantal unieke cliënten met toekenning bijzondere bijstand/declaratieregelingen ¹	5.617	5.487	5.700
- Eenmalig	2.457	2.200	2.500
- Periodiek			
Aantal keren dat kinderen geholpen zijn met materiele verstrekkingen via Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Fietsbank ²	2.208	1.696	2.050
1) Bron: gemeente Maastricht (SZMH)			
2) Bron: Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Fietsbank.			

Realisatie 2020

- Realisatie prestatie 1: conform.
- Realisatie prestatie 2 en 3: lager dan begroot door Corona-uitbraak. Tijdens lockdown periodes was het moeilijker om mensen te bereiken.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen in 3e/4e kwartaal actualisatie verordeningen Participatiewet o.b.v. aangekondigde wetswijzigingen en landelijke evaluaties. 	<ul style="list-style-type: none"> • De actualisatie van de verordeningen is gekoppeld aan de wijzigingen van de Participatiewet op grond van het Breed Offensief. Als gevolg van de val van het kabinet Rutte III is de invoering hiervan uitgesteld.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> • Actualisatie uitvoeringsbesluiten Participatiewet o.b.v. aangekondigde wetswijzigingen en landelijke evaluaties. • Vaststellen prestaties 2020 uit aanvalsplan armoede. • De raad wordt geïnformeerd over stand van zaken/voortgang Jongerenperspectieffonds, Vindplaats schulden en Aanpak 50 gezinnen. 	<ul style="list-style-type: none"> • De actualisatie van de uitvoeringbesluiten is gekoppeld aan de wijzigingen van de Participatiewet op grond van het Breed Offensief. Als gevolg van de val van het kabinet Rutte III is de invoering hiervan uitgesteld. • Vaststelling aanvalsplan armoede inclusief prestaties heeft plaatsgevonden in oktober 2020. • Tussenevaluatie 50 gezinnen aanpak is aan raad verstrekt in november 2020. Pilot Vindplaats schulden in december afgerond. De raad is hierover via een RIB Sociaal domein in december 2020 geïnformeerd. In februari 2021 is de raad via een RIB geïnformeerd over de pilot Jongerenperspectieffonds.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

De gemeente heeft nieuwe doelgroepen op het terrein van sociale zekerheid ondersteund en diverse extra Rijksregelingen (waaronder de TOZO voor de gemeente Maastricht en 11 andere gemeenten in Zuid-Limburg) inzake inkomensteruggang uitgevoerd.

Wat heeft het gekost?

Inkomensregelingen (6.3)	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	75.590	70.867	85.311	14.444 N
Baten	67.580	66.325	85.731	19.406 V
Saldo	8.010	4.542	-420	4.962 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 14,444 mln. N

- TOZO € 18,270 mln. N
- Vrijval nog niet bestede rijksbijdrage uitvoeringskosten TOZO € 4,010 mln. V
- Bijzondere bijstand € 0,628 mln. N
- Inzet consultants voor TOZO € 0,467 mln. V
- Lokaal minimabeleid € 0,316 mln. N
- Armoedeplan € 0,068 mln. V
- Diversen € 0,225 mln. V

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De uitgaven in de vorm van uitkeringen en leningen worden door het Rijk volledig vergoed.

Voor de uitvoering van TOZO is van het Rijk een bijdrage ontvangen. Die bijdrage is hoger dan de in 2020 voor de uitvoering gemaakte lasten. Omdat hier formeel geen sprake is van een verplichting dient die hogere bijdrage vrij te vallen. Omdat in 2021 en mogelijk zelfs de jaren daarna nog kosten zullen worden gemaakt voor de afwikkeling van TOZO wordt voorgesteld de vrijval via de resultaatbestemming 2020 aan de reserves toe te voegen.

De lasten in verband met het verstrekken van bijzondere bijstand zijn evenals in 2019 hoger dan geraamd.

Een deel van de consultants is in 2020 ingezet voor de uitvoering van TOZO. De betreffende personeelslasten zijn ten laste van de hiervoor van het Rijk ontvangen bijdrage gebracht waardoor de lasten op dit taakveld lager uitvallen.

De lasten met betrekking tot lokaal minimabeleid zijn evenals in 2019 hoger dan geraamd.

De nog niet bestede budgetten armoedeplan zijn nodig voor toekomstige activiteiten en worden derhalve gestort in de reserve overloop.

Baten € 19,406 mln. V

- TOZO € 18,270 mln. V
- BUIG € 0,740 mln. V
- Bijzondere bijstand € 0,298 mln. V
- Diversen € 0,098 mln. V

De lasten in verband met de uitvoering van de regeling TOZO worden door het Rijk volledig vergoed. Het voordeel BUIG heeft voornamelijk betrekking op de inkomsten uit verhaal, terugbetalingen en aflossingen die in de begroting 2020 niet afzonderlijk zijn geraamd. De definitieve vaststelling van het budget voor de BUIG door het Rijk leidt in 2020 tot een nadeel van € 0,195 mln.

De terugvorderingen van bijzondere bijstand (met name leenbijstand) zijn niet afzonderlijk geraamd waardoor deze in de realisatie leiden tot een voordeel.

6.4 Begeleide participatie

Wat willen we bereiken?

Onze arbeidsgehandicapte inwoners die zijn aangewezen op arbeid onder aangepaste omstandigheden, bieden wij voldoende geschikte arbeidsplaatsen. De gemeente heeft hier immers een verantwoordelijkheid in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) alsook de Participatiewet. Economische onafhankelijkheid is ook voor deze doelgroep met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt het primaire doel. Bij voorkeur door middel van werk bij reguliere werkgevers. Maar als dat (nog) niet mogelijk is, dan biedt de gemeente een zo regulier mogelijke, beschutte werkomgeving. Waar mensen dan werken naar vermogen en in staat gesteld worden om ervaring op te doen en zich verder te ontwikkelen.

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting
	2018	2020	2020
Uitvoering en afbouw Wsw in arbeidsjaren ¹	798	690	700

1) Bron: MTB

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Zorgdragen voor uitvoering Wsw

Voor de uitvoering van de Wsw wordt jaarlijks een uitvoeringsovereenkomst met MTB opgesteld met de bijbehorende middelen. Bij de invoering van de Participatiewet in 2015 is de Wsw evenwel afgesloten voor nieuwe instroom. Hierdoor is sprake van afbouw, die voornamelijk via natuurlijk verloop plaats vindt.

2. Faciliteren doorontwikkeling MTB

Teneinde de knowhow van MTB met betrekking tot de doelgroep te behouden, is de organisatie binnen de uitvoeringsketen re-integratie gepositioneerd als leerwerkbedrijf voor de brede doelgroep Participatiewet. Ook wordt de samenwerking op het snijvlak van Wmo en Participatiewet steeds meer opgezocht, bijvoorbeeld met zorgpartijen. Dit komt ten goede aan een integrale dienstverlening aan de gemeentelijke doelgroep.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 en 2: conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

	Realisatie 2020
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen in derde, vierde kwartaal 2020 actualisatie verordeningen Wsw i.v.m. wijzigingen Participatiewet.	<ul style="list-style-type: none">Zie taakveld 6.3.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Actualisatie uitvoeringsbesluiten Wsw i.v.m. wijzigingen Participatiewet.	<ul style="list-style-type: none">Zie taakveld 6.3

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

Als gevolg van de coronacrisis heeft de gemeente nieuwe doelgroepen op het vlak van werk en inkomen ondersteund. MTB heeft hiertoe de dienstverlening aangepast en de activiteiten coronaproof ingericht. Terwijl de organisatie gelijktijdig zelf geconfronteerd werd met vanwege corona wegvallende klantorders, deelnemers en detacheringen. Desondanks sluit MTB het jaar conform begroting af.

Overig

Een nieuwe ontwikkeling t.o.v. begroting 2020 is de onderzoeksopdracht MTB, waarover de raad met de RIB van 6 maart 2020 is geïnformeerd. Dit onderzoek ziet op de strategische herpositionering van de organisatie, gezien in samenhang met de andere partners in de uitvoeringsketen re-integratie Participatiewet. Oplevering van de onderzoeksrapportage is voorzien voor Q2 2021, waarna duiding van de keuzemogelijkheden en het daartoe benodigde besluitvormingstraject zal plaatsvinden.

Wat heeft het gekost?

Begeleide participatie (6.4)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		21.283	22.990	24.801	1.811 N
Baten		11	11	7	4 N
Saldo		21.272	22.979	24.794	1.815 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 1,811 mln. N

- Exploitatie MTB € 1,910 mln. N
- Gemeentelijke bijdrage WSW € 0,100 mln. V
- Diversen € 0,001 mln. N

Het exploitatietekort MTB bedraagt € 0,465 mln. nadelig en wordt conform raadsbesluit gedekt uit de BUIG-middelen. Daarnaast is sprake van meerkosten corona ad € 1,445 mln.

Door het slot op de regeling van de WSW zijn er elk jaar minder WSW'ers. Hierdoor valt de gemeentelijke bijdrage in de organisatiekosten van MTB lager uit dan begroot.

6.5 Arbeidsparticipatie

Wat willen we bereiken?

Onze inwoners zijn zo veel als mogelijk economisch zelfstandig. Mensen werken naar vermogen en dat doen zij bij voorkeur bij werkgevers in reguliere banen. Wanneer dat niet lukt en/of regulier werk nog niet tot de mogelijkheden behoort, werken mensen naar vermogen in andere vormen van werk (gesubsidieerd werk, werken met behoud van uitkering, tegenprestatie, beschermt werk nieuw) of participeren zij. Dat doen ze in de wijken en kernen van de regio Maastricht-Heuvelland in het beheer van de openbare ruimte, bij maatschappelijke organisaties, bij verenigingen etc.

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting
	2018	2020	2020
% netto arbeidsparticipatie in Maastricht ¹	61,2	61,8	61,3

1) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de netto arbeidsparticipatie is in Maastricht. Deze indicator is tevens een BBV-indicator.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Uitvoering ketensamenwerking re-integratie

Kern van de ketensamenwerking in de uitvoering re-integratie Participatiewet is de gezamenlijke verantwoordelijkheid en opdracht van de uitvoeringsorganisaties SZMH, Annex, MTB en Podium24. Op grond van de vastgestelde beleidslijn diagnose-plaatsing-ontwikkeling wordt ieders expertise ingezet ten gunste van het geheel. Zodoende kunnen betere resultaten worden bereikt: qua dienstverlening aan de inwoners, bestandsontwikkeling en beantwoording van de arbeidsmarkt-vraag. Die gezamenlijke opdracht is ook nadrukkelijk leidend voor de aansturing en besturing van het geheel én de afzonderlijke organisaties. Problemen en successen zijn van allen, waardoor de uitvoeringsketen afhankelijk is van al haar schakels en aldus genoodzaakt als eenheid te functioneren

om de afgesproken resultaten te kunnen realiseren: gezamenlijk, gelijkwaardig en gemeenschappelijk.

2. Creëren van mogelijkheden op de arbeidsmarkt

Voor de burgers worden mogelijkheden op de arbeidsmarkt gecreëerd en benut door het ontwikkelen van projecten gericht op de speerpuntsectoren. We doen dit in Maastricht-Heuvelland, Zuid-Limburg en de Euregio, en vanuit de work first aanpak. We zetten de uitvoeringsorganisaties Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland, Podium24, Annex en MTB gezamenlijk in om hieraan vorm en inhoud te geven.

Hierbij is de koppeling met andere beleidsvelden binnen het Sociaal Domein en Economie en Arbeidsmarkt van belang. Samenwerking op dit vlak, zowel op arbeidsmarktregionaal als (EU)regionaal niveau, leidt tot vergroting van loopbaanperspectieven. Daardoor profiteren de burgers met een bijstandsuitkering optimaal van de actuele kansen op de arbeidsmarkt. Ook blijft talent behouden, wat bijdraagt aan de economische vitaliteit van Maastricht.

3. Ondersteuning naar werk of participatie

Hiertoe is de ondersteuning voor burgers vanaf dag 1 gericht op werk of, waar dat nog niet kan, op participatie. Vanuit een goede diagnose aan de voorkant, plaatsen we mensen die dat kunnen meteen in werk/participatie, zodat zij zich verder ontwikkelen.

Uitgangspunt is een reëel arbeidsmarktperspectief dat is afgestemd op de mogelijkheden en individuele situatie van de burger enerzijds en de kansen op de arbeidsmarkt anderzijds. Hiertoe zetten we activiteiten en werkwijzen in als:

- sluitende aanpak en Work First;
- werkgeversbenadering en toeleiding naar regulier werk;
- gesubsidieerd werk (incl. noodzakelijke begeleiding): loonkostensubsidies (incl. beschut werk nieuw) en groeibanen;
- werken met behoud van uitkering;
- begeleiding via de Servicepunten Werk en Bemiddeling in een aantal wijken (zie ook 6.2);
- social return en maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo);
- aanpak jeugdwerkloosheid, ouderenwerkloosheid en re-integratie statushouders.

Prestatie-indicatoren	Realisatie		Begroting
	2018	2020	2020
Aantal inwoners geplaatst in betaald werk ¹	391	444	400
Aandeel (%) volledige uitstroom uit Pw-uitkering naar betaald werk van totale volledige uitstroom uit uitkering ²	33	34	33
Aandeel (%) Pw-uitkeringsgerechtigden met inkomsten uit parttime werk ²	7,9	6,2	9

Bron: (1) Podium24; (2) SZMH

Realisatie 2020

- Realisatie prestatie 1 en 2: conform.
- Realisatie 3 is achtergebleven bij het verwachte resultaat. Reden hiervan is de coronacrisis.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen in derde, vierde kwartaal 2020 actualisatie verordeningen Participatiewet o.b.v. aangekondigde wetswijzigingen en landelijke evaluaties. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie taakveld 6.3.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> • Actualisatie uitvoeringsbesluiten Participatiewet o.b.v. aangekondigde wetswijzigingen en landelijke evaluaties. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie taakveld 6.3.

- Uitvoeringsbesluit beschut werk nieuw o.b.v. landelijke evaluatie.
- Beleid social return o.b.v. afspraken in Arbeidsmarktregio Zuid-Limburg.
- Raad informeren over stand van zaken optimalisatie uitvoering re-integratie Participatiewet Maastricht-Heuvelland.

Realisatie 2020

- Uitvoeringsbesluit beschut werk nieuw is afhankelijk van landelijk traject vormgeving cao en afstemming over financiering met ministerie van SZW.
- Het beleid social return Zuid-Limburg is per 1 juli 2020 in werking getreden.
- Betrof oorspronkelijk informeren raad over optimalisatie uitvoering re-integratie. Is vanwege Corona-gevolgen ten aanzien van werk en inkomen on hold gezet. De corona-gevolgen vormden voor de raad ook de reden om de bezuiniging re-integratie een jaar uit te stellen. E.e.a. hangt samen met het Programma intensivering re-integratie Participatiewet in het kader van het derde steun- en herstelpakket corona, dat door het college is vastgesteld. Tevens raken de uitkomsten van het onderzoek MTB hieraan.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

De gemeente heeft nieuwe doelgroepen (veel jongeren en flexwerkers) op het vlak van werk ondersteund.

Op de WW en Participatiewet is met name vanuit de sectoren horeca, leisure, industrie en cultuur meer beroep gedaan.

De gemeente heeft samen met de ketenpartners re-integratie (Podium24, Annex en MTB) maximale inspanningen verricht om mensen van werk naar werk te leiden, dan wel om hen arbeidsfit te houden en te maken.

Er is omgeschakeld van fysieke naar online dienstverlening, zodat de noodzakelijk ondersteuning en begeleiding geboden kon worden.

Wat heeft het gekost?

Arbeidsparticipatie (6.5)					
		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		10.818	5.608	4.997	611 V
Baten		2.649	44	106	62 V
Saldo		8.169	5.564	4.891	673 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,611 mln. V

- Participatie: re-integratie € 0,436 mln. V
- Intensivering re-integratie € 0,113 mln. V
- Diversen € 0,062 mln. V

Als gevolg van de coronamaatregelen zijn re-integratietrajecten niet of slechts deels uitgevoerd hetgeen heeft geleid tot lagere lasten.

In 2019 is gebleken dat de in de reserve intensivering re-integratie beschikbare middelen niet langer benodigd zijn. Daar deze vrijval niet in 2019 door de raad was geautoriseerd, heeft de verwerking van deze vrijval in 2020 plaatsgevonden.

Baten € 0,062 mln. V

- Participatie: re-integratie € 0,058 mln. V
- Diversen € 0,004 mln. V

De bijdrage vanuit de regiogemeenten is hoger uitgevallen dan verwacht als gevolg van inzet van meer declarabele uren in de regio.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Wat willen we bereiken?

In Maastricht kan iedereen zo lang mogelijk meedoen en zelfstandig blijven wonen. Indien nodig, ondersteunen wij mensen hierin met voorzieningen op maat. We zorgen voor efficiënte en doelmatige ondersteuning die bijdraagt aan de ervaren kwaliteit van leven.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Toewijzen en periodiek onderzoeken van de ondersteuning aan burgers

Burgers die zich met een ondersteuningsverzoek melden bij de gemeente krijgen de noodzakelijke passende ondersteuning toegewezen. Hierbij wordt het in de Verordening Maatschappelijke ondersteuning vastgesteld zorgvuldig tweezijdig proces gevolgd en de daarin vastgestelde termijnen gerespecteerd. De gemeente onderzoekt periodiek of de aan de burger geleverde ondersteuning in de individuele situatie nog steeds voldoet. Inwoners die ondersteuning nodig hebben op basis van de Wmo ontvangen in principe een toekenning voor onbepaalde tijd. Hierdoor is er tijdens het periodiek onderzoek alle aandacht voor de integrale benadering van de burger en de effectiviteit van de geboden ondersteuning. Bovendien leidt dit tot minder bureaucratie bij klant, aanbieder en gemeente doordat het herindiceren per maatwerkvoorziening niet meer plaatsvindt.

2. Sturen op kwaliteit voorzieningen en dienstverlening

Middels opdrachtgeverschap en contractmanagement sturen we op de kwaliteit, doelmatigheid (resultaat) en kostenefficiëntie van de voorzieningen en de bijhorende dienstverlening. Daarbij is aandacht voor de samenhang tussen verschillende vormen van voorzieningen en ondersteuning, zowel binnen het gemeentelijk domein als daarbuiten. Dit draagt bij aan een merkbaar beter ervaren kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning en een positief effect op de zelfredzaamheid van onze Wmo-klanten.

Voor de prestatie indicatoren m.b.t. WMO verwijzen wij naar 6.2 wijkteams.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 en 2: conform uitgevoerd met uitzondering van het cliëntervaringsonderzoek 2020. Dit onderzoek heeft in verband met corona-uitbraak niet plaatsgevonden.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

	Realisatie 2020
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Uitvoering geven aan de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020 en het onderliggende Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht	<ul style="list-style-type: none">• Conform
Onvoorziene inspanningen 2020	
In december 2020 heeft de raad de gewijzigde Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht per 1 januari 2021 vastgesteld.	

Wat heeft het gekost?

Maatwerkvoorzieningen (WMO) (6.6)				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	29.756	2.770	2.287	483 V
Baten	5.217	298	1	297 N
Saldo	24.539	2.472	2.286	186 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,483 mln. V

- Uitvoering Wmo voor andere gemeenten € 0,299 mln. V
- Woningaanpassingen € 0,420 mln. V
- Rolstoelen € 0,240 mln. N
- Diversen € 0,004 mln. V

De gemeente Maastricht verricht werkzaamheden voor andere gemeenten op het gebied van de Wmo en jeugd. Op basis van uitspraken van de commissie BBV mogen de hieruit voortkomende baten en lasten niet meer als baten en lasten bij de gemeente Maastricht worden verantwoord. Dit leidt bij de baten en de lasten tot een verschil met de begroting waarin de betreffende baten en lasten wel nog in zijn opgenomen.

Op de budgetten voor woningaanpassingen en rolstoelen is per saldo sprake van een onderuitputting.

Baten € 0,297 mln. N

- Uitvoering Wmo voor andere gemeenten € 0,299 mln. N
- Diversen € 0,002 mln. V

Zoals bij de lasten is toegelicht mogen de baten met betrekking tot de uitvoering van de Wmo voor andere gemeenten niet meer als bate bij de gemeente Maastricht worden verantwoord.

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Wat willen we bereiken?

In Maastricht kan iedereen zo lang mogelijk meedoen en zelfstandig blijven wonen. Indien nodig, ondersteunen wij mensen hierin met dienstverlening op maat. Op het gebied van schuldhulpverlening willen wij zo min mogelijk mensen in de schulden, en als ze erin zitten zo kort mogelijk en dat mensen zo weinig mogelijk terugvallen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Toewijzen en periodiek onderzoeken van de ondersteuning aan burgers

Burgers die zich met een ondersteuningsverzoek melden bij de gemeente krijgen de noodzakelijke passende ondersteuning toegewezen. Hierbij wordt het in de verordening Maatschappelijke ondersteuning vastgesteld zorgvuldig tweezijdig proces gevolgd en de daarin vastgestelde termijnen gerespecteerd. De gemeente onderzoekt periodiek of de aan de burger geleverde ondersteuning in de individuele situatie nog steeds voldoet. Inwoners die ondersteuning nodig hebben op basis van de Wmo ontvangen in principe een toekenning voor onbepaalde tijd. Hierdoor is er tijdens het periodiek onderzoek alle aandacht voor de integrale benadering van de burger en de effectiviteit van de geboden ondersteuning. Bovendien leidt dit tot minder bureaucratie bij klant, aanbieder en gemeente doordat het herindiceren per maatwerkvoorziening niet meer plaatsvindt.

2. Sturen op kwaliteit van de ondersteuning

Middels opdrachtgeverschap en contractmanagement sturen we op de kwaliteit, doelmatigheid (resultaat) en kostenefficiëntie van de ingezette ondersteuning door aanbieders. Daarbij is aandacht voor de samenhang tussen verschillende vormen van ondersteuning, zowel binnen het gemeentelijk domein en daarbuiten. Dit draagt bij aan een merkbaar beter ervaren kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning en een positief effect op de zelfredzaamheid van onze Wmo-klanten. Voor de prestatie indicatoren m.b.t. WMO verwijzen we naar 6.2 wijkteams.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 en 2 zijn conform uitgevoerd met uitzondering van het cliëntervaringsonderzoek (CEO) 2020. Dit onderzoek heeft in verband met de corona-uitbraak niet plaatsgevonden.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

	Realisatie 2020
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Uitvoering geven aan de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020 en het onderliggende Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht.Vaststellen Dienstovereenkomsten zorgaanbieders en arrangementstarieven Wmo/Beschermd Wonen 2021.Uitvoering geven aan de ontwikkelagenda ATV-begeleiding Groep voor ouderen.	<ul style="list-style-type: none">Conform.Conform.Vertraagd als gevolg van coronacrisis. Startdatum is 1 januari 2021.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

Richting zorgaanbieders zijn inspanningen verricht om zorg te dragen voor corona-compensatie. Per dienstverleningsaanbod werd hier maatwerk geleverd.

Overig

- Met de wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening per 1 januari 2021 is vroegsignalering van schulden een wettelijke taak voor de gemeente. De pilot vroegsignalering is daarom verlengd tot eind 2020, zodat de werkwijze per 1 januari 2021 kon overlopen in de wettelijke taken.
- In december 2020 heeft de raad de gewijzigde Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht per 1 januari 2021 vastgesteld.

Wat heeft het gekost?

Maatwerkdienstverlening 18+ (6.71)	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	19.915	45.083	43.555	1.528 V
Baten	2.896	4.351	2.007	2.344 N
Saldo	17.019	40.732	41.548	816 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 1,528 mln. V

- Uitvoering Wmo voor andere gemeenten € 2,426 mln. V
- Huishoudelijke hulp € 1,771 mln. N
- Begeleiding € 0,407 mln. V
- Vervoer € 0,507 mln. V
- Diversen € 0,041 mln. N

De gemeente Maastricht verricht werkzaamheden voor andere gemeenten op het gebied van de Wmo en jeugd. Op basis van uitspraken van de commissie BBV mogen de hieruit voortkomende baten en lasten niet meer als baten en lasten bij de gemeente Maastricht worden verantwoord. Dit leidt bij de baten en de lasten tot een verschil met de begroting waarin de betreffende baten en lasten wel nog in zijn opgenomen.

De volumeontwikkeling bij huishoudelijke hulp heeft zich in 2020 doorgezet en leidt wederom tot hogere lasten.

Bij de post begeleiding leiden met name afrekeningen over voorgaande jaren tot een voordeel in 2020. Bij de vervoersvoorzieningen worden de lagere lasten met name veroorzaakt door een reductie van het aantal vervoersbewegingen als gevolg van corona. Vervoersbijdragen zijn op basis van landelijke afspraken overigens door de gemeente deels gecompenseerd voor het omzetverlies als gevolg van corona.

Baten € 2,344 mln. N

- Uitvoering Wmo voor andere gemeenten € 2,426 mln. N
- Eigen bijdragen Wmo € 0,305 mln. N
- Baten vervoersvoorzieningen € 0,266 mln. V
- Regiobijdragen € 0,120 mln. V
- Diversen € 0,001 mln. V

Zoals bij de lasten is toegelicht mogen de baten met betrekking tot de uitvoering van de Wmo voor andere gemeenten niet meer als bate bij de gemeente Maastricht worden verantwoord.

Bij de opbrengsten uit eigen bijdragen (CAK), de regiobijdragen en vervoersvoorzieningen is per saldo sprake van een voordeel van € 0,081 mln.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Wat willen we bereiken?

Jongeren die bij het opgroeien problemen ervaren, ontvangen tijdig goede en effectieve hulp waarbij de eigen kracht van de jongere en diens gezin en sociale omgeving zoveel als mogelijk wordt ingezet en versterkt. Door eerder de juiste hulp in te zetten, stimuleren we dat jongeren zoveel mogelijk thuis kunnen opgroeien.

Effectindicatoren ¹	Realisatie			Begroting
	2e helft 2018	2019	2020	2020
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ²	14,6	17,2	16,7	< 14,6

- 1) De in de begroting 2020 vermelde indicator 'Aantal unieke jongeren dat gedurende het jaar niet thuis opgroeit maar gebruik maakt van verblijf sec' is in 2020 vervallen. Hiervoor in de plaats zijn in taakveld 6.82 een aantal nieuwe indicatoren geformuleerd.
- 2) BBV-indicator met als bron CBS cijfers op 'waarstaatjegemeente.nl'. Tijdens het opstellen van Begroting 2020 vermeldde deze site het meetcijfer van 2^e helft 2018 als het meest actuele meetcijfer.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Organiseren en financieren maatwerkdienstverlening

Deze maatwerkdienstverlening omvat alle vormen van gespecialiseerde jeugdhulp die op indicatie en in de nabijheid van de jeugdige worden verleend. Deze ambulante vormen van jeugdhulp worden meestal als zorg in natura verstrekt, maar kan ook als persoonsgebonden budget worden verleend. Onder jeugdhulp vallen begeleiding en behandeling bij jeugd- en opvoedproblematiek, bij problematiek die samenhangt met een licht-verstandelijke beperking en bij psychische aandoeningen en stoornissen. We maken afspraken met aanbieders van jeugdhulp voor het verlenen van adequate, ambulante jeugdhulp aan onze jeugdigen. Dat doen we door inkoopafspraken of subsidiëring. We werken daarbij samen met onze regiogemeenten in Zuid-Limburg en maken de afspraken met aanbieders voor een groot deel gezamenlijk. Door het vaststellen en monitoren van kwaliteitseisen sturen we steeds meer op doelrealisatie en cliënttevredenheid.

2. Investeren in verbetering van maatwerkdienstverlening

Om onze doelstelling te realiseren organiseren en financieren we niet alleen maatwerkdienstverlening en geëscaleerde zorg maar werken we sinds de decentralisatie van de Jeugdzorg naar gemeenten ook aan continue verbetering van de aanpak (inhoud, processen en bedrijfsvoering). Bijvoorbeeld de invoering van de praktijkondersteuners bij de huisartsen en de inrichting van de knooppunten jeugd in

het onderwijs. Dat is een samenwerking van partijen die betrokken zijn bij leerlingen die ondersteuning behoeven.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 en 2 conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen arrangementensystematiek t.g.v. de Wet administratieve lastenverlichting. In verband met landelijke regelgeving inzake administratieve lastenverlichting is wijziging in de arrangementensystematiek noodzakelijk. Vaststellen DVO jeugd & tarieven 2021. 	<ul style="list-style-type: none"> In 2020 zijn in regionale samenwerking de hoofdlijnen en uitgangspunten voor de nieuwe inkoopstrategie 2023 opgesteld conform het door de Raad vastgestelde Transformatieplan Jeugd. In de DVO's Begeleiding Jeugd en Jeugdhulp 2021 zijn aanpassingen gedaan in de contractvoorwaarden, zijn kwaliteitseisen aangescherpt en zijn de tarieven vastgesteld in het kader van de bestuurlijke aanbesteding.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

Als gevolg van de Coronamaatregelen zijn er financiële afspraken gemaakt met aanbieders van jeugdhulp om te voorkomen dat deze in continuïteitsproblemen komen. Dit is gebeurd in het kader van landelijke afspraken hierover.

Overig

N.a.v. het KPMG-rapport is er een aantal maatregelen genomen om beter in control te komen op het gebied van geïndiceerde jeugdhulp (zie RIB Noodplan Jeugd d.d. 23 juni 2020). In 2020 is gestart met het versterken van de regierol vanuit de integrale toegangsteams. Ook zijn verbeteringen in de bedrijfsvoering doorgevoerd zoals een adequater prognosemodel, een informatiedashboard Jeugd en strakkere handhaving van het administratieprotocol richting aanbieders.

Wat heeft het gekost?

Maatwerkdienstverlening 18- (6.72)					
	x € 1.000	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Lasten		173.403	117.886	26.449	91.437 V
Baten		133.065	97.971	3.788	94.183 N
Saldo		40.338	19.915	22.661	2.746 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 91,437 mln. V

• Uitvoering jeugdzorg voor andere gemeenten	€ 95,411 mln. V
• Innovatie jeugdhulp	€ 2,103 mln. N
• Behandeling en begeleiding jeugd	€ 1,981 mln. N
• Afrekeningen voorgaande jaren	€ 0,151 mln. V
• Diversen	€ 0,131 mln. N

De gemeente Maastricht verricht werkzaamheden voor andere gemeenten op het gebied van de Wmo en jeugd. Op basis van uitspraken van de commissie BBV mogen de hieruit voortkomende baten en lasten niet meer als baten en lasten bij de gemeente Maastricht worden verantwoord. Dit leidt bij de baten en de lasten tot een verschil met de begroting waarin de betreffende baten en lasten wel nog in zijn opgenomen.

Er is meer besteed aan de innovatie van jeugdhulp. Een deel van de hogere lasten wordt gedekt door bijdragen van andere gemeenten in Zuid-Limburg (zie toelichting bij de baten).

De lasten voor behandeling en begeleiding van jeugdigen zijn hoger dan geraamd. Een deel van die hogere kosten wordt veroorzaakt door hogere kosten van zorgaanbieders in verband met corona. Afrekeningen jeugdzorg over voorgaande jaren leiden tot een voordeel van € 0,151 mln.

Baten € 94,183 mln. N

- Uitvoering jeugdzorg voor andere gemeenten € 95,411 mln. N
- Bijdragen gemeenten innovatie jeugdhulp € 1,563 mln. V
- Rijksbijdrage kinderopvang € 0,437 mln. N
- Diversen € 0,102 mln. V

Zoals bij de lasten is toegelicht mogen de baten met betrekking tot de uitvoering van de jeugdzorg voor andere gemeenten niet meer als baten bij de gemeente Maastricht worden verantwoord.

Ten behoeve van de vorming van een regionaal innovatiebudget jeugd zijn van de gemeenten in Zuid-Limburg bijdragen ontvangen.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Wat willen we bereiken?

We bieden een veilige en beschermende omgeving en begeleiding naar nieuwe perspectieven aan inwoners in zeer kwetsbare posities die niet (geheel) zelfstandig kunnen wonen en de regie over hun leven niet (voldoende) kunnen voeren. Om dit mogelijk te maken moet er een verschuiving komen naar meer ambulante hulpverlening in de eigen omgeving van de burger, meer solidariteit tussen de samenwerkende gemeenten, ontschotting tussen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Zoals ook beschreven bij 6.1 wordt de individuele en collectieve kracht in buurten zoveel mogelijk benut en is er maatschappelijke betrokkenheid zowel van inwoners, van maatschappelijke instellingen als ook bedrijven.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting
	2020	2020
Gemiddelde doorstromingsnelheid naar meer zelfstandig wonen en leven binnen doelgroep housing ¹	7 maanden	10 maanden
Aantal Dak en Thuisloze jongeren ²	geen meting	nulmeting

1) Bron: Housing

2) Nulmeting heeft in 2020 niet plaatsgevonden.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Zorgen voor voldoende en passende opvang en woonvormen

Hiervoor formuleren wij de randvoorwaarden en uitgangspunten voor de passende opvang en woonvormen waarbij we partijen de kans bieden daaraan invulling te geven middels verschillende financieringsbronnen. We stimuleren de markt om flexibeler en dicht bij huis, kleinschalige en woonvormen-op-maat in te zetten. Hiermee vormen we het hele palet van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen om richting kleine kwalitatief hoogwaardige locaties over de hele stad en regio.

2. Zorgen voor passende ondersteuning.

Dit willen we bereiken door zorg in en om de opvang en de diverse woonvormen te organiseren, gebruik makend van de kennis en kunde binnen de doelgroep zelf. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan individuele begeleiding op diverse levensgebieden.

Ook hiervoor formuleren wij de randvoorwaarden en uitgangspunten voor passende ondersteuning.

3. Zorgen voor uitstroom naar zo zelfstandig wonen en leven.

Dit doen we o.a. via het onderdeel housing binnen het programma Wonen en Zorg (onderdeel wonen en wijken Maastricht). De gemeente en de woningcorporaties in Maastricht maken jaarlijks prestatieafspraken over de uitvoering van het woonbeleid (zie ook programma 8). In het kader van de 'Huisvesting bijzondere doelgroepen' zijn afspraken gemaakt met betrekking tot een pilot inzake het faciliteren en bevorderen van de uitstroom uit de MO/GGZ (Housing Maastricht). De gemeente en partijen in de samenwerkingsovereenkomst subsidiëren gezamenlijk de uitvoering van de pilot. We werken ook via het programma "kwartiermaken" (Mondriaan en Trajekt) aan de integratie binnen de eigen leefomgeving.

4. Pilot Actieprogramma Dak- en Thuisloze jongeren.

De gemeente Maastricht neemt deel aan de pilot 100% ambitie van het Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019 – 2021. Het kabinet wil dak- en thuislozenproblematiek onder jongeren zo snel mogelijk met 100% terugdringen. Alleen meer maatwerk, of betere samenwerking tussen ketenpartners zal niet voldoende zijn om deze jongeren verder te helpen. Er moeten structurele doorbraken komen op het gebied van wonen, zorg, inkomen en schulden, om deze jongeren weer kansen te bieden. Daarom heeft het Ministerie van VWS het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) gevraagd om een actieonderzoek vorm te geven waarin we leren wat structureel moet veranderen om de 100% ambitie mogelijk te maken. Tijdens de pilot wordt onder begeleiding van het IPW bij 14 gemeenten 70 (5 per stad) jongeren dak- en thuisloze jongeren geholpen. Ook wordt door IPW leeromgeving georganiseerd waarin de steden onderzoeken hoe op basis van de casuïstiek tot structurele oplossingen per stad, en voor Nederland gekomen kan worden. De coördinatoren van de deelnemende steden zullen deelnemen aan de Topklas Jongeren. Daarnaast zal het IPW onderzoek doen op basis van de casuïstiek en de lessen in de Topklas om zo te komen tot een set basisnormen waarlangs de 100% ambitie vorm krijgt.

5. Veilig Thuis

We willen bereiken dat iedereen een thuis heeft en zich daar ook veilig voelt in een leefbare omgeving. Daarvoor stimuleren en faciliteren we de uitvoering van Veilig Thuis.

6. Maatschappelijke Opvang en Beschermd Thuis

De doelgroep van de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Thuis is in de afgelopen jaren flink gewijzigd. De huidige opvang en woonmogelijkheden hebben zich daarin niet mee ontwikkeld. Om te komen tot meer differentiatie en daarmee beter maatwerk moeten er nieuwe passende opvang en woonmogelijkheden ontwikkeld worden.

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Begroting
	2020	2020
Mate van diversiteit in plekken maatschappelijke opvang passend bij de doelgroep ¹	geen meting	nulmeting
Mate van diversiteit in plekken beschermd thuis passend bij de doelgroep ¹	geen meting	nulmeting

1) Bron: gemeente Maastricht. De nulmeting heeft in 2020 niet plaatsgevonden.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 tot en met 6 conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in eerste/tweede kwartaal 2020 Financiële vertaling visie ondersteuning en huisvesting kwetsbare burgers.
- Ontwikkeling nieuw beleidskader vertraagd door vertragingen vanuit het Rijk wat betreft: norm voor opdrachtgeverschap beschermd wonen en maatschappelijke opvang; uitstel doordecentralisatie; vertraging Wlz migratie. Oplevering is nu voorzien voor tweede kwartaal 2021.

Realisatie 2020

Het Regioplan beschermd thuis 2020 is daarom met een half jaar verlengd.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Convenant vaststellen inzake wonen en zorg voor ouderen
- Informeren raad over voortgang pilot dak- en thuisloze jongeren.
- Er is geen afzonderlijk convenant vastgesteld omdat de afspraken inzake wonen en zorg voor ouderen integraal zijn opgenomen in de prestatieafspraken 2021 met de woningcorporaties.
- Pilot loopt tot eind 2021, dan ook evaluatie. De raad wordt in april 2021 via een raadsinformatiebijeenkomst geïnformeerd over de voortgang van de pilot.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

Om de 1,5 meter te kunnen uitvoeren is de dag en nachtopvang verplaatst naar Overmaze. Voor de extra uitgaven is een tegemoetkoming van het Rijk ontvangen. Deze tegemoetkoming wordt ook gebruikt om quarantaine plekken voor besmette daklozen in te regelen.

Wat heeft het gekost?

Geëscaleerde zorg 18+ (6.81)	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	43.025	44.285	44.031	254 V
Baten	2.463	2.356	2.089	267 N
Saldo	40.562	41.929	41.942	13 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,254 mln. V

- Veilig thuis € 0,660 mln. V
- Maatschappelijke opvang € 0,576 mln. N
- Afrekeningen voorgaande jaren € 0,364 mln. N
- Nachtopvang € 0,312 mln. V
- Vrouwenopvang € 0,155 mln. V
- Diversen € 0,067 mln. V

In de septembercirculaire 2020 zijn extra middelen voor veilig thuis ontvangen (€ 0,216 mln.) ontvangen die nog niet zijn ingezet. Van de budgetten veilig thuis is nog € 0,444 mln. benodigd voor toekomstige activiteiten. Deze middelen worden derhalve gestort in de reserve overloop.

De gemeente Maastricht ontvangt als centrumgemeente de middelen voor zowel Maastricht-Heuvelland als Westelijke Mijnstreek. Dit geldt ook voor de coronacompensatie die we vanuit het Rijk hebben ontvangen. De afdracht aan de Westelijke Mijnstreek leidt tot hogere lasten op dit programma. De volledige compensatie is overigens als onderdeel van de algemene uitkering conform de BBV-richtlijnen verwerkt onder programma 0.

Afrekeningen beschermd wonen over voorgaande jaren leiden tot een nadeel van € 0,364 mln.

Een deel van budgetten voor nachtopvang zijn in 2020 niet ingezet maar zijn nog nodig voor toekomstige activiteiten. Deze middelen worden derhalve gestort in de reserve overloop. De coronamaatregelen leiden daarentegen tot hogere kosten voor de nachtopvang (€ 0,107 mln.). Per saldo is sprake van een voordeel van € 0,312 mln.

Op de vrouwenopvang is sprake van een voordeel dat met name is veroorzaakt doordat de bij de septembercirculaire 2020 beschikbaar gestelde extra bijdrage van het Rijk niet volledig is ingezet.

Baten € 0,267 mln. N

- Eigen bijdragen beschermd wonen € 0,243 mln. N
- Diversen € 0,024 mln. N

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Wat willen we bereiken?

We streven ernaar dat steeds minder jeugdigen in Maastricht zijn aangewezen op (gedwongen) hulpverlening, omdat de zelfredzaamheid van jeugdigen en de opvoedingskracht van gezinnen zijn versterkt. Waar tijdelijk deze hulp toch nog noodzakelijk is, duurt die niet langer dan nodig is en draagt de hulp bij aan het versterken van de zelfredzaamheid. Daartoe is de gedwongen hulpverlening een schakel in het hele stelsel van jeugdhulp en is er sprake van een doorgaande lijn zowel bij het opschalen naar de gedwongen hulpverlening als bij het afschalen na afloop van de maatregel.

Effectindicatoren	Realisatie			Begroting
	2 ^e helft 2018	2019	2020	2020
% jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ¹	14,6	17,2	16,7	< 14,6
% jongeren 12 tot 22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel ¹	0,3	0,3	0,2	< 0,3
% jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaatregel ¹	1,7	2	1,9	< 1,7
Aantal jongeren in een pleeggezin of gezinshuis ²		223	208	
Aantal jongeren in een klinische verblijfsgroep ²		155	137	

1) BBV-indicatoren met als bron CBS cijfers op 'waarstaatjegemeente.nl'. Tijdens het opstellen van Begroting 2020 vermeldde deze site het meetcijfer van 2^e helft 2018 als het meest actuele meetcijfer.
2) Nieuwe indicator t.o.v. begroting 2020. Bron: Zorgned

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Organiseren en financieren geëscaleerde zorg

Geëscaleerde zorg omvat maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen. Hieronder valt gedwongen hulpverlening waarbij een voogd toezicht houdt in een gezin of de voogdij van ouder(s) tijdelijk wordt overgenomen. Ook de inzet van Veilig Thuis bij meldingen van (vermoeden van) kindermishandeling en de inzet van hulp bij crisis valt hieronder. Daarnaast alle vormen van jeugdhulp waarbij de jongere niet thuis verblijft, maar in een vorm van verblijf zoals pleegzorg, gezinshuis of een gespecialiseerde instelling.

We maken afspraken met aanbieders van jeugdhulp voor het verlenen van adequate jeugdhulp in een verblijfsvorm voor jeugdigen die (tijdelijk) niet meer thuis kunnen wonen. Daarbij streven we naar een verblijfsvorm die zoveel mogelijk op een gezin lijkt, dus pleegzorg of een gezinshuis.

Voor het verlenen van hulp in het gedwongen kader – als ouders niet meewerken – maken we subsidieafspraken met gecertificeerde instellingen voor het verlenen van jeugdbescherming en jeugdreclassering. We kopen crisishulp in voor jeugdigen die in een acuut onveilige situatie verkeren. We werken nauw samen met onze regiogemeenten in Zuid-Limburg en maken de afspraken met aanbieders voor een groot deel gezamenlijk. Door het vaststellen en monitoren van kwaliteitseisen sturen we steeds meer op doelrealisatie en cliënttevredenheid.

Sinds 2015 is Veilig Thuis, het advies en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, van start gegaan. De verwachting is dat het aantal meldingen n.a.v. de aanscherping van de meldcode en de aandacht door landelijke campagnes zal blijven stijgen. De brandbrief d.d. 29 mei 2019 namens de Zuid-Limburgse gemeenten spreekt voor zich. Door deze structurele toename van het aantal

meldingen (6%) en adviezen (4%) (eerste helft 2019) worden Veilig Thuis en de gemeentelijke teams geconfronteerd met een steeds maar toenemende werkdruk.

2. Investeren in verbetering voorkomen van geëscaleerde zorg

Om onze doelstelling te realiseren organiseren en financieren we niet alleen maatwerkdienstverlening en geëscaleerde zorg maar werken we sinds de decentralisatie van de Jeugdzorg naar gemeenten ook aan continue verbetering van de aanpak van jeugdhulp (inhoud, processen en bedrijfsvoering). Bijvoorbeeld door de inrichting van @ease: een inlooppunt voor jongeren van 12 tot 25 jaar die vragen hebben over mentale gezondheid, school, werk, seksualiteit of financiën.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1 en 2 conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen arrangementensystematiek t.g.v. de Wet administratieve lastenverlichting. In verband met landelijke regelgeving inzake administratieve lastenverlichting is wijziging in de arrangementensystematiek noodzakelijk.Vaststellen DVO jeugd & tarieven 2021.Inkoop verblijf jeugdhulp: wijziging van de inkoopwijze van het arrangement verblijf	<ul style="list-style-type: none">Herziening van de arrangementensystematiek is voorbereid door het in regionale afstemming vaststellen van een nieuwe inkoopstrategie op hoofdlijnen en uitgangspunten conform het door de Raad vastgestelde Transformatieplan Jeugd.De DVO's Begeleiding Jeugd en Jeugdhulp 2021 zijn vastgesteld in het kader van de bestuurlijke aanbesteding. Daarbij zijn de contractvoorwaarden aangepast, de kwaliteitseisen aangescherpt en de tarieven geïndexeerd.De nieuwe aanbesteding van het segment Gesloten en intensief klinische jeugdhulp (GIKJ) als onderdeel van verblijf is in 2020 voorbereid. Gunning is voorzien medio 2021.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

Als gevolg van de Coronamaatregelen zijn er financiële afspraken gemaakt met aanbieders van jeugdhulp om te voorkomen dat deze in continuïteitsproblemen komen. Dit is gebeurd in het kader van landelijke afspraken hierover.

Overig

- Met de gecertificeerde instellingen is samen met de andere regio's in Limburg een transformatieplan in uitvoering om de tijdigheid van ondersteuning en passende jeugdhulp voor kinderen en jongeren met een jeugdbeschermingsmaatregel te verbeteren.
- N.a.v. het KPMG-rapport is er een aantal maatregelen genomen om beter in control te komen op het gebied van geïndiceerde jeugdhulp (zie RIB Noodplan Jeugd d.d. 23 juni 2020). In 2020 is gestart met het versterken van de integrale toegangsteams (indicatiestelling en regievoering). Ook zijn verbeteringen in de bedrijfsvoering doorgevoerd zoals een adequater prognosemodel, een informatiedashboard Jeugd en strakkere handhaving van het administratieprotocol richting aanbieders.
- In 2020 is een Kenniswerkplaats Jeugd Zuid-Limburg van start gegaan. Dit is een samenwerking van onder meer GGD-ZL, UMC+ en samenwerkende gemeenten met als doel kennis op het gebied van jeugd breed te delen. Er wordt onder meer onderzoek gedaan naar mogelijke oorzaken van het relatief hoge aantal uithuisplaatsingen in Zuid-Limburg.

Wat heeft het gekost?

Geëscaleerde zorg 18- (6.82)				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	0	50.951	18.443	32.508 V
Baten	0	33.268	0	33.268 N
Saldo	0	17.683	18.443	760 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 32,508 mln. V

- Uitvoering jeugdzorg voor andere gemeenten € 33,268 mln. V
- Verblijf € 0,532 mln. N
- Diversen € 0,228 mln. N

De gemeente Maastricht verricht werkzaamheden voor andere gemeenten op het gebied van de Wmo en jeugd. Op basis van uitspraken van de commissie BBV mogen de hieruit voortkomende baten en lasten niet meer als baten en lasten bij de gemeente Maastricht worden verantwoord. Dit leidt bij de baten en de lasten tot een verschil met de begroting waarin de betreffende baten en lasten wel nog in zijn opgenomen.

Baten € 33,268 mln. N

- Uitvoering jeugdzorg voor andere gemeenten € 33,268 mln. N

Zoals bij de lasten is toegelicht mogen de baten met betrekking tot de uitvoering van de jeugdzorg voor andere gemeenten niet meer als baten bij de gemeente Maastricht worden verantwoord.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 6 Sociaal domein				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Samenkracht en burgerparticipatie (6.1)	13.253	15.356	12.785	2.571 V
Wijkteams (6.2)	1.239	13.847	13.109	738 V
Inkomensregelingen (6.3)	75.590	70.867	85.311	14.444 N
Begeleide participatie (6.4)	21.283	22.990	24.801	1.811 N
Arbeidsparticipatie (6.5)	10.818	5.608	4.997	611 V
Maatw erkvoorzieningen (WMO) (6.6)	29.756	2.770	2.287	483 V
Maatw erkdiensverlening 18+ (6.71)	19.915	45.083	43.555	1.528 V
Maatw erkdiensverlening 18- (6.72)	173.403	117.886	26.449	91.437 V
Geëscaleerde zorg 18+ (6.81)	43.025	44.285	44.031	254 V
Geëscaleerde zorg 18- (6.82)	0	50.951	18.443	32.508 V
Totaal lasten	388.282	389.643	275.768	113.875 V
x € 1.000	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Samenkracht en burgerparticipatie (6.1)	639	85	114	29 V
Wijkteams (6.2)	0	2.698	2.623	75 N
Inkomensregelingen (6.3)	67.580	66.325	85.731	19.406 V
Begeleide participatie (6.4)	11	11	7	4 N
Arbeidsparticipatie (6.5)	2.649	44	106	62 V
Maatw erkvoorzieningen (WMO) (6.6)	5.217	298	1	297 N
Maatw erkdiensverlening 18+ (6.71)	2.896	4.351	2.007	2.344 N
Maatw erkdiensverlening 18- (6.72)	133.065	97.971	3.788	94.183 N
Geëscaleerde zorg 18+ (6.81)	2.463	2.356	2.089	267 N
Geëscaleerde zorg 18- (6.82)	0	33.268	0	33.268 N
Totaal baten	214.520	207.407	96.466	110.941 N
x € 1.000	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Samenkracht en burgerparticipatie (6.1)	12.614	15.271	12.671	2.600 V
Wijkteams (6.2)	1.239	11.149	10.486	663 V
Inkomensregelingen (6.3)	8.010	4.542	-420	4.962 V
Begeleide participatie (6.4)	21.272	22.979	24.794	1.815 N
Arbeidsparticipatie (6.5)	8.169	5.564	4.891	673 V
Maatw erkvoorzieningen (WMO) (6.6)	24.539	2.472	2.286	186 V
Maatw erkdiensverlening 18+ (6.71)	17.019	40.732	41.548	816 N
Maatw erkdiensverlening 18- (6.72)	40.338	19.915	22.661	2.746 N
Geëscaleerde zorg 18+ (6.81)	40.562	41.929	41.942	13 N
Geëscaleerde zorg 18- (6.82)	0	17.683	18.443	760 N
Totaal saldo	173.762	182.236	179.302	2.934 V

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020
Optimale toegankelijkheid gebouwen	153

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Taakvelden

- 7.1 Volksgezondheid
- 7.2 Riolering
- 7.3 Afval
- 7.4 Milieubeheer
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
Omvang huishoudelijk restafval in kg per inwoner	2019	98	161
Hernieuwbare elektriciteit	2018	2,1%	8,4%

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt gegevens afkomstig van CBS (statistiek Huishoudelijk afval) en Klimaatmonitor-RWS. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.

7.1 Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

Bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen.

Effectindicatoren ¹	Realisatie	Begroting
	2020	2020
% Maastrichtenaren dat eigen gezondheid beoordeelt als (zeer) goed	77	nulmeting
% Maastrichtenaren bij wie gezondheid het dagelijks functioneren in thuissituatie (heel) veel belemmert ¹	5	nulmeting
% Maastrichtenaren bij wie gezondheid deelname aan het maatschappelijk leven (heel) veel belemmert ²	5	nulmeting

1) De effectindicatoren met betrekking tot positieve gezondheid zijn opgenomen in taakveld 6.1.
2) Bron: Stadspelling

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Wet publieke gezondheid

De gemeente Maastricht heeft de uitvoering van taken volgens de Wet publieke gezondheid opgedragen aan de GGD Zuid-Limburg: infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg, epidemiologie, gezondheidsbevordering, psychosociale hulp bij ongevallen en rampen.

2. Preventieprogramma's

Voor de uitvoering van de preventieprogramma's JOGG en GIDS verwijzen we naar taakveld 6.2.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 1: conform.

Realisatie prestatie 2: zie taakveld 6.2.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Vaststellen in derde kwartaal 2020 zienswijze op jaarstukken 2019 GGD Zuid-Limburg.• Vaststellen in tweede kwartaal 2020 zienswijze op begroting 2021 GGD Zuid-Limburg.	<ul style="list-style-type: none">• Conform.• Conform.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

De Programmabegroting 2020 is door de raad vastgesteld in een tijd zonder corona(maatregelen). Evident is dat de uitbraak van het coronavirus sinds maart 2020 heeft geleid tot onvoorziene inspanningen. Zo is er substantieel niet alleen extra inzet gepleegd door de gemeente, maar bijvoorbeeld ook door de GGD Zuid-Limburg. Samen is gekeken hoe we de gezondheid van onze inwoners zoveel mogelijk kunnen waarborgen. De kosten welke de GGD Zuid-Limburg heeft gemaakt i.r.t. COVID worden volledig gedragen door de Rijksoverheid. De jaarrekening GGD Zuid-Limburg zal over 2020 dan ook naar verwachting geen overschrijdingen laten zien.

Overig

De regiovisie 'Geweld hoort nergens thuis' is door de raad vastgesteld op 12 mei 2020.

Wat heeft het gekost?

Volksgezondheid (7.1)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		7.762	7.755	8.201	446 N
Baten		1.133	1.158	1.369	211 V
Saldo		6.629	6.597	6.832	235 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,446 mln. N

- Jeugdgezondheidszorg € 0,484 mln. N
- Gezond in de stad € 0,063 mln. V
- Diversen € 0,025 mln. N

De lasten jeugdgezondheidszorg zijn hoger door onder meer indiceringsverschillen. De toenames van het aantal kinderen in bepaalde doelgroepen vergt meer tijd en inherent hieraan meer kosten. Aan het programma Gezond in de stad is minder uitgegeven vanwege stagnatie in de uitvoering als gevolg van corona.

Baten € 0,211 mln. V

- Regio bijdragen jeugdgezondheidszorg € 0,211 mln. V

De bij de lasten beschreven kostenstijging leidt tot de hogere regio bijdragen jeugdgezondheidszorg.

7.2 Riolering

Wat willen we bereiken?

We streven naar een gezonde, veilige en water & klimaat robuuste(re) stad. Bij de inrichting van de openbare ruimte hanteren we richtlijnen voor de aanleg van regenwaterberging om wateroverlast of verstoring van oppervlaktewaterkwaliteit door lozingen te beperken. Wat betreft het overstromingsgevaar van de Maas voldoen we momenteel aan de door het Rijk gestelde veiligheidsnormen maar zijn we ook bewust van het veranderende klimaat en werken toe naar een stad die een bescherming geniet op basis van de nieuwe normeringen. Een optimale riolering voert al het afvalwater af naar de rioolwaterzuivering en beperkt, op een doelmatige wijze, wateroverlast en/of verstoring van de oppervlaktewaterkwaliteit door lozingen uit het rioelstelsel. De oppervlaktewaterkwaliteit is goed en voldoet aan de Europese Kaderrichtlijn Water en past bij de (gebruiks)functie van het betreffende oppervlaktewater en de omgeving daarvan.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting
	2020	2020
% Maastrichtenaren dat in eigen buurt vaak last heeft van teveel regenwater op straat ¹	4	nulmeting

1) Bron: Stadspeiling.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Gemeentelijk rioleringsplan

Vanuit het Gemeentelijk rioleringsplan en de omgevingsvisie ligt er een ambitie om wijken met weinig openbaar groen te transformeren tot gebieden met meer bomen en oppervlaktewater dit biedt tevens de kans om de stad klimaatbestendiger in te richten. Dit niet alleen ten behoeve van voorkomen van wateroverlast maar ook voor het tegengaan van hittestress. Zwaardere buien zullen namelijk leiden tot heviger en vaker voorkomende wateroverlast. Het is niet duurzaam en financieel onhaalbaar om die extra regen alleen met grotere rioolbuizen af te voeren. Aan de oppervlakte verzamelen, opvangen, afvoeren en infiltreren heeft meerdere voordelen.

2. Rioolbeheer

We houden de basisvoorzieningen op een doelmatige wijze in stand. Daarvoor worden rioleringen periodiek geïnspecteerd en indien nodig via de reliningsmethode (een herstmethode van buitenaf) hersteld. Verder werken we intergemeentelijk samen op basis van het gemeentelijk rioleringsplan en het regionaal waterplan. Om lozingen uit het rioolstelsel op oppervlaktewater te voorkomen, koppelen we verharding af en leiden regenwater naar waterbergingslocaties. Bestaande waterstructuren worden continu verder verbeterd en indien nodig worden nieuwe aangelegd.

3. Preventie van wateroverlast

We treffen maatregelen die de kans op wateroverlast verkleinen. Bij gemeentelijke projecten en nieuwe initiatieven wordt standaard getoetst op de water- en riolerings-effecten, waar mogelijk wordt de integraliteit opgezocht. Ook burgers en bedrijven worden via een watercampagne en stimuleringsregeling actief betrokken bij het voorkomen van wateroverlast. Ook zijn in dit kader gratis 2000 regentonnen verstrekt aan de inwoners binnen Maastricht.

4. Hoogwaterveiligheid

Naast de regionale wateropgave heeft Maastricht ook een (inter)nationale opgave, dit heeft betrekking op de Maas. In samenspraak met de gemeente Eijsden-Margraten, Provincie Limburg en het Waterschap Limburg worden de kansrijke oplossingen onderzocht, dit om Eijsden-Margraten en Maastricht te beschermen tegen overstromingen bij mogelijk hogere afvoeren in de Maas. Voor de diverse oplossingen zijn grote investeringen benodigd om richting 2050 de noodzakelijke bescherming te hebben gerealiseerd. Grote bijdragen zijn daarbij benodigd van de medeoverheden: Rijk, Provincie en Waterschap. Binnen het MIRT-overleg met het Rijk en de Provincie vindt hierover continu afstemming plaats.

Realisatie 2020

- Prestatie 1 - Gemeentelijk rioleringsplan. In 2020 is gestart met de voorbereiding van een aantal projecten die tot doel hebben wateroverlast te voorkomen. Als gevolg van capaciteitstekort is het aantal gerealiseerde projecten achtergebleven ten opzichte van de beoogde planning. Naar verwachting wordt deze achterstand ingelopen in 2021 en 2022.
- Prestatie 2 - Rioolbeheer: conform.
- Prestatie 3 - Preventie van wateroverlast. In het kader van de bewustwording voor burgers en bedrijven is de website "waterklaar" via huis aan huis berichten verder onder de aandacht gebracht. In dit kader is ook een vergroeningsactie uitgevoerd. Hierin werden burgers opgeroepen om tuinen van stenen te ontdoen en in plaats daarvan groen aan te brengen. Gekoppeld aan deze actie zijn ook de laatste 100 regentonnen uitgegeven.
- Prestatie 4 - Hoogwaterveiligheid. Maastricht is in het kader van de MIRT-systematiek genoemd als "Integraal Riviermanagement" pilot. Daarin worden alle opgaven met betrekking tot rivierkundige aspecten, nautische veiligheid, hoogwaterbescherming en stedelijke ontwikkelingen in samenhang bekeken. In 2021 wordt dit verder uitgewerkt.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Evaluatie stimuleringsregeling afkoppeling verhard oppervlak/ regentonnen.
- De regeling is in 2020 geëvalueerd. Op experimentele basis zijn 15 aanvragen met een oppervlakte van kleiner dan 200 m² in behandeling genomen. De stimuleringsregeling richt zich nu op aanvragen met een oppervlakte van meer dan 200 m².

Wat heeft het gekost?

Riolering (7.2)				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000			
Lasten	10.445	9.129	9.519	390 N
Baten	15.889	15.751	16.215	464 V
Saldo	-5.444	-6.622	-6.696	74 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,390 mln. N

- Storting in de voorziening riolen € 0,708 mln. N
- Calamiteiten € 0,133 mln. V
- Apparaatskosten € 0,080 mln. V
- Kapitaallasten € 0,076 mln. V
- Riolering beschermingsmiddelen € 0,060 mln. N
- Diversen € 0,089 mln. V

Het negatief resultaat bij de voorziening riolering betreft een storting in de voorziening (het resultaat van de voorziening is dus niet negatief). Per saldo is sprake van een voordelig resultaat op de exploitatie riolering van € 0,708 mln. Dit resultaat wordt gestort in de voorziening productiemiddelen riolen.

Gebleden is dat het calamiteitenbudget voor 2020 niet geheel benodigd was. Dit zorgt voor een voordeel van € 0,133 mln.

Het voordeel op de apparaatskosten wordt met name veroorzaakt door het niet invullen van vacatureruimte.

De kapitaallasten zijn lager door het achterblijven van verwachte investeringen en als gevolg van de lagere rente. Als gevolg van deze lagere kapitaallasten wordt er ook minder onttrokken uit de voorziening productiemiddelen riolen welke als dekking dient voor de kapitaallasten. Dit komt tot uitdrukking aan de batenkant. Per saldo is er geen resultaatteffect.

Ten tijde van de uitbraak van corona waren de benodigde beschermingsmiddelen, waaronder op maat gemaakte mondkapen en volledige gelaatsbescherming ter bescherming voor de waterdamp in het riool, voor het eigen personeel nog niet voorhanden en de levertijd hiervan was aanzienlijk. Daarom is besloten de benodigde werkzaamheden aan de riolering verder uit te besteden hetgeen tot hogere lasten heeft geleid.

Baten € 0,464 mln. V

- Rioolheffing € 0,563 mln. V
- Voorziening productiemiddelen riolen € 0,076 mln. N
- Diversen € 0,023 mln. N

De hogere opbrengsten uit rioolheffingen zijn vooral het gevolg van areaalontwikkeling, hoger waterverbruik en bijgestelde opbrengsten over voorgaande jaren. Het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de voorziening.

Zoals reeds bij de lasten toegelicht zijn de kapitaallasten lager uitgevallen en wordt hierdoor ook minder onttrokken aan de voorziening productiemiddelen riolen. Per saldo is er geen resultaat-effect.

7.3 Afval en Schoon

Wat willen we bereiken?

Afval zien we als een verzameling waardevolle grondstoffen die we steeds opnieuw gebruiken. Restafval dat wordt verbrand, is ongewenst. Streven is dat de hoeveelheid restafval per inwoner daalt van 114 kg in 2014 naar 0 kg in 2030 (Maastricht afvalloos). Verder wil Maastricht een schone stad zijn. Het doel is om te komen tot een openbare ruimte die op een sobere, maar functionele en veilige manier beheerd wordt. De basistaak het schoonhouden van openbare ruimte is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld A binnen de singels en minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B buiten de singels.

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting	
	2017	2019	2020	2030
Aantal kg (fijn en grof) restafval per inwoner ¹	107	103	57	0
Afvalscheiding, plaats Maastricht in landelijke afvalbenchmark ¹	3	6	≤3	≤3

1) Bron: Landelijk benchmark huishoudelijk afval gemeenten klasse B (op hoogbouw gebaseerd)

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Gescheiden inzamelen van afgedankte grondstoffen voor hergebruik

We hebben diverse voorzieningen voor het inzamelen van herbruikbare grondstoffen zoals de huis-aan-huis-inzameling van gft-afval, papier en textiel, de milieuperrons en de milieuparken. Huishoudelijk restafval ontmoedigen we door de 'betaalde restafvalzak'. Om onze doelstellingen te halen passen we ons inzamelsysteem in 2020 en 2021 aan. Gft-afval gaan we vaker aan huis ophalen en op de milieuperrons gaan we luiers en incontinentiemateriaal als nieuwe herbruikbare grondstof inzamelen. Restafval gaan we stadsbreed 1 keer per 2 weken inzamelen. We ondersteunen huishoudens bij de afvalscheiding door inzet van onder andere de milieuapp, afvalcoaches en 'hoogbouwteams'. Consequente overtreders (verkeerd aanbieden) worden beboet. Het inzamelsysteem en de communicatie over afvalscheiding, is zoveel mogelijk afgestemd met onze verbonden partijen (zie onderstaand). We onderzoeken of we de inzameling van huishoudelijk en bedrijfsafval in het centrum kunnen optimaliseren ter verbetering van de luchtkwaliteit en leefbaarheid.

2. Grondstoffen kringlopen

De gescheiden ingezamelde grondstoffen van huishoudens verwerken we op een zodanige manier dat hun waarde zoveel mogelijk behouden blijft. Dit betekent dat we de afgedankte grondstoffen steeds opnieuw inzetten als nieuwe grondstof met behoud van de originele waarde (circulaire economie). Wij als gemeente treden op als grondstoffenmakelaar wat betekent dat we deze grondstoffen vermarkten met maximale winst voor milieu, mens en economie. Dat doen we zoveel mogelijk in regionaal verband (zie ook verbonden partijen).

3. Monitoring en doorontwikkeling grondstoffenbeleid

De resultaten van het grondstoffenbeleid voor huishoudelijk afval worden continue gemonitord, getoetst aan de doelen en zoveel mogelijk regionaal afgestemd. Waar nodig sturen we tussentijds bij.

4. Verantwoord beheer met focus op voorkomen zwerfafval

Naast het regulier onderhoud voor de diverse aandachtsgebieden zoals graffiti, ongediertebestrijding en hondenlosloopegebieden, ligt de focus op zwerfafval. We hanteren daarbij drie pijlers, zijnde educatie (o.a. CNME), preventie (gedragsbeïnvloeding en repressie) en verduurzaming (elektrificatie bladblazers en mogelijk op termijn een proef met een elektrische veegmachine). De effecten van deze activiteiten worden gemonitord en waar nodig sturen we tussentijds bij.

Realisatie 2020

- Prestatie 1 - Gescheiden inzamelen van afgedankte grondstoffen voor hergebruik. Per 1 januari 2020 is de intensievere inzameling van gft ingevoerd. Dit is ondersteund door ‘afvalloos-teams’, een persoonlijk gerichte benadering van m.n. hoogbouwbewoners. Door corona-maatregelen is de inzet van die teams echter noodgedwongen beperkt gebleven. Andere afvalloos-maatregelen (o.a. luierinzameling) zijn in voorbereiding genomen voor invoering in 2021/2022.
- Prestatie 2 - Grondstoffen kringlopen. In 2020 zijn - in provinciaal verband (Afval Samenwerking Limburg) – de voorbereidingen gestart van een circulaire aanbesteding van de drie grote huishoudelijke afvalstromen (restafval, gft en PBD). Daarnaast is in het kader van de GR Geul en Maas voor een tiental afvalsoorten, die bij de regionale milieuparken worden aangeboden, de voorbereiding van een aanbesteding gestart die in 2021 wordt uitgevoerd.
- Prestatie 3 - Monitoring en doorontwikkeling grondstoffenbeleid: conform.
- Prestatie 4 - Verantwoord beheer met focus op voorkomen zwerfafval: conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

	Realisatie 2020
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Verbreding huidige Gemeenschappelijke Regeling (GR) Geul en Maas. Door intensivering en verbreding van de samenwerking met de gemeente Meerssen en Valkenburg aan de Geul, kunnen we beter inspelen op nieuw Rijksbeleid, gezamenlijk nieuw beleid voor huishoudelijk afval formuleren, efficiënter monitoren en communiceren, werkgelegenheid ontwikkelen en de kosten beheersbaar houden. Indien door het bestuur van deze GR wordt besloten de samenwerking te verbreden, zal medio 2020 een gezamenlijke raadsinformatiebijeenkomst met de drie gemeenteraden plaatsvinden. Daarna worden de gemeenteraden gevraagd om een toestemmingsbesluit conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen te nemen.• De aanpassing van de Afvalstoffenverordening en het inzamelsysteem zijn uitgesteld tot 2021.	<ul style="list-style-type: none">• Via besluitvorming in 2020 van de colleges en raden van Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul is de nieuwe (verbrede) GR Geul en Maas opgericht. Startdatum is 1 januari 2021.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Gefaseerde implementatie aanpassing inzamelsysteem huishoudelijk afval, te beginnen met verhoging inzamelfrequentie gft in 2020.• Uitvoeringsbesluiten afvalstoffenverordening.• Evaluatie Afvalbeleidsplan 2016-2020.	<ul style="list-style-type: none">• Per 1 januari 2020 is de verhoging inzamelfrequentie gft ingevoerd.• De jaarlijkse actualisatie van het uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening is in 2020 voorbereid en inmiddels (januari 2021) gepubliceerd• Evaluatie van het Afvalbeleidsplan 2016-2020 is gekoppeld aan een regionale aanpak van afvalstoffenbeleid/ grondstoffenbeleid in het kader van de genoemde verbrede GR Geul en Maas (gepland in 2021/2022).

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

Afvalinzameling is door de Rijksoverheid tijdens de coronacrisis als een essentiële activiteit bestempeld. Stadsbeheer Maastricht heeft tijdens de coronaperiode de afvalinzameling (huis-aan-huis-inzameling, milieuperrons, milieuparken) uitgevoerd. Daarbij was m.n. tijdens de 'intelligente lockdown-periode' (voorjaar 2020) sprake van fors grotere hoeveelheden aangeboden afval.

Wat heeft het gekost?

Afval (7.3)	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	14.646	14.006	15.317	1.311 N
Baten	21.846	22.303	23.184	881 V
Saldo	-7.200	-8.297	-7.867	430 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 1,311 mln. N

- Afvalinzameling Valkenburg en Meerssen € 1,067 mln. N
- Afvalverwerking € 0,372 mln. N
- Diversen € 0,128 mln. V

De gemeente Maastricht verzorgt voor de gemeenten Valkenburg en Meerssen de afvalinzameling. De hieruit voortkomende lasten worden doorbelast aan de betreffende gemeenten waardoor per saldo geen sprake is van een resultaatteffect.

De kosten voor afvalverwerking zijn in 2020 hoger dan begroot. Dit is een landelijke trend.

Afvalverwerking wordt steeds duurder, ook als gevolg van de stijgende afvalstoffenbelasting.

Baten € 0,881 mln. V

- Afvalinzameling Valkenburg en Meerssen € 1,067 mln. V
- Opbrengsten afvalverwerking € 1,002 mln. N
- Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten € 0,404 mln. V
- Restzakken € 0,395 mln. V
- Diversen € 0,017 mln. V

De gemeente Maastricht verzorgt voor de gemeenten Valkenburg en Meerssen de afvalinzameling. De hieruit voortkomende lasten worden doorbelast aan de betreffende gemeenten waardoor per saldo geen sprake is van een resultaatteffect.

De lagere opbrengsten uit de afvalverwerking worden veroorzaakt door prijsdaling en hogere eisen aan de kwaliteit van het aangeboden te verwerken afval.

De gerealiseerde opbrengsten reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrecht) laten ten opzichte de begroting een voordeel zien van € 0,404 mln. De hogere opbrengsten worden vooral veroorzaakt door areaalontwikkeling bij woningen en bijgestelde opbrengsten van voorgaande jaren. Het positief resultaat van € 0,404 mln. wordt toegevoegd aan de betreffende voorziening.

Er zijn in 2020 meer restzakken verkocht hetgeen waarschijnlijk is veroorzaakt door extra aanbod van restafval als gevolg van corona.

7.4 Milieubeheer

Wat willen we bereiken?

Beheerste situatie fysieke leefomgeving

De gemeente heeft wettelijke taken om te hoog belaste situaties van bodem, geluid, luchtkwaliteit, risico's (gevaarlijke stoffen, elektromagnetische straling) te saneren en bij ruimtelijke ontwikkelingen te voldoen aan de gestelde normen.

Een klimaatneutrale samenleving

Met het Maastricht Energie Akkoord (MEA) wordt gewerkt aan breed draagvlak in Maastricht, aan (gezamenlijke) successen en aan inspirerende voorbeelden. Het MEA-uitvoeringsprogramma is gebaseerd op een strategie die aansluit bij de complexiteit van het samenbrengen van technische en sociale innovatie; van een samenleving in transitie. De focus ligt op zes actielijnen: wonen, gebiedsontwikkeling, industrie, MKB, (elektrische) mobiliteit, en de gemeentelijke organisatie. Het einddoel is een klimaatneutrale gemeente in 2050 en een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2030.

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting
	2017	2020	2020
Aantal geluidbelaste woningen door ^{1a} :			
- wegverkeer 55-64 dB	17.400	geen meting	geen meting
- wegverkeer > 65 dB	4.678	geen meting	geen meting
- treinlawaai 55-64 dB	900	geen meting	geen meting
- treinlawaai >65 dB	300	geen meting	geen meting
- Industrielawaai 55-64 dB	500	geen meting	geen meting
- industrielawaai > 65 dB	100	geen meting	geen meting
Aantal gevoelige objecten t.a.v. ^{1b} :			
- NO2 (stikstofdioxide)	0	0	0
- PM10 (fijnstof)	0	0	0
Aantal spoedeisende bodemlocaties ^{1c}	4	1	1

Bron: (1a) Geluidbelastingkaarten, meting elke 5 jaar. Eerst volgend meting: 2022.; (1b) Rapportage luchtkwaliteit; (1c) Jaarlijkse voortgangsrapportage spoedlocaties Midterm Review.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Vergunnen en handhaven

Op het gebied van bodem, geluid, lucht en externe veiligheid bewaken wij de kwaliteit en zorgen ervoor dat wordt voldaan aan de wettelijke Maastrichtse vereisten.

2. Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste geluidskwaliteit

Via toetsing en advies wordt met behulp van akoestisch onderzoek, gezorgd dat ingediende plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen en doelen die in het Maastrichtse hogere grenswaardenbeleid zijn vastgesteld.

3. Uitvoeren geluidsisolatieprojecten

Voor diverse projecten wordt subsidie aangevraagd voor geluidsisolatie. Voor woningen aan de Wilhelminasingel en Tongerseweg wordt de geluidsisolatie voorbereid.

4. Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste luchtkwaliteit

Via toetsing en advies wordt gezorgd dat plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen die in de wet en in het Maastrichtse beleid zijn vastgesteld. Dit doen we door ervoor te zorgen dat 100 % van de plannen en initiatieven voldoen aan de wettelijke grenswaarden.

5. Milieuzone Statensingel

De handhaving van de Milieuzone Statensingel wordt gecontinueerd.

6. Update landelijk monitoringstool luchtkwaliteit

Jaarlijks vindt een update plaats van de monitoringstool. Op het gemeentelijke wegennet is momenteel geen sprake van wettelijke overschrijdingen.

7. Plan van aanpak Bewustwording Luchtkwaliteit

- Het project privé meetbuisjes waarbij stikstofoxide wordt gemeten, wordt (indien haalbaar) conform de wens van de deelnemers uitgebreid met het meten van fijnstof.
- Het educatieproject bij scholen i.s.m. het CNME wordt voortgezet.
- Bekeken wordt of i.s.m. Maastricht Bereikbaar goed gedrag van huidige fietsers en OV-gebruikers beloond kan worden.
- Informatievoorziening over de luchtkwaliteit in Maastricht wordt verder uitgebreid bijvoorbeeld door informatieborden bij de luchtmeetstations of Parkeer Route Informatie Systeem gekoppeld aan luchtkwaliteitsapp van het RIVM
- Groene luchtzuiverende plantjes campagne, groene gevels/heester in de stad, meer groen in de tuinen. Groen zorgt voor vermindering van hittestress ook voor verbetering van de luchtkwaliteit. Bekeken zal worden hoe de verstening van Maastricht kan worden verminderd.
- Onderzocht zal worden wat de mogelijkheden zijn om hinder van houtstook te beperken.

8. Voorkomen nieuwe knelpunten externe veiligheid

Via toetsing en advies wordt gezorgd dat plannen en initiatieven voldoen aan de wettelijke eisen en de eisen die in het Maastrichtse beleid zijn vastgesteld. Dit doen we door ervoor te zorgen dat 100 % van de plannen en initiatieven voldoen aan de wettelijke grenswaarden.

9. Duurzaam beheren en gebruiken van bodem en ondergrond.

Continu wordt het proces begeleid dat de ondergrond in relatie tot de bovengrond bij bovengrondse toedeling van functies op een duurzame en efficiënte manier wordt uitgevoerd. Aandachtspunt hierbij is ervoor te zorgen dat bij herontwikkeling en of nieuwe ruimtelijke plannen de ondergrond vroegtijdig wordt betrokken en de boven en ondergrond als één geheel wordt beschouwd (integrale aanpak).

10. Aanpak spoedlocaties.

Voor 2020 resteert enkel nog de Seringenstraat als spoedlocatie. De verwachting is dat in 2020 aanvullend onderzoeken naar humaan- en verspreidingsrisico's kunnen worden afgerond en (vooralsnog) de aanpak spoedlocaties als afgerond kan worden beschouwd.

11. Gebiedsgericht grondwaterbeheer Maastricht Oost en grondwater Meetnet Maastricht.

Het grondwater voor geheel Maastricht wordt periodiek kwalitatief en kwantitatief gemonitord.

12. Informatiebeheer bodem

Het huidige bodeminformatiesysteem heeft niet optimaal gefunctioneerd, hierdoor is een achterstand aan invoer bodeminformatie ontstaan. In het eerste kwartaal van 2020 wordt een nieuw bodeminformatiesysteem geïmplementeerd. Hiermee zal gevraagde bodeminformatie naar verwachting snel en actueel gegenereerd kunnen worden.

13. Aanpakken nieuwe bodemverontreinigingen

In samenwerking met de RUD zien wij continu erop toe dat alle nieuwe gevallen van bodemverontreiniging volledig worden opgeruimd.

14. Nieuwe bedreigingen.

Aanpak van nieuwe stoffen (nu nog niet genormeerde stoffen) zoals drugsafval en PFAS-verbindingen.

15. Aanpak Loodproblematiek

Inventarisatie van het gemeentelijk loodprobleem voor kwetsbare groepen.

16. Aanpak energietransitie

Het doel is een grootschalige energietransitie waarbij we van fossiele brandstoffen overstappen naar volledig duurzame energiebronnen. In de overgangssituatie waarin we nu zitten, wordt het aandeel conventionele energiebronnen steeds verder verkleind. Tegelijkertijd wordt gewerkt om zo veel mogelijk energie te besparen en worden duurzame energiebronnen geïntroduceerd. Deze drie lijnen als onderdeel van de klimaatbegroting 2018-2022 in 2018 door de raad vastgesteld. Daarin staat ook dat een monitoringssysteem wordt ontwikkeld, zodat gemeenteraad en samenleving de voortgang van de energietransitie kunnen volgen. Daarvoor wordt aangehaakt bij de landelijke klimaatmonitor. De separaat bijgevoegde klimaatbegroting 2020 geeft een beeld van de geactualiseerde stand van zaken inclusief de Maastrichtse scores op de (landelijk afgestemde) indicatoren. Ook zijn hierin opgenomen indicatoren die aansluiten bij onze toezegging in het coalitieakkoord een indicator te

ontwikkelen voor 'CO2-voetafdruk van de stad' en 'verhouding duurzame energie in relatie tot het totale energieverbruik'.

Realisatie 2020

- Prestatie 1 - Vergunnen en handhaven: conform.
- Prestatie 2 - Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste geluidskwaliteit: conform.
- Prestatie 3 - Uitvoeren geluidsisolatieprojecten: voorbereiding Tongerseweg conform, voorbereiding Wilhelminasingel vindt plaats in 2021.
- Prestatie 4 - Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste luchtkwaliteit: conform.
- Prestatie 5 - Milieuzone Statensingel: conform.
- Prestatie 6 - Update landelijk monitoringstool luchtkwaliteit: conform.
- Prestatie 7 – Plan van aanpak Bewustwording Luchtkwaliteit: conform en (deels) herbezien door aan te sluiten bij projecten schone luchtkoörd.
- Prestatie 8 - Voorkomen nieuwe knelpunten externe veiligheid: conform.
- Prestatie 9 - Duurzaam beheren en gebruiken van bodem en ondergrond: conform.
- Prestatie 10 - Aanpak spoedlocaties: conform.
- Prestatie 11 - Gebiedsgericht grondwaterbeheer Maastricht Oost en grondwater Meetnet Maastricht: conform.
- Prestatie 12 - Informatiebeheer bodem: bodeminformatiesysteem is twee jaar gecontinueerd.
- Prestatie 13 - Aanpakken nieuwe bodemverontreinigingen: conform.
- Prestatie 14 - Nieuwe bedreigingen: conform.
- Prestatie 15 - Aanpak Loodproblematiek: conform.
- Prestatie 16 - Aanpak energietransitie: conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

	Realisatie 2020
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• <i>Externe veiligheid</i> Ter vaststelling in eerste kwartaal 2020 aanbieden actualisatie Beleidsvisie Externe veiligheid. Bij deze actualisatie wordt eveneens aangegeven welke factoren van belang zijn voor de omgevingswet en omgevingsvisie. Ook wordt een eerste aanzet gegeven van de aandachtspunten voor externe veiligheid, zoals deze in de omgevingsvisie moeten landen.• <i>Geluid</i> Ter vaststelling in tweede kwartaal 2020 aanbieden Actualisatie Geluidbeleid. Bij deze actualisatie wordt eveneens aangegeven welke factoren van belang zijn voor de omgevingswet en omgevingsvisie. Ook wordt een eerste aanzet gegeven van de aandachtspunten voor geluid en de akoestische kwaliteit in Maastricht zoals deze in de omgevingsvisie moeten landen.• <i>Milieuzone</i> Zodra er meer duidelijkheid is over de internationale afspraken over handhaving van voertuigen tussen Nederland, België en Duitsland, kan een raadsvoorstel tot invoering van een milieuzone met handhaving m.b.v. camera's worden voorbereid. Dat kan mogelijk in 2020 aan de orde zijn.	<ul style="list-style-type: none">• Bij RIB van 6 juli 2020 is de raad geïnformeerd, dat de actualisatie van het externe veiligheidsbeleid wordt opgenomen in de nieuwe Omgevingsvisie (planning besluitvorming: 4e kwartaal 2024). Hiertoe worden vóór 1-1-2022 de aandachtsgebieden externe veiligheid vastgelegd.• Bij RIB van 6 juli 2020 is de raad geïnformeerd, dat de actualisatie van het geluidsbeleid wordt opgenomen in de nieuwe Omgevingsvisie (planning besluitvorming: 4e kwartaal 2024). De geluidbelastingkaarten worden vóór 1-1-2022 digitaal beschikbaar gesteld.• Op dit moment is er nog geen zicht op de mogelijkheid om Duitse en Belgische voertuigen m.b.v. camera's te handhaven. Wel wordt gewerkt aan een plan om voor stadslogistiek in de binnenstad per 2025 een zero emissie zone in te voeren.

- *Brommers/scooters en E-bikes*
Ter verdere uitwerking van de milieuzone voor personen en vrachtvervoer (dat mogelijk in 2020 aan de orde kan zijn) kan een voorstel worden voorbereid om de milieuzone voor brommers/scooters te concretiseren en E-bikes te stimuleren.
- *Bodem*
Afhankelijk van het Aanvullingsbesluit Bodem dat eind 2019 aan de Raad van State wordt voorgelegd ter vaststelling in derde kwartaal 2020 aanbieden nota Actualisatie gemeentelijk bodembeleid.

Realisatie 2020

- Op dit moment is er nog geen zicht op het invoeren van een milieuzone voor brommers/scooters.
- Omdat pas recent duidelijk is geworden hoe bodem wordt ingebed in de Omgevingswet, is de actualisatie van de nota bodembeleid doorgeschoven naar 2021. Na actualisatie wordt gezien of het bodembeleid direct wordt ingeregeld in Omgevingsvisie en -plan, of dat eerst een nieuwe nota bodembeheer wordt opgesteld.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- *Uitvoering schermenproject spoor Meerssenerweg*
Door ProRail is de uitvoering van het geluidsscherm gepland voor 2020. Het geluidsscherm zal voor ca. 25 woningen een behoorlijke verlaging van de geluidsbelasting a.g.v. spoorlawaai betekenen.
- *Onderzoek locaties schadelijke stoffen*
Met nieuwe stoffen die een bedreiging vormen worden nu conform landelijke trend PFAS (Poly / Per Fluor Alkyl Stoffen) bedoeld. Op basis van het inventariserend onderzoek uitgevoerd in 2019 zal in 2020 met onderzoek van de verdachte bronlocaties worden gestart. Afhankelijk van deze gegevens kan worden vastgesteld of aanvullend nog meer locaties onderzocht moeten worden. Omdat ook buiten de potentieel verdachte bronlocaties de bodem via depositie vanuit de lucht diffuus met PFAS is verontreinigd is in het kader van hergebruik van grond, gemeentebreed onderzoek nodig. Met de gegevens van dit onderzoek kan de lokale achtergrond waarde worden vastgesteld en zal de gemeentelijk Bodemkwaliteitskaart in 2020/ 2021 worden aangepast.
- *Aanpak loodproblematiek*
In 2019 zijn op basis van bureaustudie de aandachtgebieden/ locaties vastgesteld waar op basis van de te verwachten loodgehalten risico's bij het huidige bodemgebruik niet kunnen worden uitgesloten. In het vierde kwartaal van 2020 zal fysiek onderzoek op verdachte aandachtgebieden/ locaties worden afgerond en zijn hiermee de werkelijke loodgehalten in beeld gebracht. Afhankelijk van eventuele risico's zullen aansluitend gepaste maatregelen (in 2021) worden uitgevoerd.

- Conform.
- Conform.
- Met de invoering van de Omgevingswet wordt het huidige saneringsgerichte bodembeleid vervangen door beleid gericht op het doelmatig en efficiënt beheren van de bodem. Daarmee vervalt de grondslag om diffuse verontreinigingen actief te onderzoeken. Bij het nieuw op te stellen en te implementeren bodembeleid, zullen de adviesnormen van de GGD over lood worden meegenomen.

- *Regionale Energie Strategie en transitievisie warmte*
Er wordt een Regionale Energie Strategie (RES) opgesteld, gericht op het regionaal samenwerken aan opwekken van duurzame energie. Daarnaast zal ook een Transitievisie Warmte worden opgesteld. De conceptversies van zowel de RES als de Transitievisie Warmte worden in 2020 opgesteld en in procedure gebracht.
- *Haalbaarheidsstudie uitbreiding warmtenet*
In het kader van de energietransitie is landelijk besloten dat de gebouwde omgeving in Nederland per 2050 aardgasvrij verwarmd moet worden. Ontwikkeling van een robuust warmtenet voor onze stad is één van de mogelijkheden om hier invulling aan te geven. Voor veel huishoudens en andere afnemers in Maastricht is dit de goedkoopste optie. Om voldoende warmtecapaciteit te kunnen bieden is uitbreiding van de bestaande Maastrichtse Warmtenetwerken en/of aansluiten op Het Groene Net (restwarmte van het Chemelot-terrein) wenselijk. We zijn momenteel in overleg met alle betrokken partijen om te onderzoeken of een haalbare businesscase gemaakt kan worden. Streven is om in 2020 te komen tot een haalbare businesscase en intentieovereenkomst met betrokken partijen. In de Kaderbrief 2019 zijn hiervoor middelen (€ 2,5 mln.) gereserveerd.

Realisatie 2020

- De concept RES 1.0 is opgesteld en in 2020 in procedure gebracht. Medio 2021 wordt de RES 1.0 vastgesteld. Ook de Transitievisie Warmte wordt in 2021 ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.
- Vooruitlopend op de gewenste aansluiting op Het Groene Net is samen met de Universiteit Maastricht en Enpuls onderzocht in hoeverre een nieuw warmtenet in het centrum van Maastricht kan worden aangelegd. Ook voor de aansluiting van Maastricht op Het Groene Net is een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Daarin wordt bevestigd dat er kansen zijn voor Maastricht. Nog niet afgerond zijn de businesscase en intentieovereenkomst met betrokken partijen (waaronder het eventueel toetreden tot Mijn Streek Warmte BV). Overleg hierover met stakeholders vindt regelmatig plaats.

Wat heeft het gekost?

Milieubeheer (7.4)				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000			
Lasten	4.275	4.003	3.536	467 V
Baten	162	162	204	42 V
Saldo	4.113	3.841	3.332	509 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,467 mln. V

- Kapitaallasten € 0,330 mln. V
- Energietransitieplan € 0,192 mln. N
- Bijdrage RUD € 0,074 mln. V
- Instandhouding grondwater monitoringssysteem € 0,050 mln. V
- Diversen € 0,205 mln. V

De kapitaallasten zijn lager door het achterblijven van verwachte investeringen en als gevolg van de lagere rente.

Voor het energietransitieplan zijn kosten gemaakt welke worden afgedekt door de ontvangen inkomsten van derden die als bate zijn verantwoord.

RUD Zuid-Limburg heeft positieve resultaten gerealiseerd en deze uitgekeerd aan de deelnemers. Het resultaat Instandhouding grondwater monitoringssysteem bedraagt € 0,050 mln. voordelig en wordt verklaard doordat het systeem nog in opbouw is.

Baten € 0,042 mln. V

- Energietransitieplan € 0,193 mln. V
- Opbrengst luchtkwaliteit/grondwater € 0,058 mln. N
- Diversen € 0,093 mln. N

Voor de uitvoering van het energietransitieplan zijn bijdragen van derden ontvangen die niet waren geraamd.

Op de exploitatie luchtkwaliteit/grondwater ontstaat een nadeel doordat het systeem nog in opbouw is en daardoor de baten niet volledig worden gerealiseerd. Hier staan aan de lastenzijde overigens ook lagere lasten tegenover.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Wat willen we bereiken?

Alle burgers kunnen, ongeacht hun geloofsovertuiging, begraven worden op de gemeentelijke begraafplaats aan de Tongerseweg. Of er kan voor hen een asbestemming (verstrooiing of urnenbijaalplaatsing) plaatsvinden (= uitvoering Wet op de lijkbezorging).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Toekomstbestendig exploiteren algemene begraafplaats

Als gemeente bieden wij met de algemene begraafplaats de gelegenheid voor nabestaanden om te rouwen en gedenken in een cultuur- en natuurhistorisch waardevolle, monumentale omgeving. De begraafplaats wordt opgeknapt en uitgebreid met een extra strooiweide en herdenkingsbos. De begraafplaats wordt de komende jaren geleidelijk omgevormd tot een multifunctioneel rouw- en gedenkpark met ruimte voor gepaste culturele activiteiten en kunst. De begraafplaats sluit daarmee beter aan op de behoeften van deze tijd en op de ingebruikname van het nieuwe crematorium in Maastricht. Daarmee zijn afspraken gemaakt over de diverse asbestemmingen op de begraafplaats. Om de toekomstbestendigheid te vergroten zijn ter uitvoering van het bedrijfsplan de volgende activiteiten gepland: Uitvoering van het nieuwe inrichtingsplan conform het nieuwe bestemmingsplan. Verder het omvormen van groenvoorzieningen, vervangen van bomen en hagen, verharderen van wegen en paden, verbeteren van de (digitale) informatievoorziening en uitbreiding van Moslimgraven. Verder gaat het om de aanleg van een extra strooiweide en herdenkingsbos, renovatie van de kindergraven, sanering van overbodige graven en omvormen van dat gedeelte in meer natuurlijke graven.

Realisatie 2020

Prestaties: conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Ontwerp bestemmingswijziging t.b.v. de uitbreiding bij besluit van het college. Na de zienswijze periode legt het college dit in vierde kwartaal 2020 voor aan raad om vast te stellen.
- Conform.

Wat heeft het gekost?

Begraafplaatsen en crematoria (7.5)				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Lasten	605	609	491	118 V
Baten	583	583	526	57 N
Saldo	22	26	-35	61 V

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 7 Volksgezondheid en milieu				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Volksgezondheid (7.1)	7.762	7.755	8.201	446 N
Riolering (7.2)	10.445	9.129	9.519	390 N
Afval (7.3)	14.646	14.006	15.317	1.311 N
Milieubeheer (7.4)	4.275	4.003	3.536	467 V
Begraafplaatsen en crematoria (7.5)	605	609	491	118 V
Totaal lasten	37.733	35.502	37.064	1.562 N
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Volksgezondheid (7.1)	1.133	1.158	1.369	211 V
Riolering (7.2)	15.889	15.751	16.215	464 V
Afval (7.3)	21.846	22.303	23.184	881 V
Milieubeheer (7.4)	162	162	204	42 V
Begraafplaatsen en crematoria (7.5)	583	583	526	57 N
Totaal baten	39.613	39.957	41.498	1.541 V
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Volksgezondheid (7.1)	6.629	6.597	6.832	235 N
Riolering (7.2)	-5.444	-6.622	-6.696	74 V
Afval (7.3)	-7.200	-8.297	-7.867	430 N
Milieubeheer (7.4)	4.113	3.841	3.332	509 V
Begraafplaatsen en crematoria (7.5)	22	26	-35	61 V
Totaal saldo	-1.880	-4.455	-4.434	21 N

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020
Riolen	2.783
Ondergrondse Milieucontainers	653
Bechipping GFT containers	394
Meetpunt luchtkwaliteit	139
Begraafplaats	25

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Taakvelden

- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)
- 8.3 Wonen en bouwen

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000-300.000
Aantal nieuwbouw woningen per 1000 woningen ²	2020 ^{1a}	7,2	10,1
Gemiddelde WOZ waarde woningen (x € 1000)	2020 ^{1b}	224	261
Demografische druk (%) ³	2020 ^{1b}	62,1	63,4
Gemiddelde gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (€)	2020 ^{1c}	781	701
Gemiddeld gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (€)	2020 ^{1c}	800	770

- 1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt: (1a) ABF Systeem Woningvoorraad; (1b) CBS; (1c) COELO. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.
- 2) Deze indicator heeft voor Maastricht beperkte waarde. Er is weinig nieuwbouw in Maastricht, omdat onze bevolking weinig tot niet groeit.
- 3) Demografische druk = som van aantal personen jonger dan 20 jaar en aantal personen ouder dan 65 jaar in verhouding tot aantal personen van 20 tot en met 65 jaar.

8.1 Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken?

We willen de juiste condities creëren in Maastricht om goed te leven, werken, wonen, recreëren, studeren en meer. Hiervoor bewaken en versterken we de fysieke leefomgeving om zo sociale, economische en culturele dynamiek te faciliteren.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Kaderstelling en advisering

Met de omgevingsvisie en omgevingsprogramma's stellen we de kaders voor bestemmingsplannen (dit worden omgevingsplannen). Op basis van onder andere deze kaders adviseren wij initiatiefnemers bij de planuitwerking. De verantwoordelijkheid voor het creëren van een zo groot mogelijk draagvlak (communicatie en participatie) voor de ontwikkeling leggen we vooral neer bij de initiatiefnemer. Dit voorkomt aan de achterkant veel juridische procesgang naar de Raad van State. NB: in voorkomende gevallen acteert de gemeente zelf als initiatiefnemer.

2. Toetsing, vaststelling en ontsluiting van bestemmingsplannen

We toetsen integraal de ingediende bestemmingsplannen aan het gemeentelijk beleid. Na de vaststelling publiceren we de bestemmingsplannen digitaal.

Realisatie 2020

- Prestatie 1 – kaderstelling en advisering: conform.
- Prestatie 2 - Toetsing, vaststelling en ontsluiting van bestemmingsplannen: conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in 2020 Omgevingsvisie.
 - Onder voorbehoud van de gevolgen van de vernietiging van de 'Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)' vaststellen:
 - Bestemmingsplan Lanakerveld (na herziening regionale woningbouwprogrammering).
 - Bestemmingsplan Buitengebied Oost
 - Bestemmingsplan ENCI-gebied
 - Aanpassing bestemmingsplan A2-traverse o.a. Lourdesplein, vml. KPN-terrein, Europaplein.
 - Onder voorbehoud van de gevolgen van de vernietiging van de PAS faciliteren we naar schatting een 15-tal particuliere gebieds- en locatieontwikkelingen, die zich in de loop van 2020 aandienen met een postzegelbestemmingsplan of een projectafwijkingbesluit (omgevingsvergunning met afwijking van het bestemmingsplan).
- Conform.
 - Het wetsvoorstel stikstofreductie en natuurverbetering is in het najaar van 2020 naar de Tweede kamer gestuurd. De planning van het vaststellen van bestemmingsplannen is daarom bijgesteld.
 - Een bestemmingsplan voor het gebied zonneweide Lanakerveld is in procedure gebracht. De aanbesteding heeft plaatsgevonden, waarna de plannen verder zijn uitgewerkt. Het resterende deel van Lanakerveld wordt meegenomen in de transitieplan naar het definitieve omgevingsplan.
 - Voor het 'Buitengebied oost' is het streven om in 2021 nog een nieuw bestemmingsplan vast te stellen.
 - Bestemmingsplan ENCI, streven is vaststelling in 2021 (extra complicerende factoren: juridische beperkingen en mogelijke wijzigingen in rol en positie van diverse betrokken partijen).
 - Voor wat betreft de woningbouwontwikkeling bij de A2 is in 2020 door de ontwikkelaar alleen het bestemmingsplan Lourdesplein opgestart. De vaststelling vindt plaats in 2021.
 - In 2020 zijn de volgende gebieds- en locatieontwikkelingen vastgesteld: Askalonstraat, Burgemeester Bauduinstraat, Caberg-Zuidoost, Blauwe loper, Widelanken zuid.

Voor 2021 hebben zich de volgende locaties aangediend: Cimbalestraat, Balijeweg, Kasteel Holtmeulenstraat, Palace, Zonneweide Lanakerveld, Begraafplaats Tongerseweg, Duboisdomein 50, Fietsbrug stuw Boschpoort, Steenfabriek Brusselseweg, Postbaan 21a, Heugemerweg.

Wat heeft het gekost?

Ruimtelijke ordening (8.1)	x € 1.000	Begroting 2020,	Begroting 2020,	Rekening	Resultaat
		primitief	na wijziging	2020	2020
Lasten		7.637	7.694	7.211	483 V
Baten		873	1.372	7.063	5.691 V
Saldo		6.764	6.322	148	6.174 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,483 mln. V

- Kapitaallasten € 0,745 mln. V
- Wijkaanpak/herstructurering € 0,161 mln. N
- Diversen € 0,101 mln. N

De kapitaallasten zijn lager door het achterblijven van verwachte investeringen en als gevolg van de lagere rente.

De werkelijke lasten met betrekking tot de wijkaanpak/herstructurering blijken hoger uit te vallen dan begroot. De dekking van deze uitgaven komt uit de reserve herijking herstructurering.

Baten € 5,691 mln. V

- Wijkaanpak/herstructurering € 5,525 mln. V
- Vrijval verbouwing stadhuis € 0,116 mln. V
- Diversen € 0,050 mln. V

De van Tnet ontvangen middelen voor wijkaanpak/herstructurering zijn in de reserve herijking herstructurering gestort.

De definitieve oplevering en eindafrekening van het project verbouwing stadhuis leidt tot een voordeel.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Wat willen we bereiken?

Grondeigendom benutten als instrument om doelstellingen van andere beleidsprogramma's te realiseren.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Grondexploitaties zijn een middel ter realisatie van gemeentelijke doelen/projecten. Zie voor meer details de toelichting 'Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma's' in de paragraaf grondbeleid en de bijlage Grootstedelijke projecten.

Samen met het instrument 'vastgoed' wordt het gemeentelijk grondbeleid gemonitord via de rapportage "Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties" (MPGV). Deze rapportage wordt jaarlijks samen met de jaarstukken aan de raad aangeboden.

Realisatie 2020

Realisatie bovenstaande prestaties conform.

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- *Kadernota Grond- en Vastgoedbeleid*
Met de nota geeft de gemeente aan op welke wijze en met welke instrumenten zij aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken uitvoering wenst te geven. De kadernota is een van de bouwstenen en instrumenten om uitvoering te kunnen geven aan het ruimtelijk ordeningsbeleid van de gemeente. Met als uitgangspunt de richting die is opgenomen in de nieuwe Omgevingswet en de uitwerking daarvan in de omgevingsvisie is vastgesteld, zal ook de huidige Kadernota grond- en vastgoedbeleid uit 2012 worden geëvalueerd en geactualiseerd in 2020.
- *Nota Grondprijzen*
Middels een zogenaamde Grondprijzenbrief worden de grondprijzen jaarlijks door het college vastgesteld. De kaders voor de grondprijzen liggen vast in de Nota Grondprijzen.
- *Stand van zaken planontwikkeling Belvédère inclusief actualisatie grondexploitatie 2020*
Jaarlijkse rapportage over de voortgang van de totale gebiedsontwikkeling Belvédère uitgesplitst naar deelprojecten en activiteiten met daarbij een financiële onderbouwing en toelichting. Er wordt teruggekeken en worden prognoses gegeven voor de komende jaren van de looptijd van de grondexploitatie.
- *Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV)*
Het doel van de MPGV is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGV geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische
- In het coalitieakkoord is aangegeven, dat de in 2012 vastgesteld Kadernota Grond- en Vastgoedbeleid wordt herijkt.

Op 2 april 2019 heeft het college de startnotitie actualisering grond- en vastgoedbeleid vastgesteld en is de raad hierover geïnformeerd.

Op 1 januari 2020 is een nieuw geworven juridische beleidsmedewerker grond- en vastgoedzaken gestart en is het proces ambtelijk verder opgepakt met interne werksessies. Eind 2020 zijn sessies met externe stakeholders van start gegaan, die worden afgerond in 2021. College en de raad worden dan geconsulteerd.
Een discussienota grond- en vastgoedbeleid wordt in het 4^e kwartaal van 2020 aan het college ter besluitvorming aangeboden. In 2022 wordt op basis hiervan de nieuwe kadernota opgesteld welke ter vaststelling aan de raad wordt aangeboden.
- Op 12 mei 2020 is de nota Grondprijzen 2020 en de grondprijzenbrief 2020 vastgesteld door de raad.
- Op 16 juni 2020 heeft de raad de stand van zaken programma Belvédère inclusief actualisatie grondexploitatie 2020 vastgesteld.
- Grondexploitaties zijn een middel ter realisatie van gemeentelijke doelen/projecten. Deze doelen worden ook nagestreefd met de inzet en exploitatie van gemeentelijk vastgoed. De voortgang van dit beleid wordt gemonitord via de rapportage MPGV. Deze rapportage wordt jaarlijks aan de raad aangeboden als onderdeel van

klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:

- De stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
- Ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
- Prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte;
- Overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Realisatie 2020

de jaarrekening. Op 7 juli 2020 heeft de raad de MPG 2019 vastgesteld.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- MPG 2019.
- Uitvoeren Grootstedelijke projecten.
- Zie hierboven.
- Zie bijlage Grootstedelijke projecten.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

Op het moment van opmaken van de risicoanalyses en de doorrekening van de scenario's zijn er nog zeer uiteenlopende inzichten over de gevolgen in het economisch verkeer wat betreft de impact van de Coronapandemie. Bij het afronden van de jaarstukken is het dan ook nog te vroeg om echt materieel iets te zeggen over de gevolgen van de Coronacrisis. Vrijwel alle bouw- en gebiedsontwikkelingsprojecten lopen nog, al is het tempo soms trager.

Bij de grote meerjarige projecten zal de impact van een algehele economische terugval ongetwijfeld ook een negatief effect op de resultaten hebben (vraaguitval en negatieve prijsontwikkeling). Bij deze projecten kan in algemene termen worden gesteld, dat de kans op een ontwikkeling richting worstcasescenario groter is dan richting best case scenario.

Op korte termijn is het effect het grootst op het vastgoed. Gebruikers, huurders en pachters kunnen, ondanks de gemeentelijke maatregelen in problemen. De gemeente is al gestart met het aanbieden van betalingsregelingen en het opschorten van invordering. Hierdoor zal op korte termijn (2020) het resultaat vastgoedportefeuille waarschijnlijk sterk negatief worden beïnvloed.

Wat dit op de langere termijn betekent is nog niet aan te geven en zal met name afhankelijk zijn van de mate waarin de overheid kwetsbare sectoren gaat steunen en of er toch niet in bepaalde situaties maatwerk (al dan niet gedeeltelijke kwijtschelding) geleverd dient te worden.

In algemene termen kan gesteld worden dat het worstcasescenario dat op de verschillende onderdelen is uitgewerkt, waarschijnlijker is geworden dan het best case scenario.

Wat heeft het gekost?

Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)(8.2)	x € 1.000	Begroting 2020,	Begroting 2020,	Rekening	Resultaat
		primitief	na wijziging	2020	2020
Lasten		4.097	4.362	1.093	3.269 V
Baten		9.983	4.362	1.401	2.961 N
Saldo		-5.886	0	-308	308 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 3,269 mln. V

- Grondexploitaties € 3,454 mln. V
- Verliesneming Ambyerveld € 0,185 mln. N

De lagere lasten grondexploitatieplannen komen met name door minder kosten verwervingen alsmede minder kosten infra. De lagere lasten infra betreffen met name de woningbouwplannen Geusselt, Ambyerveld en Trichterveld. De lagere lasten verwervingen zien toe op de plannen A2 alsmede Hagerhof. Het resultaat lasten bouwgrondexploitatie correleert met het resultaat baten bouwgrondexploitatie zoals toegelicht bij de baten. Per saldo is er geen resultaat. Bij woningbouwplan Ambyerveld leiden hogere lasten en lagere baten bij deze tot een storting in de verliesvoorziening.

Baten € 2,961 mln. N

- Grondexploitaties € 3,454 mln. N
- Winstnemingen € 0,484 mln. V
- Diversen € 0,009 mln. V

De lagere baten grondexploitatieplannen zijn met name het gevolg van minder gronduitgiften dan gepland bij de grondexploitaties Hoolhoes, Malberg, Brusselsepoort en het plan Ambyerveld. Het resultaat baten bouwgrondexploitatie correleert met het resultaat lasten bouwgrondexploitatie zoals toegelicht bij de lasten. Per saldo is er geen resultaat.

Het project Hagerhof is nagenoeg gereed en kan hiermee financieel worden afgesloten. Dit leidt tot een voordeel van € 0,372 mln. Met betrekking tot het project Hoolhoes is uit de geactualiseerde risico-inventarisatie gebleken dat de problematiek PAS (Programma Aanpak Stikstof) en PFAS (Poly- en perfluoralkylstoffen) is meegevallen. De bijstelling van het risicoprofiel zorgt voor een verwachte winst die conform de door de BBV voorgeschreven wijze van winstneming (Percentage of Completion, POC) resulteert in een voordelig resultaat van € 0,112 mln.

8.3 Wonen en bouwen

Wat willen we bereiken?

Iedereen kan op een prettige manier in Maastricht wonen in een hoogwaardige en veilige (bebouwde) leefomgeving. Dit vereist beschikbaarheid van voldoende woningen, die tenminste voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen én die betaalbaar zijn voor de woningzoekenden waarvoor de woningen zijn bedoeld. Het verhogen van de woontevredenheid draagt bij aan waardebehoud van het woningaanbod en het binden van (nieuwe) inwoners aan de stad. Daarmee dragen we conform het Coalitieakkoord bij aan een sociale en saamhorige stad met gemengde buurten, voldoende betaalbare woningen en met een goede balans tussen wonen, werken en leven.

Effectindicatoren	Realisatie			Begroting
	2018	2019	2020	2020
Oordeel inwoners over eigen woonomgeving ¹	7,4	-	7,7	≥7,0
Saldo ontwikkeling woningvoorraad.				
Aantal eenheden per jaar	-71	-51	943 ²	300

1) Bron: Stadspeiling.

2) CBS Statline, voorlopige cijfers t/m november 2020. Saldo van: opgeleverde nieuwbouw (+383), overige toevoegingen zoals herbestemmen en splitsen (+918), sloop (-241), overige onttrekkingen (-156) en administratieve correcties (+39)

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Woonbeleid

1. In het woonbeleid is de rol van de gemeente primair die van regisseur, omdat de uitvoering van het woonbeleid hoofdzakelijk bij andere partijen ligt. Wij brengen partijen op basis van vrijwilligheid bij elkaar om in onderlinge samenwerking te komen tot de oplossing van gemeenschappelijke vraagstukken.
2. De woonvisie, de stedelijke woonprogrammering, de regionale structuurvisie wonen Zuid-Limburg, de programmering voor studentenhuysvesting, de beleidsregels voor omzetten en splitsen en de richtlijn tijdelijke woningen zijn de kaders waarbinnen wij adviezen over woningbouwplannen geven. Daarbij gaat het zowel om plannen voor permanente als tijdelijke huisvesting. Met de

- provincie en regiogemeenten stemmen wij het woonbeleid op strategisch en uitvoerend niveau op elkaar af.
3. Tijdelijkheid en flexibiliteit winnen aan belang, omdat de verwachte ontwikkeling van vraag en aanbod in de toekomst minder voorspelbaar is dan vroeger. Wij zetten in op het creëren van een flexibele schil voor studentenhuysvesting en spoedzoekers met diverse achtergronden. Daarbij worden innovatieve woonvormen ingezet.
 4. Op basis van de stedelijke meerjarenovereenkomst Wonen en Wijken maken wij elk jaar prestatieafspraken met de corporaties op een aantal prioritaire thema's. Onder meer betaalbaarheid en een goede verhouding tussen omvang van de doelgroep en de omvang van de sociale woningvoorraad, huysvesting van specifieke doelgroepen en duurzaamheid zijn hierbij van groot belang. Deze afspraken evalueren we elk jaar m.b.v. monitoring en de uitkomsten hiervan worden met de raad gedeeld.
 5. Over de woonruimteverdeling van sociale huurwoningen maken wij elk jaar met de corporaties afzonderlijke afspraken (jaarplan woonruimteverdeling). Daarbij gaat veel aandacht uit naar een evenwichtige verdeling tussen reguliere woningzoekenden en specifieke doelgroepen, zoals vergunninghouders en woningzoekenden afkomstig uit GGZ-instellingen en maatschappelijke opvang.
 6. Voor ouderenhuysvesting geven wij samen met onze externe partners (zorginstanties, corporaties) uitvoering aan het gezamenlijk opgestelde Plan van Aanpak Wonen en Zorg voor ouderen. De basis voor dit beleid ligt in programma 6 Sociaal Domein. Onderdeel daarvan is het opzetten van een hulpstructuur ter verbetering van de toegeleiding van WMO-geïndiceerden naar een sociale huurwoning.
 7. Bij studentenhuysvesting zetten wij in op het zo goed mogelijk accommoderen van de verdere groei van de aantallen studenten, met name door de realisatie van een aantal grootschalige complexen, met een bijzondere positie voor campushuysvesting op de Health Campus Maastricht. Wij faciliteren corporaties en andere marktpartijen bij de realisatie van deze complexen. Aanvragen voor het omzetten en splitsen van woningen toetsen wij het beleidsregels die hiervoor zijn opgesteld.

Vergunnen, toezicht en handhaving (VTH) bouw- en woningtoezicht

8. Via een kwalitatieve vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) draagt de gemeente zorg voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en toetst aan de regels van het lokaal en regionaal woonbeleid. In het gemeentelijke bouw- en woningtoezicht ligt de nadruk op het beoordelen van omgevingsvergunningen en de controle op de naleving van de bouwregels bij de uitvoering. Gezien het historisch karakter van de stad Maastricht worden hierbij hoge eisen gesteld aan welstandstechnische en hoog monumentale waarden evenals normeringen brandveiligheid, constructieve veiligheid en duurzaamheid. Handhaving vindt o.a. plaats door: reageren op meldingen over illegaal slopen en bouwen en strijdig gebruik van gebouwen en/of percelen (WRO); periodieke inspecties op de brandveiligheid in grotere verblijfsgebouwen.

Realisatie 2020

Woonbeleid

- Realisatie prestatie 1 t/m 6 conform.
- Realisatie prestatie 7 conform. Ieder jaar reikt de Landelijke Studentenvakbond een prijs uit aan de studentenstad die zich onderscheidt in het faciliteren van studentenkamers. Maastricht is in 2020 uitgeroepen tot de beste Studentenkamerstad van 2019. Maastricht blonk dat jaar uit door de Engelstalige informatievoorzieningen die studenten ondersteunen in hun zoektocht naar een woning.

VTH bouw- en woningtoezicht.

- Realisatie prestatie 8 conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in derde kwartaal 2020 Woonprogrammering Maastricht 2021-2026 met daarin geïntegreerd de actualisatie van de programmering studentenhuisvesting 2019-2024 en aandacht voor de huisvesting van recent afgestudeerden.
 - In derde kwartaal 2020 besluitvorming over inzet stimuleringsgelden vraaggericht bouwen (collectief particulier opdrachtgeverschap en kluswoningen). Indien mogelijk wordt dit geïntegreerd in raadsvoorstel woonprogrammering.
 - Evaluatie structuurvisie Wonen Zuid-Limburg. Planning: Proces gestart in derde kwartaal 2019. De evaluatie wordt vastgesteld door de gemeenteraden van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, waaronder de gemeenteraad van Maastricht (planning: derde kwartaal 2020).
- Op 9 februari 2021 is de nieuwe woonprogrammering Maastricht incl. de actualisatie van de studentenhuisvesting vastgesteld door de raad.
 - Conform.
 - Afgerond. De raad is hierover bij RIB van 10 juli 2020 geïnformeerd. Begin 2021 is de uitwerking in nieuwe afspraken vastgesteld.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

Wonen

- Beleidsregels splitsen en omzetten via collegebesluit: vaststellen van nieuwe lijst met straten die op slot staan voor verdere uitbreiding van kamerverhuur o.b.v. nulmeting 2019. Uiterlijk december 2020.
 - Evaluatie prestatieafspraken 2019, voorbereiding prestatieafspraken 2021, sluiten prestatieafspraken 2021.
 - Opnemen van tijdelijk wonen in woonprogrammering.
 - Evalueren van stimuleringsbeleid en -gelden vraaggericht bouwen (collectief particulier opdrachtgeverschap en kluswoningen). Voorstellen voor vervolg worden indien van toepassing opgenomen in de nieuwe woonprogrammering.
 - Besluitvorming jaarplan woonruimteverdeling (verdeelaafspraken sociale huurwoningen) 2021.
 - Actualisatie afwegingskader woningbouwplannen Maastricht-Heuvelland t.b.v. de regionale programmering.
 - Als uit onderzoek buy to let wordt geconcludeerd dat extra maatregelen nodig zijn om verkoop particuliere panden te regelen: raad informeren over de mogelijkheden voor invoering van een zelfbewoningsplicht, al dan niet in combinatie met een antispeculatiebeding.
 - Voor de doorstart van Housing als werk-methode voor de huisvesting van cliënten die uitstromen uit de maatschappelijke opvang, geestelijke gezondheidszorg en de zorg voor
- Conform.
 - Conform. Ondertekend door gemeente en corporaties op 11 december 2020.
 - Conform.
 - Conform.
 - Vastgesteld in 2021 door het Bestuurlijk Overleg Wonen en Wijken.
 - Conform.
 - Onderzoek afgerond. De raad is bij RIB van 10 juli 2020 geïnformeerd. Uitwerking van eventuele voorstellen in afwachting van besluitvorming Tweede Kamer op wetsvoorstel opkoopbescherming.
 - Zie programma 6.

verstandelijk gehandicapten naar een zelfstandige woning met een vorm van ambulante begeleiding en de ombouw van Singel 9 naar meer kleinschalige opvangplekken in de stad verwijzen wij naar programma 6.

Vergunnen, Toezicht en Handhaven

- Ingezet wordt op een versterking van het integraal werken. Vooruitlopend op de introductie van de Omgevingswet is het college in 2019 gestart met de aanpak van een innovatieve en efficiëntere dienstverlening bij de vergunningen. Dit wordt in 2020 voortgezet. De onderzoeks- en werkmethodes om verbeteringen te bewerkstelligen betreffen o.a.: pilots met integrale behandeling van soorten vergunningaanvragen, deregulering kleine vergunningen, werkwijze nieuwe (bouw-)initiatieven en verbetering afstemming met welstands- en monumentencommissie. Daarnaast is een verdere investering in een cultuuromslag bij de betrokken teams nodig. Onderzoeks- en werkmethodes worden geheel ingebed in de projectstructuur van de invoering Omgevingswet. Financieel en organisatorisch kunnen pas conclusies getrokken worden over de structureel noodzakelijke organisatorische en personele aanpassingen nadat de pilots en werkmethoden zijn geëvalueerd.
- Per 1 januari 2021 valt de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen samen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Met deze 2 wetten wordt bovenal een efficiëntere dienstverlening beoogd en verschuift de verantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging bij bouwwerken van gemeenten naar private keuringsinstanties. De ontwikkelingen worden in 2020 op de voet gevolgd en waar nodig worden voorbereidingen getroffen door het organisatie onderdeel Veiligheid en Leefbaarheid.
- Uiterlijk 2e kwartaal 2020 draagt het college zorg voor het VTH evaluatieverslag 2019 en jaarprogramma 2020 alsmede het jaarverslag 2019 van de Welstands-/Monumentencommissie.

Realisatie 2020

- In 2020 is ingezet op vereenvoudiging van regelgeving en processen vooruitlopend op de Omgevingswet. Dit is gebeurd via diverse sporen. Bepaalde kleine vergunningen zijn gedereguleerd en gestart is met de ontwikkeling van een nieuwe werk-/beoordelingssystematiek voor nieuwe initiatieven. Daarnaast zijn de eerste aanzetten gemaakt voor het opschonen van bestaande lokale regelgeving in combinatie met het splitsen van de APV in aanloop naar de nieuwe Omgevingswet. De coronacrisis en de daaruit voortvloeiende beperkingen vroeg om andere vormen van dienstverlening (zowel op proces als inhoud). Er is daarbij op een innovatieve en creatieve manier omgegaan met allerlei verzoeken uit de stad (die met name het gebruik van de openbare ruimte betroffen). Medewerkers worden gestimuleerd en tonen ook initiatief om onze dienstverlening zo proactief en responsief mogelijk vorm te geven.
- De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen zijn door het Rijk uitgesteld naar 1 januari 2022. In 2020 zijn voorbereidingen in het kader van deze wet getroffen o.a. het volgen van opleidingen.
- Conform.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

- Analyse en acties richting verhuurders over matigen huurverhoging en voorkomen huisuitzetting.
- Als gevolg van de Corona crisis zijn extra en bijzondere (tijdelijke) omgevingsvergunningen/gedoogbesluiten verleend voor:
 - Een extra triage tent bij UMC Maastricht
 - Twee grote testlocaties van de GGD ZL
 - Extra noodopvang doelgroep Leger des Heils in Overmaze/ Limmel
 - Twee extra onderwijstenten UM Grote Gracht
 - Specifieke opvang moeilijk plaatsbare in noodcamper terrein LdH Kolonel Millerstraat.

Wat heeft het gekost?

Wonen en bouwen (8.3)	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	12.469	10.041	7.632	2.409 V
Baten	5.164	5.164	5.030	134 N
Saldo	7.305	4.877	2.602	2.275 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 2,409 mln. V

- Stedelijke vernieuwing (ISV) € 1,748 mln. V
- Krimpgelden € 0,738 mln. V
- Voorziening woningbouwinitiatieven € 0,200 mln. N
- Kapitaallasten € 0,124 mln. V
- Diversen € 0,001 mln. N

De lasten inzake stedelijke vernieuwing en krimpgelden bleven in 2020 achter bij de begroting. Dit zorgt voor een voordeel op de lasten. Omdat deze lasten worden gedekt door onttrekking uit de reserves stedelijke vernieuwing (ISV) en krimpgelden is per saldo geen sprake van een resultaatteffect.

De ontvangen bijdragen "afkoop woningbouwinitiatieven" zijn gestort in de bijbehorende voorziening. De ontvangst van deze bijdragen is bij de baten verwerkt.

De kapitaallasten zijn lager door het achterblijven van verwachte investeringen en als gevolg van de lagere rente.

Baten € 0,134 mln. N

- Omgevingsvergunningen € 0,332 mln. N
- Opbrengst afkoop woningbouwinitiatieven € 0,197 mln. V
- Diversen € 0,001 mln. V

Verhoudingsgewijs hebben we in 2020 mede als gevolg van corona meer aanvragen van kleine verbouwingen ontvangen, waardoor de taakstelling bouwleges niet is gehaald.

De opbrengst afkoop woningbouwinitiatieven is gestort in de voorziening woningbouwinitiatieven. Het hier genoemde voordelig resultaat dient dan ook in samenhang gezien te worden met eerdergenoemd nadeel aan de lastenkant.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Ruimtelijke ordening (8.1)	7.637	7.694	7.211	483 V
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)(8.2)	4.097	4.362	1.093	3.269 V
Wonen en bouw en (8.3)	12.469	10.041	7.632	2.409 V
Totaal lasten	24.203	22.097	15.936	6.161 V
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Ruimtelijke ordening (8.1)	873	1.372	7.063	5.691 V
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)(8.2)	9.983	4.362	1.401	2.961 N
Wonen en bouw en (8.3)	5.164	5.164	5.030	134 N
Totaal baten	16.020	10.898	13.494	2.596 V
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Ruimtelijke ordening (8.1)	6.764	6.322	148	6.174 V
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)(8.2)	-5.886	0	-308	308 V
Wonen en bouw en (8.3)	7.305	4.877	2.602	2.275 V
Totaal saldo	8.183	11.199	2.442	8.757 V

Investeringen	Rekening 2020
(bedragen x € 1.000)	
Beheer en exploitatie bebouwd onroerend goed	0
A2 bijdrage	106
Bijdrage Noorderbrug	1.693
Brightlands	29
Ontwikkeling de Heeg	64
Klevarieterrein	45
Lanakerveld	178

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Taakvelden

0.1	Bestuur
0.2	Burgerzaken
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
0.4	Overhead
0.5	Treasury
0.61	OZB woningen
0.62	OZB niet-woningen
0.63	Parkeerbelasting
0.64	Belastingen overig
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
0.8	Overige baten en lasten
0.9	Vennootschapsbelasting
0.10	Mutaties reserves
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

BBV-indicatoren ¹	Realisatie 2019	Realisatie 2020
Aantal fte formatie per 1 januari per 1000 inwoners ²	12,8	13,2
Aantal fte bezetting per 1 januari per 1000 inwoners ³	12,0	12,2
Apparaatskosten per inwoner ⁴	1.111	1.153
Externe inhuur. Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen ⁵	12,8%	12,3%
Overhead (% van totale lasten) ⁶	8,8%	9,4%

1) Het BBV schrijft voor dat benchmarken plaatsvindt via de cijfers gepubliceerd op waarstaatjegemeente.nl. Op deze site ontbreken voor alle BBV-indicatoren horend bij programma 0 de cijfers voor 'gemeenten 100.000-300.000 inwoners'. Reden waarom deze kolom daarom ontbreekt in deze tabel. De bron van alle indicatoren in deze tabel is gemeente Maastricht.

2) *BBV-definitie Formatie.*

Het gaat hier om toegestane formatie in fte ambtelijke organisatie. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste instelling, een tijdelijke instelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is equivalent van 36-uur werkweek. Heeft een gemeente formatieplaatsen opgenomen, die de gemeente uitvoert voor een andere overheidsorganisatie (verhuurde fte's aan bijvoorbeeld een andere overheidsorganisatie of een shared serviceorganisatie) dan dienen deze in mindering te worden gebracht op de totale formatieve omvang.

3) *BBV-definitie Bezetting.*

Het gaat hier om het werkelijk aantal fte (dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan) dat werkzaam is. Ook boventallige medewerkers worden meegeteld.

4) *BBV-definitie Apparaatskosten.*

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Korter gezegd: Apparaatskosten zijn alle personele - en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie (excl. griffie en bestuur).

5) *BBV-definitie Externe inhuur*

Inhuur betreft het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen de organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. Het kan onder andere gaan om de inzet van uitzendkrachten, ZZP'ers of detacheringsovereenkomsten. Het kan zowel gaan om inhuur voor tijdelijke vervanging of voor inhuur van specialisten met specialistische vakkennis die ontbreekt in uw organisatie. Niet: uitbesteding. Kenmerk van inhuur is dat ingehuurd functionaris een plaats krijgt in de hiërarchie van de organisatie. Definitie is conform HR-monitor A+O fonds.

6) *BBV-definitie Overheadkosten.*

Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Wat willen we bereiken?

Maastricht is een sociale en saamhorige stad, waarin alle inwoners zich thuis voelen. Een stad die vanuit een rijke historie zich steeds nadrukkelijker ontwikkelt en profileert als een internationale universiteitsstad in een krachtige kennisregio. Een veilige, duurzame en vitale stad met een aantrekkelijk leef-, werk-, en verblijfsklimaat voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Dat is onze ambitie voor Maastricht. Dat is onze stad, die zich kenmerkt en onderscheidt als onbegrensd en ontspannen.

Effectindicatoren ¹	Realisatie		Begroting
	2017	2020	2020
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente onvoldoende luistert naar de mening van haar inwoners ²	29 ⁷	29	29 ⁸
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente inwoners onvoldoende betreft bij plannen, activiteiten en voorzieningen ²	29 ⁷	30	29 ⁸
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente onvoldoende ruimte biedt voor realiseren van ideeën en initiatieven ²	24 ⁷	22	24 ⁸
% Maastrichtenaren dat gehoord heeft van of bekend is met (eu)regionale samenwerking o.a. met Aken, Luik, Genk, Hasselt, Heerlen en Sittard-Geleen ³ .	-	91	nulmeting
% Maastrichtenaren dat een voorbeeld van (eu)regionale samenwerking weet ^{3,4}	-	32	nulmeting
Schaalscore herkenning imago Maastricht bij inwoners ^{5,6}	-	7,2	nulmeting

1) Bron: Stadspeiling.

2) Deze indicator sluit aan bij onze toezegging in het hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 te monitoren wat de mate van betrokkenheid is bij inwoners bij het functioneren van en meedoen aan het lokaal openbaar bestuur.

3) Deze indicator sluit aan bij onze toezegging in het hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 te monitoren wat de herkenbaarheid is bij inwoners van (de resultaten van) een (Eu)regionale samenwerkingsagenda.

4) Voorbeelden zijn: Grensinfopunt, internationaal openbaar vervoer, samenwerking op het gebied van toerisme, cultuur en campussen.

5) Deze indicator sluit aan bij onze toezegging in het hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 te monitoren wat het beeld (naamsbekendheid en imago) van Maastricht is bij bezoekers en (potentiële) bewoners.

6) Gemiddelde score over de aspecten: Cultuurstad, Stad met ruime carrièrekansen, Bourgondische stad, internationale stad, prettige woonstad, sportstad, universiteitsstad, stad in een bijzonder landschap, industriestad, innovatieve kennisstad, sociale en saamhorige stad, ondernemersstad, stad met een gezond leefklimaat, veilige stad, historische stad, toeristenstad; (1=herken ik totaal niet, 10=herken ik helemaal).

7) De in deze tabel gepresenteerde cijfers voor jaar 2017 zijn juist. Per abuis zijn in begroting 2020 onjuiste cijfers weergegeven voor jaar 2017.

8) De ambitie van deze indicator voor 2020 is bepaald op basis van meting 2017. In deze tabel is dit gedaan op basis van de juiste cijfers voor meting 2017.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

We werken samen in wisselende coalities en op wisselende schaalniveaus. Maastricht is een stad waarin bewoners, bedrijven, instellingen en bestuur met wederzijds respect voor elkaars belang gezamenlijk vorm en inhoud geven aan de stad.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?**Realisatie 2020****Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)**

- Vaststellen Stadsvisie 2040. Eén van de belangrijkste bouwstenen hierin is de in eerste kwartaal 2020 door de raad vast te stellen Omgevingsvisie.
- Voor de stadsvisie is in samenhang met een aantal andere (deel)visies, waaronder economische en sociale visie, een proces uitgewerkt, gericht op uitwerking in 2021.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- *Overheids- en burgerparticipatie inclusief burgerbegroting*

In 2020 wordt invulling gegeven aan de actielijnen uit het nog in 2019 door de raad vast te stellen plan van aanpak burgerparticipatie. Onderdelen hiervan zijn onder meer de introductie van de burgerbegroting en het uitwerken van de raadsmotie inzake E-democratie.

- De uitvoering van het op 17 december 2019 vastgestelde Plan van aanpak Burger- en overheidsparticipatie is in 2020 gestart.

Resultaten:

- Start uitvoeren programma's Jeugdlintje en Kinderburgemeester, ondanks beperkingen van coronacrisis;
- Op basis van de motie E-democratie is ingezet op de ontwikkeling van digitale participatie. Dit kwam mede tot uiting in de mogelijkheden met betrekking tot digitaal vergaderen, maar ook de ontwikkeling van een digitaal participatieplatform, dat uiterlijk in Q2 2021 zal worden gelanceerd;
- Er is geïnvesteerd in kennisontwikkeling en uitvoering op het gebied van burger- en overheidsparticipatie. Daarbij is bijgedragen aan het verbeteren van de concrete participatieprocessen bij projecten, bijvoorbeeld herinrichting Tongerseweg;
- Er is een begin gemaakt aan het opstellen van participatiebeleid en een participatieverordening. Dit mondt uit in een participatieproces in Q1/Q2 2021 en een raadsvoorstel in Q3 2021.
- Er is gestart met een informele raads werkgroep die nauw betrokken is bij en actief meedenkt over deze ontwikkelingen.

Burgerbegroting: de eerste Maastrichtse burgerbegroting, als onderdeel van het Maastricht-LAB, zou maart 2020 van start gaan. Vanwege de voortzetting van de maatregelen van de Rijksoverheid, om de uitbraak van het coronavirus te bezweren, zijn de events van de burgerbegroting meerdere malen uitgesteld. In de aanloop naar maart 2020 (en daarna) is een brede communicatiecampagne uitgewerkt en deels ingang gezet. Daarnaast zijn de werkmethodes voor de verschillende fysieke events voorbereid en heeft er een verkenning plaatsgevonden naar het aanbieden van kleinschalige digitale events.

De start van de burgerbegroting staat gepland voor derde kwartaal 2021. De ambitie is om fysieke events te organiseren, waarbij rekening wordt

- *Opgavegericht werken*
Opgavegericht werken vraagt om een andere manier van integraal samenwerken bij complexe vraagstukken (opgaven). Hoe we in 2020 aan dit begrip invulling geven en wat hiervoor nodig is wordt in 2019 verder verkend en uitgewerkt.
- *Shared Service Center Zuid-Limburg (SSC ZL)*
De realisatie van de samenwerking zoals bedoeld in het SSC ZL wordt ook in 2020 doorgezet.
- *Afstand tot de arbeidsmarkt*
Als organisatie willen we een voorbeeldfunctie innemen ten aanzien van het bieden van een zinvolle plek voor mensen met een soms onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt (inclusieve arbeidsorganisatie). In 2020 wordt uitvoering gegeven aan het plan/draaiboek dat daartoe in de tweede helft van 2019 wordt opgesteld.
- *Leerwerktrajecten*
Ons doel is dat de gemeente, vanuit voorbeeldgedrag, koploper is op het gebied van leerwerktrajecten binnen de eigen organisatie.

Realisatie 2020

gehouden met de op dat moment gelende maatregelen vanuit de Rijksoverheid. In 2021 wordt onderzocht of het wenselijk en haalbaar is om de fysieke events te ondersteunen met digitale events.

- In 2020 hebben we een organisatie brede Ontwikkelagenda opgesteld. De omgeving verandert in rap tempo en stelt andere eisen aan onze medewerkers qua kennis, houding en gedrag. Wij streven ernaar een integrale en resultaatgerichte organisatie te zijn die proactief en flexibel kan inspelen op maatschappelijke vraagstukken en meebeweegt met de omgeving. Hiervoor hebben we in het kader van de Ontwikkelagenda in 2020 de visie op personeel en organisatie, visie op leiding geven en de sturingsleidraad herzien. Ook is er onder andere gewerkt aan een nadere uitwerking van het begrip integraal werken, intern en extern, met handvatten om dit in diverse ontwikkelingen verder op te pakken.
- Onze ambitie in begroting 2020 de realisatie van de samenwerking zoals bedoeld in het SSC ZL in 2020 door te zetten is gewijzigd. De raden van Maastricht, Sittard-Geleen en Heerlen hebben in de eerste helft van 2020 besloten de gemeenschappelijke regeling SSC ZL op te heffen. Op 18 december 2020 heeft het bestuur van het SSC ZL voor het laatst vergaderd. Tijdens deze vergadering is zowel de jaarrekening 2019 als de liquidatiebalans t/m 15 december 2020 vastgesteld. Daarmee is de liquidatie van het SSC-ZL een feit.
- Het draaiboek heeft betrekking op de inzet van leerwerktrajecten voor de gemeentelijke doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt binnen het organisatieonderdeel Stadsbeheer. Dit als één van de manieren waarop de gemeente invulling in 2020 heeft gegeven aan haar voorbeeldfunctie als inclusieve arbeidsorganisatie. Zie verder hieronder bij 'leerwerktrajecten'.
- In 2020 is naast de doorlopende projecten zoals Sjiem & Groen binnen het organisatieonderdeel Stadsbeheer verdere ervaring opgedaan met het

Het organisatieonderdeel Stadsbeheer kan – in samenwerking met de ketenpartners o.a. Annex en MTB - als leerwerkbedrijf dienen, waarbij wordt gekeken naar de mogelijkheden van de doelgroep met afstand tot de arbeidsmarkt en daarbij passende leerwerktrajecten (zoals het lopende project Sjiem & Groen in samenwerking met Podium24 en Citaverde college).

Ook worden in het kader van de samenwerking van het onderwijsveld (Voordeel & Vervolg) mogelijkheden onderzocht (praktijkschool, BOL/BBL).

Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre hier vorm aan gegeven kan worden, hetgeen in een handleiding/draaiboek/contract geconcretiseerd wordt. Motivatie op korte en middellange termijn: het tekort aan lager geschoold technisch personeel op de arbeidsmarkt in combinatie met verhoogde uitstroom binnen de organisatie, maakt noodzakelijk dat de werving van nieuwe medewerkers ook in 2020 hoge prioriteit heeft.

- *Detachering medewerkers*
Vergroten van wederzijdse kennis en begrip door detachering van medewerkers tussen de verschillende instellingen, de gemeente en medeoverheden.
- *Smart city*
Smart city is een concept, gericht op het slimmer inzetten van data om met name de leefkwaliteit van bewoners en de gastvrijheid aan bezoekers te verhogen. Het is een methode om bestaande of toekomstige vraagstukken op te pakken. Samen met partners loopt een inventarisatie 'Wat doen we al?'. Vervolgens kijken we naar de mogelijkheden en keuzes die Smart City kent in samenwerking met burgers, bedrijven en de partners in de stad en daarbuiten. Op basis van deze output wordt in 2019 een visie geformuleerd, die nog dit jaar ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd. 2020 staat in het teken van het uitvoeren van de visie (uitvoeringsplan 2020).
- *(Eu)regionale samenwerking*
- In 2020 vindt verdere concretisering en uitwerking plaats van de eerste thema's voor de gezamenlijke Euregionale samenwerkingsagenda, zoals besproken op de eerste Euregionale werkconferentie op 19 juni 2019 in Maastricht. De thema's hebben betrekking op grensoverschrijdende arbeidsmarkt, cultuur, duurzaamheid en mobiliteit en sluiten aan op de in het coalitieakkoord genoemde thema's. Medio 2020 vindt een vervolgconferentie plaats, in Aken.

Realisatie 2020

bieden van leerwerktrajecten, praktijkstages en BOL/BBL-plekken. In gezamenlijkheid met onderwijspartijen en de gemeentelijke uitvoeringspartners re-integratie Participatiewet.

De Coronacrisis heeft in dit kader vanzelfsprekend beperkingen met zich meegebracht. Laat onverlet dat de inspanningen worden voortgezet en de opgedane ervaringen waar mogelijk een vervolg krijgen bij andere organisatieonderdelen in de vorm die daar dan het meest passend is.

- Detachering van medewerkers tussen de verschillende instellingen, de gemeente en medeoverheden heeft plaatsgevonden.
- Onze ambitie in begroting 2020 de raad eind 2019 een visie voor te leggen ter besluitvorming, waarna uitvoering in lijn met het uitvoeringsplan 2020 is gewijzigd. Een uitgevoerde nulmeting heeft geleid tot nieuwe inzichten en een gewijzigde koers. De raad is hierover geïnformeerd middels een RIB. In 2020 is duidelijk geworden dat de gemeente Maastricht al veel initiatieven heeft lopen of afgerond, die vallen onder de vlag van Smart City. Daarom koppelen we Smart City toepassingen aan bestaande opgaven.
- *(Eu)regionale samenwerking*
- De MAHHL-samenwerking is uitgebreid met Sittard-Geleen en Genk (vandaar MAHHL+). De zeven steden hebben een gezamenlijk jaarplan 2020 opgesteld, waarin de thema's vanuit de Euregionale werkconferentie uit 2019 hun eerste concrete uitwerking krijgen. Daarnaast is vanuit de MAHHL+ gewerkt aan betere positionering binnen de Euregio Maas-Rijn. Dit krijgt op basis daarvan in 2021 ook een eerste formatieve vertaling.

- Op Tripoolniveau wordt verder inhoud gegeven aan de Agenda Zuid-Limburg, zoals opgesteld in de aanloop naar de Provinciale Statenverkiezingen.

- Binnen Maastricht-Heuvelland staat vervolg van het traject van ambtelijke samenwerking met Meerssen in 2020 centraal, mochten de beide raden hiertoe eind 2019 daadwerkelijk besluiten.

- *Lobby*
De inhoud van het coalitieakkoord is medebepalend voor de Maastrichtse lobbyagenda. Samen met de provincie benadrukken wij in de Haagse lobby de belangen van de ontwikkeling van Maastricht, de regio en euregio voor heel Nederland: Limburg maakt Nederland groter. Ook richting euregio en Europa lobbyen wij intensief. Lobby-prioriteiten vanuit het coalitieakkoord in het lobbyplan zijn:
 - Verminderen van grenseffecten en slechten van fysieke en bureaucratische grenzen binnen de euregio op het gebied van economie en arbeidsmarkt
 - Verbeteren van internationale verbindingen Sittard/Heerlen-Maastricht-Luik-Brussel en Maastricht/Sittard-Heerlen-Aken-Keulen, gezamenlijk met Euregionale partners (idem)
 - Het onderscheidende internationale karakter van onze universiteit als een Europese Universiteit bepleiten richting Den Haag
 - Het ondersteunen van de Universiteit Maastricht in de verdere verbreding van haar science-profiel.
 - Einsteintelecoop, samen met onder meer provincie Limburg, na een diepgaande impactanalyse.

- *Positionering Maastricht (onderdeel Working on Europe)*
Kerndoel is het vasthouden en aantrekken van hoger en praktisch opgeleiden. Per saldo verliezen we jaarlijks 1000 inwoners aan met name de Randstad. Deze demografische ontwikkeling is een bedreiging voor ons vestigingsklimaat. In 2025 komt Limburg 70.000 mensen te kort om de economie draaiende te houden. Het werken aan een sterk imago (positionering) is een belangrijk instrument. De stad is te weinig bekend om zijn

Realisatie 2020

- De Tripool-samenwerking is in 2020 verbreed naar heel Zuid-Limburg via een bestuurdersconferentie 'Samenwerking Zuid-Limburg' op 30 september. Vervolgens is deze versterkte aanpak verder verankerd in het plan van aanpak voor het NOVI-gebied Zuid-Limburg, waarover de raad is geïnformeerd. Een gezamenlijke Zuid-Limburgse Regionale Investeringsagenda (RIA) is voorzien voor 2021.

- Aan de ambtelijke samenwerking Meerssen-Maastricht is intensief gewerkt, totdat vanwege ontwikkelingen binnen Meerssen besloten is om het bestuurlijk convenant niet vast te stellen en daarmee dit traject te beëindigen. De gemaakte kosten zijn afgerekend.

- In aanvulling op de in begroting 2020 genoemde lobby-prioriteiten is in 2020 onder meer ingezet op de gestarte discussie over de herverdeling van het gemeentefonds. Daarnaast is een traject gestart inzake (jaarlijkse) actualisatie van de lobbyprioriteiten, gericht op besluitvorming begin 2021.

- Door de bezuinigingen is het programma 'Positionering Maastricht' gefocust op de merkwaarde 'Carrièrekanalen'. Het concept voor een Euregionale Careerportal is in ontwikkeling en wordt gesondeerd binnen het bedrijfsleven. Een onderzoeksopzet naar vestigings- en vertrekmotieven is gereed, maar de uitvoering is uitgesteld omdat de

carrièrekanen, innovatiekracht en cultureel aanbod. We willen de stad positioneren als een internationale universiteitsstad (studentenstad) met een perfecte balans in wonen, werken en leven (onbegrensd en ontspannen). Werken aan dat imago doen we op basis van onderzoek naar vestigings- en vertrekmotieven en samen met beeldbepalende partners in de stad, regio en eigen organisatie (Maastricht Brand Partners). Met de partners heeft het college een strategie 'Positionering Maastricht' opgesteld. Het overkoepelende thema 'Working on Europe' is een belangrijke aanjager van onze internationale positionering.

- **Communicatiebereik**
Zoveel mogelijk Maastrichtenaars bereiken met gemeentelijke communicatie en dienstverlening. In een diverse internationale stad is dat een complexe opgave. De stad kent vele zeer uiteenlopende doelgroepen, met ieder zijn eigen mediaconsumptie en 'bubbles' (het fenomeen dat bevolkingsgroepen steeds meer van elkaar vervreemden omdat ze door social-media-algoritmen gefocust worden op hun eigen leefwereld). Het moderniseren van onze mediamix, met aandacht voor meertaligheid, (non-)digitalisering en moeilijk te bereiken doelgroepen, vergt een grondig plan van aanpak op basis van het meest recent (jaarlijks) mediaonderzoek. We zijn hiermee in Q2 2019 gestart, gericht op uitvoering in 2020.

Realisatie 2020

verwachting is dat de coronacrisis de onderzoeksresultaten sterk beïnvloedt.

- Het externe deskundigenadvies van Ina Bakker inzake het optimaliseren van het communicatiebereik (doelstelling coalitieakkoord) is op 23 juni 2020 aangeboden aan de raad. Doel is een maximaal bereik van alle doelgroepen in de stad. De vertaling van het advies Bakker in een aanpak is onderdeel van het Meerjarenbeleidsplan Communicatie. In de mediamix wordt een belangrijke stap gezet van papier naar digitaal. De formele besluiten daarvoor zijn eerder genomen door college en raad. Eerst door de wettelijke bekendmakingen te digitaliseren, daarna door de papieren communicatie in de VIA af te schaffen (bezuinigingen in pre-begroting 2020).

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

- Er is een actieve lobby gevoerd naar Den Haag voor de grenswerkers, die tussen wal en schip vielen in de financiële steunpakketten. Daarbij bleken ook de fiscale afspraken voor thuiswerkers negatief uit te pakken voor de vele grenspendelaars. Deze regeling is - vooralsnog tijdelijk - ten gunste van grenspendelaars bijgesteld.
- Opstellen rapportage "Verkenning structurele effecten coronacrisis voor Maastricht", als opmaat voor dialoog met raad en stad in 2021.

Wat heeft het gekost?

Bestuur (0.1)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		6.352	6.175	5.765	410 V
Baten		3	0	222	222 V
Saldo		6.349	6.175	5.543	632 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,410 mln. V

- Apparaatskosten € 0,287 mln. V
- Onderzoek regieorganisatie Meerssen € 0,178 mln. N
- College € 0,117 mln. V
- Diversen € 0,184 mln. V

Het voordeel op de apparaatskosten wordt met name veroorzaakt door het niet invullen van vacatureruimte (griffie en bestuurszaken).

Het onderzoek regieorganisatie Meerssen leidt tot hogere lasten die volledig zijn doorbelast aan de gemeente Meerssen.

Als gevolg van de coronamaatregelen zijn veel evenementen afgelast en heeft het college ook minder bezoeken afgelegd. Hierdoor zijn onder meer de vervoerskosten lager uitgevallen.

Baten € 0,222 mln. V

- Onderzoek regieorganisatie Meerssen € 0,178 mln. V
- Diversen € 0,044 mln. V

De kosten voor het onderzoek regieorganisatie Meerssen zijn doorbelast aan de gemeente Meerssen.

0.2 Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

- Tevredenheid over dienstverlening. Inwoners die contact opnemen ervaren een prettige, kwalitatief goede en betaalbare dienstverlening, waarbij de klant centraal staat.
- Een goed functionerende BRP (basisregistratie personen). De BRP beoogt een accuraat beeld te geven van de personen die in Maastricht wonen en vormt daarmee een afspiegeling van de werkelijkheid. Een goed functionerende BRP is een randvoorwaarde voor een kwalitatief goede dienstverlening aan de burger en voor naleving en handhaving van regelgeving.
- Alle Maastrichtenaars die willen en mogen stemmen, kunnen dit ook rechtmatig en zelfstandig. Hierbij wordt de Kieswet toegepast en nageleefd om efficiënte, toegankelijke en rechtmatige verkiezingen te faciliteren.

Effectindicator ¹	Realisatie		Begroting
	2019	2020	2020
Score tevredenheid klanten GemeenteLoket	8,7	8,5	8,8
Score tevredenheid klanten Callcenter	8,7	8,3	9,0
Score tevredenheid klanten Online dienstverlening	7,3	7,3	7,9

1) Bron: NVVB Dashboard Dienstverlening

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Online dienstverlening

Gemeentelijke informatie is nu al 24 uur per dag beschikbaar via www.gemeentemaastricht.nl. Daarnaast zijn er steeds meer producten en diensten online verkrijgbaar. Dat aantal bouwen we de komende jaren waar mogelijk uit. Voor een aantal producten en diensten zal online afgifte niet mogelijk worden. Bijvoorbeeld in verband met identiteitsvaststelling, geringe aantallen of complexe dienstverlening. Er blijft dus altijd een fysieke balie.

2. Kanaalsturing

De gemeentelijke diensten en producten kunnen via verschillende kanalen aan burgers, bedrijven en instellingen worden geleverd. Online, telefonisch, aan de balie, per post of e-mail en via social media. Burgers en bedrijven kiezen zelf hun contactkanaal. Middels actieve campagnes brengen we de verschillende mogelijkheden om producten aan te vragen onder de aandacht.

3. Engelstalig

Maastricht is een internationale stad. Daardoor wonen, werken, verblijven en studeren er steeds meer mensen die geen Nederlands spreken. Als gemeente passen wij de dienstverlening daar steeds meer op aan door relevante thema's en producten ook in het Engels aan te bieden.

4. Servicenormen

Als gemeente willen wij burgers en bedrijven goed en snel van dienst zijn. Daarbij is het belangrijk dat bekend is wat men van ons kan verwachten. Daarom zijn er servicenormen o.a. voor telefonie, balie-dienstverlening GemeenteLoket en afhandeling restpost.

Prestatie-indicator	Realisatie		Begroting
	2019	2020	2020
<i>Servicenormen gemeente Maastricht¹</i>			
Als u 14043 belt heeft u binnen 20 seconden een medewerker aan de lijn	68% ²	58% ³	80%
Als u een afspraak heeft bij het GemeenteLoket helpen wij u binnen 5 minuten	91%	89%	100%
Als u de gemeente een e-mail stuurt heeft u binnen 2 weken antwoord	94%	97%	100%
Als u de gemeente een brief stuurt heeft u binnen 4 weken antwoord	84%	90%	100%

1) Bron: Gemeente Maastricht

2) Per 2019 was de prognose dat het aantal calls zou afnemen o.a. vanwege de reisdocumentendip, er is toen ook formatie ingeleverd. De cijfers laten zien dat het aantal calls echter jaarlijks stijgt (2018: 164.000 calls; 2019: 167.000 calls; 2020: 177.000 calls). De daling van het servicelevel in 2019 is veroorzaakt door een wijziging in de bezoekersparkeerregeling, de vervanging van parkeerautomaten en het chippen van de afvalcontainers. De klanttevredenheid scoorde 8,7 in 2019.

3) De daling van het servicelevel in 2020 is veroorzaakt doordat er te weinig personeel was om 177.000 calls binnen de servicenorm te beantwoorden. Vanwege corona veel complexe vragen rondom de uitvoering van de steeds wijzigende maatregelen, het bemensen van het Steunpunt corona, meer terugbelnotities wat arbeidsintensiever is dan het telefonisch beantwoorden van de vraag, thuiswerken ook voor callcenter-medewerkers met minder faciliteiten dan op kantoor. De klanttevredenheid 2020 scoorde 8,3.

5. Beelden bijstellen

De beeldvorming over de gemeentelijke dienstverlening is nog te vaak negatief, terwijl er in de praktijk veel goed gaat. Incidenten krijgen veel aandacht. Via social media gaat dit steeds sneller. Goede resultaten en mooie ontwikkelingen worden niet actief genoeg gecommuniceerd c.q. krijgen te weinig aandacht. We zetten in op actieve communicatie via bestaande kanalen, maar vooral ook via social media.

6. BRP

We werken continu aan een correcte BRP door middel van goede registratie, kwaliteitscontroles, fraudeonderzoeken en adresonderzoeken.

7. Verkiezingen

We organiseren - op het moment dat dit aan de orde is – verkiezingen voor Europa, de Tweede Kamer, Provinciale Staten, het Waterschap en de gemeenteraad.

Realisatie 2020

Realisatie prestatie 4 zie bovenstaande tabel. Realisatie overige prestaties conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2020?

Realisatie 2020	
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">De pilot 'meer werken op afspraak' is op 1 januari 2019 van start gegaan bij het GemeenteLoket voor de producten Burgerlijke stand, Burgerzaken, Bouwen, Wonen en Parkeren. Het college besluit in 2020 op basis van een evaluatie van de pilot of meer werken op afspraak wel/niet een structurele werkwijze wordt bij het GemeenteLoket.	<ul style="list-style-type: none">In april 2020 heeft het college besloten dat het GemeenteLoket op afspraak blijft werken.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

Voor onze eigen inwoners is een Steunpunt Corona ingericht, waar medewerkers van het Callcenter mensen te woord stonden naar aanleiding van hulp- en steunvragen.

Wat heeft het gekost?

Burgerzaken (0.2)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		3.787	3.968	3.930	38 V
Baten		1.913	1.913	1.451	462 N
Saldo		1.874	2.055	2.479	424 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,038 mln. V

- Rijksleges burgerzaken € 0,130 mln. V
- Diversen € 0,092 mln. N

Het aantal aanvragen van producten bij burgerzaken waaronder rijbewijzen, identiteitsbewijzen en paspoorten is als gevolg van de coronamaatregelen sterk afgenomen. Hierdoor zijn de lasten in verband met te betalen rijksleges lager.

Baten € 0,462 mln. N

- Leges burgerzaken € 0,437 mln. N
- Diversen € 0,025 mln. N

Het aantal aanvragen van producten bij burgerzaken waaronder rijbewijzen, identiteitsbewijzen en paspoorten is als gevolg van de coronamaatregelen sterk afgenomen.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Het gaat hier om beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt. Deze gebouwen/ gronden passen in verwachte gemeentelijke bebouwingsuitbreiding, maar waarvoor nog geen grondexploitatiebegroting gestart is. Zie ook de paragraaf grondbeleid.

Wat heeft het gekost?

Beheer overige gebouwen en gronden (0.3)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		13.163	15.670	5.996	9.674 V
Baten		5.556	5.701	5.999	298 V
Saldo		7.607	9.969	-3	9.972 V

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 9,674 mln. V

- MECC € 9,534 mln. V
- Kwijtschelding huren/huurkortingsregeling € 0,619 mln. N
- Kapitaallasten € 0,582 mln. V
- Diversen € 0,177 mln. V

De storting in de reserve kapitaallasten ter dekking van de kapitaallasten MECC is in de begroting niet als dotatie aan de reserve opgenomen maar is bij dit taakveld als last verwerkt. De storting in de reserve heeft daarom conform het BBV nog niet plaatsgevonden. Hierdoor ontstaat op dit taakveld een voordeel. De geraamde onttrekking aan de reserve heeft in 2020 eveneens niet plaatsgevonden. Per saldo is er geen resultaat.

Als onderdeel van de coronamaatregelen heeft huurkijtschelding aan Muziekgieterij en Lumière plaatsgevonden (€ 0,322 mln.). Verder is sprake van een additionele storting in de voorziening dubieuze debiteuren van € 0,297 mln. ten behoeve van de als gevolg van corona vastgestelde huurkortingsregeling.

Met betrekking tot diverse vastgoedobjecten is geconstateerd dat economische levensduur langer is dan eerder werd verondersteld. Dit onder meer als gevolg goed onderhoud. Besloten is om voor deze objecten de afschrijvingstermijn te verlengen met als gevolg lagere kapitaallasten. Verder leidt de lagere rente tot lagere kapitaallasten.

Baten € 0,298 mln. V

- Bebouwd onroerend goed € 0,210 mln. V
- Diversen € 0,088 mln. V

Het voordeel bij bebouwd onroerend goed betreft met name hogere huuropbrengsten. Ondanks de coronacrisis is er weinig leegstand in de portefeuille.

0.4 Overhead

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Maastricht realiseert haar doelen met aanvaardbare overhead. In het BBV is bepaald welke kosten onder overhead vallen. Het gevolg is dat in programma 1 tot en met 8 alleen baten en lasten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Dit wil zeggen dat in die programma's alleen de kosten van de bedrijfsvoering worden verantwoord die direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Globaal bestaat de overhead volgens de definitie van de BBV uit de onderwerpen: Bestuursondersteuning en beleidsadviesing; Financiën; Personeelszaken en organisatie; Juridische zaken (exclusief bezwaar en beroep); Informatievoorziening, automatisering van systemen ten behoeve van de gemeentebrede bedrijfsvoering, documentmanagement en informatievoorziening; Facilitaire zaken en huisvesting; Interne en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie; Verzekeringen; Hiërarchisch leidinggevenden, controllers en managementondersteuning werkzaam in de primaire processen.

Wat heeft het gekost?

Overhead (0.4)				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	56.121	52.288	54.993	2.705 N
Baten	183	3.705	5.292	1.587 V
Saldo	55.938	48.583	49.701	1.118 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 2,705 mln. N

- Personeelslasten € 1,755 mln. N
- Informatie en automatisering (ICT) € 1,332 mln. N
- Huisvestingslasten € 0,946 mln. V
- Diversen € 0,564 mln. N

Baten € 1,587 mln. V

- Personeelslasten € 0,926 mln. V
- Diversen € 0,661 mln. V

0.5 Treasury

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Zie hiervoor de paragraaf financiering.

Wat heeft het gekost?

Treasury (0.5)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		9.041	7.870	7.053	817 V
Baten		9.841	9.841	7.875	1.966 N
Saldo		-800	-1.971	-822	1.149 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,817 mln. V

- Rentelasten € 0,763 mln. V
- Diversen € 0,054 mln. V

Door enerzijds een lagere marktrente dan begroot (waardoor goedkoop financieringen konden worden aangetrokken) en door een lager dan verwacht volume aan nieuw aan te trekken leningen, is er een voordeel behaald op de rentelasten.

Baten € 1,966 mln. N

- Rentebaten € 1,511 mln. N
- Dividend BNG € 0,471 mln. N
- Diversen € 0,016 mln. V

De lagere rente heeft ook geleid tot een lagere omslagrente. Dit nadeel op het taakveld treasury leidt bij andere taakvelden tot voordelen omdat kapitaallasten hierdoor lager zijn.

0.61 OZB woningen

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Dit betreft de kosten voor de waardebepaling woningen in het kader van de wet Waardering Onroerende Zaken en de baten vanuit de heffing en inning van gemeentelijke onroerendezaakbelastingen woningen.

Wat heeft het gekost?

OZB - Woningen (0.61)		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		0	0	0	0 N
Baten		16.047	16.047	16.115	68 V
Saldo		-16.047	-16.047	-16.115	68 V

0.62 OZB niet-woningen

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Dit betreft de waardebeoordeling van niet-woningen in het kader van de wet Waardering Onroerende Zaken en de heffing en inning van gemeentelijke onroerendezaakbelastingen niet-woningen.

Wat heeft het gekost?

OZB - Niet woningen (0.62)	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	0	0	0	0 N
Baten	17.430	17.430	17.803	373 V
Saldo	-17.430	-17.430	-17.803	373 V

Toelichting op de afwijkingen

De gerealiseerde opbrengsten OZB zijn hoger dan begroot. Een deel van die hogere opbrengsten (€ 0,192 mln.) heeft betrekking op voorgaande jaren. De realisatie is mede afhankelijk van de inschatting vooraf van de waardeontwikkeling, bezwaarafhandeling en leegstand. De WOZ-waardes zijn door bezwaarafhandeling minder gecorrigeerd dan vooraf werd verwacht.

0.63 Parkeerbelasting

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

In dit taakveld komen tot uitdrukking de inkomsten voor betaald parkeren, naheffing en invordering en opbrengsten van parkeerfaciliteiten en – boetes.

Wat heeft het gekost?

Parkeerbelasting (0.63)	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	157	0	0	0 N
Baten	2.143	9.300	6.072	3.228 N
Saldo	-1.986	-9.300	-6.072	3.228 N

Toelichting op de afwijkingen

Baten € 3,228 mln. N

- Straatparkeren effect corona € 2,406 mln. N
- Overdracht terrein Kennedybrug € 0,822 mln. N

Het aantal bezoekers aan de stad is als gevolg van de coronamaatregelen fors afgenomen waardoor de parkeeropbrengsten ver achterblijven op de begroting. Het tekort op straatparkeren bedraagt € 1,769 mln. Verder zijn er door de afname van het aantal bezoekers minder parkeerboetes uitgeschreven waardoor de opbrengsten uit naheffingen lager zijn dan geraamd (€ 0,637 mln. minder).

De overdracht van het terrein Kennedybrug leidt tot lagere opbrengsten uit parkeren.

0.64 Belastingen overig

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

In dit taakveld komen tot uitdrukking de heffing en inningen van de overige gemeentelijke belastingen waaronder de hondenbelasting en toeristenbelasting.

Wat heeft het gekost?

Belastingen overig (0.64)				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	731	731	620	111 V
Baten	7.981	2.739	2.480	259 N
Saldo	-7.250	-2.008	-1.860	148 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 0,111 mln. V

- Diversen € 0,111 mln. V

Baten € 0,259 mln. N

- Precario evenementen en driehoeksborden € 0,236 mln. N
- Diversen € 0,023 mln. N

Vanwege de coronamaatregelen hebben wij minder aanvragen voor vergunningen horeca en het gebruik van de openbare ruimte gehad. Hierdoor hebben we nagenoeg geen opbrengsten voor evenementen en driehoeksborden ontvangen. Verder laten de opbrengsten van precariobelasting voor geplaatste voorwerpen en terrassen een nadeel zien. Vanwege de coronamaatregelen konden ondernemers hun terrassen voor een groot deel niet of niet optimaal benutten en zijn er verminderingen toegekend. Een deel hiervan is gedekt uit de post onvoorzien (€ 100.000).

0.7 Algemene en overige uitkering gemeentefonds

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Tot dit taakveld behoren de Algemene Uitkering, Integratie-uitkeringen – zoals de integratie-uitkering WMO en de Integratie-uitkering Sociaal Domein – en decentralisatie-uitkeringen. De gemeentefonds-middelen zijn vrij besteedbaar, dit is een algemeen dekkingsmiddel. Inzet wordt integraal afgewogen in de kadernota en de begroting. In de mei-, september- en decembercirculaire geeft het Rijk informatie over de hoogte en verdeling.

Wat heeft het gekost?

Algemene uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds (0.7)				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	513	2	198	196 N
Baten	265.825	272.780	280.223	7.443 V
Saldo	-265.312	-272.778	-280.025	7.247 V

Toelichting op de afwijkingen

Als compensatie voor de financiële effecten van de coronamaatregelen heeft de gemeente over 2020 via de algemene uitkering een bedrag van € 9,324 mln. ontvangen. Op de reguliere algemene uitkering is sprake een nadeel.

0.8 Overige baten en lasten

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

In dit taakveld zijn de overige baten en lasten ondergebracht die niet tot een specifiek taakveld behoren, zoals het budget voor onvoorzien uitgaven, de verrekening tussen sectoren in het kader van de afdracht van BTW Compensatie Fonds en de exploitatie van deelnemingen.

Wat heeft het gekost?

Overige baten en lasten (0.8)					
		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		-9.072	13.504	17.344	3.840 N
Baten		9.245	6.141	7.254	1.113 V
Saldo		-18.317	7.363	10.090	2.727 N

Toelichting op de afwijkingen

Lasten € 3,840 mln. N

- Aanpassing voorziening WOM € 5,551 mln. N
- Risicobuffer/onvoorzien € 1,648 mln. V
- Diversen € 0,063 mln. V

Baten € 1,113 mln. V

- Suppletie btw € 0,495 mln. V
- Rendabele uren projecten en derden € 0,274 mln. V
- Diversen € 0,344 mln. V

Over de jaren 2015-2019 is met betrekking tot de producten bijzondere bijstand en re-integratie een suppletieaangifte btw ingediend die heeft geleid tot een bate van € 0,495 mln. In 2020 zijn meer (rendabele) uren toegeschreven naar projecten en derden.

Onvoorzien

De totale omvang van de risicobuffer bedroeg op begrotingsbasis € 2,569 mln. en was opgebouwd uit de post onvoorzien ad € 0.242 mln. en het positieve begrotingssaldo van € 2,327 mln.

De risicobuffer is in 2020 ingezet voor:

- Opstartplan binnenstad/voetgangerszone (corona) € 0,337 mln.
- Huurkijtschelding 2020 (corona) € 0,506 mln.
- Diversen € 0,078 mln.

0.9 Vennootschapsbelasting

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Met ingang van 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Deze invoering heeft vooralsnog niet geleid tot een belastingplicht voor de vastgoed- en bouwgrond-exploitatie. Wel is dat het geval voor (een deel van) het afvalbedrijf. Daarnaast is de belastingdienst van mening dat vennootschapsbelasting verschuldigd is over de inkomsten behaald via reclame-concessies. De gemeente Maastricht en andere gemeenten in Nederland zijn het niet eens met dit standpunt. Dit traject loopt nog.

Alle informatie over grondbeleid inclusief vennootschapsbelasting is gebundeld in de paragraaf grondbeleid.

Wat heeft het gekost?

Vennootschapsbelasting (0.9)					
		Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	x € 1.000				
Lasten		0	0	916	916 N
Baten		0	0	0	0 N
Saldo		0	0	916	916 N

Toelichting op de afwijkingen

Aanslagen vennootschapsbelasting over de jaren 2016 tot en met 2020 leiden tot een last van in totaal € 0,916 mln. in 2020. Op het punt van de reclame-inkomsten heeft de belastingdienst een ander standpunt ingenomen dan gemeenten. De bezwaarprocedure van gemeenten tegen het standpunt van de Belastingdienst loopt nog.

0.10 Mutaties reserves

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

In dit taakveld zijn alle mutaties (vermeerderingen en vermeerderingen) in de reserves opgenomen. In jaarrekening (hoofdstuk 2) is een verloopoverzicht opgenomen van alle reserves.

Wat heeft het gekost?

Mutaties reserves (0.10)				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lasten	24.936	27.257	40.317	13.060 N
Baten	39.650	54.724	47.686	7.038 N
Saldo	-14.714	-27.467	-7.369	20.098 N

Voor een toelichting op de mutaties in reserves verwijzen wij naar de toelichting op de reserves in hoofdstuk 2 Jaarrekening.

Algemene dekkingsmiddelen

Op basis van het BBV dient binnen de programmaverantwoording een overzicht te worden opgenomen van de algemene dekkingsmiddelen. Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald en dus vrij besteedbaar zijn. De algemene dekkingsmiddelen zijn als volgt opgebouwd:

Specificatie algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	42.713	44.785	41.850	2.935 N
Algemene uitkeringen	265.312	272.778	280.025	7.247 V
Dividend	1.184	1.184	740	444 N
Saldo van de financieringsfunctie	-384	787	82	705 N
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0 N
Totaal algemene dekkingsmiddelen	308.825	319.534	322.697	3.163 V

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 0 Bestuur en ondersteuning				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
x € 1.000				
Bestuur (0.1)	6.352	6.175	5.765	410 V
Burgerzaken (0.2)	3.787	3.968	3.930	38 V
Beheer overige gebouw en en gronden (0.3)	13.163	15.670	5.996	9.674 V
Overhead (0.4)	56.121	52.288	54.993	2.705 N
Treasury (0.5)	9.041	7.870	7.053	817 V
OZB - Woningen (0.61)	0	0	0	0 N
OZB - Niet w oningen (0.62)	0	0	0	0 N
Parkeerbelasting (0.63)	157	0	0	0 N
Belastingen overig (0.64)	731	731	620	111 V
Algemene uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds (0.7)	513	2	198	196 N
Overige baten en lasten (0.8)	-9.072	13.504	17.344	3.840 N
Vennootschapsbelasting (0.9)	0	0	916	916 N
Mutaties reserves, stortingen (0.10)	24.936	27.257	40.317	13.060 N
Totaal lasten	105.729	127.465	137.132	9.667 N
x € 1.000				
Bestuur (0.1)	3	0	222	222 V
Burgerzaken (0.2)	1.913	1.913	1.451	462 N
Beheer overige gebouw en en gronden (0.3)	5.556	5.701	5.999	298 V
Overhead (0.4)	183	3.705	5.292	1.587 V
Treasury (0.5)	9.841	9.841	7.875	1.966 N
OZB - Woningen (0.61)	16.047	16.047	16.115	68 V
OZB - Niet w oningen (0.62)	17.430	17.430	17.803	373 V
Parkeerbelasting (0.63)	2.143	9.300	6.072	3.228 N
Belastingen overig (0.64)	7.981	2.739	2.480	259 N
Algemene uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds (0.7)	265.825	272.780	280.223	7.443 V
Overige baten en lasten (0.8)	9.245	6.141	7.254	1.113 V
Vennootschapsbelasting (0.9)	0	0	0	0 N
Mutaties reserves, onttrekkingen (0.10)	39.650	54.724	47.686	7.038 N
Totaal baten	375.817	400.321	398.472	1.849 N
x € 1.000				
Bestuur (0.1)	6.349	6.175	5.543	632 V
Burgerzaken (0.2)	1.874	2.055	2.479	424 N
Beheer overige gebouw en en gronden (0.3)	7.607	9.969	-3	9.972 V
Overhead (0.4)	55.938	48.583	49.701	1.118 N
Treasury (0.5)	-800	-1.971	-822	1.149 N
OZB - Woningen (0.61)	-16.047	-16.047	-16.115	68 V
OZB - Niet w oningen (0.62)	-17.430	-17.430	-17.803	373 V
Parkeerbelasting (0.63)	-1.986	-9.300	-6.072	3.228 N
Belastingen overig (0.64)	-7.250	-2.008	-1.860	148 N
Algemene uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds (0.7)	-265.312	-272.778	-280.025	7.247 V
Overige baten en lasten (0.8)	-18.317	7.363	10.090	2.727 N
Vennootschapsbelasting (0.9)	0	0	916	916 N
Mutaties reserves (0.10)	-14.714	-27.467	-7.369	20.098 N
Totaal saldo	-270.088	-272.856	-261.340	11.516 N

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020
Productiemiddelen / werkomgeving	4.827
Huisvesting / gebouwen	1.199
Mecc	18.714

1.2 Paragrafen

Coronaparagraaf

Inleiding

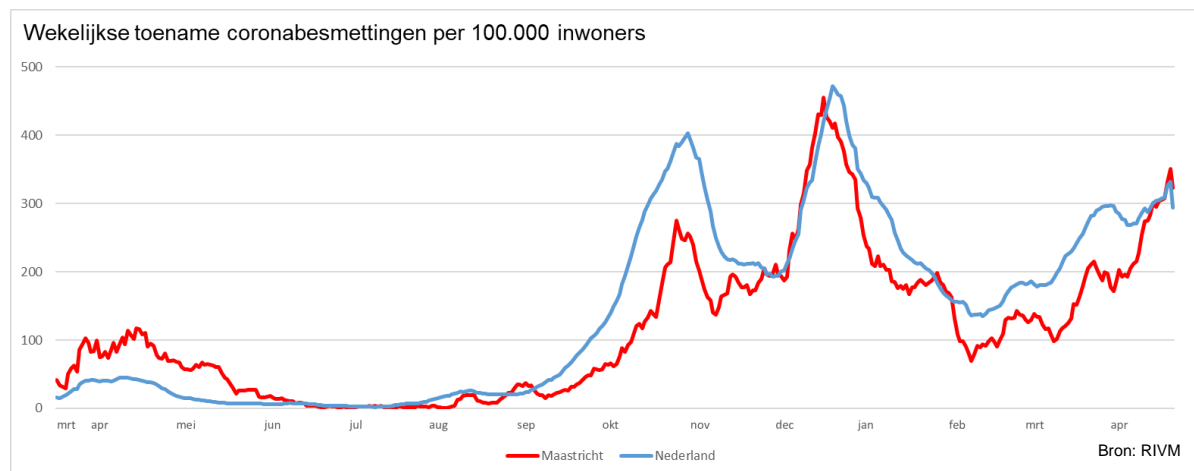
De uitbraak van corona eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van corona kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

De uitbraak is een gebeurtenis die niet aan één programma/taakveld is toe te rekenen. In deze paragraaf willen wij u een integraal overzicht geven van de maatregelen, activiteiten en werkzaamheden ten gevolge van corona op de verschillende beleidsterreinen. We lichten toe wat de kosten, gemiste opbrengsten en risico's van corona op de programma's zijn (geweest) en hebben, voor zover dat op dit moment mogelijk is, aandacht voor verwachte maatschappelijke en financiële gevolgen van corona voor 2021 en de jaren daarna. We merken op dat de in deze paragraaf opgenomen bedragen voor wat betreft hogere of lagere inkomsten en uitgaven deels gebaseerd zijn op inschattingen omdat niet altijd exact in beeld kan worden gebracht wat het financiële effect van corona is. De inzet van eigen medewerkers is niet betrokken bij het in beeld brengen van de (extra) kosten veroorzaakt door de coronacrisis.

Algemeen

Corona heeft in de eerste plaats een effect op gezondheid. In Maastricht zijn in 2020 in totaal 4.816 mensen positief getest. Dat aantal is in 2021 verder toegenomen tot bijna 8.800 begin mei 2021. In 2020 zijn 156 Maastrichtenaren overleden aan het coronavirus. Inmiddels is dat aantal toegenomen tot 193 (begin mei 2021).

In Maastricht lag het gemiddeld aantal besmettingen per 100.000 inwoners per week in de eerste maanden na de uitbraak boven het landelijk gemiddelde. Dat beeld is na juni 2020 gewijzigd en sindsdien ligt het gemiddeld aantal besmettingen per 100.000 inwoners per week in Maastricht, op een aantal weken na, onder het landelijk gemiddelde.

Korte termijneffecten op de gemeente

Corona heeft een groot effect op onze gemeente en de gemeentelijke organisatie. Dankzij de betrokkenheid, flexibiliteit en creativiteit van al onze medewerkers is de gemeentelijke organisatie erin geslaagd om een groot deel van de ambities in 2020 toch te realiseren.

De crisis is nog niet voorbij. Ook het jaar 2021 is een jaar dat in belangrijke mate zal worden beïnvloed door corona en de gevolgen van de coronacrisis. We hopen langzaam uit de crisis te komen en weer richting het oude 'normaal' te kunnen bewegen. De korte termijneffecten van de crisis op onze inwoners en bedrijven en daarmee ook op onze gemeente zullen waarschijnlijk pas volledig

in beeld komen nadat de coronamaatregelen zijn opgeheven. Dan kunnen we weer zonder barrières het gesprek met elkaar voeren. Daarbij zullen we in eerste instantie vooral aandacht hebben voor de meest kwetsbare inwoners en ondernemers.

Verwachte lange termijneffecten op de gemeente

De coronacrisis raakt vooral onze kwetsbare inwoners en bedrijven hard. Zorg en ondersteuning voor deze kwetsbare inwoners staan onder druk. Vele bedrijven en instellingen ervaren de gevolgen van de coronamaatregelen. De gemeente steunt inwoners, bedrijven en instellingen binnen haar mogelijkheden. De realiteit is echter dat de problemen bij inwoners, bedrijven en instellingen mogelijk pas zichtbaar worden nadat de gezondheids crisis is beëindigd en de financiële ondersteuning door het Rijk wordt afgebouwd of zelfs volledig stopt. Dan kan het lange termijneffect op de gemeente worden bepaald en kunnen we, indien nodig, onze ambities en doelstellingen bijstellen.

Genomen en te nemen maatregelen en activiteiten

De uitbraak van het coronavirus heeft sinds maart 2020 geleid tot onvoorziene inspanningen. Zo is er substantieel niet alleen extra inzet gepleegd door de gemeente, maar ook door diverse van onze verbonden partijen zoals de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de GGD Zuid-Limburg. Samen is gekeken hoe we de gezondheid van onze inwoners zoveel mogelijk kunnen waarborgen en hoe we onze stad op een goede manier door deze moeilijke periode kunnen loodsen. De gemeenteraad is hierover regelmatig geïnformeerd.

Belangrijke maatregelen en activiteiten betroffen:

- Inrichten Steunpunt Corona;
- Regelen en handhaven van de coronamaatregelen en het zoeken naar tijdelijke oplossingen;
- Fungeren als vraagbaak voor (zelfstandige) ondernemers, instellingen en organisaties over de steunmaatregelen;
- Beantwoorden vragen grenswerkers en lobby naar Den Haag voor grenswerkers, die tussen wal en schip vielen in de steunpakketten;
- Uitstellen evaluatie en actualisatie economische nota's omdat de benodigde participatie niet mogelijk was en het toekomstperspectief te onzeker was;
- Schuiven met onderhoudswerkzaamheden in sportaccommodaties teneinde sluiting wegens onderhoud na opheffing coronamaatregelen zoveel mogelijk te voorkomen;
- Uitvoeren Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo);
- Uitrollen voetgangersplan voor de binnenstad.

Totaal financiële effecten

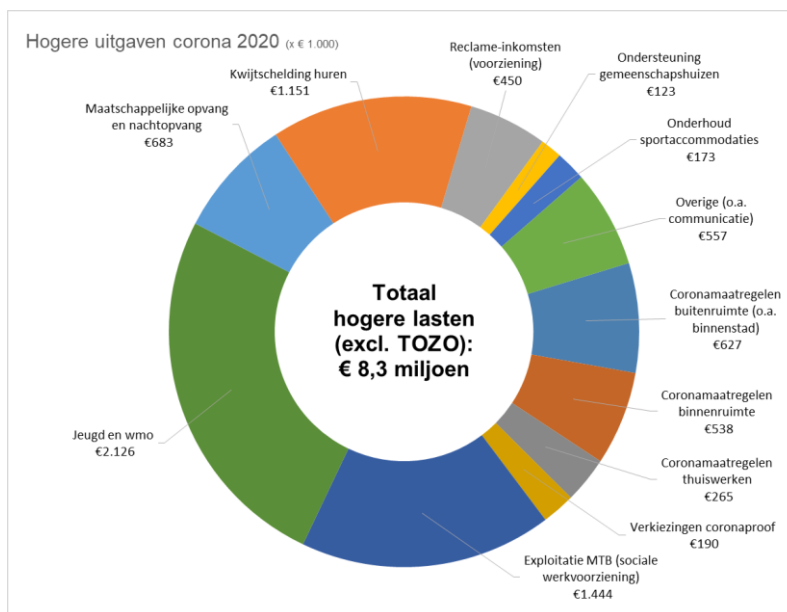
De coronacrisis heeft financiële gevolgen voor de gemeente. Zowel de uitgaven (lasten) als de inkomsten (baten) worden geraakt. In deze paragraaf worden de financiële effecten middels diagrammen zichtbaar gemaakt en benoemd. Een nadere toelichting op de financiële effecten treft u aan bij de toelichting op de effecten per programma. Hierbij merken we op sommige effecten van invloed zijn op meerdere programma's. In de diagrammen zijn deze effecten in totaliteit weergegeven, in de nadere toelichting zijn deze per programma verwerkt.

Hogere uitgaven

Een belangrijk deel van de hogere uitgaven heeft betrekking op het treffen van maatregelen om te voldoen aan de coronamaatregelen en daarmee de verspreiding van het coronavirus te beperken. Daarbij kan worden gedacht aan beschermingsmaatregelen voor medewerkers en bezoekers aan gemeentelijke locaties, aanpassingen e.d. in de openbare ruimte en faciliteren van thuiswerken door medewerkers.

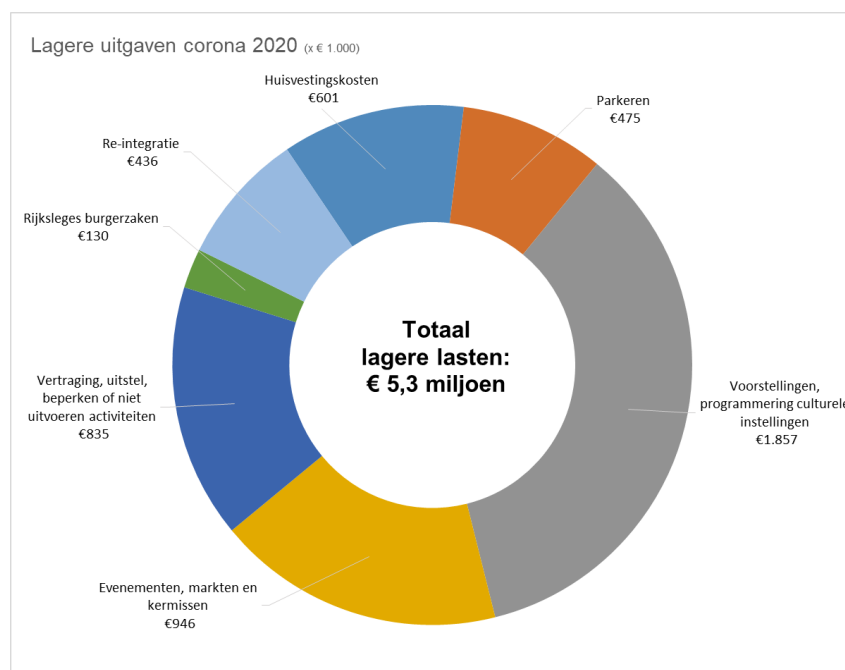
Daarnaast is sprake van indirecte uitgaven zoals de hogere exploitatiebijdrage MTB omdat medewerkers van de MTB veel minder konden worden ingezet, de compensatie van zorginstellingen (jeugd en wmo), kwijtschelding van huren en de voorziening op reclame-inkomsten die is getroffen.

Bij de sportaccommodaties is de sluiting van de accommodaties gebruikt om onderhoudswerkzaamheden naar voren te halen.

Lagere uitgaven

De coronamaatregelen leiden niet alleen tot hogere uitgaven. Er is ook sprake van lagere uitgaven omdat evenementen, voorstellingen e.d. niet doorgingen en er derhalve geen kosten hoefden te worden gemaakt.

Het merendeel van de medewerkers werkt sinds het begin van de coronacrisis thuis waardoor de huisvestingskosten lager uitvallen.

Omdat aantal (parkerende) bezoekers aan de stad fors is gedaald, hoeven er minder kosten te worden gemaakt voor parkeren.

Verder zijn activiteiten niet of anders uitgevoerd hetgeen heeft geleid tot lagere kosten. Zo zijn re-integratietrajecten niet of slechts beperkt uitgevoerd. Voor een deel van deze posten geldt dat de betreffende activiteiten na afloop van de crisis alsnog zullen worden uitgevoerd.

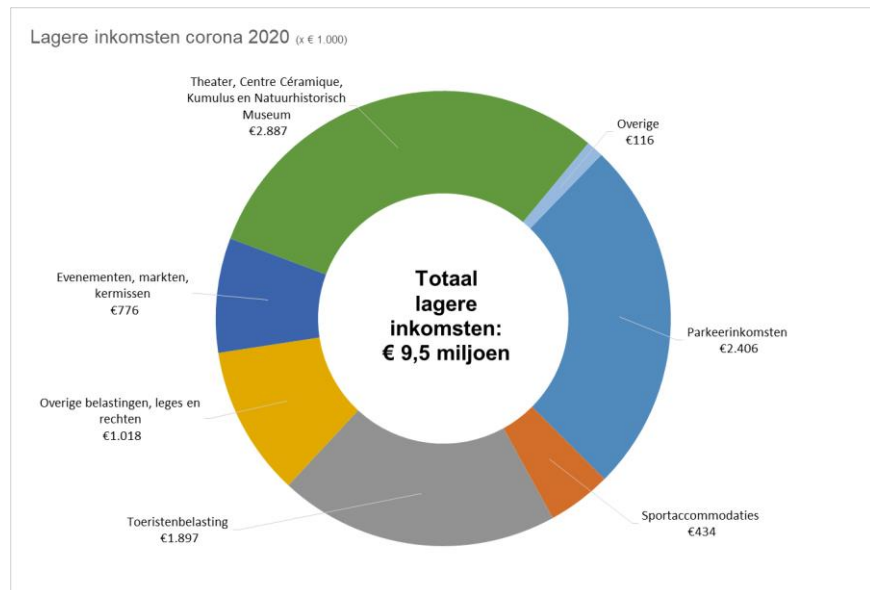
Lagere inkomsten

De coronamaatregelen hebben geleid tot minder bezoekers aan de stad waardoor parkeerinkomsten en inkomsten uit toeristenbelasting lager zijn gerealiseerd dan begroot.

De gemeentelijke culturele instellingen en sportaccommodaties waren als gevolg van de maatregelen beperkt of helemaal niet toegankelijk.

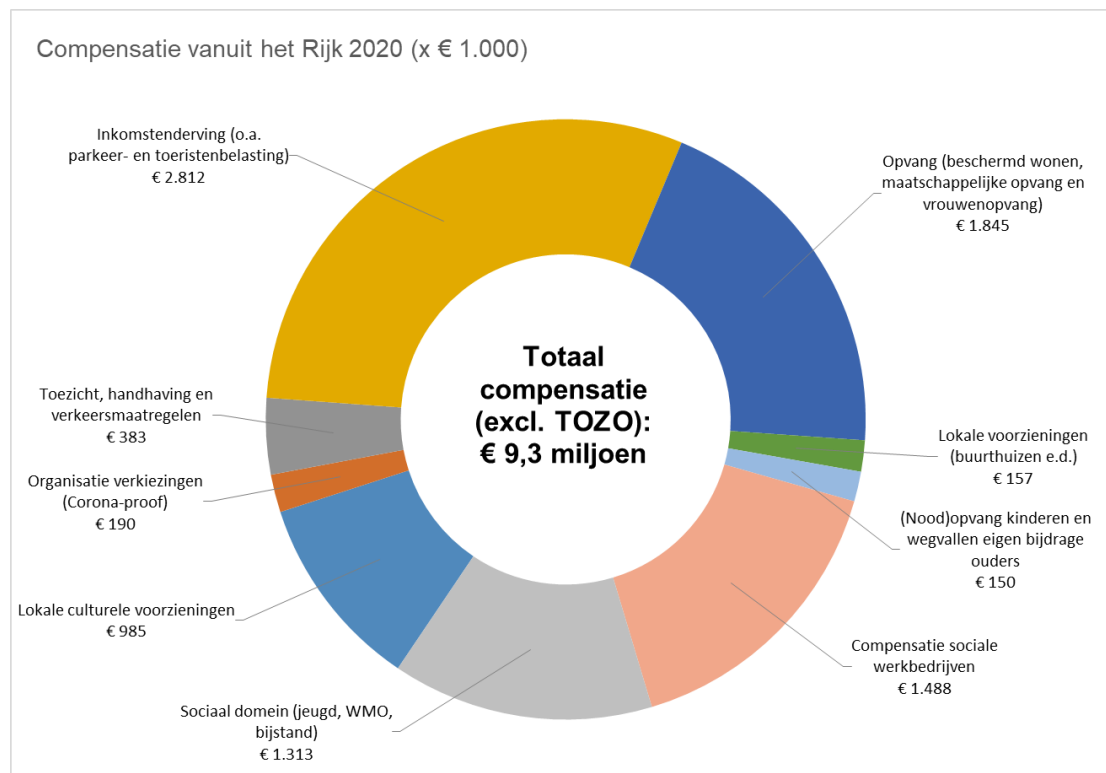
Evenementen, markten en de kermis gingen niet door. Hierdoor bleven de inkomsten ver achter op de begroting.

Verder daalden de inkomsten omdat er minder aanvragen waren voor gebruik openbare ruimte en horecavergunningen.

Compensatie door het Rijk

Voor een aantal gebeurtenissen is er compensatie vanuit het Rijk. De VNG heeft met het kabinet afgesproken dat gemeenten reëel gecompenseerd worden voor de extra kosten en inkomstenderving naar aanleiding van de coronacrisis. De decembercirculaire gemeentefonds 2020 gaf inzicht in de verdeling van de coronacompensatie naar gemeenten op basis van de 3 coronapakketten. De compensatie voor de gemeente Maastricht in 2020 bedraagt in € 9.324.000. De opbouw van dit bedrag is weergegeven in het volgende diagram.

Voor een aantal compensatiemaatregelen is de exacte verdeling en daarmee het bedrag per gemeente nog niet bekend c.q. opgenomen, omdat bijvoorbeeld voor het bepalen van de definitieve compensatie van de inkomstenderving over 2020 de afspraak geldt dat dit in 2021 gebeurt op basis van de vastgestelde jaarrekeningcijfers 2020. Omdat gemeenten nog geen voldoende nauwkeurige en betrouwbare schatting kunnen maken van hun aandeel in het door het Rijk toegezegde

compensatiepakket mag, ondanks het feit dat de compensatie betrekking heeft op 2020, in 2020 geen rekening worden gehouden met een aanvullende financiële bijdrage van het Rijk.

Naast de hiervoor vermelde compensatie vanuit het Rijk die middels de algemene uitkering is ontvangen, heeft de gemeente compensatie ontvangen voor de uitvoering van de TOZO-regeling (voor zowel de uitkeringscomponent als de uitvoeringskosten, in totaal € 20.864.000), is een tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19 van het Ministerie van VWS ontvangen (€ 103.000) en heeft het Theater een bijdrage van € 397.000 ontvangen uit het Fonds Podiumkunsten.

De totale financiële impact van de coronacrisis voor de gemeente Maastricht bedraagt ruim € 2,6 mln. negatief en is als volgt opgebouwd:

bedragen x € 1.000	TOZO *	overige	totaal
Hogere uitgaven	-20.984	-8.327	-29.191
Lagere uitgaven		5.280	5.280
Hogere inkomsten	20.984	615	21.479
Lagere inkomsten		-9.534	-9.534
<i>Effecten corona exclusief compensatie Rijk</i>	0	-11.966	-11.966
Compensatie Rijk (algemene uitkering)		9.324	9.324
Saldo effect corona 2020	0	-2.642	-2.642

* Dit betreft de in 2020 verantwoorde lasten voor uitkeringen en uitvoeringskosten alsmede de hiervoor van het Rijk ontvangen bijdragen. Met de in programma 6 Sociaal domein verwerkte vrijval van de nog niet bestede rijksbijdrage is in deze tabel geen rekening gehouden. In de toelichting per programma lichten wij dit verder toe.

Risico's

Een belangrijk deel van 2021 wordt inmiddels ook beheerst door corona. De grootschalige vaccinatie van de bevolking in 2021 heeft een positief effect en luidt het einde van de coronacrisis in. Toch zal een groot aantal van de in deze paragraaf benoemde effecten in 2021 nog voorkomen. Verder betekent het einde van de gezondheids crisis nog niet het einde van de economische crisis. Alhoewel verwacht wordt dat de economie zich snel zal herstellen, moeten we rekening houden met nadelige economische gevolgen die pas zichtbaar zullen worden nadat bijvoorbeeld de ondersteuning van het Rijk voor ondernemers en instellingen afloopt.

Corona heeft het leven van velen in belangrijke mate beïnvloed. Die effecten zijn, mede als gevolg van de coronamaatregelen, niet altijd zichtbaar en daardoor nog niet altijd in beeld. Daarbij denken we aan zorg en ondersteuning van kwetsbare groepen die, ondanks het feit dat er maximaal is ingezet op het leveren van adequate zorg en ondersteuning, toch minder optimaal heeft plaatsgevonden. Dat kan leiden tot het inhalen van zorg maar ook leidt wellicht ook tot meer zorg.

De VNG is continue in gesprek met het Rijk over de compensatie van gemeenten voor de hiervoor benoemde posten. Er blijft echter sprake van een risico omdat enerzijds de omvang van door corona veroorzaakte 'schade' nog niet volledig in beeld is en anderzijds de omvang van de compensatie door het Rijk nog niet bekend is.

In de toelichting op de effecten per programma wordt per programma nader ingegaan op de risico's.

Inzet van de ambtelijke organisatie

De coronacrisis heeft een grote impact op de ambtelijke organisatie. Een groot deel van de medewerkers werkt sinds het begin van de crisis thuis. Voor medewerkers met een vitale functie was thuiswerken niet altijd mogelijk. Zo hebben de medewerkers in de publieke dienstverlening ook gedurende de coronacrisis op locatie inwoners aan de balie geholpen en werden door de medewerkers van stadsbeheer belangrijke taken zoals het ophalen van huisvuil en het schoonhouden van de stad uitgevoerd.

Medewerkers die niet thuis konden werken zijn voorzien van de benodigde persoonlijke beschermingsmiddelen. De veiligheid van onze medewerkers stond daarbij voorop. Thuiswerken is op zeer korte termijn mogelijk gemaakt en betrof naast de hiertoe benodigde ICT-middelen aanpassingen van processen en procedures.

Als direct gevolg van de corona-pandemie is in maart 2020 een forse stijging van het korte ziekteverzuim geconstateerd. In mei is het kort verzuim echter aanzienlijk gedaald en wel tot bijna nul. Waarschijnlijk een direct gevolg van het thuiswerken in combinatie met de normale seizoensinvloed.

Na de zomermaanden is het korte verzuim weer tot normaal niveau opgelopen tot 2,5%. Het lijkt erop dat het thuiswerken een positieve invloed heeft op het kort verzuim.

Thuiswerken leidt bij vele medewerkers tot fysieke klachten. Daarnaast heeft thuiswerken effect op de ervaren werkdruk en de balans tussen werk en privé. We constateren dat de ervaringen met digitale overleggen positief zijn, maar medewerkers de contacten met collega's buiten geplande overleggen missen. Het management heeft hier aandacht voor en is alert op de signalen van medewerkers om uitval te voorkomen. De gemeente biedt haar leidinggevenden hiervoor trainingen aan. Aan medewerkers die daar behoefte aan hadden zijn en worden hulpmiddelen zoals laptopverhogers, bureaustoelen etc. verstrekt. Verder is een webinar 'Wat doet veel thuiswerken met je?' beschikbaar voor alle medewerkers.

Een aantal taken en activiteiten kon in 2020 als gevolg van de coronamaatregelen niet of slechts beperkt worden uitgevoerd. Vele medewerkers die niet aan de slag konden met hun reguliere werkzaamheden hebben meegeholpen bij de uitvoering van andere taken.

Dankzij de flexibiliteit, betrokkenheid en creativiteit van de medewerkers is er in 2020, ondanks alle beperkende maatregelen, veel gerealiseerd.

Effecten per programma

In het volgende overzicht zijn de belangrijkste effecten van corona op de inkomsten (baten) en uitgaven (lasten) per programma in beeld gebracht. Deze worden vervolgens per programma nader toegelicht.

Meer uitgaven
Minder uitgaven
Minder inkomsten

1	Veiligheid	Maatregelen buitenruimte				
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	Reguleren bezoekersstromen	Lagere kosten parkeren			
3	Economie	Evenementen	Economische ontwikkeling	Reclame-inkomsten	Marktgeden	
4	Onderwijs	Leerlingenvervoer	Onderwijsbeleid			
5	Sport, cultuur en recreatie	Sportaccommodaties		Culturele instellingen		
6	Sociaal domein	Exploitatie MTB	Opvang	Steun buurthuizen	Continuering financiering	Re-integratie
7	Volksgezondheid en milieu	Milieuparken				
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Bouwleges				
0	Bestuur en ondersteuning	Coronamaatregelen	Kwijtschelding huren	Toeristenbelasting	Parkeeropbrengsten	Precario, leges e.d.

Programma 1 Veiligheid

Financiële effecten maatregelen en activiteiten

De financiële effecten van de coronacrisis op de baten en lasten in dit programma zijn als volgt:

bedragen x € 1.000	lagere lasten	hogere lasten	lagere baten	hogere baten	saldo
Maatregelen buitenruimte		-118			-118
Overige		-41			-41
Totaal effect programma 1. Veiligheid	0	-159	0	0	-159

Maatregelen buitenruimte

In 2020 zijn diverse maatregelen getroffen om bezoekers en gebruikers van de buitenruimte te wijzen op de regels, afsluitingen en het in goede banen leiden van voetgangersstromen. Hierbij kan gedacht worden aan kosten voor tekstkarren, voetgangersplan en beveiliging.

Overige

Dit betreft overige posten waarbij sprake is van effecten corona die kleiner zijn dan € 50.000.

Risico's

Een deel van de extra lasten in 2020 heeft betrekking op de storting van € 100.000 in de reserve overloop ten behoeve van de uitvoering van het voetgangersplan binnenstad in 2021. Het einde van coronacrisis is op dit moment nog niet in zicht. Of de gereserveerde middelen toereikend zullen zijn om de benodigde maatregelen in 2021 uit te kunnen voeren is derhalve onzeker.

Effect op doelstellingen

Corona heeft vanaf maart 2020 gezorgd voor meer aandacht voor de veiligheid (gezondheid). Samen met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) heeft de gemeente invulling gegeven aan de landelijke coronamaatregelen zoals die vanaf maart 2020 van kracht waren.

Tijdens de lockdown en de inrichting van de 1,5 meter-samenleving is veel aandacht en extra inzet nodig geweest voor het regelen en handhaven van de coronamaatregelen evenals voor het zoeken naar tijdelijke oplossingen in de gegeven situatie. Door deze extra inzet is op onderdelen minder aandacht kunnen uitgaan naar een aantal in de begroting 2020 opgenomen veiligheidsthema's (onder meer de prioritering en opdracht uit het Meerjarenprogramma Veiligheid).

Uitgestelde taken en doelen

Het begin 2020 gestarte traject om straathandel (drugs) in het kadegebied aan te pakken is uitgesteld tot na de lockdown. Uitvoering van gebiedsgerichte operationele aanpak met betrekking tot handhaving is vertraagd door de coronacrisis.

Aandachtspunten rechtmatigheid

Er is bij dit programma geen sprake van specifieke aandachtspunten met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Financiële effecten maatregelen en activiteiten

De financiële effecten van de coronacrisis op de baten en lasten in dit programma zijn als volgt:

bedragen x € 1.000	lagere lasten	hogere lasten	lagere baten	hogere baten	saldo
Voetgangersplan binnenstad en overige maatregelen		-72			-72
Fietsparkeren				115	115
Lagere kosten parkeren	475				475
Totaal effect programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	475	-72	0	115	518

Voetgangersplan binnenstad en overige maatregelen

Het voetgangersplan werd uitgerold in maart 2020 en heeft als doel inwoners en bezoekers op een veilige manier de binnenstad te laten bezoeken. Hierbij dient te worden gedacht aan extra markeringen inzake de looproutes en informatieborden in de binnenstad.

Voor de MM-tunnel zijn extra kosten gemaakt zoals de inzet van verkeersregelaars, het huren van tekstkarren e.d. als gevolg van de noodzakelijke sluitingen van de tunnel in de nachtelijke uren. De sluiting van de tunnel in de nachtelijke uren was noodzakelijk vanwege de afname van het aantal medewerkers met tunnelexpertise onder andere door het verplicht thuisblijven van de risicogroepen tijdens de eerste corona golf en een hoger ziekteverzuim tijdens de 2e corona golf. Hierdoor is tot een sluiting in de nachtelijke uren overgegaan omdat de veiligheid in de tunnel niet meer gewaarborgd kon worden.

Fietsparkeren

Op de exploitatie fietsparkeren ontstaat aan de batenkant een voordeel als gevolg van de lagere inzet van medewerkers MTB gerelateerd aan de openstelling van de fietsenstallingen.

Lagere kosten parkeren

De daling van het aantal parkerende bezoekers leidt tot een daling van apparaatskosten en specifieke kosten zoals parkeerbeheerssystemen, geldgaring en –verwerking parkeerbetaalautomaten (minder ledigingen).

Risico's

Naast het bij programma 1 Veiligheid benoemde risico inzake de toereikendheid van de gereserveerde middelen voor maatregelen in de openbare ruimte, zijn geen specifieke 'corona-risico's te noemen bij dit programma.

Effect op doelstellingen

In 2020 zijn maatregelen getroffen om de stad veilig bereikbaar te houden voor inwoners en bedrijven. Dit is naast de uitvoering van de in de begroting 2020 opgenomen doelen gerealiseerd.

De coronamaatregelen hebben geleid tot een aanzienlijke daling van het aantal bezoekers aan onze stad. Hierdoor was minder aandacht nodig voor sturing en handhaving op parkeren.

Uitgestelde taken en doelen

Er zijn geen specifieke taken en doelen uitgesteld.

Aandachtspunten rechtmatigheid

Er is bij dit programma geen sprake van specifieke aandachtspunten met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven.

Programma 3 Economie

Financiële effecten maatregelen en activiteiten

De financiële effecten van de coronacrisis op de baten en lasten in dit programma zijn als volgt:

bedragen x € 1.000	lagere lasten	hogere lasten	lagere baten	hogere baten	saldo
Toeristenbelasting			-1.897		-1.897
Voorziening reclame-inkomsten		-450			-450
Marktgelden			-80		-80
Economische ontwikkeling	96				96
Evenementen	683		-477		206
Totaal effect programma 3. Economie	779	-450	-2.454	0	-2.125

Toeristenbelasting

De gerealiseerde opbrengst toeristenbelasting is lager dan begroot omdat het aantal overnachtingen door toeristen door de beperkingen vanwege corona in 2020 sterk is achtergebleven.

Voorziening reclame-inkomsten

Door de coronacrisis zijn de reclame-inkomsten (abri's en mupi's) enorm onder druk komen te staan. Het risico op oninbaarheid van de in rekening gebrachte posten neemt toe. Wij hebben hiervoor een voorziening gevormd.

Marktgelden

In de beginperiode van de pandemie konden geen marktgelden in rekening worden gebracht voor de non-food ondernemers en gedurende een kleine maand ook niet voor food ondernemers.

Economische ontwikkeling en bedrijfscontactpunt

Als gevolg van corona hebben minder activiteiten gericht op de economische ontwikkeling plaatsgevonden. Er zijn minder subsidies/bijdragen verstrekt en de kosten die gemoeid zijn met onderzoeken naar potentiële nieuwe hotels zijn ook lager. Onderdelen van het programma Studentenstad zijn in 2020 als gevolg van corona niet of in afgeslankte vorm doorgegaan.

De uitvoering van het startersbeleid zou eind 2020 overgaan naar het netwerk Start-up Maastricht, een netwerk van 20 partners. Om een naadloze overgang te bewerkstelligen waren voor het laatste kwartaal van 2020 een aantal opdrachten en uitgaven voorzien. Op verzoek van de regio is besloten de startersdienstverlening bij de huidige uitvoerder, de stichting Starterscentrum Limburg te laten.

Eerdergenoemde opdrachten en kosten zijn derhalve niet doorgestaan hetgeen tot lagere lasten heeft geleid.

Evenementen

Als gevolg van corona zijn de evenementen JIM 2020 en Magisch Maastricht 2020 niet doorgestaan. Daarom zijn diverse kosten niet gemaakt. Tegenover het wegvallen van de lasten staat aan de batenkant het wegvallen van de opbrengst welke voortvloeit uit de verhuur van de kerstchalets. Koningsdag ging in 2020 niet door waardoor er minder kosten zijn gemaakt in het kader van de organisatie. Omdat dekking van de hiervoor geraamde lasten uit de reserve evenementenfonds zou plaatsvinden, leidt het niet doorgaan van Koningsdag niet tot een resultaat omdat ook de onttrekking uit de reserve lager is.

Risico's

De coronacrisis is nog niet afgelopen. Ook in 2021 zullen evenementen niet of in ieder geval in een andere vorm en met een andere omvang plaats gaan vinden. Dit zal waarschijnlijk wederom leiden tot financiële afwijkingen. Of het Rijk ook in 2021 over zal gaan tot compensatie van die effecten is onzeker.

Effect op doelstellingen

Zoals bij de toelichting op de financiële effecten reeds is vermeld, had corona een behoorlijk effect op de in dit programma opgenomen taken. De focus lag in 2020 niet op de versterking van de regionale economie maar op het in stand houden van die regionale economie.

Bestaande, reguliere evenementen konden als gevolg van de coronamaatregelen geen doorgang vinden en ook Koningsdag 2020 ging helaas niet door. Het opstarten van nieuwe ontwikkelingen en evenementen is in 2020 niet of slechts beperkt opgepakt.

Uitgestelde taken en doelen

De in 2020 afgelaste jaarlijkse evenementen worden niet ingehaald. We hopen dat die evenementen in 2021 wel kunnen doorgaan. Of Koningsdag in toekomst toch een keer in Maastricht zal worden gevierd is niet bekend.

Door corona zijn participatieve processen niet mogelijk gebleken. Tevens is het toekomstperspectief zodanig onzeker dat niet te overzien hoe de economische situatie zich precies gaat ontwikkelen en wat dit exact gaat betekenen voor de diverse aspecten, Een aantal processen zoals de herijking van de economische visie, geactualiseerde horecanota, actualisatie evenementenbeleid, actualisatie visie binnenstad en voorstel continuering Economische Samenwerking Zuid-Limburg zijn hierdoor in 2020 niet uitgevoerd. Deze worden opgepakt zodra de maatregelen dit toelaten.

De verdere uitwerking van Tefaf & the City is door corona vertraagd. Vaststelling van de uitwerking is voorzien in 2021.

Aandachtspunten rechtmatigheid

Subsidiëring van specifieke majeure projecten/activiteiten die het imago van de stad versterken en/of tot meer (overnachtende) bezoekers leiden, zoals TEFAF, Flikken Maastricht en Magisch Maastricht heeft in 2020 ondanks het niet doorgaan van die projecten en activiteiten in aangepaste vorm plaatsgevonden zodat reeds gemaakte en doorlopende kosten door de gesubsidieerde instellingen konden worden gedekt. Daarmee proberen we deze projecten en activiteiten voor de toekomst te behouden.

Programma 4 Onderwijs

Financiële effecten maatregelen en activiteiten

De financiële effecten van de coronacrisis op de baten en lasten in dit programma zijn als volgt:

bedragen x € 1.000	lagere lasten	hogere lasten	lagere baten	hogere baten	saldo
Leerlingenvervoer	90				90
Onderwijsbeleid	161	-18			143
Totaal effect programma 4. Onderwijs	251	-18	0	0	233

Leerlingenvervoer

Omdat de scholen als gevolg van de coronamaatregelen zijn gesloten en sprake was van het gespreid brengen en ophalen van leerlingen zijn de lasten in 2020 lager. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het risico aanwezig is dat er nog kosten over 2020 nakomen. Mogelijk worden nog coronakosten zoals ritten naar noodopvang en beschermingsmaterialen gedeclareerd. Een inschatting hiervan is voornamelijk niet te maken.

Onderwijsbeleid

De (extra) middelen voor innovatie worden geormerkt bij de vaststelling van de Educatieve Agenda Maastricht (EAM). Door corona is er vertraging in het proces om op een interactieve manier met het veld tot een gedragen uitvoeringsagenda (EAM) van de Onderwijsvisie te komen. Door corona is de focus primair op het voorzetten van het onderwijs geweest waardoor innovaties/ontwikkelingen vertraagd zijn en middelen niet zijn ingezet.

Risico's

De coronacrisis is nog niet afgelopen. Onderwijsinstellingen hebben ook in 2021 te maken met de gevolgen van de coronamaatregelen en zullen in 2021 en waarschijnlijk ook in de jaren daarna nog volop aan slag (moeten) gaan om de onderwijsachterstanden die zijn ontstaan aan te pakken. Welk effect dat zal hebben op de gemeente is onzeker.

Effect op doelstellingen

Corona heeft geleid tot vertraging bij het opstellen van een Educatieve Agenda. Die agenda is hierdoor niet in 2020 opgesteld.

Uitgestelde taken en doelen

De Educatieve Agenda Maastricht zal in 2021 worden opgesteld. De hieruit voortkomende acties (innovaties/ontwikkelingen) worden daarna opgepakt binnen de hiervoor in de begroting opgenomen structurele middelen.

Aandachtspunten rechtmatigheid

Als gevolg van de sluiting van de scholen tijdens de lockdowns zijn in 2020 minder leerlingen vervoerd van en naar school. In verband met landelijke afspraken (tussen VNG en het Rijk) is het bedrijf dat het doelgroepenvervoer, waaronder het leerlingenvervoer, voor de gemeente uitvoert door de gemeente gecompenseerd voor het hierdoor ontstane omzetverlies (voor uitgevallen routegebonden ritten is 80% doorgefinancierd).

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Financiële effecten maatregelen en activiteiten

De financiële effecten van de coronacrisis op de baten en lasten in dit programma zijn als volgt:

bedragen x € 1.000	lagere lasten	hogere lasten	lagere baten	hogere baten	saldo
Sportaccommodaties	176	-173	-434	103	-328
Theater	1.692	-140	-2.433	397	-484
Centre Céramique, Kumulus en Natuurhistorisch Museum	165	-74	-454		-363
Evenementen/kermis	263		-219		44
Groen en bomen		-93			-93
Overige	110		-76		34
Totaal effect programma 5. Sport, cultuur en recreatie	2.406	-480	-3.616	500	-1.190

Sportaccommodaties

Door de gedwongen sluiting vanwege het coronavirus is onderhoud aan sportaccommodaties en het zwembad dat in komende jaren gepland stond eerder uitgevoerd, zodat de accommodaties niet nogmaals moet sluiten vanwege dit onderhoud. Tegenover deze hogere kosten stonden lagere apparaatskosten. Als gevolg van de gedeeltelijke sluiting in 2020 blijven de opbrengsten ver achter bij de begrote opbrengsten. Voor compensatie van de lagere opbrengsten is voor het tweede kwartaal van 2020 een tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19 van het Ministerie van VWS ontvangen.

Theater

Vanaf 12 maart 2020 hebben geen voorstellingen meer kunnen plaatsvinden onder normale omstandigheden en vanaf oktober zijn alle voorstellingen geannuleerd. Het gevolg was geen programmeringsinkomsten en horeca-inkomsten voor de rest van het jaar. In de eerste periode na 12 maart moest het Theater Coronaproof worden ingericht met als gevolg extra kosten in de bedrijfsvoering. Deze extra kosten en inkomstenderving heeft geleid tot een negatief resultaat. Na 12 maart zijn voorstellingen verplaatst naar een latere datum in 2020 of naar 2021. Op 31 december 2020 kan geconcludeerd worden dat het grootste gedeelte van de voorstellingen in 2020 verplaatst zijn of afgekocht. Ter compensatie van de niet gerealiseerde inkomsten en hogere kosten door Corona heeft het Fonds Podiumkunsten een bijdrage verstrekt van € 397.000 onder de voorwaarde dat de gemeente Maastricht eenzelfde bijdrage zou toezeggen.

Centre Céramique, Kumulus en Natuurhistorisch Museum

Vanwege de coronamaatregelen zijn de gebouwen van Kumulus, het museum en het Centre Céramique in 2020 een aantal maanden gesloten geweest. In de perioden waarin deze instellingen hun deuren wel konden openen gelden er beperkingen met betrekking tot het aantal bezoekers. Hierdoor hebben cursisten geen lessen kunnen volgen en zijn de geraamde opbrengsten niet gehaald.

De sluiting leidde ook tot minder activiteiten en tentoonstellingen waardoor hiervoor minder kosten zijn gemaakt. Ook is minder uitgegeven aan schoonmaakkosten e.d. omdat de gebouwen niet werden gebruikt. Er zijn extra kosten gemaakt voor beschermende maatregelen zoals kuchschermen, mondkapjes en communicatie rondom de gevolgen van de coronamaatregelen voor bezoekers e.d.

Evenementen/kermissen

De coronamaatregelen hebben een streep gezet door vele evenementen. Ook de kermis en het wielerevenement 'Tour du Dumoulin' gingen niet door. Dit heeft geleid tot lagere kosten voor de organisatie van die evenementen maar ook tot lagere inkomsten uit die evenementen.

Groen en bomen

Extra inzet van eigen personeel bij stadsbeheer inzake cruciale beroepen heeft geleid tot extra inhuur. Verder was sprake van extra schoonmaakkosten.

Overige

Dit betreft overige posten waarbij sprake is van effecten corona die kleiner zijn dan € 50.000.

Risico's

De coronacrisis is nog niet afgelopen. Bezoeken aan sportaccommodaties en culturele instellingen zijn gedurende een aanzienlijk deel in 2021 nog niet of slechts in beperkte vorm mogelijk. Evenementen gaan nog steeds niet door of kunnen slechts doorgaan na het treffen van de benodigde maatregelen. In welke mate dit invloed zal hebben, kan op dit moment nog niet worden bepaald.

Effect op doelstellingen

Het mag duidelijk zijn dat de realisatie van de doelstellingen van dit programma door corona behoorlijk onder druk hebben gestaan. Sportaccommodaties werden gesloten en aan het gezamenlijk sporten werden strikte voorwaarden gesteld. De sportevenementen Ironman, Amstel Gold Race en Tour de Dumoulin en de kermis gingen niet door. Culturele instellingen zoals het Natuurhistorisch Museum, het Centre Céramique en het Theater konden slechts een beperkt aantal bezoekers ontvangen of moesten zelfs geheel dicht.

Uitgestelde taken en doelen

Bij de sportaccommodaties is van de gedwongen sluiting gebruik gemaakt door gepland onderhoud naar voren te halen en daarmee te voorkomen dat de accommodaties na opening weer dicht zouden moeten in verband met onderhoudswerkzaamheden. De in 2020 afgelaste jaarlijkse sportevenementen worden niet ingehaald. We hopen dat die evenementen in 2021 wel kunnen doorgaan.

Verder hopen we dat onze culturele instellingen in 2021 weer bezoekers mogen gaan ontvangen en de sportaccommodaties weer helemaal open kunnen.

Om de culturele sector tijdens de coronacrisis te ondersteunen heeft de gemeente Maastricht inmiddels een Herstelfonds Cultuur ingericht. Amateurkunstverenigingen, zelfstandige makers en professionele culturele instellingen kunnen een beroep doen op ondersteuning bij tekorten als gevolg van de coronacrisis. Ook aanvragen voor cofinanciering bij het coronaproof inrichten van locaties vallen onder het Herstelfonds Cultuur.

Aandachtspunten rechtmatigheid

De gemeente heeft subsidies aan (culturele) ondernemers e.d. doorbetaald. Dit beperkt (financiële) problemen bij aanvragers.

Programma 6 Sociaal domein

Financiële effecten maatregelen en activiteiten

De financiële effecten van de coronacrisis op de baten en lasten in dit programma zijn als volgt:

bedragen x € 1.000	lagere lasten	hogere lasten	lagere baten	hogere baten	saldo
TOZO		-20.984		20.984	0
Exploitatie MTB		-1.444			-1.444
Jeugd en wmo		-2.126			-2.126
Re-integratie	436				436
Maatschappelijke opvang		-576			-576
Nachtopvang		-107			-107
Gemeenschapshuizen		-123			-123
Overige		-33			-33
Totaal effect programma 6. Sociaal domein	436	-25.393	0	20.984	-3.973

TOZO

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De uitgaven in de vorm van uitkeringen en leningen worden door het Rijk volledig vergoed. Voor de uitvoering van TOZO is van het Rijk een bijdrage ontvangen. Die bijdrage is hoger dan de in 2020 voor de uitvoering gemaakte lasten. Omdat hier formeel geen sprake is van een verplichting is die hogere bijdrage in 2020 vrijgevallen en leidt dit op het programma 6 Sociaal domein (taakveld 6.3 Inkomensregelingen) tot een voordeel. Omdat in 2021 en de jaren daarna nog kosten zullen worden gemaakt voor de afwikkeling van TOZO wordt aan de raad voorgesteld de vrijval via de resultaatbestemming 2020 aan de reserves toe te voegen. In deze paragraaf hebben wij derhalve het voordeel in 2020 als gevolg van de vrijval van de hogere rijksbijdrage niet als voordeel verwerkt.

Exploitatie MTB

De coronamaatregelen leiden tot een lagere inzet van medewerkers van de MTB en daarmee tot een exploitatietekort bij de MTB.

Jeugd en wmo

Als gevolg van de coronamaatregelen heeft zorg en ondersteuning in 2020 niet, minder of op een andere wijze plaatsgevonden. Vanwege het grote maatschappelijke belang zijn landelijke afspraken gemaakt over de continuïteit van de financiering van deze taken. Dat betekent concreet dat financiering van de omzet door gemeenten richting aanbieders niet naar beneden is bijgesteld.

Re-integratie

Als gevolg van de coronamaatregelen zijn re-integratietrajecten niet of slechts deels uitgevoerd hetgeen heeft geleid tot lagere lasten.

Maatschappelijke opvang

De gemeente Maastricht ontvangt als centrumgemeente de middelen voor zowel Maastricht-Heuvelland als Westelijke Mijnstreek. Dit geldt ook voor de coronacompensatie die we vanuit het Rijk hebben ontvangen. De afdracht aan de Westelijke Mijnstreek leidt tot hogere lasten op dit programma. De volledige compensatie is overigens als onderdeel van de algemene uitkering conform de BBV-richtlijnen verwerkt onder programma 0.

Nachtopvang

De coronamaatregelen leiden tot hogere kosten voor de nachtopvang.

Gemeenschapshuizen

De gemeentehuizen hebben van de gemeente een zgn. coronacompensatie ontvangen.

Overige

Dit betreft overige posten waarbij sprake is van effecten corona die kleiner zijn dan € 50.000.

Risico's

De coronamaatregelen zijn in 2021 (deels) nog van kracht en hebben gevolgen voor de wijze waarop zorg en ondersteuning wordt geboden in het kader van de Jeugdwet en de maatschappelijke ondersteuning. Verder dient zorg die in 2020 niet is uitgevoerd in 2021 mogelijk te worden ingehaald en leidt het niet of minder leveren van zorg in 2020 mogelijk tot extra zorg in 2021 en de daaropvolgende jaren.

Niet alleen bij de jeugdzorg en de wmo is sprake van risico's. Omdat de crisis in 2021 nog voortduurt, kan verder niet worden uitgesloten dat ook op de andere onderdelen zoals de exploitatie MTB, re-integratie, opvang en gemeenschapshuizen sprake zal zijn van nadelige effecten.

Onze zelfstandige ondernemers zijn gesteund door de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). Echter zijn en worden niet alleen zelfstandige ondernemers in meer of mindere mate geraakt door de coronamaatregelen. De crisis is nog niet voorbij en zal nog langdurig en helaas ook structureel effecten hebben. Welke dat precies zijn en hoe wij daar mee moeten omgaan is nog ongewis. Die verkenning vormt een opgave voor de komende tijd.

Effect op doelstellingen

Alle richtlijnen respecterend heeft de ondersteuning van de meest kwetsbare inwoners zoveel mogelijk op afstand plaatsgevonden. Wat noodzakelijk was is gedaan. De jeugdzorg en de maatschappelijke ondersteuning door zorgaanbieders heeft in 2020 als gevolg van de coronamaatregelen soms niet en vaak minder of op een andere wijze plaatsgevonden. Re-integratietrajecten en de via de MTB georganiseerde sociale werkvoorziening werden eveneens behoorlijk beïnvloed door de coronamaatregelen. Er is door alle betrokkenen rekening houdende met de geldende maatregelen alles aan gedaan om de verschillende doelgroepen zo optimaal mogelijk te ondersteunen, maar desalniettemin moeten we constateren dat de omvang en de aard van zorg, ondersteuning, begeleiding e.d. fors zijn beïnvloed door corona en dat ook gevolgen heeft voor de realisatie van doelstellingen van het sociaal domein.

Vanwege corona is de ingangsdatum nieuw contract voor WMO-hulpmiddelen doorgeschoven naar 1 juli 2021 (onder meer doordat de benodigde participatieve processen niet zijn mogelijk gebleken).

Uitgestelde taken en doelen

Zorgtrajecten, re-integratie trajecten e.d. zijn en zullen zo snel mogelijk weer regulier worden uitgevoerd. Of en zo ja, in welke mate de geschetste gevolgen van corona voor zorg en ondersteuning in 2021 en de daaropvolgende jaren gaat leiden tot extra inspanningen en mogelijk zelfs een toename van het aantal hulpbehoevenden is op dit moment nog niet in beeld.

De optimalisatie uitvoering re-integratie en het informeren van de raad daarover is als gevolg van corona uitgesteld. De bezuiniging re-integratie is eveneens een jaar uitgesteld. Dit hangt samen met het programma intensivering re-integratie participatiewet in het kader van het derde steun- en herstellepakket corona, dat door het college is vastgesteld.

Aandachtspunten rechtmatigheid

Op basis van aanvragen zijn gemeenschapshuizen, buurthuizen en vrijwilligersorganisaties gecompenseerd voor de gevolgen van de coronamaatregelen. De gemeente heeft nieuwe doelgroepen op het terrein van sociale zekerheid ondersteund en diverse extra rijksregelingen (waaronder de TOZO voor heel Zuid-Limburg) inzake inkomensteruggang uitgevoerd.

De gemeente Maastricht heeft de landelijke afspraken met betrekking tot compensatie van omzetverlies en hogere kosten als gevolg van corona gevolgd.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Financiële effecten maatregelen en activiteiten

De financiële effecten van de coronacrisis op de baten en lasten in dit programma zijn als volgt:

bedragen x € 1.000	lagere lasten	hogere lasten	lagere baten	hogere baten	saldo
Riolering beschermingsmaatregelen		-60			-60
Gezond in de Stad	64				64
Totaal effect programma 7. Volksgezondheid en milieu	64	-60	0	0	4

Riolering beschermingsmaatregelen

Ten tijde van de uitbraak van corona waren de benodigde beschermingsmiddelen, waaronder op maat gemaakte mondklappers en volledige gelaatsbescherming ter bescherming voor de waterdamp in het riool, voor het eigen personeel nog niet voorhanden en de levertijd hiervan was aanzienlijk. Daarom is besloten de benodigde werkzaamheden aan de riolering verder uit te besteden.

Gezond in de stad

Als gevolg van corona is stagnatie in de uitvoering is sprake van minder uitgaven.

Risico's

De coronacrisis is primair een gezondheids crisis. Tot nu toe zijn de gevolgen voor de gemeente op het programma 7 Volksgezondheid en milieu echter beperkt omdat de extra lasten die op dit gebied worden gemaakt door de GGD rechtstreeks door het Rijk aan de GGD worden vergoed. In hoeverre deze crisis, gezien het toegenomen belang van een adequaat georganiseerde gezondheidszorg, in de toekomst zal leiden tot hogere kosten voor die zorg kan op dit moment niet worden bepaald. Maar dat het invloed kan hebben, kan niet worden uitgesloten.

Effect op doelstellingen

De GGD-ZL voert de regie op het programma Gezond in de Stad (Gids). Dit programma is bedoeld om de gezondheidsachterstanden in onze stad terug te dringen. Omdat de prioriteiten van de GGD-ZL in verband met corona vooral lag bij de coronacrisis is er vertraging ontstaan in de uitvoering van het programma.

De andere taken binnen dit programma zijn, uiteraard met inachtneming van de coronamaatregelen, grotendeels conform de planning uitgevoerd.

Uitgestelde taken en doelen

Zoals opgemerkt zullen de werkzaamheden van de GGD-ZL voor het programma Gezond in de Stad die in 2020 niet konden worden uitgevoerd in 2021 of mogelijk zelfs daarna worden opgepakt.

Aandachtspunten rechtmatigheid

Er is bij dit programma geen sprake van specifieke aandachtspunten met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Financiële effecten maatregelen en activiteiten

De financiële effecten van de coronacrisis op de baten en lasten in dit programma zijn als volgt:

bedragen x € 1.000	lagere lasten	hogere lasten	lagere baten	hogere baten	saldo
Bouwleges			-199		-199
Overige	21				21
Totaal effect programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	21	0	-199	0	-178

Bouwleges

Ondanks de stikstof-, PFAS en de coronacrisis is het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen dit jaar op peil gebleven. Verhoudingsgewijs hebben we in 2020 als gevolg van corona wel meer aanvragen van 'kleine verbouwingen' ontvangen, waardoor baten uit legesinkomsten lager uitvallen.

Overige

Dit betreft overige posten waarbij sprake is van effecten corona die kleiner zijn dan € 50.000.

Risico's

Met betrekking tot dit programma zijn geen specifieke risico's in verband met de coronacrisis te benoemen.

Effect op doelstellingen

Corona had slechts een beperkte invloed op de doelstellingen binnen dit programma.

Uitgestelde taken en doelen

Er zijn geen specifieke taken en doelen uitgesteld.

Aandachtspunten rechtmatigheid

Er is bij dit programma geen sprake van specifieke aandachtspunten met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Financiële effecten maatregelen en activiteiten

De financiële effecten van de coronacrisis op de baten en lasten in dit programma zijn als volgt:

bedragen x € 1.000	lagere lasten	hogere lasten	lagere baten	hogere baten	saldo
Project opstart binnenstad		-437			-437
Thuiswerken	601	-265	-40		296
Aanschaf diverse ondersteunende middelen		-264			-264
College	117				117
Verkiezingen coronaproof		-190			-190
Parkeerinkomsten			-2.406		-2.406
Hondenbelasting			-46		-46
Precario en leges			-336		-336
Leges burgerzaken	130		-437		-307
Communicatie		-57			-57
Kwijtschelding huren		-1.151			-1.151
Taakstelling rendabele uren		-100			-100
Perceptiekosten belastingen (BsGW)		-155			-155
Overige		-60			-60
<i>Effecten exclusief compensatie Rijk</i>	<i>848</i>	<i>-2.679</i>	<i>-3.265</i>	<i>0</i>	<i>-5.096</i>
Compensatie Rijk (algemene uitkering)				9.324	9.324
Totaal effect programma 0. Bestuur en ondersteuning	848	-2.679	-3.265	9.324	4.228

Project opstart binnenstad

Om ervoor te zorgen dat bezoekers zich houden aan de 1,5 meter afstand is voor de binnenstad een voetgangersplan opgesteld.

Thuiswerken

Het thuiswerken door het merendeel van de medewerkers ging gepaard met hogere kosten voor het inrichten en instandhouden van de digitale werkomgeving. Er wordt gelijktijdig meer gebruik gemaakt van de digitale werkomgeving en het aantal licenties voor onder meer Microsoft Teams moest worden uitgebreid.

De investeringen in mobile devices e.d. ten behoeve van het thuiswerken zijn geactiveerd en leiden daardoor in 2020 niet tot hogere lasten. Dit betreft investeringen in monitoren en laptops (in totaal € 278.000). De kapitaallasten worden gedekt uit de reserve productiemiddelen.

Doordat een groot aantal medewerkers thuis werkt, is minder gebruik gemaakt van de gebouwen. Hierdoor zijn er minder energiekosten, onderhoudskosten, schoonmaakkosten, printkosten en kosten bewaking etc. De portokosten zijn daarentegen gestegen. Als gevolg van het thuiswerken zijn de inkomsten uit dienstverlening vanuit de gemeentehuizen lager.

Aanschaf diverse ondersteunende middelen

Dit betreft de extra kosten in verband met de aanschaf van beschermingsmiddelen, handgels, aanpassingen in het gemeentehuis etc.

College

Als gevolg van de coronamaatregelen zijn veel evenementen afgelast en heeft het college ook minder bezoeken afgelegd. Hierdoor zijn onder meer de vervoerskosten lager uitgevallen.

Verkiezingen coronaproof

Om de verkiezingen voor de Tweede Kamer in maart 2021 coronaproof te kunnen laten verlopen heeft de gemeente via de algemene uitkering extra middelen ontvangen in 2020. Omdat de lasten pas in 2021 zullen worden gemaakt, is de ontvangen bijdrage in 2020 toegevoegd aan de reserve verkiezingen.

Parkeerinkomsten

Het aantal bezoekers aan de stad is als gevolg van de coronamaatregelen fors afgenomen waardoor de parkeeropbrengsten ver achterblijven op de begroting. Het tekort op straatparkeren bedraagt € 1.769.000.

Verder zijn er door de afname van het aantal bezoekers minder parkeerboetes uitgeschreven waardoor de opbrengsten uit naheffingen lager zijn dan geraamd (€ 637.000 minder).

Hondenbelasting

De gerealiseerde opbrengst van de hondenbelasting is lager dan begroot door een afname van het aantal (aangemelde) honden. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door het feit dat er vanwege corona minder controles zijn uitgevoerd.

Precario en leges

Vanwege de coronamaatregelen hebben wij minder aanvragen voor vergunningen horeca en het gebruik van de openbare ruimte gehad. Hierdoor hebben we nagenoeg geen opbrengsten voor evenementen en driehoeksborden ontvangen. Verder laten de opbrengsten van precariobelasting voor geplaatste voorwerpen en terrassen een nadeel zien. Vanwege de coronamaatregelen konden ondernemers hun terrassen voor een groot deel niet of niet optimaal benutten en zijn er verminderingen toegekend. Een deel hiervan is gedekt uit de post onvoorzien (€ 100.000).

Leges burgerzaken

Het aantal aanvragen van producten bij burgerzaken waaronder rijbewijzen, identiteitsbewijzen en paspoorten is als gevolg van de coronamaatregelen sterk afgenomen.

Communicatie

Het jaar 2020 stond met betrekking tot communicatie grotendeels in het teken van de coronacrisis. De toename van communicatie vanuit de gemeente over coronamaatregelen e.d. heeft geleid tot hogere lasten.

Kwijtschelding huren

Dit betreft de huurkwijtschelding aan commercieel vastgoed, MECC, Muziekgieterij en Lumière als onderdeel van de coronamaatregelen.

Taakstelling rendabele uren

Als gevolg van de coronacrisis en de impact hiervan op projecten (vertraging/stilstand) is de taakstelling rendabele uren voor € 100.000 niet gehaald.

Perceptiekosten belastingen (BsGW)

Door de belastingsamenwerking BsGW zijn hogere kosten gemaakt als gevolg van de coronacrisis. Het aandeel van de gemeente in die hogere kosten bedraagt € 155.000.

Overige

Dit betreft overige posten waarbij sprake is van effecten corona die kleiner zijn dan € 50.000.

Compenserende opbrengsten vanuit het Rijk

De VNG heeft met het kabinet afgesproken dat gemeenten reëel gecompenseerd worden voor de extra kosten en inkomstanderving naar aanleiding van de coronacrisis. Van het Rijk is in 2020 via de algemene uitkering € 9.324.000 aan compensatie ontvangen. Zoals uit het totaaloverzicht blijkt is dit niet toereikend om financiële nadeel over 2020 dat is veroorzaakt door de coronacrisis te dekken. Zo zijn de kosten van de maatregelen die zijn getroffen om de binnenstad coronaproof in te richten hoger dan de hiervoor ontvangen compensatie. Dit geldt ook voor de compensatie voor lokale voorzieningen omdat de omvang van de huurkwijtscheldingen in Maastricht fors hoger is dan de hiervoor ontvangen compensatie.

De compensatie voor lagere opbrengsten uit parkeerbelastingen, toeristenbelasting, belastingen, precario en leges is eveneens niet voldoende en de ontvangen compensatie voor lagere verhuuropbrengsten van sportaccommodaties blijkt niet toereikend om het omzetverlies goed te maken. Voor de als gevolg van de coronamaatregelen lagere overige inkomsten zoals de lagere leges burgerzaken en lagere bouwleges is nog geen compensatie ontvangen. Of aanvullende compensatie voor deze onderdelen nog zal plaatsvinden is op dit moment niet bekend.

De omvang van de totale compensatie voor 2020 is nog niet definitief. Voor een aantal compensatiemaatregelen is namelijk de exacte verdeling en daarmee het bedrag per gemeente nog niet bekend c.q. opgenomen, omdat bijvoorbeeld voor het bepalen van de definitieve compensatie

van de inkomstenderving over 2020 de afspraak geldt dat dit in 2021 gebeurt op basis van de vastgestelde jaarrekeningcijfers 2020. Omdat de omvang van de aanvullende compensatie niet voldoende nauwkeurig en betrouwbaar kan worden bepaald, mogen we hiervoor in 2020 nog geen bedrag voor opnemen. Verantwoording van die aanvullende compensatie zal, ook al heeft die betrekking op 2020, derhalve in 2021 plaatsvinden.

Risico's

De VNG en het Rijk hebben voortdurend overleg over compensatie voor de financiële gevolgen van de coronacrisis. Compensatie heeft tot nu toe plaatsgevonden op basis van voorlopige inschattingen en ramingen. In 2021 zal, mede op basis van de jaarrekeningen 2020 van de gemeenten, de omvang van de compensatie voor de inkomstenderving door het Rijk definitief worden vastgesteld. Verder is een onderzoek aangekondigd naar de meerkosten in het sociaal domein in 2021.

Of de omvang van de definitieve compensatie toereikend zal zijn om alle financiële 'schade' van de gemeente als gevolg van de coronacrisis te dekken, is onzeker. Als Maastricht hebben we een oproep gedaan aan de Minister van Binnenlandse Zaken om ook in 2021 conform toezegging alle meerkosten en gedeerde inkomsten als gevolg van Corona te compenseren en tevens na te denken over een compensatieregeling voor het kwijtschelden van lokale belastingen voor branches die zwaar getroffen worden (bijv. horeca en retail).

Effect op doelstellingen

De financiële doelstellingen binnen dit programma zijn, zoals hiervoor is toegelicht, behoorlijk geraakt door de coronacrisis.

Op communicatiegebied ging het in 2020 vrijwel uitsluitend over corona, de coronamaatregelen en de gevolgen daarvan voor onze inwoners en bedrijven. De voorgenomen modernisering van de communicatie heeft hierdoor in 2020 een extra impuls gekregen. De invoering van 'werken op afspraak' werd door corona eveneens versneld opgepakt.

Uitgestelde taken en doelen

Het merendeel van de taken en doelen binnen dit programma hebben een structureel karakter en vragen elk jaar de nodige aandacht.

Ten behoeve van het coronaproof organiseren van de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021 zijn in 2020 extra middelen ontvangen. Die middelen zijn in 2020 niet ingezet en gestort in een reserve. De middelen zijn in 2021 aangewend.

Aandachtspunten rechtmatigheid

Er is bij dit programma geen sprake van specifieke aandachtspunten met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven.

Lokale heffingen

Inleiding

De onderwerpen die de paragrafen bij de begroting en het jaarverslag behandelen, zijn cruciaal voor het bereiken van de gemeentelijke doelen. De programma's geven aan wat we willen realiseren (programmabegroting) en wat we gerealiseerd hebben (programmaverantwoording). De paragrafen geven inzicht in de uitvoerbaarheid en haalbaarheid hiervan.

Wettelijke grondslag

Welke heffingen gemeenten mogen opleggen, is vastgelegd in de Gemeentewet (Gw).

De heffingen zijn te verdelen in 2 soorten:

- heffingen waarbij een product of dienst wordt geleverd en waarvoor de burger betaalt (afvalinzameling, riolering, paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen, parkeerheffing, enzovoort). Bij deze heffingen mogen de begrote opbrengsten niet hoger zijn dan de begrote lasten (artikelen 228a en 229 Gw);
- heffingen die als algemene inkomstenbron dienen en geen directe relatie hebben met een geleverd product of dienst (artikelen 220, 224, 226, 227, 228 Gw). Deze heffingen worden gebruikt om algemene voorzieningen te realiseren zoals aanleggen en onderhouden van wegen en groenvoorzieningen, stimuleren van economie, bouwen en exploiteren van sportparken en zwembad, ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers, enzovoort.

De heffingen waarbij er een relatie is met een product of dienst zijn vervolgens in te delen in 2 soorten:

- de dienst wordt voortdurend en gedurende langere tijd geleverd en wordt opgelegd middels een aanslag gemeentelijke belastingen (afvalinzameling en riolering);
- je betaalt per geleverde dienst in de vorm van leges (voorbeelden zijn: paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen en parkeerheffing).

Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Indexering

In 2020 hebben wij, conform de begroting 2020, een prijsindex toegepast van 2,5%, zijnde het gemiddelde van de indexeringen van materiële kosten en loonkosten). Uitzonderingen daarop waren de tarieven voor

- begraafrechten (net zoals in 2019 geen indexering);
- straatparkeren en vergunningparkeren (geen indexering in overeenstemming met het coalitieakkoord);
- milieuparken (net zoals in 2019 geen indexering, behoudens enkele tarieven die geharmoniseerd werden binnen de GR Geul en Maas).

Realisatie van de lokale heffingen

De totale opbrengsten van de gemeentelijke heffingen zijn opgenomen in onderstaande tabel.

(bedragen x € 1.000)			Gewijzigde geraamde opbrengst	Werkelijke opbrengst	Vershil
Taakveld	Heffende instantie	Belastingsoort	2020	2020	
<i>Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)</i>					
7.2	BsGW	Rioolheffing	13.989	14.552	563 V
7.3	BsGW	Afvalstoffenheffing (incl. verkoop restzakken)	18.662	19.356	694 V
<i>Kostendekkende leges (in totaliteit)</i>					
7.5	Gemeente	Begraafrechten	583	525	58 N
2.2/3.4/8.3	Gemeente	Leges fysieke diensten	5.434	5.080	354 N
0.2	Gemeente	Leges burgergerichte diensten	1.493	941	552 N
<i>Algemene belastingen en parkeerbelasting</i>					
0.61	BsGW	OZB eigenaar woningen	16.047	16.115	68 V

(bedragen x € 1.000)			Gewijzigde geraamde opbrengst 2020	Werkelijke opbrengst 2020	Vershil
Taakveld	Heffende instantie	Belastingsoort			
0.62	BsGW	OZB eigenaar niet woningen	10.089	10.306	217 V
0.62	BsGW	OZB gebruiker niet-woningen	7.341	7.497	156 V
0.64	BsGW	Hondenbelasting	794	749	45 N
3.4	BsGW	Toeristenbelasting	5.281	4.021	1.260 N
0.64	BsGW	Precariobelasting	737	601	136 N
0.64	BsGW	Reclamebelasting	765	713	52 N
0.63/2.2	Gemeente	Parkeren	10.937	7.852	3.085 N
Totaal			92.152	88.308	3.844 N ***)

*) De bedragen zijn exclusief kwijtschelding

**) Realisatie bestaat uit opbrengsten afvalstoffenheffing (€ 17.263) + reinigingsrecht (€ 320 exclusief btw) + restzakken (€ 1.772)

***) Het hier genoemde totaal voordelig resultaat wijkt af van het resultaat genoemd in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Hierin zijn namelijk de volgende belastingen niet opgenomen: rioolheffing, afvalstoffenheffing, begraafrechten, leges fysieke diensten, leges burgergerichte diensten en toeristenbelasting

Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)

Rioolheffingen

Het belastingresultaat wordt wat betreft de rioolheffingen via taakveld 7.2 afgewikkeld. De gerealiseerde belastingopbrengsten laten ten opzichte de begroting een voordeel zien van € 563.000 (4,0%). De hogere opbrengsten zijn vooral het gevolg van areaalontwikkeling, hoger waterverbruik en bijgestelde opbrengsten van voorgaande jaren (van € 165.000).

De overdekking van 9,7% in 2020 is ontstaan door achterstanden in de uitvoering als gevolg van capaciteitsproblemen en is om die reden niet structureel. Dat heeft geleid tot lagere (investerings)uitgaven en ook de btw over de lasten is daarmee lager dan begroot. We gaan ervan uit dat we die achterstand inlopen en dit ook leidt tot een verlaging van de overdekking.

Berekening van kostendekkendheid van de heffing riolen 2020 (bedragen in €)			
		begroting	realisatie
A	Directe kosten taakveld	7.498.749	7.167.547
B	Inkomsten taakveld	116.923	106.017
C=A-B	Netto kosten taakveld	7.381.826	7.061.530
D	Perceptiekosten	794.027	794.027
E	Rentekosten (reserves/voorzieningen)	272.753	303.301
F	Toe te rekenen kosten van andere taakvelden	3.425.261	3.473.150
G	Toe te rekenen kosten taakveld Overhead	366.295	366.295
H	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (kwijtscheldingen)	321.086	297.301
I	BTW	1.427.252	969.821
J = C t/m I	Totale kosten	13.988.500	13.265.425
K	Opbrengst heffingen	13.988.500	14.551.916
L = L/J*100%	Dekking	100,0%	109,7%

Reinigingsheffingen

Het belastingresultaat wordt wat betreft de reinigingsheffingen (afvalstoffenheffingen, verkoop restzakken en reinigingsrechten) via taakveld 7.3 afgewikkeld. Het totaal voordelig resultaat bedraagt € 695.000. Dit is een meeropbrengst van 3,72%. Bij de afvalstoffenheffing is de realisatie € 738.000 voordelig, vooral door areaalontwikkeling bij woningen en bijgestelde opbrengsten van voorgaande jaren. Bij reinigingsrecht is de realisatie € 334.000 nadelig door een toename van de leegstand en doordat meer bedrijven gebruik maken van een particulier bedrijf voor de inzameling van het bedrijfsafval. Bij de verkoop restzakken is de realisatie € 291.000 voordelig.

De overdekking van 4,0% heeft geen structurele gevolgen, maar betreft een incidenteel voordeel.

Berekening van kostendekkendheid van de heffing afval 2020 (bedragen in €)			
		begroting	realisatie
A	Directe kosten taakveld	13.469.960	12.916.990
B	Inkomsten taakveld	4.476.717	3.718.125
C=A-B	Netto kosten taakveld	8.993.243	9.198.866
D	Perceptiekosten	517.164	517.164
E	Toe te rekenen kosten van taakveld Verkeer en vervoer - product Schoon	24.350	27.077
F	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	1.213.024	1.249.217
G	Rentekosten (reserves/voorzieningen)	2.720.233	2.720.233
H	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (kwijscheldingen)	1.947.014	1.769.914
I	Compensabele BTW	1.764.765	1.425.035
J = C t/m I	Totale kosten	17.179.793	16.907.505
K	Opbrengst heffingen	17.179.792	17.583.183
L = L/J*100%	Dekking	100,0%	104,0%

Milieuparken

In de aan de raad voorgelegde begroting van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas zijn de tarieven van de milieuparken voor het jaar 2020 vastgelegd. Na een begrotingswijziging is de inwonerbijdrage verlaagd naar € 16,98 (was € 17,98 in 2019 na begrotingswijziging), hetgeen een daling van 5,6% betekent. Bij de primitieve begroting van 2020 zijn de tarieven bij de milieuparken van de fracties grof huishoudelijk afval en C-hout (verontreinigd hout) verhoogd. Bij de begrotingswijziging in 2020 zijn de tarieven van de fracties grof huishoudelijk afval, grond en C-hout per 1 juli 2020 nogmaals verhoogd. Deze stijging had te maken met sterk gestegen verwerkingskosten. Bovendien zijn de kg-tarieven bij Het Rondeel herberekend om recht te doen aan de tarieven van de andere milieuparken. In vergelijking met 2019 zijn de tarieven van AB-hout, en restafval naar beneden bijgesteld en die van grof huishoudelijk afval, dakleer, grond en C-hout naar boven.

Kostendekkende leges (in totaliteit)

Begraafrechten

De realisatie van de begraafrechten bedraagt € 58.000 nadelig, dat is 10% lager dan begroot. In 2020 vond, net als in 2019, geen indexering plaats van de begraafrechten.

De monumentale Begraafplaats Tongerseweg wordt opgeknapt en uitgebreid. De start van de uitbreidingswerkzaamheden is gepland medio 2021 en in 2023 is de begraafplaats getransformeerd tot een multifunctioneel rouw- en gedenkpark met ruimte voor gepaste culturele activiteiten en kunst. Eerst werken we achterstallig onderhoud weg door het asfalteren van de paden, bomen en hagen te vervangen, meubilair te vernieuwen en uitbreiding van watertappunten. Er komt een natuurbegraafplaats en een herdenkingsbos. De strooiweide en de Islamitische begraafplaats worden uitgebreid en er komt plek voor Armeense graven. Ter ontsluiting van het herdenkingsbos komen er twee nieuwe entrees aan de Planetenhof, worden sommige wegen aangepast en gaan beide ingangen na zonsondergang dicht. De Trichterbaan blijft de eerste vijf jaar beschikbaar voor beperkt fietsverkeer tijdens de openingsuren.

Het Covid19 virus heeft afgelopen jaar ook in Limburg een verhoogde mortaliteit van 10% veroorzaakt. Echter dit heeft voor onze begraafplaats nog niet geleid tot een extra aanbod van begravingen en/of asbestemmingen.

Berekening van kostendekkendheid begraafrechten 2020 (bedragen in €)			
		begroting	realisatie
A	Directe kosten taakveld	613.722	489.827
B	Inkomsten taakveld	0	0
<i>C=A-B</i>	<i>Netto kosten taakveld</i>	613.722	489.827
D	Toe te rekenen kosten	0	0
E	Overhead	132.650	132.650
F	BTW	0	0
<i>G=D t/m F</i>	<i>Totale kosten</i>	746.372	622.478
H	Opbrengst heffingen	583.125	525.111
<i>I=H/G*100%</i>	Dekking	78,1%	84,4%

Fysieke diensten

De realisatie van de leges fysieke diensten bedragen € 5,080 mln. Dat is 6,5% minder dan begroot, veroorzaakt door een lager aantal aangevraagde omgevingsvergunningen. De leges voor 'fysieke' diensten werden verhoogd met de index van 2,5%, behoudens de tarieven die door het Rijk zijn gemaximeerd.

Begroting 2020 (bedragen in €)					
Kostendekkendheid Leges Fysieke diensten		titel 1	titel 2	titel 3	totaal
A	Kosten taakvelden, inclusief omslagrente	1.139.983	4.722.903	1.357.554	
B	Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	0	0	0	
<i>C=A-B</i>	<i>Netto kosten taakveld</i>	1.139.983	4.722.903	1.357.554	
D	Toe te rekenen kosten	601.872	3.966.213	373.031	4.941.116
E	Overhead inclusief omslagrente	334.655	2.154.044	101.724	2.590.423
F	BTW	10.073	74.722	30.317	115.112
<i>G=D t/m F</i>	<i>Totale kosten</i>	946.600	6.194.978	505.071	7.646.649
H	Opbrengst heffingen	254.595	5.106.001	73.168	5.433.764
<i>I=H/G*100%</i>	Dekkingspercentage	26,9%	82,4%	14,5%	71,1%

Rekening 2020 (bedragen in €)					
Kostendekkendheid Leges Fysieke diensten		titel 1	titel 2	titel 3	totaal
A	Kosten taakvelden, inclusief omslagrente	911.450	4.086.232	911.450	
B	Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	0	0	0	
<i>C=A-B</i>	<i>Netto kosten taakveld</i>	911.450	4.086.232	911.450	
D	Toe te rekenen kosten	630.555	3.424.625	375.881	4.431.061
E	Overhead inclusief omslagrente	384.778	1.919.325	94.271	2.398.375
F	BTW	3.523	31.378	46.275	81.176
<i>G=D t/m F</i>	<i>Totale kosten</i>	1.018.856	5.375.328	516.428	6.910.611
H	Opbrengst heffingen	296.888	4.710.066	72.738	5.079.692
<i>I=H/G*100%</i>	Dekkingspercentage	29,1%	87,6%	14,1%	73,5%

Burgergerichte diensten

Kostendekkendheid

De tarieven zijn ten opzichte van 2019 met 2,5% geïndexeerd, behalve in die gevallen waar het Rijk de tarieven gemaximeerd heeft. Ten tijde van het opstellen van de berekening kostendekkendheid leges ad 93,4%, september 2019, was nog geen sprake van COVID-19.

De daling van het percentage kostendekkenheid is gelegen aan het feit dat de aantallen gerealiseerde producten in 2020 beduidend lager zijn dan in de begroting was aangenomen. Dit zie je voornamelijk terug door de daling in de opbrengst heffingen: van € 1.493.035 begroot naar € 941.005 realisatie over 2020. Daar staat tegenover dat de "toe te rekenen kosten" nagenoeg gelijk zijn gebleven. Deze toe te rekenen kosten betreft met name de inzet van personeel. Ondanks de lagere aantallen is op een aantal producten de afhandelingstijd gestegen. Dit vanwege de te handhaven COVID-19 maatregelen en op enkel product is een inhaalslag gemaakt waardoor de capaciteit tijdelijk is verhoogd.

Kostendekkendheid Leges Burgergerichte Diensten 2020 (bedragen in €)				
		Begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
A	Directe kosten taakveld	3.882.395	3.968.366	3.929.817
B	Inkomsten taakveld	2.062.847	1.912.847	1.451.261
C=A-B	Netto kosten taakveld	1.819.548	2.055.519	2.478.556
D	Toe te rekenen kosten:	1.129.722	1.129.722	1.083.253
E	Overhead	468.639	468.639	455.059
F	BTW	0	0	0
G=D t/m F	Totale kosten	1.598.361	1.598.361	1.538.312
H	Opbrengst heffingen	1.493.035	1.493.035	941.005
I=H/G*100%	Dekking	93,4%	93,4%	61,2%

Algemene belastingen en parkeerbelasting

WOZ-beschikkingen

Jaarlijks vindt er een herwaardering op basis van de Wet WOZ plaats van alle woningen en niet-woningen in de gemeente Maastricht. Voor het belastingjaar 2020 heeft een herwaardering plaatsgevonden met als waardepeildatum 1 januari 2019.

De WOZ-waarden van woningen waren per 1 januari 2020 met 7,8% gestegen ten opzichte van de vorige herwaardering. Voor niet-woningen was er sprake van een daling van 1,3% ten opzichte van de vorige herwaardering.

In 2020 werd betreffende 4,6% van de woningen een WOZ-bezwaar ingediend (was 4,1% in 2019) en betreffende 9,3% van de niet-woningen (was 9,7% in 2019).

Van de ingediende bezwaren is 95,4% in 2020 afgehandeld, de overige bezwaren worden binnen de wettelijke termijnen begin 2021 afgehandeld. Van de afgehandelde bezwaren zijn er 61,1% afgewezen en 38,9% (deels) toegekend.

Met ingang van 2007 is door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de zogenaamde Macronorm geïntroduceerd: de procentuele stijging van de landelijke OZB-opbrengst mag niet meer bedragen dan deze norm. Deze macronorm is in 2020 opgeheven en vervangen door een 'benchmark woonlasten', waarin naast de ozb ook de riool- en afvalstoffenheffing worden vergeleken. De gemeentelijke tariefontwikkeling per provincie en de landelijke en provinciale gemiddelden worden grafisch weergegeven. Over 2020 zijn er nog geen gegevens beschikbaar, de eerste benchmark bevat de gegevens over 2021.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De gerealiseerde opbrengsten OZB zijn € 441.000 (1,3%) hoger dan begroot, waarvan € 192.000 over voorgaande jaren. De realisatie is mede afhankelijk van de inschatting vooraf van de waardeontwikkeling, bezwaarafhandeling en leegstand. De WOZ-waardes zijn door

bezwaarafhandeling minder gecorrigeerd dan vooraf werd verwacht. Overigens leidt de hogere WOZ-waarde tot een hogere korting op de algemene uitkering, die in deze opgave niet is verwerkt.

Hondenbelasting

De gerealiseerde opbrengst van de hondenbelasting is € 45.000 (5,7%) lager dan begroot door een afname van het aantal (aangemelde) honden. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door het feit dat er vanwege de Covid-19 pandemie minder controles zijn uitgevoerd.

Toeristenbelasting

De gerealiseerde opbrengst toeristenbelasting is € 1.260.000 (23,9%) lager dan begroot door enerzijds de lagere aantallen toeristen door de beperkingen vanwege Corona in 2020 (€ 1.897.000) en hogere opbrengsten van voorgaande jaren (van € 637.000). De invloed door corona is enerzijds gebaseerd op de werkelijke aantallen overnachtingen en bedragen tot en met het 3e kwartaal 2020, zoals aangeleverd door BsGW. Anderzijds is deze gebaseerd op een schatting van de aantallen overnachtingen in het 4e kwartaal 2020, gebaseerd op de aantallen van het 4e kwartaal 2019 en een verwacht percentage realisatie van 50%.

Precariobelasting

De opbrengsten van precariobelasting laten een nadeel zien van € 136.000 (18,5%). De opbrengsten zouden zonder Corona € 172.000 hoger zijn geweest dan begroot (waarvan € 64.000 van voorgaande jaren) door meer geplaatste voorwerpen en terrassen. Vanwege Corona konden ondernemers hun terrassen voor een groot deel niet of niet optimaal benutten en zijn er verminderingen toegekend voor een bedrag van € 308.000. Hiervan is € 110.000 gedekt uit de post onvoorzien.

Reclamebelasting

De opbrengsten van reclamebelasting laten een nadeel zien van € 52.000 (6,8%) door een verlaging van het aantal reclame-uitingen.

Parkeerbelasting

In 2020 werden de tarieven voor garageparkeren, P&R en de P&W-parkeerterreinen, conform de PPS-afspraken, binnen de ringenstructuur niet geïndexeerd. De tarieven voor straatparkeren (parkeertickets en vergunningen) werden in 2020 niet geïndexeerd omdat deze tarieven in 2019 met ongeveer 10% ineens voor 4 jaren zijn geïndexeerd.

Vanwege getroffen maatregelen rondom de Coronacrisis hebben we te maken met fors teruglopende inkomsten parkeren en naheffingen (in totaal € 3,085 mln. nadelig). Het nadelig resultaat parkeren bedraagt € 2,449 mln. Via het Rijk wordt een deel van de gedeerde parkeerinkomsten gecompenseerd (zie voor nadere toelichting de coronaparagraaf). Het nadelig resultaat naheffingen bedraagt € 0,636 mln. Dit is exclusief het voordelig resultaat van € 0,354 mln. (op lasten taakveld 2.2) vanwege het innen van de Duitse naheffingen t/m 2019.

Lokale lastendruk

Het onderzoeksinstituut Coelo (Universiteit Groningen) brengt jaarlijks een ranglijst uit van de lokale lasten in de diverse gemeenten van Nederland ("Atlas van de lokale lasten"). Daarbij worden gemeenten vergeleken voor wat betreft de lokale lasten (waaronder OZB, rioolbelasting en afvalstoffenheffing). De gemiddelde lastendruk in 2020 in Maastricht wordt door Coelo berekend voor eenpersoonshuishoudens op € 781 (€ 741 in 2019) en voor meerpersoonshuishoudens op € 800 (€ 759 in 2019). Hiermee staat gemeente Maastricht op plaats 28 van de 40 grote gemeenten (plaats 26 van 37 in 2019) (nr.1 is de goedkoopste gemeente).

Bij de berekening van de component afvalstoffenheffing is door Coelo rekening gehouden met een gemiddeld gebruik van 40 afvalzakken voor een meerpersoonshuishouden. Rekening houdend met het werkelijk gebruik (van 30 restzakken) bedraagt de lastendruk in Maastricht € 791 voor meerpersoonshuishoudens en staat daarmee op plaats 26 (plaats 21 in 2019).

Voor bedrijven is de lastendruk gemiddeld gezien alleen gestegen met de indexering/inflatie. In individuele gevallen kan dit anders zijn, doordat de waardeontwikkeling bij niet-woningen erg verschilt door de grote variatie aan soorten objecten in deze categorie. In deze categorie vallen courante

objecten (bijvoorbeeld winkels en kantoren) en incurante objecten (bijvoorbeeld het ziekenhuis, scholen, musea, transformatorhuisjes en industriële objecten).

In onderstaande tabel zijn drie voorbeelden opgenomen van de ontwikkeling van de lastendruk (voor de vergelijkbaarheid is de WOZ-waarde 2020 in de drie gevallen gelijk).

Soort object	WOZ-waarde 2019	Waardeontwikkeling (%)	WOZ-waarde 2020	Aanslag 2019	Aanslag 2020	Verschil	Verschil (%)
Winkel	€ 650.000	1,00%	€ 656.000	€ 3.846,17	€ 3.993,49	€ 147,32	3,83%
Kantoor	€ 650.000	0,00%	€ 650.000	€ 3.846,17	€ 3.961,75	€ 115,58	3,01%
Gemiddelde	€ 650.000	-1,30%	€ 642.000	€ 3.846,17	€ 3.919,43	€ 73,26	1,90%
School	€ 650.000	-4,00%	€ 624.000	€ 3.846,17	€ 3.824,21	€ -21,96	-0,57%

De lokale lasten bestaan uit OZB-niet-woningen (eigenaren- en gebruikersdeel), rioolheffing (eigenaren- en gebruikersdeel), reinigingsrecht (vastrecht en 30 restafvalzakken). De totale waardeontwikkeling niet-woningen is niet onderverdeeld, de genoemde waardeontwikkeling is een schatting.

Kwijtschelding

Indien men niet in staat is een aanslag te betalen, dan wordt kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing gebruikersdeel en voor de 1e hond. Het totaal over 2020 kwijtgescholden bedrag is € 2,069 mln. Dat is 0,6% meer dan in 2019 per ultimo van het jaar, zijnde € 2,057 mln. Het bedrag van 2020 is dus ten opzichte van 2019 met ruim minder gestegen dan de inflatie.

In 2020 hebben in totaal 13.259 (was 8.806) burgers per ultimo van het jaar een verzoek tot kwijtschelding gedaan. Hiervan werd aan 5.844 (was 3.870) personen automatisch kwijtschelding verleend.

Op 31 december 2020 waren 7.282 van de 7.415 handmatige verzoekschriften afgehandeld (98,2%). In 2021 worden de overige 133 verzoekschriften binnen de daarvoor geldende termijnen afgehandeld.

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoeringsprogramma's/projecten

In deze paragraaf vindt u de stand van zaken van de projecten/programma's die voor de Organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering in 2020 zijn opgepakt.

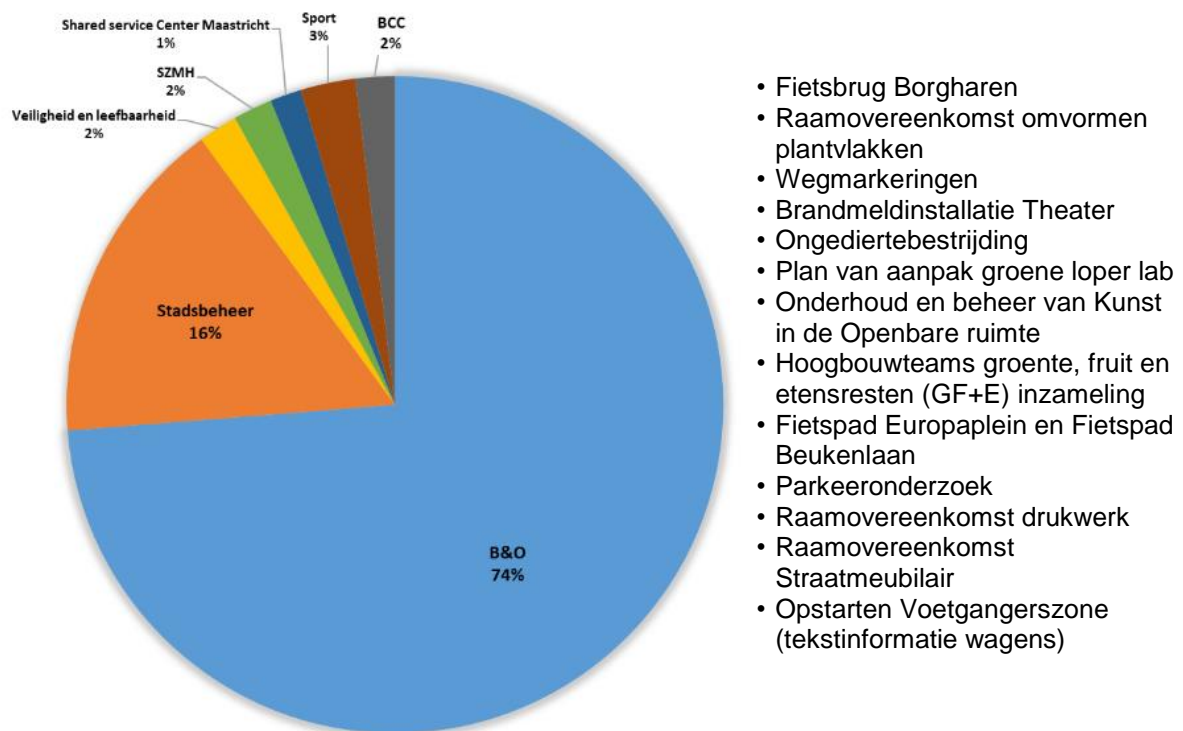
Inkoop & aanbesteding (exclusief Sociaal Domein)

In 2020 is er voor een geraamd bedrag van ongeveer € 45 mln. aan contracten in de markt gezet waarbij gemeente Maastricht contractpartner is. Dit is lager dan 2019 i.v.m. met Covid-19. In Q2 en Q3 zijn niet noodzakelijke contracten in de planning doorgeschoven.

De procedures voor contracten tot € 214.000 (Europese drempel voor leveringen en diensten) zijn door de organisatie zelfstandig in de markt gezet. 42 Contracten met een waarden boven de Europese drempel zijn verplicht begeleid door de inkopers van de vakgroep Inkoop en Aanbesteden.

De verdeling naar percentage inkopen is weergegeven in onderstaande overzicht.

Voorbeelden van contracten die in 2020 zijn ingekocht zijn:

Personeel en organisatie

P&O was in 2020 de eerste afdeling waarbij beleid en uitvoering zijn samengevoegd. Dit leidde tot een herpositionering in de vorm van een zelfstandige stafafdeling onder de gemeentesecretaris.

Coronacrisis

Sinds maart 2020 bestaat een groot deel van de P&O-werkzaamheden uit het inspelen op de coronacrisis, die voortdurend flexibiliteit en daadkracht van onze organisatie en medewerkers vraagt. De continuïteit van de dienstverlening, goed werkgeverschap en een veilige en gezonde werkomgeving voor medewerkers thuis en op kantoor waren daarbij de belangrijkste vertrekpunten.

Vanuit de initiële crisisorganisatie, werd het intern opstartteam ingericht om de organisatie te ondersteunen. Het grootste deel van de medewerkers werkt inmiddels geruime tijd thuis wat een forse omschakeling t.a.v. (digitaal) samenwerken op het gebied van technische faciliteiten, vaardigheden en ondersteuning met zich meebracht. Extra uitdagingen waren er ook in het

voorkomen van besmetting voor onze medewerkers met veel publiekscontact en in de aanpassingen van de fysieke werkomgeving.

Daar waar onderdelen (tijdelijk) gesloten zijn of waren, zijn medewerkers elders ingezet om de kritieke processen (o.a. bij Stadsbeheer) en steunmaatregelen (TOZO en NOW) te ondersteunen. Zo konden de tijdelijke capaciteitsknelpunten vanuit een groot solidariteits- en saamhorigheidsgevoel worden opgevangen onder coördinatie van het mobiliteitsbureau. Tenslotte biedt het opleidingscentrum Learn@Maastricht haar trainingen vrijwel volledig virtueel i.p.v. klassikaal aan.

Ontwikkelagenda organisatie

Als onderdeel van de ontwikkelagenda zijn de sturingsleidraad en visie op personeel en organisatie herijkt. Hieraan worden de veranderingen en projecten op P&O-gebied getoetst. Ook heeft dit geleid tot de hernieuwde visie op leidinggeven.

Ziekteverzuim

Gemiddeld verzuim in 2020 was 6,4% en is evenals in 2019 met bijna 0,5 procentpunt gedaald ten opzichte van het vorige jaar. Ter vergelijking met de cijfers uit de personeelsmonitor 2019 van het A&O-fonds: jaarcijfer is 5,8%. De A&O-fonds cijfers voor 2020 zijn nog niet bekend.

Het verzuim tot 6 weken is gelijk gebleven. De meldingsfrequentie is gedaald van 1,11 naar 0,81 (aantal keren per jaar dat een medewerker zich ziekmeldt). Als direct gevolg van de corona-pandemie is in maart 2020 een forse stijging van het korte verzuim geconstateerd. In mei is het kort verzuim echter aanzienlijk gedaald en wel tot bijna nul. Waarschijnlijk een direct gevolg van het thuiswerken in combinatie met de normale seizoensinvloed. Na de zomermaanden is het korte verzuim weer tot normaal niveau opgelopen tot 2,5%. Het lijkt erop dat het thuiswerken een positieve invloed heeft op het kort verzuim. Thuiswerken kan echter ook leiden tot een toename van psychische klachten en het effect hiervan zal pas op de langere termijn zichtbaar zijn. Oorzaken liggen in de sfeer van: -het gemis van sociale contacten; -het wegvallen van collega's waar normaliter, bij problemen, een beroep op kan worden gedaan; -minder contact met leidinggevendenden; -"uit het zicht" zijn; -enz. Als antwoord daarop biedt Maastricht haar leidinggevendenden trainingen, zoals: "Leidinggeven op afstand" en "Omgaan met psychisch verzuim". Voor haar medewerkers een webinar "Wat doet veel thuiswerken met je".

Het verzuim langer dan 6 weken is van 5,35% in 2019 gedaald naar 4,96% in 2020. Het lange verzuim bij 100.000-plus gemeenten is in 2019 gestegen naar 4,2%. Bij de gemeente Maastricht is juist een voorzichtige daling ingezet naar de meer gemiddelde waarden. We zien ook sinds 2018 een toename van de WIA-instroom. Hoog lang verzuim en hoge WIA-instroom wijzen op zwaardere medische problematiek. Het verzuimaandeel van oudere medewerkers is relatief gezien hoger dan op grond van het aandeel in de personeelsopbouw verwacht mag worden. In het algemeen is het zo dat oudere medewerkers minder vaak verzuimen, maar als ze verzuimen een langere verzuimduur hebben.

Na de invoering van het nieuwe verzuimprotocol is er meer centrale sturing op de verzuimbegeleiding. Er wordt door de inzet van de Praktijkondersteuner bedrijfsarts eerder begeleiding vanuit de arbodienst ingezet en vanuit P&O is de ondersteuning van de inhoudelijk casemanager (leidinggevende) geïntensiveerd. In 2021 wordt via Europese aanbesteding een nieuw contract gesloten met een arbodienstverlener ingaande 1 januari 2022. Het nieuwe verzuimbeleid vormt het uitgangspunt voor het programma van eisen.

Andere P&O thema's

Enkele andere belangrijke thema's in 2020 waren o.a. de

- Evaluatie rondom mobiliteit vond plaats in november 2020. De huidige dienstverlening rondom mobiliteit (voorheen Move@Maastricht) wordt gecontinueerd door het nieuwe team Talent Management en Vitaliteit.
- Toerusting van management en medewerkers (kennis, houding en gedrag) ter voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet;
- Intensivering employer branding om ons als aantrekkelijk werkgever op de arbeidsmarkt te profileren;
- Doorontwikkeling E-Hrm modules en voortgaande digitalisering personeelsprocessen.

Informatiemanagement en automatisering

Door middel van het I&A-portfolio heeft de planvorming 2020 plaatsgevonden. Deze aanpak wordt al enkele jaren door de gemeentelijke organisatie omarmd. Hierbij is ook een nadrukkelijke verbinding gelegd met de gemeentebrede ontwikkelagenda. De belangrijkste thema's voor 2020 waren:

Informatiebeleid

In december 2019 heeft het directieteam de visie op Informatiebeleid 2020-2024 vastgesteld. In 2020 is het uitvoeringsdeel van het Informatiebeleid, het informatieplan, opgeleverd. Dit bestaat onder andere uit een voorstel voor een roadmap en de governancestructuur. Een start is gemaakt met de inrichting van de IT-organisatie en de financiering van alle IT-kosten.

Digitale transitie

Om de digitale transitie vorm te kunnen geven is ook een stevig fundament nodig in het faciliterende applicatielandschap. In 2020 is het zaaksysteem opnieuw aanbesteed en is een gestart gemaakt met de technische implementatie daarvan. Daarnaast is ook de samenwerking met het RHCL verder geprofessionaliseerd.

Datagedreven sturen

De ontwikkeling van datagedreven sturing gebeurt binnen een aantal domeinen van de gemeente: zo wordt er bijvoorbeeld in het kader van ondermijning op basis van dataonderzoek gedaan naar ongewenste bewoning van leegstaande panden. Ook wordt sturingsinformatie ontwikkeld op basis van een aantal door het directieteam vastgestelde thema's: externe inhuur, inkoop, subsidies, veiligheid, participatie, WOB-verzoeken en het klachtenproces.

Applicatie en infrastructuur

Vanwege het veelzijdige en uitgebreide applicatielandschap waar een gemeente over beschikt zijn er ook dit jaar weer een groot aantal aanbestedingen uitgevoerd. Daarnaast is vanwege de pandemie en de veranderende behoeften in de organisatie ook veel tijd besteed aan de transformatie van de digitale werkplek.

Informatiebeveiligingsbeleid

Informatieveiligheid staat permanent op de agenda bij de gemeente Maastricht.

Over 2020 heeft de gemeente Maastricht, inzake informatiebeveiliging, verantwoording afgelegd via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). In ENSIA zijn de volgende zelfevaluaties en audits onder één noemer gebracht:

- De zelfevaluatie Baseline informatiebeveiliging overheid;
- De zelfevaluatie Basisregistratie Personen (BRP)/ Paspoortuitvoeringsregeling (PUN);
- De zelfevaluatie Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT);
- De zelfevaluatie Basisregistratie Ondergrond (BRO);
- Waar staat je gemeente;
- De audit Digitale persoonsidentificatie (DigiD);
- De audit Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWInet);

De gemeente voldoet aan alle normen die bij gemeenten worden getoetst. Twee van de drie voldoen niet aan één aangescherpte, bij hen te toetsen DigiD norm. De betreffende leveranciers hebben uitstel van Logius (toezichthouder DigiD) tot 1 november 2021 om alsnog te voldoen aan deze aangescherpte norm.

Financiën

De financiële functie is gericht op een duurzame en solide financiële positie van de gemeente Maastricht en zorgt voor een tijdige en volledige financiële informatievoorziening. In 2020 zijn voornamelijk de volgende projecten en activiteiten gerealiseerd:

- 2020 stond op financieel gebied in het teken van de bezuinigingen naar aanleiding van de opgenomen taakstelling in de programmabegroting 2020. Hiervoor is de bezuinigingsoplegger opgesteld die later is vertaald in de pre-begroting, welke uw raad in september heeft vastgesteld.

- Zorgen voor een structureel sluitende en in evenwicht zijnde meerjarenbegroting passend binnen de wettelijke regels. Bij de aanlevering bij de begroting 2021 bleek ondanks de bezuinigingen dat vanwege de verslechtering van de prognose jeugd/WMO aanvullende dekking gezocht moest worden. Dit heeft geresulteerd in aanvullende bezuinigingen. Daarover zijn diverse gesprekken met de Provincie geweest hoe hiermee om te gaan. De provincie heeft Maastricht een meerjarig repressief toezicht toegekend onder de voorwaarde dat de tekorten vanaf 2021 structureel zijn opgelost. Om dit te kunnen verwezenlijken vindt periodieke monitoring plaats van de bezuinigingen om vast te stellen of ze ook gerealiseerd worden. Hierover wordt uw raad periodiek geïnformeerd ook als bezuinigingen niet gerealiseerd kunnen worden of later.
- Opleveren van de jaarlijkse P&C-producten, waaronder Programmabegroting, Jaarrekening (inclusief coördineren accountantscontrole) en de bestuursrapportage voor behandeling van de begroting.
- Ontwikkeling financiële functie: De gemeente Maastricht onderkent de toenemende eisen aan de financiële functie. Hiertoe wordt een overkoepelende en integrale inventarisatie van de financiële functie in brede zin uitgevoerd en zullen diverse keuzes worden gemaakt voor zowel de korte (quick wins) als langere termijn.
 - In 2020 zijn diverse projecten gestart: Werkend Budgethouderschap, Uniform Rekeningschema en 1 Jaarrekening.
 - Inrichting van het budgethouderschap nieuwe stijl is eind 2020 ingericht voor het sociale domein, daarbij is nog meer benadrukt dat inhoud en financiën onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.
 - Er zijn uitgangspunten gedefinieerd voor de fijn detaillering van het Uniforme gemeentebrede rekeningschema.
 - Met ingang van de jaarrekening 2021 wordt er 1 centrale jaarrekening opgesteld.
- Digitalisering P&C-cyclus: Gekoppeld aan voorgaand punt zal ook onderzocht worden of voor het planning en control proces (begroting en jaarrekening) een verdere digitaliseringsslag kan worden gemaakt. Er zijn enkele verkennende demo's gepland in 2020, vervolgacties worden in 2021 opgepakt.
- Verdere implementatie van de vennootschapsbelasting. In 2020 is bezwaar aangetekend tegen de aanslag vennootschapsbelasting 2016 met betrekking tot de reclameopbrengsten. Gemeente Maastricht zal gaan aansluiten bij landelijk te voeren beroepsprocedures. Tevens zijn de aangiften 2017, 2018 en 2019 aangevuld met deze reclameopbrengsten ter voorkoming van verder oplopende belastingrente.
- In het kader van de fiscale monitoring heeft een toetsing van het gebruik van bedrijfsauto's plaatsgevonden.
- Fiscale advisering bij grote projecten.
- Opstellen adviezen en informeren van directie en bestuur betreffende
 - Bezuinigingen en inkomstenverhoging voor 2021;
 - (Financiële) maatregelen vanwege gevolgen Corona in 2020;
 - Project 'Waarderen op gebruiksoppervlakte' in 2020;
- Invoeren verordeningen forensenbelasting en watertoeristenbelasting per 2021.

Communicatie

Corona (Covid-19)

Het jaar 2020 stond voor de afdeling Communicatie grotendeels in het teken van de coronacrisis. De Veiligheidsregio Zuid-Limburg werd extra ondersteund door onze mensen met een veelheid aan taken: omgevingsanalyse, redactie, perswoordvoering, crisiscommunicatie. In de gemeentelijke crisisteams speelden communicatieadviseurs een belangrijke rol. De telkens veranderende coronarichtlijnen leidden tot aanpassingen van onder meer markten, winkeltijden en voetgangersverkeer in de binnenstad, die vervolgens door onze communicatiemensen onder de aandacht van bewoners en bezoekers werden gebracht. Er werd een Steunpunt Corona opgericht en in de communicatie met de raad werd in vele raadsinformatiebrieven een actueel overzicht gegeven van de aanpak en maatregelen die het college van burgemeester en wethouders ontwierpen om de stad door de crisis te loodsen. In sneltreinvaart werden digitale participatieplatformen ontwikkeld en uitgerold. Ook de communicatie naar en voor de eigen medewerkers was intensief, met name over kantoorgebruik en thuiswerken, met de daarbij behorende faciliteiten en nieuwe systemen. Tot slot leverde de afdeling communicatie een substantiële bijdrage aan de analyse 'Haw Pin & Stay Strong' over Maastricht ná de Coronacrisis.

Communicatiebereik en meertaligheid

Het advies van Ina Bakker inzake het optimaliseren van het communicatiebereik (doelstelling coalitieakkoord) is op 23 juni 2020 aangeboden aan de gemeenteraad. Doel is een maximaal bereik van alle doelgroepen in de stad, dus ook de internationals. De vertaling van het advies Bakker in een aanpak is onderdeel van het Meerjarenbeleidsplan Communicatie (MJBP). Dit MJBP ligt begin 2021 ter besluitvorming voor aan het DT, nadat eind 2020 de nieuwe financiële kaders voor communicatie (onder meer na de bezuinigingen en een extra taakstelling) bekend zijn geworden.

In de mediamix wordt een belangrijke stap gezet van papier naar digitaal. De formele besluiten daarvoor zijn eerder genomen door college en raad. Eerst door de wettelijke bekendmakingen te digitaliseren, daarna door de papieren communicatie in de VIA af te schaffen (bezuinigingen in prebegroting 2020).

Afbouw externe inhuur en efficiency

Minder communicatiemensen inhuren, maar in vaste dienst nemen: ook de gemeentelijke communicatiefunctie draagt bij aan de afbouw van de organisatiebrede inhuur van externen. Tot de afbouw is eind 2020 door het DT besloten, maar de het opvangen van de ingehuurde werkzaamheden door eigen mensen in vaste dienst, is onderdeel van het MJBP Communicatie en kan dus pas in 2021 worden gerealiseerd.

Participatie

De uitvoering van het op 17 december 2019 vastgestelde Plan van aanpak Burger- en overheidsparticipatie is in 2020 gestart. Er zijn resultaten geboekt op verschillende vlakken. Zo is de uitvoering van de programma's Jeugdlintje en Kinderburgemeester gestart, is er verder ingezet op digitale participatie en is er een begin gemaakt aan het opstellen van participatiebeleid en een participatieverordening. Vanuit communicatie is nadrukkelijk aandacht geweest voor het verbeteren van concrete participatieprocessen bij projecten, zoals de herinrichting van de Tongerseweg. Burgerbegroting: de eerste Maastrichtse burgerbegroting, als onderdeel van het Maastricht-LAB, zou maart 2020 van start gaan. Vanwege de voortzetting van de maatregelen van de Rijksoverheid, om de uitbraak van het coronavirus te bezweren, zijn de events van de burgerbegroting meerdere malen uitgesteld.

Branding

Door de bezuinigingen is het programma 'Positionering Maastricht' gefocust op de merkwaarde 'Carrièrekansen'. Het concept voor een Euregionale Careerportal is in ontwikkeling en wordt gesondeerd binnen het bedrijfsleven. Een onderzoeksopzet naar vestigings- en vertrekmotieven is gereed, maar de uitvoering is uitgesteld omdat de verwachting is dat de coronacrisis de onderzoeksresultaten sterk beïnvloedt.

Controlling

Controlvisie en concerncontrollerstatuut

Control in onze gemeente dient te worden verbeterd. Een herijking van de in 2011 door het college vastgestelde controlvisie dient daarom plaats te vinden. Hiervoor zijn in 2020 stappen gezet, die in 2021 verder vorm krijgen in lijn met de nieuwe visie op bedrijfsvoering uit 2021. De nieuwe controlvisie zal ook moeten leiden tot een nieuw Concerncontrollerstatuut. De visie is gebaseerd op de "three lines of defence".

Financiële rechtmatigheidsverantwoording

Waar momenteel de accountant een oordeel over de financiële rechtmatigheid van de jaarrekening afgeeft, wordt dit verschoven naar het college. Het college gaat over de bevindingen in gesprek met de commissie Begroting en Verantwoording/ raad. Hoe wij dit willen vormgeven zal nog met de raad worden besproken. De accountant zal nog steeds toetsen of de jaarrekening getrouw is. De Gemeentewet vraagt hiertoe een aanpassing die in 2021 wordt verwacht. De gevolgen hiervan en hoe wij dit gaan inbedden in de interne organisatie is een speerpunt voor 2021.

Ic-plan

Net als in vorige jaren vormde het Intern Controle (Ic) -plan ook in 2020 voor de controlewerkzaamheden de basis. De werkzaamheden zijn hierbij grofweg te verdelen in gemeentebrede en organisatieonderdeel specifieke inspanningen op het gebied van interne controle.

Net als in de voorgaande jaren stond “leren en verbeteren” ook nu weer centraal, al was er tevens aandacht voor rechtmatigheid. De uitgevoerde werkzaamheden in 2020 kenden een verscheidenheid aan vormen zoals quickscan, review, audit, etc.

Onderzoek Rekenkamer Maastricht

Doel van de Rekenkamer Maastricht is de controlerende functie van de raad te versterken en tegelijkertijd voor de inwoners van Maastricht zichtbaar maken wat er is terechtgekomen van de beleidsvoornemens van de gemeente. Tal van rekenkameronderzoeken worden daarom jaarlijks door de rekenkamer uitgevoerd in onze gemeente.

Rekenkameronderzoeken in 2020:

- Onderzoek casus SSC-ZL en e-mailonderzoek (publicatie rekenkamerrapport april 2020)
- Onderzoek Woonbeleid (publicatie rekenkamerrapport juni 2020)
- Onderzoek naar het proces rond geheimhouding (gestart in 2020, afronding in 2021)
- Onderzoek naar de P&C-cyclus als actief raadsinstrument a.d.h.v. de financiële tekorten in het sociaal domein (gestart in 2020, afronding in 2021)

AVG

In 2020 is binnen de organisatie de bewustwording over het belang van de bescherming van persoonsgegevens en de AVG toegenomen. De functionaris gegevensbescherming wordt vaker en eerder betrokken bij projecten waarvoor persoonsgegevens verwerkt dienen te worden.

Afgelopen jaren is er een start gemaakt met het uitvoeren van de voor veel verwerkingen verplichte gegevensbeschermings effect beoordeling (Dataprotection impact assessment). Dit instrument is bedoeld om vast te stellen of verwerkingen van persoonsgegevens rechtmatig zijn, welke risico's dit met zich meebrengen en welke maatregelen nodig zijn om dit risico zoveel mogelijk te beperken. Ook het komende jaar zal dit thema prioriteit krijgen.

Verder is een begin gemaakt met het in kaart brengen van de verwerkersverantwoordelijkheid voor de gegevensverwerkingen binnen samenwerkingsverbanden met name in het sociaal domein.

Hoewel enigszins vertraagd door de Coronacrisis, hebben vorig jaar al AVG-contactpersonen trainingen gehad over deze Europese verordening.

Inwoners maken steeds vaker gebruik van de mogelijkheid om een AVG-inzage verzoek in te dienen om te kunnen inzien welke gegevens de organisatie over hun verwerkt. Gebleken is dat de afhandeling van deze verzoeken veel tijd vergt.

Integriteit

In Maastricht wordt op drie niveaus aan integriteit gewerkt:

- Bewustwording
- Managen van integriteit
- Verankeren van het leerproces

We gaan achtereenvolgens in op de uitvoering en resultaten van het integriteitbeleid in 2020. Een bijzonder jaar omdat de wereldwijde corona pandemie (Covid-19) ook ons land en organisatie raakte.

Bewustwording

Bewustwording is gericht op huidige en nieuwe medewerkers. Elke nieuwe medewerker die in dienst komt bij onze gemeente, volgt de module 'integriteit en ambtseed' (1 dagdeel) in het introductieprogramma. In deze module komen onder andere de gedragscode en de Regeling Integriteitmeldingen aan de orde. In overleg met de gemeentesecretaris zijn deze sessies vervolgens tot nader order uitgesteld. Zodra de corona-situatie het toelaat, zullen de deelnemers alsnog worden uitgenodigd. De module wordt formeel afgesloten met het afnemen van de ambtseed door de gemeentesecretaris. Dit is in de loop van 2020 deels online opgepakt en in totaal hebben 120 medewerkers de ambtseed afgelegd.

Medewerkers die langer dan een jaar in dienst zijn bij de gemeente, moeten tevens de gemeentebreed verplichte leermodule 'morele oordeelsvorming' (2 dagdelen) volgen. Deze module is

in het coronajaar 2020 door 61 medewerkers (online). Daarnaast worden op verzoek van (team)managers ook regelmatig voorlichting en/of dilemmatrainingen binnen teams gegeven, om mensen praktische handvatten te geven in hun alledaagse afwegingen en de bewustwording van integriteit(risico's) te vergroten.

Managen van integriteit

In 2019 is een traject gestart om de Regeling Integriteitsmeldingen en werkwijze daaromtrent te herzien. Hieraan is gewerkt in een projectgroep waar ook de Ondernemingsraad in vertegenwoordigd was. Eind 2020 zijn als resultaat drie vernieuwde regelingen door het College vastgesteld:

1. Regeling melden vermoeden van een integriteitsschending of onregelmatigheid;
2. Regeling melden vermoeden van een misstand;
3. Klachtenregeling ongewenst gedrag.

Ook de werkwijze rond melding en onderzoek is daarmee aangepast. Per 1 januari 2021 gaat dat via het Meldpunt Integriteit & Klachten (MIK). De vernieuwde Regelingen zijn op dezelfde datum ingegaan.

Voor elke manager en medewerker is integriteit een vast terugkerend onderdeel in de gesprekkencyclus. Integriteit is bij gemeente Maastricht namelijk als kerncompetentie vastgelegd voor elke medewerker en dus ook altijd onderwerp van gesprek en beoordeling.

Als medewerkers concrete integriteitstekwesties aan de orde willen stellen, kunnen zij dit ook bespreken met één van de twee vertrouwenspersonen integriteit (VPI), die kunnen adviseren om tot formele melding over te gaan bij het MIK (in 2020 nog interne meldpunt integriteit). Medewerkers kunnen ook rechtstreeks melden bij het meldpunt.

Cijfers over bedrijfsvoeringsthema's

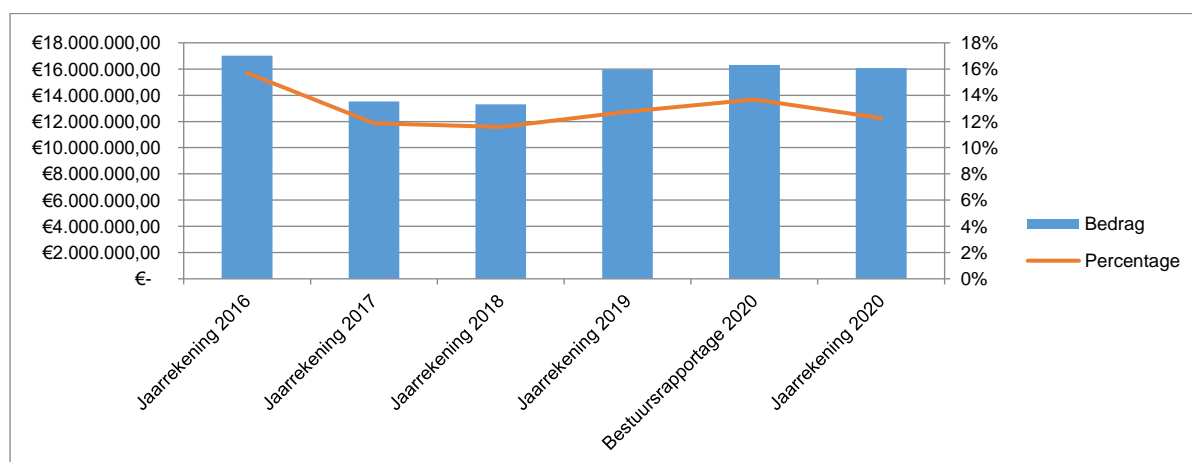
Formatie

De formatie is in 2020 gestegen van 1.558 naar 1.592 fte. De bezetting was ultimo 2020 1.468 fte, tegen 1.441 in 2019. De verschillen in de aantallen formatie en bezetting zijn terug te voeren tot bedrijfsmatige afwegingen (het aanhouden van vacatureruimte ten behoeve van doorontwikkeling van de organisatie en externe inhuur indien invullen van vacatures bijvoorbeeld niet lukt) alsmede tot frictie tussen uitdiensttreding en werving.

Aantal fte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Formatie (begroot)	1.440	1.425	1.400	1.398	1.346	1.415	1.491	1.506	1.510	1.558	1.592
Bezetting (werkelijk)	1.369	1.372	1.352	1.307	1.281	1.284	1.327	1.374	1.397	1.441	1.468

Externe inhuur

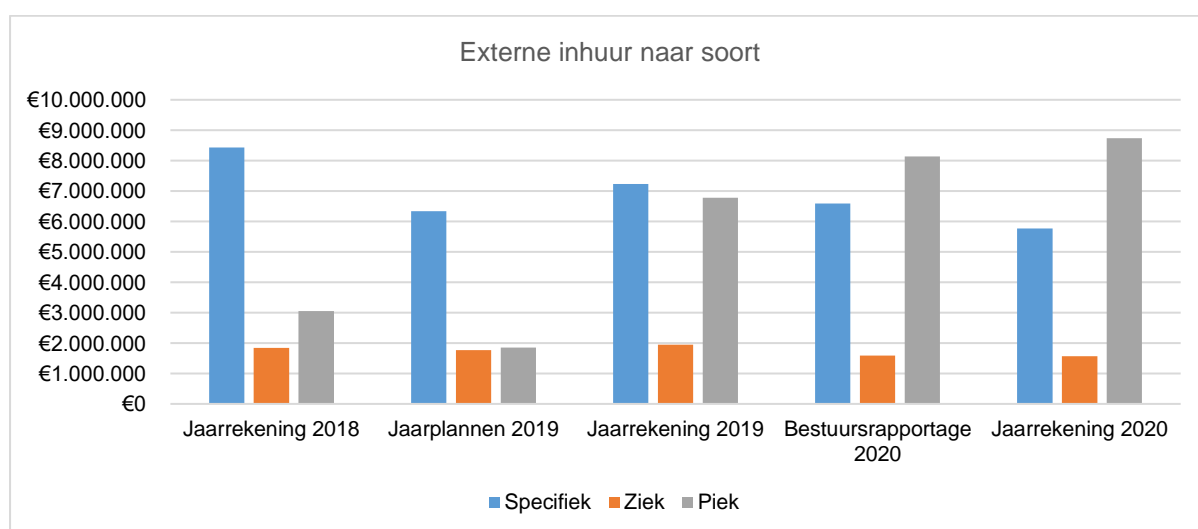
De externe inhuur bedraagt voor 2020 € 16,1 mln. en uitgedrukt in procenten ten opzichte van de totale loonsom inclusief externe inhuur is dit 12,3% (2019: € 16,1 mln. en 12,8%). Dit ligt als absoluut bedrag dus grotendeels in lijn met de 2019 cijfers en ook met de verwachtingen bij de bestuursrapportage met peildatum 1 september (€ 16,3 mln. en 13,7%).

Ten opzichte van 2016 is een daling merkbaar. Dit valt onder andere toe te schrijven aan het toepassen van de vernieuwde definitie³. Met ingang van 2017 houden we namelijk in de berekening dezelfde definitie aan zoals het Rijk deze hanteert, zodat de cijfers onderling te vergelijken zijn. Zo heeft u in onze RIB van 19 november 2020 al kunnen lezen dat daar waar ons percentage in 2020 minder dan 14% bedraagt, is het gemiddelde van 100.000+-gemeenten (volgens de personeelsmonitor van het AenO-fonds in 2019) 19%. Dit geldt overigens niet alleen voor de 100.000+-gemeenten. Bij alle gemeenten is de externe inhuur gemiddeld 18%. Met 12,3% zit Maastricht ruim onder dat gemiddelde.

Ziek, piek en specifiek

De externe inhuur van de organisatieonderdelen wordt sinds de jaarrekening 2018 onderverdeeld in de soorten specifiek, ziek en piek. Specifiek staat voor inhuur vanwege specialistische en vakmatige kennis die de gemeente redelijkerwijs niet volledig in huis beschikbaar heeft of wil hebben. Voor een aanzienlijk deel komt dit door de streefwaarde van 10% externe inhuur en 90% eigen formatie voor de flexibele schil bij de decentralisaties. Ziek betreft het opvangen van onvoorziene capaciteitsproblemen, zoals bijvoorbeeld verzuim of zwangerschapsverlof. Onder piek wordt verstaan het opvangen van piekwerkzaamheden die niet met de bestaande capaciteit kunnen worden ingevuld.

Uit bovenstaande grafiek kan worden opgemaakt dat uit de laatste meetmomenten blijkt dat inhuur vanwege piekwerkzaamheden de stijgende en inmiddels grootste component is. Herprioritering van werkzaamheden blijft onze constante aandacht hebben, maar externe inhuur zal nodig zijn en blijven om vragen en opgaven te kunnen voldoen.

Banenafpraak Sociaal Akkoord 2013

In het Sociaal Akkoord van 11 april 2013 hebben het kabinet en sociale partners (werkgevers en werknemers) afgesproken dat ze banen gaan creëren bij reguliere werkgevers voor mensen met een arbeidsbeperking. In totaal gaat het om 125.000 extra banen (t.o.v. de peildatum 1 januari 2013), waarvan 100.000 banen in de marktsector (in 2026) en 25.000 banen bij de overheid (in 2024).

De banenafpraak is een landelijke afspraak. Op landelijk niveau wordt gekeken werkgevers de aantallen voor hun sector gerealiseerd hebben. Afhankelijk van het gerealiseerd aantal banen kan er sprake zijn van het activeren van een quotumregeling. Intussen is de regelgeving aangepast. De totale doelstelling van 125.000 banen blijft gehandhaafd, de verdeling over een specifiek aandeel voor overheid en bedrijfsleven is losgelaten. Binnen de overheidssectoren is – met het oog op bovengenoemde doelstelling – besloten de quotumregeling te activeren. De hoogte van het quotumpercentage wordt jaarlijks door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) vastgesteld. Het quotumpercentage 2020 voor de overheid is 2,35 %

³ **Externe Inhuur** is het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de (rijks)overheid in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, middels het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, waarop door de opdrachtgever mede gestuurd wordt.

voor werkgevers met 25 of meer werknemers. Als één baan wordt geteld een baan van 25,5 verloonde uren per week. Banen groter of kleiner dan 25,5 uur per week tellen naar rato mee.

In 2019 is t.b.v. Inclusieve arbeidsorganisatie (B4 en F4 Uitvoeringsprogramma 2018-2022), een draaiboek opgesteld om mensen met een soms onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt een zinvolle werkplek te bieden. Op basis van de gestelde norm behoort gemeente Maastricht voor 2020 het aantal van 51,22 banen in te vullen.

Ultimo 2020 vult gemeente Maastricht 222,59 banen in. Daarmee voldoet gemeente Maastricht ruimschoots aan de gestelde norm voor 2020. Dit deels door aanstelling van medewerkers in dienst van gemeente Maastricht en grotendeels door WSW-krachten op detacheringsbasis in te huren van MTB bij het organisatieonderdeel Stadsbeheer. De wet Banenafpraak stelt als eis dat deze medewerkers worden aangestuurd door medewerkers van betreffende werkgever; in dit geval Stadsbeheer.

Weerstandvermogen en risicobeheersing

In de door uw raad vastgestelde kadernota weerstandsvermogen is, conform wet- en regelgeving, het beleid opgenomen dat het college moet uitvoeren om de geïdentificeerde risico's zo goed mogelijk te beheersen. De betrokken paragraaf bij de begroting geeft aan hoe robuust de begroting is en gaat in op de vraag hoe financiële risico's kunnen worden opgevangen. Voor het beoordelen van deze robuustheid is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's, waarmee de gemeente geconfronteerd kan worden en de aanwezige weerstandscapaciteit ter dekking van deze risico's. Conform de hiervoor genoemde kadernota wordt deze robuustheid als volgt berekend:

Ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$
----------------------------	---

Uw raad heeft bij het vaststellen van de hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1. Hieronder besteden we eerst aandacht aan de beschikbare weerstandscapaciteit en vervolgens aan de risico-inventarisatie (benodigde weerstandscapaciteit) en ten slotte aan de berekening van de ratio weerstandsvermogen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om risico's van financiële aard (niet-begrote kosten), die zich onverwacht kunnen voordoen en die van substantiële aard zijn, te kunnen dekken.

Het weerstandsvermogen is als volgt opgebouwd:

bedragen x € 1.000	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Incidentele weerstandscapaciteit:			
- Algemene reserve incl. vruchtboomfonds	112.078	114.787	95.892
- Onvoorzien incidenteel	-	-	-
- Stille reserves	-	-	-
- Incidentele begrotingsruimte	4.449	5.174	7.851
Structurele weerstandscapaciteit:			
- Onbenutte belastingcapaciteit	3.596	-	1.591
- Onvoorzien / risicobuffer	280	2.867	-
- Structurele begrotingsruimte	-7.951	-5.136	-76
Weerstandscapaciteit	112.452	117.692	105.258
Totale lasten	655.697	630.595	528.761
Als % van de totale lasten	17,1%	18,7%	19,9%

Algemene reserve incl. vruchtboomfonds

Voor het opvangen van incidentele financiële tegenvallers is de algemene reserve (inclusief het vruchtboomfonds) de aangewezen post.

Post onvoorzien/risicobuffer

Op basis van het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 (brief van de provincie van 10 december 2019) wordt er geen rekening meer gehouden met de posten onvoorzien, risicobuffer en egalisereserves bij de bepaling van het weerstandsvermogen.

Stille reserves

Stille reserves vormen een onderdeel van de incidentele weerstandscapaciteit voor het waardeverschil tussen actuele marktwaarde en de boekwaarde, dit geldt alleen als er geen gebruiksnut meer is voor de gemeente en deze op korte termijn beschikbaar kunnen komen. Voor de gemeente Maastricht is dit niet van toepassing.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft de mogelijkheid weer om extra inkomsten te genereren door de belastingen te verhogen. Zij wordt bepaald door de hoogte van drie belangrijkste belastinginkomsten van de gemeente: de afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de OZB. De afvalstoffenheffing en rioolrechten zijn momenteel maximaal kostendekkend en hier volgt dan ook geen onbenutte belastingcapaciteit uit. De onbenutte belastingcapaciteit van de OZB is zo groot als het verschil tussen het gehanteerde tarief en het tarief dat de gemeente zou moeten rekenen als het een 'artikel 12 gemeente' zou zijn. Dit resulteert in een onbenutte belastingcapaciteit van € 1,6 mln.

Begrotingsruimte

Als de begroting en de meerjarenraming structureel sluit met een positief saldo, is er sprake van begrotingsruimte die kan worden ingezet voor het opvangen van structurele financiële tegenvallers. Eventuele overige ruimte kan worden aangemerkt als incidentele begrotingsruimte.

Risico-inventarisatie

Het begrip 'risico' wordt niet altijd juist toegepast. Zo moeten beleidswensen of de daaruit voortkomende budgettaire claims waarvoor aan organisatieonderdelen geen middelen ter beschikking zijn of worden gesteld, niet als risico worden vermeld. Hier is namelijk geen sprake van een risico omdat een financiële verplichting pas zou ontstaan door een beleidsbeslissing waarop de gemeente zelf (overwegende) invloed heeft. Voor het risicobegrip is uitgegaan van de volgende, in het kader van strategisch integraal risicomanagement algemeen gebruikte, omschrijving: "een onzekere gebeurtenis die negatieve effecten (schade) kan hebben op de realisatie van de beleidsdoelstellingen c.q. de totstandkoming van de vastgestelde producten en diensten van een organisatie". Dit risicobegrip omvat dus ook de niet-materiële risico's en ook de risico's waarvan verondersteld wordt dat hier adequate beheersmaatregelen voor zijn getroffen. Een breed risicobegrip stelt ons beter in staat te beoordelen of er sprake is van beheerste bedrijfsprocessen in brede zin en maakt het mogelijk gericht verbeteringen door te voeren.

In deze paragraaf worden risico's opgenomen waarvan de financiële consequenties nog niet (volledig) in de begroting zijn verwerkt. De vorderingen op dubieuze debiteuren worden niet als risico opgenomen in deze paragraaf, omdat hiervoor voorzieningen moeten worden getroffen. Voor het overgrote deel betreft het de uit de programmabegroting 2020 bekende risico's. Waar nodig zijn deze geactualiseerd. In deze paragraaf worden alleen die risico's opgenomen die een dusdanige omvang hebben dat ze materieel zijn in verhouding tot ons totale begrotingssaldo.

- 1) Risico's in het gemeentefonds
- 2) Decentralisatie rijkstaken
- 3) Decentralisatie-uitkering Bodemsanering
- 4) Verbonden partijen
- 5) Risico's cofinanciering
- 6) Open einde-regelingen
- 7) Tram Vlaanderen Maastricht
- 8) Fiscale risico's
- 9) Eigen risico claims
- 10) Garantstellingen investeringen sportverenigingen
- 11) SOME en realisatie Plan van Transformatie
- 12) Juridische risico's
- 13) Stelpost 'uitkomst onderzoek Jeugdzorg'
- 14) PFAS (Poly- en perfluoralkylstoffen)
- 15) Storing stroomvoorziening Vrijthof

Ad 1. Risico's in het gemeentefonds

Voor het gemeentefonds, de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente, geldt het principe van 'gelijk trap op, gelijk trap af' (normeringssystematiek). Dit betekent dat het fonds groeit of krimpt met de rijksuitgaven. Geeft het Rijk meer uit, dan groeit het gemeentefonds met hetzelfde percentage. De uiteindelijke uitkering is daardoor niet op voorhand vast te stellen, maar afhankelijk van de gerealiseerde rijksuitgaven. Bovendien leidt de ontwikkeling van de maatstaven (bijvoorbeeld het

aantal uitkeringsgerechtigden), waarop de verdeling van het gemeentefonds over alle gemeenten is gebaseerd, tot verdeeffecten die niet altijd kunnen worden voorzien.

Voor 2020 en 2021 heeft het Rijk in het kader van de coronacrisis het accres (de stijging in uitkering als gevolg van hogere rijksuitgaven) bevroren, zodat de gemeenten meer zekerheid hebben bij hun ramingen.

De herijking van de landelijke systematiek zou op z'n vroegst bij de meicirculaire 2021 aan de orde zijn geweest, echter begin 2021 zijn de eerste uitkomsten van de herverdeling bekend geworden. Hieruit bleek dat Maastricht een nadeelgemeente zou zijn. Er zijn echter diverse vragen vanuit gemeenten, Provincies en de Raad voor openbaar bestuur (ROB) gekomen. Op basis van de vragen heeft de minister besloten om de uitkomsten nog eens tegen het licht te houden en sowieso nog eens een ander criterium voor de maatstaf 'gezondheid' te hanteren. De uitkomsten hiervan worden verwacht in juni en zullen ter consultatie in september aan de gemeenten worden voorgelegd. Ingangsdatum van de herverdeling is al opgeschoven naar 2023.

Ad 2. Decentralisatie rijkstaken

Per 1 januari 2015 zijn extra verantwoordelijkheden naar de gemeenten gedecentraliseerd: de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet (de 3 D's). In grote lijnen kunnen we zeggen dat wij in de afgelopen jaren erin geslaagd zijn om de zorg te continueren en tegelijkertijd grote veranderingen door te voeren binnen het sociaal domein. Dat zal ook in de komende jaren nog volop onze aandacht vragen. Allereerst wordt verder doorgezet op de ingezette transformatie in het sociaal domein met als uitgangspunt de continuïteit van het basisniveau en dus ook de kwaliteit van de zorg.

Belangrijke voorwaarde is dat we een integrale aanpak realiseren.

Zeker de financiële kant van de decentralisaties blijft een opgave. Bij ongewijzigd beleid zal met name bij de Wmo en de jeugdzorg de kostengroei onverantwoord blijven. Naast de ontwikkeling van deze kosten zijn er tevens risico's verbonden aan veranderende wet- en regelgeving en de financiële beheersbaarheid. Hierbij dient allereerst gedacht te worden aan de budget uitnamen bij Beschermd Wonen voor cliënten met een GGZ-grondslag waarvoor de Wet Langdurige Zorg is opengesteld, evenals de doordecentralisatie van Beschermd Wonen naar de regiogemeenten. Eind 2020 blijkt uit de meest actuele gegevens dat de uitnamen (bij Beschermd Wonen voor cliënten met een GGZ-grondslag waarvoor de Wet Langdurige zorg open is gesteld) voor onze regio ($\pm 50\%$) ver boven de landelijke norm (van 23%) ligt. In 2021 zal er een verrekening plaats vinden op basis van de daadwerkelijke overgang c.q. de regionale besparing (de exacte aantallen x ons geldende BW-tarief). Na de uitnamen van de WLZ wordt per 1 januari 2022 gestart met de doordecentralisatie van Beschermd Wonen. En vanaf 1 januari 2023 komt er een nieuwe financiële verdeling over gemeenten en een zogeheten woonplaatsbeginsel. Daarmee wordt geregeld dat gemeenten voortaan verantwoordelijk zijn voor Beschermd Wonen voor de eigen inwoners, en daartoe ook in staat zijn omdat ze daarvoor ook de middelen ontvangen. Het effect van deze veranderingen is onder andere afhankelijk van de hoogte van de budgetkorting op de rijksinkomsten, de impact op de dienstverlening en de afspraken die tussen gemeenten onderling worden gemaakt. De bovengenoemde nieuwe financiële verdeling is (onder)deel van de landelijke ontwikkeling 'herijking gemeentefonds' (die uitgesteld is tot 1 januari 2022) en deze leidt mogelijk tot substantiële herverdeeffecten per gemeente.

Om de kostengroei en risico's in het sociaal domein het hoofd te kunnen bieden is het van belang te komen tot een samenhangende aanpak op vlak van dienstverlening, bedrijfsvoering en financiën. En gelijktijdig de lange termijnvisie op het sociaal domein te herijken.

Dit is inmiddels in gang gezet via twee sporen: het 'integraal proces visietrajecten' en het Uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein. Om zodoende de zorg en ondersteuning die we bieden toekomstbestendig en financieel houdbaar te maken.

Dit is een majeure veranderopgave die we alleen samen kunnen maken en die ook een lange adem vergt. Daarom blijven we gelijktijdig zwaar inzetten op de lobby voor extra Rijksinkomsten. Gevraagd wordt om concrete acties en om oplossingen voor de financiële problemen waar wij alsook andere gemeenten in Nederland mee worden geconfronteerd. Het voorstel is in de lobby aan te geven dat

het niet alleen om extra middelen gaat, maar dat het ook gaat om het aanpassen van het stelsel en de wet- en regelgeving met het doel een structurele verandering te weeg brengen.

Naar onze mening moet er niet alleen geld bij, maar moeten er ook afspraken worden gemaakt om de uitgaven te beperken. Tot het moment dat de wet- en regelgeving verandert, geldt de huidige wet- en regelgeving en zullen gemeenten op onderdelen van het Sociaal domein niet uitkomen met de middelen die we ontvangen van het Rijk. Dit blijkt ook de resultaten 2020 van onze gemeente (rekening houdend met de coronakosten) op de onderdelen jeugdzorg (€ 3,974 miljoen nadelig), Wmo begeleiding en beschermd wonen € 1,349 miljoen nadelig en participatie (I-deel en W-deel) € 0,285 miljoen nadelig ten opzichte van de begroting. Inmiddels is het wel duidelijk dat er voor de jaren 2021 en 2022 extra budget voor Jeugdzorg is toegezegd.

Ad 3. Decentralisatie-uitkering Bodemsanering (Convenant bodem en ondergrond 2016-2020)

Momenteel is er nog één locatie is met humane risico's én verspreidingsrisico's (stand van zaken eind 2020). Onderzoek naar verspreidingsrisico's (omvang grondwaterverontreiniging en jaarlijkse toename) is in uitvoering en aanvullende maatregelen voor beheersing van de humane risico's zijn in voorbereiding.

Echter, ook als deze locatie is afgerond blijft er een risico. Bij nieuwe ontwikkelingen (bijvoorbeeld nieuwe initiatieven of een wijziging van de bestemming van de locatie) bestaat de kans dat voor de ontwikkeling van de locatie sanerende maatregelen noodzakelijk zijn. De initiatiefnemer/eigenaar is verantwoordelijk voor het treffen van de nodige maatregelen om de locatie te kunnen ontwikkelen. In de begroting 2013 is een groot deel van het budget en apparaatskosten ingezet als structurele bezuiniging onder de randvoorwaarde dat, als er nieuwe spoedlocaties (na aanpak van alle spoedlocaties een zogenaamde toevalsvondst) moeten worden aangepakt en de kosten niet kunnen worden verhaald op de eigenaar/initiatiefnemer, deze kosten ten laste komen van de algemene middelen (post onvoorzien).

Ad 4. Verbonden partijen

De verbonden partijen (bestuurlijk én financieel belang) worden ingedeeld in: deelnemingen, publieke private samenwerking (meestal stichtingen) en gemeenschappelijke regelingen. Hierna worden de risico's van gemeenschappelijke regelingen in het algemeen en een aantal verbonden partijen specifiek nader toegelicht.

Gemeenschappelijke regelingen

Van een gemeenschappelijke regeling is sprake als het bestuur van twee of meerdere gemeenten of andere publiekrechtelijke overheidslichamen samen een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer belangen van die gemeenten. Het algemene risico is dat een meerderheid van de gemeenten een besluit kan nemen dat afwijkt van een standpunt van de afzonderlijke gemeente.

Daarnaast loopt een individuele gemeente ook specifieke risico's. Te denken valt aan de kosten bij uittreding van een van de deelnemers en het collectief verantwoordelijkheid dragen bij verlies. In de paragraaf verbonden partijen zijn, conform het Besluit begroting en verantwoording, alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Maastricht deelneemt, opgenomen.

WOM Belvédère BV (Maastricht Noord – herijking Belvédère)

In de raad van juni 2013 is de herijking grondexploitatie Belvédère vastgesteld. Deze grondexploitatie liet over een looptijd van 10 jaren een geprognosticeerde onrendabele top zien in een bandbreedte van ongeveer € 70 tot 80 mln. Een onrendabele top in een orde van grootte waarvan ook reeds sprake was bij de start van het project in 2004. De geprognosticeerde onrendabele top is verklaarbaar in relatie tot de diepgang van de opgave waar we voor staan en is fors, afgezet tegen de andere opgaven waar Maastricht voor staat. Er is een aantal oplossingsrichtingen in beeld gebracht om deze grondexploitatie beheersbaar te krijgen en te houden. Het MJIP fungeert als ultiem vangnet. De omvang van deze achtervang is afhankelijk van het verloop van de grondexploitatie en de resultaten van de oplossingsrichtingen. Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grondexploitatie zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat gebeurt jaarlijks in juni/juli. De grondexploitatie 2020 sloot met een onrendabele top van € 20,9 mln.

In de aankomende grondexploitatie 2021 zijn de plannen met de cijfers rondom Sappi Zuidwest en Landbouwbelang verwerkt conform raadsbesluit van 27 oktober 2020. Per saldo neemt de onrendabele top toe met € 6,9 mln. naar € 27,8 mln., grotendeels veroorzaakt door de planontwikkeling Sappi Zuidwest.

Alhoewel er een overzichtelijke en beheersbare situatie lijkt te zijn ontstaan, betekent dit allerm minst dat we er zijn: de grondexploitatie bevat nog een aantal positieve aannames die de komende jaren waargemaakt moeten worden. En er worden majeure ontwikkelingen voorbereid, zoals het project Sphinx Noord (ondergrondse parkeergarage met ruim 200 woningen). Daardoor blijft een strakke aansturing en de noodzaak van de financiële achtervang onverkort overeind.

MTB NV

De gemeente heeft diverse rollen in relatie tot MTB: als aandeelhouder en financier, als afnemer van dienstverlening, als opdrachtgever vanuit de gemeentelijke zorgplicht om het werk te behouden voor de ruim 900 mensen die bij MTB werken op grond van de Wsw alsook voor de doelgroep Participatiewet waarvoor MTB als leerwerkbedrijf fungeert.

De Wsw-taken worden primair bekostigd vanuit het Participatiebudget (Wsw-deel) van de Participatiewet (onderdeel van de 3D's). Echter, in de periode 2014-2020 is hierop door het Rijk bezuinigd. Terwijl de besparingsmogelijkheden aan de kant van MTB zeer beperkt zijn. Ten einde de tekorten te beperken is de opdracht van MTB in 2015 verbreed en is daarnaast een herstructurering van de organisatie gestart. Hiervan is uw raad in kennis gesteld. Verwacht wordt dat MTB bijgevolg het tekort de komende jaren stabiel kan houden (ongeveer € 3 mln.).

Dekking van het exploitatietekort MTB is meerjarig voorzien via het overschot op het BUIG-budget (Inkomensdeel Participatiewet). Daarin ligt evenwel het risico van bijstelling van rijkswege alsook een verhoogde aanspraak als gevolg van de impact Covid-19, waardoor dat overschot op enig moment gaat afnemen. Een ander risico dat steeds meer realiteit lijkt te worden, is dat de organisatie, in relatie tot de verbrede opdracht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, qua reguliere personele capaciteit door een ondergrens zakt. Dit mede gezien MTB momenteel een laag investeringsniveau kent, ten gevolge van het gevoerde strategisch beleid. In de praktijk blijkt evenwel steeds duidelijker dat juist investering (qua mensen en middelen) gevraagd is om de professionalisering van de leerwerkfunctie binnen de gemeentelijke re-integratieketen te kunnen realiseren. Dit heeft uiteraard nadrukkelijk de aandacht. Er loopt een onderzoek naar het toekomst bestendig maken van MTB.

Project A2/ De Groene Loper

Het integrale project A2/ De Groene loper is een langjarig project met een horizon in de gebiedsontwikkeling tot 2026. De openstelling van de tunnel is conform planning gerealiseerd. Gezien de grote complexiteit en de ervaring in andere recente tunnelprojecten een prestatie. Daarnaast zijn ook de eerste gebiedsontwikkeling trajecten opgestart en wordt inmiddels stevig gebouwd aan de woningen aan de Noordzijde. Gezien de grote opgave van 1.043 woningen en maximaal 30.000 m2 overige functies, is ook hier een doorlopende ontwikkeling, gezien de lange looptijd, niet vanzelfsprekend. Het risicobeheer op het project vindt plaats door het Projectbureau A2. Als onderdeel van de opdracht, is een beperkt budget beschikbaar voor het opvangen van risico's.

Ad 5. Risico's van cofinanciering

Daar waar de projecten gedekt worden door middel van cofinanciering loopt de gemeente het risico dat zij, als gevolg van subsidievoorschriften, pas achteraf geconfronteerd wordt met lagere subsidiebijdragen dan oorspronkelijk was voorzien. Van een dergelijke cofinanciering is bijvoorbeeld sprake bij alle EU-projecten.

Ad 6. Open einde-regelingen

De gemeente Maastricht kent een aantal regelingen (onder andere Leerlingenvervoer, Wmo, (bijzondere) bijstand, loonkostensubsidies, armoedebelief, Jeugdzorg, Veilig Thuis) met een zogenaamd open-eindkarakter. Op een openeinderegeling kan altijd een beroep worden gedaan als de aanvrager aan de regels voldoet. De hoogte van geraamde budgetten kan dan geen reden zijn tot weigering van de aanvraag. Voor zover aan de bovenstaande risico's een financiële waarde kan worden gegeven, hebben deze invloed op het weerstandsvermogen van de gemeente Maastricht.

Ad 7. Tram Vlaanderen Maastricht

In 2014 is een review uitgevoerd op het totale dossier Tram Maastricht Hasselt. Dit heeft ertoe geleid dat het tracé werd ingekort tot aan de Wilhelminabrug waarbij Mosae Forum nu als eindhalte fungeert.

De gemeenteraad heeft het nieuwe bestemmingsplan in maart 2018 vastgesteld. In mei 2019 heeft de Raad van State bepaald dat het bestemmingsplan onherroepelijk is. Dat betekent dat er geen planologische bezwaren meer zijn om de tramlijn aan te leggen. In 2019 is dan ook de aanbesteding gestart voor zowel trammaterieel als infra. Op dit moment loopt de gunningsfase, waarbij nog rekening wordt gehouden met een eventuele tracéwijziging in Hasselt.

Volgens opdrachtgeversplanning vindt de gunning aan het winnende consortium plaats in 2022, waarna de uitvoeringstermijn van maximaal 36 maanden begint te lopen. Op basis daarvan zou de start van de testfase en het proefrijden gepland worden in 2025, waarna bij het succesvol afronden van de proefritten de tram volledig in exploitatie zal gaan. Deze planning kan op basis van de aannemersplanning nog bijgesteld worden.

Ad 8. Fiscale risico's

De gemeente Maastricht wordt - mede door veranderingen in wet- en regelgeving - geconfronteerd met een aantal risico's/onzekerheden op fiscaal gebied, waaronder:

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 is de Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen in werking getreden. De gevolgen hiervan zijn door de gemeente Maastricht verwerkt in de jaarrekening c.q. aangiftes Vennootschapsbelasting. Op het punt van de reclame-inkomsten heeft de belastingdienst een ander standpunt ingenomen dan gemeenten. Om deze extra lasten op te vangen zijn reeds middelen opgenomen in de pre-begroting. Vooralsnog is niet duidelijk of die middelen volledig toereikend zullen zijn, aangezien er een fiscale beroepsprocedure zal gaan volgen.

Btw sport

De bestaande btw-sportvrijstelling is per 2019 uitgebreid als gevolg van Europese jurisprudentie. De dienstverlening van gemeenten die bestaat uit het geven van gelegenheid tot sportbeoefening is daarmee vrijgesteld van de heffing van btw. Middels een Specifieke Uitkering is voorzien in een compensatie voor het wegvallen van het recht op btw-af trek.

Desondanks blijven er vooralsnog risico's bestaan. Niet alle btw lasten worden gecompenseerd middels de uitkering. Daarnaast betreft het een tijdelijke regeling.

Btw straatparkeren

Er zijn een aantal rechtszaken aanhangig (geweest) over de vraag of het aanbieden van straatparkeren door gemeenten moet worden onderworpen aan de heffing van btw. De gevolgen hiervan voor gemeenten kunnen omvangrijk zijn, zowel voor de omzetbelasting als de vennootschapsbelasting. Begin 2018 zijn twee van die zaken door de Hoge Raad ten positieve van gemeenten afgehandeld op formele gronden, doch zonder beantwoording van het fiscale vraagstuk. Er loopt momenteel nog een andere procedure waarin de Hoge Raad naar verwachting wel een inhoudelijk oordeel zal moeten geven.

Ad 9. Eigen risico claims

De gemeente is vanaf 2015 eigenrisicodragers voor aansprakelijkheidsclaims. De oorspronkelijk betaalde premie wordt vanaf 2015 gereserveerd. Schadebedragen groter dan € 75.000 worden uit deze reserve betaald of indien deze leeg is uit de post onvoorzien.

Ad 10. Garantstellingen investeringen sportverenigingen

In december 2018 heeft het college van burgemeester en wethouders de 'beleidsregels garantstellingen aan amateursportverenigingen' vastgesteld. In 2018 is een garantstelling verleend aan Kimbria Tennis ter hoogte van € 40.000 voor de omvorming van 2 tennisbanen tot padelbanen. Er zijn in 2019 geen verdere aanvragen ingediend.

Vanwege de crisis rondom het Covid-19 virus en de door de Rijksoverheid ingestelde maatregelen heeft de stichting waarborgfonds sport in samenwerking met de banken besloten dat verenigingen en stichtingen in 2020 zes maanden uitstel kunnen krijgen van de aflossingsverplichting. Kimbria Tennis heeft aangegeven hiervan gebruik te willen maken, hetgeen ook gevolgen heeft voor de periode van garantstelling door de gemeente Maastricht. Kimbria Racket Club heeft de Rabobank verzocht om

opschorting van de aflossing van de hypotheek met 6 maanden te verlengen. Als de Rabobank hierom verzoekt zal het college een besluit nemen om de einddatum van de borgstelling met eenzelfde periode te verlengen.

Ad 11. SOME en realisatie Plan van Transformatie

Naast inhoudelijke dilemma's rond het Plan van Transformatie (PvT) is ook de financiële situatie van de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME) kwetsbaar. Bij de oprichting hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk € 0,25 mln. in de vorm van een lening beschikbaar gesteld. SOME is geconfronteerd met uitblijvende inkomsten, onder meer omdat het fysiek noodzakelijk is gebleken de oplevering van de overgangszone op te knippen.

Op grond van art. 3.8 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied zijn de Founding Fathers overeengekomen bij de oprichting van SOME om de Stichting in gelijke mate te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen). Op basis hiervan heeft elk van de financierende partijen een bijdrage van €30.000 gedaan in de plan- en bureaunkosten van SOME voor 2020.

Verder blijkt het oorspronkelijke PvT de nodige dilemma's te bevatten die de uitvoering bemoeilijken. De uitspraak van de Raad van State inzake Stikstof heeft bovendien de mogelijkheden beperkt om tot een integraal bestemmingsplan te komen. De werkzaamheden hiervoor zijn stopgezet, voor nieuwe ontwikkelingen is individuele publiekrechtelijke toetsing aan de orde.

In 2020 heeft de gemeenteraad middels een Startdocument vastgesteld binnen welke kaders de gemeente wil omgaan met de dilemma's en mogelijke wijzigingen van het PvT. Op basis hiervan is in samenspraak met alle betrokkenen gezocht naar een realistische aanpassing van het PvT. Daarbij wordt ook kritisch gekeken naar de rol en inzet van SOME en de daarmee samenhangende financieringsbehoefte. Een integraal voorstel wordt in 2021 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Omdat de looptijd van lening aan SOME ultimo 2020 eindigde, is vooruitlopend hierop ingestemd met verlenging met maximaal 6 jaar. Het is onzeker of en in welke mate die lening ook werkelijk afgelost kan worden. Dit zal mede afhankelijk zijn van de keuzes die partijen nog moeten maken ten aanzien van de aanpassing van het Plan van Transformatie in 2021. Eind december 2020 hebben de bestuursleden van SOME om hen moverende redenen aangegeven dat ze hun functie neerleggen (per 1 januari 2021). Vooralsnog hebben zij toegezegd waarnemend zorg te dragen voor de noodzakelijke lopende zaken totdat er duidelijkheid is over de invulling van het bestuur.

Ad 12. Juridische risico's

Onze gemeente loopt juridische risico's in zijn algemeenheid, aangezien Maastricht veel besluiten neemt waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld. Denk aan planschade of onverbindend verklaring van verordeningen. Maar ook in privaatrechtelijke zin loopt de gemeente risico's bijvoorbeeld de uitvoering van projecten.

Ad 13. Stelpost 'uitkomst onderzoek Jeugdzorg'

Het kabinet heeft besloten extra middelen toe te voegen aan het jeugdhulpbudget. In 2020 gaat het om € 300 mln. De extra middelen jeugdzorg voor de jaren 2019 tot en met 2021, die onderdeel uitmaken van de algemene uitkering, worden als structureel dekkingsmiddel aangemerkt. Voor de jaren 2022 en 2023 kan door de gemeente een stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' geraamd worden: per gemeente naar rato van de € 300 mln. (in 2021). Deze stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' kan als structureel opgenomen worden. Voorwaarde is dat de gemeente tevens zelf maatregelen neemt in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en ggz mede gericht op beheersing van de kosten. Gemeenten spelen immers zelf ook een actieve rol in de transformatie en daarmee ook in het kunnen beperken van de uitgaven. Inmiddels heeft het Rijk in de septembercirculaire 2020 ook € 300 mln. beschikbaar gesteld voor 2022. Over de uitkomsten over de structurele verwerking blijft onzekerheid. Uit het AEF-onderzoek bleek dat gemeenten ruim € 1,7 miljard tekort komen. Het Rijk heeft toegezegd om gemeenten te compenseren, echter in eerste instantie konden ze in verband met de kabinetsformatie niks bieden. Daarop heeft de VNG aangestuurd op arbitrage, waarvan de uitkomsten inmiddels bekend zijn. Naar het oordeel van de arbitragecommissie moet het Rijk in 2022 € 1,9 miljard extra voor de jeugdzorg beschikbaar stellen. Indien er maatregelen worden getroffen en deze concrete besparingen opleveren, kan dit volgens de arbitragecommissie in mindering worden gebracht op het basisbedrag van € 1,9 miljard. De commissie acht het verder noodzakelijk om in dit kader een gezamenlijke ontwikkelagenda 2022-2028 op te stellen om de hulp aan kinderen te verbeteren en het stelsel beheersbaar te maken. Ondertussen heeft het Rijk wel een toezeggingen gedaan van € 613 miljoen voor 2021 en € 1,3 mld.

voor 2022. Echter voor de structurele tekorten, dus vanaf 2023 is nog geen duidelijkheid.

Ad 14. PFAS (Poly- en perfluoralkylstoffen)

De term PFAS staat voor Poly- en perfluoralkylstoffen. Deze stofgroep bestaat uit ruim 6.000 stoffen welke al decennia gebruikt worden in industriële en andere processen en in vele producten. PFAS hebben als negatieve milieueigenschap dat ze persistent, mobiel en nauwelijks biologisch afbreekbaar zijn. Van sommige is al aangetoond dat ze toxisch zijn. PFAS zijn in veel producten toegepast. Daardoor, en door emissies en incidenten, zijn deze stoffen in het milieu terechtgekomen en zitten nu onder andere in de bodem (inclusief grondwater), in bagger en in het oppervlaktewater. Op 8 juli 2019 heeft de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat het 'Tijdelijk handelingskader' aangeboden aan de voorzitter van de Tweede Kamer. Vanaf dat moment was er een formeel toetsingskader voor het omgaan met PFAS houdende grond en baggerspecie. Door de gekozen normering in dit tijdelijk kader kon PFAS houdende grond nauwelijks nog verwerkt en afgevoerd worden. Op 2 juli 2020 is de normering (achtergrondwaarden) bijgesteld. De gemeente Maastricht heeft in december 2020 een bodemkwaliteitskaart (BKK) voor PFAS vastgesteld. Uit de kaart blijkt dat de gemiddelde bodemkwaliteit in Maastricht voor PFAS beneden de landelijk vastgestelde waarde voor de meest gevoelige functie Landbouw/ Natuur ligt. Door de aangepaste normering en de mogelijkheid om de kaart als bewijsmiddel te gebruiken is de verwachting dat er, met uitzondering van locaties waar met PFAS (houdende stoffen) is gewerkt, geen onderzoek meer naar PFAS noodzakelijk is en geen vertraging meer zal optreden bij projecten waar grond afgevoerd moet worden.

Ad 15. Storing stroomvoorziening Vrijthof

Eind 2018 is stroomuitval geweest in de stroomvoorziening voor de evenementen op het Vrijthof. Op dat moment vond het evenement Magisch Maastricht 2018 plaats op het Vrijthof. Stichting Winterevents heeft de gemeente Maastricht destijds aansprakelijk gesteld voor de haar geleden schade en kosten. Naast de door Stichting Winterevents ingediende schadeclaim heeft de gemeente Maastricht destijds zelf ook aanzienlijke kosten moeten maken voor onder andere het aanleggen van noodvoorzieningen. Uit onderzoek kwam naar voren dat de oorzaak van het defect in de stroomvoorziening gelegen was bij de leverancier van de aannemer en de uiteindelijke aansprakelijkheid daarmee contractueel ligt bij de aannemer. De gemeente Maastricht heeft de aannemer medio 2019 derhalve aansprakelijk gesteld voor haar eigen schade alsook voor de geleden schade van Stichting Winterevents. Omdat het hier vanuit de aannemer bezien deels een verzekeringskwestie betreft is dit traject op dit moment nog steeds lopende. Zowel de gemeente Maastricht als de aannemer hebben de intentie om op korte termijn via een schikking overeenstemming te bereiken en deze zaak daarmee te kunnen afsluiten.

Ratio weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt aangegeven of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Dit wordt gedaan door een relatie te leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van deze berekening vormt het weerstandsvermogen. Uw raad heeft bij het vaststellen van de hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1 (= voldoende). Op basis van de huidige inschattingen kan worden aangegeven dat de ratio weerstandsvermogen in 2020 ruim voldoende is.

In de kadernota weerstandsvermogen is ook aangegeven dat indien de kwalificatie boven 'voldoende' stijgt, er financiële ruimte ontstaat.

De grootste onzekerheid op dit moment is de ontwikkeling van de coronacrisis. Het weerstandsvermogen is berekend exclusief mogelijke extra kosten als gevolg van de crisis.

Bij begroting 2022 vindt een nieuwe risicoanalyse plaats met een nieuwe indicatie van het weerstandsvermogen.

Kengetallen

Gemeenten moeten vanaf begrotingsjaar 2017 een tabel met financiële kengetallen opnemen in zowel de begroting als de jaarrekening. Deze kengetallen maken het de raad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. In de volgende tabel zijn de betreffende kengetallen opgenomen.

Financiële kengetallen	Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020
Netto schuldquote	64%	86%	75%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	51%	74%	60%
Solvabiliteitsratio	23%	21%	24%
Structurele exploitatieruimte	-1%	-2%	0%
Grondexploitatie	2%	2%	2%
Belastingcapaciteit	104%	100%	107%

Onderverdeling voor de beoordeling

Om een beeld te geven hoe de financiële positie van Maastricht zich ontwikkelt, is gebruik gemaakt van een onderverdeling naar drie categorieën. Dit zijn: groen (goed/weinig risico), oranje (voldoende/voorzichtigheid geboden) en rood (onvoldoende/veel risico). In onderstaande tabel zijn de standaard percentages die daarvoor gebruikt worden vermeld. Deze percentages zijn gebaseerd op de signaalwaarden die de provincie hanteert als toezichthouder (opgenomen in het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020).

Kengetallen	Groen (goed/weinig risico)	Oranje (voldoende/ voorzichtigheid geboden)	Rood (onvoldoende/ veel risico)
Netto schuldquote	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Netto schuldquote met correctie	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% t/m 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% t/m 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% t/m 105%	> 105%

Hierna volgt een analyse per kengetal.

Netto schuldquote (schulden minus vorderingen/ baten)

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het kengetal bestaat uit 2 ratio's: zowel inclusief als exclusief doorgeleende gelden. Een hoge schuld kan immers veroorzaakt worden doordat afgesloten leningen worden doorgeleend. Ten opzichte van de rekening 2019 zijn de netto schuldquotes gestegen maar nog lager dan de norm van 90% waardoor het nemen van gerichte maatregelen en/of beperking van investeringen niet aan de orde is.

Solvabiliteitsratio (eigen vermogen/ totaal vermogen)

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen en het bezit van de gemeente is afbetaald. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Uit de tabel blijkt dat het gerealiseerd solvabiliteitsratio in 2020 is gestegen t.o.v. de begroting. De ratio van 24% is niet zorgwekkend, wel blijft aandacht voor de financiële situatie geboden zeker gezien de begrote onttrekkingen uit de algemene reserve de komende jaren.

Structurele exploitatieruimte (structurele baten minus structurele lasten/ totale baten)

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken (bij een negatief percentage niet). Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de baten en lasten in evenwicht zijn. Op basis van het kengetal blijkt dat er momenteel geen ruimte is (0%) om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen.

Grondexploitatie

Grondexploitatie kan risicovol zijn als de gemeente veel grond heeft. Het kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde van grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen. De invloed van de huidige plannen op de exploitatie is daarom zeer gering te weten: 2%.

Belastingcapaciteit

De ruimte die de gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten wordt verstaan OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Het kengetal wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het jaar daarvoor. Het verloop van de belastingcapaciteit is stabiel en we zitten met € 792,52 wel ruim hoger dan het landelijk gemiddelde. Er zijn 2 oorzaken waardoor de woonlasten in Maastricht vergeleken met het Nederlands gemiddelde stijgen van 104% naar 107%:

- het tarief afvalstoffenheffing is met 9% geïndexeerd in plaats van 2,5% vanwege bekostiging van maatregelen in het kader van 'Afvalloos 2030';
- de gemiddelde WOZ-waarde is meer gestegen dan oorspronkelijk begroot, waardoor de OZB-heffing 1% hoger is dan begroot.

Algemene conclusie financiële positie

De financiële positie van de gemeente Maastricht kan als 'voldoende' worden beoordeeld. Het totaalbeeld van de financiële weerbaar- en wendbaarheid is enigszins gestegen ten opzichte van begroting 2020. Uit de ratio weerstandsvermogen blijkt dat we 'voldoende' in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen. Punt van aandacht is wel de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen zoals ook blijkt uit de solvabiliteitsratio.

Financiering

Inleiding

Kerndoelstellingen van treasury binnen de gemeente Maastricht zijn optimalisering van de financiële logistiek, het beschermen van het vermogen en het resultaat tegen financiële risico's en het verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten.

In dit treasuryverslag is er, conform wet Financiering decentrale overheden (wet Fido), aandacht voor de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en het schatkistbankieren. Daarnaast worden de renteontwikkeling en -verwachting, het resultaat op het taakveld treasury, de samenstelling van de leningenportefeuille incl. de hieraan verbonden risico's en de vervroegde aflossingen en renteherzieningen toegelicht.

Ontwikkelingen

De Nederlandse economie stond in 2020 als gevolg van de coronacrisis vooral in het teken van allereerst ongekende krimp, gevolgd door groei. De groei in de 2e helft van 2020 was echter lang niet sterk genoeg om de krimp teniet te doen. Vooral de consument was debet aan deze krimp, doordat deze minder uitgaf. Enerzijds kwam dit door het beperken van consumptiemogelijkheden door overheidsmaatregelen, zoals horeca- en winkelsluitingen, anderzijds stelden consumenten grote uitgaven uit vanwege de (economische) onzekerheden.

Het kabinet gaf miljarden euro hulp aan het bedrijfsleven. Dit deed pijn voor het huishoudboekje van de staat, maar het zorgde voor minder schade bij bedrijven.

De economische vooruitzichten voor 2021 en volgende jaren worden bepaald door de ontwikkeling van de pandemie. Door nog steeds in de meeste landen geldende beperkende maatregelen zal de bedrijvigheid voorlopig nog onder druk blijven staan. Indien de vaccinatie van de bevolking volgens verwachting verloopt, kan de bedrijvigheid in de 2e helft van 2021 aantrekken. De onzekerheden blijven echter groot.

In de eurozone groeit de economie in 2021 naar verwachting met 3,7%. Het herstel is vooral te danken aan het ruime monetaire beleid en de overheidsmaatregelen. De Eurolanden die in 2020 het meest getroffen zijn door de pandemie zullen dit jaar de sterkste economische groei doormaken. In Nederland wordt een meer gematigde groei verwacht.

Risicobeheer

Kasgeldlimiet

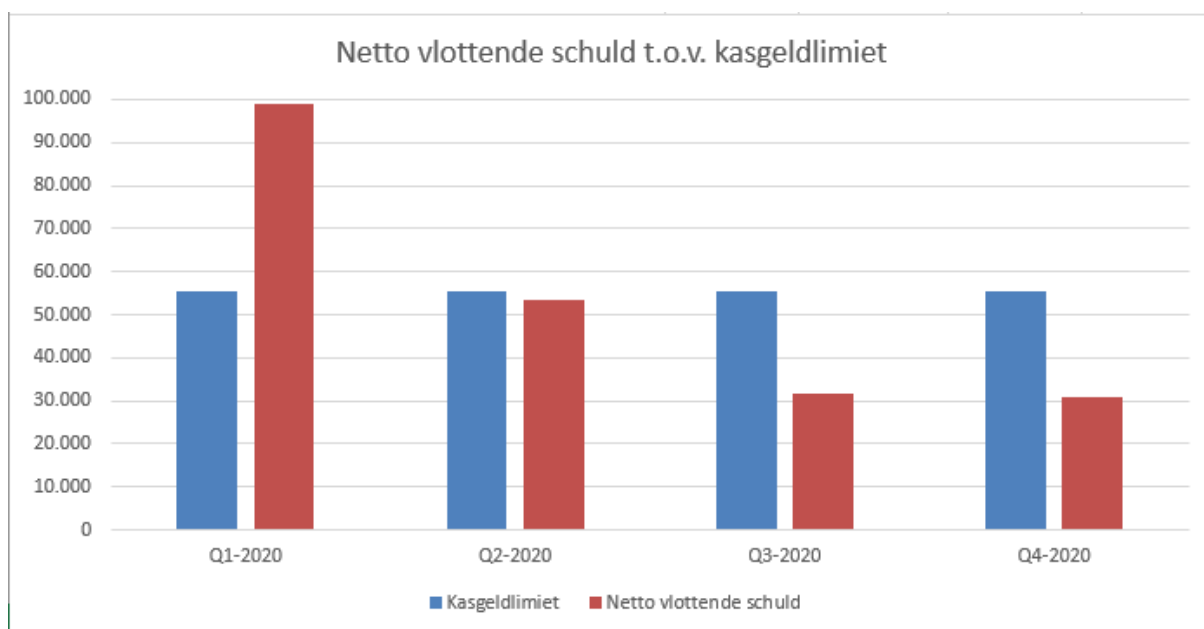
Het risico op de kortlopende financiering wordt bepaald door de wettelijke kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet wordt bepaald door het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage (voor 2020: 8,5%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal ad ca. € 650 mln. van het lopende boekjaar. Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. Voor 2020 was de kasgeldlimiet voor Maastricht hiermee bepaald op ca. € 55,2 mln.

De gemeente Maastricht heeft het gehele jaar 2020 gelden moeten aantrekken. De kasgeldlimiet is in het laatste kwartaal van 2019 en in het 1e kwartaal van 2020 overschreden. Conform bepalingen in de wet Fido is het echter toegestaan om 2 achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet te overschrijden en hiermee is er optimaal gebruik gemaakt van de negatieve, korte rentetarieven. Door het aantrekken van een aantal langlopende leningen in het 1e kwartaal van 2020, is de kasgeldlimiet vanaf het 2e kwartaal van 2020 niet meer overschreden. Hiermee is dan ook voldaan aan het gestelde in de wet Fido.

De financieringsbehoefte van de gemeente Maastricht is in 2020 – naast het aantrekken van de hierboven vermelde langlopende leningen – voor de rest volledig ingevuld door het aantrekken van kortlopende middelen (m.n. daggeld). Vanwege de ontwikkeling van de liquiditeitspositie hoefden er de rest van 2020 geen langlopende geldleningen meer te worden aangetrokken. Gezien de rentestand was 'kort' geld zeer aantrekkelijk (negatieve rente, dus kort geld lenen, betekent rente ontvangen), maar ook de lange rente was historisch gezien nog steeds zeer laag.

Zie de volgende tabel en grafiek voor de liquiditeitspositie t.o.v. de kasgeldlimiet:

Toets kasgeldlimiet jaarrekening 2020				
Omvang begroting per 1 januari 2020 (= grondslag) € 649.984	Bedragen per kwartaal (x € 1.000)			
	Q1-2020	Q2-2020	Q3-2020	Q4-2020
1. Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
- in bedrag	55.249	55.249	55.249	55.249
2. Omvang vlottende korte schuld	130.226	80.102	51.928	52.846
Opgenomen gelden < 1 jaar	128.500	79.667	50.833	52.000
Schuld in rekening-courant	1.726	436	1.095	846
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
3. Vlottende middelen	31.253	26.802	20.366	21.844
Contante gelden in kas	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant	86	3.468	199	1.844
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	31.167	23.333	20.167	20.000
4. Totaal netto vlottende schuld (2)-(3)	98.974	53.301	31.562	31.001
Toegestane kasgeldlimiet (1)	55.249	55.249	55.249	55.249
Ruimte (+) / Overschrijding (-) = (1)-(4)	-43.725	1.948	23.686	24.247

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. De renterisiconorm bedraagt maximaal 20% van de begrotingsomvang van het betreffende begrotingsjaar. Als de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen worden begrensd tot 20% van de begroting, leidt een rentestijging van 1 procentpunt tot maximaal 0,2 procentpunt hogere rentelasten op de begroting. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille (in looptijd en aflossing) en dus van de renterisico's.

De gemeente Maastricht voldeed in 2020 ruimschoots aan de bepalingen van de renterisiconorm. Ook voor de jaren 2021-2023 wordt er geen overschrijding verwacht. De volgende tabel verduidelijkt dit:

Tabel: Renterisico op de vaste schuld over de jaren 2020-2023					
Berekening (bedragen x € 1.000)					
Stap	Variabelen renterisiconorm	2020	2021	2022	2023
(1)	Renteherzieningen	-	-	-	-
(2)	Aflossingen	24.342	34.074	19.165	49.257
(3)	Renterisico (1+2)	24.342	34.074	19.165	49.257
(4)	Renterisiconorm	130.323	131.726	128.210	125.574
(5a) = (4) > (3)	Ruimte onder de renterisiconorm	105.981	97.652	109.045	76.317
(5b) = (3) > (4)	Overschrijding renterisiconorm				
Berekening	Renterisiconorm				
(4a)	Begrotingstotaal	651.613	658.632	641.050	627.870
(4b)	Percentage regeling	20	20	20	20
(4) = (4a)x(4b)/100	Renterisiconorm	130.323	131.726	128.210	125.574

Schatkistbankieren

De regeling schatkistbankieren decentrale overheden is eind 2013 van kracht geworden. Als gevolg hiervan zijn de bepalingen omtrent het verplichte schatkistbankieren opgenomen in de wet Fido. Alle decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist bij het Rijk. Een uitzondering hierop vormt het zogenaamde drempelbedrag. Decentrale overheden mogen het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden. Gerekend over een heel kwartaal mag het op dagbasis buiten de schatkist aangehouden bedrag gemiddeld genomen niet hoger zijn dan het drempelbedrag.

Het drempelbedrag wordt berekend naar 0,75% van het begrotingstotaal tot € 500 mln. vermeerderd met 0,20% van het deel dat het begrotingstotaal van € 500 mln. overschrijdt. Voor de gemeente Maastricht bedroeg het drempelbedrag voor 2020 circa € 4,05 mln.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de gemeente Maastricht gedurende geheel 2020 het drempelbedrag gemiddeld genomen niet overschreden heeft en daarmee dus voldaan heeft aan de eisen die deze wet- en regelgeving stelt.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
		Verslagjaar: 2020			
(1)	Drempelbedrag	4.050			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	2.724	3.649	3.518	3.726
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.326	401	532	324
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar: 2020			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	649.984			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	500.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	149.984			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	4.050			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	247.868	332.048	323.640	342.795
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	2.724	3.649	3.518	3.726

Ontwikkeling rente

Het 1-maands Euribor tarief ligt sinds eind februari 2015 structureel beneden de 0%. Deze negatieve rentes betekenen dat wanneer er kort geld wordt geleend, er rente wordt ontvangen. Begin 2020 lag het 1 maands Euribor tarief rond de -/ 0,45%. Daarna daalde dit tarief nog verder naar ca. -/ 0,55% per ultimo 2020.

Ook de lange rente vertoefde in 2020 wederom rond historisch lage niveaus. Voor looptijden van langlopende geldleningen tot ca. 10 jaar, gold zelfs ook tijdelijk een negatieve rente.

Renteverwachting

Ten tijde van de opmaak van de begroting 2021 (medio 2020) zijn we uitgegaan van een korte rente van 0,00% en een lange rente van 1,75%. De korte rente blijft naar verwachting ook heel 2021 negatief, sterker nog, de banken verwachten op dit moment pas weer een positieve 1-maands Euribor rente in 2026. De lange rente is in het eerste kwartaal van 2021 marginaal gestegen. De verdere ontwikkeling van de lange rente is gezien de huidige (economische) ontwikkelingen moeilijk voorspelbaar. De begrote rente van 1,75% voor lang geld is naar verwachting echter nog steeds ruim passend. Het aantrekken van langlopende leningen met langere looptijden (25-40 jaar) blijft historisch gezien nog steeds aantrekkelijk en ook mogelijk binnen het voor het jaar 2021 begrote lange rentetarief van 1,75%.

Resultaat op het taakveld treasury

Binnen het taakveld treasury zijn de beleidsproducten deelnemingen, financiering verstrekte geldleningen en treasury te onderscheiden. Het beleidsproduct treasury bestaat enerzijds uit rentekosten voortvloeiende uit opgenomen kort- en langlopende financieringen en anderzijds uit renteopbrengsten van aan taakvelden toegerekende rente. Sinds 2018 zijn de bepalingen uit de notitie rente van de commissie BBV bindend geworden. Kort gezegd komt het erop neer dat aan de hand van het bij de opmaak van de begroting vastgestelde interne omslagrentepercentage, de begrote rentekosten toegerekend worden naar de taakvelden. Indien echter gedurende het jaar blijkt dat de werkelijke rentekosten in euro's die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast, afwijken van de rentekosten die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag (i.c. voor 2020: 0,50%) aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie.

Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%. Aangezien per ultimo 2020 bleek dat de afwijking groter was dan de voorgeschreven maximale 25%, is het omslagrentepercentage bij de richtlijnen voor de jaarrekening 2020 naar beneden bijgesteld tot 0,20%. Een dergelijke verlaging van de omslagrente betekent enerzijds minder renteopbrengsten voor het beleidsproduct treasury en anderzijds minder kapitaallasten over de boekwaarde van de activa van de respectievelijke organisatieonderdelen.

In de begroting 2020 werd uitgegaan van een *positief* resultaat op het beleidsproduct treasury van ca. € 1,2 mln. Het uiteindelijke *positieve* resultaat op het beleidsproduct treasury bedroeg voor 2020 ca. € 0,45 mln. Een nadeel t.o.v. de oorspronkelijke begroting van ca. € 0,75 mln. Dit nadelige resultaat ten opzichte van de begroting is, zoals hierboven reeds aangegeven, met name veroorzaakt door minder renteopbrengsten vanwege de lagere omslagrente (nadeel van ca. € 1,3 mln.). Daarentegen was er een voordeel ten opzichte van de begrote rentekosten op financieringen van per saldo ca. € 0,55 mln.

Onderstaand het verplicht op te nemen renteschema over jaar 2020:

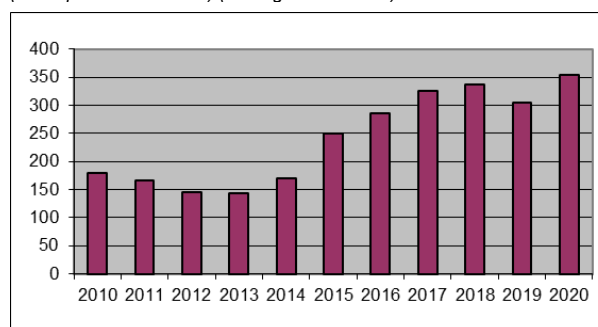
Renteschema t.b.v jaarrekening 2020				
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering			€ 4.776.512
b.	De externe rentebaten (idem)		-/-	€ -1.908.761
	Saldo rentelasten en rentebaten			€ 2.867.751
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	€ -	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€ -	
c3.	De rentebaait van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	€ -	
				-/- € -
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			€ 2.867.751
d1.	Rente over eigen vermogen		+/+	€ -
d2.	Rente over voorzieningen		+/+	€ -
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			€ 2.867.751
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-/-	€ 3.317.032
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury			€ 449.281

Samenstelling leningenportefeuille

Opgenomen geldleningen (o/g)

Per 1 januari 2020 bedroeg de stand van de opgenomen leningenportefeuille (o/g) circa € 305,3 mln. In 2020 werden er ten behoeve van de eigen financieringsbehoefte 3 nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken voor in totaal € 70 mln., waar bij de opmaak van de begroting 2020 verwacht werd dat er € 65 mln. aan langlopende geldleningen aangetrokken zou moeten worden. Daarnaast werden er 2 leningen van elk € 1 mln. aangetrokken ter doorverstreking aan Wonen Boven Winkels.

Ontwikkeling van de O/G-portefeuille 2010-2020
(stand per 31 december) (bedragen x € 1 mln.)

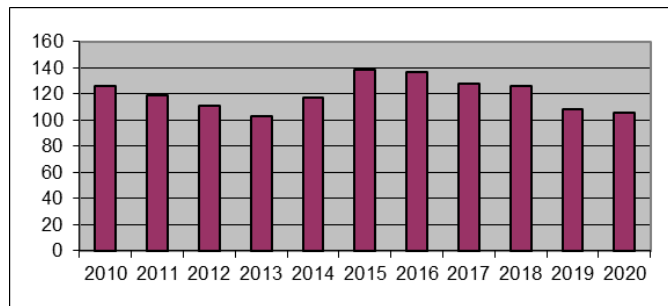

Op basis van de contractuele bepalingen in de leningsvoorwaarden waren er in 2020 reguliere aflossingsverplichtingen van circa € 24,3 mln. Per saldo steeg de o/g-portefeuille per ultimo 2020 derhalve naar afgerond € 353 mln.

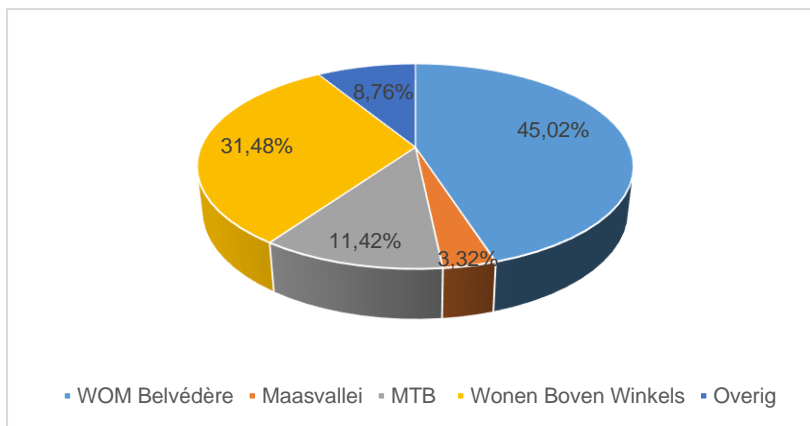
Uitgezette geldleningen (u/g)

Een aanzienlijk deel van de opgenomen leningenportefeuille is uitsluitend door de gemeente Maastricht opgenomen om vervolgens als geldlening aan derden door te verstrekken. Op 1 januari 2020 was de stand van de uitgezette leningenportefeuille (u/g) circa € 108,1 mln. In 2020 werden er 2 nieuwe leningen verstrekt aan Wonen Boven Winkels van elk € 1 mln. en er werd een aandeelhouderslening verstrekt aan Enexis Holding NV van een kleine € 1 mln.

Ontwikkeling van de U/G-portefeuille 2010-2020
(stand per 31 december) (bedragen x € 1 mln.)

Aan reguliere aflossing werd in 2020 ca. € 5,1 mln. betaald. De stand van de verstrekte geldleningen per ultimo 2020 komt daarmee uit op ca. € 105,9 mln. Onderstaande grafiek geeft de verdeling naar geldnemer van de u/g-portefeuille weer per 31 december 2020:

De post 'overig', die circa € 9,3 mln. bedraagt, bestaat voornamelijk uit verstrekte geldleningen aan o.a. Envida, Maastricht School of Management, Enexis Holding NV en Kringloop Zuid.

Zekerheden op de verstrekte leningenportefeuille

Van het totaalbedrag aan verstrekte geldleningen per 31 december 2020 is 42,2% (ca. € 44,7 mln.) gedekt door een zekerheid, met name door het recht van 1e hypotheek. 57,8% (ca. € 61,2 mln.) is niet gedekt door een (vorm van) zekerheid (N.B.: rekening houdend met het risicoaandeel op de MTB-lening – zie hieronder – bedraagt het nettobedrag aan niet door zekerheden gedekte leningen: € 61,2 mln. -/- € 2,5 mln. is € 58,7 mln.).

Het overgrote deel aan leningen die niet zijn gedekt door zekerheden, zijn leningen die verstrekt zijn aan de WOM Belvédère BV (€ 47,7 mln.) en aan de MTB (€ 12,1 mln.).

Als enig overgebleven aandeelhouder van de WOM Belvédère was het uit praktische overwegingen gewenst het bestaande recht van 1e hypotheek op de bezittingen van de WOM te royeren. Bij verkoop van bezit hoeft de gemeente Maastricht nu niet meer telkens gedeeltelijk royement te verlenen. Zodra er echter een nieuwe partij in de WOM instapt, zal er per ommekeer weer hypotheek t.g.v. de gemeente Maastricht gevestigd worden ter meerdere zekerheid op de door de gemeente Maastricht verstrekte leningen aan de WOM.

De MTB heeft via een Raadsbesluit een achtergestelde lening ontvangen van in totaal € 12,1 mln. Het risicoaandeel voor Maastricht op deze lening bedraagt 79% ofwel ca. € 9,6 mln. Meerssen en Eijdsen-Margraten zijn de overige aandeelhouders en dus risicodragers voor in totaal 21%, zijnde € 2,5 mln.

Ondanks de pandemie zijn in 2020 alle verplichtingen (rente en aflossing) uit hoofde van de verstrekte leningenportefeuille door geldnemers betaald. Dat geldt ook voor het eerste kwartaal van 2021.

Vervroegde aflossingen en renteherzieningen

In 2020 werd er geen opgenomen lening vervroegd afgelost. Wel werd er één verstrekte lening aan Woonpunt in zijn geheel vervroegd afgelost door Woonpunt.

Van één verstrekte geldlening werd de rente herzien, te weten van de lening verstrekt aan Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME). De rente voor deze lening daalde van 0,814% naar 0,751%.

EMU-saldo

EU-lidstaten mogen een EMU-tekort realiseren van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (bbp). In dit maximale tekort mogen, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel hebben. Voor de jaren 2019-2022 is afgesproken dat de gezamenlijke ruimte voor de decentrale overheden 0,4% van het bbp bedraagt. De gezamenlijke ruimte voor de gemeenten bedraagt 0,27% van het bbp. In de septembercirculaire gemeentefonds 2019 zijn de individuele referentiewaarden gepubliceerd, die de afzonderlijke gemeenten in 2020 als richtsnoer kunnen hanteren. De referentiewaarde voor Maastricht bedraagt - € 19,538 mln.

De begroting van gemeenten wordt opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo wordt echter niet berekend op basis van baten en lasten, maar op basis van ontvangsten en uitgaven. Anders dan in het stelsel van baten en lasten drukken investeringsuitgaven en aan- en verkopen in het jaar waarin de transactie wordt gedaan volledig op het EMU-saldo. Er wordt geen rekening gehouden met afschrijvingen, noch met toevoegingen aan reserves en voorzieningen. De afwijkende berekening van het EMU-saldo kan ertoe leiden dat een gemeente bij een sluitende begroting een EMU-tekort realiseert. In 2020 is een EMU-tekort gerealiseerd. Het tekort is minder hoog uitgevallen dan begroot en daarmee ook lager dan de referentiewaarde.

EMU-saldo (bedragen x € 1.000)		Primaire begroting 2020	Rekening 2020
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-14.714	406
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	-15.050	-29.128
3.	Mutatie voorzieningen	233	8.633
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)		777
5.	Boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0
Berekend EMU-saldo		-29.531	-19.312
Individuele referentiewaarde EMU-saldo		-19.538	-19.538

Verbonden partijen

Voor het uitvoeren van een groot deel van haar taken werkt de gemeente samen met andere organisaties. Aan deze samenwerking kan op verschillende manieren invulling worden gegeven afhankelijk van de wijze waarop de gemeente invloed wil uitoefenen op de uitvoering van de publieke taak. De rol die de gemeente vervult in zo'n samenwerking varieert van 'meer op afstand' - bijv. door het verstrekken van subsidies - tot meer directe sturing. Als er redenen zijn om in een samenwerking directer te sturen wordt dit meestal ingevuld door een bestuurlijk én een financieel belang te nemen in een organisatie. Er is dan sprake van een met de gemeente verbonden partij.

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) privaot of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang wordt vertaald als zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Binnen de gemeente kan een driedeling worden gemaakt in soorten van verbonden partijen, namelijk deelnemingen, publiek-private samenwerkingsverbanden (pps-constructies) en gemeenschappelijke regelingen.

Eind 2018 heeft uw raad de kadernota Governance gemeente Maastricht vastgesteld. Hiermee liggen de kaders vast voor de sturing en het toezicht op bestaande en eventueel toekomstige participaties in verbonden partijen. Ook als taken worden uitgevoerd door externe partijen, blijft de gemeente te allen tijde verantwoordelijk voor realisatie van de door uw raad vastgestelde beleidsdoelen. Deze verantwoordelijkheid wordt ingevuld door het governancemodel te gebruiken voor de aansturing van externe partijen.

Voor de vertegenwoordiging in verbonden partijen zijn de uitgangspunten:

- De wethouder financiën vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder bij de vennootschappen waarin de gemeente deelneemt en bewaakt de financiële continuïteit en rentabiliteit van de onderneming;
- De rol van de gemeente als opdrachtgever wordt vervuld door de portefeuillehouder. Deze vakwethouder maakt afspraken (contracten, concessies en/of subsidievoorwaarden) met de verbonden partij. Is bij de verbonden partij een overheidscommissaris of externe bestuurder of een andere wethouder of burgemeester als bestuurder of commissaris aangesteld, dan vindt aansturing van het gemeentelijk belang plaats in onderling overleg;
- Voor wat betreft de vertegenwoordiging van de gemeente in het bestuur van vennootschappen, stichtingen, verenigingen, coöperaties etc. geldt als uitgangspunt dat collegeleden of ambtenaren bij voorkeur geen zitting nemen in de raad van commissarissen, raad van bestuur, directie of dagelijks bestuur. Dit vanwege de mogelijke rolconflicten en discussie over functievermenging. Op basis van een risicoanalyse vooraf kan van dit uitgangspunt worden afgeweken. In een dergelijke analyse wordt bepaald of het voordeel van (beter) behartigen van het publiek belang, wat met een gemeentelijke vertegenwoordiging wordt beoogd, opweegt tegen de risico's die geïdentificeerd zijn.

In 2020 was geen sprake van nieuwe verbonden partijen en zijn de in de kadernota Governance gemeente Maastricht opgenomen kaders voor de sturing en het toezicht op de verbonden partijen toegepast.

De belangrijkste resultaten en ontwikkelingen in de verbonden partijen van de gemeente Maastricht worden in deze paragraaf in het kort beschreven.

Deelnemingen

Naam	NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank)
Vestigingsplaats	Den Haag
Openbaar belang	Verkrijgen van toegang tot de kapitaalmarkt
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen	347.334 van de 55.690.720 aandelen
Financieel belang begin/eind	€ 751.694 / € 751.694 (cijfers 2020)
Eigen vermogen begin/eind	€ 4.887 mln. / € 5,097 mln. (cijfers 2020)
Vreemd vermogen begin/eind	€ 144.802 mln. / € 155.262 mln. (cijfers 2020)
Resultaat	€ 221 mln. (cijfers 2020)
Niet afgedekte risico's	Geen

BNG Bank fungeert als bankier voor overheden. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De aandelen BNG zijn voor 50% eigendom van gemeenten, provincies en een waterschap. De andere helft is in handen van het Rijk. Het dividendbeleid van de bank gaat uit van een regulier pay-out percentage van 50% van de winst na belastingen. Het dividend over 2019 is in 2020 vanwege aanbevelingen door de Europese Centrale Bank (ECB) vanwege de Covid-19 pandemie niet uitbetaald. Inmiddels is in maart 2021 ca. € 0,15 mln. van het totaal te ontvangen dividend over 2019 ad € 0,44 mln. ontvangen. Het restant te ontvangen dividend over 2019 én het te ontvangen dividend over 2020 wordt niet uitbetaald voor 30 september 2021. Naar verwachting heft de ECB per die datum de 'dividendban' op, maar er kunnen ook tussentijds nog nieuwe aanbevelingen van de ECB volgen.

De gemeente Maastricht heeft 347.334 BNG-aandelen (à € 2,50 per aandeel).

De nettowinst van BNG Bank over 2020 bedroeg ca. € 221 mln. (2019: € 163 mln.). BNG Bank stelt conform haar kapitalisatie- en dividendbeleid een dividenuitkering voor van € 101 mln. (€ 1,81 per aandeel). Dat is 50% van de nettowinst die overblijft na uitkering aan de houders van hybride kapitaal. Dit betekent voor de gemeente Maastricht over 2020 een dividenuitkering van ca. € 0,63 mln. In de begroting 2021-2024 is meerjarig een dividenuitkering van € 0,44 mln. opgenomen. Bij de opmaak van de nieuwe begroting 2022-2025 kan het op te nemen BNG-dividend worden bijgesteld n.a.v. de begrotingsbrief van de provincie Limburg en de hierin opgenomen richtlijnen ten aanzien van het te begroten dividend per aandeel BNG Bank.

BNG Bank verwacht in 2021 voor EUR 11,5 miljard aan nieuwe langlopende leningen te verstrekken aan haar publieke klanten. Klanten ondervinden ook dit jaar de gevolgen van de COVID-19-pandemie. BNG Bank zal blijven doen wat mogelijk is om haar klanten waar nodig te ondersteunen. Het financieringsbeleid van BNG Bank blijft onveranderd gericht op permanente toegang tot de geld- en kapitaalmarkt voor de gewenste looptijden en volumes tegen zo laag mogelijke kosten. De volatiliteit op de financiële markten zal dit jaar naar verwachting groot blijven.

Naam	Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Via uitgifte van bouwrijpe grond, voorwaarden scheppen voor een kwalitatief hoogwaardig stedelijke ontwikkeling van het plangebied
Zeggenschap	100% gemeente (1% via de Exploitatiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9% aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelenkapitaal € 15 mln. (150.000 aandelen elk nominaal € 100, waarvan 1 aandeel is ondergebracht bij EMM). Achtergestelde leningen € 53 mln., rente onder condities.
Programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	€ 14,646 mln. / € 15,700 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 117,126 mln. / € 101,964 mln.
Resultaat	€ 1,208 mln. negatief Cijfers conform concept jaarrekening 2020

Met de vaststelling van het masterplan Belvédère door de raad in 2004 en de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst Belvédère door de drie samenwerkende partners Bouwinvest Projecten BV, ING Real Estate Development Holding BV en gemeente Maastricht in 2004, is in 2005 de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV opgericht. In financieel opzicht participeerden de drie samenwerkende partners elk met € 22,68 mln. waarvan € 5 mln. in de vorm van gestort aandelenkapitaal en € 17,68 mln. in de vorm van een achtergestelde lening.

ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen daarop en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9% grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de WOM uitsluitend een overheid gerelateerde BV werd.

In januari 2013 heeft de raad een nieuw startmoment gecreëerd en de ruimtelijke en programmatische kaders voor het Belvédère-gebied binnen de singels (Sphinxkwartier), voor het Frontenpark en voor het gebied buiten de singels (in combinatie met bedrijventerrein Bosscherveld met daarin de Noorderbrug) vastgesteld. Indachtig het raadsbesluit van januari 2013 is het investeringsscenario als basis genomen voor de herijking van de grondexploitatie Belvédère (vaststelling door de raad: juni 2013). Bij deze herijking is ook gekeken naar het governance-vraagstuk van WOM Belvédère BV. De raad heeft besloten dat de organisatie van het programma Maastricht-Noord strak gaat aansluiten bij de reguliere gemeentelijke lijnorganisatie en dat de Belvédère WOM BV als operationeel vehikel blijft bestaan in afwachting van mogelijke voordelen die dat kan bieden. Conform de door uw raad vastgestelde nota Governance gemeente Maastricht vindt besluitvorming in WOM-verband plaats na besluitvorming binnen de gemeente (college en raad).

Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grondexploitatie zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat is gebeurd, voor het eerst in juni 2013 en dit gebeurt jaarlijks in juni/juli. De raadsvergadering voor 2021 staat gepland op 22 juni. De afgelopen jaren is de gebiedsontwikkeling in een grote stroomversnelling gekomen. Zowel het nieuwe Noorderbrugtracé, het Retailpark Belvédère, het Frontenpark en het Sphinxkwartier zijn niet meer weg te denken onderdelen van de stad Maastricht. Met de herbestemming van de oude panden in het Sphinxkwartier (The Student Hotel, UNU-Merit, Loods 5, Blanche Dael, Lumière, Muziekgieterij, Festivillage etc.) en de woningbouw is Maastricht een uniek stuk binnenstad rijker. Vervolgactiviteiten zoals de Tram Maastricht-Hasselt, de ontwikkeling van het Landbouwbelang en Sphinx Noord en de herontwikkeling van een deel van Sappi Zuidwest zijn in voorbereiding. De concrete activiteiten die in 2020 hebben plaatsgevonden zijn opgenomen in Programma 8.

Naam	Wonen boven winkels Maastricht N.V.
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Renovatie van etages boven winkels en andere bedrijfsruimten in het centrum van de stad, voor wonen voor vooral jongeren en studenten, die gericht is op de instandhouding van de panden in de binnenstad en ter bevordering en verlevendiging van die binnenstad
Zeggenschap	Als aandeelhouder en voorzitter raad van commissarissen
Aandelen/financieel belang 1/1 en 31/12	Het maatschappelijk (aandelen) kapitaal van de vennootschap bedraagt € 227.000 verdeeld in 500 aandelen van € 454. Er zijn zowel per 1/1 als 31/12 475 aandelen geplaatst, elk groot € 454 (totaal € 215.600). De gemeente houdt 1/3 deel van de aandelen.
Risico's	Geen
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	negatief € 347.500 / negatief € 212.067
Vreemd vermogen begin/eind	€ 32,97 mln. / € 31,78 mln.
Resultaat na belastingen	Positief € 0,135 mln. (jaarcijfers 2019)

De NV Wonen boven Winkels Maastricht is in 1992 opgericht met als doel leegstaande etages in de binnenstad van Maastricht te transformeren tot wooneenheden voor – primair – studenten. Dit om verloederende panden tegen te gaan, de levendigheid in de binnenstad buiten winkeltijden te vergroten én studenten woonruimte in de binnenstad aan te bieden. Aandeelhouders zijn de Gemeente Maastricht, de Universiteit Maastricht en woningcorporatie Woonpunt, elk voor 1/3e deel. De volledige financiering van de portefeuille loopt via de Gemeente Maastricht.

De NV Wonen boven Winkels Maastricht (WbWM) heeft dankzij haar succesformule (samenwerking tussen gemeente Maastricht – Universiteit Maastricht – Woningstichting Woonpunt) meer dan 450 nieuwe wooneenheden in de Maastrichtse binnenstad gerealiseerd. Het project heeft in brede maatschappelijke zin bijgedragen tot een leefbare en aantrekkelijke binnenstad. Een bijkomstig effect is dat veel monumenten gerenoveerd zijn. De versterkte woonfunctie heeft ook bijgedragen aan de lokale economie in de binnenstad.

Momenteel heeft de NV in totaal 471 eenheden in beheer, waarvan 14 bedrijfsonroerend goed (met name winkels) betreffen. Er worden geen nieuwe eenheden meer toegevoegd. Het merendeel van de wooneenheden heeft een huur onder de liberalisatiegrens. Het dagelijks beheer, operationele directievoering en de bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door VB&T. Om redenen van governance is de RvC een aantal jaren geleden opgeheven. De taken van de RvC zijn overgenomen door de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA).

Door ontwikkelingen op de markt en de hoge onrendabele toppen heeft de (toenmalige) Raad van Commissarissen WbWM in 2015 besloten om de portefeuille niet verder uit te breiden en de lopende projecten stop te zetten. Het restant van de investeringsbijdrage is teruggevloeid naar de aandeelhouders. Door verder geen ontwikkelactiviteiten meer op te zetten is het karakter van de vennootschap veranderd van een ontwikkelorganisatie naar een beheerorganisatie. De aandacht is komen te liggen op waardebehoud van het gerealiseerde vastgoed en verbetering van de financiële positie van de NV.

Fundamenteel is en wordt gekeken naar mogelijke/wenselijke toekomstscenario's (waaronder mogelijke verkoop) voor de vastgoedportefeuille van de NV WbWM. Hieromtrent zullen in de loop van 2021/2022 nadere voorstellen worden gedaan.

Naam	Enexis Holding N.V.
Vestigingsplaats	Arnhem
Openbaar belang	Beschikbaarheid energie
Zeggenschap	Als aandeelhouder (via VEGAL: Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg)
Aandelen/financieel	292.950 van de 149.682.196 aandelen € 122.103 / € 122.103 (cijfers 2020)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning
Eigen vermogen begin/eind	€ 4.112 mln. / € 4.116 mln. (cijfers 2020)
Vreemd vermogen begin/eind	€ 4.146 mln. / € 4.635 mln. (cijfers 2020)
Resultaat	€ 108 mln. (cijfers 2020)
Niet afgedekte risico's	Geen

Enexis Holding N.V. (hierna: Enexis) beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ca. € 2,88 mln. huishoudens, klein-zakelijk en middenspanningsaansluitingen.

Door het hoge tempo van de energietransitie neemt de druk op het netwerk van Enexis dermate snel toe, dat extra investeringen alleen niet genoeg zijn. Om de energietransitie tijdig en betaalbaar te realiseren, is het noodzakelijk om het netwerk efficiënter te gebruiken.

De groei van de opwek in duurzame energie is ongekend. In 2020 bedroeg het totale duurzaam opgesteld productievermogen in het verzorgingsgebied van Enexis Netbeheer 6.600 MW. Dat is bijna 60% meer dan in 2019 en het tekent het tempo waarin de energietransitie vorm krijgt. Enexis pleit voor een sterkere regierol voor de Rijksoverheid. De impact van Regionale Energie Strategieën (RES-en) op het energienet is fors. Daar komen de plannen voor woningbouw, duurzame industrie en mobiliteit nog bovenop. De opgave voor de infrastructuur is daarmee zo groot, dat het werk simpelweg niet gelijktijdig kan worden uitgevoerd. Enexis kan en mag als netbeheerder geen prioritering aanbrengen en kijkt dan ook naar de Rijksoverheid. Willen we in Nederland eerst nieuwe

woningen aansluiten op het elektriciteitsnet of geven we prioriteit aan het verzwaren van een aansluiting op zonnepanelen? Gaan we het net verzwaren voor de industrie of voor duurzame opwek? Enexis pleit daarom voor een afwegingskader dat de prioritering van het werkpakket van de netbeheerders onderbouwt.

De nettowinst over 2020 bedroeg € 108 mln. (2019: 210 mln.). Deze afname wordt met name veroorzaakt door een stijging van de inkoopkosten Tennet ter hoogte van € 63 mln. en een toename van de latente belastingverplichtingen van € 42 mln. vanwege het terug draaien van een aangekondigde tariefverlaging van de vennootschapsbelasting voor 2021. Het dividend over 2020 voor de gemeente Maastricht bedroeg ca. € 147.000 en sloot daarmee exact aan op het bedrag welk in de begroting aan Enexis-dividend was opgenomen. De coronacrisis heeft in 2020 geen materiële impact gehad op het financieel resultaat.

In 2020 heeft Enexis bij haar aandeelhouders een converteerbare hybride aandeelhouderslening van € 500 mln. afgesloten. Het Maastrichtse aandeel hierin was een kleine € 1 mln.

Naam	CSV Amsterdam BV
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Openbaar belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero)
Zeggenschap	Als aandeelhouder (via VEGAL: Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg)
Aandelen/financieel	292.950 van de 149.682.196 aandelen € 39 / € 39 (cijfers 2020)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning
Eigen vermogen begin/eind	€ 451.905 / € 392.593 (cijfers 2020)
Vreemd vermogen begin/eind	€ 83.583 / € 27.162 (cijfers 2020)
Resultaat	€ 172.219 (cijfers 2020)
Escrow-uitkering + rente	€ 8.164.133
Niet afgedekte risico's	Geen

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de organisatie nu drie doelstellingen vervult:

- Namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet onafhankelijk netbeheer (WON);
- Namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO (Waterland);
- Het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.

Het positief jaarresultaat wordt mede veroorzaakt door het ontvangen rentevoordeel ter waarde van € 363K. In de aandeelhouderscommissie is afgesproken dat hiervan een werkkapitaal van € 150K wordt aangehouden, waardoor het restant van € 213K in het voorjaar van 2020 tezamen met de vrijval Escrow ad € 7.951K is uitgekeerd aan de aandeelhouders. Voor Maastricht betekende dit een uitkering van ca. € 16.000,-.

De vennootschap zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting.

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.

Naam	Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Openbaar belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders van Essent)
Zeggenschap	Als aandeelhouder (via VEGAL: Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg)
Aandelen/financieel	292.950 van de 149.682.196 aandelen € 51.205 / € 51.205 (cijfers 2020)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning
Eigen vermogen begin/eind	€ 1.589.543 / € 1.569.395 (cijfers 2020)
Vreemd vermogen begin/eind	€ 455.015 / € 19.533 (cijfers 2020)
Resultaat	-/- € 20.148 (cijfers 2020)
Niet afgedekte risico's	Geen

Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE).

In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen.

In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE.

PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid.

Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV (Special Purpose Vehicle). Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds. RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand te worden gehouden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd, de vennootschap kan worden ontbonden en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

Vordering op Enexis Holding, Verkoop Vennootschap en CBL Vennootschap

Deze 3 entiteiten zijn in het jaar 2020 opgeheven en uitgeschreven uit het handelsregister, aangezien de taken waarvoor deze SPV's waren opgericht volledig waren afgewikkeld. Met de uitkering van ca. € 16.000,- (zie toelichting onder CSV Amsterdam BV) is allereerst de boekwaarde van deze drie deelnemingen afgeboekt (3 x € 39) en het restant bedrag is vervolgens ten gunste van het rekeningresultaat 2020 gebracht.

Naam	NV Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Burgers toegang verschaffen tot (drink)water tegen acceptabele kosten
Zeggenschap	Als aandeelhouder met 8% van de aandelen
Aandelen/financieel per 1/1 en 31/12	€ 186.058 (41 aandelen à € 4.538 nominaal)
Risico	Het risico is beperkt tot de financiële inleg (zie bovenstaande)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning
Resultaat	Positief resultaat 2020 € 6,0 mln. (2019: 5,9 mln.)
Eigen vermogen begin/eind	€ 215,3 mln. / € 221,3 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 395,3 mln. / € 397,1 mln.
Cijfers jaarrekening 2020	

WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De aandeelhouders hebben in 2006 ingestemd met een verlaging van de drinkwaterprijs. Met deze prijsverlaging laat WML haar klanten meeprofiteren van behaalde bedrijfsresultaten. Als gevolg hiervan is er geen sprake van dividenduitkering.

De gemeente Maastricht heeft 41 van de 500 aandelen, zijnde 8,2% van de stemmen. Het drinkwaterbedrijf boekte een positief resultaat van € 6,0 mln. (2019: € 5,9 mln.). Het hogere resultaat wordt vooral veroorzaakt door hogere opbrengsten en lagere rentekosten die gedeeltelijk worden gecompenseerd door een stijging van operationele kosten. Het positieve resultaat draagt, conform de voorziene meerjarenkoers, bij aan het realiseren van een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten.

Naam	Bodemzorg Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht Airport
Openbaar belang	Nazorg over veertien stortplaatsen, waaronder Belvédère en Sandersweg
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel	50 procent van de aandelen is verdeeld over de Limburgse gemeenten; de andere 50 procent is door de provincie overgedragen aan Nazorg Limburg BV
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Programma	7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 5,5 / € 5,6 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 2,2 / € 5,9 mln.
Resultaat 2020	positief € 147.618.

Bodemzorg Limburg (voorheen bekend onder de naam Nazorg Limburg BV) functioneert vanaf 1998 als zelfstandige vennootschap. Doelstelling van de organisatie is primair de nazorg van oude afvalstortplaatsen, zodat er geen bodemverontreiniging kan plaatsvinden. Aandeelhouders zijn de Limburgse gemeenten.

De belangrijkste taken van Bodemzorg Limburg zijn:

- administratieve vastlegging van alle gegevens en verplichtingen die van toepassing zijn op de desbetreffende locatie;
- het meten en registreren van de invloed van de stortlocaties op de omgeving (monitoring) en rapportage aan het bevoegd gezag;
- het beheren en in stand houden van alle voorzieningen die zijn aangebracht en het voldoen aan alle verplichtingen die te maken hebben met het eigendom;

- het vervangen van bestaande voorzieningen of het aanbrengen van nieuwe voorzieningen mocht dat noodzakelijk zijn. Daarnaast wordt gestreefd naar een nuttige toepassing van deze locaties, zoals de ontwikkeling van zonneparken op een aantal locaties of natuurontwikkeling.

Voortvloeiend uit de afspraken tussen de Limburgse colleges met Bodemzorg Limburg wordt voor het beheer van voormalige stortplaatsen een bijdrage van € 0,25 per inwoner per jaar in de afvalbegroting opgenomen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen voor de vennootschap zijn het meerjarige huurcontract van het kantoor, de overname van voormalige stortplaats Venraysbroek, de bouw van het zonnepark Belvédère door Volta Solar en de nakoming van verplichtingen die zijn aangegaan voor een door DSM aan een separate Stichting overgedragen locatie Heidekampark.

Naam	MECC Maastricht BV
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het exploiteren van een expositie- en congrescentrum
Zeggenschap	Aandeelhouder: 99,9999 procent (90 procent gemeente rechtstreeks en 10 procent via Exploitatiemaatschappij Maastricht (EMM))
Aandelen/financieel belang	Aandelen: 10 aandelen à € 0,10 / 10 aandelen à € 0,10 Lening: Rekeningcourant krediet: € 176.580 / € 817.547
Risico	Groot en omvat enerzijds de lening die de komende jaren kan oplopen naar € 8,1 mln. en anderzijds huurt MECC Maastricht het gemeentelijk vastgoed voor bruto € 1,7 mln. per jaar
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 3 Economie
Eigen vermogen begin/eind	€ 990.490/ € 50.029
Vreemd vermogen begin/eind	€ 6,21 mln. / € 5,88 mln.
Resultaat	€ 940.462 negatief Cijfers Jaarrekening 2020 (primo / ultimo)

Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een expositie- en congrescentrum als motor in de regionale economie. Hierbij ruimte en invulling geven aan het zakelijk toerisme en een podium bieden voor het brede ondernemersveld om zich te presenteren en kennis te delen. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar samenwerking met en versterking van de Health Campus Maastricht.

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de samenwerking met RAI (75% aandeelhouder) en is de besloten vennootschap MECC Maastricht BV opgericht. Hierin zijn de activiteiten van MECC BV ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90%) en indirect via EMM (10%) de enige aandeelhouder is. MECC Maastricht biedt organisatoren, deelnemers en bezoekers van beurzen, congressen en evenementen het maximale succes door een flexibele opstelling, optimale service en ondernemende instelling. Als modern beurs- en congrescentrum draagt MECC Maastricht daarmee nadrukkelijk bij aan de aantrekkelijkheid van Maastricht.

In 2015 werd de strategische visie vastgesteld. Belangrijke pijlers zijn het versterken van het congresstoerisme, het verlengen van het contract met Tefaf en het uitbouwen van de samenwerking met (de partners in) de Health Campus Maastricht. Daarnaast is onderzocht hoe de beurzen versterkt kunnen worden met het introduceren van nieuwe (eigen) titels.

Tefaf

De economische betekenis van Tefaf als grootste kunstbeurs ter wereld voor de stad en regio is evident. Om die reden zijn het MECC, de stad en ook de Provincie in 2017 verkenningen gestart naar mogelijkheden om de binding met de stad voor langere tijd op het huidige niveau vast te leggen. Dit heeft eind 2017 geleid tot beëindiging van het contract tussen MECC en Tefaf dat een looptijd had tot 2020. In plaats daarvan is een nieuwe overeenkomst met een looptijd tot 2028 tot stand gekomen. Daarmee wordt Tefaf voor 10 jaar aan de stad en het MECC gebonden. Als gevolg van de wereldwijde uitbraak van Covid-19/ Corona, moest de beurs in 2020 voortijdig worden afgebroken.

Voor 2021 wordt al het mogelijke gedaan om die editie wel door te kunnen laten gaan, zij het mogelijk in een iets aangepaste vorm. Zelfs in het meest positieve scenario wordt er wel rekening gehouden met aanzienlijk minder internationale bezoekers, en met name minder bezoekers die intercontinentaal moeten reizen.

Vastgoed en Investeringsplan

Een deel van het MECC-complex (met name het Congresdeel en de Expofoyer) was reeds in eigendom van de gemeente Maastricht. In 2015 heeft de gemeente het deel van het vastgoed dat in eigendom was bij Annexum, overgenomen (Hallen, Entree, passages, Eurocentre, catering en gedeeltelijk parkeren) om daarmee een aanzienlijk huurvoordeel te kunnen genereren. Ten slotte heeft de gemeente Maastricht eind 2019 om diezelfde reden de parkeergarage P5 overgenomen van de SNS-bank, waardoor inmiddels het volledige vastgoed MECC in eigendom is van de gemeente.

Met de aankoop is een huurvoordeel ontstaan dat met gunstige financieringsmogelijkheden van de gemeente Maastricht, ruimte gaf voor een aanzienlijke en ook noodzakelijk impuls in het enigszins gedateerde complex. Dit heeft geleid tot een investeringsplan waarbij het congresdeel met een huidige capaciteit van 3.000 bezoekers, wordt uitgebreid naar maximaal 5.000 bezoekers, inclusief uitbreiding van de daartoe benodigde voorzieningen, waaronder horeca. Voor het overige wordt het MECC voorzien van een eigentijdse look en feel en worden voorzieningen waar nodig up tot date gebracht. Opgeleverd zijn inmiddels de heringerichte parkeerplaatsen P3 en P4 en een nieuwe parkeerplaats (P9) voor het opvangen van piekmomenten bij grote publiek aantrekkende evenementen.

Aanvang 2019 is de aanbesteding voor de gebouwelijke aanpassing en uitbreiding afgerond, waarbij door de krapte in de bouw, een substantieel hogere bouwprijs werd gevraagd. Onder de afweging van de noodzaak tot upgradering, de reeds vrij gemaakt bouwperiode en met hulp van een aanvullende bijdrage van de Provincie Limburg, is toch besloten tot gunning van het werk. De verbouwing is in het voorjaar 2019 gestart en zal in het voorjaar 2021 worden opgeleverd. De bouw heeft onder andere als gevolg van corona enige vertraging opgelopen, maar vanwege wegvallen van vrijwel alle congres- en beursactiviteiten, heeft de vertraging geen gevolgen voor de exploitatie van het MECC. Verder zullen in 2021/22 nog het Forumplein worden heringericht en zullen de grote hallen een schilderbeurt krijgen, waardoor een eigentijdse uitstraling zal worden gerealiseerd. De totale investering (incl. bijkomende kosten) bedraagt ca. € 49 mln. Door de langere doorlooptijd en een aantal tegenvallers in de bouw (o.a. meerwerk omdat de oude bouwdelen afweken ten opzichte van wat eerder was verwacht), staat de post onvoorzien onder druk en is het onzeker of binnen het beschikbare budget de volledige plannen gerealiseerd kunnen worden.

Invloed Corona pandemie

Omdat gedurende de verbouwing delen van het gebouw en met name het congresdeel tijdelijk niet gebruikt kunnen worden, was al in de planning van MECC rekening gehouden met een lagere omzet en een negatief resultaat in 2020. Na gereedkoming van de investering, zou de omzet van het MECC met ca. € 2,0 mln. structureel zou gaan groeien.

De impact van de beperkende maatregelen als gevolg van Corona zijn voor het MECC bijzonder groot. Sinds de voortijdige sluiting van de Tefaf zijn vrijwel alle evenementen afgelast. Wel is tijdelijk een noodhospitaal voor Corona-patiënten MUMC+ ingericht. Ook is ruimte beschikbaar gesteld voor de GGD voor een corona-teststraat en een vaccinatiestraat. Vanwege de verbouwing was al met een fors lagere omzet rekening gehouden, maar als gevolg van de beperkende maatregelen Covid-19 is de omzet 40,3% lager uitgevallen dan begroot en het bedrijfsresultaat kwam uit op € 0,94 mln. negatief. De impact is nog enigszins beperkt gebleven, vanwege steunmaatregelen door de Rijksoverheid (o.a. NOW) en een huurkorting van 35% die met de gemeente Maastricht kon worden afgesproken. Hoewel er fors in de bedrijfsvoering is gesneden, betekende dit wel dat de reserves van MECC Maastricht volledig uitgeput raakten en de bodem in de liquide middelen geraakt wordt. Met het oog op een langjarige impact, is met de gemeente Maastricht een afspraak gemaakt over een kredietfaciliteit welke mag oplopen naar maximaal € 8,1 mln. medio 2023.

Naast het niet door kunnen gaan van grote evenementen in 2020, verwacht het MECC ook een langdurige impact op de bereidheid van bezoekers om congressen en beurzen te bezoeken, met name bij internationale en intercontinentale bezoekers. Ook al zouden met ingang van 2021 de geplande activiteiten weer volwaardig opgepakt kunnen worden, dan nog verwacht het MECC een

zeer nadelig effect op de bereidheid van bezoekers en mogelijk organisatoren voor activiteiten die zich richten op de internationale bezoekers. Daar waar als gevolg van de uitbreiding van het Congrescentrum, tot voor kort nog werd uitgegaan van een omzetgroei, verwacht het MECC ten opzichte van de eerdere ramingen een aanzienlijke daling de komende jaren. In dat kader is met de gemeente Maastricht een huurkorting afgesproken welke gelijke tred houdt met de omzetontwikkeling. Ondanks de zeer ingrijpende maatregelen om haar kosten zo veel als mogelijk te beperken en is men naarstig op zoek naar nieuwe kansen om toch omzet te kunnen genereren en haar medewerkers zo veel mogelijk aan het werk te houden. Een miljoenen verlies over de komende jaren lijkt echter onvermijdelijk.

Niet uit de balans blijvende verplichting

De niet uit de balans blijvende verplichtingen van de vennootschap zijn een pensioenverplichting en huurovereenkomsten voor de gebouwen van de gemeente Maastricht.

Naam	Exploitatie Maatschappij Maastricht (EMM) BV
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het beheren en verwerven van registergoederen voor beurzen, sport, tentoonstellingen
Zeggenschap	Als aandeelhouder (49.999 van de 50.000 aandelen), als commissaris en directeur
Aandelen/financieel belang	Aandelen: 49.999 / 49.999 Lening: Rekeningcourant faciliteit waar netto geen gebruik van is gemaakt - netto positief positie € 56.659 / € 18.142
Risico	Beperkt tot de financiële inleg (aandelenkapitaal)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 3 Economie
Eigen vermogen begin/eind	€ 1,48 mln. / € 1,45 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,08 mln. / € 0,06 mln.
Resultaat	€ 32.155 negatief Cijfers jaarrekening 2019 (primo / ultimo)

De gemeente houdt 99,99% van het aandelenkapitaal van EMM. Eén aandeel is in bezit van de stichting VVV. De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht in het algemeen en van toerisme in het bijzonder. EMM heeft:

- 10% van de aandelen in MECC Maastricht BV (gemeente Maastricht bezit de overige 90% rechtstreeks);
- Eén aandeel in Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV;
- Eén aandeel in de Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV;
- Een beperkte vastgoedportefeuille.

Door de holdingstructuur van EMM zijn er nauwelijks opbrengst-genererende activiteiten. De vastgoedportefeuille en het resultaat deelnemingen bepalen het resultaat van EMM.

Ad a: MECC Maastricht BV

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de huidige samenwerking met RAI en oprichting van de besloten vennootschap MECC Maastricht BV, waarin de huidige activiteiten van MECC BV zijn ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 procent) en indirect via EMM (10 procent) de enige aandeelhouder is. Met de participatie van EMM in MECC Maastricht BV wordt voorkomen dat een 100 procent overheidsdeelneming ontstaat. MECC Maastricht BV draait na een aantal moeilijke jaren, sinds 2013 weer positieve resultaten.

In de periode 2019 tot voorjaar 2021 vindt een grote verbouwing van het MECC-complex plaats waarbij voor ca. € 49 mln. wordt geïnvesteerd in de upgrading en uitbreiding van het MECC. Gedurende de verbouwingsfase werd er wel een tijdelijke dip in omzet en resultaat in 2020 verwacht, maar met de grotere capaciteit, zou de groei in omzet en resultaat met ingang van 2021 moeten stijgen. Door de beperkende maatregelen als gevolg van de Corona-pandemie, zijn de bedrijfsactiviteiten van het MECC nagenoeg stilgevallen met grote gevolgen voor omzet en resultaat.

In 2020 moest Tefaf voortijdige beëindigd worden en sindsdien konden geen grote (publieks) evenementen meer georganiseerd worden. Dit had forse impact op de omzet en het resultaat van het MECC, waardoor het positieve vermogen in 2020 grotendeels werd uitgehold. Naar verwachting zal de pandemie ook in de komende jaren nog een grote weerslag hebben op met name de activiteiten die zich richten op buitenlandse bezoekers en zeker waar het gaat om intercontinentale bezoekers. De als gevolg hiervan verwachte forse negatieve resultaten, zullen de vermogenspositie van MECC uithollen en indirect vanwege het 10% belang ook het resultaat van EMM negatief beïnvloeden. Dit zal ook impact hebben op de waardering van het aandelenbelang van EMM in het MECC, dat naar verwachting in de komende jaren naar nihil zal terugvallen.

Ad d: Vastgoedportefeuille

Het pand aan de Avenue Céramique 95 kent een stabiele huur, dit in tegenstelling tot het pand aan de Avenue Céramique 175. Daarom is in 2020 na het eerdere faillissement van de huurder het winkelpand en enkele parkeerplaatsen in principe verkocht. Om financieringsredenen, kon de koper het pand niet afnemen. De koper is een optieregeling geboden, maar of afname in 2021 zal gebeuren, is nog onzeker. Mocht dit niet doorgaan, wordt het pand opnieuw op de markt gebracht.

Naam	Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Gebiedsmanagement, het beheren, onderhouden en exploiteren zodat voorwaarden worden geschapen voor een dynamische haven voor plezierjachten met hoogwaardige voorzieningen
Zeggenschap	100 procent gemeente (1 procent via de Exploitatiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9 procent aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelen (€ 540.336)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,062 mln. / € 0,069 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,626 mln. / € 0,625 mln.
Resultaat	positief € 0,007 mln. Cijfers conform concept jaarrekening 2020

In december 2000 is besloten tot deelname van de gemeente Maastricht in Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV, samen met de andere twee partijen die actief waren in Belvédère, te weten Bouwinvest en ING RED. Per partner was de participatie nominaal € 343.557 waarvan € 163.445 in de vorm van een achtergestelde lening en € 180.112 in de vorm van gestort aandelenkapitaal. ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitatiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9 procent grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de Exploitatiemaatschappij 't Bassin BV uitsluitend een overheid gerelateerde BV werd.

In 2013 heeft herfinanciering van de BV Bassin plaatsgevonden middels een lening verstrekking door WOM Belvédère BV ter waarde van het bedrag dat afgelost moest worden aan de gemeente Maastricht (inclusief de overgenomen leningen van ING en Bouwinvest).

De verbetering van het bestaansrecht van de ondernemers in 't Bassin is in twee categorieën te verdelen. Enerzijds de upgrading en herontwikkeling van de totale omgeving Bassin en anderzijds maatregelen en acties rechtstreeks gericht op 't Bassin. In relatie tot de upgrading van de gehele omgeving zijn in het Sphinxkwartier de afgelopen jaren tal van panden herbested en functies toegevoegd. Denk aan Pathé, The Student Hotel, Loods 5, UNU-Merit, Blanche Dael, filmhuis Lumière, poppodium Muziekgieterij en een groot aantal nieuwe woningen. Daarmee is het Sphinxkwartier een niet meer weg te denken onderdeel van de Maastrichtse binnenstad geworden. Deze toename van het aantal spelers en functies in het gebied heeft ook geleid tot meer evenementen die een positieve afstraling op het Bassin hebben. De komende jaren krijgt de

upgrading van het gebied een vervolg met de herontwikkeling van de locatie Landbouwbelang en Sappi Zuidwest.

Direct gericht op het Bassin is de half-automatisering van sluis 20 in het vaarseizoen van 2016 in gebruik genomen. Tevens is een dekkend Wifi-netwerk aangelegd vanaf het Bassin tot in Eijsden-Margraten. In het voorjaar van 2016 zijn de aanlegsteigers aan de noordzijde van het Bassin vernieuwd. De tweede fase (aan de noordzijde van het Bassin) is in het voorjaar van 2017 uitgevoerd. Ook het voorterrein Bassin/Timmerfabriek is in 2020 heringericht. Dit draagt net als de directe wandelverbindingen met het Frontenpark bij aan een verbeterde verblijfskwaliteit. In 2021 krijgt het Bassin met een nieuw verlichtingsplan opnieuw een impuls.

Naam	Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	De stichting draagt de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de overgangszone tussen het huidige fabriekscomplex van ENCI en de geplande natuurontwikkeling in de groeve
Financieel belang	Door gemeente aan SOME verstrekte lening € 250.000 Bijdrage plan- en bureaunkosten in 2020 € 30.000 (in 2019 € 60.000)
Risico	Ontbreken middelen SOME voor terugbetaling lening
Zeggenschap	Eén bestuurder op voordracht van de gemeente (Overige partners: Natuurmonumenten, ENCI Holding N.V., Stichting Sint-Pietersberg Adembenemend en Provincie Limburg)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het Plan van Transformatie (PvT) voor het ENCI-gebied vormt het inhoudelijke deel van de afspraken die HeidelbergCement-ENCI Maastricht (HC-ENCI), gemeente Maastricht en Provincie Limburg eind 2009 hebben gemaakt over de beëindiging van de kalksteenwinning in de ENCI-groeve en de toekomstige ontwikkeling van het gebied. Onderdeel van die afspraken is de oprichting door deze drie "Founding Fathers" in 2010 van de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME) met als (statutair) doel:

- het ontwikkelen, inrichten, exploiteren, uitgeven en beheren van de gronden gelegen in de overgangszone in het ENCI-gebied, ten behoeve van het genereren van extra financiële middelen voor de inrichting, de exploitatie en het beheer van de groeve, met het oogmerk de ecologische, culturele, educatieve en recreatief toeristische waarde van de overgangszone en de groeve te versterken;
- het bewaken van de voortgang van de transformatie en de kwaliteitsbeheersing van de uitvoering.

De drie Founding Fathers hebben elk één bestuurder van de stichting benoemd. Daarnaast zijn Natuur Monumenten (als toekomstig eigenaar en beheerder van de groeve) en de buurt via een benoeming door de Stichting Sint Pietersberg Adembenemend in het bestuur van SOME vertegenwoordigd. De gemeente heeft zowel een publiekrechtelijke (vergunningen, bestemmingen, milieucontrole) als een privaatrechtelijke positie in het ENCI-dossier. De eerste jaren was de gemeente rechtstreeks vertegenwoordigd in het bestuur van SOME door een wethouder. Per 2015 is de persoonlijke invulling van de bestuurlijke vertegenwoordiging door de gemeente in de stichting gewijzigd in lijn met het governance beleid. Het college heeft een extern persoon voorgedragen om die rol te vervullen.

De drie Founding Fathers hebben in art. 3.8 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied afgesproken:

- SOME in gelijke mate adequaat te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen) voor de aan SOME toebedeelde taken;
- Bij de oprichting van SOME elk een renteloze lening van € 250.000 te verstrekken, met een looptijd tot ultimo 2020.

In het PvT is onder andere bepaald dat er een overgangszone komt tussen de natuurontwikkeling van de groeve (na 2018) en de overblijvende cementproductie op het huidige fabriekscomplex van ENCI.

Die overgangszone moet gevuld worden met zowel bedrijvigheid als leisure. ENCI draagt het terrein dat aangewezen is als overgangszone, over aan SOME. De opbrengsten van die overgangszone worden onder meer gebruikt ter financiering van de verdere natuurontwikkeling van de groeve (wordt eigendom van Natuurmonumenten).

Realisatie

Vanaf 2015 heeft stichting gewerkt aan de ontwikkelingsstrategie voor de ruimtelijke en programmatische invulling van de overgangszone. Ook is gestart met de voorbereiding van het nieuwe bestemmingsplan, met de status van bestemmingsplan met verbrede reikwijdte in het kader van de Crisis- en Herstelwet.

Sinds de start zijn er veel zaken uit het PvT gerealiseerd. In 2017 is een eerste gedeelte van de **groeve** overgedragen aan Natuurmonumenten. Na een kortstondig gebruik van de natuurswemplas in 2017 is deze, mede vanwege veiligheidsproblemen, buiten gebruik gesteld. In 2018 is het voorstel uitgewerkt om hier een waterspeelplek van te maken. In 2018 heeft ENCI de commerciële mergelwinning beëindigd en de groeve afgewerkt voor overdracht aan Natuurmonumenten per 2 januari 2020. De **overgangszone** 38+ NAP is door ENCI gefaseerd bouwrijp opgeleverd en in erfpacht overgedragen aan SOME: het noordelijk deel in 2017 en het zuidelijk deel eind 2019. SOME heeft het gebied opengesteld voor bezoekers. In 2018 is hier een tijdelijke horecavoorziening gerealiseerd (Bistro Hoffmanni). Op het **bedrijventerrein** heeft ENCI medio 2019 het gebruik van de oven gestaakt. De aansluitende sloop van Oven 8 complex is door ENCI voorbereid maar vertraagd vanwege aanvullende stikstof-eisen. Na aankondiging eind 2019 door HeidelbergCement, is in september 2020 de productie van ENCI Maastricht volledig stopgezet. Naast de reguliere procedurele stappen die aan de orde zijn bij stopzetting, werkt ENCI nog aan afronding van de verplichtingen uit het PvT. Dit betreft onder meer het bouwrijp opleveren van de 50+ NAP-overgangszone ten behoeve van overdracht aan SOME, de sloop van de oven en de aanleg van de centrale allée.

Dilemma's en scenario's

Het opstellen van een ontwerp bestemmingsplan is zeer complex gebleken. Ook binnen de toegekende ontwikkelingsruimte in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) was de stikstofproblematiek in relatie tot het nabij gelegen natuurgebied een lastige opgave. Bij de praktische en publiekrechtelijke vertaling van het PvT kwamen ook andere dilemma's naar voren. Om toch de doelstelling van het PvT te realiseren, is er gewerkt aan alternatieve scenario's. Deze kwamen echter door de PAS-uitspraak in 2019 zwaar onder druk te staan. Een integraal bestemmingsplan bleek op korte termijn niet realistisch. Omdat er geen zicht was op een haalbare business case waarbij SOME een bijdrage in de beheerkosten van de groeve kon leveren, heeft Natuurmonumenten in de loop van 2019 als alternatief een eigen business case uitgewerkt.

Door alle ontwikkelingen groeide de noodzaak om het PvT op onderdelen aan te passen. Ten behoeve van de afweging hierover heeft de gemeenteraad, na consultatie van betrokken partijen in stads- en raads rondes, in juni 2020 middels een Startdocument de gemeentelijke kaders vastgesteld. In 2020 hebben partijen verder samengewerkt om te komen tot een breed gedragen koers voor de ontwikkeling van het ENCI-gebied, in lijn met de belangrijkste uitgangspunten uit het PvT. Natuurmonumenten heeft haar alternatief plan verder uitgewerkt, uitgaande van het overnemen van (de ontwikkelrol van) de overgangszone en entreeheffing van de groeve.

Voor ENCI lag in 2020 de focus op de beëindiging. Het bedrijf heeft nog geen nieuwe visie op de toekomst van het bedrijventerrein bepaald. Naar verwachting zal het bedrijf koersen op zo spoedig mogelijke afronding van verplichtingen uit het PvT en verkoop van het terrein. Op aandringen van de landelijke Commissie Herbestemming heeft de minister het College van Rijksadviseurs ingeschakeld om een advies te geven over de mogelijkheden van herbestemming. Of en hoe dit zal leiden tot nieuwe inzichten ten aanzien van sloop, herbestemming en invulling van het bedrijventerrein is nog onduidelijk.

Uiteindelijk zullen al deze aspecten moeten worden meegenomen in een integraal voorstel, dat recht doet aan de verschillende belangen en waarmee alle partijen kunnen instemmen. Naast bijstelling van het PvT zal bij deze afweging ook de rol en invulling van de stichting worden betrokken.

Financiële situatie

De financiële situatie van SOME blijft kwetsbaar. Bij de oprichting hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk € 0,25 mln. in de vorm van een lening beschikbaar gesteld met de verplichting om deze in 2020 af te lossen. SOME is geconfronteerd met uitblijvende inkomsten, onder meer omdat het fysiek noodzakelijk is gebleken oplevering van de overgangszone op te knippen.

Daarnaast heeft de complexiteit en lange doorlooptijd van het bestemmingsplan geleid tot hogere kosten dan aanvankelijk ingeschat. Hiervoor hebben de founding fathers in 2017 en 2018 in totaal € 0,6 mln. beschikbaar gesteld.

Omdat er geen vermogen beschikbaar is om tot aflossing over te gaan, heeft SOME verzocht de lening te verlengen. Vanaf 2019 heeft SOME aan de Founding Fathers gevraagd om jaarlijkse ondersteuning in de bureau-/organisatiekosten. Voor 2019 hebben de drie partijen gezamenlijk €180.000 bijgedragen en voor 2020 €90.000. Een verdere financieringsvraag vanaf 2021 zal mede afhankelijk zijn van de verdere invulling van het PVT en de rol van SOME hierin. Daarnaast zullen partijen ook in een bijgesteld scenario naar verwachting financieel moeten bijdragen om tot realisatie te komen.

Afhankelijk van de gekozen koers kan het, naast investeringen in de inrichting en ontwikkeling van de overgangszone, mogelijk ook gaan om aanvullende investeringen voor (mobiliteits)maatregelen buiten het ENCI-gebied. Al deze financieringsvragen zullen worden meegenomen in een integraal voorstel dat in 2021 ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Omdat de looptijd van lening aan SOME ultimo 2020 eindigde, is vooruitlopend hierop ingestemd met verlenging met maximaal 6 jaar. Het is onzeker of en in welke mate die lening ook werkelijk afgelost kan worden. Dit zal mede afhankelijk zijn van de keuzes die partijen nog moeten maken ten aanzien van de aanpassing van het Plan van Transformatie in 2021. Eind december 2020 hebben de bestuursleden van SOME om hen moverende redenen aangegeven dat ze hun functie neerleggen (per 1 januari 2021). Vooralsnog hebben zij toegezegd waarnemend zorg te dragen voor de noodzakelijke lopende zaken totdat er duidelijkheid is over de invulling van het bestuur.

Naam	MTB regio Maastricht NV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	In stand houden en beheren van een organisatie die gespecialiseerd is in het op bedrijfsmatige basis aanbieden van zo veel mogelijk passend werk en relevante werkervaring aan arbeidsgehandicapten en aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang 1/1 en 31/12	711 van 900 (79%) aandelen, jaarlijkse gemeentelijke bijdrage boven op de rijksbijdrage, rentevrije achtergestelde lening zonder hypothecaire zekerheid, rentedragende rekening-courantfaciliteit.
Risico	Gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering Wsw: financiële risico's door: <ul style="list-style-type: none"> - teruglopen Wsw-rijkssubsidie per arbeidsplaats, - afname van verdien capaciteit MTB i.v.m. reguliere uitstroom Wsw vanwege slot op de regeling, alsook - potentieel verhoogde uitstroom Wsw a.g.v. vroegpensioenering i.k.v. onderhandelingen nieuwe Cao Wsw.
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning en 6 Sociaal domein
Eigen vermogen begin/eind	2020: € 3,2 mln./ € 3,2 mln. Hierin is begrepen een achtergestelde lening van de deelnemende gemeenten van € 12,1 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	2020: € 8,5 mln. / € 7,4 mln.
Resultaat	Over 2020 heeft MTB een verlies geleden van € 3,7 mln. (dit is net niet binnen de begroting) Dit verlies wordt gedekt door de drie aandeelhoudende gemeenten (aandeel Maastricht 79%) en is in de winst- en verliesrekening verantwoord.

In het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van voldoende geschikte arbeidsplaatsen voor arbeidsgehandicapte inwoners die zijn aangewezen op arbeid onder aangepaste omstandigheden. MTB-regio Maastricht NV is hiervoor de uitvoerende organisatie. Naast de gemeente Maastricht (79%) participeren de gemeenten Eijsden-Margraten (11%) en Meerssen (10%) in de NV. Maastricht vervult mede namens deze gemeenten de opdrachtgeversrol (centrumgemeente) richting MTB. Hiervoor wordt jaarlijks een uitvoeringsovereenkomst met MTB afgesloten.

In verband met de komst van de Participatiewet is de opdracht aan MTB in 2015 aangepast. Op basis van de opgedane ervaringen in de uitvoering is ook een verdere optimalisatie van die uitvoering ter hand genomen. Waarbij de rol en taak van MTB nadrukkelijk bekeken is als onderdeel van de gehele uitvoeringsketen re-integratie. Dit heeft, naast de afbouw van de Wsw, geresulteerd in een focus op de functie als leerwerk- en mensontwikkelbedrijf voor de brede gemeentelijke doelgroep Participatiewet.

Door de aanpassing van de opdracht - inclusief de afbouw van het bedrijf en het treffen van een reorganisatievoorziening van € 3 mln. daartoe - worden de financiële tekorten weliswaar beperkt, maar duidelijk is dat de uitvoering van de Wsw gepaard blijft gaan met tekorten. De oorzaak hiervan ligt in het verschil tussen de loonkosten van de sw-medewerkers en het daarvoor door het Rijk beschikbaar gestelde budget. Die bijdrage is immers van 2014 tot en met 2020 gedaald met ca. €5.000 per sw-er. Slechts een deel daarvan kan worden gecorrigeerd met de genoemde maatregelen. De salariskosten van de sw-medewerkers vormen namelijk zo'n 80% van de begroting van de sw-bedrijven. De mogelijkheden om deze kostenpost te verkleinen zijn beperkt, gezien de salarissen bij cao bepaald zijn en er een wettelijke verplichting is om deze mensen werk aan te bieden.

Ook in de toekomst blijft MTB verantwoordelijk voor het bieden van werk en ontwikkelmogelijkheden aan de brede gemeentelijke doelgroep. Het tekort dat blijft bestaan zal door de aandeelhoudende gemeenten worden gedekt. Het aandeel van de gemeente Maastricht in het structurele tekort van MTB bedraagt circa € 3,5 mln. Dekking hiervan is vooralsnog meerjarig voorzien via het overschot op het BUIG-budget (Inkomensdeel). Er is een onderzoek in 2020 gestart naar de toekomstbestendigheid van MTB in relatie tot de gehele reïntegratieketen (Annex, Podium 24 en SZMH). In 2021 zullen voorstellen aan u worden voorgelegd.

Naam	Dataland BV
Vestigingsplaats	Gouda
Openbaar belang	Actueel houden van geometrische gegevens gekoppeld aan administratieve gegevens en deze gegevens verstrekken aan derden
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,4 mln. / € 0,8 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,5 mln. / € 0,3 mln.
Belang begin/eind 2020	€ 6.000 / € 6.000
Risico	Beperkt tot de hoogte van het belang. Dit is 0,9 % van het totaal aan certificaten dat is uitgegeven
Resultaat	Positief € 0,4 mln. Cijfers concept jaarrekening 2020

Sinds 1 juli 2003 participeert de gemeente in Dataland BV. De gemeente is de verbinding aangegaan met het volgende doel. Het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven. Daartoe wordt een actieve bijdrage verleend aan de realisatie en het gebruik van het Stelsel van Basisregistraties. DataLand ondersteunt gemeenten bij de ontwikkeling en het gebruik van de informatie-infrastructuur die zowel gemeenschappelijke voorzieningen voor de binnengemeentelijke gegevenshuishouding omvatten alsook de vele informatierelaties met afnemers. Op basis van de certificaten (60.000 à € 0,1) deelt de gemeente mee in de winst die de stichting van de BV ontvangt.

Het financieel risico is laag en beperkt zich tot het in certificaten geïnvesteerde bedrag. Het betreft een eenmalige storting. Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden. Verstrekking van gegevens aan afnemers vindt plaats tegen verstrekingskosten. Deze inkomsten worden door DataLand gebruikt om de drieledige taken van de organisatie – een stichting zonder winstoogmerk –

uit te voeren. Jaarlijks wordt een vergoeding aan deelnemende gemeenten uitgekeerd voor het leveren van de gemeentelijke gegevens. Het eventuele overschot aan inkomsten wordt daarnaast aan certificaathoudende gemeenten uitgekeerd. Financiële jaarverslagen kunnen worden opgevraagd via info@DataLand.nl.

DataLand verzorgt de toegankelijkheid van gemeentelijke vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland. Daarmee ontzorgt DataLand de gemeente.

DataLand ondersteunt de gemeentelijke informatiehuishouding op het gebied van de gemeentelijke geo-, WOZ- en vastgoedinformatie door:

- actieve kwaliteitsbewaking;
- vertegenwoordiging van het gemeentelijk belang;
- organisatie en coördinatie van het Gemeentelijk Geoberaad (i.s.m. VNG); een landelijk ambtelijk en bestuurlijk podium voor gemeentelijke standpunten op het terrein van de ruimtelijke informatie.

Verder is deelname niet anders te zien dan een vorm van samenwerking tussen gemeenten ter behartiging van het openbaar belang en met als resultaat efficiëntie en kennisvoordelen op het gebied van toegankelijkheid van overheidsinformatie, overheidsloket, e-government, dienstverlening, een transparante en betrouwbare overheid evenals de stroomlijning van basisgegevens.

Dankzij de samenwerking met deelnemende gemeenten, vele afnemers en andere betrokkenen bij de overheidsinformatievoorziening is DataLand uitgegroeid tot het landelijke kennis- en dataknooppunt voor vastgoed, geo- en WOZ gerelateerde gemeentelijke gegevens.

Het bestuur van de vennootschap heeft in 2019 besloten tot overname en afbouw van haar activiteiten. Het bestuur heeft uitgesproken de activiteiten uiterlijk eind 2021 of zoveel mogelijk eerder te hebben overgedragen of hebben afgebouwd. Hierna zal de vennootschap worden geliquideerd. De verwachting is dat de onderneming met de toekomstige kasstromen deze beëindiging uit eigen middelen kan financieren.

Publiek-private samenwerking (PPS)

Naam	Projectbureau A2
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het realiseren van een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse
Zeggenschap	Lid stuurgroep
Programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De projectorganisatie A2 Maastricht is een formeel samenwerkingsverband van het Rijk (ministerie van infrastructuur en milieu), de provincie Limburg en de gemeenten Meerssen en Maastricht om 'een plan voor stad en snelweg' te realiseren voor een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse. De grondslag daarvoor vormt de Bestuursovereenkomst (2003) en de Samenwerkingsovereenkomst (juni 2006) waarin de projectdoelen, de inhoudelijke en financiële kaders en de masterplanning is vastgelegd. Er is door de bevoegde gezagen een stuurgroep ingesteld die als opdrachtgever fungeert voor de projectdirecteur en zijn projectorganisatie.

De A2-projectdoelen zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst omvatten de doorstroming van het verkeer, de bereikbaarheid van de stad, de leefbaarheid en de opheffing van de barrièrewerking. Deze doelen zijn verder uitgewerkt in twaalf maatschappelijke toepisen als basis voor een onderliggend programma van eisen en wensen (vraagspecificatie inclusief ambitiedocument). De aanbesteding is medio juli 2009 afgerond met de vaststelling van De Groene Loper als het beste plan. Het integrale plan De Groene Loper voorziet tijdens en vooral na ondertunneling in de realisering van in beginsel 1.100 woningen en maximaal 30.000 meter commercieel vastgoed. Dit plan is in oktober 2009 contractueel vertaald in een Overeenkomst integrale gebiedsontwikkeling project A2 Maastricht. In 2010 is het plan planologisch vertaald in een Tracébesluit en in twee bestemmingsplannen. Vanaf 2011 is op basis van deze besluiten (allen onherroepelijk) begonnen met de realisering infrastructuur (2011 – 2017) en vastgoed (tot 2026).

Redenerend vanuit parallelle belangen is in 2013 tussen de partijen een coherent pakket van beheersmaatregelen overeengekomen voor de resterende periode tot oplevering. Een en ander binnen de door de raad vastgestelde inhoudelijke en financiële kaders voor het A2-project. Dit totaalpakket borgt niet alleen de toekomstige samenwerking, maar met dit totaalpakket is het indexeringsrisico betreffende het contractbudget is afgekocht en het planningsrisico beheersbaar gemaakt.

Op de contractueel vastgelegde uitgangspunten van samenwerking en het principe 'best for project' tussen opdrachtgever (projectorganisatie namens Maastricht en RWS) en opdrachtnemer (Avenue2 namens Ballast Nedam Development) vindt bestuurlijk overleg plaats om in deze tot optimale afstemming te komen (met name de planning en afwegingen in het kader van de stedelijke programmering van de gemeente Maastricht in totaliteit).

De stedenbouwkundige doorontwikkeling van de Bieding 2009 is vastgelegd in een geactualiseerd Masterplan (2017) en in een door de gemeenteraad op 13 maart 2018 vastgestelde Vormgevingsvisie deel C (2017). In 2018 is de eerste fase van de vastgoedontwikkeling van de Groene loper, tussen de Professor Cobbenhagenstraat en de Quixstraat, bestaande uit 53 woningen en 15 appartementen in de verkoop gegaan met start bouw medio 2019 en oplevering medio 2020.

Na oplevering van de tunnel en het totale verkeerssysteem (hoofdwegennet) aan RWS in 2017, zijn in 2018 de laatste werkzaamheden aan het openbaar gebied afgerond en is het openbaar gebied op 11 juni 2018 opgeleverd en overgedragen aan de gemeente Maastricht. Op 13 juni 2018 is het laatste stuk Groene Loper definitief in gebruik genomen. De werkzaamheden van het project A2 Maastricht op het gebied van de tunnelbouw en aanleg openbaar gebied zijn daarmee afgerond, resteert de vastgoedontwikkeling inclusief toekomstige openbare ruimte en de kansbenutting, zoals beschreven in het actieprogramma "Mijn Gezonde Groene Loper", mogelijk gemaakt door een in 2016 door partners additioneel ter beschikking gesteld werkkapitaal.

De vastgoedontwikkeling van in totaal 1.143 woningen verloopt conform de daarvoor gestelde inhoudelijke en contractuele kaders. De verwachting is dat door de marktontwikkeling een versnelling optreedt in het vervroegd naar de markt kunnen brengen van het totale programma (dat overigens voor rekening en risico is van de marktpartij Ballast Nedam.

Naam	Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Ontwikkelen en beheren van ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt gebied, door middel van educatie en voorlichting de stadsbewoners betrekken bij alle aspecten van hun natuurlijke leefomgeving.
Zeggenschap	Op basis van een "quasi in house constructie"
Aandelen/financieel belang	1/1: 526.000; 31/12: 0 (het budget voor de gemeentelijke opdracht wordt over het hele jaar in opdrachten uitgesmeerd en aan het einde van het jaar is het budget op)
Risico	Beperkt tot eigen inbreng: 420k (80% van gemeentelijke opdracht, want vooruitbetaling in Q1 van het betreffende jaar 80% van de totale gemeentelijke opdracht. In Q4 de resterende 20%. Het risico van wel betaalde maar niet uitgevoerde werkzaamheden zit bij een eventueel faillissement tot Q4 in een jaar)
Programma	5 Sport, cultuur en recreatie
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,169 mln. / € 0,128 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,363 mln. / € 0,209 mln.
Resultaat	Negatief resultaat 2020 € 5.799,- Cijfers over 2020 op basis van definitieve jaarrekening

Realiseren gemeentelijk NDE-beleid

Het CNME geeft in opdracht van de gemeente jaarlijks via een jaarprogramma uitvoering aan het gemeentelijk Natuur en Duurzaamheid Educatie (NDE) beleid. Op hoofdlijnen betreft dit voor 2020:

- Duurzame burger: Het geven van proactieve informatie en verzorgen van communicatie naar burgers inzake vergroenen van de (eigen) omgeving, vergroten van soortenrijkdom en de

- adaptatie naar een klimaat- en milieubewuste burger is vast onderdeel van dit programma. Daarnaast wordt de professionalisering van de organisatie van vrijwilligers verder uitgewerkt;
- Duurzaam onderwijs: Onder het motto 'jong geleerd is oud gedaan', is de focus van dit programma het verduurzamen van scholen en onderwijs, met natuur- en duurzaamheidseducatie ingebed in het curriculum alsmede de bewustwording van groene speelomgevingen voor kinderen;
 - Duurzame stad: het CNME zoekt aansluiting bij de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Samenwerkingen wordt gezocht met andere groene organisaties en advies wordt (on-)gevraagd gegeven aan gemeente hierover. Het laten zien van goede groene voorbeelden, het inrichten van tijdelijke natuur en het planten van nieuwe bomen samen met stakeholders, zorgt voor meer natuur en duurzaamheid in de stad.

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Adviesfunctie over afval, belangbehartiging over bovenprovinciale afval-aangelegenheden, coördinatie/adviesrol over afvalcontracten met marktpartijen, afvalkenniscentrum
Zeggenschap	Wethouder Aarts bestuurslid
Aandelen/financieel belang	Jaarlijkse bijdrage naar rato van aantal inwoners ter bekostiging van ASL-werkapparaat
Programma	7 Volksgezondheid en milieu

Hoewel er geen sprake is van een formele gemeenschappelijke regeling (GR), lijkt dit samenwerkingsverband tussen de gemeenten in de vorm van een vereniging qua doelstelling en structuur wel op een GR. Vandaar dat is gekozen om deze vereniging bij de 'gemeenschappelijke regelingen' onder te brengen.

De vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is op 24 november 2004 opgericht als opvolger van de vereniging van contractanten Afvalverwijdering Limburg (AVL), waarvan de bestuurlijke ondersteuning bij Essent Milieu was ondergebracht. Deze situatie en het feit dat de provincie sinds 2003 niet langer beleidsmaker op afvalgebied is, bracht de Limburgse gemeenten tot de conclusie dat krachtenbundeling onontbeerlijk is. De afvalmarkt wordt grootschaliger en ingewikkelder, terwijl de afvalkennis in de afgelopen periode bij de Limburgse gemeenten verloren is gegaan.

De vereniging ASL organiseert en bundelt Limburgse afvalkennis in een vereniging die het publieke belang dient door middel van de volgende vier programmalijnen: kennis, advisering en ondersteuning, belangenbehartiging en coördinatie marktbenadering. Activiteiten van de ASL worden gedekt door een bijdrage per inwoner (€ 0,20 per inwoner per jaar).

In 2020 is verdere uitwerking gegeven aan een nieuwe visie op afvalverwerking die door de leden is goedgekeurd. ASL wil op een meer circulaire wijze afval tot grondstoffen in Limburg laten be- en verwerken. Op basis van een plan van aanpak is in 2020 onderzocht hoe door middel van een innovatieve manier van aanbesteden deze doelstelling kan worden verwezenlijkt. In 2021 vindt daarover verdere besluitvorming plaats.

Naam	Milieuparken Geul en Maas
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Aanbieden brengplaats voor afval
Zeggenschap	Voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur
Aandelen/financieel	Bijdrage op basis van inwoners
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen begin/eind	- € 36.116 / - € 430.555
Vreemd vermogen begin/eind	€ 1.488.299 / € 1.044.988
Resultaat	- € 430.806 (negatief)
	Cijfers betreffen de jaarrekening 2020

Met ingang van 2003 is de gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas in werking getreden. Het betreft een gemeentelijke samenwerking gericht op het zorgen voor een voorziening waar burgers huishoudelijke afvalcomponenten kunnen brengen. De gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul nemen hieraan deel. Gezamenlijk exploiteren en beheren deze gemeenten hiervoor vier milieuparken. De milieuparken bevinden zich in Maastricht (Randwyck, Beatrixhaven en Het Rondeel) en Valkenburg aan de Geul (de Valkenberg).

De begroting van de GR Geul en Maas bestaat aan de batenkant uit:

- een inwonerbijdrage (werkt door in de gemeentelijke afvalstoffenheffing);
- opbrengst verwerkingskosten recyclebare afvalstromen (werkt door in de gemeentelijke afvalstoffenheffing);
- bijdrage gemeenten verwerkingskosten gemeentelijke restzak (werkt door in de gemeentelijke afvalstoffenheffing);
- poorttarieven (betalen aanbiedende inwoners rechtstreeks aan de kassa van het milieupark).

De begroting wordt elk jaar door het bestuur van de GR vastgesteld, nadat zij de gemeenteraden daarover hebben geraadpleegd.

In 2020 heeft besluitvorming plaatsgevonden over een intensivering van de afvalsamenwerking tussen Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul. Per 31-12-2020 is de GR Geul en Maas, die puur over de exploitatie en het beheer van de vier regionale milieuparken ging, beëindigd. En per 1 januari 2021 is een nieuwe, verbrede GR Geul en Maas gestart, die naast de milieuparken ook zorg draagt voor de logistieke afvalinzameling, tactisch-operationeel beleid en projecten voor de drie deelnemende gemeenten. Bij het besluitvormingsproces zijn de aanbevelingen van een gemeenschappelijke raads werkgroep meegenomen.

Naam	GGD Zuid Limburg
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Bevordering collectieve volksgezondheid
Zeggenschap	Wethouder gezondheidzorg en burgemeester (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)
Aandelen/financieel belang	Subsidie/inkooprelatie/verliesbijdrage naar rato van inwonertal
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal
Programma	4 Onderwijs, 6 Sociaal domein en 7 Volksgezondheid en Milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 1.813.809 / € 2.329.577
Vreemd vermogen begin/eind	€ 29.263.720 / € 49.184.747
Resultaat 2020	€ 865.768
	Cijfers betreffen de jaarrekening 2020

De GGD Zuid-Limburg (GGD-ZL) is een gemeenschappelijke regeling van zestien Zuid-Limburgse gemeenten en als zodanig uitvoerder van het gemeentelijk/regionaal gezondheidsbeleid waarbinnen een aantal wettelijke publieke gezondheidstaken worden uitgevoerd.

De Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) is een organisatieonderdeel van de GGD. De GHOR wordt aangestuurd door het Algemeen Veiligheidsbestuur Zuid-Limburg en maakt onderdeel uit van de GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Vanaf 2015 is ook Veilig Thuis Zuid-Limburg (vroeger: het Algemeen Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling) onderdeel van de GR GGD-ZL, als volwaardig programma, met een eigen programmabegroting. Vanaf 2020 is de JGZ 0-18 jaar (tot 2020 was 0-4 jaar ondergebracht bij Envida en 4-18 jaar bij GGD) als een volwaardig programma met een eigen begroting, ondergebracht bij de GR GGD Zuid-Limburg.

De financiering van de GGD geschiedt op basis van het inwonertal per gemeente. De bevolkingsontwikkeling is de afgelopen jaren dusdanig dat het aandeel van de gemeente Maastricht relatief stijgt. Samen met Heerlen en Sittard-Geleen wordt het grootste deel van de kosten van de GR door Maastricht gefinancierd.

Het resultaat 2020 voor vennootschapsbelasting en voor de onttrekkingen aan de reserves is

€ 545.427 positief. Voor het boekjaar 2020 is € 350.000 aan onttrekkingen aan reserves goedgekeurd. Tevens is een verplichting van € 29.659 voor vennootschapsbelasting opgenomen. Dat maakt dat er een nog te bestemmen positief resultaat van € 865.768 over blijft.

Resultaten per programma:

Positieve resultaat GGD

Het positieve resultaat van het programma GGD is € 423.492. Het positieve resultaat wordt met name veroorzaakt door extra omzet. Naast de hogere omzet zien we, mede als gevolg van het feit dat meer werkzaamheden in 2020 digitaal hebben plaatsgevonden, dat de gemaakte kosten behorende bij deze omzet ook lager zijn.

Negatief resultaat Jeugdgezondheidszorg

Het negatieve resultaat van het programma Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is € 993.819. Het negatieve resultaat wordt met name veroorzaakt door een incidentele last van € 1.015.788. Deze incidentele last heeft betrekking op de vergoeding van frictiekosten aan de voormalige JGZ-organisaties bij de fusie en integratie in de GR per 2020.

Positief resultaat Acute Zorg

Het positieve resultaat van het programma Acute Zorg is €1.064.896. Dit wordt veroorzaakt door hogere uitgaven vanwege een wijziging van de cao die geldt voor de medewerkers van de Regionale Ambulancevoorziening (RAV). De zorgverzekeraars bekostigen de RAV. De compensatie van de kosten die hiermee in 2019 gepaard gingen zijn pas in 2020 meegenomen in de vergoeding. Daarnaast is de onttrekking aan de reserve van de meldkamer voor 2020 niet noodzakelijk gebleken (€ 350.000).

Positief resultaat Veilig Thuis

Het positieve resultaat van het programma Veilig Thuis is € 371.200. Dit resultaat is bereikt doordat het verwachte maximale scenario m.b.t. casuïstiek, zoals dit is opgenomen in de begroting 2020, niet is opgetreden. Het is het tweede jaar dat er een positief resultaat optreedt. Gezien het feit dat 2020 door de coronapandemie een uitzonderlijk jaar is geweest met veel afwijkende resultaten en effecten, is besloten de huidige kostenverdeelstelsystematiek te handhaven. Met de GGD is afgesproken dat indien deze trend zich voortzet, gekeken zal worden in hoeverre de gemeentelijke bijdragen kunnen worden aangepast.

Advies Dagelijks Bestuur m.b.t. verrekening resultaten 2020

Het Dagelijks Bestuur heeft in haar vergadering van 29 maart jl. ingestemd met de jaarstukken 2020 van de GGD Zuid-Limburg. Zij heeft aan het Algemeen Bestuur, mede op advies van de Financiële Commissie, geadviseerd om het positieve resultaat van de programmaliijn GGD en VT te verrekenen met het negatieve resultaat van JGZ. En het restant negatief resultaat JGZ mee te nemen naar de doorontwikkeling van JGZ. Zij adviseerde tevens om het positieve resultaat van de RAV toe te voegen aan de algemene reserve van de RAV, mede gezien de te verwachte fusering van de RAV Zuid- en Noord-Limburg in 2022.

Samenvatting jaarrekening 2020

Omschrijving Bedrag	€	Voorstel dagelijks bestuur
Positief resultaat GGD	€ 423.492	Verrekenen met negatief resultaat JGZ
Positief resultaat Veilig Thuis	€ 371.200	Verrekenen met negatief resultaat JGZ
Negatief resultaat JGZ	-€ 993.819	Verrekenen met positieve resultaten GGD en VT
Restant negatief resultaat JGZ na verwerking advies dagelijks bestuur	-€ 199.127	Resultaat bestemmen bij behandeling begroting 2023
Positief resultaat RAV	€ 1.064.896	Toevoegen aan de algemene reserve RAV

Het Algemeen Bestuur heeft op 7 april 2021 overeenkomstig besloten het restant van het negatieve resultaat JGZ ad € 199.127 door te schuiven naar de behandeling van de begroting 2023.

Coronapandemie

De impact van de coronapandemie op de GGD-organisatie is enorm geweest en zal ook in 2021 en 2022 extra aandacht en inzet vragen. De maatregelen die de GGD heeft genomen in de aanpak van de pandemie worden aangestuurd door de GHOR en het RIVM en staan dus in principe los van de uitvoering van de reguliere taken binnen de GR. Ook de extra kosten die gemaakt zijn in het kader

van corona worden door de GGD rechtstreeks verrekend met het Rijk en hebben dus nauwelijks een financiële impact op de GR en de kosten van de gemeenten.

In 2020 is de GGD er ondanks alles in geslaagd haar reguliere taken conform uit te voeren en heeft de pandemie geen gevolgen op de jaarrekening 2020 voor de gemeente.

Naam	Kredietbank Limburg (KBL)
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Kredietverlening en schuldhulpverlening
Zeggenschap	Drie stemmen in algemeen bestuur
Aandelen/financieel belang	-Achtergestelde lening: € 154.720 (begin en eind 2020) -Inkooprelatie producten (o.b.v. realisatie) -Verliesbijdrage naar rato van inwonertal (50 procent) en verstrekte leningen (50 procent)
Risico	Aandeel in eventueel verlies naar rato van inwonertal en verstrekte leningen (eind 2019: € 91.273, eind 2020: € 70.948)
Programma	6 Sociaal domein
Eigen vermogen begin/eind	€ 0 / € 0
Vreemd vermogen begin/eind	€ 13.851.101 / € 13.851.406
Resultaat	€ 0 (t.o.v. startprognose/eerste begrotingswijziging 2020) Cijfers 2020

Algemeen

In de GR KBL wijst elke GR-gemeente één lid aan per 45.000 inwoners of gedeelte daarvan. Voor de vaststelling van het aantal inwoners wordt uitgegaan van de door het CBS openbaar gemaakte bevolkingscijfers per 1 januari van het jaar voorafgaand aan dat waarin de zittingsperiode van het AB aanvangt. In dit geval wordt er dus gekeken naar het aantal inwoners per 1 januari 2017, dat zijn:

Brunssum:	28.358	→	1 lid
Heerlen:	87.189	→	2 leden
Kerkrade:	45.937	→	2 leden
Landgraaf:	37.458	→	1 lid
Maastricht:	122.753	→	3 leden
Sittard-Geleen:	93.319	→	3 leden

De deelnemende gemeenten hebben een inkooprelatie met KBL, maar eventuele tekorten komen ook voor rekening van de gemeenten.

2020

In 2020 heeft KBL geen gebruik gemaakt van een begrotingswijziging. Er is een startprognose 2020 opgesteld, de geschatte meerkosten t.o.v. de primaire begroting zouden worden gedekt door de meer ingecalculerde opbrengsten van de dienstverlening. Door Corona werd de KBL echter geconfronteerd met minder dienstverlening dan ingeschat. Waardoor de productie achterbleef op de verstrekte voorschotten.

Het bestuur heeft daarom in 2020 besloten de gecalculeerde voorschotten niet te verrekenen met de feitelijke dienstverlening. Omdat anders het verlies groter zou zijn geweest, en de GR-gemeenten dit zouden moeten bijpassen volgens de verdeelsleutel.

Hierdoor bleef de bijdrage van de GR-gemeenten aan het verlies uiteindelijk beperkt tot € 130.495.

De primaire begroting 2020 had een positief exploitatieresultaat van € 0, gebaseerd op de realisatie 2019 en een inschatting op basis van trends en verwachtingen. In de startprognose werd het exploitatieresultaat geschat op € 0

De jaarrekening 2020 sluit af met een resultaat van € 0. De bijdrage van de GR-gemeenten in het exploitatieresultaat bedraagt echter € 130.495.

Voor Maastricht betekent dit een bijdrage in de tekortfinanciering van € 40.679. Daarnaast draagt Maastricht nog € 30.269 bij aan de afschrijving oninbare kredieten.

De totale bijdrage van Maastricht aan het resultaat van de GR KBL in 2020 bedraagt € 70.948.

Naam	Historisch Centrum Limburg (HCL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het (wettelijk) bewaren, beheren en benutten van de archiefbescheiden en collecties van gemeente en Rijk die berusten in de openbare archiefbewaarplaats HCL en toezicht houden op de niet-overgedragen (digitale) archiefbescheiden binnen de informatiehuishouding van de gemeente Maastricht
Zeggenschap	Twee leden in algemeen bestuur
Aandelen/financieel belang	Bekostigingsrelatie (GR HCL)
Programma	5 Sport, cultuur en recreatie
Eigen vermogen begin/eind	€ 1.086.346 / € 1.156.761
Vreemd vermogen begin/eind	€ 3.205.443/ € 1.396.628
Resultaat	€ 58.779 negatief Cijfers 2020

Het Rijksarchief en het Gemeentearchief Maastricht zijn sinds 2004 opgegaan in de GR RHCL. Per 1 januari 2020 is de gemeente Heerlen toegetreden tot de GR en heet deze GR HCL. (R)HCL beheert de archiefbescheiden en collecties die berusten in de gemeentelijke archiefbewaarplaats van de gemeente Maastricht en in de rijksarchiefbewaarplaats van de provincie Limburg. Er is structureel ambtelijk overleg tussen de medewerkers van het (R)HCL en de archief- en informatiemedewerkers van de gemeente.

2020 is het eerste jaar dat we onder de nieuwe naam zijn ingegaan. Met de aansluiting van de gemeente Heerlen in onze Gemeenschappelijke Regeling werd de bestuurlijke en organisatorische overgang van het gemeentearchief Heerlen in het HCL een feit. Bovendien startte het verslagjaar met een nieuw managementteam en stond de kennismaking en integratie van alle collega's van de beide locaties Maastricht en Heerlen bovenaan de lijst van prioriteiten.

Door de coronapandemie en de daardoor ingestelde maatregelen van de Rijksoverheid hebben een aantal werkzaamheden in het verslagjaar niet (op de gebruikelijke wijze) plaats kunnen vinden. Om herhaalde verwijzing naar de coronapandemie zoveel mogelijk te voorkomen hebben in dit jaarverslag alle zaken die in het verslagjaar geen doorgang hebben kunnen vinden als reden de coronapandemie en de deswege ingestelde maatregelen, tenzij anders aangegeven. De wettelijke archieftaak voor de gemeente Maastricht - belegd in de Gemeenschappelijke Regeling met het Rijk van het HCL - is in 2020 binnen de daartoe gestelde kaders en wettelijke bevoegdheden volledig uitgevoerd. Hoe anders is dit bijzondere samenwerkingsjaar verlopen dan wij bij aanvang hadden kunnen vermoeden. De coronacrisis veranderde ons leven ingrijpend. De studiezalen sloten hun deuren en personeel werkte thuis en sprak elkaar via videoverbindingen. Maar met voortvarendheid werd de digitale dienstverlening ter hand genomen en is het verantwoordelijke team erin geslaagd om zo goed als mogelijk te voorzien in gevraagde informatie. Ook werd er initiatief genomen om het corona-archief voor Limburg aan te leggen. Ondanks de beperkingen die wij dagelijks ervaarden, bood het coronajaar ook kansen om zaken te vernieuwen en de tijd te nemen om wat diepgaander de organisatieontwikkeling en beleidsvoornemens onder de loep te nemen. Dat resulteerde in een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de periode 2021–2024 en een sterkere focus op de interne bedrijfsprocessen en verbeteringen op grond van de uitkomsten van het medewerkers-tevredenheidsonderzoek.

Naam	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing
Zeggenschap	4 van de 25 stemmen in het algemeen bestuur; burgemeester is voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur en voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid Limburg
Aandelen/Financieel belang	Bijdrage volgens vastgestelde verdeelsleutel (deels naar rato inwoneraantal, deels op basis van historische kosten).
Risico's	De risico's voor de veiligheidsregio zijn bepaald op 4,687 mln. De weerstandscapaciteit bedraagt €1,724 mln. Het weerstandsvermogen bedraagt 0,37.
Programma	1 Veiligheid
Eigen vermogen	31-12-2020 € 8,448 mln. (1-1-2020 € 8,757 mln.)
Algemene reserve	31-12-2020 € 1,724 mln. (1-1-2020 € 1,552 mln.)
Vreemd vermogen	31-12-2020 € € 44,856 mln. (1-1-2020 €46,317 mln.)
Resultaat	2020 € 87.000 (2019 -362.445)

Met ingang van 1 januari 2012 zijn de (inmiddels) zestien Zuid-Limburgse gemeenten deze GR aangegaan op grond van de Wet Veiligheidsregio's. Hiermee worden brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal niveau geïntegreerd om een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren.

In bestuurlijk opzicht kent het bestuur drie bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Het veiligheidsoverleg (voorheen veiligheidsdirectie) is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding. Het veiligheidsbureau coördineert de aan de Veiligheidsregio opgedragen voorbereidende taken van Crisisbeheersing en Rampenbestrijding. De basis blijft natuurlijk dat de hulpdiensten, net als andere crisispartners, hun eigen corebusiness of hoofdprocessen blijven invullen.

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft in het boekjaar 2020 te kampen gehad met de gevolgen van COVID-19. De coronacrisis heeft directe gevolgen voor de primaire en ondersteunende processen binnen de VRZL. De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is dan ook geconfronteerd met extra kosten voor het bestrijden en beheersen van COVID-19. Op basis van de wet op de Veiligheidsregio's hebben de Veiligheidsregio's extra taken en opdrachten van de minister gekregen. De meerkosten (€ 588.659) worden door het Ministerie van VWS direct vergoed aan de Veiligheidsregio.

Naast de impact van de coronacrisis, stond 2020 ook in het teken van het leggen van de solide basis voor de brandweezorg in Zuid-Limburg. Er is gewerkt aan het robuuster en toekomstbestendig maken van de organisatie en het invulling geven aan de toenemende (veelal wettelijk opgelegde) taken. Dat is deels gebeurd door een reorganisatie waarbij interne kwetsbaarheden zijn opgelost. In 2021 zal dit nog verder vorm gaan krijgen.

In 2020 waren er naast de GRIP 4 voor Covid-19 nog 23 GRIP-opscalings van GRIP 1 of hoger. Tevens vond een doorontwikkeling plaats van de samenwerking van de afdeling crisisbeheersing en rampenbestrijding in de werkzaamheden met haar in- en externe partners. Er zijn nieuwe versies van onder andere het Rampbestrijdingsplan NATO Basis Geilenkirchen en het Rampbestrijdingsplan Hoogwater Maas vastgesteld.

De VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Samen met de partners op het terrein van openbare orde en veiligheid:

1. Wordt bijgedragen (pro)actief aan de openbare veiligheid. Risico's worden in beeld gebracht en voorbereidingen op maat worden getroffen;
2. Worden adviezen gegeven om waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;

3. Worden branden, incidenten en crises bestreden als ze zich toch voordoen.
4. Wordt erop ingezet om leed en schade zo veel mogelijk te beperken verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen.

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitvoeren van de wettelijke milieutaken
Zeggenschap	Een stem in zowel algemeen bestuur en dagelijks bestuur (8 % weging)
Aandelen/financieel belang 1/1 en 31/12	De jaarlijkse financiële bijdrage van gemeente Maastricht in de totale RUD Zuid-Limburg begroting is ca € 1,178 mln. van € 13,2 mln. dat komt neer op 9%
Risico's	De risico's zijn gelijk aan het weerstandsvermogen, deze worden jaarlijks berekend en vormen de basis voor de omvang van alg. reserve
Programma	7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen	31-12-2020 € 1,366 mln. (inclusief rekeningresultaat 2020)
Algemene reserve	31-12-2020 € 0,543 mln.
Vreemd vermogen	31-12-2020 € 2,332 mln.
Resultaat	2020 € 0,367 mln.

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg is per 1 januari 2013 opgericht en is gevestigd in een vleugel van het provinciehuis. De RUD ZL heeft als taak de uitvoering van de wettelijke milieuvergunning- en toezichttaken van een deel van de Maastrichtse bedrijven. In de RUD ZL zijn alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie vertegenwoordigd.

Er is een geactualiseerde dienstverleningsovereenkomst vastgesteld met ingangsdatum 1 januari 2017. Het takenpakket bestaat voor alle deelnemers uit het basistakenpakket (package deal tussen VNG, IPO en ministerie). Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen en de voormalige Intergemeentelijke Milieudienst hebben daar ook hun specialistische milieutaken aan toegevoegd. De RUD ZL is door de staatssecretaris aangewezen om taken op het gebied van Besluit risico zware ongevallen (BRZO) voor de hele provincie Limburg uit te voeren. De gemeente Maastricht heeft 7,7 fte ingebracht, die per 1 januari 2018 definitief zijn overgaan naar de RUD ZL. De RUD ZL is uitsluitend een uitvoeringsorganisatie. De individuele gemeenten blijven volledig verantwoordelijk voor het milieubeleid. De front-Office (onder andere loketfunctie) blijft bij de gemeente.

Ook in 2020 is weer een werkprogramma opgesteld waarin de opdrachten van inrichting gebonden taken (het zogenaamde pakketdeel) en de taken die niet inrichting gebonden zijn (het zogenaamde programmadeel) is vastgelegd. Drie keer per jaar krijgt de gemeente een voortgangsrapportage betreffende de uitvoering van dit werkprogramma. Over 2020 zijn geen majeure afwijkingen geconstateerd ondanks de Corona crises.

De RUD ZL is in 2020 op onderdelen meer kwalitatief gaan rapporteren over voortgang én de resultaten van de uitvoering van de hun opgedragen WABO-milieutaken rond bedrijven uit de gemeente Maastricht. Dit verzoek tot verbetering van de sturingsinformatie is een van de aanbevelingen, die in 2020 onderdeel uitmaken van drie belangrijke uitgevoerde onderzoeken tot versterking en groei in de doorontwikkeling en bedrijfsvoering van de RUD ZL organisatie. De drie onderzoeken betreffen:

- Operational audit/ assessment EY Consulting van interne organisatie en beheersinstrumentarium;
- Nieuwe Toekomstagenda 2021-2025 RUD ZL;
- "Op afstand maar in verbinding", een provinciaal doelmatigheidsonderzoek naar de uitvoering van VTH-taken bij Brzo-/Rie-4-bedrijven door de RUD ZL.

Het DB/AB gaat in 2021 in samenspraak met de directie en de deelnemers aan de slag met de talrijke aanbevelingen uit de drie onderzoeken. De prioriteit komt daarbij te liggen bij de bestuurlijke discussie

over de toekomstige gewenste ontwikkeling en koers van de RUD ZL doch ook het continueren en optimaliseren van de huidige bedrijfsvoering met als de meest voor de hand liggende financiële aspecten: transparantie, herleidbaarheid en efficiency. Ook wordt voorjaar 2021 een programma opgesteld tot versterking van de communicatiefunctie en de politiek-bestuurlijke sensitiviteit van de RUD ZL.

Naam	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Vestigingsplaats	Roermond
Openbaar belang	BsGW beoogt een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van WOZ-waardering en heffen en innen van lokale heffingen
Zeggenschap	Lid algemeen bestuur met stemrecht op basis van aandeel in de kosten
Belang begin/eind	8,7% / 8,7%
Aandelen/financieel	Bijdrage op basis van verdeelsleutel (aantallen aanslagregels, WOZ-objecten, aanslagbiljetten en klantcontacten)
Risico	Risico voor kosten bedrijfsvoering komen voor rekening van de regeling
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 607.000 / € 889.000 negatief
Vreemd vermogen begin/eind	€ 6.750.000 / € 9.101.000
Resultaat	€ 2.092.000 negatief
	Cijfers betreffen voorlopige jaarrekening BsGW 2020

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) heft en int lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistraties en verzorgt de uitvoering van de Wet WOZ. Dit doet BsGW op rechtmatige wijze en voorts zo doeltreffend, doelmatig en klantvriendelijk mogelijk. BsGW is een uitvoerende en dienstverlenende organisatie die op basis van maatschappelijk algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes wordt geleid.

BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan handhaving en waar mogelijk verhoging van het niveau van dienstverlening. Hierbij hoort ook het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze schaalvergroting en efficiëntievoordelen opleveren. BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van haar medewerkers. Grote waarde wordt toegekend aan welzijn, veiligheid en gezondheid van de medewerkers in het functioneren.

BsGW is als zelfstandige belastingsamenwerking opgericht per 1 april 2011. Gemeente Maastricht is per 1 januari 2014 toegetreden tot deze GR.

Per 1 januari 2020 bestaat de GR uit het Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beekdaalen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel & Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal en Weert.

Jaarrekening BsGW 2020: over 2020 bedraagt het resultaat € 2,092 mln. nadelig.

Ontwikkelingen:

1. Voor 2021 en 2022 zijn en zullen de opbrengsten toeristenbelasting en precariobelasting lager zijn vanwege Corona. Vooral nog is de compensatie door het Rijk lager dan de inkomstenderving. Niet bekend is in hoeverre we daarvoor aanvullende compensatie zullen ontvangen.
2. Met ingang van 2021 zijn de forensenbelasting en watertoeristenbelasting ingevoerd om de belastinginkomsten te verhogen.
3. Vanaf 2022 wordt rekening gehouden met een structureel hogere bijdrage aan BsGW van €225.000 jaarlijks uit het al beschikbare budget.

Naam	Gemeenschappelijke regeling Shared Service Center Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Bedrijfsvoeringsorganisatie met (hoofd) standplaats Heerlen
Openbaar belang	Uitvoering van ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen van de deelnemende gemeenten
Zeggenschap	Iedere gemeente heeft een lid in het bestuur, het huidige bestuur bestaat uit wethouders Middelen van de gemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht
Financieel belang	Per 1-1-2020: Kosten SSC-ZL worden opgevangen door de behaalde inkoopvoordelen Per 31-12-2020: GR is Geliquideerd
Risico's	Geen
Programma	0 Bestuur en ondersteuning

Het liquidatieplan sluit met een negatief saldo van € 0,211 mln. Voor Maastricht betekent dit een aanvullende bijdrage van afgerond € 0,071 mln. Samen met de initiële bijdrage van € 0,3 mln. en enkele aanvullende kosten van ongeveer € 0,027 mln. leidt dit tot een totale kostenpost in 2020 van € 0,398 mln. In onze begroting is rekening gehouden met € 0,5 mln. Derhalve bedraagt het voordeel in 2020 € 0,102 mln. Dit voordeel ligt in lijn met het bij bestuursrapportage ingeschatte voordeel van € 0,125 mln. De totale afwikkeling van het resterende personeel is hier ook in meegenomen. In het liquidatieplan zijn zo veel als mogelijk alle met de liquidatie samenhangende posten meegenomen, waaronder toekomstige kosten.

Naam	Omnibuzz
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Openbaar belang	Bevordering zelfredzaamheid & participatie
Zeggenschap	Wethouder Wmo (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)
Aandelen/financieel belang	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten
Programma	Programma 6 Sociaal Domein
Gemeentelijke bijdragen (naast rijksbijdrage)	€ 20.711.251
Eigen vermogen/vreemd vermogen	€ 4.071.959 / € 3.446.790
Resultaat (bedrijfsresultaat + gemeentelijke verliesdekking)	€ 3.348.245 voordelig (voor resultaatbestemming)
	Cijfers betreffen voorlopige Jaarrekening Omnibuzz 2020

Sinds 11 mei 2016 werken 30 Limburgse gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz samen aan toekomstbestendig Vervoer op Maat. Omnibuzz draagt zorg voor een goede uitvoering van collectief en individueel vraagafhankelijk vervoer voor reizigers met een door de gemeente verstrekte Wmo-indicatie, zodat zij optimaal kunnen blijven deelnemen in de maatschappij. Omnibuzz verzorgt het contractmanagement en –beheer en heeft een ontwikkelfunctie binnen dit doelgroepenvervoer. Daarnaast verzorgt Omnibuzz de ritaanname (callcenter) en tactische regie. Vervoerders plannen deze ritten vervolgens in en rijden deze ritten. De bezetting van Omnibuzz is 0,054 fte per 1.000 inwoners in december 2020.

De totale bijdrage van de gemeente Maastricht in 2020 (kosten bedrijfsvoering Omnibuzz, regie en planning + vervoerskosten minus eigen bijdrage reizigers) bedroeg € 2.787.589. De wereldwijde pandemie in 2020 heeft ook grote impact gehad op Omnibuzz. Het vervoer is – qua volume – volledig onderuitgegaan. Op het dieptepunt werd minder dan 10% gereden van de ritten in vergelijking met een jaar terug. Gedurende het jaar zijn er diverse ups en downs geweest als gevolg van nieuwe maatregelen en versoepelingen. Met vervoerders zijn continuïteitsafspraken gemaakt, waarbij aansluiting is gezocht bij de landelijke afspraken hieromtrent. Omnibuzz is door deze ontwikkelingen ruim binnen de begroting gebleven. Voor Maastricht geldt dat slechts de helft van de geraamde ritten is uitgevoerd. Daarnaast werden de niet-gereden ritten deels gecompenseerd conform afspraken die

hiertoe gemaakt zijn met de vervoerders. Hierdoor is Maastricht ruim binnen de begroting 2020 gebleven.

Voor 2021 heeft Omnibuzz is een bedrag van € 3.078.996 begroot. Verwacht wordt dat het aantal ritten in 2021 weer langzaam maar gestaag zal aantrekken. En over het gehele jaar op 90% zal liggen van het niveau van 2019.

Gemeenschappelijke regelingen zonder rechtspersoonlijkheid

De gemeenschappelijke regelingen zijn te verdelen in de openbare lichamen, de gemeenschappelijke organen en de centrumregelingen. De laatste twee worden gekenmerkt door het ontbreken van rechtspersoonlijkheid.

Naam	Regionale Samenwerking Leerplicht (RSL) en regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC)
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs, Wet basiseducatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra
Zeggenschap	Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland. Het Jaarverslag Leerplicht-RMC wordt jaarlijks door het college van burgemeester en wethouders van Maastricht vastgesteld en ter informatie aangeboden aan de raad en de colleges van de deelnemende gemeenten, die hun respectieve gemeenteraden actief informeren.
Financieel belang 1/1 en 31/12	In de gemeentelijke begroting kosten en baten (€ 0,8 mln.) in evenwicht, met een verhouding 2:1 als ratio Maastricht-regio. Financiering vindt plaats door het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt de leerplichtfunctie efficiënter uitgevoerd. Bijdrage op basis van twee verdeelsleutels: aantal zorgleerlingen en aantal leerplichtigen. Aanvullende financiering vanuit OCW op het Regionaal Programma Voortijdig Schoolverlaten.
Risico's	Geen
Programma	4 Onderwijs

Het regionaal uitoefenen van de bevoegdheden in zake het toezicht op de naleving van de (herziene) Leerplichtwet, Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, Wet op het primair onderwijs, Wet op het voortgezet onderwijs, Wet Educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra.

De leerplichtambtenaar is belast met het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet door jongeren en/of ouders/verzorgers. Hij bewaakt het recht op onderwijs voor de jongere en verleent hulp aan jongeren, ouders/verzorgers en scholen als de jongere door (dreigend) schoolverzuim in zijn vorming en ontplooiing wordt belemmerd en als er sprake is van problematisch gedrag. Het toezicht heeft het karakter van maatschappelijke zorg. Deze maatschappelijke zorg heeft een multidisciplinair karakter waarbij de nadruk ligt op een goede samenwerking in zogenaamde knooppunten op scholen met andere hulpverlenende instanties, zodat de jongere en/of ouders/verzorgers als nodig snel en adequaat geholpen kunnen worden.

De regionale meld- en coördinatiefunctie wordt in hetzelfde werkgebied uitgevoerd. Het gaat vooral om het melden van voortijdige (niet-leerplichtige) schoolverlaters en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. De RMC-functie behelst het registreren, het in beeld brengen en houden van jongeren van 12 tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie (diploma havo/vwo of mbo-2) hebben gehaald en hun trajectbegeleiding terug naar school, een andere opleiding of naar werk. Gekozen is voor een 'centrumgemeente' constructie door het hoge uitvoeringsgehalte van de regeling. Wijziging van beleid komt niet snel voor.

Naam	Leerlingenvervoer
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Waarborgen bereikbaarheid en toegankelijkheid van onderwijs
Zeggenschap	Deelnemende gemeenten hebben de uitvoering van het leerlingenvervoer overgedragen aan Maastricht als centrumgemeente. De deelnemende gemeenten blijven wel zelf verantwoordelijk voor de beleidsmatige kant van het leerlingenvervoer
Financieel belang	Het organiseren van leerlingenvervoer is een wettelijke taak en een openeinderegeling. Financiering vindt plaats via het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt het leerlingenvervoer efficiënter uitgevoerd
Programma	4 Onderwijs

De gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg, Eijsden-Margraten, Gulpen-Witten en Vaals participeren in een gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer om:

- De efficiëntie en effectiviteit van de uitvoering van de aan de gemeente opgedragen wetten en regelingen op het terrein van leerlingenvervoer te vergroten en de dienstverlening te verbeteren;
- De kwetsbaarheid in de uitvoering van onder andere specialistische werkzaamheden te verkleinen en beter te kunnen inspelen op snel wijzigende omstandigheden op het terrein van het leerlingenvervoer;
- De continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen;
- De kwaliteit van het vervoer optimaal te houden en/of te optimaliseren;
- De kosten zo veel mogelijk in de hand te houden.

Naam	Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland (Sociale Zaken Maastricht Heuvelland)
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang 1/1 en 31/12	Uitvoering van de werkzaamheden op gebied van sociale zaken van de deelnemende gemeenten.
Zeggenschap	Elke gemeente heeft een lid in het Portefeuillehoudersoverleg Sociale Zaken dat toezicht houdt op de uitvoering van het vastgestelde beleid. Maastricht heeft zelf zeggenschap op de bedrijfsvoering.
Financieel belang 1/1 en 31/12	Bijdrage in de apparaatskosten volgens vastgestelde verdeelsleutel: aandeel 78,08%. Daarnaast programmabudgetten op grond van inhoudelijke afspraken.
Programma	6 Sociaal domein

SZMH is de gezamenlijke sociale dienst van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Namens die deelnemers voert de organisatie de Participatiewet en daaraan verwante regelingen uit. Dit betreft de uitvoering van het inkomens-, minima- en re-integratiebeleid.

De regionale samenwerking binnen SZMH is vormgegeven via een lichte gemeenschappelijke regeling; een zogeheten centrumregeling. Het bestuur wordt gevormd door de verantwoordelijk portefeuillehouders van de aangesloten gemeenten, die allen gelijkwaardig opdrachtgever zijn. Maastricht treedt daarbij op als centrumgemeente en heeft zeggenschap over de bedrijfsvoering. De verantwoordelijkheid t.a.v. beleid en financiën blijft nadrukkelijk bij de individuele gemeenten, die dit wel zoveel als mogelijk in gezamenlijkheid vormgeven.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de overige uitvoeringstaken van SZMH (leerlingenvervoer, leerplicht, jeugd, wmo, etc.) niet onder deze centrumregeling vallen. De GR gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst is aldus enkel een formele deelneming in het kader van de uitvoering Participatiewet.

Naam	Gemeenschappelijke regeling subsidiëring Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van wettelijke taken op het gebied van antidiscriminatie
Zeggenschap	Gemeente Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en gemeente Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg) treden op als centrumgemeenten naar de ADV-Limburg
Aandelen/financieel belang	Bijdrage op basis van inwoners/verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	6 Sociaal domein

Sinds 2009 voert de ADV-Limburg werkzaamheden uit zoals omschreven in het raadsbesluit beleidsvoorstel ADV-Limburg 2009. Daarvoor hebben de gemeenten in Noord- en Midden- Limburg en Zuid-Limburg ingestemd met de voorgestelde beperkte GR die de centrumgemeenten Roermond en Maastricht mandateert om namens de beide regio's de subsidierelatie met de ADV-Limburg vorm te geven. De dienstverlening van de ADV-Limburg is volledig geïmplementeerd en uitgebouwd tot een netwerkorganisatie. Het ADV Limburg voert de Wga uit voor 27 van de 31 Limburgse gemeentes.

Stichtingen personeelsbeheer

Naam	Stichting Personeelsbeheer Sport
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het in dienstbetrekking hebben en houden van medewerkers. Desbetreffende medewerkers te detacheren aan de sportorganisatie van de gemeente Maastricht met al daartoe behoort of daartoe gediensig is. Alles in de ruimste zin van het woord.
Zeggenschap	De stichting heeft een bestuur waarvan minimaal twee bestuursleden gemeente ambtenaar moeten zijn met de functie directeur.
Aandelen/financieel belang	Alle kosten van de stichting worden doorbelast aan Maastricht Sport
Programma	5 Sport, cultuur en recreatie

In de Stichting Personeelsbeheer Sport zitten medewerkers die een dienstbetrekking hebben binnen de CAO Zwembaden en waarvan de loonkosten direct worden doorbelast naar het Geusseltbad. Jaarlijks wordt de jaarrekening besproken met het bestuur van de Stichting Personeelsbeheer Sport. Alle kosten, bijvoorbeeld opleidingskosten, salaris, verzekeringen worden doorbelast aan Maastricht Sport.

Naam	Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het uitvoeren van civiele diensten (horeca) voor het Theater aan het Vrijthof. Het in opdracht en voor rekening en risico van het Theater aan het Vrijthof organiseren van culturele evenementen in Maastricht.
Zeggenschap	Directeur Theater aan het Vrijthof is tevens directeur van SCCDK, toezicht door bestuur SCCDK
Aandelen/financieel belang	Voor- en nadelig resultaat wordt verrekend met het Theater
Programma	5 Sport, cultuur en recreatie

De SCCDK verricht, onder leiding van de directeur van het Theater en een onafhankelijk bestuur, civiele diensten voor het Theater, voornamelijk inzet van horecapersoneel. Voor deze werknemers is de horeca cao van toepassing. In 2021 zal worden onderzocht in hoeverre de stichting alle horeca-activiteiten zelfstandig kan uitvoeren in samenspraak en verantwoordelijkheid van het Theater aan het Vrijthof.

Onderhoud kapitaalgoederen

Het grondgebied van de gemeente Maastricht heeft per 1 januari 2019 een totale omvang van 5890 ha, dat is 1.16 ha minder dan op 1 januari 2017. Deze areaalvermindering vloeit rechtstreeks voort uit de grenswijziging tussen Nederland en België. De landsgrens loopt nu weer in de zogenaamde thalweg (midden van de rivier) van de Maas, daarvoor was een grenscorrectie noodzakelijk.

Binnen het grondgebied van de gemeente heeft de gemeente infrastructuur (wegen/verhardingen, kunstwerken, water, riolering), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen in beheer. Een goede eigentijdse kwaliteit van deze kapitaalgoederen is een randvoorwaarde voor een goede leefbaarheid en bevordert de ontwikkeling van de stad in alle opzichten.

De nieuwe investeringen die in 2020 aan de kapitaalgoederenvoorraad werden toegevoegd, zijn opgenomen bij de diverse begrotingsprogramma's.

Voor wat betreft het onderhoud zijn er voor het grootste deel van de vastgoedobjecten en infrastructuur/voorzieningen in de openbare ruimte, onderhoud- en beheerprogramma's beschikbaar.

Infrastructuur en voorzieningen in openbare ruimte

Beleidskader

In 2017 is nota 'Integraal Beheer Openbare Ruimte' (IBOR) aan de raad aangeboden. Deze nota bevat een beschrijving en overzicht van de belangrijkste beleidskaders en vormt daarmee een overkoepelend document dat hoort bij de afzonderlijke leidraden m.b.t. het beheer van de openbare ruimte. In 2020 zijn nieuwe leidraden tot stand gekomen voor Civiele kunstwerken, Groen en Openbare Verlichting. Voor wat betreft het GRP 2018 - 2022 heeft een actualisering plaatsgevonden van de daaraan gekoppelde projecten- c.q. activiteitenlijst.

Bij raadsbesluit van 2 maart 2021 zijn onlangs alle relevante IBOR-leidraden, deels opnieuw, vastgesteld, dit met het oog op de financiële verordening 2018, de notitie materiele vaste activa 2020 en de aan de leidraden gekoppelde voorzieningen. Daarmee wordt voldaan aan het verzoek van de accountant deze leidraden -inclusief de op grond daarvan aan te wenden financiële middelen- in overeenstemming te brengen met de desbetreffende regelgeving.

Wegen/verhardingen

Het areaal verhardingen betreft ca 605 ha.

Een korte terugblik. In 2014 is vastgesteld dat het te behalen ambitieniveau van de verhardingen achterbleef ten opzichte van de vastgestelde ambitieniveaus. In 2015 heft de raad daarom een extra impulsbudget groot onderhoud verhardingen ter beschikking gesteld waarmee de zogenaamde "D-wegen" werden aangepakt. Het betreft ca 700 straten waarbij het achterstallig onderhoud is aangepakt. Dit project is in 2015 van start gegaan en liep door tot en met 2016. Op basis van de nadien uitgevoerde inspecties is de gemeenteraad bij RIB van 25 augustus 2017 geïnformeerd over de definitieve resultaten hiervan waarbij is vastgesteld dat de kwaliteit van de asfaltverhardingen duidelijk was verbeterd.

Najaar 2018 hebben wederom areaal brede inspecties plaatsgevonden. Daaruit blijkt dat ca 10% van de verhardingen in categorie D verkeert en dat de kwaliteitscategorie CROW B fors is toegenomen door achteruitgang van arealen in CROW A/A+. Dat is ook geconstateerd in de afgelopen jaar vastgestelde leidraad verhardingen 2019 tot en met 2023 die aan de raad is toegezonden bij raadsinformatiebrief van 5 november 2019. Omdat de kwaliteit van de elementenverhardingen een extra impuls behoeft, is in 2018 een nieuw groot bestek elementenverhardingen aanbesteed (budget € 1,4 mln.), uitvoering daarvan is gestart in 2019 en is eind 2020 nagenoeg afgerond. Verder is € 1.000.000 vrijgemaakt t.b.v. de aanpak van wortelopdruk. Dit is in 2019 via een apart project voorbereid omdat het hier een meer complexe aanpak betreft waarbij nogal wat "maatwerk" plaats vindt vanuit grijs, groen en mobiliteit. De uitvoering is voorzien in de jaren 2020 en 2021 (afronding Q1 2022).

Belangrijke constatering is dat het kwaliteitsverlies van de verhardingen een continu areaal breed proces is dat voortdurend moet worden bewaakt omdat kwaliteitsverlies door veroudering en externe factoren (winters waarin sprake is van veel wisseling boven en onder het vriespunt) niet goed voorspelbaar is. Wel kan gesteld worden dat de wegen een adequaat veiligheidsniveau hebben, dit

wordt voortdurend gemonitord en zo nodig bijgestuurd waardoor dit ook geldt voor weggedeelten die in de D-categorie zitten.

Voor het afronden van het groot onderhoud voortkomend uit de leidraad verhardingen 2014-2018 zijn middelen in een voorziening beschikbaar:

Voorziening	Saldo 1 januari 2020	Saldo 31 december 2020
Groot onderhoud verhardingen	€ 2,291 mln.	€ 1,082 mln.

In deze voorziening zijn in 2020 ook middelen gestort voor de aanpak van wortelopdruk (een opgave uit de leidraad verhardingen 2019-2023).

De kosten van levensduur verlengend onderhoud, voortkomend uit de leidraad verhardingen 2019-2023, worden geactiveerd en over een periode van 25 jaar afgeschreven. Deze investeringen zijn opgenomen in het meerjareninvesteringsplan (MJIP van programma 7).

Civieltechnische kunstwerken

Binnen de gemeente Maastricht zijn er in totaal ruim 500 civieltechnische kunstwerken gelegen, waarvan er 394 eigendom zijn van de gemeente en deze vertegenwoordigen een herbouwwaarde van € 241 mln. Als we het hebben over civieltechnische kunstwerken, dan bedoelen we hiermee objecten die nodig zijn om wegen, water of hoogteverschillen te kunnen overbruggen. Ze hebben niet alleen een functie, maar zijn in de openbare ruimte ook beeldbepalend en/of van historische waarde. Als gevolg van het tunnelproject A2 en het project Noorderbrug is het gemeentelijk areaal civieltechnische kunstwerken toegenomen met 2 bruggen, 5 viaducten en 2 fietstunnels.

In 2019 is de leidraad afgelopen en is in 2020 een nieuwe leidraad opgesteld die in december 2020 door het college is geaccordeerd en daarna ter vaststelling aan de raad is aangeboden (datum vaststelling raad: 2 maart 2021). Deze leidraad bevat een doorkijk van de onderhoudsbehoefte voor de periode 2020-2024. Gebleken is dat de in 2016 gekozen onderhoudsstrategie, het sturen op risico's en niet enkel kwaliteit, effectief is. Door te sturen op risico's is het de bedoeling een optimale balans wordt gecreëerd tussen prestaties (basisinspanning en ambities) en kosten (minimaal benodigde middelen). Randvoorwaarde is dat de veiligheid niet in het geding komt.

Ten aanzien van het programma constructieve veiligheid zijn in 2019 nadere onderzoeken en berekeningen uitgevoerd aan een aantal verdachte objecten. Het viaduct in de Kennedysingel over het spoor heeft op basis van de onderzoeken en herberekeningen nog steeds voldoende draagvermogen. Het tunneldek aan de Maasboulevard is nader beschouwd op basis van een onderzoek uit 2014. Uit deze beschouwing blijkt dat het tunneldek het huidige verkeer kan dragen, maar dat veel zwaar verkeer (gewicht groter dan 30 ton) niet wenselijk is. Met een aantal kleine aanpassingen wordt geborgd dat de kans dat dit optreedt tot een minimum wordt beperkt. Ten aanzien van het programma inspectie en onderhoud zijn er twee instandhoudingsonderzoeken uitgevoerd, te weten de ten behoeve van de Hoeg Brök en de tunnel Maasboulevard. Daarnaast is het volledige areaal in 2020 opnieuw beoordeeld en is de onderhoudsbehoefte bepaald. Deze inspecties en onderzoeken zijn de basis geweest voor de leidraad en onderhoudsbegroting 2020-2024.

Voor wat betreft de realisatie van groot onderhoud is 2020 vooral gericht op het inzichtelijk maken en berekenen van de omvang groot onderhoud voor de periode 2020-2024. Ten aanzien van de tunnel Maasboulevard en de Hoeg Brök zijn op basis van actuele MJOP's groot onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

Voor het uitvoeren van het groot onderhoud 2020-2024, zijn de volgende middelen beschikbaar:

Voorziening	Saldo 1 januari 2020	Saldo 31 december 2020
Groot onderhoud civieltechnische kunstwerken	€ 1,378 mln.	€ 1,933 mln.

Rioleringen/water

De totale lengte rioleringen bedraagt ca. 570 km.

In 2017 is het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en het regionaal waterplan vastgesteld voor de periode 2018 tot en met 2022, dit is gebeurd in samenspraak met de samenwerkingsregio Maas- en Mergelland. Alle 6 deelnemende gemeenten hebben min of meer gelijktijdig het GRP en Waterplan vastgesteld waarmee een mooie basis is gelegd voor de verdergaande samenwerking binnen de regio.

In het vorige GRP stond het verder reduceren van de vuilemissie op oppervlaktewater zoals de Geusseltvijver, de Jeker, de Kanjel en de Zuid-Willemsvaart centraal. Om de vuilemissie op oppervlaktewater te voorkomen werden technische voorzieningen aangebracht die ervoor moesten zorgen dat zogenaamde overstorten op oppervlaktewater werden voorkomen. De grootste opgave in dit kader ligt momenteel bij de rioolwaterzuivering Bosscherveld. Op het terrein van het Waterschapsbedrijf Limburg ligt momenteel een grote buffer die moet worden omgebouwd tot een zogenaamd bergbezinkbassin, daarmee is de grootste inspanning in het kader van de zogenaamde basisinspanning geleverd en hebben we grotendeels aan onze planverplichting voldaan. De ombouw van deze buffer is momenteel in voorbereiding, de verwachting is dat deze in 2021 nog in uitvoering gaat.

In het stroomgebied van de Kanjel zijn de afgelopen jaren 2 zogenaamde Kader Richtlijn buffers aangelegd, de derde buffer gaat in 2021 in uitvoering, deze wordt gerealiseerd in samenwerking met het waterschap Limburg. Deze buffers dienen te voorkomen dat water vanuit de bergbezinkbassins in de Kanjel terecht komen, dit is ongewenst vanwege het feit dat aan deze beek door het waterschap specifieke ecologische functies zijn toegedicht.

In het nieuwe GRP staan met name de instandhouding van het stelsel en het voorkomen van wateroverlast centraal. Op basis van uitgevoerde 'stresstesten' is een goed inzicht ontstaan in de potentiële wateroverlast knelpunten, de komende planperiode gaan we onder meer aan de slag om deze knelpunten op te pakken. Daarbij wordt een nadrukkelijke synergie gezocht met de bestaande groenstructuren. Daarom is het ook van belang dat de uitkomsten van de stresstesten als input worden meegenomen in het nog op te stellen groenplan. Veelal wordt dit gecombineerd met de herinrichting van de openbare ruimte of bij nieuwe ontwikkelingen en initiatieven.

De aanpak van de wateroverlast doen we in samenspraak met de regio Maas- en Mergelland, investeringen in de ene gemeente kunnen immers leiden tot een vermindering van wateroverlast in een andere gemeente, water kent immers geen grenzen. In 2020 wordt gestart met de zogenaamde risicodialogen. In deze risicodialoog komen bewoners, bedrijven en gebiedspartners zoals bijvoorbeeld het waterschap, de landbouw en natuur behorende instanties samen om de kwetsbaarheden ten aanzien van wateroverlast te bespreken en oplossingen te bedenken. Dit betekent dat diverse partijen met verschillende achtergronden betrokken worden. Uiteindelijk doel is om te komen tot een uitvoeringsprogramma voor dit gebied. De basis hiervoor ligt in de uitgevoerde "stresstesten" waarin op basis van gesimuleerde neerslaggebeurtenissen wordt beoordeeld waar wateroverlast in het regionaal systeem kan ontstaan.

Naast wateroverlast is ook droogte en hittestress een structureel terugkomend probleem, deze problematiek wordt integraal meegenomen in de aanpak van de wateroverlast. Ook dit thema wordt opgepakt in samenspraak met het waterschap Limburg.

Naast het oplossen van de waterproblematiek vanuit de rioleringen wordt er ook onderzoek gedaan naar het oplossen van wateroverlast vanuit oppervlaktewater waaronder de Maas. In 2016 heeft Maastricht als "koploper" in het kader van het Deltaprogramma gewerkt aan het startdocument 'aanpak hoogwaterveiligheid'. Daaruit is gebleken dat er een grote opgave ligt voor de gemeente Maastricht op het gebied van hoogwaterveiligheid. In dit kader heeft Maastricht in samenwerking met de gemeente Eijsden-Margraten een Ontwikkelvisie voor het zuidelijk Maasdal opgesteld, dit als verdiepend onderzoek op het startdocument. Als vervolg op de ontwikkelvisie is een Meerjaren Investeringsprogramma voor Ruimte en Transport (MIRT) onderzoeksrapportage opgesteld, deze is in 2019 door de stuurgroep zuidelijk Maasdal vastgesteld. Er wordt momenteel onderzocht of en in welke vorm het proces aangaande hoogwaterveiligheid wordt voortgezet. Daarbij is het van belang om te melden dat er binnen het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat gelden zijn vrijgemaakt om verbeteringen aan te brengen in de vaarweg van de Maas ten behoeve van de nautische veiligheid. Het accent ligt daarbij op de spoorbrug en de invaart van het Julianakanaal, daarbij wordt de synergie gezocht met de uitkomsten van de MIRT onderzoeksrapportage.

Het is gebleken dat het probleem niet met één enkele maatregel kan worden opgelost. Het onderzoek heeft uiteindelijk geleid tot een samenhangend pakket van maatregelen, daarbij is ook aangegeven hoe de maatregelen een impuls geven aan de ruimtelijke ontwikkeling van Maastricht en het Maasdal. Deze ontwikkelvisie en onderzoeksrapportage is gebruikt als een bouwsteen voor de Omgevingsvisie. De hoogwaterveiligheid met daarbij de meekoppelkansen hebben een prominente plek gekregen in deze omgevingsvisie. Het uiteindelijk doel is om op basis van de onderzoeksrapportage in de zogenaamde verkenningsfase van het MIRT terecht te komen. Een en ander wordt in 2021 nader uitgewerkt, dit doen we met de andere overheden waarbij de (deel) projecten programmatisch in de tijd worden weggezet.

In 2020 is verder geconstateerd dat het GRP 2018 – 2022 op onderdelen niet meer geheel aansluit bij de in het GRP benoemde voorgenomen werkzaamheden. Vandaar dat het college in december 2020 heeft besloten om de raad te vragen het GRP tussentijds bij te stellen daar waar het de benoemde projecten c.q. activiteiten betreft. Het ter zake aan de raad voorgelegde voorstel is op 2 maart 2021 vastgesteld.

De kosten van het uitvoeren van de opgave uit het GRP 2018-2022 worden geactiveerd en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten worden gedekt uit een voorziening:

Voorziening	Saldo 1 januari 2020	Saldo 31 december 2020
Riolen	€ 25,785 mln.	€ 29,278 mln.

Onderhoud groenvoorzieningen, omvorming en vervanging

In 2020 werd de Leidraad Groenbeheer 2020 - 2024 vastgesteld. Met deze leidraad wordt onder meer beoogd om het openbaar groen een betere, gemiddelde beeldkwaliteit te geven. En tegelijk worden burgers via het traject 'Mijn Groen Maastricht' aangemoedigd waar mogelijk het groenonderhoud zelf ter hand te nemen.

Met ingang van 2019 werd een extra budget van € 345.000 structureel opgenomen in de begroting om dit beleid te continueren. De nieuwe Leidraad zet voor de komende periode 2020 - 2024 met name in op groot onderhoud en het vervangen van de beplantingsvakken die oud en slecht zijn. Met ingang van 2020 wordt jaarlijks een bedrag van € 476.000 vanuit de IBOR-reconstructiegelden hiervoor ingezet, te beginnen in de binnenstad. Voor het einde van de betreffende Leidraad periode zullen ook de overige wijken (stadsdeelgewijs) zijn aangepakt en de onkruiddruk worden teruggebracht op niveau B, (basis). Tijdens het vervangingsprogramma wordt rekening gehouden met de uitgangspunten zoals die in de omgevingsvisie zijn geformuleerd. Het gaat dan om thema's als vergroting van soortenrijkdom/ biodiversiteit, klimaataanpak/hittestress en een differentiatie in het groen.

Voor het afronden van het groot onderhoud voortkomend uit de leidraad groen 2014-2018 waren middelen in een voorziening beschikbaar. Deze middelen zijn momenteel ten gunste gebracht van het in de nieuwe leidraad groen 2020 – 2024 opgenomen meerjaren uitvoeringsprogramma. Deze nieuwe leidraad heeft de raad inmiddels vastgesteld 2 maart 2021.

Voor het uitvoeren van het groot onderhoud 2020-2024, zijn de volgende middelen beschikbaar:

Voorziening	Saldo 1 januari 2020	Saldo 31 december 2020
Groot onderhoud groen en bomen	€ 0,0 mln.	€ 0,397 mln.

Bomen

Het reguliere onderhoud van de stadsbomen wordt beoordeeld conform de algemeen geldende CROW-systematiek; over 2020 scoort het onderhoud van de bomen een A-kwaliteit. Het afgelopen jaar werd echter opnieuw gekenmerkt door veel schade onder de nieuwe aanplant, als gevolg van de langdurige droogte. En ook ziekten en najaarsstormen hebben opnieuw hun tol geëist. Uit monitoring blijkt dat 4% van het actuele bomenbestand (1720 bomen) een sterk verminderde levenskracht heeft en in aanmerking komt voor vervanging. Het aantal klachten over met name grote bomen groeit, waardoor de (financiële) druk op het vervangingsplan voor het bomenbestand toeneemt. Het Groenstructuurplan en de nieuwe Leidraad Groen 2019 -2023 werken dit verder uit (zie pagina 16 e.v. van de op 2 maart 2021 vastgestelde leidraad Groen).

Openbare verlichting

Het areaal openbare verlichting bestaat uit ca. 22.000 verlichtingsobjecten welke door de gemeente Maastricht worden beheerd en onderhouden.

De looptijd van de leidraad openbare verlichting 2015 t/m 2019 is inmiddels verlopen, reden waarom er in 2020 een nieuwe leidraad openbare verlichting voor de periode 2020 tot en met 2024 is opgesteld. Deze is op 2 maart 2021 vastgesteld door de gemeenteraad.

De oude leidraad openbare verlichting 2015 – 2019 had als insteek dat masten en armaturen t.b.v. de openbare verlichting niet alleen op basis van leeftijd en wijk werden vervangen maar door heel Maastricht en dan met name op basis van de bijdrage aan veiligheid en duurzaamheid. Daartoe bevatte deze leidraad een aantal programma's, te weten:

- Programma 1, het programma verkeerswegen;
- Programma 2, het programma verbeteren sociale veiligheid wijken, buurten en straten;
- Programma 3, een programma dat was gericht op de vervanging van verouderde masten en armaturen.

Kwantitatief gezien is geconstateerd dat deze programma's in de afgelopen beleidsperiode maar deels zijn uitgevoerd. Dit komt door een combinatie van factoren. Het betreft o.a. de toepassing van wettelijke voorschriften (flora en faunawet, bodemonderzoeken) die vertragend gewerkt heeft én het inzetten van capaciteit t.b.v. diverse projecten die niet waren voorzien. Ter zake wordt kortheidshalve verwezen naar de leidraad openbare verlichting 2020 - 2024.

Verder is gebleken dat de veroudering van het areaal openbare verlichting sterk is toegenomen in de afgelopen beleidsperiode. Vandaar dat in de nieuwe leidraad is gekozen voor een grootschalige inhaalslag waarbij we er naar streven om het gehele areaal masten en armaturen eind 2024 weer op orde te hebben. De financiering van de hiervoor benodigde middelen (in totaal is er tot en met 2024 een bedrag benodigd van € 12,6 mln.) verloopt via de reserve productiemiddelen openbare verlichting. Deze reserve is toereikend om deze inhaalslag uit te voeren doordat besloten is om een het exploitatiebudget voor projecten jaarlijks aan de reserve toe te voegen als extra storting. Consequentie hiervan is wél dat projecten in de stad zélf de middelen t.b.v. het aanleggen van openbare verlichting moeten dragen.

Voor de openbare verlichting kunnen voor 2020 nog de volgende zaken worden gemeld.

- a. Programma 1 van de oude leidraad is inmiddels nagenoeg gereed. Het betreft de vervanging van ca 1.600 armaturen langs wijkontsluitingswegen en bedrijventerreinen door energiezuinige led-armaturen. De restanten van de overige oude programma's zijn ondergebracht in de nieuwe leidraad.
- b. Het herstel c.q. de vervanging van de overspanningen is in 2020 afgerond.
- c. Er is een bijdrage geleverd aan diverse projecten, o.a. stop en drop, laadpalen en diverse projecten met vervangingen van openbare verlichting.
- d. Wat betreft het IV-schap is sprake van een vertraging. Dit project beoogt integraal te gaan voldoen aan de voorschriften m.b.t. de aansluiting van elektrische installaties. Doelstelling hiervan is o.a. het verminderen van het aantal storingen en de verbetering van de veiligheid van de installaties voor de omgeving. In 2020 moest helaas afscheid worden genomen van de partij die wij hadden aangezocht hiervoor een aantal werkzaamheden te verrichten.
- e. Aanbesteding onderhoud OVL 2021-2024. In 2020 heeft de voorbereiding van een nieuwe aanbesteding voor het onderhoud van de openbare verlichting plaatsgevonden in een samenwerkingsverband met de gemeente Maastricht, Meerssen, Sittard-Geleen en de Provincie Limburg. Op dit moment zijn de aanbestedingsresultaten bekend en kan de gunning plaatsvinden.

De kosten van het uitvoeren van de opgave uit leidraad openbare verlichting 2020 - 2024 worden geactiveerd en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten worden gedekt uit een reserve:

Reserve	Saldo 1 januari 2020	Saldo 31 december 2020
Openbare verlichting	€ 1,172 mln.	€ 1,614 mln.

Vastgoed

Inleiding

De gemeente Maastricht heeft gebouwen in eigendom en is verantwoordelijk voor beheer en exploitatie van deze vastgoedportefeuille. Kwalitatief goed onderhoud is belangrijk omdat deze gebouwen een bijdrage leveren aan de beleidsdoelstellingen. Het doel is het waarborgen van het vastgestelde onderhoudsniveau van alle gemeentelijke gebouwen. In onderstaande paragraaf wordt nader toegelicht hoe dit gebeurt. Allereerst wordt toegelicht uit welke categorieën het vastgoed bestaat, het algemene beleidskader en de relevante thema's zoals duurzaamheid en toegankelijkheid. Vervolgens worden de ontwikkelingen en investeringen geschetst om dit ten slotte te vertalen in de financiële consequenties van het bouwkundig- en installatietechnisch onderhoud.

Algemeen

Het gemeentelijk vastgoed in de gemeente Maastricht omvat zes categorieën vastgoed, waarbij het maatschappelijk vastgoed drie subcategorieën kent:

- a. Huisvesting voor de eigen bestuurlijke en ambtelijke organisatie;
- b. Onderwijs (primair, speciaal en voortgezet);
- c. Maatschappelijk vastgoed;
 - Culturele voorzieningen;
 - Welzijnsvoorzieningen;
 - Sportgebouwen en terreinen;
- d. Overig vastgoed, onder andere commercieel vastgoed (woningen, winkels, kantoren);
- e. Tijdelijk beheer van verworven gebouwen en gronden, objecten ten behoeve van de bouwgrondexploitatie;
- f. Onbebouwde terreinen en parkeergarages (OOG).

Bebouwd ⁴	Gemeentelijke huisvesting	10 vastgoedobjecten
	Onderwijs (incl. gymnastiekzalen)	82
	Culturele voorzieningen	37
	Welzijnsvoorzieningen	zie culturele voorzieningen
	Sportgebouwen en terreinen	35
	Overig vastgoed o.a. commercieel en MECC	97
	Gebouwen en gronden tijdelijk beheer	*
Onbebouwd/ parkeergarages	Onbebouwde terreinen incl. overig (vml. NIEGG's)	931

* Zijn opgenomen in overige vastgoedcategorieën.

Het exploitatieresultaat is de afgelopen decennia structureel verliesgevend geweest, o.a. vanwege het overwegend sociaal- maatschappelijke karakter van de vastgoedportefeuille en langdurige leegstand bij vooral incurant vastgoed dan wel als gevolg van vertraagde locatieontwikkelingen. Het resultaat over de jaren 2008 tot en met 2015 was gemiddeld € 0,380 mln. negatief per jaar variërend van € 0,8 mln. tot € 0,2 mln. Via het treffen van allerlei maatregelen in het beheer en exploitatie en het afstoten van (verliesgevende) objecten is er vanaf 2016 jaarlijks een positief bedrijfsresultaat bewerkstelligd. In hoeverre deze lijn zich ook in de komende jaren voortzet, is naar aanleiding van de ontstane COVID-situatie en de mogelijke consequenties voor de vastgoedexploitatie momenteel nog ongewis.

De rol van de vastgoedportefeuille is faciliterend en ondersteunend aan beleid dat geformuleerd wordt door de beleidssector die daarmee voorziet in een beleidsmatig bepaalde huisvestingsbehoefte. Daarnaast behelst de vastgoedportefeuille ook strategische objecten die in het verleden aangekocht zijn ten behoeve van het realiseren van toekomstige strategische doeleinden (planontwikkeling).

Algemeen beleidskader ten aanzien van onderhoud

Het *planmatig onderhoud* van het vastgoed gebeurt binnen de gemeente op basis van meerjaren onderhoudsplanningen die zijn vastgelegd in een geautomatiseerd systeem. De planningen in dit systeem worden ieder 5 jaar geactualiseerd op basis van nieuwe inspecties, de laatste actualisatie heeft plaatsgevonden in het vierde kwartaal van 2020 zodat in de periode 2021-2025 met nieuwe actuele cijfers gewerkt kan worden. Per vastgoedobject is vastgelegd wat de huidige staat van

⁴ Bron: MPG 2019

onderhoud is en wat er jaarlijks aan werken dient te worden uitgevoerd om de onderhoudsstatus per vastgoedobject op *minimaal conditiescore 3 te behouden, e.e.a. volgens de wettelijke NEN-norm 2767*. Zodoende wordt voorkomen dat er op enig moment sprake is van achterstallig onderhoud. Conditiescore 3 betreft een redelijke kwaliteit waarbij incidenteel storingen kunnen optreden. Bij het reguliere (eigenaars)onderhoud wordt tevens rekening gehouden met het feit dat de gemeente voor een verduurzamingsopgave staat. Bij de her-inspecties in 2020 zijn ook de maatregelen ter verduurzaming in beeld gebracht waardoor duidelijk is welke investeringen er op de lange termijn noodzakelijk zijn om panden te verduurzamen. Met de huidige budgetten is de slag naar een duurzame portefeuille op lange termijn nog niet voor 100% mogelijk. Daar waar de budgetten het toelaten zullen vervangingen en vernieuwingen weliswaar duurzaam worden uitgevoerd maar om alle maatregelen te verankeren in een zogenaamd DMJOPS (duurzame meerjaren onderhoudsplanning) zal in de volgende raadsronde expliciet om financiële middelen hiervoor gevraagd worden. Het aan te houden onderhoudsniveau op conditiescore 3 wordt door de gemeenteraad jaarlijks expliciet 5jaarlijks, net als de onderhoudsplannen zelf, middels een raadsbesluit vastgesteld. De nieuwe plannen zullen in maart 2021 door de raad worden vastgesteld voor de periode 2021-2025

Vastgoed in tijdelijk beheer, zijnde vastgoed dat is/wordt aangekocht voor planontwikkelingen wordt in beginsel niet meegenomen in de reguliere onderhoudsplanningen. Hiervoor geldt doorgaans een apart onderhoudsregime dat uitgaat van zeer sober en hooguit noodzakelijk (calamiteiten)onderhoud waardoor de conditiescore vergelijkbaar is met niveau 4, matige conditie.

Onderwijsgebouwen

Per 1 januari 2015 is het onderhoud van de scholen in het primair onderwijs overgeheveld naar de schoolbesturen. De gemeente zal geen aanvragen meer ontvangen voor een financiële bijdrage in de kosten van onderhoud. Een situatie die al sinds 2005 geldt voor het voortgezet onderwijs. De gemeente kan wel nog worden aangesproken op zgn. constructiefouten.

Verder ligt er momenteel als gevolg van de ontstane COVID-situatie het vraagstuk rondom ventilatie voor en in hoeverre de bestaande klimaatinstallaties in schoolgebouwen daarin voldoende adequaat zijn. De VNG roept hierbij ook gemeenten op om hierbij de schoolbesturen de nodige ondersteuning te bieden, waaraan gevolg zal worden gegeven.

Investeringen in onderwijshuisvesting gebeuren naar aanleiding van het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Hoofdzakelijk wordt in een IHP opgenomen wat de vraag, het aanbod en de spreiding is voor wat betreft onderwijshuisvesting, nu en in de toekomst. Rekening houdend met alle relevante (maatschappelijke) ontwikkelingen.

In het kader van de verwachte vrijkomende schoolgebouwen als gevolg van de IHP's zullen een aantal schoolgebouwen de komende jaren aan de gemeente in eigendom worden terug geleverd. De onderwijsgebouwen die afgelopen jaren aan de onderwijsbestemming zijn onttrokken en daarmee weer juridisch eigendom van de gemeente zijn, worden aan een bouwkundige NEN2767 inspectie onderworpen om de onderhoudstoestand te bepalen (minimaal niveau 3). Eventuele herstelwerkzaamheden en gemoeide kosten zijn voor rekening van het schoolbestuur. Vervolgens worden deze panden al dan niet toegevoegd aan de Bebouwd Onroerend Goed-portefeuille, opgenomen in het reguliere onderhoudsregime en zal een herbestemming (verkoop, verhuur, sloop) worden gezocht.

Het IHP-budget betreft een investering middels de Meer Jaren Investeringsplan (MJIP) gelden welke niet jaarlijks wordt geïndexeerd. Dit niet indexeren vormt een risico voor de benodigde IHP-budgetten. De kosten zullen immers ieder jaar stijgen maar de MJIP gelden zullen niet mee geïndexeerd worden. Een ander risico voor de IHP-budgetten betreft de financiële uitgangspunten uit het IHP Kindcentra waaronder diverse bijkomende kosten welke niet zijn verwerkt in de doorrekening (o.a. eventuele kosten voor verwerving, sloop, locatiespecifieke kosten, etc.). Deze zijn veelal locatieafhankelijk. Deze eventuele kosten waren bij de totstandkoming van het IHP Kindcentra niet inzichtelijk. Daarom wordt per IHP-locatie/project een zogeheten business case opgesteld waarin ook de financiële haalbaarheid wordt onderzocht (de benodigde kosten vergeleken met het budget).

Onderhoudsniveau buiten- en binnensport.

In het kader van het Spreidingsbeleid Buitensportaccommodaties (Raadsnota februari 2018), waarin de visie van de gemeente Maastricht uiteen werd gezet ten aanzien van handhaven maar ook toekomstig afstoten van buitensportaccommodaties om te komen tot een robuuste sportinfrastructuur door middel van concentratie van multifunctionele sportparken, gecombineerd met een aantal ondersteunende kleinschalige sportvoorzieningen op buurt- en wijkniveau, is een

kwaliteitsbeoordeling uitgevoerd bij alle buitensportaccommodaties in eigendom zijnde van de gemeente. Conclusie uit dit onderzoek is dat het onderhoudsniveau op basisniveau is (=veilig en functioneel). Dit staat gelijk aan de conditiescore 3 (volgens de NEN2767).

Ook voor de gemeentelijke binnensportaccommodaties (sporthallen, sport- en gymzalen) is er een meerjaren onderhoudsplan. Er wordt zoveel mogelijk volgens dit plan gewerkt, hoewel het onderhoudsbudget de afgelopen jaren wel extra onder druk heeft gestaan waardoor meerdere malen reguliere onderhoudswerkzaamheden (niet zijnde calamiteiten) zijn doorgeschoven. Ook de ongewisheid omtrent de toekomstige keuzes en besluitvorming omtrent diverse accommodaties in het kader van de Raadsnota Toekomstbestendige Binnensportaccommodaties (april 2015), hetgeen kan leiden tot afstoten van accommodaties, zijn er mede debet aan geweest dat onderhoudsprogramma's werden vertraagd of in tijd naar achteren zijn gezet. Op grond van de inspecties blijkt dat de onderhoudsstaat overwegend voldoende is maar er blijven onvolkomenheden die nadere aandacht vragen. Het eigenarenonderhoud wordt in nauwe afstemming met de gebruiker, Maastricht Sport, uitgevoerd.

Verduurzaming gemeentelijke vastgoedportefeuille

Voor wat betreft duurzaamheid vormt het coalitieakkoord 2018-2022 het uitgangspunt voor de aanpak van de verduurzaming van de vastgoedportefeuille van de gemeente Maastricht. De doelstellingen die hierin specifiek benoemd staan zijn onder andere het plaatsen van zonnepanelen en het zijn van een 100% klimaat neutrale gemeentelijke organisatie in 2030 als aanjager van de duurzame ambitie (pagina 17, doelstellingen 2018-2022). Landelijk lopen er contacten met andere gemeenten, organisaties (onder andere Universiteit Maastricht) maar vindt er vooral aansluiting plaats bij de lijn van de VNG die in samenwerking met het netwerk van Bouwstenen voor Sociaal voor overheden en organisaties een routekaart heeft opgesteld om te komen tot een klimaat neutrale organisatie in 2030. Hierin staat beschreven hoe gemeentes op een adequate manier uitvoering kunnen geven aan de verduurzaming van hun vastgoed.

Insteek en vertrekpunt bij deze routekaart bestaat uit het plukken van het zogenaamde laaghangend fruit (dit zijn de te treffen duurzaamheidsmaatregelen met een terugverdientijd tot 10 jaar) door zowel de huurder als de eigenaar. Dit wil zeggen dat zowel de huurder als de eigenaar (gemeente) van een pand bekijken welke maatregelen ter verduurzaming genomen kunnen worden welke met geringe kosten binnen een termijn van 10 jaar kunnen worden terugverdiend.

Na het uitvoeren van deze "korte termijn" maatregelen wordt vervolgens de verduurzaming voortgezet met het inpassen van duurzame vervangingsmaatregelen met een langere terugverdientijd (langer dan 10 jaar) in het MJOP (MeerJaren Onderhouds Planning) waardoor dit zoals reeds vermeld een zogenaamd DMJOP (Duurzame Meerjaren Onderhouds Planning) wordt. Het werken met een zogenaamde DMJOP zorgt ervoor dat verduurzaming op de lange termijn structureel verankerd wordt in het beheer en onderhoud van het vastgoed van de gemeente Maastricht. In dit kader is in 2019 gestart met een inventarisatie van de gemeentelijke kernportefeuille (91 objecten exclusief onderwijs) op basis waarvan in 2020 een plan van aanpak/uitvoering is voorgelegd aan het college. Dit plan behelst de kosten en doorlooptijd tot het verduurzamen van de kernvoorraad waarbij ook gekeken wordt naar de kantoorpanden die per 2023 minimaal aan energielabel C moeten voldoen. Het college heeft op 7 juli 2020 besloten om deze voorgestelde aanpak te gaan uitvoeren en realisatie hiervan zal in 2021-2023 plaatsvinden.

Ook de huurders worden actief betrokken bij de verdere bewustwording inzake duurzaamheid. Zo hebben in 2019 alle huurders een brief ontvangen die uitleg geeft over de mogelijkheden tot het plaatsen van eigen zonnepanelen en hoe de gemeente hieraan meewerkt. Daarenboven worden in het kader van "Nederland van het gas af in 2050" diverse ontwikkelingen nauwgezet in de gaten gehouden.

Het vorenstaande betekent voor Maastricht dat vanaf 2019 in nieuwbouw gepoogd wordt gasloos toe te passen en dat bij cv-ketels die aan vernieuwing toe zijn, deze vervangen worden door hybride ketels, welke aangesloten kunnen worden op warmtepompen of zonnecollectoren. De markt is momenteel evenwel nog te zeer in beweging om nu in te zetten op één standaardoplossing.

Toegankelijkheid

In het Coalitieakkoord 'Onbegrensd en Ontspannen, 2018-2022' is aangegeven dat Maastricht een inclusieve stad wil zijn. De optimale toegankelijkheid van gebouwen waar de gemeente voor verantwoordelijk is, is daarbij als doelstelling opgenomen. Op 14 juli 2016 trad in Nederland het 'VN-verdrag handicap' in werking. In de Maastrichtse Inclusie Agenda 2019-2022 is aangegeven hoe de gemeente Maastricht streeft naar een inclusieve stad. Niet alle voorzieningen in de gemeente hoeven

direct toegankelijk te zijn: het gaat om een geleidelijke verbetering. Stapsgewijs wordt hieraan gewerkt. In 2018 is begonnen met het opstellen van een Integraal Screeningsinstrument Toegankelijkheid om de benodigde maatregelen in kaart te brengen. In 2019 is er een pilot gestart om het integrale screeningsinstrument Toegankelijkheid uit te voeren bij 10 gemeentelijke openbare gebouwen. In 2020 zijn 10 gemeentelijke panden gescreend en volgt conform collegebesluit, in het eerste kwartaal van 2021 een plan van aanpak ter uitvoering van de bouwkundige aanpassingen om de toegankelijkheid van de 10 gemeentelijke panden te verbeteren en aanpak overige portefeuille (hierbij kan men denken aan bewegwijzering, Mindervaliden (MIVA) toiletten, liften, trapleuningen etc.). Deze zal ter besluitvorming aan het college en de Raad worden voorgelegd voor einde Q2. Waarna uitvoering volgt van de maatregelen om toegankelijkheid te verbeteren voor de 10 panden in de periode 2020-2022. Bij een van de gescande panden (Avenue Céramique 50, Centre Céramique) worden de te nemen maatregelen nu al meegenomen in de verbouwing die uitgevoerd wordt. Zo worden er roltrappen gemaakt en worden de liften aangepakt (o.a. meer contrast bij bewijzering en gesproken woord).

Ten tijde van de presentatie van het coalitieakkoord bestond het voornemen de resultaten van de scans gelijktijdig mee te zullen nemen bij de uitvoering van de duurzaamheidsaanpak. Vanwege een langere doorlooptijd van de toegankelijkheidsscans dan voorzien, kennen beide trajecten vanaf nu een eigenstandig spoor, zij het dat daar waar mogelijk gelijktijdige aanpak wordt nagestreefd. De aanpak en uitvoering loopt daarmee door in 2021 en later.

Ontwikkelingen/investeringen

Er vinden diverse significante investeringen plaats in de specifiek onderscheiden vastgoedsegmenten binnen de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Deze investeringen vinden plaats om de panden in kwantitatief en kwalitatief opzicht op niveau te houden.

Bedoelde segmenten zijn onderverdeeld in a.) bebouwd onroerend b.) onderwijs, c.) sport waarbij de investeringen op hoofdlijnen worden omschreven. Per segment zijn de investeringen toegelicht

1. Bebouwd onroerend goed (algemeen)

Bij de bebouwd onroerend goed portefeuille is er sprake van rendabele investeringen in samenwerking met de huurders. In het MECC vindt een grootschalige verbouwing plaats waarvan oplevering is voorzien voor Tefaf 2021. De Expo-foyer is in oktober 2019 gereedgekomen en in gebruik genomen. De buitenterreinen zijn ingericht als (tijdelijke) parkeerplaatsen. In 2019 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd dat heeft aangetoond dat het mogelijk is om functies van Kumulus Oost (de muziekschool) in te passen in Centre Céramique. De verbouwing is in uitvoering en wordt naar verwachting opgeleverd eind 2020. Na diverse verbouwingen in de Timmerfabriek, waarbij het nieuwe filmhuis Lumiere in 2016 is opgeleverd en in 2019 de Muziekgieterij, wordt er nu een invulling gezocht voor het Timmerfabriek-Zuid gedeelte. Daarbij is ook in het kader van het in komende maanden uit te voeren dakonderhoud in de Timmerfabriek onderzocht of en in welke mate er tevens in het kader van verdere verduurzaming zonnepanelen kunnen worden aangebracht. Een voorstel hiervoor volgt in het 1e kwartaal van 2021.

2. Onderwijs

Primair onderwijs

Investeringen in (vervangende) nieuwbouw van onderwijshuisvesting gebeuren langs de beleidslijn van de uitvoering van de IHP's basisonderwijs, speciaal- en voortgezet (speciaal) onderwijs. De Raad heeft op 17 december 2019 het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs en Speciaal Onderwijs Kindcentra 2020-2036 vastgesteld. De gemeente investeert ruim € 45 mln. in de verbetering van de huisvesting van het primair onderwijs, zowel in renovatie, in eventuele uitbreidingen en in nieuwbouw. In december 2020 is de nieuwbouw van Kindcentrum Ziezo! (De Heeg) opgeleverd. Ten einde te komen tot een betere spreiding van de onderwijsvoorzieningen zal uit hoofde van het IHP Primair Onderwijs planvorming c.q. uitvoering voor Kern kindcentrum (KKC) West in Belfort, Scharn, KKC Groene Loper in Oost, renovatie Dynamiek, renovatie en uitbreiding Wolder en uitvoering van uitbreiding Bernhard Lievegoedschool plaatsvinden in 2021.

BENG en Programma van Eisen Frisse Scholen

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 26 februari 2019, besloten om duurzaamheidsinvesteringen bij de realisering van Bijna Energie Neutrale (Onderwijs)Gebouwen (BENG), vooruitlopend op deze toekomstige wetgeving, voor rekening van de gemeente nemen. Dit

geldt ook voor de richtlijn Programma van Eisen Frisse Scholen (klasse B). In geval van renovatie worden deze kwalitatieve eisen zo veel als mogelijk nagestreefd. Daarmee afwijkend van de Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting Maastricht 2017 en onder de voorwaarde dat schoolbesturen eveneens een bijdrage leveren in deze investering vanuit hun besparingen in de exploitatie als gevolg van deze gemeentelijke investeringen in het verduurzamen van schoolgebouwen. Ook heeft de Raad aangegeven dat voor de scholen waar nieuwbouw aan de orde is naast de BENG-norm, ook ENG (volledig energieneutraal) in een scenario uitgewerkt dient te worden. En dat dit, in samenwerking met schoolbesturen en eventuele andere partijen, bij nieuwbouw het uitgangspunt zou moeten zijn

Voortgezet onderwijs

Om te komen tot een drietal brede scholen in Maastricht wordt gewerkt aan een IHP VO voor de komende jaren. Dit IHP Voortgezet Onderwijs wordt medio 2021 verwacht. Voor Maastricht West betekent dit dat het huidige Bonnefantencollege aan de Eenhoornsingel de onderwijslocatie zal blijven. Voor Maastricht Oost betekent dit, dat er voortgezet onderwijs op twee locaties zal worden gegeven.

Namelijk op de Bernard Lievegoedschool (Vrije School) en de 'Campus Oost' (bestaande uit een beoogde fusie tussen Porta Mosana College en St. Maartenscollege).

Voor het internationaal voortgezet onderwijs is met betrekking tot het United World College Maastricht (UWCM reeds een voorbereidingskrediet verleend van € 500.000 in het Programma 2018 om de uitbreidingsmogelijkheden te onderzoeken. De benodigde vooronderzoeken zijn inmiddels afgerond en de resultaten worden meegenomen in het IHP VO.

Vanwege het toenemende aantal leerlingen de afgelopen jaren is hier voor het UWCM begin 2020 tijdelijke uitbreiding gerealiseerd.

(Primair- en voortgezet) speciaal onderwijs

De spreiding van het speciaal onderwijs maakt onderdeel uit van de actualisatie van het IHP primair onderwijs, zoals hierboven aangegeven. In dit IHP is aangegeven dat voor het speciaal onderwijs de Campus Special Needs West wordt gerealiseerd waarin plaats is voor alle leerlingen met een uitgebreidere ondersteuningsbehoefte. Hiervoor worden de bestaande voorzieningen in het noordoosten van Maastricht (Mariënwaard) uiteindelijk ontheven van hun onderwijsbestemming. Naar aanleiding hiervan is in 2020 tijdelijke uitbreiding van het Speciaal onderwijs aan de Porseleinstraat in gebruik genomen. De tijdelijke units aan de Mariënwaard zijn hierdoor verwijderd.

Vanwege de daling in leerlingenaantallen is het voormalige schoolgebouw aan de Ponjaardruwe (BS Markus) in het kader de planexploitatie Malberg gesloopt en is de huur van de noodlokalen aan de Severenstraat beëindigd. Het schoolbestuur zal de grond en gebouw moeten overdragen aan de gemeente.

3. *Sport*

In 2013 is door de gemeenteraad de sportnota 2020 vastgesteld. Ten aanzien van buitensportaccommodaties blijft de ambitie van het spreidingsbeleid ten aanzien van de pijler 'accommodaties' overeind, maar de uitvoering wordt afhankelijk gesteld van de mogelijkheden en initiatieven die zich aandienen. Een en ander met inachtneming van het volgende:

Middels de raadsinformatiebrief van 24 juni 2020 is aangegeven dat een van de mogelijke maatregelen die is opgenomen in het bezuinigingspakket een nader onderzoek betreft naar het 'dwingend uitvoering geven aan het spreidingsbeleid buitensport'. Het college heeft hiervoor een eerste globale verkenning laten uitvoeren. Uit deze verkenning blijkt dat door de hoge investeringskosten (die nodig zijn om de sportparken Wolder en Daalhof te verplaatsen) pas na minimaal 20 jaar een mogelijke bezuiniging behaald kan worden. Het behouden van de huidige sportaccommodaties is daarom financieel gezien de meest haalbare keuze.

Aldus is besloten tot:

- a. Continuering van de sportparken Daalhof en Wolder waarbij de erfpachten bij afloop worden verlengd voor een periode van 20 jaar om de verenigingen de kans te geven zelf te investeren in hun kleed-clubgebouwen.
- b. De kosten voor het continueren van sportparken Daalhof en Wolder te dekken uit het regulier budget buitensport van Maastricht Sport.
- c. De bezuinigingsmaatregel 'dwingend uitvoering geven aan het spreidingsbeleid buitensport' in te trekken.

De sportparken Zuid (De Heeg), Heerderdwarstraat, Akersteenweg/Oude Molenweg en Toustruwe zijn aan hun sportbestemming onttrokken en hiervoor worden alternatieve toepassingen onderzocht. Ten aanzien van Zwembad de Geusselt is de verwachting dat met de huidige reservering groot onderhoud op een adequate wijze het reguliere onderhoud kan worden uitgevoerd. Hierbij dient aangetekend te worden dat het Geusseltbad in de afgelopen jaren een aantal onvoorziene uitgaven heeft gekend; ook nu zijn er enkele onvoorziene zaken van technische aard die opgelost moeten worden. Dat zal leiden tot incidentele kosten.

In Stadion de Geusselt is medio augustus 2020 de kunstgrasmat vernieuwd; de kosten hiervan worden grotendeels doorbelast aan de huurder.

Financiële consequenties/begroting voor wat betreft bouwkundig- en installatietechnisch onderhoud

Om de kosten van het onderhoud op te vangen zijn er diverse voorzieningen gevormd. Per jaar wordt het benodigde bedrag aan onderhoudskosten onttrokken van de betreffende onderhoudsvoorziening. Jaarlijks wordt de voorziening gevoed middels een storting uit de begroting (exploitatie). Onderstaand zal er per aangewezen taakveld in de programmabegroting aangegeven worden wat de dotatie per onderhoudsvoorziening zal zijn. In het najaar van 2020 zijn voor wat betreft de bouwkundige en installatietechnische onderhoudstoestand herinspecties uitgevoerd welke op beperkte schaal geleid hebben tot een herijking van de stortingsbedragen. Deze herijkingen van de stortingen zullen in 2021 (programmabegroting 2022 ev.) hun vertaling krijgen. Daarmee wordt de aansluiting met de programmabegroting op taakveld niveau bewerkstelligd conform eisen van de BBV. Tevens wordt vanaf dan aan de raad inzicht gegeven in de herijkte MJOP's omdat deze voortaan 4-jaarlijkse separaat aan de raad ter vaststelling voorgelegd worden. De meeste voorzieningen kennen een oplopend saldo in de komende jaren, dit wordt met name behaald doordat er 'gespaard' wordt voor grote onderhoudsuitgaven in de toekomst. Bij de stortingen is op dit moment nog geen rekening gehouden met de eventuele gevolgen van COVID. De komende tijd zal uitwijzen of er wettelijke verplichtingen komen die extra investeringen ten aanzien van het vastgoed gaan vereisen.

Voor het correctief en planmatig onderhoud van de hierboven uiteengezette gemeentelijke vastgoedportefeuille zijn de volgende voorzieningen beschikbaar:

Voorziening preventief onderhoud bebouwd onroerend goed:

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Deze voorziening wordt vanuit meerdere pandexploitaties (en dus ook taakvelden gezien de verschillende soorten functies die de panden vervullen) gevoed. Er is gekozen om 1 totaalvoorziening voor de totale portefeuille te hanteren en niet per pand.

Saldo 1-1-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020	Saldo 31-12-2020
€ 549.095	€ 2.007.697*	€ 2.362.288	€ 194.503

* Uitsplitsing storting 2020 per taakveld:

Taakveld 0.3: Beheer overige gebouwen en gronden	€ 921.423
Taakveld 0.4: Overhead	€ 340.245
Taakveld 1.1: Crisisbeheer en Brandweer	€ 50.489
Taakveld 1.2: Openbare orde en veiligheid	€ 12.070
Taakveld 2.1: Verkeer en vervoer	€ 1.834
Taakveld 5.3: Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ 284.888
Taakveld 5.4: Musea	€ 50.666
Taakveld 5.6: Media	€ 328.983
Taakveld 7.5: Begraafplaatsen en crematoria	€ 17.098
Totale storting	€ 2.007.697

Voorziening vangnet MJOP:

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Deze voorziening wordt niet meer jaarlijks gevoed maar alleen gebruikt om de kosten met betrekking tot brandveiligheid van het theater op te vangen. Deze voorziening is hier destijds eenmalig voor gevormd, zie ook toelichting bij jaarrekening 2019.

Saldo 1-1-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020	Saldo 31-12-2020
€ 1.074.363	€ 0	€ 921.253	€ 153.110

Voorziening preventief onderhoud stadion Geusselt:
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020	Saldo 31-12-2020
€ 232.783	€ 129.712	€ 17.355	€ 345.140

Voorziening preventief onderhoud binnensport:
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020	Saldo 31-12-2020
€ 655.715	€ 308.231	€ 42.483	€ 921.463

Voorziening preventief onderhoud buitensport:
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020	Saldo 31-12-2020
€ 257.698	€ 154.002	€ 46.199	€ 365.501

Voorziening preventief onderhoud zwembad Geusseltbad:
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020	Saldo 31-12-2020
€ 1.389.875	€ 277.484	€ 192.583	€ 1.474.776

Voorziening preventief onderhoud jachthaven St. Pieter:
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020	Saldo 31-12-2020
€ 286.688	€ 42.625	€ 0	€ 329.313

Voorziening frictiekosten af te stoten gymzalen:
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Deze voorziening wordt niet meer jaarlijks gevoed maar alleen gebruikt om de kosten met betrekking tot frictiekosten afgestoten gymzalen op te vangen. Deze voorziening is hier destijds eenmalig voor gevormd.

Saldo 1-1-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020	Saldo 31-12-2020
€ 107.619	€ 0	€ 37.634	€ 69.984

Grondbeleid

Grond- en vastgoedbeleid algemeen

Grond- en vastgoedbeleid zijn beide ondersteunende disciplines voor de realisatie van gemeentelijke (beleids)doelstellingen en maken onderdeel uit van een breder scala instrumenten (net als bijvoorbeeld bestemmingsplannen). Beleidskeuzes gaan vooraf aan de inzet van instrumenten zoals grond- en vastgoedbeleid. Bij grondbeleid gaat het vaak om ruimtelijke doelstellingen, samenhangend met stedelijke ontwikkeling van wonen, werken en voorzieningen en grote projecten. Bij vastgoedbeleid gaat het over de manier waarop de gemeente haar vastgoed op een zodanige manier in kan zetten dat de gemeentelijke (huisvesting)doelen zo doeltreffend en doelmatig mogelijk gerealiseerd worden. Om Maastricht toekomstbestendig te maken en te houden is een duurzaam gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid van groot belang.

Kosten omgevingswet

Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet (naar verwachting) in werking. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Ook de regelgeving met betrekking tot grondeigendom c.q. de instrumenten van het grondbeleid worden opgenomen in de Omgevingswet. Het gaat dan onder andere om het voorkeursrecht, onteigening, kostenverhaal en kavelruil.

Het wettelijk instrumentarium voor de toekomstige inrichting van de fysieke woon- en leefomgeving ondergaat op bepaalde punten een aanmerkelijke verandering. Zo komen er nieuwe instrumenten voor de ruimtelijke planvorming waaronder de omgevingsvisie, het omgevingsprogramma en het omgevingsplan. Daarnaast wordt bijvoorbeeld ook de onteigeningsregelgeving ingrijpend gewijzigd en zijn er ook veranderingen ten aanzien van het kostenverhaal.

Vigerende beleidskaders

Omgevingsvisie Maastricht 2040

Met het oog op de invoering van de Omgevingswet is in oktober 2020 de Omgevingsvisie Maastricht 2040 vastgesteld. Dit is hét beleidsdocument waarin beschreven staat hoe we de fysieke leefomgeving van Maastricht willen ontwikkelen en beheren tot 2040. Deze Omgevingsvisie heeft de structuurvisie Maastricht 2030 vervangen.

Kadernota grond- en vastgoedbeleid

De gemeenteraad heeft in april 2012 de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid vastgesteld. Met de nota geeft de gemeente aan op welke wijze en met welke instrumenten zij aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken uitvoering wenst te geven. De kadernota is een van de bouwstenen en instrumenten om uitvoering te kunnen geven aan het ruimtelijk ordeningsbeleid van de gemeente. De gemeente Maastricht heeft in de kadernota aangegeven een actieve rol met een proactief aankoopbeleid op de grond- en vastgoedmarkt te willen continueren voor zover het de acht aangewezen brandpunten betreft (zoals benoemd in de structuurvisie Maastricht 2030), zij het met maatwerk. Buiten de aangewezen brandpunten zal de gemeente vooral regulerend en kaderstellend optreden door middel van het publiekrechtelijke instrumentarium. Van dit laatste kan overigens bij raadsbesluit worden afgeweken. In de kadernota wordt ook nog op andere onderwerpen nader ingegaan, waarnaar korthedshalve zij verwezen,

met betrekking tot grondbeleid:

- publiek private samenwerking (PPS);
- verwervingsbeleid;
- gronduitgifte en grondprijzenbeleid;
- faciliteren private initiatieven;
- financiële uitgangspunten risico-reserve;
- besluitvormingsprocedure, kaderstelling en controle;

met betrekking tot vastgoedbeleid:

- beleid op gebouw- of projectniveau: sluitende business case;
- besluitvorming investeringsprogramma en –projecten;

- beleid op vastgoedportefeuilleniveau (geïntegreerd meerjarenprogramma, dekking portefeuillebeleid, segmenten in het portefeuillebeleid, zijnde maatschappelijk vastgoed, onderwijshuisvesting, monumenten, tijdelijk beheer en verduurzaming); en
- kadernota Integraal AccommodatieBeleid.

Mede naar aanleiding van de Omgevingsvisie Maastricht 2040 wordt de huidige kadernota grond- en vastgoedbeleid momenteel herzien. Als start van dit actualisatieproces is op 2 april 2019 door het college de startnotitie 'een geactualiseerd grond- en vastgoedbeleid' vastgesteld. Door middel van een raadsinformatiebrief is op 2 april 2019 ook de gemeenteraad geïnformeerd over deze actualisatie. Onder 'Ontwikkelingen' wordt nader ingegaan op deze actualisatie.

Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma's

Middels grondexploitatie (bouwterreinen in projecten) en faciliteren in gemeentelijke vastgoedaccommodaties wordt bijgedragen aan de maatschappelijke effecten zoals deze zijn opgenomen in de diverse programmaplannen van deze begroting.

Naast het specifieke Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stadsvernieuwing, wordt tevens bijgedragen aan het realiseren van effecten op het gebied van:

- Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat doordat mede middels het gemeentelijk Grond- en Vastgoedbeleid kan worden voorzien in de beschikbaarstelling van gronden en vastgoedobjecten, welke bijdragen aan de totstandkoming van de robuuste structuren ten behoeve van een duurzame bereikbare stad. Te denken valt hierbij aan het A2-project, het Maaskruisend verkeer in Programma Noord, Tramverbinding Vlaanderen-Maastricht, de realisatie van een ondergrondse fietsenstalling bij Centraal Station in Wyck en de realisatie van het internationaal busstation;
- Programma 3 Economie doordat mede via de grondexploitatie bedrijventerreinen worden aangelegd (revitalisering Beatrixhaven, bedrijventerrein Maastricht-Zuid) en (verbouwings)investeringen worden gedaan in locaties voor bijzondere doeleinden (bijvoorbeeld MECC, Health Campus) waardoor werkgelegenheid voor de stad en regio kan worden gerealiseerd. Voorts wordt voorzien in mogelijkheden tot vestiging van de mode- en creativiteitsindustrie.
- Programma 4 Onderwijs doordat mede via grondexploitatie terreinen en via inzet/verkoop van gemeentelijke vastgoedaccommodaties worden gefaciliteerd ten behoeve van onderwijsvoorzieningen. Te denken valt aan realisatie van diverse integrale kindcentra, zoals: IKC de Geluksvogel in Limmel, kernkindcentrum Maastricht-West (Kennedy) en Kernkindcentrum Maastricht Oost (De Groene Loper) en IKC De Heeg, alsmede aanstaande ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs. Een en ander met het oog op het tot stand komen van een goed onderwijsklimaat in Maastricht;
- Programma 5 Sport, cultuur en recreatie bij sport doordat mede via grondexploitatie terreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat sportaccommodaties worden aangelegd en dat voorzien wordt in de realisatie van binnen- en buitensportaccommodaties (bijvoorbeeld multifunctionele kwaliteitssportparken, zwembad Geusselt, nieuwe Sporthal, Boulodrome alsook ster- en speelvoorzieningen). Cultuur doordat mede via grondexploitatie terreinen worden gefaciliteerd ten behoeve van het versterken van de aanwezigheid van (kunst)instellingen en kunstproducenten en via nieuwbouw en beheer van vastgoedaccommodaties voor kunst- en cultuurvoorzieningen. Te denken valt hier aan Timmerfabriek (Muziekgieterij, Kunstateliers (Theresiaplein), LAB-gebouw (Toneelgroep Maastricht);
- Programma 6 Sociaal domein doordat mede via grondexploitatie bouwterreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat welzijnsaccommodaties (zoals gemeenschapshuizen) gerealiseerd kunnen worden en door middel van gemeentelijk vastgoedbeheer accommodaties (maatschappelijk vastgoed) ter beschikking kunnen worden gesteld ten behoeve van bijvoorbeeld welzijnsorganisaties, zoals opvang dak- en thuislozen, kinderopvang etc.;
- Programma 7 Volksgezondheid en milieu doordat mede middels grondexploitatie en gronduitgifte ten aanzien van nieuwbouwprojecten duurzaamheids- en milieuvriendelijke maatregelen worden bedongen en dat in het kader van nieuwbouw en bouwkundig onderhoud van gemeentelijk vastgoed maatregelen worden getroffen op het gebied van duurzaamheid, zoals bijvoorbeeld bij Geusseltbad, A-labeling bij nieuwbouw, vervanging door

energiezuinige installaties in gebouwen, het (laten) aanleggen van zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed en het realiseren van zonneweides in Lanakerveld en op de Belvédèreberg, teneinde de doelstellingen van klimaatneutraal Maastricht te kunnen behalen;

- Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing doordat mede middels grondexploitatie (realisatie bouwterreinen) en de in bijlage betreffende de hercalculaties vermelde projecten onder meer uitvoering wordt gegeven aan de volkshuisvestingsbehoefte in de diverse woningsegmenten (van sociale woningbouw tot woningbouw in de vrije sector) van Maastricht en regio alsmede aan het versterken van de kwaliteit en variatie in woonmilieus in de herstructureringsbuurten en uitleglocaties.

Ontwikkelingen

Algemeen

De Nederlandse economie liet sinds 2014 een groei zien. Deze economische groei is tot stilstand gekomen in 2020 voornamelijk door de coronapandemie. Groei dan wel krimp van de economie betekent niet automatisch dat meer of minder (bouw)gronden worden verkocht en dat grondprijzen zullen stijgen of dalen. Er zijn veel meer factoren van invloed op grondprijzen en grondverkoop.

In het kwartaalbericht Grondexploitaties Q4, opgesteld door Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling wordt geconcludeerd dat de woningmarkt tot dusver maar beperkt wordt beïnvloed door de Corona crisis. In het laatste kwartaal van 2020 is de woningmarkt nog altijd gespannen en zijn de woningprijzen van zowel bestaande woningen als nieuwbouwwoningen ook in het vierde kwartaal van 2020 gestegen.

In Maastricht worden op diverse plekken in de stad woningen gerealiseerd, zoals bij het Sphinxkwartier en de Groene Loper. Vrijwel alle bouw- en gebiedsontwikkelingsprojecten liepen in 2020 door en lopen ook op dit moment nog door.

In de op 9 februari 2021 vastgestelde nieuwe woonprogrammering wordt uitgegaan van een groei in inwoners en huishoudens. Welk effect de coronacrisis zal hebben op de ontwikkeling van de migratie, de werkgelegenheid en bevolkingsontwikkeling is momenteel nog niet te zeggen. Via gerichte monitoring zullen de ontwikkelingen worden gevolgd. Vooralnog heeft deze crisis geen gevolgen voor de groeiambities bij onder meer de Universiteit Maastricht en de Maastricht Health Campus. De financiële positie van de corporaties is nog steeds kwetsbaar. Naar vermogen investeren zij de komende jaren. De mogelijkheden daartoe zijn onder meer afhankelijk van rijksbeleid ten aanzien van de verhuurdersheffing en andere investering beperkende maatregelen.

Het effect van de coronacrisis op de vastgoedportefeuille van de gemeente Maastricht is dat de gemeente in 2020 is gestart met het aanbieden van betalingsregelingen en het opschorten van invordering. Kwijtschelding is (gelet op landelijke maatregelen en jurisprudentie) op onderdelen van de portefeuille mogelijk onvermijdelijk. Op dit moment wordt onderzocht wat de gevolgen van de vastgoedportefeuille hiervoor zijn.

Op het gebied van maatschappelijk vastgoed vinden nog steeds flinke verschuivingen plaats. Te denken valt hierbij aan de toename in vrijkomende onderwijsaccommodaties als gevolg van terugloop in leerlingenaantallen. Weliswaar lijken we in meerdere voorkomende gevallen ten aanzien van het vrijkomend 'onderwijsvastgoed' erin te slagen herbestemmingen en herinvullingen te realiseren, een en ander betekent evenwel nog steeds dat hier een behoorlijke opgave ligt. In dat opzicht drukt de leegstand en het niet altijd direct voorhanden zijn van een nieuw perspectief op korte termijn de exploitatieresultaten van dergelijke complexen.

In de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV, zie hierna) wordt jaarlijks middels een doorkijk in meerjarenperspectief geschetst wat een en ander voor Maastricht zou kunnen betekenen.

Stedelijke programmering woningbouw

De raad heeft 9 februari 2021 de nieuwe woonprogrammering vastgesteld. Hierin is een indicatief woningbouwprogramma voor de jaren t/m 2030 opgenomen van 3.525 woningen, waarvan 1.075 tijdelijke woningen. Daarnaast is een programma van 2.400 eenheden studentenhuisvesting voor de periode t/m 2025 opgenomen. Omdat ook voor 2030 de woningbehoefte niet volledig zeker is, wordt

met een flexibele programmering ruimte geboden om in te spelen op de feitelijke ontwikkelingen zoals deze zich de komende jaren zullen gaan voordoen.

Met de nieuwe woonprogrammering wordt ingespeeld op de groeiende woningbehoefte. De nadruk ligt daarbij op goedkopere woningen in zowel huur als koop. Naast verdere uitbreiding van de woningvoorraad in centrumstedelijke woonmilieus is er meer dan in vorige programmering behoefte aan uitbreiding van de woningvoorraad in stadsrandmilieus. Ondanks het toegenomen belang van uitbreiding van de bestaande woningvoorraad blijft het grote belang van verbetering van de bestaande woningvoorraad via onderhoud en sloop/vervangende nieuwbouw, gericht op onder andere levensloopbestendigheid en verduurzaming volledig overeind staan.

Met dit woningbouwprogramma wil Maastricht zich blijven vernieuwen om haar vitaliteit te behouden. Zo kan de stad ook voor de toekomstige generaties een aantrekkelijke woonstad zijn en mensen voor kortere of langere tijd aan zich binden

De huidige netto plancapaciteit bedraagt ruim 3.000 woningen (exclusief studentenhuysvesting). Na 2030 is de behoefte erg onzeker, maar het blijft belangrijk dat er voldoende plancapaciteit beschikbaar blijft die snel kan worden ingezet als de markt daarom vraagt.

Voorziening Stedelijke Herprogrammering

In 2010 is de “Stedelijke programmering: programma wonen 2010-2019” vastgesteld. Ten gevolge van dit besluit dienden zowel Niet in Exploitatie Genomen Grondexploitaties (NIEGG) als lopende exploitaties waar mogelijk aangepast te worden met programmatische en financiële consequenties tot gevolg. In 2016 is de woonprogrammering 2016-2020 vastgesteld.

Over alle jaren heen is in totaliteit € 51 mln. aan voorzieningen getroffen. Inmiddels is vast komen te staan dat voor een bedrag ad € 39 mln. het verlies onherroepelijk is en heeft aanwending van de verliesvoorziening plaatsgevonden. Het resterend saldo verliesvoorziening stedelijke herprogrammering bedraagt derhalve nog € 12 mln.

Grondprijzenbeleid en uitgiftevoorwaarden

In 2013 zijn met betrekking tot gemeentelijke gronduitgifte door de raad de algemene verkoop- en erfpachtvoorwaarden vastgesteld. Ten aanzien van het daarbij te hanteren gemeentelijk grondprijzenbeleid is op 12 mei 2020 door de gemeenteraad een geactualiseerde Nota grondprijzen vastgesteld. Jaarlijks wordt de hoogte van de aan te houden grondprijsniveaus geactualiseerd met de vaststelling van de Grondprijzenbrief door ons college. De grondprijzen (methodiek) is hierbij afhankelijk van de functie die gerealiseerd wordt.

Publiek Private Samenwerking (PPS)

Voor de ontwikkelingen en risico's aangaande PPS-constructies verwijzen wij naar de paragraaf verbonden partijen en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV)

Vanaf 2013 wordt bij de jaarrekening de MPGV opgesteld. De MPGV plaatst niet alleen de gemeentelijke grondexploitaties maar ook de gemeentelijk vastgoed-exploitaties in meerjarenperspectief.

Het doel van de MPGV is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGV is daarmee meteen een jaarlijks te actualiseren onderbouwing van de benodigde hoogte van de aan te houden algemene bedrijfsreserve Beleid & Ontwikkeling dan wel het gemeentebrede weerstandsvermogen.

De MPGV geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:

- De stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
- Ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
- Prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte;
- Overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Wij verwijzen kortheidshalve naar de MPG V 2020 die gelijktijdig met de jaarstukken aan de raad wordt aangeboden.

Doorkijk lopende grondexploitaties

Belangrijke uitgangspunten bij het beoordelen van de resultaten van de grondexploitatie zijn het voorzichtigheidsprincipe (verliezen nemen wanneer ze zich voordoen) en realisatieprincipe (winsten nemen bij voldoende zekerheid van behalen). Deze uitgangspunten hanterend, die overigens voortvloeien uit de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' van de commissie BBV zorgen bij het beoordelen van de effecten van de economische crisis en de hieruit voortvloeiende stedelijke herprogrammering ervoor dat de afgelopen jaren een substantiële afwaardering en verliesvoorziening (zie ook de eerder vermelde toelichting op de Voorziening Stedelijke Herprogrammering) met betrekking tot de grondexploitatie heeft plaatsgevonden. Voorts kenmerkt de toekomstige grondexploitatie van de gemeente Maastricht zich door inbreidings- en herstructureringsopgaven welke een beperkter/geen winstpotentieel kennen dan het exploiteren van (grootschalige) uitlegebieden.

De economie kende tot begin 2020 een voorspoedige ontwikkeling. Deze groei is tot stilstand gekomen, voornamelijk door de coronapandemie. Voor het onderdeel grondexploitatie heeft een en ander in 2020 geresulteerd in een netto winstneming van € 0,351 mln. Dit betrof het samengesteld resultaat van winst- en verliesnemingen grondexploitaties (POC-methode = percentage of completion):

1) Maastricht Zuid	+/+	€ 0,011 mln.
2) Beatrixhaven SBF	+/+	€ 0,042 mln.
3) Hoolhoes	+/+	€ 0,112 mln.
4) Hagerhof	+/+	€ 0,371 mln.
5) Ambyerveld	-/-	€ 0,185 mln.

Grondexploitaties (na winst en verliesneming 2020)

Boekwaarde 1-1-2020 (1)	Vermeerderingen (2)	Verminderingen (3)	Boekwaarde 31-12-2020 (4=1+2-3)	Geraamde lasten (5)	Geraamde baten (6)	Verwacht eind-saldo (7=4+5-6)
€ 5.000.744	€ 2.438.545	€ 1.786.200	€ 5.653.089	€ 34.151.200	€ 41.391.400	€ -1.587.111

Zoals uit bovenstaande recapitulatie van de grondexploitaties per ultimo 2020 blijkt, laten de meest recente hercalculaties (jaarrekening 2020) nog een geprognosticeerd resultaat zien van € 1,59 mln. positief (€ 1,47 mln. contante waarde).

Voor een verdere detaillering en toelichting op de grondexploitaties verwijzen wij naar de hercalculaties jaarrekening 2020 (bijlage 3) alsmede de MPG V 2020.

Weerstandsvormogen/Algemene reserve

De uitwerking van de hoogte van het benodigde weerstandsvormogen (= de financiële achtervang voor de potentiële risico's in de gemeentelijke grond- en vastgoedexploitaties) vindt plaats in de MPG V. Samenvattend kan het volgende gesteld worden:

De benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties wordt jaarlijks in de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV) bepaald aan de hand van de optelsom van:

- het niet afgedekte resultaat van het reële scenario van de vastgoedportefeuille voor de toekomstige jaren;
- de generieke risico's voortvloeiende uit de worst case doorrekening van de plannen in exploitatie, bouwprojecten en vastgoedportefeuille, waarbij per risico een parameter is aangehouden die jaarlijks wordt gewogen met een percentage; en
- de projectrisico's voortvloeiende uit de risicoanalyse van de overige plannen in ontwikkeling.

In de nota algemene reserve Beleid en Ontwikkeling en weerstandsvormogen grond- en vastgoedexploitaties (vastgesteld op 31 maart 2015) is weergegeven hoe het benodigd weerstandsvormogen bepaald wordt. In de MPG V is de benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties berekend aan de hand van de uitgangspunten zoals die in de betreffende nota zijn vastgesteld, waarbij de parameters en risicofactoren zijn geactualiseerd (zie MPG V 2020). De aanwezige weerstandscapaciteit Beleid en Ontwikkeling (dit is de Algemene

Reserve BenO) is nihil. Het gemeentebrede weerstandsvermogen fungeert als achtervang.

Actualisatie kadernota grond- en vastgoedbeleid

Zoals eerder aangegeven wordt de kadernota grond- en vastgoedbeleid momenteel herzien. De opgaves en ambities zoals benoemd in de Omgevingsvisie 2040 vormen hierbij een belangrijk vertrekpunt. Het gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid is namelijk een ondersteunend middel om de ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke doelen in de fysieke leefomgeving te realiseren.

Het afgelopen jaar is het huidige grond- en vastgoedbeleid geëvalueerd en is er input opgehaald voor de actualisatie. Intern hebben hiertoe diverse werksessies plaatsgevonden, waar vanuit diverse (beleids)disciplines aan deelgenomen is. De feedback van de externe partners van de gemeente Maastricht is opgehaald tijdens dialoogsessies, die begin 2021 hebben plaatsgevonden.

Inmiddels is gestart met het opstellen van een discussienotitie. In de discussienotitie wordt ten aanzien van bepaalde onderwerpen beknopt beschreven welke keuzemogelijkheden er bestaan, wat de voor- en nadelen hiervan zijn en volgt op basis van deze argumenten en de specifieke situatie van Maastricht een conclusie/aanbeveling. Het streven is dat de discussienotitie begin november wordt vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. Deze discussienotitie vormt de opmaat voor de vervolgens op te stellen Kadernota grond- en vastgoedbeleid. Naar verwachting wordt de geactualiseerde kadernota grond- en vastgoedbeleid begin 2022 ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. In de geactualiseerde kadernota zullen (in het verleden aangekondigde) uitwerkingsnota's, zoals het beleidskader voor waarderen en afschrijven van de vastgoedportefeuille, indien mogelijk, integraal worden meegenomen. Het door het college in 2009 vastgestelde verwervings- en taxatieprotocol zal daarbij ook geëvalueerd en geactualiseerd worden.

Beheer en exploitatie

De afgelopen periode zijn forse stappen gezet om het aantal vastgoedobjecten dat in financiële zin fors negatief drukt op de gemeentelijke vastgoedportefeuille verder terug te dringen (bijvoorbeeld uitgifte in erfpacht van Bankastraat 3 en voormalige schoolgebouw in Daalhof aan de Aureliushof). Er zijn wel nog enkele panden die bijzondere aandacht vragen en extra inspanningen. Bedoeld zijn hier in het bijzonder de leegstand in de gemeentelijke panden Hoeve Rome (Judeaweg 110) en Francois de Veyestraat 8. Het onderzoek naar de mate waarin de eigen gemeentelijke huisvesting nog passend is in relatie tot de huidige bezetting en toekomstige ontwikkelingen on hold gezet in afwachting van de organisatieontwikkelingen.

De afname in leerlingenaantallen en afstoting van schoolgebouwen - mede in het kader van de vorming van nieuwe Integrale Kind Centra (IKC's) - hebben hun uitwerking in toenemende herhuisvestings-bewegingen en daardoor toenemende leegstand van vrijkomende onderwijsgebouwen.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Deze invoering kan leiden tot een belastingplicht voor de vastgoed- en bouwgrondexploitatie. De fiscus heeft bevestigd dat zowel vastgoedexploitaties (fiscaal gezien normaal vermogensbeheer alsmede verliesgevend) alsook de bouwgrondexploitatie (fiscaal gezien verliesgevend) niet leiden tot een vennootschapsbelastingplicht. Dit proces wordt periodiek gemonitord.

2 Jaarrekening

2.1 Balans

ACTIVA	31-12-2020	31-12-2019
(bedragen x € 1.000)		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	22.971	23.638
• Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio		
• Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	273	110
• Bijdrage aan activa in eigendom van derden	22.698	23.528
Materiële vaste activa	529.696	499.901
• Investerings met een economisch nut	310.967	290.388
• Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	36.838	34.606
• Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	152.067	145.054
• In erfpacht	29.824	29.853
Financiële vaste activa	89.649	91.804
• Kapitaalverstrekkingen aan:		
– deelnemingen	1.331	1.331
• Leningen aan:		
– woningbouwcorporaties	3.520	5.348
– deelnemingen	63.899	63.609
– overige verbonden partijen	12.282	12.282
• Overige langlopende leningen	8.617	9.234
Totaal Vaste activa	642.316	615.343
Vlottende activa		
Vorraden	12.699	13.476
• Grond- en hulpstoffen	179	349
• Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	12.520	13.127
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	74.278	86.833
• Vorderingen op openbare lichamen	29.671	26.537
• Overige verstrekte kasgeldleningen	19.500	35.500
• Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	0
• Overige vorderingen	25.107	24.796
Liquide middelen	243	3.132
• Kassaldi	91	114
• Banksaldi	152	3.018
Overlopende activa	34.033	44.850
• De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	23	0
- Het Rijk	108	0
- Overige Nederlandse overheidslichamen	4.286	3.121
• Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	29.616	41.729
Totaal vlottende activa	121.253	148.291
Totaal generaal	763.569	763.634

PASSIVA

31-12-2020 31-12-2019

(bedragen x € 1.000)

Vaste passiva

Eigen vermogen	179.725	179.313
• Algemene reserve	95.892	112.078
• Bestemmingsreserves	76.058	70.737
• Gerealiseerde resultaat	7.775	-3.502
Voorzieningen	69.961	61.328
• Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	26.988	21.092
• Voorzieningen ter egalisering van kosten	9.925	10.959
• Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven		
• Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	33.048	29.277
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	354.731	307.136
• Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	6.667	7.333
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	298.440	248.189
- openbare lichamen	47.857	49.784
• Waarborgsommen	693	658
• Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	1.074	1.172
Totaal vaste passiva	604.417	547.777

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	115.256	172.346
• Overige kasgeldleningen	57.500	117.500
• Banksaldi	1.432	0
• Overige schulden	56.324	54.846
Overlopende passiva	43.896	43.511
• Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	29.317	27.204
• De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	136	85
- Het Rijk	8.340	2.064
- Overige Nederlandse overheidslichamen	3.391	1.760
• Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	2.712	12.398

Totaal vlottende passiva**159.152****215.857****Totaal generaal****763.569****763.634**

Gewaarborgde geldleningen

871.341

880.140

2.2 Overzicht van baten en lasten

OVERZICHT BATEN EN LASTEN 2020				
	Begroting 2020, primitief	Begroting 2020, na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
	<i>x € 1.000</i>			
Lasten				
1 Veiligheid	16.874	16.757	16.921	164 N
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	28.390	25.071	24.404	667 V
3 Economie	15.402	10.775	7.980	2.795 V
4 Onderwijs	12.832	13.657	11.814	1.843 V
5 Sport, cultuur en recreatie	45.475	47.505	42.059	5.446 V
6 Sociaal domein	388.282	389.643	275.768	113.875 V
7 Volksgezondheid en milieu	37.733	35.502	37.064	1.562 N
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	24.203	22.097	15.936	6.161 V
0 Bestuur en ondersteuning	80.793	100.208	96.815	3.393 V
Totaal lasten (excl. toevoegingen reserves)	649.984	661.215	528.761	132.454 V
Baten				
1 Veiligheid	407	746	2.208	1.462 V
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	10.239	3.220	6.053	2.833 V
3 Economie	2.163	8.706	6.118	2.588 N
4 Onderwijs	6.177	6.528	5.433	1.095 N
5 Sport, cultuur en recreatie	10.002	10.727	7.111	3.616 N
6 Sociaal domein	214.520	207.407	96.466	110.941 N
7 Volksgezondheid en milieu	39.613	39.957	41.498	1.541 V
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	16.020	10.898	13.494	2.596 V
0 Bestuur en ondersteuning	336.167	345.597	350.786	5.189 V
Totaal baten (excl. onttrekkingen reserves)	635.308	633.786	529.167	104.619 N
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	14.676	27.429	-406	27.835 V
Toevoeging reserves	24.936	27.257	40.317	13.060 N
Onttrekking reserves	39.650	54.724	47.686	7.038 N
Gerealiseerd resultaat	-38	-38	-7.775	7.737 V

2.3 Toelichtingen

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en lasten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment dat het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden

sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt, daarbij moet worden gedacht aan componenten als overlopende verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

Sociaal domein – decentralisaties

Onzekerheden met betrekking tot de eigen bijdrage WMO vanuit het CAK

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het Centraal Administratie Kantoor (CAK) int en aan de gemeenten afdraagt, geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende: gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Het probleem is dat, door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten, de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. Wij vermelden deze onzekerheid in deze jaarrekening, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

In de jaarrekening 2020 wordt het bedrag verantwoord dat in het verantwoordingsjaar van het CAK aan afdrachten is ontvangen (= kasstelsel). De reden hiervan is dat bij het CAK sprake is van achterstanden in het verwerken van de opgelegde en nog op te leggen eigen bijdragen waardoor geen betrouwbare schatting is te maken van de ultimo 2020 nog op te leggen en door de gemeenten te ontvangen eigen bijdragen.

Waardering arrangementen outputgerichte contractvorm jeugd

Bij de uitvoering van de jeugdwet wordt binnen de gemeente Maastricht gebruik gemaakt van een outputgerichte contractvorm. Tussen gemeente en zorgaanbieder worden afspraken gemaakt over prestatielevering voor een vast bedrag, de inzet en looptijd waarin een zorgaanbieder uiteindelijk zorg levert ligt niet vast maar kan afhankelijk van het arrangement fluctueren. Dit resulteert erin dat deze afspraken over zorgtrajecten betrekking kunnen hebben op meerdere boekjaren hetgeen kan resulteren in een onderhanden werk positie. Declaratie van trajecten loopt daarnaast niet gelijk met de zorginzet, afhankelijk van het specifieke traject kan gedeclareerd worden in een of twee termijnen.

Trajecten worden primair toegerekend aan perioden op basis van de gemiddelde looptijd van het betreffende traject in de regio Zuid-Limburg. Deze gemiddelde looptijd wordt bepaald aan de hand van de start en beëindiging van zorg zoals deze uit het berichtenverkeer naar voren komt.

Uitzondering op voorgaande betreft de situatie waarbij de toerekening van een individuele toekenning (op basis van de gemiddelde looptijd) over een jaargrens heen loopt (t+1) maar de einddatum van de betreffende toekenning ligt in het verantwoordingsjaar (t). In dat geval worden de kosten volledig verantwoord in het verantwoordingsjaar (t).

Balans

Immateriële vaste activa

De kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en bijkomende kosten verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving geschiedt lineair in 5 jaar.

De kosten van onderzoek en ontwikkelingen worden eveneens in 5 jaar afgeschreven.

Daarnaast worden vanaf 2016 de bijdragen in activa in eigendom van derden opgenomen onder de immateriële vaste activa. Deze bijdragen worden in maximaal 40 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa met economisch nut (met of zonder heffing) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen uitgifteprijs van eerste uitgifte. Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die vóór het begrotingsjaar 2017 zijn gedaan. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangeven welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Materiële vaste activa met economisch nut	max.
Aankopen, Nieuwbouw Gebouwen (woonruimten, bedrijfsgebouwen, scholen, etc.)	40
Uitbreiding, Verbouwing Gebouwen (woonruimten, bedrijfsgebouwen, scholen, etc.)	20
Uitbreiding, Verbouwing Monumenten	40
Parkeergarages	40
Parkeerterreinen	20
Begraafplaats	30
Binnen- en buitensportaccommodaties	25 – 40
Kunstgrasvelden	5 – 40
Riolering	30
Energiebesparende maatregelen	25
Motorvoertuigen	20
Fietsrekken	20
Automatisering	2 – 20
Kantoormeubilair, schoolmeubilair en inventaris	10 – 15
Groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Aanleg tijdelijke terreinwerken, woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Technische installaties	5 – 15
Zware transportmiddelen	5 – 10
Overige productiemiddelen	4 – 10
Telefooninstallaties	3 – 10
Aanhangwagens, personenauto's en lichte voertuigen	5 – 8
Milieuperrons	7
Milieuparken	40
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	max.
Civiele kunstwerken (o.a. bruggen en tunnels)	75
Bijdrage aan stedelijke ontwikkeling	40
Wegen (aanleg, verbetering, aanpassing)	40
Groenvoorziening (aanleg, verbetering, aanpassing)	40
Openbare verlichting (masten en armaturen)	20 - 40
Bodemsanering	20
Mobiliteit	40
Verkeersregelinstallaties	15
Speelvoorzieningen (aanleg, verbeteringen, aanpassing)	10
Vestingwerken (verbetering, aanpassing)	25
Duurzaamheid/luchtkwaliteit	10
Kunst in de openbare ruimte	5

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/gen (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel zou dalen onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Vorraden

Grond- en hulpstoffen zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: baten en lasten (en het daaruit vloeiende resultaat) worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid en dient er winst te worden genomen:

- Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
- De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
- De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Indien er sprake is van winst, wordt deze berekend op basis van de eindwaarde van het project, conform de notitie 'grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)' van de commissie BBV. Als de berekening van de tussentijdse winstneming volgens de percentage of completion methode ertoe leidt dat in eerdere jaren te veel winst is genomen, dan neemt de gemeente de eerder teveel genomen winst terug.

Subsidiebaten en de daarbij behorende subsidiabele kosten bij grondexploitaties maken geen onderdeel uit van de tussentijdse winstneming en worden verantwoord op het moment dat de subsidie volgens de subsidievoorwaarden is gerealiseerd.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en als dat nodig is verminderd met een voorziening voor oninbare bedragen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

In geval van achterstallig onderhoud, waarbij sprake is van kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties, wordt er op basis van artikel 44 lid 1a BBV een voorziening gevormd.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020

Activa

Vaste activa

Per 1 januari 2020 heeft er op basis van de BBV-voorschriften een herrubricering plaatsgevonden van een aantal vaste activa. Het betreft hier met name investeringen bij Stadsbeheer en activa met maatschappelijk nut welke worden uitgesplitst in investeringen vóór 2017 en vanaf 2017.

<i>bedragen x € 1.000</i>	boekwaarde 31-12-2019	herrubricering	boekwaarde 1-1-2020
Investerings met een economisch nut			
Machines, apparaten en installaties	14.534	1.331	15.865
Vervoermiddelen		1.772	1.772
Overige activa	46.743	659	47.402
Erfpacht	29.853	-29.853	0
In erfpacht uitgegeven gronden incl. parkeergarages			
In erfpacht gegeven gronden incl. parkeergarages		29.853	29.853
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven			
Machines, apparaten en installaties		178	178
Vervoermiddelen		3.768	3.768
Overige activa		205	205
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut			
<i>Maatschappelijk nut voor 2017</i>			
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	133.450	-45.531	87.919
Overige materiele vaste activa	19.517	-12.851	6.666
<i>Maatschappelijk nut vanaf 2017</i>			
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken		45.531	45.531
Overige materiele vaste activa		4.938	4.938
Totaal	244.097	0	244.097

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa zijn opgenomen de kosten van activa in eigendom van derden en de kosten van onderzoek en ontwikkeling (O&O). Het verloop op de diverse onderdelen kan als volgt worden weergegeven:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Des- investering	Bijdragen derden	Afwaardering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	110	178				15	273
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	23.528	106				936	22.698
Totaal	23.638	284	0	0	0	951	22.971

Bij de post kosten van onderzoek en ontwikkeling heeft de investering betrekking op de kosten van het plan Lanakerveld. De investering in bijdragen aan activa in eigendom van derden bestaat uit een bijdrage in de aanleg tunnel A2, restpunten oplevering tunnel.

Materiële vaste activa
Investerings met een economisch nut

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut weer:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Des- investering	Bijdragen derden	Afwaardering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	11.801					2	11.799
Bedrijfsgebouwen	213.548	30.528		189	170	7.591	236.126
Vervoermiddelen	1.772	815				290	2.297
Machines, apparaten en installaties	15.865	2.460				4.180	14.145
Overige materiële vaste activa	47.402	1.686				2.488	46.600
Totaal	290.388	35.489	0	189	170	14.551	310.967

De investeringen in bedrijfsgebouwen hebben voornamelijk betrekking op het MECC (€ 18,714 mln.), IKC De Heeg (€ 4,434 mln.), de verbouwingen van Centre Céramique (€ 5,174 mln.) en Theater (€ 0,478 mln.), huisvesting Mosae Forum en Randwijcksingel (€ 1,1 mln.).

De afwaardering is een gevolg van de gedeeltelijke afwaardering van een tweetal onderwijslocaties in het kader van de ontwikkeling van IKC De Heeg (BS de Kring/Stellendaal € 0,040 mln. en BS de Perroen/Rijksweg € 0,016 mln.) en de gedeeltelijke afwaardering van BS de Regenboog aan de Bermansweg (€ 0,114 mln.).

De bijdragen derden zijn ontvangen van de provincie Limburg voor het MECC (€ 0,189 mln.).

De investeringen in vervoermiddelen betreffen voertuigen Stadsbeheer (€ 0,815 mln.)

De investeringen in machines, apparaten en installaties hebben met name betrekking op parkeren (€ 0,334 mln.) en werkomgeving (€ 2,092 mln.).

De investeringen in de overige materiële vaste activa betreffen voornamelijk het vernieuwen van de toplaag van het kunstgrasveld bij de Geusselt (€ 0,243 mln.), investeringen Stadsbeheer (€ 0,589 mln.), investeringen Centre Céramique (€ 0,759 mln.) en investeringen Theater (€ 0,036 mln.).

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van artikel 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van deze investeringen weer:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Des- investering	Bijdragen derden	Afwaardering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	30.455	3.278				1.415	32.318
Vervoermiddelen	3.768	491	48			585	3.626
Machines, apparaten en installaties	178	394				21	551
Overige materiële vaste activa	205	156				18	343
Totaal	34.606	4.319	48	0	0	2.039	36.838

De investeringen in grond-, weg- en waterbouwkundige werken betreffen rioolvoorzieningen (€ 2,782 mln.) en afvalinzameling (€ 0,496 mln.).

De investeringen rioolvoorzieningen vloeien voort uit het GRP en hebben o.a. betrekking op het bergbezinkbassin Bosscherveld (€ 0,574 mln.), waterberging Petrusbandenplein Heer (€ 0,261 mln.), kanjelsysteem Maastricht Noord (€ 0,400 mln.), herstel riooldoorboringen (€ 0,330 mln.), oplossen wateroverlast Schaeppbroekweg en Sandersweg (resp. (€ 0,142 mln. en € 0,162 mln.) en vervangen pompen en gemalen (€ 0,248 mln.).

De investeringen afvalinzameling hebben betrekking op investeringen in ondergrondse containers bij de milieuperrons.

De investeringen in vervoermiddelen (€ 0,491 mln.) en machines, apparaten en installaties (€ 0,394 mln.) hebben evenals de desinvestering betrekking op Stadsbeheer.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Des- investering	Bijdragen derden	Afwaardering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
<i>Maatschappelijk nut voor 2017</i>							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	87.919					4.175	83.744
Overige materiele vaste activa	6.666					496	6.170
<i>Subtotaal</i>	<i>94.585</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4.671</i>	<i>89.914</i>
<i>Maatschappelijk nut vanaf 2017</i>							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	45.531	11.693		317		989	55.918
Overige materiele vaste activa	4.938	1.946		330		319	6.235
<i>Subtotaal</i>	<i>50.469</i>	<i>13.639</i>	<i>0</i>	<i>647</i>	<i>0</i>	<i>1.308</i>	<i>62.153</i>
Totaal	145.054	13.639	0	647	0	5.979	152.067

De investeringen in grond-, weg en waterbouwkundige werken bestaan voornamelijk uit investeringen in de Noorderbrug (€ 1,692 mln.), het vervangen van openbare verlichting (€ 2,086 mln.) (incl. investeringen met dekking uit reserve overloop!), investeringen in mobiliteit waaronder het internationaal busstation/kwalitatieve impuls Stationsstraat (€ 1,552 mln.) en continueren programma Maastricht/bereikbaar /Zuid Limburg bereikbaar (€ 2,0 mln.), groot onderhoud verhardingen (€ 0,870 mln.) en investeringen in groen waaronder Tapijn (€ 1,337 mln.).

De bijdragen derden betreffen met name de provincie Limburg inzake mobiliteit investeringen.

De investeringen in overige materiele vaste activa bestaan voornamelijk uit investeringen in verkeersregelinstallaties, waaronder verkeersregelinstallaties rondom de Noorderbrug (in totaliteit € 1,874 mln.). De bijdragen derden hebben betrekking op de verkeersregelinstallaties (WOM Belvédère.

In erfpacht uitgegeven gronden incl. parkeergarages

Het volgende overzicht geeft het verloop van de in erfpacht uitgegeven gronden weer:

bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Des- investering	Bijdragen derden	Afwaardering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
In erfpacht gegeven gronden incl. parkeergarages	29.853				29		29.824
Totaal	29.853	0	0	0	29	0	29.824

De afwaardering betreft de afboeking van de boekwaarde van het voormalige erfpachtterrein Laura Staal in verband met omzetting in eigendom.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2020 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Des- investering	Afwaardering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan:						
Deelnemingen	1.331					1.331
Leningen aan:						
Woningcorporaties	5.348				1.828	3.520
Deelnemingen	63.609	2.979			2.689	63.899
Overige verbonden partijen	12.282					12.282
Overige langlopende leningen	9.234				617	8.617
Totaal	91.804	2.979	0	0	5.134	89.649

De investering betreft de in 2020 nieuw verstrekte geldleningen aan Wonen Boven Winkels (€ 2 mln.) en aan Enexis Holding NV (€ 0,979 mln.). Voor een nadere toelichting op de leningenpositie wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Flottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
Grond- en hulpstoffen	179	349
Onderhanden werk, waaronder in exploitatie genomen bouwgronden	12.520	13.127
Totaal	12.699	13.476

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2020 het volgende overzicht worden weergegeven:

<i>bedragen x € 1.000</i>	boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Opbrengsten	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31-12-2020
<i>Programma wijkaanpak</i>							
Brusselsepoort - Winkelcentrum	0	99	99		0		0
Malberg - Herstructurering	-1.061	222	9		-848		-848
Mariaberg - Trichterveld	-514	3	4		-515		-515
Wittevrouwenveld - Essentterrein	2.212	31			2.243	800	1.443
<i>Randwyck</i>							
Randwyck - Ontsluiting	522	-132			390		390
<i>A2</i>							
A2 - Bouwgrondexploitatie		158	158		0		0
A2 - Verwervingen en tijdelijke exploitatie		46	46		0		0
<i>Beatrixhaven</i>							
Beatrixhaven - SBF terrein	197	13	448	-42	-196		-196
Beatrixhaven - LHB Middengebied	3.263	70			3.333		3.333
<i>Overige plannen</i>							
Hagerhof	-383	11		-372	0		0
Ambyerveld	3.455	448	685		3.218	775	2.443
Hoolhoes	-924	412	8	-112	-408		-408
Bedrijvenpark Maastricht Zuid	6.531	137	38	-11	6.641		6.641
Totaal opgenomen onder voorraden	13.298	1.518	1.495	-537	13.858	1.575	12.283
Grondeexploitaties verwerkt onder de voorzieningen:							
<i>Programma wijkaanpak</i>							
Caberg - Malpertius	93	237	105		225	1.276	-1.051
<i>Maastricht - Valkenburg</i>							
Geusselt - Bijzondere doeleinden	3.320	145			3.465	9.045	-5.580
Totaal grondeexploitaties	16.711	1.900	1.600	-537	17.548	11.896	5.652

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 31-12-2020	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat (nominale waarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)
<i>Programma wijkaanpak</i>					
Brusselsepoort - Winkelcentrum	0	573	573	0	0
Malberg - Herstructurering	-848	1.261	413	0	0
Mariaberg - Trichterveld	-515	522	7	0	0
Wittevrouwenveld - Essentterrein	2.243	639	2.082	-800	0
<i>Randwyck</i>					
Randwyck - Ontsluiting	390	6.030	6.420	0	0
<i>A2</i>					
A2 - Bouwgrondexploitatie	0	368	368	0	0
A2 - Verwervingen en tijdelijke exploitatie	0	-59	-59	0	0
<i>Beatrixhaven</i>					
Beatrixhaven - SBF terrein	-196	190		6	6
Beatrixhaven - LHB Middengebied	3.333	3.281	7.282	668	642
<i>Overige plannen</i>					
Hagerhof	0			0	0
Ambyerveld	3.218	1.931	4.374	-775	-730
Hoolhoes	-408	1.334	1.014	88	85
Bedrijvenpark Maastricht Zuid	6.641	8.791	16.257	825	732
Totaal opgenomen onder voorraden	13.858	24.861	38.731	12	735
Grondeexploitaties verwerkt onder de voorzieningen:					
<i>Programma wijkaanpak</i>					
Caberg - Malpertius	225	1.301	250	-1.276	0
<i>Maastricht - Valkenburg</i>					
Geusselt - Bijzondere doeleinden	3.465	7.989	2.409	-9.045	0
Totaal grondeexploitaties	17.548	34.151	41.390	-10.309	735

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar kunnen als volgt gespecificeerd worden:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2020	Balanswaarde 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	29.671		29.671	26.537
Overige verstrekte kasgeldleningen	19.500		19.500	35.500
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0		0	0
Overige vorderingen	31.055	5.948	25.107	24.796
Totaal	80.226	5.948	74.278	86.833

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
Kassaldi	91	114
Banksaldi	152	3.018
Totaal	243	3.132

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	4.417	3.121
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	29.616	41.729
Totaal	34.033	44.850

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2019	ontvangen	toevoegingen	31-12-2020
<i>Europese overheidslichamen:</i>				
Terra Mosana			23	23
<i>Het Rijk:</i>				
TOZO grensondernemers			108	108
<i>Overige Nederlandse overheidslichamen:</i>				
Subsidie stedelijke ontwikkeling	1.000		189	1.189
Boomstructuren Vaeshartelt: Beukenlaan			18	18
Busstation Maastricht	1.932		222	2.154
Wet verplichte GGZ	13	24	27	16
Fietspad Mergelweg			100	100
Routenetwerk fase 2			809	809
Groen gastvrije gordel	176	176		0
Totaal	3.121	200	1.496	4.417

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
Algemene reserve	95.892	112.078
Bestemmingsreserves	76.058	70.737
Gerealiseerd resultaat	7.775	-3.502
Totaal	179.725	179.313

Algemene reserve

De algemene reserve is allereerst noodzakelijk voor het opvangen van tegenslagen en vormt hiermee de kern van het weerstandsvermogen van de gemeente. De algemene reserve is vrij besteedbaar.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
Algemene reserve	500	4.724
Vruchtboomfonds	95.392	107.354
Totaal algemene reserves	95.892	112.078

De afname van de algemene reserve is de onttrekking van het nadelig resultaat 2019 na resultaatbestemming (€ 4,2 mln.) zoals door de raad besloten bij de jaarrekening 2019.

Bij de begroting 2021 heeft de raad besloten om het vruchtboomfonds te benoemen tot algemene reserve.

De mutaties in het vruchtboomfonds betreffen de bijdrage aan de exploitatie en de egaliserende werking van de kapitaallasten waarin ook is opgenomen de bijdrage uit de exploitatie ter dekking van de kapitaallasten investeringen verhardingen (€ 2,5 mln.). Daarnaast is er conform besluitvorming bij de bestuursrapportage voor de invulling van de incidentele dekking 2020 € 9,5 mln. onttrokken uit de reserve zijnde de vrijval investering Noorderbrug, gestort in de voorziening WOM Belvédère (€ 5,551 mln.) en teruggestort vanuit de voorziening MTB (€ 0,064 mln.).

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn onderverdeeld in:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
Egalisatiereserves	15.956	13.545
Financieringsreserves	24.990	25.216
Overige bestemmingsreserves	35.112	31.976
Totaal overige reserves	76.058	70.737

Egalisatiereserves

Egalisatiereserves zijn ingesteld om te komen tot een gelijkmatige verdeling van de kosten.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
Bedrijfsreserves	3.783	3.616
Mecc	10.784	9.341
Organisatieontwikkeling	1.008	580
Overig < € 0,5 mln.	381	8
Totaal egalisatiereserves	15.956	13.545

Onder de egalisatiereserves zijn de bedrijfsreserves opgenomen welke dienen ter egalisatie van de resultaten op apparaatskosten over de verschillende jaren.

Medio 2015 heeft de gemeente Maastricht het eigendom van het MECC-complex, waaronder de hallen, de catering en de kantoren, voor de koopsom van € 25 mln. overgenomen van Annexum. Bij deze overname is tevens besloten dat de gemeente de komende jaren fors gaat investeren in het MECC-complex. Een deel van deze investering wordt gedekt via een huurverhoging. Het overige kan

worden gefinancierd middels het financieel voordeel dat er ontstaat nu de exploitatie van het MECC-complex geheel bij de gemeente als eigenaar ligt. Het financieel voordeel ontstaat (deels) doordat de werkelijke investeringen achterblijven t.o.v. de geprognosticeerde investeringen. Dit voordeel wordt in de reserve gestort. Verder blijft de reserve ook dienen voor het opvangen van de eventuele resultaten van de exploitatie MECC.

De reserve organisatieontwikkeling is ter bekostiging van activiteiten op het gebied van opleiding, vorming en training van personeel en organisatieontwikkeling. De toename in 2020 hangt samen met de onderuitputting op de reguliere budgetten in de exploitatie.

Financieringsreserves

De financieringsreserves zijn bedoeld om (toekomstige) kapitaallasten van investeringen te bekostigen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
Financieringsreserves productiemiddelen	20.773	21.099
Financieringsreserves afschrijvingen	4.217	4.117
Totaal financieringsreserves	24.990	25.216

De financieringsreserves dienen ter vervanging van productiemiddelen, vooral op het gebied van automatisering, met als doel een effectieve en efficiënte ondersteuning van het productieproces. De systematiek behelst dat aankopen worden geactiveerd en de kapitaallasten ten laste van de financieringsreserves productiemiddelen worden gebracht.

Vanaf 1 januari 2017 is ook het activeren van investeringen met maatschappelijk nut verplicht en mogen reserves niet meer in mindering worden gebracht op de investeringen. De financieringsreserves afschrijvingen worden gebruikt om de afschrijvingen van de betreffende investeringen te dekken.

Overige bestemmingsreserves

Voor de overige bestemmingsreserves geldt dat de raad hiervoor al bestemmingen heeft aangegeven. De raad kan deze bestemmingsrichtingen wijzigen. In onderstaande tabel zijn de grootste reserves (groter dan € 0,5 mln.) afzonderlijk opgenomen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
Mobiliteit	3.527	3.497
Stedelijke vernieuwing / ISV	5.137	5.739
Overloopreserve	10.252	7.854
Combinatiefunctie	750	736
Incidentele dekking	0	3.198
Aanloopstraten	546	483
Innovatieopdracht samenleven	783	888
Decentralisaties Sociaal Domein	445	812
Ontwikkeling Maastricht Noord Oost	5.363	370
Sociaal Investerings Fonds (SIF)	1.445	1.955
Speelvoorzieningen	863	864
Groot onderhoud Kumulus/CC	1.223	1.039
Krimpgelden regio	479	1.178
Spaarvariant MTB	847	565
Evenementenfonds	460	626
Overig < € 0,5 mln.	2.992	2.172
Totaal overige bestemmingsreserves	35.112	31.976

Doelstelling van de reserve mobiliteit is het accommoderen van de uitvoering van het mobiliteitsbeleid waarbij, naast het leveren van cofinanciering bij investeringsprojecten, het accent ligt op exploitatie aspecten, i.c. het creëren van een cashflow. De voeding van het mobiliteitsfonds in 2020 bestaat uit de parkeerbijdrageregeling (€ 0,087 mln.) en daarnaast een onttrekking t.b.v. de bijdrage uitbreiding P&R Maastricht-Noord (€ 0,057 mln.).

In de periode 2000 tot en met 2009 ontving de gemeente rijksmiddelen op grond van de wet

Stedelijke Vernieuwing, de zogenaamde ISV-middelen (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing). Over de inzet van de middelen en de te realiseren prestaties werden met het Rijk afspraken gemaakt. Naast de rijksmiddelen stelde de raad ook gemeentelijke middelen beschikbaar.

Tot en met 2014 zijn de niet bestede middelen voor stedelijke vernieuwing, zowel de rijksmiddelen als de gemeentelijke gelden, gestort in diverse voorzieningen (ISV 2000-2004, ISV 2005-2009, ISV Bodem en ISV Fysiek).

Omdat de noodzaak tot verantwoording aan het Rijk is komen te vervallen en vanwege integrale weging en sturing op het 'Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing' zijn de afzonderlijke onderdelen losgelaten en in 2015 samengevoegd tot één Stedelijk vernieuwingsbudget.

In 2020 zijn er onttrekkingen geweest voor Uitvoering Bodemprogramma (€ 0,043 mln.), permanent meten luchtkwaliteit (€ 0,009 mln.), herverdeling woningbouwprogramma (€ 0,4 mln.), boomstructuren Vaeshartelt (€ 0,095 mln.), buitengebied Geul en Maas (€ 0,035 mln.) en rivierpark Maasvallei (€ 0,020 mln.).

Deze reserve overloop wordt gevormd door nog niet ingezette budgetten van een afgesloten dienstjaar. Deze budgetten moeten beschikbaar blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in het daaropvolgende jaar.

De budgetten blijven beschikbaar als hiervoor reeds een collegebesluit is genomen in het dienstjaar of een verplichting jegens derden is aangegaan, waarvan de uitvoering op een later moment zal plaatsvinden. Indien het bedragen betreft die een relatie hebben met grondexploitatieprojecten of infrastructurele werken (veelal incidentele budgetten met langere doorlooptijd) dienen deze beschikbaar te blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in de daaropvolgende jaren.

Aan de reserve combinatiefunctie is vanuit de exploitatie een storting gedaan van € 0,302 mln. In 2020 zijn er onttrekkingen geweest voor professionalisering onderwijs (€ 0,199 mln.), sportmaterialen (€ 0,032 mln.), marketing en communicatie (€ 0,050 mln.), externe buurtsportcoach (€ 0,015 mln.) en diversen (€ 0,007 mln.).

Het saldo van de reserve incidentele dekking is in 2020 ingezet voor de incidentele dekking zoals opgenomen in de begroting 2020.

De reserve aanloopstraten is ingesteld voor het dekken van de kosten van de (vervolg)aanpak kwaliteitsverbetering aanloopstraten. Naast de storting van € 0,140 mln. is er een onttrekking geweest van € 0,077 mln. voor de genoemde kwaliteitsverbetering.

Bij de kaderbrief 2011 en de innovatieopdracht Welzijn en Zorg van mei 2011 is besloten om financiële voordelen, die in aanloop naar het realiseren van de taakstelling geboekt worden, te gebruiken voor de frictiekosten en voor de kosten van ontwikkeling van alternatieve werkwijzen. De onttrekkingen aan de reserve innovatieopdracht samenleven in 2020 betroffen frictiekosten VGZ en formatie (€ 0,76 mln.) en verandermanagement Sociaal Domein (€ 0,030 mln.).

De reserve decentralisaties Sociaal Domein is gecreëerd in aanloop naar de decentralisaties om opstartkosten, investeringen, transformatie en innovaties in het sociale domein te bekostigen. De onttrekkingen in 2020 hebben betrekking op Transformatiekosten (€ 0,164 mln.) meerkosten interim-management (€ 0,028 mln.) en formatie SZ i.v.m. 1G1P1R (€ 0,175 mln.).

De reserve ontwikkeling Maastricht Noordoost betreft het samengesteld bedrag van kosten en opbrengsten in dit gebied (incl. diverse deelprojecten) en dient ter dekking van de toekomstige project-uitgaven. Met de vaststelling van de herijking herstructurering (Raad december 2016) zijn de bestedingsdoelinden herijkt. In 2020 zijn de Tennet gelden gestort (€ 5,525 mln.) en is € 0,532 mln. voor projecten onttrokken.

De reserve Sociaal Investeringsfonds (SIF) is bij de kaderbrief 2014/programmabegroting 2015 ingesteld. Deze reserve is bedoeld om de doelstellingen van de kanteling te realiseren. Dat wil zeggen: het streven om meer algemene voorzieningen voor inwoners te realiseren, waardoor er minder relatief dure individuele voorzieningen nodig zijn. Het fonds is gericht op preventie, het versterken van de burgerkracht en versterken van de eerste lijnszorg. Naast een storting van € 0,2

mln. betreffen de onttrekkingen in 2020 Blauwe Zorg (€ 0,178 mln.), zwerfjongeren time out house (€ 0,160 mln.), kinderboerderijen (€ 0,352 mln.) en diversen (€ 0,020 mln.).

De reserve speelvoorzieningen wordt meegenomen in de raadsnota Beweegvriendelijk Maastricht.

Bij jaarrekening 2017 is besloten om de voorziening groot onderhoud om te zetten in een reserve groot onderhoud CC/Kumulus. Het bedrag in deze reserve is nodig voor het groot onderhoud van de drie culturele instellingen.

De regio Maastricht-Heuvelland ontvangt gedurende de periode 2016-2020 een decentralisatie-uitkering van € 0,844 mln. per jaar in relatie tot de opgave in de regio Maastricht-Heuvelland vanwege de krimp (krimpgelden regio).

Vanuit het oogpunt van kostenoriëntatie wordt de decentralisatie-uitkering aan één gemeente toegekend, die de uitkering ontvangt voor alle gemeenten in de krimpregio, i.c. gemeente Maastricht. Omdat de middelen niet in ieder jaar volledig beschikt en besteed worden, zullen de middelen aan een reserve krimpgelden worden toegevoegd, om besteding over de jaren mogelijk te maken. In 2020 zijn naast een storting van € 0,845 mln. diverse projecten in Maastricht uitgevoerd voor in totaal € 0,708 mln., de overige uitgaven betroffen projecten in de regio.

Het evenementenfonds is ter stimulering van evenementen in de openbare ruimte met een promotioneel karakter, volksevenementen die veel bezoekers trekken of evenementen die breedtesport en breedtecultuur stimuleren. Naast de begrote storting ad € 0,042 mln. is er € 0,209 mln. onttrokken ten behoeve van voorbereidingskosten Koningdag.

Totaaloverzicht mutaties reserves

<i>bedragen x € 1.000</i>	boekwaarde per 1-1-2020	bestemming resultaat 2019	vermindering ter dekking van afschrijvingen	toevoeging	onttrekking	boekwaarde per 31-12-2020
Algemene reserve:						
Algemene reserve	4.724	-4.224	0	0	0	500
Vruchtboomfonds	107.354	0	0	10.960	22.922	95.392
Egalisatiereserves:						
Verkiezingen	0	0	0	376	18	358
Egalisatie- en onderhoudsreserve MECC	9.341	0	0	1.443	0	10.784
Organisatieontwikkeling/frictie/traines	579	0	0	564	135	1.008
Heiligdomsvaart	9	0	0	9	0	18
Reuzenfestival	0	0	0	5	0	5
Bedrijfs/egalisatie reserves	3.616	0	0	1.718	1.551	3.783
Financieringsreserves:						
Productiemiddelen Openbare verlichting	1.172	0	0	700	258	1.614
Productiemiddelen Verkeersregelinstallaties	4.877	0	0	720	1.145	4.452
Financieringsreserve afschrijvingslasten B&O	0	281	14	0	0	267
Productiemiddelen Parkeren	336	0	0	1.258	1.050	544
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport	4.117	0	167	0	0	3.950
Productiemiddelen	14.714	0	0	7.834	8.385	14.163
Overige bestemmingsreserves:						
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	36	0	0	708	519	225
WW reparatie	125	0	0	68	0	193
WA eigen risico	319	0	0	166	0	485
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	126	0	0	0	90	36
Incidentele dekking	3.198	0	0	0	3.198	0
Veiligheidsbeleving	125	0	0	0	125	0
Reserve AirBenB	50	0	0	18	0	68
Aanpak radicalisering / Jihadisme	219	0	0	166	0	385

<i>bedragen x € 1.000</i>	boekwaarde per 1-1-2020	bestemming resultaat 2019	vermindering ter dekking van afschrijvingen	toevoeging	onttrekking	boekwaarde per 31-12-2020
Mobiliteitsfonds	3.497	0	0	87	57	3.527
Wervingsfonds acquisitie	269	0	0	77	125	221
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	483	0	0	140	77	546
Evenementenfonds	627	0	0	42	209	460
Combinatie functie	736	0	0	302	288	750
Jeugdcultuurfonds	181	0	0	0	25	156
Theater: Groot onderhoud	292	0	0	76	0	368
IBOR walmuren/vestingwerken	113	0	0	473	114	472
Reserve groot onderhoud KUM/CC	1.040	0	0	184	0	1.224
Speelvoorzieningen	863	0	0	0	0	863
IBOR groen	0	300	0	0	300	0
Innovatieopdracht Samenleven	888	0	0	0	105	783
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	1.956	0	0	200	711	1.445
Decentralisaties sociaal domein	812	0	0	0	367	445
Spaarvariant MTB	565	0	0	282	0	847
Herstructurering MTB	238	0	0	0	45	193
Intensivering re-integratie	113	0	0	0	113	0
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	272	0	0	38	121	189
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	370	0	0	5.525	532	5.363
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	5.739	0	0	0	602	5.137
Krimpgelden	1.178	0	0	845	1.544	479
Overloop	7.546	140	0	5.338	2.772	10.252
Totaal	182.815	-3.503	181	40.322	47.503	171.950

Voorzieningen

De post voorzieningen is als volgt samengesteld:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
Voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44.1a en 1b)	26.988	21.092
Ter egalisering van kosten (BBV art. 44.1c)	9.925	10.959
Voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven (BBV art. 44.1d)		
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2)	33.048	29.277
Totaal voorzieningen	69.961	61.328

In onderstaande tabel zijn de voorzieningen > € 0,5 mln. opgenomen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Artikel BBV	31-12-2020	31-12-2019
MTB	art.44 lid 1 a,b	3.528	3.592
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	art.44 lid 2	1.467	1.467
IBOR	art.44 lid 1c	3.512	3.876
Onderhoud Geusseltbad	art.44 lid 1c	1.475	1.390
Onderhoud sportaccommodaties	art.44 lid 1c	3.440	3.063
Riolen cf. art. 44 lid 2 BBV	art.44 lid 2	29.278	25.785
Afval cf. art. 44 lid 2 BBV	art.44 lid 2	2.303	2.024
Voormalig personeel Kumulus	art.44 lid 1 a,b	1.114	1.423
Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers	art.44 lid 1 a,b	3.265	2.867
Voorziening Wom Bélvédere	art.44 lid 1 a,b	11.851	6.300
Bouwgrondexploitatie Geusselt	art.44 lid 1 a,b	5.580	5.727
Bouwgrondexploitatie Caberg-Malpertuis	art.44 lid 1 a,b	1.051	1.183
Overig < € 0,5 mln.	div.	2.097	2.631
Totaal		69.961	61.328

Voor een toelichting op de voorziening MTB wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Van het restantbedrag leefbaarheidfonds corporaties/gemeente, dat mede door de corporaties ooit is opgebouwd, worden jaarlijks – beperkt – door de gezamenlijke partijen investeringen gedaan voor de leefbaarheid met de intentie om de nadruk te leggen op de wijken Mariaberg en Pottenberg.

In de voorziening groot onderhoud IBOR worden de middelen voor de uitvoering van de jaarprogramma's (groen/bomen, verhardingen, kunstwerken, vestingwerken en infrastructurele elementen). Het betreft nog uit te voeren werkzaamheden ontstaan door vertragingen in de uitvoering.

De voorziening onderhoud Geusseltbad dient om de kosten van groot (eigenaars)onderhoud te egaliseren en gelijkmatig te verdelen over de tijd. Ieder jaar wordt er een dotatie vanuit de exploitatie gedaan om de voorziening te voeden. De werkelijke onderhoudskosten worden jaarlijks ten laste van de voorziening gebracht. Er is een onderhoudsplanning beschikbaar en deze wordt minimaal 1 keer per vijf jaar door middel van inspecties bijgesteld.

De voorziening onderhoud sportaccommodaties dient ter dekking van niet uitgevoerde/geraamde gebruikers onderhoudskosten buitensport/binnensport en eigenaars onderhoud binnensport.

De voorziening riolen cf. artikel 44 lid 2 van het BBV dient ter dekking van (toekomstige) kapitaallasten van geactiveerde investeringen in het rioolstelsel op grond van het lopende gemeentelijke rioleringsplan (GRP) en GRP's uit het verleden. Daarnaast wordt deze voorziening ook gebruikt voor egaliseren van kosten en opbrengsten.

De voorziening afval cf. artikel 44 lid 2 van het BBV wordt gebruikt voor egaliseren van kosten en opbrengsten.

De voorziening voormalig personeel Kumulus is gevormd op basis van een prognose voor te verwachten voormalig personeelskosten 2017-2026.

De voorziening APPA is gevormd omdat wethouders niet zijn aangesloten bij een pensioenfonds. Gemeenten zijn verplicht voor hun pensioen te sparen. Jaarlijks wordt de contante waarde van de opgebouwde pensioenrechten geactualiseerd. Het verschil tussen deze verplichtingen en de stand van de voorziening wordt jaarlijks via de lopende begroting geneutraliseerd.

De gemeente Maastricht vormt een vangnet voor eventuele toekomstige tekorten WOM Belvédère. Deze voorziening is in 2016 gevormd ten laste van het vruchtboomfonds zonder de rentebijdraging aan te passen. Op basis van de jaarlijkse herrekening dient de voorziening van € 6,3 mln. verhoogd te worden naar € 11,851 mln. De stijging van € 5,551 mln. wordt conform bestendige gedragslijn voorgefinancierd via het Vruchtboomfonds.

Bij het opnieuw waarderen van de grondexploitaties als gevolg van de stedelijke herprogrammering in 2011, is er een verliesvoorziening voor de bouwgrondexploitatie Geusselt getroffen. Daar waar de boekwaarde van de verliesvoorziening groter is dan de boekwaarde van bijbehorende project, dient voor het verschil een werkelijke voorziening getroffen te worden. Op basis van de hercalculatie is in 2020 € 0,147 mln. onttrokken.

Voor de bouwgrondexploitatie Caberg-Malpertuis is in 2020 € 0,132 mln. onttrokken.

Totaaloverzicht mutaties voorzieningen

bedragen x € 1.000	programma	boekwaarde per 1-1-2020	toevoeging	vrijval	aanwending	boekwaarde per 31-12-2020
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44. 1a en 1b):						
APPA	0	2.867	423	0	25	3.265
Voorziening WOM Belvédère	0	6.300	5.551	0	0	11.851
MTB	0	3.592	0	64	0	3.528
Voormalig personeel	5	1.423	0	0	310	1.113
Bouwgrondexploitatie Geusselt	8	5.727	0	0	147	5.580
Bouwgrondexploitatie Caberg-Malpertuis	8	1.183	0	0	132	1.051
Bouwgrondexploitatie Brightlands MHC	8	0	400	0	0	400
Afkoop woningbouwinitiatieven	8	0	200	0	0	200

<i>bedragen x € 1.000</i>	programma	boekwaarde per 1-1-2020	toevoeging	vrijval	aanwending	boekwaarde per 31-12-2020
Voorzieningen ter equalisatie van kosten (BBV art. 41.1c):						
Vangnet MJOP-BOG	0	1.074	0	0	921	153
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	0	549	2.008	0	2.362	195
Afkoop onderhoud VRI's	2	288	0	0	22	266
Onderhoud fietsenstalling station	2	93	47	0	0	140
IBOR verhardingen	2	2.292	200	0	1.410	1.082
IBOR kunstwerken	2	1.377	601	0	46	1.932
IBOR infrastructurale werken	2	206	0	0	105	101
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleedclubgebouwen (eigenaar)	5	496	154	0	86	564
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	5	655	308	0	42	921
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	5	1.612	978	0	1.070	1.520
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleedclubgebouwen (gebruiker)	5	168	32	0	55	145
Sportinventaris binnensportaccommodaties	5	131	197	0	38	290
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	5	1.390	277	0	193	1.474
Jachthaven St.Pieter	5	287	42	0	0	329
Friciekosten afstoten gymzalen	5	108	0	0	38	70
Onderhoud stadion Geusselt	5	233	130	0	17	346
IBOR groen/bomen	5	0	728	0	331	397
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):						
Voorziening riolen cf. art 44 lid 2 BBV	7	25.785	5.306	0	1.814	29.277
Voorziening afval cf. art 44 lid 2 BBV	7	2.025	891	0	612	2.304
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	8	1.467	0	0	0	1.467
Totaal		61.328	18.473	64	9.776	69.961

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	6.667	7.333
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	298.440	248.189
- openbare lichamen	47.857	49.784
Waarborgsommen	693	658
Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	1.074	1.172
Totaal	354.731	307.136

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar over het jaar 2020:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2019	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2020
Onderhandse leningen	350.966	72.000	24.342	398.624
Waarborgsommen	658	54	19	693
Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	1.172		98	1.074
Totaal	352.796	72.054	24.459	400.391

Een nadere toelichting op de schuldpositie is opgenomen in de paragraaf financiering. De rentelast op de vaste schulden bedraagt € 4,849 mln.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	115.256	172.346
Overlopende passiva	64.015	43.511
Totaal	179.271	215.857

Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
Overige kasgeldleningen	57.500	117.500
Banksaldi	1.432	0
Overige schulden	56.324	54.846
Totaal	115.256	172.346

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	29.317	27.204
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	11.867	3.909
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	2.712	12.398
Totaal	43.896	43.511

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel zijn onderstaand gespecificeerd:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2019	ontvangen	vrijgevallen	31-12-2020
<i>Europese overheidslichamen:</i>				
Heroïne experiment	0	579	553	26
Project SOIL	33			33
Geluidsanering Wilhelminasingel	52	25		77
<i>Het Rijk:</i>				
SPUK 2019-2022	75	1.200	1.149	126
Sanering Verkeerslawaaï	228	901	446	683
OHB regeling COA	0	988	129	859
Onderwijsachterstanden	338	3.216	2.250	1.304
Verwarde personen	41	192		233
Reductie energieverbruik		571		571
Geluidsisolatie Meerssenerweg		37		37
Geluidsisolatie Akersteenweg		80		80
Huiselijk geweldkennis GIA		28	11	17
Geluidssanering overig Maastricht		331		331
Huisvesting kwetsbare personen		1.165		1.165
Verbeterplan Jeugdbescherming		83		83
MKB deals		328		328
Warmtetransitie (EAW) 2020		20		20
Transformatie jeugd	1.260	559		1.819

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2019	ontvangen	vrijgevallen	31-12-2020
E -art	41		41	0
Versterking radicalisering		436	380	56
Nazorg ex-gedetineerden	73		73	0
Kinderopvangtoeslag affaire		28		28
TOZO uitvoeringskosten		6.616	6.616	0
TOZO uitkeringskosten		591		591
Participatie budget inburgering	8	1		9
<i>Overige Nederlandse overheidslichamen:</i>				
Provinciale subsidie mobiliteit (BDU)	434	135	34	535
Subsidie Mariaberg	500			500
Sociale Veiligheid	67			67
Centrum seksueel geweld	115			115
Rivierpark Maasvallei	0	810		810
Warmtenet	20		20	0
Expat Center	22	300		322
Groen Gastvrije gordel		40		40
GIP	69	-38	8	23
Boomstructuren Vaeshartelt	80		80	0
Saneren manege Derks	28			28
Restauratie monumenten	154	86	161	79
SVREZL	11			11
Vliegwielpjecten	14			14
Maatsch. Progr. Archeologie	3			3
Maastricht International Centre		538	306	232
Procesmiddelen BGM		166	61	105
Banka Studios		180		180
Cultuur aanbod interne studentensteden	11			11
E-carshare	15		15	0
Slimme laadpleinen	64			64
Versterking aanpak ondermijning	153	99		252
Totaal	3.909	20.291	12.333	11.867

Gewaarborgde geldleningen

De stand van de gewaarborgde geldleningen bedroeg ultimo 2020 € 871,341 mln. waarvan € 864,560 mln. met Wsw-borg en € 6,875 mln. een hypotheekrecht kennen. Voor een nadere toelichting op de gewaarborgde geldleningen wordt verwezen naar bijlage 4.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Samenwerkingsovereenkomst Q-park

Verder is bij raadsbesluit van 29 oktober 2002 de gemeente een samenwerkingsovereenkomst met Q-park aangegaan rondom parkeren voor de periode 2003 tot 2033. Op basis van de huidige inzichten moet de gemeente bij beëindiging van deze overeenkomst ultimo 2032 een bedrag voor gedane investeringen aan Q-park te vergoeden van € 41,4 mln. Aangezien in de overeenkomst is opgenomen dat Q-park zorgt voor alle onderhoud en instandhouding van alle parkeergarages, wordt ervan uitgegaan dat deze hun waarde houden. Periodiek, dat wil zeggen een keer in de 5 jaar, wordt hiertoe wel getoetst of de boekwaarde nog minimaal met de marktwaarde in overeenstemming is.

Overige contractuele verplichtingen

De overige contractuele verplichtingen bedragen in totaal circa € 25 mln. en betreffen voornamelijk meerjarige onderhouds-, schoonmaak- en ICT-contracten.

Verstreckte garantstelling onrendabele top grondexploitatie (grondexploitatie) Belvédère

In de raad van juni 2013 is de herijking grondexploitatie Belvédère vastgesteld. Deze grondexploitatie liet over een looptijd van 10 jaren een geprognosticeerde onrendabele top zien in een bandbreedte

van ongeveer € 70 tot 80 mln. Een onrendabele top in een orde van grootte waarvan ook reeds sprake was bij de start van het project in 2004. De geprognosticeerde onrendabele top is verklaarbaar in relatie tot de diepgang van de opgave waar we voor staan en is fors, afgezet tegen de andere opgaven waar Maastricht voor staat. Er is een aantal oplossingsrichtingen in beeld gebracht om deze grondexploitatie beheersbaar te krijgen en te houden. Het MJIP fungeert als ultiem vangnet. De omvang van deze achtervang is afhankelijk van het verloop van de grondexploitatie en de resultaten van de oplossingsrichtingen. Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grondexploitatie zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat gebeurt jaarlijks in juni/juli. De grondexploitatie 2020 sloot met een onrendabele top van € 20,9 mln.

In de aankomende grondexploitatie 2021 zijn de plannen met de cijfers rondom Sappi Zuidwest en Landbouwbelaan verwerkt conform raadsbesluit van 27 oktober 2020. Per saldo neemt de onrendabele top toe met € 6,9 mln. naar € 27,8 mln., grotendeels veroorzaakt door de planontwikkeling Sappi Zuidwest.

Alhoewel er een overzichtelijke en beheersbare situatie lijkt te zijn ontstaan, betekent dit allerm minst dat we er zijn: de grondexploitatie bevat nog een aantal positieve aannames die de komende jaren waargemaakt moeten worden. En er worden majeure ontwikkelingen voorbereid, zoals het project Sphinx Noord (ondergrondse parkeergarage met ruim 200 woningen). Daardoor blijft een strakke aansturing en de noodzaak van de financiële achtervang onverkort overeind.

Decentralisaties

Evenals bij alle andere gemeenten in Nederland, zijn in 2015 taken op het gebied van jeugd, zorg en werk overgeheveld van het Rijk, de Provincie en de zorgverzekeraars naar de gemeente Maastricht. Voor de inkoop van jeugdhulp hebben de 16 gemeenten in Zuid-Limburg gekozen voor gezamenlijke inkoop via een centrumgemeenteconstructie waarbij de gemeente Maastricht optreedt als centrumgemeente. Voor de inkoop van Beschermd wonen is de gemeente Maastricht door het Rijk aangewezen als centrumgemeente voor de gemeenten Maastricht-Heuvelland en Westelijke Mijnstreek. Voor de overige nieuwe taken WMO geldt dat de gemeente Maastricht de inkoop verzorgt voor Maastricht en Heuvelland.

In 2019 zijn via het proces van bestuurlijke aanbestedingen de contracten met aanbieders afgesloten voor het jaar 2020. Verder bestaat de mogelijkheid om eenmaal per jaar nieuwe aanbieders te contracteren. Deze dienstverleningsovereenkomsten (DVO) 2020 hebben het karakter van een raamovereenkomst. De toeleiding bepaalt voor een belangrijk deel hoeveel en welke arrangementen (producten) worden ingezet. De burger bepaalt op basis van het uitgangspunt van keuzevrijheid zelf welke dienstverlener zijn voorkeur heeft. Deze werkwijze is in 2020 toegepast ten behoeve van contracten 2021. Wel kan het zo zijn dat op basis van een evaluatie van de zorginkoop voor bepaalde zorgproducten voor 2021 tot een andere inkoop- of financieringswijze wordt besloten. Daarnaast wordt in 2021 gewerkt aan de volgende aanbestedingen Gesloten en Intensieve Klinische Jeugdhulp, ambulante jeugdhulp en Wmo.

2.3.3 Toelichting overzicht baten en lasten

In hoofdstuk 2 is onder ieder programma een toelichting op de belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten van het betreffende programma opgenomen. Samengevat kan de volgende analyse worden gegeven:

Toelichting overzicht baten en lasten				Resultaat
				2020
x € 1.000				
Algemene middelen				
Lokale heffingen				2.935 N
Algemene uitkering				7.247 V
Treasury				705 N
Dividend BNG Bank en Enexis				444 N
Onvoorzien/risicobuffer				1.648 V
Subtotaal algemene middelen				4.811 V
Kosten overhead				
Subtotaal kosten overhead				1.118 N
Programma's				
1 Veiligheid				1.298 V
2 Verkeer, vervoer en waterstaat				3.500 V
3 Economie				207 V
4 Onderwijs				748 V
5 Sport, cultuur en recreatie				1.830 V
6 Sociaal domein				2.934 V
7 Volksgezondheid en milieu				21 N
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				8.757 V
0 Bestuur en ondersteuning				5.805 V
Subtotaal taakvelden				25.058 V
Mutaties reserves				
Storting				13.060 N
Onttrekking				7.038 N
Subtotaal mutaties reserves				20.098 N
Heffing vennootschapsbelasting				
Lasten				916 N
Baten				0 N
Subtotaal heffing vennootschapsbelasting				916 N
Gerealiseerd resultaat				7.737 V

Hierna wordt kort op de belangrijkste posten van het rekeningresultaat ingegaan.

Algemene middelen

Lokale heffingen

Het nadelig resultaat € 2,935 mln. is als volgt te specificeren naar onderstaande belastingssoorten.

Lokale heffingen				
x € 1.000				
	Begroting	Rekening	Resultaat	
	2020, na	2020	2020	
	wijziging			
Onroerend zaakbelasting	-33.477	-33.918	441 V	
Parkeerbelasting	-9.300	-6.072	3.228 N	
Hondenbelasting	-794	-749	45 N	
Reclamebelasting	-765	-713	52 N	
Precariobelasting	-737	-711	26 N	
Lasten en heffing invordering	288	313	25 N	
Totaal lokale heffingen	-44.785	-41.850	2.935 N	

Een nadere toelichting treft u aan in de paragraaf lokale heffingen.

Algemene uitkering

Het totale voordeel op de algemene uitkering bedraagt € 7,247 mln. Dit voordeel wordt veroorzaakt door de compensatie voor de financiële effecten van de coronamaatregelen van € 9,324 mln. Op de reguliere algemene uitkering is sprake van een nadeel van € 2,077 mln.

Treasury

Door enerzijds een lagere marktrente dan begroot (waardoor goedkoop financieringen konden worden aangetrokken) en door een lager dan verwacht volume aan nieuw aan te trekken leningen, is er een voordeel behaald op de rentelasten. De lagere rente heeft ook geleid tot een lagere omslagrente. Dit nadeel op het taakveld treasury leidt bij andere taakvelden tot voordelen omdat kapitaallasten hierdoor lager zijn. Een nadere toelichting treft u aan in de paragraaf financiering.

Dividend BNG Bank en Enexis

Dit betreft het nettoresultaat van dividend BNG Bank en Enexis aandelen.

Onvoorzien

Hierna volgt een overzicht aanwending post onvoorzien en risicobuffer.

Post onvoorzien en risicobuffer				Mutaties
				2020
	x € 1.000			
Begroot				2.569 V
Opstartplan binnenstad/voetgangzone (corona)				337 N
Huurkijwitschelding 2020 (corona)				506 N
Herstel walmuur				46 N
Werkgeversbijdrage FNV				32 N
Totaal				1.648 V

Programma's

Programma 1 Veiligheid

Het voordelige resultaat van het programma 1 Veiligheid wordt voornamelijk veroorzaakt door een voordeel op de apparaatskosten van € 0,499 mln. als gevolg van het niet of slechts deels invullen van een aantal vacatures en de uitkering van boekwinst kazerne Maastricht-Zuid (€ 0,595 mln.) door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Programma 2 Verkeer en vervoer

Het voordelige resultaat van het programma 2 Verkeer en vervoer wordt onder meer veroorzaakt door lagere kapitaallasten ad € 0,574 mln. als gevolg van het achterblijven van verwachte investeringen en een lagere rente alsmede extra opbrengsten verhardingen, eigen bijdragen en schadeverhaal die na aftrek van de lasten leiden tot een voordeel van € 0,714 mln.

Op het taakveld parkeren leiden de niet begrote erfpacht van Stadspark ad € 0,478 mln. en het alsnog innen van Duitse naheffingen uit 2019 ad € 0,354 mln. tot voordelen. Verder waren de lasten inzake straatparkeren als gevolg van de daling van het aantal parkerende bezoekers door corona lager (€ 0,475 mln.)

Programma 3 Economie

De coronacrisis leidt in 2020 tot minder toeristen en daarmee ook tot een lagere toeristenbelasting van € 1,897 mln. Afrekeningen toeristenbelasting over voorgaande jaren leiden een hogere opbrengst (€ 0,637 mln.) waardoor op de toeristenbelasting een nadeel wordt gerealiseerd van € 0,928 mln.

Corona zorgt voor een hoger risico op oninbaarheid van de reclame-inkomsten hetgeen heeft geleid tot de vorming van een voorziening van € 0,450 mln. Koningsdag en andere evenementen gingen als gevolg van corona niet door waardoor een voordeel op de lasten ontstaat van € 0,728 mln.

Op het taakveld economische ontwikkeling was sprake van een voordeel op de lasten van € 0,986 mln. waarvoor een belangrijk deel is veroorzaakt doordat het project Maastricht International Centre als gevolg van het afhaken van de provincie Limburg als subsidiegever niet is doorgegaan.

Programma 4 Onderwijs

Het voordelig resultaat op programma 4 Onderwijs wordt in belangrijke mate veroorzaakt door lagere kapitaallasten ad € 0,343 mln. als gevolg van het achterblijven van verwachte investeringen en een lagere rente en lagere uitgaven ad € 0,161 mln. omdat het proces om op een interactieve manier met het veld tot een gedragen Educatieve Agenda Maastricht (EAM) te komen door corona vertraging heeft opgelopen.

Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

Het voordeel op programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie wordt onder meer veroorzaakt door lagere apparaatskosten ad € 0,585 mln. hetgeen een gevolg is van het niet of slechts deels invullen van vacatures.

De werkzaamheden aan de walmuur en vestingwerken hebben in 2020 niet volledig plaatsgevonden waardoor de lasten € 0,456 mln. lager zijn en de verbouwing van Centre Céramique is nog niet afgerond en loopt nog door in 2021 (lagere lasten in 2020 € 0,862 mln.).

Bij de sportaccommodaties leidt corona tot lagere inkomsten (nadeel € 0,690 mln.). De lasten op het taakveld sportbeleid en –activering zijn (in totaal € 1,000 mln.) lager hetgeen onder meer is veroorzaakt door hogere bijdragen van derden, een bijdrage uit het sociaal domein voor de programma's gezondheid en meer bewegen voor ouderen en lagere uitgaven als gevolg het niet doorgaan van evenementen door corona.

In het resultaat programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie zijn ook de resultaten van de culturele instellingen opgenomen. Corona had in 2020 een grote impact op deze instellingen. Bij Centre Céramique, Kumulus en Natuurhistorisch museum is met name als gevolg van lagere inkomsten (bijv. cursusgelden) over 2020 sprake van een nadelig resultaat van € 0,432 mln.

Bij het Theater leidt corona eveneens tot een forse daling van de inkomsten. Daar staan lagere lasten inzake de programmering tegenover. Van het Fonds Podiumkunsten is een bijdrage ontvangen ter compensatie van de niet gerealiseerde inkomsten.

Programma 6 Sociaal Domein

Het voordelig resultaat op programma 6 Sociaal Domein is als volgt opgebouwd:

Samenkracht en burgerparticipatie	€ 2,633 mln. V
Wijkteams (excl. toegang jeugd, begeleiding en beschermd wonen)	€ 1,468 mln. V
WMO	€ 1,349 mln. N
Jeugd	€ 3,974 mln. N
Participatie (werk en WSW)	€ 1,036 mln. N
Participatie (inkomen, BUIG)	€ 0,750 mln. V
(Maatschappelijke) opvang	€ 0,663 mln. V
Vrijval nog niet bestede rijksbijdrage uitvoeringskosten TOZO	€ 4,010 mln. V
Overige	€ 0,231 mln. N

De beschikbare middelen voor onder meer vrijwilligers, vluchtelingen, inburgering, innovatie, toezicht kinderopvang op het taakveld samenkracht en burgerparticipatie zijn in 2020 niet volledig ingezet.

Het voordeel op de wijkteams wordt voornamelijk veroorzaakt doordat een deel van de consultants in 2020 is ingezet voor de uitvoering van TOZO. De betreffende personeelslasten zijn ten laste van de hiervoor van het Rijk ontvangen bijdrage gebracht waardoor de lasten op dit taakveld lager uitvallen.

Bij de uitvoering van de WMO zet de volumeontwikkeling bij huishoudelijke hulp in 2020 door en leidt dit tot hogere lasten ad € 1,771 mln. Afrekeningen over voorgaande jaren leiden bij begeleiding tot een voordeel van € 0,533 mln.

Er is meer besteed aan de innovatie van jeugdhulp. Een deel van de hogere lasten wordt gedekt door bijdragen van andere gemeenten in Zuid-Limburg waardoor dit per saldo leidt tot een nadeel van € 0,540 mln. De uitgaven voor behandeling en begeleiding van jeugdigen zijn in 2020 € 1,981 mln. hoger dan geraamd. Op het onderdeel geëscaleerde jeugdzorg is sprake van een nadeel van € 0,786

mln. veroorzaakt door hogere uitgaven voor crisishulp, verblijf en pleegzorg. De uitgaven voor jeugdbescherming en –reclassering zijn daarentegen lager dan geraamd.

Bij de MTB is sprake van meerkosten in verband met corona van € 1,445 mln. Als gevolg van de coronamaatregelen zijn re-integratietrajecten niet of slechts deels uitgevoerd hetgeen heeft geleid tot lagere lasten (€ 0,436 mln.).

Bij de BUIG leiden hogere inkomsten uit verhaal, terugbetalingen en aflossingen en definitieve vaststelling van het budget door het Rijk tot een voordeel van € 0,740 mln.

Bij (maatschappelijke) opvang is sprake van een voordeel dat met name is veroorzaakt doordat de bij de septembercirculaire 2020 beschikbaar gestelde extra bijdragen van het Rijk niet volledig zijn ingezet.

Voor de uitvoering van TOZO is van het Rijk een bijdrage ontvangen. Die bijdrage is hoger dan de in 2020 voor de uitvoering gemaakte lasten. Omdat hier formeel geen sprake is van een verplichting dient die hogere bijdrage vrij te vallen. Omdat in 2021 en mogelijk zelfs de jaren daarna nog kosten zullen worden gemaakt voor de afwikkeling van TOZO wordt voorgesteld de vrijval via de resultaatbestemming 2020 aan de reserves toe te voegen.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Op dit programma is sprake van netto hogere lasten voor jeugdgezondheidszorg als gevolg van zwaardere indicering ad € 0,273 mln. en lagere kapitaallasten door het achterblijven van verwachte investeringen en de lagere rente (€ 0,330 mln.). Op het taakveld afval is een nadeel gerealiseerd van € 0,430 mln. hetgeen voornamelijk is veroorzaakt door hogere kosten afvalverwerking en lagere opbrengsten uit afvalstromen. Op dit taakveld was verder sprake van hogere reinigungsheffingen door areaalontwikkeling woningen en opbrengsten voorgaande jaren en toename opbrengsten restzaken door extra aanbod van restafval als gevolg van corona.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het voordelig resultaat programma 8 bestaat voornamelijk uit de van Tennet ontvangen middelen (€ 5,525 mln.) voor wijkaanpak/herstructurering die in de reserve herijking herstructurering worden gestort en bij de begroting achterblijvende uitgaven inzake stedelijke vernieuwing en krimpgelden (€ 2,486 mln.).

Op de grondexploitaties is een voordeel gerealiseerd van € 0,308 mln. (saldo winstnemingen en vorming verliesvoorziening). De kapitaallasten zijn € 0,745 mln. lager door het achterblijven van verwachte investeringen en als gevolg van de lagere rente. Omdat er in 2020 verhoudingsgewijs meer aanvragen voor kleine verbouwingen zijn ontvangen, is sprake van een nadeel van € 0,332 mln.

Programma 0

Het voordelig resultaat op programma 0 wordt grotendeels veroorzaakt door het nog niet doorvoeren van een op taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden geraamde storting van € 9,534 mln. in de reserve kapitaallasten ter dekking van de kapitaallasten MECC. De geraamde onttrekking aan de reserve heeft in 2020 overigens eveneens niet plaatsgevonden.

Met betrekking tot diverse vastgoedobjecten is geconstateerd dat economische levensduur langer is dan eerder werd verondersteld. Dit onder meer als gevolg goed onderhoud. Besloten is om voor deze objecten de afschrijvingstermijn te verlengen met als gevolg lagere kapitaallasten (€ 0,582 mln.). Verder leidt de lagere rente tot lagere kapitaallasten (€ 0,212 mln.).

Over de jaren 2015-2019 is met betrekking tot de producten bijzondere bijstand en re-integratie een suppletieaangifte btw ingediend die heeft geleid tot een bate van € 0,495 mln.

Aan de voorziening WOM die gevormd is voor eventuele toekomstige tekorten WOM Belvédère is in 2020 ruim € 5,5 mln. toegevoegd.

Als onderdeel van de coronamaatregelen heeft huurkijtschelding aan Muziekgieterij en Lumière plaatsgevonden (€ 0,322 mln.). Verder is sprake van een additionele storting in de voorziening dubieuze debiteuren van € 0,297 mln. ten behoeve van de als gevolg van corona vastgestelde

huurkortingsregeling. Corona heeft verder geleid tot een daling van het aantal aanvragen van producten bij burgerzaken waaronder rijbewijzen, identiteitsbewijzen en paspoorten (netto nadeel € 0,307 mln.).

Mutaties reserves

Bij de totstandkoming van het gerealiseerd rekeningresultaat is een aantal stortingen en onttrekkingen gerealiseerd. De stortingen en onttrekkingen zijn in belangrijke mate al voorzien bij begroting of gebaseerd op specifieke besluitvorming. Een overzicht van de mutaties per reserves treft u aan in de toelichting op de balans.

Per saldo is er € 13,060 mln. meer gestort dan bij de begroting was voorzien en is er voor een bedrag van € 7,038 mln. minder onttrokken aan de reserves dan bij de begroting werd voorzien. De verschillen ten opzichte van de begroting zijn in de volgende tabel gespecificeerd.

Afwijkingen mutaties reserves ten opzichte van begroting			Stortingen	Onttrekkingen
	x € 1.000			
Vruchtboomfonds			64 N	5.551 V
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc			27 N	9.534 N
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees			212 N	217 N
Bedrijfs/egalisatiereserves			1.719 N	46 V
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport				227 N
Productiemiddelen			2 N	129 N
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten			243 N	54 V
WW reparatie			57 V	125 N
Mobiliteitsfonds			11 V	229 N
Evenementenfonds				459 N
IBOR walmuren/vestingwerken				457 N
Reserve groot onderhoud KUM/CC				862 N
Innovatieopdracht Samenleven				367 N
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur				309 N
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost			5.525 N	162 V
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV				1.748 N
Krimpgelden				479 N
Overloop			5.338 N	2.359 V
Overigen			2 V	68 N
Totaal specifieke besluitvorming			13.060 N	7.038 N

Bij het vruchtboomfonds is sprake van een niet geraamde onttrekking van € 5,551 mln. ter dekking van een storting in de voorziening WOM Belvédère. Daarnaast is vanuit de voorziening MTB € 0,064 mln. teruggestort.

Er is in 2020 minder onttrokken aan de egalisatie- en onderhoudsreserve MECC omdat de werkelijke investeringen achterblijven ten opzichte van de geprognosticeerde investeringen.

De reserve organisatieontwikkeling/frictie/trainees dient ter bekostiging van activiteiten op het gebied van opleiding, vorming en training van personeel en organisatieontwikkeling. De hiervoor beschikbare budgetten zijn in 2020, mede als gevolg van corona, niet volledig ingezet. Dit leidt tot zowel een lagere onttrekking als een hogere dotatie aan de reserve.

Aan de financieringsreserve afschrijvingslasten sport en de reserve productiemiddelen is in 2020 minder onttrokken in verband met achterblijvende investeringen.

In veel gevallen is er sprake van projecten waarvan de feitelijke besteding een doorlooptijd hebben die over de begrotingsjaren heenloopt. Hierdoor wordt de raming van de inzet bemoeilijkt. Dit is onder meer van toepassing op de reserves Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten, WW-reparatie, mobiliteitsfonds, IBOR walmuren/vestingwerken, groot onderhoud KUM/CC, innovatieopdracht samenleven, Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur, stadsvernieuwing/ stedelijke vernieuwing ISV en krimpgelden.

Aan de reserve evenementenfonds is als gevolg van het niet doorgaan van Koningsdag minder onttrokken.

Van Tennet zijn in 2020 middelen ontvangen voor wijkaanpak/herstructurering. Deze zijn in de reserve gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost gestort.

De reserve overloop wordt gevormd door nog niet ingezette budgetten van een afgesloten dienstjaar. Deze budgetten moeten beschikbaar blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in het daaropvolgende jaar. In 2020 is daarom sprake van een hogere onttrekking aan deze reserve. De stortingen in de reserve overloop betroffen:

Reserve overloop				Stortingen
				2020
	<i>x € 1.000</i>			
Budgetten vluchtelingen en inburgering				603 N
Middelen decembercirculaire 2020 corona-compensatie re-integratie en schulden				597 N
Maastricht International Centre				575 N
Voorstellingen Theater				533 N
Budgetten nachtopvang/opvang dak- en thuislozen				504 N
Budgetten Veilig Thuis				444 N
Bijdrage fonds podiumkunsten (compensatie corona) voor Lumiere, Muziekgieterij en het theater				267 N
Burgerparticipatie				226 N
Budget 'Burgerbegroting'				150 N
Budget leuning en sierhekwerken				150 N
Vroeg signalering betalingsachterstanden				130 N
Project 'Waardering gebruiksovervlakke				117 N
Voetgangersplan binnenstad				100 N
Impuls creatieve maakindustrie				99 N
ANWB-bewegwijzering				95 N
Experiment gesloten coffeeshop				85 N
Beleidsonderzoeken				83 N
Werkbudget milieu				79 N
Armoedeplan				68 N
Impulsgelden popsector/culturele ketens				65 N
Werkbudget economie				63 N
Startups, broedplaatsen en incubator				61 N
Raadsinformatiesysteem				60 N
Diversen				184 N
Totaal				5.338 N

Heffing vennootschapsbelasting

De gemeente Maastricht is vanaf 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Aanslagen vennootschapsbelasting over de jaren 2016 tot en met 2020 leiden tot een last van in totaal € 0,916 mln. in 2020.

Incidentele baten en lasten

Een belangrijk financieel uitgangspunt voor het provinciaal toezicht is een reëel sluitende begroting. Dit houdt in dat bij de begroting aangegeven dient te worden of de begroting in evenwicht is, dat wil zeggen dat de jaarlijks terugkerende lasten zijn gedekt door jaarlijks terugkerende baten. Ook bij de jaarrekening moet hierin inzicht worden gegeven. De gerealiseerde baten en lasten dienen structureel in evenwicht te zijn.

Incidentele baten en lasten bedragen x€ 1.000	Rekening 2020	Waarvan incidenteel	Waarvan structureel
Lasten			
Programma 1 Veiligheid	16.921	1.548	15.373
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	24.404	1.003	23.401
Programma 3 Economie	7.980	450	7.530
Programma 4 Onderwijs	11.814	736	11.078
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	42.059	53	42.006
Programma 6 Sociaal domein	275.768	24.820	250.948
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	37.064	2.315	34.749
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	15.936	3.982	11.954
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	96.815	8.045	88.770
Totaal lasten (excl. toevoegingen reserves)	528.761	42.952	485.809
Baten			
Programma 1 Veiligheid	2.208	1.271	937
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	6.053	1.772	4.281
Programma 3 Economie	6.118	0	6.118
Programma 4 Onderwijs	5.433	785	4.648
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	7.111	632	6.479
Programma 6 Sociaal domein	96.466	20.984	75.482
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	41.498	635	40.863
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	13.494	7.842	5.652
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	350.786	9.694	341.092
Totaal baten (excl. onttrekkingen reserves)	529.167	43.615	485.552
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	406 V	663 V	257 N
Toevoeging reserves	40.317	40.317	0
Onttrekking reserves	47.686	47.505	181
Gerealiseerd resultaat	7.775 V	7.851 V	76 N

Voorgaande overzicht laat een structureel nadelig resultaat zien van € 0,076 mln. Hierbij merken wij op dat hierbij sprake is van een vertekend beeld omdat lagere opbrengsten als gevolg van corona (bijv. de lagere opbrengsten uit parkeerbelastingen en toeristenbelastingen) op basis van het BBV niet in dit overzicht zijn verwerkt. Het overzicht bevat namelijk uitsluitend de gerealiseerde (incidentele) baten en lasten. Indien we de lagere opbrengsten wel zouden betrekken bij de beoordeling van het structurele resultaat zou dit leiden tot een positief structureel resultaat.

Voor de specificatie per programma van de incidentele baten en lasten wordt verwezen naar de overzichten hierna. Voor de onttrekkingen en stortingen per reserve wordt verwezen naar het overzicht van reserves en voorzieningen.

Incidentele lasten

Toelichting incidentele lasten groter dan € 100.000	incidentele last 2020 (x € 1.000)
Programma 1 Veiligheid	
Kosten FLO	517
Coronakosten openbare orde, crisisbeheersing en veiligheid	159
Radicalisering	629
Veiligheidsbeleving	121
Aanpak ondermijning	122
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	
Schades verkeersregelinstallaties	183
Schades openbare verlichting	378
Kabels en leidingen	796
Vrijval voorziening Duitse naheffingen	-354
Programma 3 Economie	
Storting voorziening dubieuze debiteuren vanwege reclame-inkomsten (corona)	450
Programma 4 Onderwijs	
Afboeking boekwaarde diverse panden i.v.m. verkoop	736
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	
Onderhoud walmuren vestingwerken (gedekt uit reserve)	114
Materiële kosten corona (beschermingsmiddelen e.d.)	140
Groepsdetacheringen groenvoorzieningen	-201
Programma 6 Sociaal Domein	
Uitgaven ten laste van SIF	249
Uitgaven ten laste van reserve decentralisaties	367
Transformatiefonds jeugd	1.056
Uitgaven ten laste van reserve innovatie	106
Incidenteel raadsbudget re-integratie	373
Afwikkeling voorgaande jaren samenkracht en burgerparticipatie	-103
Afwikkeling voorgaande jaren maatwerkdienstverlening 18+	612
Afwikkeling voorgaande jaren maatwerkdienstverlening 18-	-151
Geëscaleerde zorg 18+ afwikkeling voorgaande jaren	364
Nachtopvang hogere kosten corona	107
Bijdrage exploitatietekort MTB als gevolg van corona	1.444
Maatschappelijke opvang, afdracht coronacompensatie aan Westelijke mijnstreek	576
Hogere kosten Wmo en jeugdzorg a.g.v. corona	2.126
Uitgaven ten laste van de reserve vluchtelingen	121
Dotatie voorziening oninbare debiteuren BUIG	401
Toepassing stelsel baten en lasten BUIG	198
Dotatie voorziening oninbare debiteuren TOZO	255
Uitgaven TOZO (incl. grensondernemers)	18.270
Uitvoeringskosten TOZO 1,2,3	2.351
Uitvoeringskosten TOZO grensondernemers	108
Vrijval rijksbijdrage uitvoeringskosten TOZO	-4.010
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	
Gezond in de stad	228
Storting positief exploitatieresultaat riolering in voorziening	708
Invoeren afvalloos	559
Opstellen regionaal afvalbeleid	209
Afrekeningen 2015 t/m 2018 van Nedvang en Veolia	611
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	
Kosten projecten Noord Oost ten laste van reserve Noord Oost	532
Invoering Omgevingswet	261
Kosten verliesvoorziening winterland	110
Dotatie verliesvoorziening grondexploitatie Ambyerveld	185
Aanpak Krimp in de regio (onttrokken aan reserve krimp gelden)	1.285
Kosten ten laste van reserve stedelijke vernieuwing	602
Storting opbrengst woningbouwinitiatieven in voorziening	200
Externe inhuur	807
Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	
Aanpassing voorziening WOM	5.551
Huurskortingen (coronasteun)	1.135
Opstartplan binnenstad (corona)	221
Faciliteren thuiswerken a.g.v. coronamaatregelen	265
Aanschaf beschermingsmaatregelen e.d. i.v.m. corona	192
Corona: kosten voetgangersplan binnenstad	117
Corona, hogere perceptiekosten BsGW	155
Interim Directeur Bedrijfsvoering, afkoop en juridische zaken	135
Frictiekosten/FLO	274
Storting reserves	40.317
Totaal incidentele lasten	83.269

Incidentele baten

Toelichting incidentele baten groter dan € 100.000	incidentele baten 2020 (x € 1.000)
Programma 1 Veiligheid	
Overdracht kazeme brandweer (bijdrage Veiligheidsregio Zuid-Limburg)	595
Radicalisering	381
Aanpak ondermijning	122
Subsidies	173
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	
Vergoeding schades verkeersregelinstallaties	254
Vergoeding schades openbare verlichting	339
Claim i.v.m. geen openstelling fietsenstallingen als gevolg van corona	115
Kabels en leidingen	1.064
Programma 4 Onderwijs	
Verkoopopbrengst panden	785
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	
Opbrengst gronden in openbare ruimte	132
Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19 door Ministerie van VWS	103
Coronabijdrage van het Fonds podiumkunsten	397
Programma 6 Sociaal Domein	
Specifieke uitkering TOZO inclusief grensondernemers	18.270
Specifieke uitkering uitvoeringskosten TOZO 1,2,3	2.606
Specifieke uitkering uitvoeringskosten TOZO grensondernemers	108
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	
Onttrekking uit voorziening afval	442
Rijksbijdrage energietransitieplan	193
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	
Winst afsluiten project Stadhuis	116
Winstnemingen grondexploitaties Hoolhoes en Hagerhof	492
Lasten grondexploitaties	909
Vrijval nog te betalen Heugemerveld	600
Tennet gelden (gestort in reserve Noord Oost)	5.525
Afkoop woningbouwinitiatieven (gestort in voorziening)	200
Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	
Opbrengst omzetting erfpacht in verkoop	155
Verkoop voertuigen	215
Compensatie corona (via algemene uitkering)	9.324
Onttrekking reserves	47.505
Totaal incidentele baten	91.120

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zijn in principe incidenteel en daarom verwerkt in de voorgaande overzichten met incidentele baten en lasten. De onttrekkingen aan financieringsreserves die dienen ter dekking van kapitaallasten van investeringen waarvoor de betreffende reserves zijn gevormd, kunnen echter als structureel worden aangemerkt. Dit betreft de volgende reserves:

bedragen x € 1.000	begrote onttrekking 2020	realisatie onttrekking 2020
Financieringsreserve afschrijvingslasten B&O	14	14
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport	227	167
Totaal	241	181

Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) regelt niet alleen de openbaarmaking van de bezoldiging van topfunctionarissen, maar stelt hier ook een maximum aan. Voorts wordt een maximum gesteld aan de vergoeding wegens beëindiging dienstverband voor topfunctionarissen. Krachtens de WNT worden de gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt als topfunctionarissen van de Gemeente Maastricht. Ook wanneer sprake is van gewezen topfunctionarissen (voormalig topfunctionaris en nog in een andere functie in dienst van de Gemeente Maastricht) geldt deze verplichting tot openbaarmaking.

Topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen en toezichhouders

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2020						
bedragen x € 1	R.E.C. Kleijnen		D. Jutten		H.J. Bodewitz	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris		Waarnemend griffier		Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12		01/01 - 15/08		16/09 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1		1		1	
Dienstbetrekking?	ja		ja		ja	
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	141.144,18	€	49.897,30	€	34.715,41
Beloningen betaalbaar op termijn	€	21.055,92	€	7.988,73	€	5.969,62
<i>Subtotaal</i>	€	<i>162.200,10</i>	€	<i>57.886,03</i>	€	<i>40.685,03</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	201.000,00	€	142.237,70	€	58.762,30
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.
Bezoldiging	€	162.200,10	€	57.886,03	€	40.685,03
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.
Gegevens 2019						
Functiegegevens	Gemeentesecretaris		Waarnemend griffier		Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/02 - 31/12		N.v.t.		N.v.t.	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1		N.v.t.		N.v.t.	
Dienstbetrekking?	ja		N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	123.871,90		N.v.t.		N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	€	18.522,35		N.v.t.		N.v.t.
<i>Bezoldiging</i>	€	<i>142.394,25</i>		<i>N.v.t.</i>		<i>N.v.t.</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	177.523,29		N.v.t.		N.v.t.

Alle bezoldigingen, ook geëxtrapoleerd voor het gehele jaar op basis van een voltijdbetrekking, zijn lager dan het WNT-maximum van € 201.000. Er zijn geen vergoedingen wegens beëindiging dienstverband betaald aan topfunctionarissen groter dan het maximum van € 75.000. Tot slot heeft geen andere functionaris, niet-zijnde een (gewezen) topfunctionaris, binnen de Gemeente Maastricht een bezoldiging hoger dan het WNT-maximum. Aan de uittreedende gemeentesecretaris en griffier zijn in het verslagjaar conform de geldende rechtspositie openstaande verlofuren uitbetaald.

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt de begrotingsrechtmatigheid een belangrijk toetsingscriterium. Getoetst wordt of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. De Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV dient hierbij als handvat. In onderstaand overzicht staat de totale overschrijding van de lasten per programma.

bedragen x € 1.000	begroting 2020 na wijziging			realisatie 2020			begrotingsafwijking		
programma	batens	lasten	saldo	batens	lasten	saldo	batens	lasten	saldo
1 Veiligheid	746	16.757	16.011 V	2.208	16.921	14.713 V	1.462 V	164 N	1.298 V
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	3.220	25.071	21.851 V	6.053	24.404	18.351 V	2.833 V	667 V	3.500 V
3 Economie	8.706	10.775	2.069 V	6.118	7.980	1.862 V	2.588 N	2.795 V	207 V
4 Onderwijs	6.528	13.657	7.129 V	5.433	11.814	6.381 V	1.095 N	1.843 V	748 V
5 Sport, cultuur en recreatie	10.727	47.505	36.778 V	7.111	42.059	34.948 V	3.616 N	5.446 V	1.830 V
6 Sociaal domein	207.407	389.643	182.236 V	96.466	275.768	179.302 V	110.941 N	113.875 V	2.934 V
7 Volksgezondheid en milieu	39.957	35.502	4.455 N	41.498	37.064	4.434 N	1.541 V	1.562 N	21 N
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	10.898	22.097	11.199 V	13.494	15.936	2.442 V	2.596 V	6.161 V	8.757 V
0 Bestuur en ondersteuning	345.597	100.208	245.389 N	350.786	96.815	253.971 N	5.189 V	3.393 V	8.582 V
Totaal saldo van batens en lasten	633.786	661.215	27.429 N	529.167	528.761	406 V	104.619 N	132.454 V	27.835 V
Toevoeging/onttrekking aan reserves	54.724	27.257	27.467 V	47.686	40.317	7.369 V	7.038 N	13.060 N	20.098 N
Gerealiseerd resultaat	688.510	688.472	38 V	576.853	569.078	7.775 V	111.657 N	119.394 V	7.737 V

In de programmaverantwoording en de toelichting op het overzicht batens en lasten in deze jaarrekening zijn de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht. De hogere lasten bij de programma's 1 Veiligheid, 7 Volksgezondheid en milieu en de hogere toevoegingen aan de reserves worden hierna toegelicht.

Bij programma 1 Veiligheid is sprake van hogere lasten hetgeen veroorzaakt is doordat in 2020 naast de bijdrage FLO (functioneel leeftijdsontslag) aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg over het jaar 2020 ook de bijdrage over 2019 is verantwoord. De raad is hierover in de bestuursrapportage 2020 geïnformeerd waardoor deze overschrijding niet wordt meegeteld in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

Bij programma 7 Volksgezondheid en milieu wordt een aanzienlijk deel van de hogere uitgaven (ruim € 1 mln.) veroorzaakt door lasten in verband met de uitvoering van de afvalinzameling voor de gemeenten Valkenburg en Meerssen. Hier staan echter batens van gelijk omvang tegenover waardoor de overschrijding op de lasten niet meetelt in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant. Het voordelige resultaat op de exploitatie riolering is gestort in de voorziening. Ook hier staan tegenover de hogere lasten ook hogere batens. Verder zijn de kosten voor afvalwerking zijn in 2020 hoger dan begroot en is bij de jeugdgezondheidszorg sprake van hogere lasten als gevolg indiceringsverschillen. Deze overschrijdingen zijn in de bestuursrapportage 2020 vermeld waardoor deze overschrijdingen niet meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

In 2020 is fors meer in de reserves gestort dan was geraamd. Die hogere stortingen betroffen de storting van de van Tennet voor wijkaanpak/herstructurering ontvangen middelen van ruim € 5,5 mln. in de reserve herijking herstructurering. Tegenover de hogere dotatie aan de reserve staat dus hogere bate waardoor deze overschrijding niet meetelt in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant. Verder zorgen de niet geraamde stortingen in de bedrijfs-/egalisatie reserves en de reserve overloop (samen ruim € 7 mln.) voor een hogere toevoeging aan de reserves. Het college is gemandateerd om deze stortingen te verrichten waardoor ook bij deze posten geen sprake is van afwijkingen die meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

2.3.4 Single Information Single Audit (SISA)

Nog toe te voegen

2.3.5 Taakvelden

OVERZICHT PROGRAMMA'S/TAAKVELDEN REKENING 2020										
bedragen x € 1.000	Lasten			Baten			Saldo			Resultaat
	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Rekening	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Rekening	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Rekening	
BESTUUR (0.1)	6.352	6.175	5.765	3	6.349	222	6.349	6.175	5.543	632
BURGERZAKEN (0.2)	3.787	3.968	3.930	1.913	1.913	1.451	1.874	2.055	2.479	-424
BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)	13.163	15.670	5.996	5.556	5.701	5.999	7.607	9.969	-3	9.972
OVERHEAD (0.4)	56.121	52.288	54.993	183	3.705	5.292	55.938	48.583	49.701	-1.118
TREASURY (0.5)	9.041	7.870	7.053	9.841	9.841	7.875	-800	-1.971	-822	-1.149
OZB - WONINGEN (0.61)				16.047	16.047	16.115	-16.047	-16.047	-16.115	68
OZB - NIET WONINGEN (0.62)				17.430	17.430	17.803	-17.430	-17.430	-17.803	373
PARKEERBELASTING (0.63)	157			2.143	9.300	6.072	-1.986	-9.300	-6.072	-3.228
BELASTINGEN OVERIG (0.64)	731	731	620	7.981	2.739	2.480	-7.250	-2.008	-1.860	-148
ALGEMENE UITKERING EN OVERIGE UITKERINGE GEMEENTEFOND	513	2	198	265.825	272.780	280.223	-265.312	-272.778	-280.025	7.247
OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)	-9.072	13.504	17.344	9.245	6.141	7.254	-18.317	7.363	10.090	-2.727
VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)			916						916	-916
MUTATIES RESERVES (0.10)	24.936	27.257	40.317	39.650	54.724	47.686	-14.714	-27.467	-7.369	-20.098
RESULTAAT VAN BATEN EN LASTEN (0.11)	38	38	7.775				38	38	7.775	-7.737
TOTAAL 0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING	105.767	127.503	144.907	375.817	400.321	398.472	-270.050	-272.818	-253.565	-19.253
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	9.933	9.932	10.609	298	298	926	9.635	9.634	9.683	-49
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	6.941	6.825	6.312	109	448	1.282	6.832	6.377	5.030	1.347
TOTAAL 1. VEILIGHEID	16.874	16.757	16.921	407	746	2.208	16.467	16.011	14.713	1.298
VERKEER EN VERVOER (2.1)	22.269	19.605	20.215	180	292	2.375	22.089	19.313	17.840	1.473
PARKEREN (2.2)	6.056	5.406	4.171	10.059	2.928	3.678	-4.003	2.478	493	1.985
RECREATIE/HAVENS (2.3)	65	60	18				65	60	18	42
TOTAAL 2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	28.390	25.071	24.404	10.239	3.220	6.053	18.151	21.851	18.351	3.500
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	5.042	4.335	3.349	246	247	249	4.796	4.088	3.100	988
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	6.647	1.857	605		1.715	539	6.647	142	66	76
BEDRIJV INLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	271	946	775		458	378	271	488	397	91
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	3.442	3.637	3.251	1.917	6.286	4.952	1.525	-2.649	-1.701	-948
TOTAAL 3. ECONOMIE	15.402	10.775	7.980	2.163	8.706	6.118	13.239	2.069	1.862	207
ONDERWUISHUISVESTING (4.2)	4.438	4.436	4.784	308	308	1.186	4.130	4.128	3.598	530
ONDERWUJBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	8.394	9.221	7.030	5.869	6.220	4.247	2.525	3.001	2.783	218
TOTAAL 4. ONDERWIJS	12.832	13.657	11.814	6.177	6.528	5.433	6.655	7.129	6.381	748
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	3.016	2.798	1.798		242	66	3.016	2.556	1.732	824
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	9.071	9.465	9.523	4.053	3.886	3.178	5.018	5.579	6.345	-766
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE, CULTUURPARTICIPATIE	15.975	16.570	13.874	4.720	5.252	2.636	11.255	11.318	11.238	80
MUSEA (5.4)	296	308	239	113	135	74	183	173	165	8
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	1.595	1.562	979	40	40	40	1.555	1.522	939	583
MEDIA (5.6)	6.794	7.612	6.315	930	1.026	748	5.864	6.586	5.567	1.019
OPENBAAR GROEN EN (OPEN)LUCHT RECREATIE (5.7)	8.728	9.190	9.331	146	146	369	8.582	9.044	8.962	82
TOTAAL 5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	45.475	47.505	42.059	10.002	10.727	7.111	35.473	36.778	34.948	1.830
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	13.253	15.356	12.785	639	85	114	12.614	15.271	12.671	2.600
WUKTEAMS (6.2)	1.239	13.847	13.109		2.698	2.623	1.239	11.149	10.486	663
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	75.590	70.867	85.311	67.580	66.325	85.731	8.010	4.542	-420	4.962
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	21.283	22.990	24.801	11	11	7	21.272	22.979	24.794	-1.815
ARBIDSPARTICIPATIE (6.5)	10.818	5.608	4.997	2.649	44	106	8.169	5.564	4.891	673
MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	29.756	2.770	2.287	5.217	298	1	24.539	2.472	2.286	186
MAATWERKDIENSTVERLENING 18+ (6.71)	19.915	45.083	43.555	2.896	4.351	2.007	17.019	40.732	41.548	-816
MAATWERKDIENSTVERLENING 18- (6.72)	173.403	117.886	26.449	133.065	97.971	3.788	40.338	19.915	22.661	-2.746
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	43.025	44.285	44.031	2.463	2.356	2.089	40.562	41.929	41.942	-13
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)		50.951	18.443		33.268			17.683	18.443	-760
TOTAAL 6. SOCIAAL DOMEIN	388.282	389.643	275.768	214.520	207.407	96.466	173.762	182.236	179.302	2.934
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	7.762	7.755	8.201	1.133	1.158	1.369	6.629	6.597	6.832	-235
RIJLIERING (7.2)	10.445	9.129	9.519	15.889	15.751	16.215	-5.444	-6.622	-6.696	74
AFVAL (7.3)	14.646	14.006	15.317	21.846	22.303	23.184	-7.200	-8.297	-7.867	-430
MILIEUBEHEER (7.4)	4.275	4.003	3.536	162	162	204	4.113	3.841	3.332	509
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	605	609	491	583	583	526	22	26	-35	61
TOTAAL 7. VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	37.733	35.502	37.064	39.613	39.957	41.498	-1.880	-4.455	-4.434	-21
RUIJTELIJKE ORDENING (8.1)	7.637	7.694	7.211	873	1.372	7.063	6.764	6.322	148	6.174
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	4.097	4.362	1.093	9.983	4.362	1.401	-5.886		-308	308
WONEN EN BOUWEN (8.3)	12.469	10.041	7.632	5.164	5.164	5.030	7.305	4.877	2.602	2.275
TOTAAL 8. VOLKSHUISVESTING, RUIJTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIUWING	24.203	22.097	15.936	16.020	10.898	13.494	8.183	11.199	2.442	8.757
TOTAAL	674.958	688.510	576.853	674.958	688.510	576.853				

De programma-indeling van de gemeente Maastricht is volledig is gebaseerd op de bij ministeriële regeling vastgestelde taakvelden. Er is daarom geen specifiek verdelingsprincipe nodig om de baten en lasten op de programma's toe te rekenen aan de taakvelden.

Controleverklaring

Bijlage 1 Samenstelling van het college van burgemeester en wethouders

De samenstelling van het college per ultimo 2020:

**Mw. Annemarie Penn –
te Strake**

Burgemeester.
Algemene en bestuurlijke zaken, waaronder bestuurskracht, bestuurlijke integriteit, kabinetszaken en lobby. Europese zaken (Grensoverschrijdende) samenwerking.
Internationalisering.
Stedenband Chengdu
Integrale veiligheid en openbare orde.
Veiligheidshuis.
Toezicht en handhaving.
Communicatie.
Positionering Maastricht.
Vergunningen voorbehouden aan de burgemeester.
Coördinatie vluchtelingen(opvang).

Mw. Vivianne Heijnen

Economie en Arbeidsmarkt.
(Eu)regionalisering.
Wonen.
Welstand.
Vergunningverlening.
Sociale innovatie (burgerparticipatie, activering buurten, gemeenschapshuizen).
Smart City.
1e locoburgemeester.

Dhr. Jim Janssen

Personeel en organisatie.
Informatiebeleid en informatiesamenleving, waaronder ICT, data-sturing en privacy.
Publieke dienstverlening.
Beleid inkoop en aanbesteding.
Participatie (sociale zaken, participatie- en armoedebeleid, Podium24).
Ouderenbeleid.
Cultuur.
Cultureel erfgoed (behalve monumenten).
Algemene voorzieningen.
Trajekt.
2e locoburgemeester.

Dhr. Gert-Jan Krabbend

Klimaat en Energie (duurzaamheid, milieu, alsmede coördinatie Global Goals).
Ruimtelijke ontwikkeling (stadsontwikkeling, landschap, natuur, water, monumenten, archeologie).
Mobiliteit.
Dierenwelzijn.
3e locoburgemeester.

Dhr. Bert Jongen

Onderwijs.
Programma.
Studentenstad.
Jeugdzorg.
Sport en recreatie.
4e locoburgemeester.

Dhr. John Aarts

Financiën.
Vastgoed.
Hospitality (waaronder
horeca, VVV,
centrummanagement,
Sahot, evenementen
(beleid en
jaarprogramma).
Kermissen en markten.
Stadsbeheer (inclusief
afvalbeleid).
5e locoburgemeester.

Mw. Anita Bastiaans

WMO.
Welzijn (m.u.v. alg.
voorzieningen en
Trajekt). Gezondheid.
Inburgering.
Integratie en zorg voor
vluchtelingen.
Diversiteit.
Coördinatie sociaal
domein.
6e locoburgemeester.

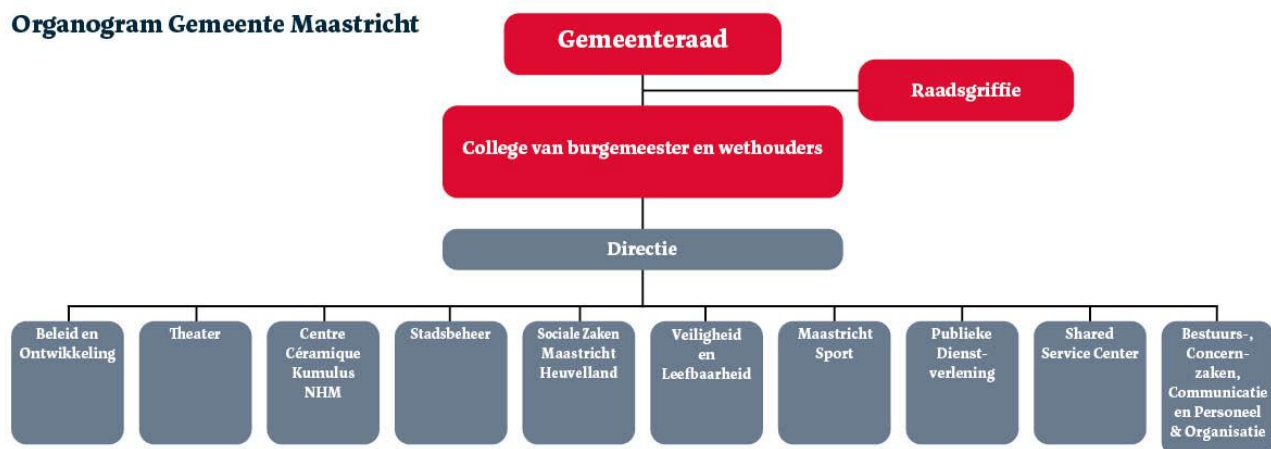

Dhr. Ruud Kleijnen

Gemeentesecretaris.

Bijlage 2 Organisatieschema in 2020

Organogram Gemeente Maastricht

Versie, september 2020

Bijlage 3 Overzicht hercalculatie bouwgrondexploitaties per ultimo 2020

Plan-no.	Plan	Investering per 31.12.2019	Gerealiseerde kosten 2020	Gerealiseerde opbrengsten 2020	Investering per 31.12.2020 zonder winst/verlies-nemingen	Geraamd overschot (+) tekort (-) voor winst/verlies nemingen (EW)	Winst(+)/verlies(-) neming Algemene Reserve (CW)	Investering per 31.12.2020 na winst/verlies-nemingen	Geraamd overschot (+) tekort (-) na winst/verlies nemingen (EW)	Geraamd overschot (+) tekort (-) na winst/verlies nemingen per 31-12-20 (CW)
	BRANDPUNTEN									
	2. Programma Wilkaanpak									
3700 150 00	Brusselsepoort - Winkelcentrum	-	99.395	99.395	-	-	-	-	-	-
3700 220 00	Caberg-Malpertuis	93.067	237.583	105.341	225.309	-1.275.930	-	225.309	-1.275.930	-0
3700 458 00	Malberg-Herstructurering	-1.061.261	222.354	8.915	-847.821	-	-	-847.821	-	-
3700 460 00	Mariaberg-Trichterveld	-514.580	3.317	4.322	-515.586	-	-	-515.586	-	-
3700 485 04	Wittevrouw enveld-Essentterrein	2.212.358	30.650	-	2.243.008	-800.000	-	2.243.008	-800.000	-
		729.584	593.299	217.973	1.104.910	-2.075.930	-	1.104.910	-2.075.930	-0
	3. Randwvck									
3700 522 00	Randwvck-Onstluiting	522.073	-131.917	-	390.156	-	-	390.156	-	-
		522.073	-131.917	-	390.156	-	-	390.156	-	-
	5. A2									
3700 741 00	A2-Bouw grondexploitatie	-	157.845	157.845	-	-0	-	-	-0	-
3700 742 00	A2-Verwervingen en tijdelijke exploitatie	-	46.330	46.330	-	0	-	-	0	-
		-	204.175	204.175	-	-0	-	-	-0	-
	7. Maastricht-Valkenburg									
3700 312 00	Geusselt-Bijzondere Doeleinden	3.320.093	145.370	-	3.465.462	-9.045.000	-	3.465.462	-9.045.000	-
		3.320.093	145.370	-	3.465.462	-9.045.000	-	3.465.462	-9.045.000	-
	8. Beatrixhaven									
3700 052 00	Beatrixhaven - SBF terrein	197.052	12.714	448.000	-238.234	48.249	42.000	-196.234	6.249	6.007
3700 053 00	Beatrixhaven - LHB Middengebied	3.263.118	69.520	-	3.332.638	667.915	-	3.332.638	667.915	641.979
		3.460.170	82.234	448.000	3.094.404	716.165	42.000	3.136.404	674.165	647.986
	SUBTOTAAL 1	8.031.920	893.161	870.148	8.054.932	-10.404.766	42.000	8.096.932	-10.446.766	647.986
	OVERIGE PLANNEN									
3700 044 00	Hagerhof	-382.676	11.230	-	-371.446	371.445,58	371.446	-	-	-
3700 048 00	Ambyerveld	3.455.090	448.847,34	685.402,06	3.218.535	-775.000	-	3.218.535	-775.000	-730.300
3700 754 10	Hoolhoes	-923.939	411.764	7.761	-519.935	200.000	112.000	-407.935	88.000	84.583
3700 805 00	Bedrijvenpark Maastricht Zuid	6.531.279	137.097	37.937	6.630.439	836.000	11.000	6.641.439	825.000	732.576
	SUBTOTAAL 2	8.679.754	1.008.939	731.100	8.957.593	632.446	494.446	9.452.039	138.000	86.860
	GENERAAL TOTAAL	16.711.674	1.902.100	1.601.248	17.012.525	-9.772.320	536.446	17.548.971	-10.308.765	734.846

Voorziening stedelijke programmering plannen in exploitatie per 31 december 2020

Plan-no.	Plan	Voorziening per 31.12.2019		Voorziening per 31.12.2020 zonder mutaties
3700 048 00	Voorz. Sted.prog. II Ambyerveld	-590.000		-590.000
3700 850 01	Voorz.sted.prog. Geusselt	-9.045.000		-9.045.000
3700 850 04	Voorz.sted.prog. BOP Caberg Malpertuis	-1.275.930		-1.275.930
3700 485 04	Voorz. Essentterrein	-800.000		-800.000
		-11.710.930		-11.710.930
		5.000.744		5.301.595

Mutaties Voorziening in 2020	Voorziening per 31.12.2020	Geraamde Beschikking voorziening 31.12.2020
-185.000	-775.000	775.000
-	-9.045.000	9.045.000
-	-1.275.930	1.275.930
-	-800.000	800.000
-185.000	-11.895.930	11.895.930
	5.653.041	1.587.165

Bijlage 4 Overzicht gewaarborgde geldleningen

OVERZICHT VAN DOOR DE GEMEENTE MAASTRICHT GEGARANDEERDE GELDENINGEN AAN INSTELLINGEN PER 31-12-2020

INSTELLINGEN	Hoofdsom x € 1000	Schuldrestant x € 1000	WSW-borging x € 1000	Hypotheek-recht x € 1000
A. TOEGELATEN INSTELLINGEN.				
WONEN LIMBURG	9.610	9.610	9.610	0
SERVATIUS WONEN EN VASTGOED	308.400	308.400	308.400	0
WOONPUNT *	388.076	387.798	387.798	0
WONINGSTICHTING MAASVALLEI MAASTRICHT	163.996	158.752	158.752	0
TOTAAL TOEGELATEN INSTELLINGEN:	870.082	864.560	864.560	0
B. OVERIGE GARANTIES.				
1. VERZORGINGSSECTOR				
STICHTING ENVIDA	908	182	0	182
STICHTING ENVIDA	2.723	181	0	181
GEBOUW "3X FACTOREN"	1.977	1.186	0	1.186
TOTAAL VERZORGINGSSECTOR:	5.608	1.549	0	1.549
2. OVERIGEN				
UNIVERSITEIT MAASTRICHT (NRF)	499	152	0	0
KERKBESTUUR MARTINUSPAROCHIE (NRF)	688	28	0	0
GRUNFELD VAN DEN BOSCH (NRF)	46	21	0	0
KRUISHERENCOMPLEX (NRF) lening 1	4.300	2.752	0	2.752
KRUISHERENCOMPLEX (NRF) lening 2	4.300	2.574	0	2.574
CORRECTIE REKENING-COURANT TEGOED BIJ NRF		-295		
TOTAAL OVERIGEN:	9.833	5.232	0	5.326
TOTAAL GEGARANDEERDE GELDENINGEN:	885.523	871.341	864.560	6.875

* Woonpunt heeft een aantal zogenaamde flexibele hoofdsom leningen, waarbij er per 31/12/2020 € 8,1 mln. is opgenomen van het maximaal te lenen bedrag van € 40,5 mln. In dit overzicht is de maximaal te lenen hoofdsom opgenomen, omdat dit ook het maximale bedrag is waarvoor de gemeente Maastricht v.w.b. deze flexibele hoofdsom leningen middels de WSW-achtervang borg staat.

Bijlage 5 Overzicht subsidies

De staat van subsidies is geen verplicht onderdeel van de begroting/rekening. Waar de begroting 2020 de begrote subsidies omvatte, geven we bij rekening een gedetailleerder overzicht van beschikte subsidies compleet met de onderliggende regelingen.

De gemeente Maastricht heeft een structurele subsidierelatie met circa 50 instellingen en verleent daarnaast ongeveer 500 incidentele subsidies per jaar. Het wettelijk kader is vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening Gemeente Maastricht 2015 en de diverse nadere regelingen/verordeningen.

Overzicht structurele 'instandhoudingsubsidies'

Subsidies worden verstrekt op basis van de in de begroting opgenomen programma's. Onderstaand een overzicht van de voorgenomen maximale structurele/instandhouding subsidies plus de beschikte bedragen voor 2020.

Naam instelling	Begroot	Beschikt
<i>Programma 1 – Veiligheid</i>		
Stichting Halt	€ 63.000	€ 57.360
<i>Programma 3 – Economie</i>		
Stichting VVV	€ 910.000	€ 910.311
Centrummanagement	€ 488.000	€ 488.412
Jumping Indoor Maastricht	€ 50.000	€ 0
Amstel Gold Race	€ 25.000	€ 25.000
Iron man	€ 40.000	€ 40.000
<i>Programma 5 – Sport, Cultuur en Recreatie</i>		
Stichting Sint Nicolaas Maastricht	€ 2.000	€ 2.129
Stichting Hogeschool Zuyd	€ 3.000	€ 0
Stichting Oranje Comite Maastricht	€ 5.000	€ 5.323
Stichting Studium Chorale Maastricht	€ 7.000	€ 6.564
Bestuur Nederlandse Bachvereniging	€ 8.000	€ 7.471
Stichting Viewmaster	€ 11.000	€ 10.832
Popfestival	€ 64.000 ⁵	€ 63.558
Stichting Grafische Ateliers Maastricht	€ 16.000	€ 16.168
Stichting Fashion Clash	€ 22.000	€ 21.664
Beeldende Kunst (BKV) - Evenement L' Art pour elkaar	€ 32.000	€ 31.648
Stichting Project Sally Maastricht	€ 27.000	€ 37.081
Theatergroep Hoge Fronten	€ 27.000	€ 27.081
Stichting Jazz Maastricht	€ 38.000	€ 38.000
Stichting Uit- Het Parcours	€ 43.000	€ 43.329
Jan van Eijck Academie	€ 54.000	€ 53.508
Stichting Intro	€ 46.000	€ 46.111
Stichting Via Zuid Maastricht	€ 54.000	€ 54.161
Stichting Opera Zuid	€ 92.054	€ 82.054
Stichting Nederlandse Dansdagen	€ 87.000	€ 86.658
Stichting Ateliers Maastricht (beeldende kunst)	€ 103.000	€ 102.722
Stichting Musica Sacra	€ 108.000	€ 108.321
Nederlandse Architectuurinstituut / Bureau Europa	€ 168.000	€ 168.407
Toneelgroep Maastricht	€ 163.000	€ 163.374
Marres – Maastricht	€ 168.000	€ 168.407
Princes Christina Concours	€ 9.000	€ 9.263
Stichting Lumière Maastricht	€ 149.000	€ 149.364
Philharmonie Orkest Zuid Nederland	€ 219.000	€ 219.297
Muziekgieterij	€ 385.000	€ 384.812
Stichting Kabelomroep Zuid Limburg (RTV Maastricht)	€ 399.000	€ 398.840

⁵ De helft van de subsidie wordt gedekt via programma 6.

Naam instelling	Begroot	Beschikt
Regionaal Historisch Centrum Limburg	€ 932.000	€ 974.000
Cinde Sud	€ 27.000	€ 27.081
Docfest	€ 27.000	€ 27.000
<i>Programma 6 - Sociaal Domein</i>		
Stichting Radar	€ 27.000	€ 0
Stichting RIBW	€ 154.000	€ 154.732
Stichting Impuls	€ 350.000	€ 350.000
Stichting Anti Discriminatie Voorziening (ADV) Limburg	€ 246.000	€ 244.967
Stichting Relim	€ 632.000	€ 547.293
Steunpunt Mantelzorg	€ 529.000	€ 494.188
Stichting Koraalgroep	€ 1.000.000	€ 998.000
Mondriaan	€ 1.845.000	€ 1.856.858
Leger des Heils	€ 1.961.000	€ 1.812.000
GGD (Gemeenschappelijke regeling)	€ 5.476.000	€ 4.266.549
Kindgebonden financiering	€ 2.151.000	€ 1.700.884
Xonar Vrouwenopvang	€ 2.216.000	€ 2.066.920
Stichting Trajekt	€ 7.727.000	€ 7.726.565
Stichting MEE Zuid-Limburg	€ 1.206.000	€ 1.233.767
Stichting Vluchtelingenwerk	€ 215.000	€ 210.040
<i>Programma 7 – Volksgezondheid en Milieu</i>		
Kinderboerderij Wieringerberg	€ 15.000	€ 15.500
Subsidie St. Daalhoeve t.b.v. dieren in stadspark	€ 42.000	€ 49.089
Stichting Dierenambulance	€ 17.000	€ 15.276
Dierenasiel	€ 85.000	€ 65.761
Stichting Centrum Natuur en Milieu Educatie	€ 526.000	€ 526.415

Overzicht activiteiten subsidies en subsidieplafonds

	Naam regeling	Doel	Doelgroep/subsidieplafond
A	Subsidieregeling "Bewegen chronisch zieken"	Meer chronisch zieken in staat stellen om aan bewegingsactiviteiten deel te nemen.	Verenigingen en stichtingen. <i>Subsidieplafond: € 15.000</i> Uitgaven: € 9.978,30
B	Subsidieregeling "Lokaal Educatieve Agenda"	Gericht op het verbeteren van de onderwijsinfrastructuur in relatie tot en in afstemming met relevante gemeentelijke beleidsthema's.	Schoolbesturen primair onderwijs. <i>Subsidieplafond: € 273.000</i> Uitgaven: € 162.000 Toelichting: De door de gemeenteraad structureel beschikbaar gestelde extra middelen worden geoormerkt bij de vaststelling van de Educatieve Agenda Maastricht. Door vertraging in het proces, zal dit pas in 2021 tot extra uitgaven leiden.
C	Subsidieregeling "vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg" Basissubsidies	Basissubsidie gericht op het realiseren/behouden van een basis van vrijwilligersorganisaties als fundament van de sociale infrastructuur. Aanvullend op de basissubsidie kunnen vrijwilligersorganisaties via tenders activiteitensubsidies aanvragen.	Vrijwilligersorganisaties Maastricht <i>Subsidieplafond: € 986.000</i> Uitgaven: € 1.042.335

	Naam regeling	Doel	Doelgroep/subsidieplafond
D	Subsidieregeling "vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg" Buurtnetwerken	Subsidie met als doel gezamenlijk met de bewoners van een buurt of samenstelling van buurten, een lokale visie te ontwikkelen en bewoners te stimuleren deze visie zelf, indien nodig gefaciliteerd door en / of samenwerkend met professionals en gemeente en vrijwilligersorganisaties, te realiseren.	Buurtnetwerken in Maastricht <i>Subsidieplafond: € 189.000</i> Uitgaven: € 128.025,22
E	<i>Flexibele subsidies</i>	Vrijwilligersorganisaties kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten gericht op het verkrijgen van ruimte en het stimuleren van nieuwe initiatieven in de samenwerking tussen organisaties gericht op de doelstellingen van programma 4-5-6.	Vrijwilligersorganisaties Maastricht <i>Subsidieplafond € 300.000</i> Uitgaven: € 0 Toelichting: Betreft de onderuitputting op de 3 tenders subsidies vrijwilligersactiviteiten. Deze post is ook meegenomen in de bezuinigingen pre-begroting. (J) Er zijn afgelopen jaar geen tenders georganiseerd.
H	Regeling "subsidie Amateurkunsten" Structurele subsidies cultuurparticipatie	Betreft structurele (boekjaar)subsidies aan harmonieën, fanfares, koren en toneelverenigingen die voldoen aan de eisen in de regeling t.a.v. gekwalificeerde leiding, lidmaatschap erkende bond, jaarlijks openbaar optreden. Subsidiebedrag mede afhankelijk van ledenaantal. Verenigingen die onder deze regeling vallen, kunnen hiernaast geen projectsubsidies aanvragen (zie hieronder).	Verenigingen <i>Subsidieplafond € 329.000</i> Uitgaven: € 308.942
I	Regeling "subsidie Amateurkunsten" Projectsubsidies	Projectsubsidies ten behoeve van amateurkunstactiviteiten, NIET zijnde activiteiten van verenigingen die onder de structurele (boekjaar) subsidieregeling vallen. Wordt getoetst op: kwaliteit, Innovatie en participatie.	Verenigingen en stichtingen die geen structurele subsidie (zie hierboven) ontvangen. <i>Subsidieplafond € 29.000</i> Uitgaven: € 28.500
J	Diverse Evenementensubsidie jongerenparticipatie	Gericht op het stimuleren en versterken van samenkracht in de maatschappij met name onder jongeren. Inhoudelijke Onderlegger is de nota DDDjongerenpodium.	<i>Subsidieplafond € 139.000</i> Uitgaven: € 33.396,60 Toelichting: Evenementensubsidies jongerenparticipatie is afhankelijk van binnengekomen aanvragen. Gelijk aan eerdere jaren hebben er ook in 2020 minder aanvragen plaatsgevonden.

	Naam regeling	Doel	Doelgroep/subsidieplafond
K	Impuls creatieve maakindustrie	Doelstelling van deze Subsidieregeling Creatieve Maakindustrie Maastricht, is het financieel ondersteunen van projecten die minimaal een bijdrage leveren aan minimaal een van de drie actielijnen van het plan van aanpak Creatieve Maakindustrie in de periode 2019 t/m 2022.	Subsidieplafond € 228.000 Uitgaven: € 125.000
L	Ondersteuningsregeling gemeenschapshuizen	Met deze regeling wordt beoogd gemeenschapshuizen/buurthuizen te ondersteunen om een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke opgaven in de buurt, alsmede de continuïteit als gemeenschapshuis-/buurthuisfunctie te helpen waarborgen. Daarbij is het de bedoeling de gemeenschapshuizen/buurthuizen te ondersteunen in hun ontwikkeling naar zo veel mogelijk zelfstandigheid	Subsidieplafond € 35.000 Uitgaven: € 27.191,52

	Organisatie	Bedrag
A	Subsidie Chronisch zieken Stg. Therapeutisch Sporten Maastricht Stichting Hart in beweging Mergelland Huis voor de Sport Limburg	€ 3.609,00 € 291,40 € 6.077,90
B	Subsidie REA/LEA Mosalira Stg. Smart Limburg Vereniging Suringar Maastricht Stichting Kom Leren	€ 96.000,00 € 6.000,00 € 12.000,00 € 48.000,00
C	Basissubsidies Stichting Code 043 Slachtofferhulp Ned. Regio Zuidoost Stg. Kenniscentrum Empowerment Scouting Sint Theresia Stichting Turks Centrum Tevhid Stg. Moetiara Maloekoe Stg. Toon Hermans Huis Stg. RIBW Heuvelland en Maasvallei Stichting in de Rooden Leeuw Humanitas Stg. Serve the City Maastricht Vrienden van De Merici Maastricht Stichting Dienst aan kerk en samenleving Stichting Cultuur sur Place Scouting Titus Brandsma Stg. Wij Senioren Stg. Vorkje Prikken Stg. Sphinx Stg. Senior Centraal Stg. Samen Onbeperkt Stg. Maastricht voor iedereen Scouting St. Gerlach Resto Van Harte R.K.Kerkbestuur de Vier Evangelisten De Sjlaaimetten Bejaarden Vereniging	€ 160.000,00 € 26.388,00 € 75.035,00 € 8.000,00 € 20.232,00 € 34.984,00 € 51.000,00 € 42.500,00 € 34.635,00 € 66.500,00 € 33.973,00 € 2.000,00 € 10.000,00 € 22.295,00 € 6.549,00 € 15.000,00 € 20.000,00 € 18.000,00 € 55.600,00 € 50.000,00 € 12.250,00 € 14.968,00 € 26.000,00 € 1.938,00 € 383,00

	Organisatie	Bedrag
	Stg. Ouderen Societeit Belfort	€ 5.002,25
	Arbeidsbeperking en Reintegratie	€ 1.400,00
	De Zonnebloem regio Maastricht West	€ 5.000,00
	Ned.Isr. Hoofd Synagoge Limburg	€ 500,00
	BSCM afdeling Heugem-Randwijck	€ 441,58
	Bejaarden- en invalidenver. Limmel	€ 400,00
	Vereniging Scouting Fons Olterdissen	€ 10.076,00
	Bejaardenbond Heer / Scharn	€ 462,00
	Armeense Stichting ANI	€ 7.775,00
	R.K. Parochie St.Christoffel en H.Ha	€ 1.394,00
	De Eburonen Scoutinggroep	€ 5.200,00
	COC Limburg	€ 5.440,00
	Bond van Ouderen en Invaliden te Mal	€ 900,00
	Stg. Vier het Leven	€ 5.000,00
	KBO-afdeling Senioren Koepelwijk	€ 1.479,00
	Scouting Amby	€ 12.837,00
	Scouting H. Dunant-F. Nightingale	€ 14.400,00
	De Gordiaanse Knoop	€ 923,00
	Stichting 't Gilde Maastricht	€ 8.000,00
	Stg. Jeugdwerk de Maaskluiwers	€ 6.100,00
	Stg. Dress for Success Maastricht	€ 2.500,00
	Stichting Jeugdwerk Pottenberg	€ 9.341,00
	Stg. Scouting Maastricht-West	€ 22.064,00
	Stichting Waterscouting Jan van Gent	€ 13.111,00
	Circolo Sardegna	€ 1.589,75
	Scouting Anne Frank - St. Jan Heer	€ 13.250,00
	Amby Damesgymclub	€ 532,00
	Parochiefederatie Mtr. Zuid-West	€ 2.800,00
	Stichting Geinen Daank	€ 5.580,00
	Protestantse Gem.Maas-Heuvelland	€ 560,00
	Stg. Buurtcentrum St. Pieter	€ 1.400,00
	H. Lambertus	€ 2.180,62
	Kerkbestuur Sint Petrus Banden	€ 2.000,00
	Algemene Chinese Vereniging	€ 1.350,00
	Nierpatienten Vereniging Maastricht	€ 1.500,00
	H. Monulfus en Gondulfes	€ 1.500,00
	Stg. Veur Elkaar	€ 4.500,00
	RK Damesvereniging Nazareth	€ 351,12
	Maastrichtse Alevitisch Bektasische	€ 19.585,00
	Kinderrechtswinkel	€ 14.000,00
	Stg. Feel Good Connected	€ 10.000,00
	SGL activiteitencentrum Maastricht	€ 11.681,00
D	Subsidie Buurtnetwerken	
	Stg. Buurtnetwerk Mariaberg	€ 5.100,00
	Stg. Buurtplatform Amby	€ 5.100,00
	Stg. Buurtplatform Kommelkwartier	€ 4.185,00
	Stg. Buurtplatform Wyck	€ 4.515,00
	Stg. Buurtraad Oud-Caberg	€ 4.100,00
	Buurtbelangen Nazareth	€ 4.530,00
	Buurtnetwerk Heugemerveld	€ 4.215,00
	Buurtplatform Scharn	€ 5.100,00
	Stg. Netwerk US Sint Maartenspoort	€ 4.100,00
	Stg. Werkgroep Hazendans	€ 4.100,00
	Stg. Leefbaarheid Boschpoort	€ 4.100,00
	Stichting Buurtraad Pottenberg	€ 4.100,00
	Buurtplatform Belfort - Daalhof	€ 5.100,00
	Stg. Buurtnetwerk Veer Zien Malberg	€ 5.100,00

	Organisatie	Bedrag
	Buurtnetwerk Malpertuis	€ 4.850,00
	Ver. Buurtnetwerk Campagne	€ 4.850,00
	Stg. Buurtnetwerk Like De Heeg	€ 5.850,00
	Stg. Buurtplatform Céramique	€ 5.190,00
	Buurtplatform Brusselsepoort	€ 5.100,00
	Stg Buurtplatforms Groot Heer	€ 5.100,00
	Vereniging Buurtraad Borgharen	€ 4.850,00
	Stg. Buurtraad Limmel	€ 4.100,00
	Stg. Buurtnetwerk Binnenstad	€ 4.975,00
	Dorpsraad Ifteren Stg.	€ 4.850,00
	Stg. Buurtplatform Wittevrouwenveld	€ 5.850,00
	Stg. Buurtnetwerk Jekerdal	€ 5.525,00
	Rode Wouw bv	€ 875,00
	Notariskantoor Vermeeren	€ 167,72
	Buurtplatform Argus Statenkwartier	€ 1.442,00
	Stg. Buurtnetwerk Caberg	€ 15,00
	Stg. Buurtnetwerk Caberg	€ 35,00
	Hutten Catering BV	€ 955,50
H	<u>Amateurkunsten</u>	
	<u>Structurele subsidies cultuurparticipatie</u>	
	Gemengd Koor Sjantee Scharn	€ 2.038,00
	Zangkoor Don Bosco	€ 1.698,00
	Kaliber Muziektheater	€ 1.308,00
	Stg. LJSO Amikejo	€ 8.281,00
	Fanfare du Kwatsj	€ 3.786,00
	Kumulus (bijdrage project E-art)	€ 20.000,00
	Symfonieorkest Avanti	€ 4.020,00
	Fanfare Concordia Limburgse Jagers	€ 4.122,00
	Fanfare Sint Cornelius	€ 6.916,00
	Fanfare St. Hubertus	€ 5.161,00
	Sint Servatius fanfare	€ 9.353,00
	Garderizzjemint de Kachelpiepers	€ 6.097,00
	Harmonie kunst door Oefening	€ 8.183,00
	Harmonie Sint Petrus en Paulus	€ 16.042,00
	R.K. Harmonie St.Caecilia	€ 4.546,00
	Harmonie Heer Vooruit	€ 9.061,00
	Harmonie St. Michael	€ 10.621,00
	Harmonie Sint Pieter 1890	€ 5.721,00
	Harmonie Sint Walburga	€ 9.665,00
	Harmonie Wilhelmina Wolder	€ 9.611,00
	Jeugddrumband WV '28	€ 3.016,00
	Koninklijke Harmonie van Maastricht	€ 9.256,00
	Koninklijke Harmonie Heer	€ 6.945,00
	Mestreechter Fanfaar Sint Jozep	€ 4.088,00
	Mixed Harmony Maastricht	€ 4.351,00
	Stg.Senioren Muziek Maastricht	€ 4.439,00
	Trichtse Verkennerband Sterre Zee	€ 11.347,00
	R.K. Wieker Fanfare Sint Franciscus	€ 6.706,00
	Maastrichtse Twirling Stars	€ 1.008,00
	Stichting Symfonie Orkest Arka	€ 4.819,00
	Universiteitsorkest	€ 7.335,00
	Segura Escola de Samba Maestricht	€ 3.542,00
	2 Enjoy Vocal Group	€ 2.290,00
	Senioren Drumband Mestreech	€ 3.406,00
	Zaat Hermenie de Katerjach	€ 3.805,00
	Gemengde Zangvereniging Crescendo	€ 2.535,00
	Ghesellen van den Sanck	€ 1.419,00

	Organisatie	Bedrag
	Jongerenkoor Catotsh	€ 1.337,00
	Koninklijke Sint Caeciliakoer Heer	€ 3.387,00
	KZV Mastreechter Staar	€ 3.495,00
	Vriendenkoor Eindrach	€ 2.426,00
	Ouderenkoor Ouch Joenk Gewees	€ 2.109,00
	Lingua e Musica	€ 1.693,00
	Stem des Volks	€ 2.346,00
	Maos en Neker	€ 2.428,00
	Kamerkoor Quartna	€ 1.802,00
	Mestreechter Operette Vereniging	€ 1.839,00
	Zangvereniging de Looier Twie	€ 1.941,00
	Chapeau	€ 1.984,00
	Toonkunstkoor Maastricht	€ 2.714,00
	La Muze	€ 2.080,00
	Mannenzanggroep Wieker Hofzengers	€ 1.126,00
	Kinderkoor Sjamaes	€ 2.286,00
	Vocal Group Odeon	€ 1.366,00
	Zangkoor l'Esperance	€ 1.844,00
	Stg. Ouderen Societeit Belfort	€ 3.145,00
	Mestreechter Gelegenheidskoer	€ 1.989,00
	Vrouwenkoor Femmeuse	€ 1.586,00
	Vocal Group Celebrations	€ 1.892,00
	Mannenkoor Borgharen	€ 2.586,00
	Stichting Kimogo/Vivas	€ 1.778,00
	Stg. Volle Petaj	€ 2.567,00
	Universteitskoor Maastricht	€ 3.488,00
	Zangkoor Ascension	€ 2.357,00
	Les Philfolles	€ 2.372,00
	ENCI-koor Maastricht	€ 2.320,00
	Vocalgroup Mes Amie	€ 2.760,00
	Stg. Limburgse Koorschool Kokoz	€ 1.747,00
	Toneelvereniging de Vriendenkring	€ 1.945,00
	Toneelvereniging Accent	€ 1.945,00
	Toneelgroep Blik	€ 1.945,00
	Stichting Toneelgroep Maastricht 46	€ 1.945,00
	Toneelgroep Papaver	€ 1.945,00
	Toneelvereniging Alles is Drama	€ 1.945,00
	Vereniging Buurttheater Mariaberg	€ 1.945,00
I	Regeling "subsidie Amateurkunsten"	
	Projectsubsidies	
	Stg. Hip Hop International Netherlands	€ 5.000,00
	Stg. Festivals Limburg	€ 7.500,00
	Harmonie Heer Vooruit	€ 1.000,00
	Fanfare Sint Cornelius	€ 1.000,00
	Bijdrage Centre Céramique (amateurkunsten in tijden van Lockdown)	€ 14.000,00
J	Evenementensubsidie	
	Stg. Buurtbemiddeling Maastricht	€ 540,90
	Bijdrage programma 5 Popfestival	€ 32.856,00
K	CMI subsidies	
	A.H.A. Maassen Management	€ 4.500,00
	Stg. The Artist and the Others	€ 12.300,00
	Sessibon Bookings	€ 20.000,00
	Textilice	€ 1.963,79
	Stg. Video Power	€ 20.000,00
	Stg. Made Maastricht	€ 8.175,00
	Makers van Maastricht	€ 20.000,00
	FashionClash	€ 15.000,00

	Organisatie	Bedrag
	De Glazerij	€ 1.000,00
	Stg. Sonsbeek en State of Fashion	€ 10.000,00
	Stg. Movie Scenes	€ 9.000,00
	Jan van Eyck Academie	€ 3.061,21
L	<u>Ondersteuningsregeling gemeenschapshuizen</u>	
	Stichting Buurtcentrum de Romein	€ 17.703,00
	Stichting Kapelaan Lochtmanhuis	€ 2.453,90
	Stichting Ambyerhoof	€ 2.148,00
	Stg. Ontmoetingscentrum Heer	€ 49,30
	Stichting Ambyerhoof	€ 307,10
	Stichting Ambyerhoof	€ 343,60
	Stg. Gemeenschapshuis Oud-Vroenhoeven	€ 1.258,00
	Stichting Gemeenschapshuis Amby	€ 360,00
	Stg. Gemeenschapshuis Haarder Hof	€ 2.568,62

Bijlage 6 Overzicht EU-subsidies

Overzicht Maastrichtse projecten die medegefinancierd worden met Europese middelen per ultimo 2020:

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
<i>Interreg-programma Euregio Maas-Rijn , Interreg VA 2014-2020</i>			
Terra Mosana (cultureel erfgoed)	€ 260.018	50%	€130.009
XBMob (fietsmobiliteit Euregio)	€ 50.322	50%	€ 25.161
<i>Interreg-programma North-West Europe 2014-2020</i>			
Ace Retrofitting (thema: duurzaamheid)	€ 408.517	60%	€ 245.110

Bijlage 7 Stand van zaken burgerinitiatieven

Sinds 2004 is het mogelijk om in Maastricht een burgerinitiatief in te dienen. Een burgerinitiatief is een verzoek van een groep inwoners om een plan of ontwikkeling op de agenda van de raad te zetten. Voorbeelden zijn: de bouw van een jeugdthuis, het plaatsen van een bank waar ouderen kunnen samenkomen, het opzetten van een nieuw museum of een mooi pand de monumentenstatus geven. Voor een gemeentebreed voorstel geldt dat minstens 300 mensen het burgerinitiatiefvoorstel moeten ondersteunen. Deze mensen zijn kiesgerechtigd. Gaat het om een buurtgericht voorstel, dan moeten 100 mensen het ondersteunen. Zij moeten wel wonen in de buurt waar het voorstel over gaat. Afspraak tussen college en raad is dat het college de raad via de Planning & Control documenten informeert hoe raadsbesluiten gekoppeld aan een burgerinitiatief zijn opgepakt. In deze bijlage is de stand van zaken per 31 december 2020 weergegeven.

Burgerinitiatief Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen

Op 14 juni 2011 is het burgerinitiatief "Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen" namens de werkgroep Tapijnkazerne overhandigd aan de burgemeester vanuit zijn rol als voorzitter van de raad. De volgende beslispunten staan hierin vermeld:

- Het kazerneterrein gaat volledig deel uitmaken van het park
- Enkel de waardevolle (monumentale) gebouwen worden behouden
- Hierin wordt een variëteit aan (binnenstad)-functies gehuisvest waaronder de universiteit
- De wandel- en fietsverbinding met het Jekerdal, onderlangs de Jeker wordt hersteld.

De raad heeft bij amendement besloten beslispunt c. te schrappen en beslispunt d. te vernummeren tot c. met als overweging "dat het niet mogelijk is om beslispunt c. te honoreren omdat de voorwaarden en omstandigheden waaronder de Tapijnkazerne kan worden aangekocht niet bekend zijn" en "de gemeente naar de burgers toe eerlijk willen zijn over hetgeen wel en niet tot de mogelijkheden behoort".

Stand van zaken per 31-12-2020

Zie project Tapijnkazerne in bijlage Stedelijke projecten.

Buurt-Burgerinitiatief Trichterveld

Op 8 juli 2014 heeft de raad het ontvangen buurt-burgerinitiatief Trichterveld inhoudelijk behandeld. Verzoek aan de raad is het college opdracht te geven met Maasvallei in overleg te treden over:

- Respectering en instandhouding van de met de bewoners afgesloten convenant en de uitvoering daarvan.
- Het leveren van maatwerk aan en in overleg met de bewoners van de huidige huurwoningen.
- Het resultaat van het overleg tussen college en Maasvallei terug te koppelen met de indieners van dit burgerinitiatief en met de gemeenteraad.

De raad is akkoord gegaan met alle beslispunten van dit voorstel.

Verder is er een amendement ingediend op 8 juli 2014 door PvdA, D66, SBM, SP, SPM, CDA en GroenLinks. Hierin is gevraagd om de beslispunten van het raadsvoorstel (zoals hierboven omschreven) te wijzigen in:

Het college van burgemeester en wethouders vanuit een toezichthoudende rol zullen toezien dat naast de verplichtingen uit het sociaal plan maatwerk zal leveren aan de 17 huishoudens die gedwongen moeten verhuizen door het aangepaste plan voor Trichterveld.

Dat wat de gemeenteraad betreft het maatwerk de volgende zaken zijn:

- Een zo vloeiend mogelijke overgang naar de nieuwe woning zonder tussenverhuizing. Bewoners die in Trichterveld willen blijven kunnen zonder tussenverhuizing in hun nieuwe woning trekken.
- Indien burens in de toekomstige situatie naast elkaar willen wonen dan zal Maasvallei zich daarvoor inspannen binnen de mogelijkheden van het plan en de huurders.
- Er zal financieel maatwerk geleverd worden, zodat de woonlasten passen bij de financiële mogelijkheden en het inkomen van de huurder.
- Bewoners met een WMO-indicatie krijgen, als zij dat willen, een gelijkvloerse woning aangeboden in Trichterveld. Hierbij zal het financiële maatwerk zoals genoemd in beslispunt 2c ook geleverd worden.

- Het aanvragen en begeleiden van WMO-trajecten voor bewoners.
- Het aanvragen van huurtoeslag voor bewoners.
- Het regelen van de verhuizing in organisatorische zin.
- Het begeleiden van bewoners bij werkzaamheden in of aan de nieuwe of huidige woning.
- Het adviseren en ondersteunen van bewoners om de energielasten en daarmee de woonlasten te beperken.
- Het ondersteunen van bewoners met een bruikleenovereenkomst of tijdelijk huurcontract bij het vinden van een nieuwe woning.
- Tijdige communicatie naar bewoners met een bruikleenovereenkomst dan wel tijdelijk huurcontract over wanneer de overeenkomst opgezegd zal worden.
- Waar mogelijk worden bruikleenovereenkomsten omgezet in tijdelijke huurcontracten indien de bewoners dat zelf wensen.
- Binnen de kaders van het gewijzigde plan voor Trichterveld en het maatwerk zal Maasvallei regelmatig overleg voeren met de bewonersbelangen vereniging van Trichterveld.

De raad heeft het ingediende amendement tijdens de vergadering op 8 juli 2014 aangenomen.

Stand van zaken per 31-12-2020

Inmiddels is duidelijk dat in Q1 van 2021 de laatste nieuwbouwwoningen in Trichterveld worden opgeleverd door Wonen Limburg Accent. Hiermee is de afronding van de vernieuwing van Trichterveld in zicht. De herhuisvestingsopgave van bewoners in Trichterveld is inmiddels afgerond, conform de afspraken in het amendement.

Bijlage 8 Burgerjaarverslag

Het burgerjaarverslag is uit efficiencyoverwegingen als bijlage bij de jaarrekening opgenomen. Hiermee wordt vooruitgelopen op de afschaffing van de verplichting tot het uitgeven van een burgerjaarverslag. Door het opnemen van de onderdelen in programma 1 van de jaarrekening en in deze bijlage wordt voldaan aan de verplichtingen van artikel 170 lid 2 Gemeentewet: rapporteren over de gemeentelijke dienstverlening en over burger- en overheidsparticipatie.

GemeenteLoket

De onderdelen Digitaal, Telefonie en Balie van het GemeenteLoket worden in programma 0 gerapporteerd.

Meldingen openbare ruimte

Op verschillende manieren komen meldingen over de openbare ruimte binnen. De meeste meldingen komen binnen via het callcenter en via de Maastricht meldt app.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aantal meldingen	34.392	32.593	32.468	33.311	34.295	34.140	38.484

Via de Maastricht meldt app zijn er in 2019 14.224 meldingen ontvangen (2018: 12.226).

Van alle meldingen	2016	2017	2018	2019	2020
Percentage afgehandeld binnen de normtijd	45%	49%	58%	72%	84%

Gemeentelijke website

De vernieuwde corporate website is nu ruim een jaar in de lucht. Met het vernieuwen van onze website hebben we ook de beschikking gekregen over nieuwe meetinstrumenten zoals Site-improve. Met deze tool hebben we niet alleen inzicht in het bezoekersgedrag. We kunnen nu ook meten of onze website voldoet aan de richtlijnen voor digitoegankelijkheid. Concreet betekent dit of de website raadpleegbaar is voor mensen met een beperking.

Daarnaast hebben we een beter inzicht in onze vindbaarheid via zoekmachines. Ook wel SEO (Search Engine Optimisation) genoemd. En last but not least krijgen we informatie over de kwaliteit van onze content. Zijn onze teksten begrijpelijk voor iedereen? Staan er taalfouten in teksten? Of zijn er links die niet meer werken?

Deze tool geeft ons allerlei indicaties. Het blijft natuurlijk mensenwerk om de signalen op te pakken en ervoor te zorgen dat we de kwaliteit borgen en blijven verbeteren.

* score op 17 februari 2021

Jaarlijkse bezoekers 2020

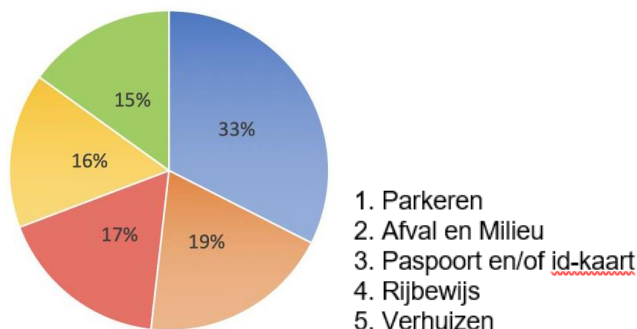
Van 1 januari tot en met 31 december 2020 hebben in totaal 611.650 bezoekers de corporate website bezocht. Dat zijn er ruim 100.000 meer dan in 2019. Door de coronacrisis is er in het algemeen een stijgende lijn in het bezoek van online-kanalen. En dat geldt ook voor onze corporate website. Daarnaast zijn er compensatieregelingen geweest voor ondernemers in deze crisistijd (tozo-regeling)

en het Steunpunt Corona. Deze extra dienstverlening heeft ook bijgedragen aan de stijging van het aantal bezoekers.

Het meest bezocht

Afgelopen jaar was een bijzonder jaar door de coronacrisis. Met name ondernemers hebben veelvuldig gebruik gemaakt van onze dienstverlening. De 'Tijdelijke overbruggingsregeling voor zelfstandige ondernemers' (Tozo) is bijna 90.000 keer bezocht.

Daarnaast zijn reguliere producten/diensten net als andere jaren het meest bezocht. De top 5 van producten is goed voor 43% van het totale aantal bezoekers.

Zoekgedrag

58% van onze bezoekers is gekomen via zoekmachines. 30% bezoekt de site rechtstreeks. In het rechtstreekse bezoek zit een stijging ten opzichte van 2019. Dat komt omdat mensen de verkorte link (URL) naar de Tozo-regeling waarschijnlijk opgeslagen hebben in hun favorieten. Evenals de verkorte links naar de tijdelijke corona-informatiepagina's. Bezoek via deze korte URL's wordt meegeteld in het 'rechtstreeks' bezoek. De algemene stijging in het bezoek van onlinekanalen in coronatijd heeft ook gezorgd voor een ruime verdubbeling van het aantal bezoekers dat via social media op onze website is geland. Van 2% in 2019 naar ruim 5% afgelopen jaar.

Social media gemeente Maastricht

Op 7 december 2019 zijn we gestopt met de inzet van WhatsApp als contactkanaal. Dit had ermee te maken dat WhatsApp op dat moment juridisch gezien niet meer ingezet mocht worden voor dienstverlening zonder zakelijk account. Op dat moment was een zakelijk account echter nog niet beschikbaar voor Nederlandse gemeenten. Door het stoppen met WhatsApp zijn er niet minder berichten/vragen binnengekomen via webcare. Het aantal berichten via Facebook is in 2020 daardoor ruim verdubbeld van circa 9.500 naar ruim 21.000 berichten. De mensen die contact zochten via WhatsApp zijn dus wel overgeschakeld op de kanalen die wel nog voor webcare beschikbaar zijn.

Balie (Minder klanten in 2020 door Covid-19)

DigiD

Naast de dienstverlening voor de inwoners van onze stad, staan we ook paraat om producten te leveren voor Nederlanders die in het buitenland wonen. In 2020 vroegen 1.820 Nederlanders woonachtig in het buitenland, een DigiD-code aan. Met deze code kunnen ze makkelijk communiceren met overheidsinstellingen. In 2019 waren dit er 2.059

Reisdocumenten voor Nederlanders in het buitenland

Ook verstrekken we reisdocumenten aan Nederlanders woonachtig in het buitenland.

Er werden in 2020 1.540 reisdocumenten verstrekt aan Nederlanders woonachtig in het buitenland. In 2019 waren dit er 2.902.

Vestigingen vanuit het buitenland

In de afgelopen 10 jaar zijn de vestigingen vanuit het buitenland meer dan verdubbeld. Dit komt vooral door de universiteit waar tegenwoordig meer dan de helft van de studenten uit het buitenland komt en er elk jaar een nieuwe groep buitenlandse studenten komt. In 2020 wisten we door Covid-19 niet of er veel studenten zich zouden laten inschrijven in Maastricht. Toch zijn er weer meer dan 3.000 studenten ingeschreven vanuit het buitenland.

	2009	2010	2016	2017	2018	2019	2020
Aantal inschrijvingen	3.045	4.080	5.755	6.103	6.018	6.839	6.065

Communicatie

Gemeentelijke communicatiemiddelen

Via een uitgebalanceerde mix van middelen informeert de gemeente de inwoners van de stad over onderwerpen die voor hen van belang zijn. Daarbij wordt rekening gehouden met verschillende voorkeuren:

- Op papier: brochures, de afvalkalender, de Kwiek (infomagazine voor ouderen);
- Digitaal: websites, apps, digitale nieuwsbrieven, social media;
- Mondeling: informatiebijeenkomsten rond nieuwe ontwikkelingen.

Afhankelijk van de boodschap, budget, het doel en de doelgroep wordt de meest efficiënte middelenmix geselecteerd. De gemeentelijke pagina in het huis-aan-huisblad 'VIA' is in 2020 afgeschaft in het kader van de bezuinigingen op basis van een kosten-batenanalyse (hoge kosten en laag bereik).

E-mail heeft het hoogste bereik

Het jaarlijkse mediaonderzoek⁶ dat de gemeente uitvoert onder haar inwoners, toont dat alle middelen nog waarde hebben in de middelenmix. Wel is een duidelijke trend te ontdekken in de afname van de consumptie van traditionele media zoals de (lokale) krant en Tv-zender. Het zijn vooral ouderen en een kleinere groep laaggeschoolden die de groep vaste lezers en kijkers van de traditionele media vormen.

E-mail is – by far – de beste manier om grote doelgroepen te bereiken. 98% van alle Maastrichtenaren e-mailt minimaal 1 keer per week. Zelfs de minst-e-mailende groep – de 75-plussers – doet dat nog in grote getalen: 94% e-mailt minimaal 1 keer per week. Daarmee is e-mailen de meest gebezigde vorm van 'internetten': populairder dan welke andere online bezigheid ook. E-mail verslaat met kop en schouder facebooken, whatsappen, youtuben en ander surfgedrag. Ook is e-mailen vele malen populairder dan alle vormen van offline mediagebruik: tv kijken, radio luisteren, kranten of magazines lezen.

Voor de afdeling communicatie betekent het dat de uitvoering primair geconcentreerd wordt op de wekelijkse e-mailniewsbrief, die nu al succesvol is (12.000 abonnees). Een ander belangrijk voordeel (naast een hoog bereik) is dat een eigen e-mailniewsbrief in principe bij iedereen aankomt, en dus geen last heeft van onbeïnvloedbare algoritmen die maatschappelijke 'bubbles' creëren: het verschijnsel dat groepen in de samenleving alleen nog maar berichten onder ogen krijgen die hun eigen gelijk ondersteunen, waardoor bevolkingsgroepen steeds verder uit elkaar drijven.

Huidig bereik online middelen

Onderstaand overzicht geeft het bereik aan van de hoofdaccounts van de gemeentelijke social media (www.facebook.com/gemeentemaastricht en www.twitter.com/uitmaastricht) en gemeentelijke nieuwsbrief. Hierop worden de meeste berichten van de gemeente geplaatst. Voor doelgroepspecifieke boodschappen worden per doel en doelgroep de meest geschikte middelen gekozen. Inmiddels behoort ook het platform Thuis in Maastricht tot de gemeentelijke middelenmix.

⁶ Klik [hier](#) voor het Mediaonderzoek 2020

Medium	Meting	Eind 2020	Eind 2019	Eind 2018	Eind 2017
Facebook gemeente	Aantal volgers	23.496	22.585	20.900	20.400
Twitter gemeente	Aantal volgers	11.100	10.800	10.500	10.300
Nieuwsbrief	Aantal abonnees	11.879	9.895	8.950	7.250
Facebook Thuis in Maastricht	Aantal volgers	11.200	9.576	7.850	6.800
Website Thuis in Maastricht	Maandelijkse bezoekers	22.000	15.000	15.000	15.000

Thuis in Maastricht

Thuis in Maastricht is het in 2016 gelanceerde online platform voor en door inwoners van Maastricht. Iedere buurt heeft een eigen site binnen het platform waar ze hun buurt en burens beter leren kennen. Inwoners hebben zelf de mogelijkheid nieuws, agenda, foto's, initiatieven in de buurt en meer aan het platform toe te voegen. Thuis in Maastricht is gelanceerd voor inwoners om meer ruimte te geven aan thuisgevoel in de buurt en aan de leefkwaliteit in de buurt. De Gemeente werkt intensief samen met inwoners om het platform tot een succes te maken.

Het bereik van Thuis in Maastricht groeit gestaag: de site had afgelopen jaar 273.700 bezoekers (groei ten opzichte van 2019 = 58%). De Facebookpagina van TiM had in 2020 11.200 volgers. Het gemiddelde bereik was 540.000 views en 41.000 interacties per maand (clicks, likes en shares).

In de discussie over de pre-begroting (2020) is onder meer gesproken over de toekomst van Thuis in Maastricht (TiM). Toegezegd is dat TiM in 2021 wordt omgebouwd naar het online-participatieplatform voor de stad.

Covid-19

Vanaf het uitbreken van de coronacrisis in maart 2020 hebben we een extra informatievoorziening getroffen. Op de gemeentelijke website is een aantal webpagina's ingericht om inwoners zo goed mogelijk te informeren over de impact van de landelijke coronamaatregelen op de lokale situatie. Daarbij wordt verwezen naar de meest actuele landelijke wet-, en regelgeving (Ministerie, RIVM, Veiligheidsregio etc.). Daarnaast kunnen mensen hier snel de informatie vinden van de beschikbare steunmaatregelen vanuit het Rijk zoals de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO).

De behoefte aan informatie over de steunmaatregelen is groot. De TOZO-regeling op de website is in de periode van maart t/m december bijna 90.000 keer bezocht. Op Thuis in Maastricht is ervoor gezorgd dat mensen snel informatie kunnen vinden over de beschikbare (lokale) hulpdiensten. En is alle informatie op een rij gezet van mensen die op eigen initiatief hulp aan anderen willen aanbieden. Bijvoorbeeld studenten die alleenstaanden helpen in coronatijd met hond uitlaten of boodschappen doen.

Gemeentelijke klachtencommissie

“Van klachten kan de gemeente Maastricht leren. Het zijn gratis adviezen voor de gemeente. De gemeente neemt uitingen van ontevredenheid dan ook serieus”

De klachtencommissie behandelt klachten van burgers binnen de vastgestelde wettelijk termijn. In 2020 zijn alle klachten binnen deze termijn afgehandeld. Daarbij probeert de klachtencommissie zo veel mogelijk informeel -via bemiddeling- de klachten af te handelen. In 4 gevallen was een formele uitspraak via hoorzitting nodig. In 2020 waren er nog twee klachtencommissies, te weten de klachtencommissie “Algemene Kamer” en de klachtencommissie “Sociale zaken”. In 2021 worden beide kamers samengevoegd.

2020 was een ‘raar’ jaar door de Corona pandemie. De klachtencommissie “Algemene Kamer” heeft in 2020 342 formele klachten ontvangen. Qua formele klachten zien we een toename van 93 klachten. De stijging is onder andere te verklaren door de ervaringen van burgers met de handhaving in het kader van de coronamaatregelen. Ook de aanpassingen aan de inworpopeningen van de papiercontainers op de milieuperrons hebben klachten opgeleverd.

De klachtencommissie “kamer Sociale Zaken” heeft in 2020 63 klachten/meldingen ontvangen, een lichte stijging t.o.v. het jaar ervoor die te verklaren is door de uitvoering van de TOZO-regeling (tijdelijke ondersteuning zelfstandige ondernemers).

Een klacht kan meerdere elementen bevatten. Bij de onderstaande opsomming van gegrond, ongegrond enz., is uitgegaan van de “hoofdklacht”. Tevens dient -met name over de algemene kamer van de klachtencommissie- opgemerkt te worden dat het aantal gegronde klachten (via directie uitspraak) zijnde 3 vertekend is. Bij de klachten die bij deze kamer in 2020 uiteindelijk bemiddeld werden (306), zitten namelijk een aantal klachten die inhoudelijk wel geheel (of gedeeltelijk) gegrond waren. Een aantal van de door de kamer Sociale Zaken bemiddelde klachten waren ook inhoudelijk gegrond.

Klachtencommissie	Algemene Kamer		Sociale zaken	
	2020	2019	2020	2019
Aantal klachten	344	249	63	54
Bemiddeld	306	191	29	32
Gegrond/deels gegrond (Directieuitspraak)	3	0	1	3
Ongegrond c.q. geen uitspraak (Directieuitspraak)	5	9	2	2
Niet ontvankelijk of andere reden ⁷	28	49	28	17

Bij een aantal klachten bestond er aanleiding voor het geven van adviezen/aanbevelingen die de kwaliteit van de dienstverlening ten goede dienen te komen.

Nationale ombudsman

De Nationale Ombudsman (NO) heeft in 2020 in totaal 66 klachten – betreffende de Algemene Kamer en de Sociale Zaken kamer – behandeld over de gemeente Maastricht (in 2019; 58). 59 Van deze klachtmeldingen gaven de NO geen aanleiding om een nader onderzoek in te stellen of een rapport op te stellen. 5 klachten heeft de NO beëindigd via interventie en 2 klachten waren eind 2020 nog in behandeling bij de NO.

Bezwaren en beroepen

Bezwaar maken is een manier waarop je kunt laten weten dat je het niet eens bent met het besluit van een gemeente. Graag zetten wij de kengetallen over de bezwaar- en beroepsprocedures van de gemeente Maastricht voor u op een rij. Het betreft hier de volgende onderdelen: Belastingen, Veiligheid en Leefbaarheid, Werk & Bijstand/ Samenleving en Burgerzaken.

Onderwerpen

De meest voorkomende onderwerpen op het gebied van Belastingen zijn: WOZ-waarde en aanslagen afvalstoffenheffing, reinigingsrecht, rioolheffing gebruikersdeel en hondenbelasting.

Onderwerpen Veiligheid en Leefbaarheid o.a.: omgevingsvergunning (Wabo), vergunning in het kader van het gebruik van de openbare ruimte, Sluitingen 13b Opiumwet, handhavingsbesluiten, hoogte bouwkosten, leges-/precariokosten, WOB verzoeken, naheffing parkeerbelasting (uitsluitend beroep), invorderingskosten (aanmaning/dwangbevel) en huisnummering.

Onderwerpen Werk en bijstand: Participatie, waarvan de Participatiewet (PW) Declaratieregelingen, Bijzondere Bijstand, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) onderdeel van uitmaken en de Wet kinderopvang.

Onderwerpen Samenleving: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Leerlingenvervoer, Leerplichtwet en Jeugd.

Onder Burgerzaken vallen onder andere de onderwerpen wijziging akte burgerlijke stand, wijzigen registraties in de Basis Registratie Persoonsgegevens (BRP) en geweigerde verstrekking van documenten.

⁷ Deze categorie behelst niet ontvankelijk, melding en dus geen klacht, klachtencommissie onbevoegd etc.

Bezwaar- en beroepschriften 2020

	Belastingen		Veiligheid en Leefbaarheid		Werk en Bijstand		Samenleving		Burgerzaken
	Bezwaar	Beroep*	Bezwaar	Beroep	Bezwaar	Beroep	Bezwaar	Beroep	Bezwaar/ Beroep
Voorraad op 31-12-2019	533		194		53	66**	21	9**	2
Ontvangen in 2020	6.899		428	62	325***	35	55	8	3
Totaal 2020	7.432		622	62	378	101	76	17	5
Afgehandeld in 2020	7.152		496	56	171	33	55	8	4
(Deels) Gegrond / Toegewezen	1.724		72	8	25	2	22	0	1
Ongegrond / Afgewezen	3.383		208	31	79	22	13	4	3
Niet ontvankelijk verklaard	486		44	7	17	1	6	1	0
Ingetrokken	501		172	10	36	8	13	3	0
Deels gegrond	1.058				14	0	1	0	0

* Geen specificatie van BsGW ontvangen.

** In de telling beroep zijn zowel de reguliere beroepsprocessen als de processen hoger beroep en voorlopige voorzieningen meegeteld.

*** Dit hoge aantal is veroorzaakt doordat bezwaren TOZO in het totaal worden meegenomen. Deze zijn niet uit de massa te identificeren.

Burgerparticipatie

Het belang dat de gemeente hecht aan het invullen van burger- en overheidsparticipatie van overheid en bewoners komt nadrukkelijk tot uitdrukking in het coalitieakkoord Maastricht Onbegrensd en Ontspannen. Daarbij is besloten om blijvend te investeren en te innoveren op het gebied van burger- en overheidsparticipatie, zowel binnen bestaande vitale structuren, verenigingen en platforms, als vanuit nieuwe kansrijke concepten. Niet alleen om meningen te horen, maar ook deskundigheid en ervaringen te gebruiken bij het vormgeven van beleid.

Hiertoe is op 17 december 2019 het Plan van Aanpak Burger- en Overheidsparticipatie Beter, Bewuster, Efficiënter! unaniem vastgesteld. Hiermee is de aanpak op het gebied van burgerparticipatie voor de komende periode vastgelegd.

Definitie

Burgerparticipatie is een manier van beleidsvoering waarbij burgers, individueel of georganiseerd en direct of indirect door de gemeente worden betrokken om invloed uit te oefenen op de ontwikkeling, uitvoering en/of evaluatie van beleid. Het gaat om meepraten, meedenken en meebeslissen in het publieke domein.

Bij overheidsparticipatie is sprake van een omgekeerde samenwerking: de overheid participeert in bestaande initiatieven van burgers, geeft deze de ruimte en verbindt deze waar mogelijk met elkaar. Het gaat om burgers die al initiatief nemen in het publieke domein, maar waarbij de overheid een al dan niet faciliterende functie kan vervullen om verdere realisatie mogelijk te maken.

Resultaten 2020

In 2020 is gestart met de uitvoering van bovengenoemd plan van aanpak. Er zijn resultaten geboekt op diverse vlakken, zoals:

- uitvoering van de programma's Jeugdlintje en Kinderburgemeester is gestart, ondanks de beperkingen van de coronacrisis;
- op basis van de motie E-democratie is ingezet op de ontwikkeling van digitale participatie. Dit kwam mede tot uiting in de mogelijkheden met betrekking tot digitaal vergaderen, maar ook

de ontwikkeling van een digitaal participatieplatform, dat uiterlijk in Q2 2021 zal worden gelanceerd;

- er is geïnvesteerd in kennisontwikkeling en uitvoering op het gebied van burger- en overheidsparticipatie. Daarbij is bijgedragen aan het verbeteren van de concrete participatieprocessen bij projecten, bijvoorbeeld met betrekking tot de herinrichting van de Tongerseweg;
- er is een begin gemaakt aan het opstellen van participatiebeleid en een participatieverordening. Dit zal uitmonden in een participatieproces in Q1/Q2 2021 en een raadsvoorstel in Q3 2021.

Burgerbegroting: de eerste Maastrichtse burgerbegroting, als onderdeel van het Maastricht-LAB, zou maart 2020 van start gaan. In de aanloop naar maart 2020 (en daarna) is een brede communicatiecampagne uitgewerkt en deels ingang gezet. Daarnaast zijn de werkmethodes voor de verschillende fysieke events voorbereid en heeft er een verkenning plaatsgevonden naar het aanbieden van kleinschalige digitale events.

Vanwege de voortzetting van de maatregelen van de Rijksoverheid, om de uitbraak van het coronavirus te bezweren, zijn de events van de burgerbegroting meerdere malen uitgesteld. De start van de burgerbegroting staat gepland voor Q3 2021.

Praktijk

Door de coronacrisis was 2020 geen normaal jaar voor de wijze waarop de gemeente kon samenwerken met inwoners. Door de maatregelen konden er niet altijd fysieke ontmoetingen plaatsvinden. Toch vonden er wél concrete participatieprocessen plaats. Zowel ten behoeve van de totstandkoming van beleid als in de uitvoering van beleid. Enkele voorbeelden hiervan zijn de totstandkoming van de Omgevingsvisie, de reconstructie van de Tongerseweg en Stad en Spoor.

Bijlage 9 Werkloosheidsindicatoren

Werkloze beroepsbevolking in Maastricht, CBS								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Beroepsbevolking (x 1000)	62	61	61	61	60	61	61	60
Werkloze beroepsbevolking (x 1000)	5	5	4	4	3	2	2	3
Werkloosheidpercentage beroepsbevolking	8	8,2	7,4	6,4	5,5	3,3	3,3	5,0

WW-uitkeringen in Maastricht, UWV												
	2020*											
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Aantal WW uitkeringen	1.559	1.548	1.728	2034	2.123	2.131	2.097	2048	1.943	1.826	1.840	1.924
% WW van beroepsbevolking	2,59	2,58	2,88	3,39	3,53	3,55	3,49	3,41	3,23	3,04	3,06	3,20
*De WW-cijfers zien we als gevolg van de maatregelen in verband met de coronapandemie vanaf maart 2020 flink oplopen, vervolgens iets dalen vanaf juli en weer stijgen in december.												

Toelichting werkloosheidsindicatoren

Het UWV ziet de WW-informatie als een belangrijke factor om inzicht te krijgen in de dynamiek op de arbeidsmarkt.

De cijfers die UWV presenteert mogen niet worden verward met de officiële werkloosheidscijfers (werkloze beroepsbevolking), zoals deze door het CBS worden gepresenteerd.

Verschillen

Het CBS publiceert cijfers over de werkloze beroepsbevolking (WBB).

Niet alle werklozen staan ingeschreven bij UWV WERKbedrijf, dit betreft vooral personen zonder recht op een uitkering zoals jongeren en herintreders.

Het WBB-cijfer van CBS komt tot stand door een enquête onder de beroepsbevolking.

Definities

- Werkloze beroepsbevolking (WBB): personen van 15 t/m 74 jaar zonder betaald werk, die recent naar betaald werk (ongeacht de arbeidsduur) hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn. Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen.
- De WW-cijfers hebben betrekking op het aantal WW-uitkeringen en niet op het aantal personen met een WW-uitkering. Een persoon kan tegelijkertijd meerdere WW-uitkeringen hebben.

Bijlage 10 Mutaties decembercirculaire 2020 & maartcirculaire 2021

De gemeentefonds uitkering bestaat uit twee onderdelen, de algemene uitkering en de decentralisatie-uitkeringen. De algemene uitkering wordt verdeeld aan de hand maatstaven. Het geld is niet geoormerkt en het hoort tot de algemene middelen van de gemeente en hiermee tot de bevoegdheid van de gemeenteraad. Dat is ook de reden waarom de mutaties in de algemene uitkering worden meegenomen in de budgettaire kaders. De omvang van de algemene uitkering loopt gelijk op met de uitgavenontwikkeling van de verschillende ministeries. Als de uitgaven van de ministeries stijgen, groeit het gemeentefonds verhoudingsgewijs mee. Als de uitgaven van de ministeries dalen door bijvoorbeeld bezuinigingen, dan krimpt het gemeentefonds. Dit heet: 'samen de trap op, samen de trap af' en het wordt ook wel de normeringssystematiek genoemd.

Decentralisatie-uitkeringen kan het Rijk binnen het gemeentefonds gebruiken als het tijdelijke middelen betreft, bijzondere indexatie-afspraken kent of als een goede verdeling niet lukt via de maatstaven van de algemene uitkering. Hoewel decentralisatie-uitkeringen niet geoormerkt zijn, worden deze wel met een bepaalde bestemming door het Rijk verstrekt. Strikt genomen is een nieuwe taak dan ook de bevoegdheid van de raad. Maar omdat het geld met een bepaalde bedoeling wordt verstrekt, doet de ambtelijke organisatie bestedingsvoorstellen aan het college en neemt de bedragen op in de begroting. Omdat het in tegenstelling tot mutaties in de algemene uitkering om budgettair neutrale wijzigingen gaat (tegenover de extra inkomsten staan ook extra kosten voor de realisatie van een beoogd doel) worden de mutaties in de decentralisatie-uitkeringen niet op-/meegenomen in de budgettaire kaders.

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkering: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

De raad wordt als volgt geïnformeerd over de intensiveringen en nieuwe taken uit de circulaire:

- o Decembercirculaire 2020 >>> Jaarrekening 2020
- o Meicirculaire 2021 >>> Kaderbrief 2021
- o Septembercirculaire 2021 >>> Bestuursrapportage 2021

Uit de decembercirculaire 2020 volgen onderstaande nieuwe taken.

Decembercirculaire nieuwe taken/intensiveringen	2020	2021
Vrouwenopvang (m.n. schadelijke praktijken 2020)	103.124	-10.558
Faciliteitenbesluit opvangcentra (hervestigers)	316.290	
<u>Coronategemoetkomingen</u>		
Continuïteit van zorg	169.100	
Compensatie quarantainekosten	29.281	
Cultuurmiddelen		1.943.395
Tweede kamerverkiezingen		153.971
Beschermde wonen (relatie met continuïteit zorg)	97.938	
Aanvullend pakket re-integratie	399.310	919.504
Impuls re-integratie		491.007
Gemeentelijk schuldenbeleid	146.730	302.575
Bijzondere bijstand	51.084	105.338

Over het effect op de algemene middelen van de decembercirculaire 2020 zal de raad in het budgettaire kader bij de Kaderbrief 2021 geïnformeerd worden.

Naast de reguliere circulaire in december, mei en september zien we ten tijde van corona ook circulaire in maart (2021) en juni (2020). Het is dan ook om die reden dat we nu naast de decembercirculaire mutaties ook die van de maartcirculaire melden.

Maartcirculaire nieuwe taken/intensivering	2020	2021
<u>Coronategemoetkomingen</u>		
Maatschappelijke opvang en OGGz		175.773
Voorschoolse voorziening peuters		30.864
Perspectief Jeugd en Jongeren	149.064	138.198
Extra begeleiding kwetsbare groepen		307.633
Bestrijden eenzaamheid ouderen		277.835
Afvalverwerking		211.030
Jongerenwerk Jeugd		97.655
Mentale ondersteuning jeugd		82.428
Activiteiten en ontmoetingen jeugd		57.417
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)		642.155

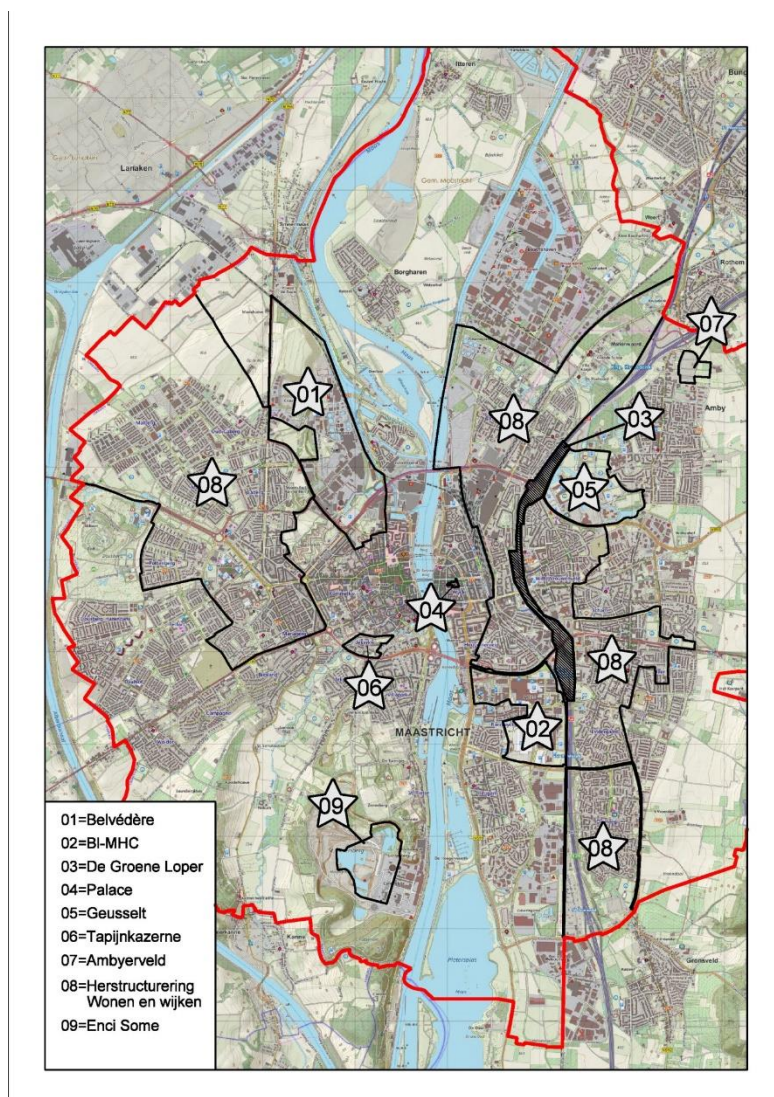
Bijlage 11 Grootstedelijke projecten

Insteek van stadsontwikkeling is het ruimtelijk raamwerk van de stad te versterken. Hier gaat het om de verbetering van de verkeersinfrastructuur, van de groene en andere openbare ruimtes en van de publieke voorzieningen. Ook willen we de stedelijkheid van de stad verder ontwikkelen. Onder stedelijkheid verstaan we een klimaat waarin mensen elkaar spontaan persoonlijk kunnen ontmoeten. Dit betekent dat permanent delen van de stad verbouwd worden om ze gereed te maken voor nieuwe wensen en uitdagingen. Trefwoorden hierbij zijn herstructurering en herbestemming.

De rol van de gemeente in stadsontwikkeling is aan verandering onderhevig. De complexiteit is toegenomen en de realisatie/ontwikkeling wordt meer en meer door de markt overgenomen. Dit vraagt een continue samenhangende sturing, regie en actieve rol door de gemeente op programma's en gebiedsontwikkeling. In begroting 2020 gaven we aan welke prestaties we wilden realiseren bij onze grootstedelijke projecten. Wat is hiervan gerealiseerd in 2020? In deze bijlage is dat weergegeven. Daarnaast verwijzen we voor een toelichting op alle projecten naar de stand van zaken van de MPGJ- projecten in het MPGJ dat gelijktijdig met de jaarstukken aan de raad wordt aangeboden.

Fig. Grootstedelijke projecten in Maastricht

(aan deze figuur kunnen geen rechten worden ontleend)

1 Belvédère Maastricht (uitvoering door verbonden partijen Wijk Ontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV en Exploitatiemaatschappij 't Bassin BV)

Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u>	<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u>
<p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <p>1. Planontwikkeling woningbouw in Sphinx-Noord</p> <ul style="list-style-type: none"> o Planontwikkeling mobiliteits- en parkeeropgave Sphinxkwartier o Planontwikkeling woningbouw Loods 5 o Doorontwikkeling cluster Timmerfabriek tot culturele hotspot. o Opstarten tender locatie Landbouwbelang. o Vervolg op haalbaarheidsstudie Sappi-Zuid. 	<p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <p>2. Planontwikkeling woningbouw in Sphinx-Noord loopt conform planning</p> <ul style="list-style-type: none"> o Planontwikkeling mobiliteits- en parkeeropgave Sphinxkwartier loopt conform planning o Eerst vergunningen woningbouw Loods 5 zijn aangevraagd o Doorontwikkeling cluster Timmerfabriek tot culturele hotspot loopt. Uitvraag middendeel wordt voorbereid, o Start tender locatie Landbouwbelang is verplaatst naar medio 2021. Dit dossier is gekoppeld aan haalbaarheidsstudie Sappi-Zuid. Vanwege Corona heeft raad hier vertraagd een beslissing over genomen. o Raad heeft positief beslist over haalbaarheidsstudie Sappi-Zuid. Vervolgstappen worden voorbereid.
<p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/Het Radium</p> <ul style="list-style-type: none"> o Verdere planontwikkeling van Frontenpark, met daarbinnen de verdere planontwikkeling van de locatie Het Radium. Met aandacht voor de openbare ruimte, locatie Kunstfront, locatie Gashouder, locatie Cokesfabriek en Kazemat A bij de Lage Fronten. 	<p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/Het Radium</p> <ul style="list-style-type: none"> o De planontwikkeling voor Frontenpark en Het Radium is verder uitgewerkt en op sommige onderdelen (Cokesfabriek en Kunstfront) is uitvoering al ter hand genomen. Voor Gashouder en Kazemat is besluitvorming in voorbereiding voor 2021.
<p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> o Verdere (plan)ontwikkeling van het Retailpark Belvédère o Vervolg op haalbaarheidsstudie rond Mondi Maastricht. o Verkennen haalbaarheidsstudie gashouder o Verder revitaliseren van het bestaande industrieterrein Bosscherveld. 	<p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> o Planontwikkeling gaat verder na definitieve vaststelling bestemmingsplan en uitspraak raad over vervolg. o Haalbaarheidsstudie naar Mondi Maastricht is voorlopig stopgezet. Mondi zet bedrijfsactiviteiten door op huidige locatie en overweegt uitbreiding. o Voor gashouder zie hierboven (grex 2) o Dit is een doorlopend continu proces.
<p>Project Tram Maastricht Hasselt</p> <ul style="list-style-type: none"> o Planvoorbereiding inpassing tramtracé. o Aanbesteding en vaststellen beeldkwaliteitsplan en finaal ontwerp tramtracé door Maastricht. 	<p>Project Tram Maastricht Hasselt</p> <ul style="list-style-type: none"> o Definitieve tramtracé door Maastricht is gereed. o Aanbesteding is opgestart.

<u>Uitvoering</u>	<u>Uitvoering</u>
<p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Invulling laatste verdiepingen Eiffelgebouw met creatieve en innovatieve ondernemers. ○ Verdere realisatie van de 400 woningen op Sphinx-Zuid. ○ ○ Verbouwing en ingebruikname Olround Bowling (Festivillage) ○ Verbouwing en ingebruikname Maison Blanche Dael in Brikkegebouw. ○ Ingebruikname binnentuin Timmerfabriek. ○ Start tenderprocedure locatie Landbouwbelang. ○ Verder uitbouwen gebiedsmanagement/promotie in het Sphinxkwartier. 	<p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Grootste gedeelte verdiepingen is ingevuld. Er resteren nog enkele vloeren in noorddeel. Loopt volgens verwachting. ○ Eerste woningen zijn opgeleverd. Laatste drie blokken zijn in uitvoering. ○ ○ Verbouwing is vrijwel afgerond. Ingebruikname staat gepland voor maart 2021. Iets vertraagd vanwege Corona. ○ Maison Blanche Dael in Brikkegebouw is in najaar geopend. ○ Binnentuin Timmerfabriek opgeleverd en in gebruik. Vanwege Corona slechts één event. ○ Start tenderprocedure locatie Landbouwbelang voorzien medio 2021. Zie ook planontwikkeling. ○ Stichting Sphinxkwartier is op verschillende onderdelen actief geweest in 2021 (verlichting, branding, communicatie, bewegwijzering etc.)
<p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/Het Radium</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bij positief resultaat haalbaarheidsstudie Cokesfabriek starten met realisatie. ○ Voorbereiden en start renovatie Kunstfront. ○ Programmeren op en rond stadsweide en Gashouder op basis van eerste ervaringen. ○ Sluiten tankstation aan Cabergerweg. Vrijgekomen ruimte betrekken bij Frontenpark. ○ Realiseren diverse parkvoorzieningen (o.a. definitieve trap Hoge Fronten, meubilair, speelvoorziening etc..) 	<p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/Het Radium</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Cokesfabriek is vrijwel gereed. Ingebruikname voorzien voorjaar 2021. ○ Voorbereiding renovatie Kunstfront is opgestart. Uitvoering start 2021. ○ Door Corona zijn alle evenementen vervallen. In 2021 opnieuw programmeren en ervaringen uitbreiden. ○ Tankstation is gesloopt. Vrijgevallen ruimte zetten we in als bouwplaats. Daarna vrijgekomen ruimte betrekken bij Frontenpark. ○ Hier zijn voorbereidingen gereed. Uitvoering verwacht in 2021.
<p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Retailpark Belvédère en Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ingebruikname laatste kavel van fase1 van Retailpark Belvédère met vijf woonwinkels. ○ Verder uitwerken en voorbereiden van vervolgonwikkeling Retailpark. ○ Uitvoeren restpunten Noorderbrugtracé, waaronder Sandersweg 	<p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Retailpark Belvédère en Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vijf woonwinkels hebben in 2020 hun deuren geopend voor publiek. ○ Verdere uitwerking Retailpark volgt na onherroepelijk bestemmingsplan en een akkoord van de raad. ○ Merendeel restpunten Noorderbrugtracé is uitgevoerd.

2 Brightlands – Maastricht Health Campus (BL-MHC)	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Aanbesteden/gunnen van de realisatie van de herinrichting openbare ruimte in het Hart van het gebied. ○ Het – samen met de gebiedspartners - definiëren van een acquisitie-strategie ten aanzien van de andere delen van de campus, waarbij de Provincie het voortouw neemt. ○ Het opstellen/vaststellen van een Beeldkwaliteitplan voor het gehele gebied. ○ De begeleiding van planinitiatieven voor nieuwbouw MUMC+ en UM. ○ Uitwerking van de programmaonderdelen Signing en verbeteren Look & Feel hallen, voor zover in 2019 nog niet gerealiseerd. ○ Planvorming met het oog op de realisatie van studentenwoningen binnen de health campus. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Na een heroriëntatie door de gebiedspartners heeft begin 2020 een scopewijziging plaatsgehad, waarbij het plangebied van de herinrichting is verkleind. Voor de andere onderdelen, waarvan besloten is het ontwerpproces nog niet door te zetten, werd afgesproken in gezamenlijk overleg te gaan werken aan een herijking. Op basis van die projectaanpassing is een nieuwe projectplanning gemaakt, welke echter ten gevolge van de Coronacrisis en op voorspraak van gebiedspartners MUMC+ opnieuw moest worden bijgesteld. Voor wat betreft een aantal reeds gemaakte ontwerpkeuzes geldt namelijk dat MUMC+ deze in relatie tot haar ervaringen gedurende de Coronacrisis-operatie zekerheidshalve nog eens tegen het licht wil houden, met het oog op mogelijke herhalingen. Vanzelfsprekend heeft e.e.a. tot gevolg dat de planning behoorlijk zal doorschuiven. De gebiedspartners willen dat zoveel mogelijk beperken en verkennen daarom de mogelijkheid om het plangebied in fasen aan te pakken. ○ Ten aanzien van het definiëren van een acquisitie-strategie voor de campus zijn door de Provincie in 2020 geen initiërende activiteiten opgezet. ○ Ten gevolge van de ontwikkelingen zoals hierboven vermeld was het niet opportuun voortgang te maken met het opstellen van een Beeldkwaliteitplan voor het plangebied van de campus. ○ Vindt regulier plaats, waaronder begeleiden van vergunning trajecten. ○ In 2020 zijn de werkzaamheden voortgezet resp. gestart die moeten leiden tot de voorgenomen verbetering van hallen van het MECC, waaronder het buitenschilderwerk. ○ Onderzoek naar de mogelijkheden voor toevoeging van permanente studentenhuysvesting binnen de campus heeft geleid tot een plan voor studentenwoningen op de voormalige PostNL-locatie aan het Duboisdomein en een perspectievolle haalbaarheidsstudie voor studentenwoningen aan de Gaetano Martinolaan/Walter Hallsteinplein (de huidige parkeerlocatie P0).

<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Realisatie verbouwplan MECC (vanaf juni 2019 t/m 1^e kwartaal 2021). ○ Gefaseerde realisatie herinrichting openbare ruimte in relatie tot verbouwplan MECC en nieuwbouw Mosae Vita. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ 2020 stond met name in het teken van de gelijktijdige uitvoering van de nieuwbouw van het Brightlands Meeting Point, de vernieuwing van het congrescentrum en de revitalisering van de Forumpassage en de entreezone. Ultimo 2020 bleek echter dat de Coronacrisis ook invloed heeft op dit bouwproject en is spanning ontstaan op de planning. Er wordt verkend wat dit voor de overeengekomen opleverdatum betekent. ○ Zoals hiervoor onder 'Planvorming, studies en uitwerkingen' aangegeven kon nog niet worden gestart met de realisatie van de herinrichting van openbare ruimte.
---	--

3 De Groene Loper	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Invulling geven aan een op de A2 gebiedsontwikkeling, Masterplan Avenue2 plus kansbenutting Actieprogramma Mijn gezonde Groene Loper 2030, afgestemde projectorganisatie; ○ Ondersteuning/toetsing bij het realiseren van de diverse bouwlocaties Avenue2; ○ Indien er mogelijkheid bestaat tot co-financiering vanuit het Rijk en de Provincie Limburg uitwerking en realisering plan Energieleverende Groene Loper (Avenue2 risicodragende initiatiefnemer); ○ Nader uitwerken van: ○ centrumontwikkeling Oost (onderwijsconcentratie; toekomst maatschappelijke functies; ○ herontwikkeling centrumlocaties (sportveld/KPN en Essentterrein); ○ oost/west verbindingen concept de Groene Uitlopers i.r.t. planstudie Stad en Spoor; ○ vervlechting wijkontwikkeling en plan Groene Loper; ○ experiment biodiversiteit Groene Loper. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ De planning van de woningbouw aan de Groene Loper is in het najaar 2020 op voorstel van Ballast Nedam Development met instemming van de A2 Stuurgroep en college met 2 jaar versneld. ○ De A2 projectorganisatie heeft haar werkzaamheden geïntensiveerd. ○ A2 Project heeft voorstellen gedaan voor een opstart van de Energieleverende Groene Loper aan Servatius. ○ Op verzoek van de gemeente, Kom Leren en MIK is door PBA2 in 2020 een zoekproces gestart voor 'het beste plan' voor een Kern Kind Centrum (KKC) Groene Loper. De uitkomst is een voorkeursscenario voor de herontwikkeling en deels nieuwbouw van de voormalige Theresiaschool tot een KKC; dit in combinatie met een sportzaal gekoppeld aan een 'Trefcentrum 2.0'. ○ De herontwikkeling centrumlocaties is in het najaar 2020 met 2 jaar versneld in de planning vastgoed Groene Loper opgenomen (zie hiervoor). ○ In het kader van een meer biodiverse Groene Loper is in 2020 een bloembollenlint/bijenlint aangelegd en een bloemenweide aan de zuidkant.
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - In 2020 ligt de nadruk op de realisatie van bouwlocaties Groene Loper door Avenue2, te beginnen bij Fase 1 – Noord. 	<p>Gelet op een versnelde planning (zie hiervoor) zijn alle geplande bouwplannen 2020 opgestart dan wel gerealiseerd;</p>

4 Palace

Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> <ul style="list-style-type: none"> Volgen onteigeningsprocedure direct aansluitend op vaststellen bestemmingsplan (1 perceel niet in eigendom bij gemeente/ontwikkelaar). Vorbereiden bouwrijp maken. 	<ul style="list-style-type: none"> Het ontwerpbestemmingsplan Palace/Wyck heeft in 2020 ter inzage gelegen. Dit heeft geleid tot 21 zienswijzen en aanpassing van het ontwerp. Niet gerealiseerd in 2020, planning is 2021.

Geusseltpark	
5 Geusseltpark	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> <ul style="list-style-type: none"> De planontwikkeling woonschegge 2 (en mogelijk 1), inclusief ontwerp openbare infrastructuur zal worden opgepakt, zodra initiatieven door Bouwinvest daartoe worden genomen. Wij zijn nog in afwachting daarvan. Verkenkende studie naar de mogelijkheden voor de herinrichting van het Stadionplein, ter optimalisatie parkeercapaciteit en algehele kwaliteitsverbetering. Het betreft slechts een verkenning aangezien voor de uitvoering vooralsnog geen middelen zijn gereserveerd in het MJIP. Studie naar fysieke uitbreidingsmogelijkheden UWC Maastricht op eigen terrein en optimalisaties binnen bestaand gebouw. 	<ul style="list-style-type: none"> In 2020 zijn er door Bouwinvest (en de RO-groep namens de eigenaar) initiatieven genomen om te komen tot plannen voor de invulling van de woonscheggen. Na diverse oriënterende gesprekken, ligt ultimo 2020 een concreet voorstel voor, waarvan de beoordeling in 2021 plaatsvindt. In lijn met het MJIP is ook de verkenkende studie m.b.t. herinrichting Stadionplein zelf na herprioritering door College geschrapt. Zie onder Uitvoering.
<u>Uitvoering</u> <ul style="list-style-type: none"> Realisatie ecologische verbindingzone langs de Heukelstraat (inclusief voormalig parkeerterrein van voetbalclub RKASV). Plaatsen tijdelijke onderwijsunits op complex UWC Maastricht, vooruitlopend op permanente uitbreiding en optimalisaties binnen bestaand gebouw. 	<ul style="list-style-type: none"> Na de planvoorbereiding kon de ecologische zone nabij de Heukelstraat ook ontwerptechnisch worden voorbereid en is met de uitvoering gestart (inclusief ontmanteling van de oude parkeerplaats en de aanplant van het groen aldaar). Na het inzaaien van het bloemrijke grasmengsel in voorjaar 2021 kan de aanleg van de economische verbinding als voltooid worden beschouwd. Begin 2020 zijn de tijdelijke onderwijsunits opgeleverd en in gebruik genomen. Het onderzoek naar permanente uitbreidingsmogelijkheden op eigen terrein is afgerond en de resultaten worden meegenomen in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Voortgezet Onderwijs (VO).
<ul style="list-style-type: none"> Downgrading Stadionweg (niet opgenomen in begroting 2020) 	<p>In 2020 zijn voorbereidingen getroffen voor onderhoudswerkzaamheden aan de Olympiaweg/Stadionweg. In combinatie daarmee is een gedeeltelijke herinrichting/downgrading van een deel van de Stadionweg voorbereid.</p>

Overige projecten

6 Tapijnkazerne	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<u>Uitvoering</u> In 2019 is door de Universiteit Maastricht het Carrégebouw (betreft gebouwen D tot en met J) verbouwd tot onderwijsruimtes. Aansluitend zal de infra fase 2 (appelplaats) in het 2 ^e kwartaal van 2020 worden afgerond. Daarnaast zal medio 2020 de dierenweide in gebruik worden genomen.	Gereed. Conform planning heeft de verbouwing plaatsgevonden en is aansluitend in 2020 de openbare ruimte gerealiseerd. Ook de dierenweide is in 2020 in gebruik genomen.

7 Ambyerveld	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<u>Uitvoering</u> <ul style="list-style-type: none">○ In 2020 zijn we uitvoerend bezig met de uitgifte van de 1^e en 2^e fase vrije sector kavels, in totaal 35 kavels.○ De uitgifte van specifiek de 2 superkavels (bedoeld voor 2 kapitale woningen of nader te bepalen aantal grondgebonden woningen) staat gepland voor de jaren 2021 t/m 2023.○ Van de 1^e fase vrijesectorwoningen, zijnde 10 stuks, zijn er in najaar 2019 zeven opgeleverd. Medio 2020 worden de overige 3 woningen opgeleverd. De 2^e fase vrije sectorwoningen, 12 stuks, worden medio 2020 in de verkoop gezet.	<ul style="list-style-type: none">○ In 2020 zijn alle gemeentelijke vrije sector kavels verkocht (26) dan wel in optie gegeven (9). Levering zal plaatsvinden tot uiterlijk 18 maanden na ondertekening koopcontract, waardoor de laatste kavels uiterlijk in 2022 worden geleverd.○ Inmiddels is verkend hoe de uitgifte van de 2 superkavels, of nader te bepalen aantal grondgebonden woningen, mogelijk vorm kan krijgen. Gezien de medewerking die in dit kader nog nodig is van o.a. de Provincie is deze verkenningsfase nog niet afgerond. Voor de ontwikkeling van de 2 superkavels zijn diverse onderzoeken opgestart zoals bodem- en flora-faunaonderzoek. Indien blijkt dat de kosten voor mitigerende en/of compenserende maatregelen en asbestsanering dusdanig hoog zijn dat de opbrengsten wegvallen, heeft verkoop van deze kavels weinig zin.○ De 10 vrijesectorwoningen van de 1e fase van BPD zijn verkocht en gebouwd. De 2e fase van 12 vrije sectorwoningen is in december 2020 verkennend in de markt gezet en de omgevingsvergunning is aangevraagd.

8 Herstructurering: projecten Wonen en Wijken

Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<ul style="list-style-type: none">○ Wittevrouweveld:<ul style="list-style-type: none">○ Realisatie laatste plusvarianten in het nieuwe Vrijheidspark (Koningsplein en Oranjeplein). In het tweede kwartaal is het paviljoen gerealiseerd, werken de bedriegertjes (een speels waterornament) en worden de plannen definitief afgesloten met een groot buurtfeest in het park.○ Naar aanleiding van het integraal huisvestingsplan PO, zal IKC de Groene Loper in de planfase terecht komen. ○ Realisatie herinrichting openbare ruimte Tillystraat/Stadhoudersstraat, te weten de woonrijpfase is afgerond medio 2020;○ Planontwikkeling Bauduinstraat door Maasvallei is op dit moment afhankelijk van definitieve planvorming o.b.v. haalbaarheid en financiën. Bij doorgang wordt herinrichting van de openbare ruimte in 2020 afgerond.	<ul style="list-style-type: none">○ De laatste plusvarianten in het nieuwe Vrijheidspark (Koningsplein en Oranjeplein) zijn gereed: paviljoen en bedriegertjes. Het buurtfeest is in verband met de Corona-uitbraak vooralsnog met een jaar uitgesteld en voorzien in juni 2021. ○ In 2020 is onderzoek gedaan naar de meest geschikte locatie voor IKC Groene Loper. De voorgestelde locatie is in 2021 aan het college voorgelegd. Na onze instemming is uitvoering gegeven aan de planvoorbereiding. ○ Conform. ○ Planontwikkeling Bauduinstraat door Maasvallei is vertraagd o.b.v. haalbaarheid en financiën (hoge inschrijvingen). Het ontwerp is aangepast in de 2^e helft van 2020. Het bestemmingsplan is in oktober 2020 in de raad vastgesteld en de omgevingsvergunning is in december 2020 ingediend. De herinrichting van de openbare ruimte is doorgeschoven.

Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<ul style="list-style-type: none"> ○ Limmel Nazareth: <ul style="list-style-type: none"> ○ Voor het Hoolhoesprogramma fase twee (winkels, appartementen en woningen) is in 2019 gewerkt aan het bestemmingsplan, naar verwachting start de realisatie begin 2020 en de ontwikkelende partij heeft de ambitie het totale programma in 2021 af te ronden; ○ Gebiedsontwikkeling Kanjelzone. Herontwikkeling Hoeve Rome. Eind 2018 is een aangevuld plan van The Masters ontvangen. Door samenwerking met een investeerder is het plan nu ook financieel sluitend. Er wordt ingestoken op een uitwerking van het plan in samenwerking met de Kinderboerderij Limmel. De Kinderboerderij Limmel heeft in het voorjaar van 2019 een nieuw bestuur geformeerd. Met dit bestuur wordt ook een maatwerk aanpak voor de Kinderboerderij Limmel opgesteld. In 2020 is de verwachting dat duidelijk is of het plan zo doorgang kan vinden. En onder welke voorwaarden samenwerking met de kinderboerderij kan plaatsvinden. Streven is om in 2020 te komen tot een passende uitwerking en uiteindelijk verkoop van de locatie om deze herbestemming te realiseren; ○ Start nieuwbouw studentenhuysvesting Hotelschool (door Zuyd Hogeschool) heeft in 2019 plaatsgevonden en de ontwikkelende partij heeft de ambitie het gehele plan in 2021 af te ronden; ○ Voor het bouwplan van Servatius (ca. 38 woningen) aan de Askalonstraat zal in 2020 het bestemmingsplan worden vastgesteld en naar verwachting start de realisatie medio 2020 en de ambitie is om het bouwplan en de herinrichting van de openbare ruimte in 2021 af te ronden; ○ Verdere vernieuwing Nazareth i.s.m. Woonpunt renovatie, sloop/nieuwbouw, openbare ruimte en herinrichting Kasteel Petersheimstraat en Kasteel Cartielstraat en procedure voor bouwplan aan de Kasteel Rivierenstraat doorlopen in 2020. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ De vergunningverlening voor het Hoolhoesprogramma heeft meer tijd gekost dan verwacht en realisatie is gestart januari 2021. De ontwikkelende partij heeft de ambitie het totale programma in 2022 af te ronden. ○ Eind september 2020 is het plan van The Masters niet realiseerbaar gebleken: de gemeentelijke bijdrage, nodig om het plan financieel sluitend te maken, kon op financiële en juridische gronden niet worden verstrekt. Het streven is nu om de hoeve in 2021 te verkopen via een tender. Op deze wijze kan mogelijk alsnog een maatschappelijke ontwikkeling tot stand komen, waarover met de buurt wordt afgestemd. Wat de tender betekent voor de kinderboerderij is op dit ogenblik nog niet duidelijk. ○ De laatste studentenkamers zijn in februari 2021 in gebruik worden genomen en het gehele plan zal naar verwachting in 2021 gereed zijn. ○ In 2020 is het bestemmingsplan vastgesteld, maar hiertegen is beroep bij de Raad van State aangetekend en naar verwachting valt medio 2021 hierover een besluit. ○ Heeft plaatsgevonden in 2020 en loopt door in 2021 in overleg met Woonpunt.

Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<ul style="list-style-type: none"> ○ Wyckerpoort <ul style="list-style-type: none"> ○ Integrale planontwikkeling Kolonel Millerstraat door Woonpunt, Servatius, Avenue 2 en gemeente. Het college heeft onlangs ingestemd met sociale woningbouw. Gestart wordt met integrale planontwikkeling 2019/2020. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Eind 2020 is begonnen met de 1^e fase van 21 grondgebonden particuliere huurwoningen aan de Kolonel Millerstraat (najaar 2021 oplevering) en de bouw van 41 sociale huurappartementen van Servatius als onderdeel van een groter complex woningen/appartementen aan de Groene Loper.
<ul style="list-style-type: none"> ○ Heer-Scharn: <ul style="list-style-type: none"> ○ Het park aan Sint Petrusbandenplein is opnieuw ingericht; ○ Het herinrichtingsplan van de voetbalvelden aan de Akersteenweg is in voorbereiding met de omwonenden en scouting Heer. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gereed. ○ Het initiatief van de bewonersgroep en de scouting is niet realiseerbaar gebleken. Hierna kwam een andere bewonersgroep met een aangepast plan om de voormalige voetbalvelden aan de Akersteenweg in te richten als buurtpark met waterbuffers ter bestrijding van de plaatselijke wateroverlast. In november 2020 sloot deze bewonersgroep een intentieovereenkomst met de gemeente om de haalbaarheid van hun burgerinitiatief te onderzoeken. Dit onderzoek loopt tot medio 2021.
<ul style="list-style-type: none"> ○ Malberg: <ul style="list-style-type: none"> ○ Afronding en eindoplevering nieuwbouwplan Zouwdalveste II aan de Zouwdalrand in Malberg door AM Wonen; ○ Locatie Ponjaardruwe/Markusschool: afhankelijk van verkoop (start in tweede helft 2019) gaat in 2020 de nieuwbouw van start; ○ Gebiedsontwikkeling Albertknoop i.s.m. Belgische overheden en bedrijven. Na realisatie grensoverschrijdend fietspad i.c.m. afschermdende grondwerken en groenzones (2019), staat voor 2020 het organiseren van beheer voor deze nieuwe werken op de agenda. Vanaf 2021 is de samenwerking vooral gericht op ambtelijk en bestuurlijk contact met de buurgemeente Lanaken. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gereed. Alle woningen in plan Zouwdalveste II zijn opgeleverd. Openbare ruimte is afgerond, eindoplevering vindt plaats in 2021. ○ De voormalige Markusschool is medio 2020 gesloopt. Alle 30 grondgebonden woningen zijn verkocht. De vergunning is verleend en in januari 2021 is de uitvoering gestart. ○ In 2020 zijn de afspraken op gebied van grensoverschrijdend beheer in het Zouwdal nader uitgewerkt. Definitieve overeenstemming en start uitvoering van het gezamenlijke beheer wordt in 2021 verwacht. Een afschermdende groenstrook (laatste deelplan) in de grenszone tussen de Belgische bedrijven en het zonnepark is in 2020 voorbereid. Definitieve overeenstemming over de kostenverdeling, het verder voorbereiden en start uitvoering is voorzien in 2021.

Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<ul style="list-style-type: none"> ○ Caberg-Malpertuis: <ul style="list-style-type: none"> ○ Start bouw 1^e fase deelplan Widelanken; ○ Uitvoering bouw 15 woningen Tamboerijnstraat; ○ Voorbereiden herontwikkeling deelplan centrum Malpertuis; ○ Voorbereiden voorziening t.b.v. maatschappelijke organisaties/funcies zoals bijv. de Buurtbrök (deze voorziening verdwijnt binnen het deelplan centrum Malpertuis); ○ Komen tot DO en vaststellen bestemmingsplan deelplan Caberg ZO; ○ Diverse renovatieprojecten (groot onderhoud huurwoningen) in uitvoering. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ In overleg met Servatius is dit verplaatst naar 2021. ○ In 2020 is gestart met de 15 nieuwbouwwoningen Tamboerijnstraat, oplevering in 2021. ○ In overleg met Woonpunt is de voorbereiding herontwikkeling centrumplan Malpertuis in 2020 opgepakt. In 2021 wordt dit plan verder uitgewerkt en voorbereid (overeenkomst/communicatie). ○ De haalbaarheid van een maatschappelijke voorziening (ontmoetingsplek) als onderdeel van het centrumplan wordt onderzocht. ○ Voor het deelplan Caberg Zuid Oost is in 2020 de bestemmingsplanprocedure gevolgd. ○ Woonpunt is in 2020 gestart met de voorbereidingen voor groot onderhoud aan 105 woningen omgeving Henri Jonaslaan in Caberg.

Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<ul style="list-style-type: none"> ○ Mariaberg: <ul style="list-style-type: none"> ○ Uitvoering vernieuwing Trichterveld door Maasvallei loopt door met toepassing van het afgesproken maatwerk voor bewoners. Vanaf najaar 2019 start de laatste fase van deze vernieuwing; ○ De aanpak van Blauwdorp en realisatie van de Blauwe Loper krijgt verder vorm: <ul style="list-style-type: none"> ● Eerste renovatieproject rondom G. Van Wermweg (circa 100 woningen) is afgerond; ● De uithuizing bij de te slopen woningen rond de Proosdijweg/Ruttensingel is in 2019/begin 2020 afgerond. Zodra alle woningen leeg zijn, kan de sloop worden uitgevoerd; ● Verwerving particuliere woningen is naar verwachting afgerond; ● Ontwerp nieuwe buurtpark bij de Blauwe Loper is gereed en uitgewerkt voor een mogelijk gefaseerde uitvoering passend bij de uitvoering van de nieuwbouw; ● Ontwerp Blauwe Loper en aangrenzende infrastructuur rondom plein is gereed. Dit is uitgewerkt tot een uitvoeringsgereed bestek; ● 1^e nieuwbouwproject is in voorbereiding. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Herhuisvesting met maatwerk is afgerond. Laatste fase nieuwbouw is in uitvoering. Afronding geheel project verwacht in 2021. ○ De aanpak van Blauwdorp krijgt verder vorm in 2020: <ul style="list-style-type: none"> ○ Eerste renovatie rondom G. van Wermweg is gereed. ○ Conform. ○ Verwerving particuliere woningen is afgerond. Verwerving particulier tuindeel is gaande, verwachte afronding in 2021. ○ Ontwerp nieuw buurtpark is vrijwel afgerond. Afronding totaalontwerp in 2021. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ontwerp Blauwe Loper is gereed. Uitvoeringsgereed bestek wordt opgesteld Q2 2021. ○ Voorbereiding nieuwbouw loopt conform planning.
<ul style="list-style-type: none"> ○ Brusselse Poort: <ul style="list-style-type: none"> ○ De eigenaar HB Capital heeft aan de Artsenijstraat reeds een deel van het centrum vernieuwd en is bezig met de verdere uitbreiding/renovatie van het winkelcentrum. Planproces voor de uitbreiding van het winkelcentrum in fase 2 aan de Eenhoornsingel loopt en naar verwachting is de uitbreiding gereed in 2022/2023. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Aan de Eenhoornsingel is de nieuwe expeditie voor Albert Heijn gerealiseerd en in gebruik genomen. De passages in het winkelcentrum zijn al deels gerenoveerd. Het planproces voor de uitbreiding van het winkelcentrum in fase 2 aan de Eenhoornsingel loopt en naar verwachting is de uitbreiding gereed in 2022/2023. Door de Corona-crisis vragen veel huurders aan de eigenaar om tijdelijk of permanent iets aan de huur te doen om financieel te kunnen blijven bestaan. Het planproces is hierdoor vertraagd.

Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<ul style="list-style-type: none"> ○ Zonneweide Lanakerveld: <ul style="list-style-type: none"> ○ Uitvraag markt afgerond, start WRO-procedures en realisatie zonneweide in 2020. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uitvraag middels een tender is afgerond. Met winnende partij is een concessieovereenkomst gesloten. Vervolgens is het participatieproces opgestart. Het eerste ontwerp en conceptbestemmingsplan zijn eind 2020 ingediend ter beoordeling. Door de Corona-crisis heeft het participatieproces een andersoortige vorm gekregen. Start van de WRO- procedures is derhalve doorgeschoven naar maart 2021. Realisatie van de zonneweide naar verwachting in 2022.
<ul style="list-style-type: none"> ○ Centrum De Heeg: <ul style="list-style-type: none"> ○ De door het college vastgestelde ontwikkelrichting voor de Heeg is de basis voor de verdere (deel)uitwerkingen die vanaf juni 2019 worden opgepakt; ○ Besluitvorming over sporthal De Heeg vindt naar verwachting plaats begin 2020 (inclusief transitieplan voor versneld vrijspelen sporthal De Heeg). Mede op basis hiervan wordt de ontwikkelrichting verder uitgewerkt. Agendering in de gemeenteraad voor besluitvorming kan naar verwachting plaatsvinden omstreeks medio 2020. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bij de uitwerking van het verbouwingsplan voor de Jumbo supermarkt is gebleken dat het gebouw technisch van onvoldoende kwaliteit is. Als gevolg hiervan zijn er grootschaligere ruimtelijke ingrepen nodig. ○ De op termijn vrijkomende plek van de sporthal zal hierin een prominentere rol spelen. Samen met eigenaar van de winkels wordt in 2021 onderzocht welke variant(en) ruimtelijk, technisch, programmatisch en financieel haalbaar zijn. Afhankelijk van de haalbaarheid en de voortgang zijdens de eigenaar van de winkels wordt naar verwachting in 2021 een bijgestelde ontwikkelrichting aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. In de tussentijd neemt de interesse bij ondernemers toe. Inmiddels heeft zich een bootcamp sportschool gevestigd. ○

9. Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De planvorming is afhankelijk van keuzes die in het najaar van 2019 gemaakt moeten worden voor de invulling van het Plan van Transformatie, rekening houdend met de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof, en de standpunten en financiële mogelijkheden van de betrokken partijen. In verband met (mogelijke) inhoudelijke en financiële consequenties voor de gemeente zal besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad. ○ De gemaakte keuzes moeten in 2020 vertaald worden in concrete plannen. Afhankelijk van de oplossingsrichting is hiervoor in 2020 aanvullende financiering van stichting SOME noodzakelijk. ○ Op basis van de gemaakte keuzes vindt afronding van het ontwerp bestemmingsplan plaats. Passend binnen de kaders van de Crisis- en Herstelwet moet dit ultimo 2020 ter visie worden gelegd. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ten behoeve van de afstemming met de partijen over aanpassing van het PvT, heeft de raad de gemeentelijke kaders vastgelegd in het Startdocument. Vaststelling is vanwege de coronamaatregelen verschoven van 24 maart naar 9 juni 2020. Planning is in 2021 een breed gedragen voorstel ter besluitvorming voor te leggen aan de raad. ○ Natuurmonumenten heeft een eerste aanzet voor planuitwerking gedaan. Deze kent echter veel onduidelijkheden en vraagt om nadere uitwerking en aanvullende keuzes. Omdat er nog geen overeenstemming is, zijn de plannen niet verder geconcretiseerd. Vanwege doorlopende plan- en bureaunkosten voor SOME hebben gemeente, provincie en ENCI voor 2020 ingestemd om elk € 30.000 bij te dragen. Vanwege het uitblijven van integrale besluitvorming hebben gemeente en provincie besloten tot het verlengen van de lening aan SOME. Mede vanwege de procesmatige voorwaarde die ENCI bij verlenging stelt, heeft het bestuur van SOME in december 2020 haar taken neergelegd. ○ Zowel vanwege de juridische beperkingen als vanwege de onzekerheid over de toekomstige invulling én (mogelijke) wijzigingen in rol en positie van verschillende betrokken partijen, is een integraal bestemmings-/omgevingsplan op korte termijn niet realistisch. De werkzaamheden hiervoor zijn daarom stilgelegd.
<ul style="list-style-type: none"> ○ Herbestemmingsmogelijkheden ENCI-complex (niet opgenomen in begroting 2020) 	<p>Op verzoek van de landelijke Commissie Herbestemming Monumenten heeft de minister de Rijksbouwmeester advies gevraagd over herbestemmingsmogelijkheden van het ENCI-complex. De rijksbouwmeester is in overleg met alle partijen om te komen tot onderzoek op basis waarvan mogelijk delen van het oven 8 complex behouden blijven.</p>

Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Voortzetting van sloop oven 8 complex door ENCI. ○ Per januari 2020 wordt de groeve van ENCI (via de provincie) volledig overgedragen aan Natuurmonumenten. Openstelling van de groeve is op dat moment nog niet mogelijk omdat Natuurmonumenten wacht met investeringen in hun voorzieningen (schaapskooi, ontvangst, horeca, waterspeelplek) tot er duidelijkheid is over de oplossingsrichting en de daarbij horende business case. ○ Afhankelijk van de gemaakte keuzes en planvorming kan, na de noodzakelijke plan juridische afwikkeling, op onderdelen de uitvoering starten en indien mogelijk afgerond worden in 2020. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ De sloop van oven 8 complex is voorbereid, maar nog niet gestart vanwege aanvullende onderzoeken m.b.t. stikstof en discussie over herbestemmingsmogelijkheden. ○ De groeve is in januari 2020 volledig overgedragen aan Natuurmonumenten, maar nog niet opengesteld. Vanwege doorlopende onzekerheid is Natuurmonumenten nog niet gestart met realisatie van de verschillende functies. De overgangszone op 38+ NAP is overgedragen aan SOME en toegankelijk voor publiek. ○ Omdat er nog geen overeenstemming is over aanpassing van de koers, zijn plannen niet verder geconcretiseerd en uitgevoerd.

Onvoorziene inspanningen 2020

Gerelateerd aan de Coronacrisis

- Zie opmerkingen bij voorgaande projecten.

Overig

- 10. Trega / Zinkwitterrein.

In de op 10 maart 2020 door de raad aangenomen motie is opdracht gegeven een integrale visie te ontwikkelen voor het gebied Trega/Zinkwit.

Behalve de gemeente zijn hier onder meer eigenaren, omliggende ondernemers en het buurtnetwerk Limmel bij betrokken. Naar verwachting kan de integrale gebiedsvisie in 2021 ter besluitvorming worden voorgelegd aan de raad.

Bijlage 12 Afkortingen

AB	Algemeen bestuur
ADV-Limburg	Antidiscriminatievoorziening Limburg
AINSI	Art Industry Nature Society Innovation
A&O Fonds	Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Gemeenten
APPA	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
APV	Algemene plaatselijke verordening
ASL	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg
ATV	Algemeen toegankelijke voorziening
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AVL	Afvalverwijdering Limburg
BAG	Basisregistraties voor Adressen en Gebouwen
BBL	Beroeps begeleidende leerweg
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BCP	Bedrijfscontactpunt
BENG	Bijna Energieneutrale Gebouwen
BGM	Buitengoed Geul en Maas
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BIBOB	Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIS	Basisinfrastructuur
BKK	Bodemkwaliteitskaart
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BO	Basisonderwijs
BOG	Bebouwd Onroerend Goed
BOL	Beroeps opleidende leerweg
BO-MIRT	Bestuurlijke overleggen Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie personen
BRZO	Besluit risico zware ongevallen
BS	Basisschool
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Gebundelde uitkering
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CEO	Cliëntervaringsonderzoek
CHNT	Cultural Heritage and New Technologies
CNME	Centrum voor Natuur en Milieu Educatie
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID	Coronavirus disease (coronavirusziekte)
CO2	Koolstofdioxide
CPB	Centraal Planbureau
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CSV	Customer Service Valley
DB	Dagelijks bestuur
DMJOP	Duurzame meerjaren onderhoudsplanning
DOR	Digitaal Opkopers Register
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EAA	European Association of Archaeologists
EADTU	European Association of Distant Teaching Universities
EAM	Educatieve Agenda Maastricht
ECB	Europese Centrale Bank
EFFORTS	European Federation of FORTified Sites
EIPA	European Institute of Public Administration
EJC	European Journalism Centre
EMM	Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V.
EMU	Economische en Monetaire Unie
ENCI	Eerste Nederlandse Cement Industrie
ENG	Energieneutrale Gebouwen
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EPZ	N.V. Electriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland
EU	Europese Unie

ESZL	Economische Samenwerking Zuid-Limburg
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FLO	Functioneel leeftijdsontslag
FMI	Funciemengingsindex
FTE	Fulltime-equivalent
GEO	Geografische (informatie)
GF+E	Groente, fruit en etensresten
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIDS	Gezond in de Stad
GIKJ	Gesloten en intensief klinische jeugdhulp
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GW	Gemeentewet
HAVO	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
HCL	Historisch Centrum Limburg
HIC	High Impact Crime
HOR	Handhaving Openbare Ruimte
HRM	Human Resource Management
I&A	Informatisering en Automatisering
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
IC	Interne controle
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IHP	Integraal huisvestingsplan
IKC	Integrale Kindcentra
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal Overleg
IPW	Instituut voor Publieke Waarden
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing
IVM	Integrale Veiligheidsmonitor
I&W	Infrastructuur en waterstaat
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JIM	Jumping Indoor Maastricht
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
KBL	Kredietbank Limburg
KIOR	Kunst in de openbare ruimte
KKC	Kern kindcentrum
KPI	Kritieke prestatie-indicatoren
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LIOF	Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering
LISA	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
LPA	Leerplichtambtenaar
LVO	Limburgs Voortgezet Onderwijs
MAA	Maastricht Aachen Airport
MAHHL	Maastricht-Aken-Heerlen-Hasselt- Luik
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MCB	Maastricht Congres Bureau
MEA	Maastrichts Energie Akkoord
MECC	Maastrichts Expositie en Congres Centrum
MERAC	Mobilising European Research in Astrophysics and Cosmology
MHC	Maastricht Health Campus
MIC	Maastricht International Centre
MIK	Maastrichts informatieknooppunt
MIK	Meldpunt integriteit & klachten
MIRT	Meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport
MIVA	Mindervaliden
MJBP	Meerjarenbeleidsplan communicatie
MJIP	Meerjaren investeringsplan
MJOP	Meerjaren onderhoudsplanning
MJP	Meerjarenprogramma

MKB	Midden- en kleinbedrijf
MM-tunnel	Maas Markttunnel (Maasboulevardtunnel)
MO	Maatschappelijke opvang
MOT	Maastrichtse ondermijningstafel
MPGV	Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties
MSM	Maastricht School of Management
MTB	Maastrichtse Toeleveringsbedrijven
MUMC+	Maastricht Universitair Medisch Centrum
MVO	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
NDE	Natuur en Duurzaamheid Educatie
NEN	Nederlandse Norm
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NNGB	Nederlandse Norm Gezond Bewegen
NOW	Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid
NT	Nederlandse Taal
NVVB	Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OHV	Onderwijshuisvesting
O&O	Onderzoek & ontwikkeling
OOG	Onbebouwd onroerend goed
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerende zaakbelasting
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PBD	Plastic, blik en drinkpakken
PBE	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PO	Primair Onderwijs
POC	Percentage of Completion
PPS	Publiek Private Samenwerking
P&C	Planning en Control
P&O	Personeel en organisatie
P&R	Park en Ride
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling
PvT	Plan van transformatie
P&W	Park en Walk
PW	Participatiewet
PZN	Philharmonie Zuidnederland
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
REA	Regionaal Educatieve Agenda
RES	Regionale Energie Strategie
RIB	Raadsinformatiebrief
RIEC	Regionaal Informatie en Expertisecentrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
ROB	Raad voor het openbaar bestuur
RSL	Regionale Samenwerking Leerplicht
RSO	Richtlijn Sportdeelname Onderzoek
RTV	Regionale televisie
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RvC	Raad van commissarissen
RvT	Raad van toezicht
RWS	Rijkswaterstaat
SAHOT	Stichting Samenwerkende Hotels Maastricht
SCCDK	Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten
SDG	Sustainable Development Goals
SIF	Sociaal Investerings Fonds
SISA	Single Information Single Audit
SIM	Samenwerkende Industrieterreinen Maastricht
SO	Speciaal Onderwijs
SOK	Samenwerkingsovereenkomst
SOME	Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied
SPUK	Specifieke uitkering stimulering sport
SSC	Shared service center
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen

SZMH	Sociale Zaken Maastricht Heuvelland
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
SZ	Sociale Zaken
TEFAF	The European Fine Art Foundation
TOZO	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TPO	Taalactiviteiten Primair Onderwijs
TSV	Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties
UM	Universiteit Maastricht
UNU-MERIT	United Nations University - Maastricht Economic and social Research and training centre on Innovation and Technology
UWCM	United World College Maastricht
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VEGAL	Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VRI	Verkeersregelinstantie
VRZL	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
(V)SO	(Voortgezet) Speciaal Onderwijs
VSV	Vroegtijdig schoolverlaters
VT	Veilig Thuis
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
VWS	Volksgesondheid, Welzijn en Sport
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WbWM	Wonen boven Winkels Maastricht
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WLZ	Wet Langdurige Zorg
WML	NV Waterleidingsmaatschappij Limburg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOM	Werk Ontwikkelingsmaatschappij
WON	Wet onafhankelijk netbeheer
WOZ	Waardering onroerende zaken
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WW	Werkloosheidswet
ZL	Zuid Limburg
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel

